

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ

*Časopiš pro zbožné spolky a bratrstva
mezi Čechoslovany.*

S povolením duchovní vrchnosti
pořádá

P. PETR HLOBIL,

benediktin rajhradský.

Ročník padesátý devátý.

1925.

Tiskem a nákladem Občanské tiskárny v Brně, Starobrněnská ul. č. 19/21.

OBSAH.

Básně.	Str.	Str.
Panně Neposkvrněné (M. Schuster) . . .	2	Četba povzbuzující k pobožnosti.
Píseň o velebné Svátosti. (Fr. Chramosta) . . .	21	Pobožnost prvního pátku. Výklad litanie
V klášterní kapli. (M. D.)	26	k nejsv. Srdci Páně. Napsal Msgr. Dr.
Do Lurd. (Bernarda)	37	Rud. Zháněl 3, 26, 42, 66, 82, 147, 163, 202
Večer v Lurdech. (Bernarda)	45	Antifony „O“ (Jar. St. Pavlík) 8
Papež. (VI. Římský)	66	Z úvah o evangeliu. (Boh. Kyselý) 13 32
Ve chrámě sv. Klementa	79	Domu Božímu přísluší svatost. (Ig. Zháněl) 14
Pomocnice	82	Aj, mudrci od východu přišli do Jerusalema. (Ig. Zháněl) 29
Maria, pomoz	87	Kříž na Golgotě. (Jar. St. Pavlík) 46
Modlitba za vlast	94	Tři kříže na Kalvarii. (Ig. Zháněl) 51
Dnešní lidstvo	101	Velkonoční oheň. (Jar. St. Pavlík) 69
Dobry Pastýř. (Fr. Chramosta)	106	Svátek radosti. (Ig. Zháněl) 73
Stesk. (Fr. Chramosta)	111	Naše vzkříšení. (Jar. St. Pavlík) 85
Matičce	114	Vstoupil na nebesa. (Ig. Zháněl) 87
U hrobu Pia IX.	122	Arcebratrstvo smrti sv. Josefa ku pomoci umírajících 102
Milé vlasti	125	Ty jsi Petr, to jest skála. (Ig. Zháněl) 107
Prošba k Tůrci	130	Hlad duše. (Ig. Zháněl) 122
Meditace	134	Celník bil se v prsa svá. (Ig. Zháněl) 151
Své vlasti	142	Služme Bohu. (Ig. Zháněl) 166
Novoknězi	146	Eucharistický Otčenáš. (Jar. St. Pavlík) 172
Sladké jméno. (Fr. Chramosta)	155	Hřích jediné a pravé zlé. (Ig. Zháněl) 186
Bože, jen s Tebou	162	Čím je nám chrám Páně. (Jar. St. Pavlík) 207
Pod praporem kříže	165	Sudme sami sebe. (Ig. Zháněl) 215
Životní krok	172	Hio de V. M. Jesus Christus natus est ! (Msg Dr. Rudolf Zháněl) 226
Upomínka na Rajhrad. (Jar. St. Pavlík)	178	Sláva Bohu, pokoj lidem. (Ig. Zháněl) 229
Pravé blaho	186	Jitřní. (Jar. St. Pavlík) 231
Do památníku	189	
Šťastná cesta	191	
Velehradu	196	
Tajemství	198	
Blahoslaven	198	
Co's vykonal	202	
Odkaz rodičů	206	
Per cruce ad lucem	209	
Často tak toužím	214	
Heslo	218	
Hvězdička	221	
Hvězdy (VI. Římský)	226	
Vděčnost (VI. Římský)	229	
Ráno (VI. Římský)	235	
Večer (VI. Římský)	237	

Hlavní úmysly.

Organisace katol. spolků	1
Problém sv. míst v Jerusalemě	25
Čistota a hodnota mravů křesťanských	41
Křesťanská žena ve spolcích	65
Pobožnost májová	81
Pobožnost k Duchu svatému	105
Život ve farní osadě	121
Aby se lidé Pánu Bohu nerozhali	145

	Str.
Návrat rozkolných církví	161
Náboženská škola	185
Spása umírajících	201
Vůdcové lidu	225

Četba poučná a dějepisná.

Bl. Anna Maria Taigi. (Jan Tagliaferro) 21, 37, 60, 100, 117, 138, 158, 178, 196, 221.	
Myšlenky starobřádeckého biskupa	49
Od bran smrti. (O. S. Vetti) 55, 94, 109, 126.	
Bílé poupě růžové. (Bohusl. Nizká)	91.
P. William Doyle T. J. (Ebertová) 141, 130, 149, 169, 189, 210.	

O křesťanských záležitostech.

Obrázky z katol. misí. (Max. Weinberger)	
18, 34, 5, 77, 96, 115, 134, 156, 174, 191, 218, 235.	
Různé zprávy 62, 79, 103, 119, 142, 159, 182, 128, 223, 237.	

	Str.
Různé zprávy 23, 39, 62, 79, 103, 119, 142, 159, 182, 198, 223.	

Obrázky.

Mučnická smrt sv. Štěpána	9
Dvanáctiletý Ježíš ve chrámě	17
Sv. Blažej, biskup	33
Na hoře kalvarské	57
Hora Kalvarie	71
Pohřeb Páně	75
Sv. Jan Nepomucký	89
Nanebevstoupení Páně	97
Sv. Antonín Paduanský	113
Sv. Anna	129
Sestry Maria a Marta	137
Maria Panna na nebe vzata	153
Narození Panny Marie	177
Sv. Ludmila	178
Čtyry hlavní basiliky v Římě	192, 193
Na hřbitově	217
Narození Páně	233

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LVIV.

BRNO, 1. LEDNA 1925.

ČÍSLO 1.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud', Ty Srdce Páně naši láskou bud'!

Organisace katolických spolků.

(Hlavní úmysl.)

Nejkrásnější a nejmohutnější organisací jest svatá katolická církev. Sam Spasitel náš Ježíš Kristus jest původcem této organisace. Sám byl nejvyšší hlavou apoštolů a všech těch, kteří se k němu přidali. Maje pak po vykonaném díle vykupitelském odejiti zase do slávy nebeské, ustanovil za sebe apoštola Petra, za prvního z apoštolů, řka jemu: „Ty jsi Petr, to jest skála, a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou... Tobě dám klíče království nebeského, cokoli svážeš na zemi bude svázáno i na nebi, a cokoli rozvážeš na zemi bude rozvázáno i na nebi... Pasiž beránky, pasíž ovce mé.“ Tak se stal apoštol Petr hlavou všech apoštolů a všech věřících, tedy celé církve Kristovy. Okolo něho se shromažďovali, jej poslouchali, za něho se modlili, z jeho úst přijímali důležitá rozhodnutí a tak byli všichni jedna mysl, jedna duše, jedno srdce. Byli zcela zorganizováni, třeba bydleli v různých krajinách a končinách světa, přece byli co nejúžeji s viditelnou hlavou církve spojeni v jednotě víry a mravů. Po smrti sv. Petra jest nejvyšší viditelnou hlavou sv. církve naši římský biskup, t. j. sv. Otec, jenž pomocí sboru kardinálů, arcibiskupů

a biskupů řídí a spravuje všechny věřící celého světa jako nejvyšší kněz, nejvyšší učitel a pastýř stádece Kristova. Toť organisace jediná svého druhu, v ní spočívá pravá jednotu a síla, kterou i nepřátelé uznávají. Snaží se sice jí rozbit, ale nepodaří se jim dilo jejích. Ani brány pekelné církve nepřemohou. Za tímto vzorem měli by katolíci za nynějších časů se též zorganizovat, třeba jsou členy různých spolků katolických, dobročinných a pobožných, přece při vši různosti cíle a prostředků měli by býti zorganizováni vespolek a více a pevněji přimknouti se ku hlavní organisaci církve sv. Lid má více lnouti ke svým duchovním a s těmito ke svým biskupům a všichni spolu ke sv. Otci, náměstku Kristovu. Takovouto organisaci zmohutní síla vnitřní, lze lépe hájiti práva sv. církve, lze snadněji odolati nárazům nepřátel a dříve dosíci vítězství. Za této doby se organisují všechna odvětví rolnická, živnostenská, dobročinná a nám nepřátelská, proč by se katolické spolky nemohly úžeji zorganizovat? Nepřátelské organisace mají různé cíle i stojí proti sobě, ale jedná-li se o církev sv., o náboženství, tu jsou všichni za jedno, aby náraz byl mocnější. Tak mají

i katolické spolky při různé činnosti semknouti se co nejvíce na hájení sv. církve, sv. náboženství; každý má stát za všechny a všichni za jednoho. Jednáť se tu o nejdražší poklad o víru, o čest a slávu Boží. Jednáť se tu o zbožné a mravně vychování dítek a mládeže, které hrozí největší nebezpečí nevěry a nemravnosti. Jednáť se tu o posvátnost svazku

manželského o rodinný život. Jednáť se tu o nejpevnější základ a pravé blaho státu našeho. A proto ruku v ruce hajme práva sv. církve a sv. náboženství a Bůh je-li s námi, kdo proti nám? By se pak tato organizace zdařila prosíme božské Srdce Páně, které si tolik vroucně přálo, aby všichni jedno byli.

M. Schuster:

PANNĚ NEPOSKVRNĚNĚ.

Ó Paní Lurdská!

Ten skálopevný hrad
již padesáte roků sídlem Tvým,
naň střely míří z nepřátelských řad,
ba samo peklo s celým plukem svým.

Však marně zuří —

ta skála pevná dost,
by odrazila šípy nepřátel;
to víra je, ta první božská ctnost,
jež v srdce vložil Bůh a Spasitel!

Nad slují skalní

jak skvostný baldachýn,
hle, svěží zeleň břečtanu se pne,
své Královně tak ladný skýtá stín
i k nohám jejím lichotivě lne.

Ta zeleň svěží,

již nezahubí mráz,
ni nevysuší slunce žhavý pal,
je naděje, již marno stavět hráz —
tať překlene i nadhvězdou dál.

A růže planá,

jež něžně sklání květ
na bělostného šatu Tvého lem,
to láska je, to svatých citů vznět,
jež přivedla nás, Matičko, až sem.

Ze skály lůna

se vody prýští zdroj,
zde zdraví chorým, sílu skýtá mdlým,
i duše mnohé tiší nepokoj,
když zmitána je vášní, vírem zlým.

Kéž vody pramen,

ten symbol milosti,
jež rozdává zde Bůh sám rukou Tvou,
i duši mou od všeho očistí,
co dosud na ní bylo poskvrnou.

Ó, Panno Svatá!

Jak obětí svíc plam,
kéž láska v srdcích našich k Tobě plá,
ať nezvábi nás nikdy světa klam
a hříchu moc nechť duši nezdolá!

Paní Lurdská!

My loučíme se již —

jak okamžik, tak prchl nám zde čas,
ze srdce přání letí k nebi výš —
kéž u Tvého se trůnu sejdem zas!

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msg. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — stánek Nejvyššího.

(Pokračování z minulého ročníku.)

Zbožný vzdech, v němž nejsvětější Srdce Pána Ježíše jmenuje se stánkem Nejvyššího, je zjevně vzat z písem svatých, jako všechna ostatní rčení této obsažné střídavé modlitby. Abychom lépe je pochopili, objasníme si dříve pojem jeho.

Bohoslužba prvních lidí.

Vnitřním citem puzení projevovali již první lidé úctu a vděčnost k Bohu zevně. Tak dočítáme se o synech prvních rodičů, že přinesli Bohu obět. Tenkrát neměli ještě lidé chrámů, staveb totiž k bohoslužbám schválně zřízených, nýbrž ctiti Boha kdekoliv. Když dostalo se jim zvláštního Božího dobrodiní, přinášeli hned na místě samém Bohu obět. Tak vykládá Písmo svaté o Noemovi. Sotva vystoupil po hrozné potopě z archy, vzdělal hned na témže místě někde v horách Arménských u hory Araratu Hospodinu oltář, vzav pak ze všech čistých zvířat a ptáků, přinesl na tomto oltáři zápalné oběti. Hospodin vzhledl milostivě na dary jeho, a maje zřetel ku slabosti lidské, slíbil, že nepošle již nikdy potopy na zemi (Gen. 8, 27).

Stejným krokem s pokolením lidským šířila se také bohoslužba. Lidé ctili Boha zvláště rádi na místech, kde dostalo se jim zvláštní přízně Boží, kde byli vysvobozeni z nebezpečí, také v hájích, na horách a pahorcích. Abraham vystavěl oltáře v Bethelu, Hebroně, štipil háj v Bersabě a vyzýval tam jméno Hospodinovo. Za jeho času žil Melchisedech, král Salemský, kněz Boha nejvyššího, který po slavném vítězství Abrahamově obětoval Bohu chléb a vno.

Potomkům Abrahamovým byly posvátnými pomníky, často kameny, pomazané olejem a položené na místo zjevení Božího. Tak Jakob na místě, kde viděl ve snách žebřík dotýkající se nebes a Hospodina, Boha otců svých, vzal kámen, který byl měl pod hlavou, vztýčil jej na památku a polil na vrchu olejem (Gen. 28, 18).

O prvním vystaveném chrámě činí se zmínka v knize Soudcův (9, 4), byl to v Sichémě chrám pohanského Boha Baala nebo Baalberita, z něhož dali Abimelechovi 70 lotů stříbra, za které si najal vojáky. Z toho vysvítá, že patriarchové a nejstarší pokolení neměli vůbec žádných chrámů, nýbrž že kterákoliv místa byla jim posvátná; především háje, — chrámy to přírodní.

Svatostánek.

Zákonem Mojžišovým byla zevnější bohoslužba ustálena, určeno posvátné místo, doby, druhy obětí a kněžská třída. Co se zachovalo z obyčejů patriarchálních, to přizpůsobil Mojžíš z rozkazu Božího tehdejšími poměry, aneho rozmnožil novými obřady, jak toho právě nový poměr národa hebrejského k Bohu-králi žádal. Od toho času bylo jen jedno místo k veřejné a společné bohoslužbě; bylo to místo, kde stál svatostánek.

Svatostánek tento byl, jak toho ustavičně putování na poušti vyžadovalo, přenosným. Byl zhotoven z desek ze vzácného dříví, jež se daly složit. Byly obloženy zlatem, upevněny na stříbrných podstavcích. Když stánek se postavil, tu byl uvnitř pokryt skvosnými čalouny, jež se na tyto

desky zavěsily. Do čalounů byly ve-
tkány podoby Cherubínů, pak ozdoby
v podobě palm a květin. Vchody
přikrývaly se rovněž oponami.

Přenosný tento chrám israelský mohl
býti umístěn kdekoli. Napřed bylo
ohrazeno místo sloupy a čalouny;
tvořilo tak dvůr pod širým nebem,
uprostřed něhož teprve postavena čtyř-
hranná budova podélná, která byla
svatyní vlastní. Prostora tato byla
rozdělena ve dva nestejně oddíly.
Oddíl větší slul svatyní, byl přístupným
toliko kněžím v jejich funkci, oddíl
menší byl velesvatyní nebo nejsvětěj-
ším; tam směl vkročiti toliko vele-
kněz jednou za rok. V prostoru pod
širým nebem kolem chrámu přinášeli
se na zvláštním oltáři oběti zápalné
a jiné, tam směl vejíti i lid, aby obě-
toval a se modlil.

Zařízení svatostánku.

Ve dvoře svatostánku stál veliký
rozsáhlý oltář obětí zápalných, pak
široká nádoba k umytí rukou kněží
a sluhů stánkových.

Do svatyně udělal Mojžiš stůl, ob-
ložený zlatem, na který se kladlo
12 chlebů předložení z nejpěknější
nekvasené mouky, a nádoba s vínem;
těž stál tam zlatý svícen sedmira-
menný, jehož číše byly naplněny nej-
čistším olejem a oltář kadidlový, na
němž se páliło nejvzácnější kadidlo
z vonných věcí.

Do velesvatyně čili nejsvětějšího
postavil Mojžiš archu Páně, čili archu
úmluvy, kterouž vyložil vnitř i zevnitř
nejčistším zlatem. Byla obroubena
zlatými ozdobami, jakoby ověncena
drahocennou korunou. V rozích byly
4 zlaté kruhy k nošení; při pochodu
navlékly se tu sochory, obložené zlatem.
Do archy vložil Mojžiš dvě desky
příkazání, kteráž obsahovaly úmluvu,
s Hospodinem učiněnou, pročež i slula
archa úmluvy. Pak tam byla ještě
nádoba s mannou, vypučevší prut
Aronův a rukopis knih Mojžišo-
vých.

Stánek starozákonní — před- obrazem N. Z.

Celý Zákon Starý připravoval na
Zákon Nový, proto i stánek staro-
zákonní byl předobrazem budoucích
věcí. Stánek tento vozili Israelští ne-
ustále sebou při svých 40letých poutích
pouští. Kdykoliv doléhalo neštěstí nebo
nepřítel na lid, tu v úzkosti své
utíkali se ke svatému stánku, volajíce
důvěrně o pomoc k nebesům! Když
pak byla nouze nejvyšší, tu byla do-
nesena posvátná archa úmluvy, před
ní pak prchali nejodvážnější nepřítelé.
Před ní ustupovaly vody Jordánské
a lid přešel suchou nohou; před ní
otřásaly se zdě Jericha, dávali se na
útek králové Kanaánští, padaly na zem
a tříštily se v prach modly pohanské.
Ve stánku starozákonním bydlil Hospo-
din mezi svým lidem, stánek byl jeho
příbytkem, archa úmluvy jeho trůnem.

Starý Zákon byl předobrazem Zá-
kona Nového, ve 40leté pouti vy-
voleného národa pustinami sinajskými
spatřujeme jasně obraz své vezdejší
cesty životem k věčnosti. Milosrdný
Bůh, který v bílém závoji jasného
obláčku přebýval mezi vyvoleným lidem
svým, vždy hotov pomoci, poslal v
Zákoně Novém svého jednorozeného
Syna v podobě lidské, aby nám byl
Spasitelem, Vykupitelem, vůdcem do
věčné blaženosti.

Vykonav dílo své na zemi, vstoupil
Ježíš Kristus na nebesa, kde sedí na
pravici Boha Otce všemohoucího. Ale
nám zanechal v každé křesťanské obci
svatostánek, v němž je nejsvětější
jeho Srdce ve velebné Svátosti Oltářní
přítomno, nejenom v obraze bílého
obláčku, nýbrž opravdově, skutečně,
podstatně.

O stánku starozákonním a jeho po-
měru k Zákonu Novému nejnadšeněji
a nejobsažněji promlouvá veliký učitel
národu, svatý Pavel, ve svém listě
k Židům. Odtud je také asi vzat
i zbožný vzdech litanie nejsvětějšího
Srdce: Srdce Ježíšovo, stánku Boha
Nejvyššího!

Svatý Pavel — nadšený ctitel nejsvět. Srdce Ježíšova!

V četných listech, jež zanechal nám apoštolský kníže sv. Pavel, podivujeme se jeho vzácnému nadšení, kterým hlásal viru v Ježíše, jehož byl kdysi nejurputnějším nepřitelem. Odhodlané, rozhodné, nikdy polovičaté srdce velikého tohoto hlasatele evangelia hořelo jediným plamenem, a tím byla nevýslovná jeho láska ke Kristu. „S Kristem jsem ukřižován. Nežiji již já, ale žije ve mne Kristus!“ (Gal. 2, 19—20). „Nosím jizvy Pána Ježíše na svém těle!“ (Gal. 6, 17). „Pro mne žítí jest Kristus a umřítí zisk!“ (Filip. 1, 21).

Apoštolu, který tak vroucně vnikl do hlubokosti lásky Boží, dostalo se i zvláštního zjevení. Jako svatému Janu, tak i velikému hlasateli lásky Kristovy, Pavlovi, byl popřán pohled do výšin nadhvězdných. Ve skromnosti své píše o tom v II. listě ke Kor. 12, 2 a nn., zamlčuje však svoje jméno. „Znám člověka v Kristu, jenž byl vtržen až do třetího nebe. A vím o tomto člověku, že byl povznesen až do ráje, uslyšel slova nevypravitelná, kterých nepřísluší člověku mluvit!“

S pohnutím čteme v listech tohoto velikého ducha, že v horlivosti své o spásu duší obracel se také k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. S nemalým důrazem píše Filipenským, že miluje je pro lásku Srdce Ježíšova. „Bůh je mi svědkem, jak toužím po vás všech v srdci Ježíše Krista!“ (Filip. 1, 8). Svátý Pavel zamiloval si křesťanskou obec ve městě Filipech velice; bylať to první osada na půdě evropské, kde ujal se sám evangelia, jím kázaného. „Mám vás v srdci svém“, tak píše jim (1, 7); vzácnou upřímností jmenuje je „svou radostí, korunou, miláčky, bratry rozmilými a přezádacími!“ (4, 1). S láskou srdce svého pojí lásku Srdce Ježíšova, jež je nejhlavnějším důvodem i lásky jeho.

Ještě na jiném místě zmiňuje se sv. Pavel o Srdci Ježíšově. Je to v

témže listě k Filipenským (4, 1—4), kde čteme: „Je-li jaké povzbuzení v Kristu, je-li jaká potěcha lásky, je-li jaké společenství Ducha, je-li které Srdce plně slitování, naplňte radost mou, abyste totéž smýšleli, touž lásku majíce, stejnomyslně jedno smýšlejíce, nic podle sobectví, ani podle ctižádosti, nýbrž v pokoře pokládající jeden druhého za lepšího než sebe, ne tak, abyste hleděli každý věci svých, nýbrž také toho, co jest jiných!“ V této větě je zkrátka obsažena celá podstata pobožnosti nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Zkušený vůdce duši dává pokyny, jak se má úcta ta pěstovati, jaké ctnosti mají z ní vznikati, jaký užitek mají z ní čerpati všichni, jak učitelé, tak i žáci.

Svatý Pavel také mnoho a rád promlouvá o ctnostech nejsvětějšího Srdce Páně, byl výmluvným hlasatelem a ctitelem nejdrahocennější krve Kristovy, jež vyřinula z nejsvět. jeho Srdce. O vznešeném předmětu tom jedná zvláště ve svém listě k židům, kdež rovněž mluví často o stánku starozákonním.

List k Židům.

Na posledním místě mezi epistolami sv. Pavla uvádí se jeho list k Židům. List tento nejmenuje sice čtenářův, ale od dob prastarých ve všech rukopisech a překladech má ve svém čele nápis: „K Hebreům“. Dle nadpisu toho byl psán Hebreům, t. j. křesťanům obráceným ze židovstva, kteří byli v Palestýně, zejména v Jerusalemě. Křesťané tito byli v nebezpečí, aby se nevrátili zpět k židovství. Způsobilo jim je dilem časté nazírání na velikolepý chrám a na bohoslužbu židovskou, na pohled skvostnou, skvělou, proti níž se zdála bohoslužba křesťanská chudinkou; dilem pronásledování a přemlouvání židů, kteří je chtěli buď potlačit nebo pohnouti, aby se vrátili k židovství.

Svatý Pavel dověděl se o tom v Římě, když byl propuštěn z tamní vazby své. Poslal jim hned list, ve

kterém hledí oživit jejich viru a pohnouti je ke stálosti. K tomu účelu ukazuje jim, že Zákon Nový vyniká nad Starý i s ohledem na prostředníka a velekněze, i s ohledem na stánek a oběti; vyzývá je, aby zůstali Kristu věrnými v utrpení, aby byli trpčliví a prospívali ve všech ctnostech.

Svatý apoštol vyličuje pravou podstatu bohoslužby starozákonní, jež neměla v sobě žádné moci, nýbrž jenom zobrazovala, nastiňovala, připravovala nedokonalé kněžství Kristovo. Proto je Starý Zákon se svým stánkem, obřady a kněžstvem zrušen dilem Kristovým, náboženství daleko dokonalejší nastoupilo místo náboženství Mojžíšova.

Kristův velestánek.

Svatý apoštol Pavel popisuje ve svém listě k židům stánek, svatyni i nejsvětější, vypočítává dopodrobně i zařízení jejich. Mluví o veleknězi, který s krví obětních zvířat jednou v roce vchází do velesvatyně, a připouje k tomu toto rozjímání: „Kristus, vystoupiv jako velekněz budoucích statků, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukama udělaný, to jest ne z tohoto tvorstva, ani skrze krev kozlů neb telat, nýbrž skrze vlastní krev, vešel jednou pro vždy do velesvatyně, zjednav vykoupení věčné. Neboť jest-li krev kozlův a býků, pokropení popelem z jalovice posvěcuje poskvrněné k tělesné čistotě, čím spíše krev Kristova, jenž skrze Ducha věčného sama sebe obětoval, jako oběť bezúhonnou Bohu, očistí svědomí naše od mrtvých skutkův, abychom sloužili Bohu živému“ (Žid. 9, 11—14).

Staří Řekové vykládají ve svých pověstech o králi athénskému Kodrovi. Athény byly tenkrát (kolem roku 1068 před Kristem) od nepřátel obléhány. Tu věštcí zjevili: vlast bude jen tenkrát zachráněna, když král bude zabit nepřátely. To dověděl se král Kodrus, přestrojil se za venkovana, šel do tábora nepřátel, dal se s nimi do

hádky, tak že ti, neznajíce ho, zabili ho ve zlosti. Po skutku tom dověděli se o věštbě; proto zanechavše obležení, vrátili se do svých sídel, čímž Athény byly vysvobozeny.

Podobně obětoval se Kristus za nás. Jako Bůh nemohl trpět, prolévati krev, umřít. Proto vzal na sebe lidské tělo, stal se člověkem. Bylo tedy lidské jeho tělo jakoby stánkem, kterým vcházel, by za nás prolil krev svou. Ježíš Kristus, pravý Syn Boží, pro nás člověkem učiněný, je na věky veleknězem dle řádu Melchisedechova (Žid. 4, 14), spravuje a koná službu velekněžskou v nejposvátnějším stánku. Stánek ten není vyroben rukama lidskýma, není z tohoto stvoření, ale způsobem daleko vyšším a dokonalejším, totiž zastíněním Ducha svatého počat a zrozen z neposkvrněné Marie Panny. Stánkem tímto je nejvzácnější část tělesného ústrojí Ježíšova, totiž jeho nejsvětější Srdce, v němž přinesl, jako na oltáři, Pán a Spasitel náš oběť nejdrahocennější za naše vykoupení, dav za nás svatou krev svou. Nejsvětější Srdce Ježíšovo je tedy po výtce oním stánkem Nejvyššího, svatyní, nejsvětějším, velestánkem Zákona Nového, ve kterém dokonáno jest dílo vykoupení našeho.

Krev Nejsvětějšího Srdce.

Svatý Pavel, mluvě o stánku a obětech, vzpomíná i nejdražší krev, jež vyřinula z nejsvětějšího Srdce Páně. Toť bylo a je přesvědčením všech národů, co vyslovuje týž apoštol: „Bez vylití krve není odpuštění!“ (Žid. 9, 22). „Vykoupení jste za cenu velikou!“ Tak volá apoštol milým svým Korintským (I. list 6, 20); v listě pak k Židům určuje blíže tuto vzácnou cenu, když na četných místech s upřímnou láskou a vznešenou výmluvností mluví o této veliké ceně našeho spasení.

V úctě k nejsvětější krvi, jež tak úzce souvisí s úctou nejsvětějšího Srdce, souhlasí všichni svatí apoštolové a evangelisté. Svátý Petr, kníže

apoštolův, napomíná křesťany, aby vždy pamětlivi byli nejsvětější krev! „V bázni žijte po čas zemského pobytu, vědouce, že nikoliv porušitelnými věcmi, zlatem, stříbrem, jste vykoupeni ze svého nicotného života, přijátého podáním otcovským, nýbrž drahocennou krví Krista, jakožto Beránka neuhonného a neposkvrněného!“ (Petr. 1, 18—19). Svátý Jan, miláček Páně, hlásá zřejmě: „Krev Ježíše Krista, Syna Božího, očisťuje nás ode všeho hříchu!“ (1. list 1, 7).

Svátý Pavel doufá pevně, že krev Kristova otvírá nám brány nebeské! „Máme, bratři, pevnou důvěru vejít do velesvatyně, — to jest: do nebe, — skrze krev Krista“. (Žid. 10, 19). V tajuplném zjevení svém viděl skutečně sv. Jan, že věčná koruna slávy nebeské je nám zasloužena drahocennou krví Beránkovou. Viděl tam v nebeské slávě nesčetné zástupy ze všech národů, pokolení, kmenů, jazykův, ani stojí před trůnem a před Beránkem, oděni v roucha bílá, a mají palmy v rukou svých a volali hlasem velikým, řkouce: „Spása Bohu našemu, jenž sedí na trůnu i Beránkovi! — I promluvil jeden ze starců, kteří stojí kolem trůnu, a řekl k Janovi, chtěje ho poučiti a upozorniti: „Tito, kteří jsou oblečeni v roucha bílá, kdo jsou to, a odkud přišli?“ — A řekl Jan: „Pane můj, ty víš! — A řekl: „To jsou ti, kteří přišli z velikého soužení a umyli roucha svá a zblílili je v krvi Beránkově. Proto jsou před trůnem Božím, slouží mu dnem i nocí v chrámě jeho, a ten, jenž sedí na trůně, bude přebývat nad nimi. Nebudou již lačnění a žízni, nebude bítí na ně slunce aniž jaké horko. Neboť Beránek, který jest uprostřed trůnu, bude je pásti, dovede je ku prameni vod živých, a Bůh setře všelikou slzu s očí jejich!“ (Zjevení 7, 9—17).

Udělejme tu tři stánky!

Tuto radost nebeskou, jak vyličil nám ji svátý Jan, a již dostává se nám skrze posvátnou krev nejsvětěj-

šího Srdce Ježíšova, viděly užaslé oči Petra, Jana, Jakuba na hoře Táboru. Pán pojal je tu v soukromí a proměnil se před nimi. Zastkvěla se tvář jeho jako slunce, roucho jeho učiněno jest bílé, jako snih. Unešen nadpozemským jasmem tím, volá oddaný apoštol Petr ve své vždy otevřené přimosti: „Pane, dobře jest nám tu býti! Chceš-li, udělejme tu tři stánky!“ (Mat. 17, 1—4). Jak dobře, blaze, mile bylo by jim bývalo v těchto třech stáncích? Kdož nepřál by si míti podobných?

A hle takové tři stánky čisté nevinné radosti uchystala nám předobrotivá Prozřetelnost; jsou to: dům otcovský, dům Boží a dům nebeské věčné slávy. Pohlížíme-li na tyto tři stánky v duchu nejsvětějšího Srdce Ježíšova, tohoto nejdokonalejšího stánku Boha nejvyššího, budou nám přibytky opravdového nezkaleného štěstí.

Dům otcovský! Jak milé, libezné, příjemné to slovo! Je-li stánek tento také stánkem nejsvětějšího Srdce Ježíšova, tu naplňuje láska jeho srdce rodičův i děti! Dítě nezná ještě trampot, starosti, béd vzdejšího života! Ještě dlouho, když dávno již opustilo krb otcovský, hřeje a blaží vzpomínka naň! Kéž však také všechny domy křesťanských rodin jsou stánky dle Srdce Ježíšova! Stánky, v nichž bydlí jen vzájemná křesťanská láska, láska rodičů k dětem, láska dětí k rodičům, jež jeví se upřímnou úctou, ochotnou poslušností, dětinnou oddaností.

Dům Boží čili náš kostel křesťanský je vskutku po výtce stánkem nejsvětějšího Srdce Páně! Neboť tu bydlí skutečně pod způsobou chleba, totéž Srdce, jež jest stánkem Boha nejvyššího, jež vykoupil nás předrahou krví svou, jež oblažuje milostí svou všechny ty, kteří věří, doufají a milují je. Z katolických chrámů našich plyne nebeský život v ponuré luhy pozemské, tam slaví se oběť čistá, Bohu libá, odtud fine nepřeborný pramen všech milostí. Rádi proto spěchejme do těchto stánků Srdce nejsvětějšího, rádi v nich prodlévejme! Stánek Boží mezi

lidmi je stánkem štěstí! Kéž by byl jím nám všem! Tam ve svatostánku vítá nás totéž nejsvětější Srdce, jež žilo na zemi a bilo toliko láskou k nám, tam bydlí skutečně; neboť Pán a Bůh náš odložil všechnu slávu svou, vzal na sebe pokornou podobu chleba a vína, aby jenom neustále mohl býti mezi nimi. Rozkoší jest mu býti mezi nimi, nám pak budiž rozkoší dliti na svatém Srdci jeho!

Třetí stánek je stánek věčnosti. Tělo odpočívá zatím ve stánku pozemského hrobu, duše však vznáší se ke stánkům nebeským. Lidská pouť životem vezdejší je dojista cestou plnou starostí! „Svízele veliká ustanovena jest všem lidem, a jeho těžké tíží syny Adamovy ode dne, kdy vycházejí z lůna své matky až do dne, kdy bývají pochováni do matky všech!“ (Sirach 40, 1). Nejenom však trampotou, nýbrž i bojem je život lidský na zemi! „Oblecte se v plnou zbroj Boží,“ — napomíná proto svatý apoštol (Efes 6, 10 a nn.), — „abyste mohli čeliti úkladům ďáblovým. Neboť bojování naše není proti krvi a tělu, nýbrž proti knížectvím a mocnostem, proti světovládcům této

temnosti, proti duchům zlým v povětří!“ Nemá proto býti člověk rád, když ocitne se konečně u cíle života svého? Když nadchází mu konec strastí, zápasů, bojů? Proto volá žal-mista Páně v zanícení: „Jak jsou milé přibytky Tvé, Hospodine zástupův! Duše moje nyje touhou po síních Hospodinových! Srdce i tělo mé jásosem tihnou k Bohu, který žije! — Šťasten, kdo sídlit smí ve stánku Tvém, Pane, ustavičně Tebe velebit!“ (Žalm 83, 1—5).

Proto svatí rádi loučili se s tímto světem! Když sv. Jeronýmovi zvěstovali jeho učenníci, že blíží se poslední hodinka, pravil: „O blažená hodino smrti! Sladký a pokojný spánek spravedlivých, zavři moje oči! od té doby, kdy Kristus, můj Spasitel, tebe miloval uprostřed hrozných muk i bolesti, líbíš se i nám, neboť jsi nadějí šťastné věčnosti!“

Zvolme si ve svém životě nejsvětější Srdce za nejmilejší stánek svůj, pak přijme nás i nejsvětější Srdce do stánků věčných, jež připravilo všem, kteří milují je. (Pokrač.)

Antifony O.

Adventní rozjímání od Jarolima Pavlíka.

Adventní čas je krásný čas, čas radostiplné naděje, předchůdce času vánočního. On má nás upamatovati na dobu starozákonní. Tenkrát toužili lidé velice po Vykupiteli, nejenom židé, nýbrž i pohané. Svět byl na tom zle; tápal v nevědomosti o nejnutejších věcech, jež se týkají našeho spasení, v hříších a neřestech. Už nebylo pěkně na světě, řekli bychom. Už byl nejvyšší čas, aby Vykupitel se dostavil. Mnozí se k němu s vírou obrátili, stali se křesťany a došli spasení. O kéž by to byli všichni! Bohužel je mnoho milionů lidí, kteří ho dosud neznají, aneb pakli ho znají, jej neuznávají za Vykupitele, pohané, židé, mohame-

dáni a jiní. Oni, jak bych tak řekl, žijí doposud ve Starém Zákoně a očekávají vykoupění. Ba i mezi křesťany je mnoho, kteří tak nežijí, jak jeho evangelium předpisuje, kteří nechtějí využítkovati milosti, jež nám vydobyl; jsou vlašni a lhotejní, od dávají se hříchům a nepravostem a všelikým bludům. Ó jak si přejeme, aby se poměry změnily, aby svět, jenž žije pohansky, žil křesťansky, aby víra a dobré mravy zase přišly k platnosti, aby svět poznovu byl vykoupěn a od pout hříchů vysvobozen, aby tvárnost země se obnovila. O to prosí a modlí se církev v poslední dny adventní v tak zvaných sedmi velkých anti-

Mučednická smrt sv. Štěpána.

fonách, jež říká kněz v nešporách k Magnifikat, k chvalozpěvu Panny Marie, první 17., druhou 18. prosince a tak dále, až poslední 23. prosince. Jmenují se též antifony O, poněvadž tak začínají.

17. prosince modlí se kněz: Ó Moudrosti, jež jsi vyšla z úst Nejvyššího, kteráž mocně saháš od jednoho konce ke druhému a všechno krásně pořádaš, přijď a uč nás cestě opatrnosti! — Druhá Božská osoba bývá v Písmě svatém často nazývána Moudrostí. O kěz by poučila svět o pravé moudrosti, kěz by ji vyučila křesťanské opatrnosti, jež v tom pozůstává, že chopíme se pravých prostředků, abychom spásy dosáhli. Moudrosti a učenosti a chytrosti je ve světě dost; jest nám žasnouti nad pokrokem moderní osvěty; ale v náboženských věcech panuje velká nevědomost, svět vylučuje Boha z vědy. Taková úplná světská moudrost nemůže učiniti člověka šťastným, ani zde, ani na onom světě. Počátkem moudrosti je bázeň boží, jak Písmo dl. Necht naučí Vykupitel lidstvo bázni boží a jakým způsobem do nebe se dostat. Necht se vyplní, co prorokoval prorok Micheáš: V poslední čas vypínati se bude hora domu Hospodinova nade všechny pahrbky, a mnozí národové prouditi budou k ní a řeknou: Pojďme a vystupme na horu Hospodinovu a k domu Boha Jakubova, aby nás vyučil svým cestám a abychom chodili po jeho stezkách; neboť ze Sionu vyjde zákon.

18. prosince modlí se kněz: Ó Adonai — hebrejský název, značící Pána neb Hospodina — ty vůdce domu israelského, jež jsi se zjevil Mojžíšovi v plameni keře hořícího a dal mu zákon na hoře Sinai: přijď a vztáhni ruku svou, abys nás vykoupil. — Máme se upamatovati, jak Pán Bůh národ israelský z egyptského otroctví vysvobodil. Ach jak mnoho lidí strádá v otroctví mnohem horším, v otroctví hříchu, v okovech pekla! Jsou otroky svého těla, otroky svých

zlých žádostí, otroky bezbožného světa, k jehož libosti všecko konají, otroky ďáblými. Možná, že již velká léta tlačí je břímě hříchu; ještě neměli té zmužilosti z nich se vyzpovídati a těžkého toho břemena se sprovoditi, oni je raději vláčejí s sebou. Snad již dlouhý čas jsou oddáni nějaké neřesti, buď veřejné jako nestřídmosti, anebo tajné, jako nečistotě; ještě neměli té zmužilosti a odvahy, odřici se té špatné náruživosti. Snad žijí v hříšném svazku, v divokém manželství s nějakou osobou, ve známosti, jež jen hřích plodí; jsou členy nějakého spolku, jenž má cíl náboženství nepřátelský a bezbožný, jsou odběrateli novin, jež bojují proti křesťanství katolickému a církev posměchem zasypávají. Snad mají cizí majetek na svědomí, jehož získali šalbou a válečnou lichvou, jehož dosud nevrátili, dluhy, jichž lehkomyslně nadělali, ale dosud nezaplatili. O kěz by je Spasitel osvobodil od pout, jimiž jsou ke hříchu připoutáni, kěz by je vykoupil od nešťastné náruživosti, ať už se nazývá tak neb onak, sprostil je tíže hříchu a zlého svědomí! To on učini, ale jen tenkrát, ukáže-li člověk dobrou vůli a přeje-li si upřímně, povstati z bahna, do něhož zabředl a státi se opět pořádným a dobrým křesťanem. Hlavním prostředkem k tomu je dobrá zpověď.

19. prosince modlí se církev: O kořeni Jesse, jež jsi za znamení národům, před nímž králové zmlknou a jemuž pohané klaněti se budou, přijď nás vysvobodit a děle neotálej! — Ježíš a kříž jeho mají býti znamením, v němž má státi lidská společnost, kořenem všeho pořádku a vši mravnosti. Šťastný stát, v němž náboženství nejenom soukromně, ale i veřejně je uznáváno, váženo a hájeno: tam budou lidé žiti spokojeně a šťastně. Bohužel, není tomu tak v mnohých státech, obyčejně v takových, kde vůdcové lidu, ministři a poslanci náleží k svobodným zednářům. Tam odstranili z veřejných míst-

ností znamení kříže, zapověděli veřejné vyznávání víry, přerušili spojení s apoštolskou stolicí, oloupili církev o její svobodu, zastavili kléru všelijaké platy, zabavili fundace, oloupili a vypověděli duchovní řády, zbavili manželství křesťanského charakteru: zkrátka, v pohanských státech jsou církevní a náboženské poměry lepší než v mnohém křesťanském státě, jenž jedem nevěry je otráven. Kdo by si nepřál změny takových poměrů, kdo by netoužil po vysvobození z moderního pohanství, rozmohutnění křesťanského smýšlení, obnovy lidského pokolení v křesťanském duchu? Kéž by Kristus Pán u nás a všude jinde slavil opět svůj advent, kéž by opět vládl jako pravý nejvyšší král, před nímž všeliká moc pozemská musí se sklonit. Kéž by opět byla Bohu zdána patřičná pocta, již se mu na mnohých místech odepřela, potom mír bude vládnouti na zemi, pokoj, štěstí, spokojenost a radostné očekávání odměny v nebi nám přislíbené.

Dříve než Ježíš Kristus na svět přišel, bylo málo lásky k bližnímu, obzvláště u pohanů. Sami židé považovali za bližního jenom své soukmenovce; cizince by byli nechali zahynouti, jak víme z podobenství o milosrdném samaritánu. U pohanů vládlo jen sobectví a ukrutnost; chudí měli se zle, chudoba byla hanbou; život chudobného člověka nic neplatil, nikdo se oň nestaral. Ještě hůře byli na tom otroci. Nebyli ničím jiným jak lidským zbožím, nakládáno s nimi jak se zvířaty; když se pánu zachtělo, byli usmrceni; v Římě krmili ryby jejich těly.

Tu udělalo křesťanství změnu. Syn Boží sestoupiv na svět v největší chudobě; od toho času považuje křesťan chudého člověka za svého bratra v Kristu a pomáhá mu. Právě v adventě konají se přípravy k obdarování nuzných. Otroctví je zrušeno; pro nemocné, choré, ustarané, slepé, hluchoněmé, osiřelé zřizují se ústavy a nouzí bližního hledí se pokud možno odpomoci.

Ale ještě je dosud mnoho bíd ve světě, nejvíce bíd mezi pohany, kteří pro pravou lásku k bližnímu žádného smyslu nemají. Otroctví panuje tam dosud, mnozí strádají v zajetí, mnozí umírají hladem, mnoho dětí bývá usmrceno, odloženo, zvířatům k lupu zůstaveno. A i v samé křesťanské Evropě, jejíž obyvatelé křesťany se nazývají, ale pohansky žijí, panují smutné poměry. Bohatci chtějí být ještě bohatější, vydírají dělníka a rozdělují mezi sebou vysoké dividendy. Každý myslí jen na sebe, spolubližní může zahynouti. Lichvu a klam považují za dovolené prostředky k obhacení; viděli jsme to na své oči ve světové válce. Je však i mnoho chudoby a bíd ve světě, zaviněné i nezaviněné. Mnozí chudobní lidé nebydlí lépe jak v žaláři, a každý trestanec má lepší stravu. Jsme sotva v stavu všem pomoci, všechna pomoc zůstává nedostatečnou. Tak mnohé dobročinné ústavy trpí nedostatkem peněz a jsou nuceny dělati dluhy; tak mnoho kostelních obcí volá o pomoc; máme jim pomoci ke kostelu, kapli nebo k duchovní správě.

Tu je nutno, aby Pán Bůh pomohl a srdce lidí majetných pohnul a dobrodince vzbudil chudým a utlačovaným. O tu pomoc modlí se církev ve čtvrté velké antifoně 20. prosince: O kliči Davidův a žezlo do mu i sraelského, jenž otvíráš, a nikdo nezavírá, jenž nezavíráš a nikdo neotvírá — nebe totiž a jeho poklady: přijď a vyveď ze žaláře spoutaného, jenž tu sedí v temnotách a stínu smrti.

Já jsem světlo světa, pravil Spasitel; kdo věří ve mne, nechodí v temnotách. My jsme tak šťastní, že patříme k těm, jež Ježíš prostřednictvím katolické církve světlem svého evangelia osvitil; máme pravé náboženství, nauku Kristovu nezkalenou, prostředky k omilostnění, jež Spasitel ustanovil. Ale ne všichni jsou tak šťastní. Větší polovice, ba dvě třetiny všeho lidstva sedí dosud ve tmách a v stínu smrti; jsou pohany, židy, mohamedány. Hvězda

betlemská dosud jim nevzešla. O kěz by je Pán Bůh jako svatě Tři krále ke svým jeslím přivolal, srdce jejich k pravdám svatého evangelia naklonil, povolání za misionáře v mnohých probudil, i zájem pro misie u věřících, i dobrodince pro ně. I v samé Evropě je mnoho takových, kteří nejsou sice pohany — mají ještě křesťanskou víru; ale jsou v nebezpečnosti, že ji ztratí, protože nikoho nemají, kdo by jim slovo Boží zvěstoval a služby Boží odbyval. Spolek svatého Bonifáce pamatuje sice na ně a snaží se jim pomoci, ale pomoc jeho zůstává daleko za potřebou. Mnozí křesťané jsou zase od nás odloučení, jsou protestanty nebo schismaticky; nechodí v úplném denním světle pravdy, nýbrž v soumraku bludů. Kěz by je Pán Bůh osvitil a ukázal jim pravou cestu k spasení! To je adventním přáním církve, jež se 21. prosince modlí: O v ý c h o d u a lesku světa věčného a slunce spravedlnosti: přijď a osvit ty, co sedí ve tmách a ve stínu smrti!

Nejenom náboženství rozlučuje lidi od sebe, ale i národnost, vzdělanost, poměry majetkové, různost povahy, neshoda, nestrpení, zloba a závist. Všude boj: národnostní, státní, lidový, společenský, bratrský, stavovský, nespokojenost, hádka, nespokojenost, svár v státech, v obcích, v rodinách. Závidíme mrtvým, kteří všem těm bojům unikli a teď v pokoji odpočívají. O kěz by opět pokoj a svornost mezi lidstvem zavládly, kěz by se lidé opět bratrsky snášeli, sebe upřímně milovali! Kěz by se vyplnil vánoční zpěv andělů: Pokoj lidem dobré vůle! O Ježíšku, přines nám opět ten pokoj, jež jsi přál apoštolům, když jsi je

pozdravil: Pokoj vám! To je šesté adventní přání, šestá adventní prosba církve 22. prosince: O k r á l i národů, od nich očekávaný, ty kameni uhlavný, jež co je rozděleno, slučuješ, přijď a zachraň člověka, jehož jsi z hlíny učinil!

Bez Boha by lidstvo upadlo do záhuby. Kdyby nebyl Bůh v lidské postavě na svět přišel, žádný člověk by nebyl spasen; nebe by bylo jenom pro dobré anděly. Avšak dobrotivý Bůh chtěl lidem ku pomoci přispěti a seslal Syna svého, aby nás svým umučením a svou smrtí vykoupil. Ovoce vykoupení musí nám Bůh teprv přivlastniti, což se však neděje bez spoluúčinkování člověka; Pán Bůh nám musí svou svatou milost uštědřiti. O kěz by nám ji udělil v míře nejbohatší! Kěz by lidé uchopili jeho pomocnou ruku! Kěz bychom všichni dosáhli cíle svého! Zachráněni od věčného zatracení, budeme mu prozpěvovati písně dikůslavné. Proto se církev svatá ještě jednou obrací na Pána Boha s vroucí prosbou, nechávajíc se kněze 23. prosince modliti: O E m a n u e l i, náš králi a zákonodárce, ty očekávaní národů a Spasiteli jejich: přijď nás zachránit, ó Pane Bože náš!

Vykoupení lidstva se tedy obnovuje, tak jako se při mši svaté obnovuje krvavá oběť na kříži. Proto jest každoroční opakování prosby o přivlastnění ovoce vykoupení oprávněno a nutno. Modleme se tedy pilně v adventě: Ukaž nám, Pane, milosrdenství své a uděl nám svou spásu! Rosu pršte nebesa s hůry a oblakové dštěte Spravedlivého; otevři se země a vypuť Spasitele.

Z úvah o evangeliu.

Napsal biskup Otakar Procházka. — Autor. překlád B. Kyselého.

(Pokračování.)

3'. Kristus odešel v jiný svět.

a) Ano, v jiný, zcela jinaký svět. Člověk je zrozcem země, jeho světem je tato země a tato soustava sluneční; na jeho smysly působí dojmy z tohoto světa; jeho pojmy jsou zbarveny pocitem, pudem, a náklonnostmi z této země; on určuje a třídí poměry na ní, v jeho duši se všechno z ní obrátí; mluví jazyky tohoto světa, chápe jeho zájmy, nároky, naděje. Ale jest ještě svět jiný. Až budeme vyrvání z oboru pomyslných představ, až zapadne naše zeměkoule i hvězdy v mlžné oblasti, až chvění étheru nebude již barvou a zvuk nedolehne víc v ucho naše, až zjeví se nám skutečnost ve hluboké, božské, již pochopitelné záři: tehdy poznáme tento jiný svět. Jaký bude to pohled, jaké poznání! Jaký přívál života, jaká povznešenost nad celým světem, jaké povýšení! Nové schopnosti duše mě probudí se v tomto novém jaře bytí! Jako v dítěti rozvíjí se úžasný svět uvědomění, tak rozšíří se i v duších, které se navždy vystěhovaly do nových světů, nové daleké obzory života věčného.

b) „V domě Otce mého jsou příbytkové mnozí.“ Jsou to naše města, naše domy, kde jsme se zrodili, kde přebýváme. Za hranicemi hmotného bytí budou však jiné domy, jako jiné budou naše představy, touhy a záliby. Pronikneme tajemství života, ponoříme se v krásu a velikost a zřetel svůj obrátíme k Bohu samému a jeho stvoření. Každé stébelko, každý listek strhne nás v nadšení, neboť bude pln Boha a bude na něm patrné mistrovství ruky Páně. Kolik to hvězd v prostorách nadzemských, tam jsou „mansiones multae“, příbytkové mnozí. Člověk nyní jen tuší velebnost stvoření, potom jí i procítí. Z naší země

patříme vzhůru na „plovoucí ostrovy“ duší.

c) Jak velikou záhadou jest moje duše, právě jako odumřelý kořen pod zimním kletím, nebo seménko v zimním spánku. Ve mně tkví veliký, spoutaný svět duše, který se kdysi osvobodí. Tehdy splynou jeho barvy, jeho lesk, čarovná harmonie všech jeho rysů s nesmrtelným, divukrásným životem věčným. V tom smyslu jest pravdou, že duše má jest poklad zakopaný, perla neznámá. Kdy přijdu, kdy vstoupím k tobě, Bože můj? Kdy uznámenám v sobě úžasnou tuto proměnu, kdy zaujme citění nebeské místo pozemského? Přijď, Pane Ježíši! Chci pracovat ze všech sil, aby země nezničila nebe ve mně!

32. Člověk odkázán na pomoc Boží.

„Zůstaňte v městě, dokudž nebudete oblečeni mocí s výsosti.“ (Luk. 24, 49).

a) Usedněte ve svatém ústraní a naplněte se na vás slovo proroka: „usednu o samotě, zamknu a zvednu mysl vzhůru.“ A co tak sedí a mlčí, skládá ruce k modlitbě, zdvihá k nebi zasněný zrak a mění se v prosebníka. „Ecclesia orans“ — toť církev modlitby. A z tohoto oratoria samoty vycházejí pak prosící, toužící, okřídlené duše, řekneme přímo svatí, kteří se modlí, protože touží, stenají, pláčejí zpět po Bohu, z něhož žijí; v sobě nosí prudkou tužbu po věčnosti, obírají se myšlenkami nekonečného života; utkvívá v nich smysl pro věci božské. Jako když kvočna vysedí káčata, neposlouchají tato úzkostného volání matčina, ale pouštějí se na vodu a plavou, tak děje se i s duší. I duše, spojené úzkým svazkem s tělem a

krvi, postavené v prostor a čas, trudi se v mezích těch a pouštějí se na nekonečný ocean za Bohem, hrouží se v něj modlitbou, chvála i a láskou.

b) Nad to zase cítíme, že jsme bytostí omezené, na jiné odkázané. Odevšad bēfeme dojmy, ze všech stran dorážejí na nás vlny cizích živilů a tím se vzděláváme. Nikoliv osamocením, nýbrž družným spojením se povznášíme . . . Bohatá různost bytostí vytváří krásu světa a v řádu přirozeném jest tomu právě tak, jako v nadpřirozeném. Ano, člověk není hned hotovým, dokonalým člověkem, ba naopak jest tvorem slabým a mdlým, avšak pocít této malátnosti mění se v nás zase jen v modlitbu. Nadarmo se říká: nač se modlíte? však Bůh ví, čeho vám třeba. — Ha,

ale i já vím, čeho mi třeba, neboť cítím, že mi dal duši toužící vzhůru, bludné, blaseované dušel Arci že ví, již třeba k němu pozdvihnouti, že mi dal hruď, aby se do syta nadýchala, srdce, aby vzplanulo, křídla, aby se rozeplula k letu. Ideály hoří mi v duši; co mohu činiti jediného, leč spěchatí za nimi a pro ně bojovati? Ó ano, jest Bůh, já však nejsem bohem. Nemám všecko a proto toužím po věcech lepších, prahnu po větším. O to třeba mi prositi. Proto se zahlubám, rozjímám, modlím se, rozvažuji, toužím . . . Bože, pomoz mi! Φύσις δαιμόνια, οὐχ θεῖα . . . cítím v sobě přirozenost duchovou, však nikoli božskou (Plato.) Cítím, že vědomí nesmrtnosti ještě více vyžaduje pomoci Boží. (Pokrač.)

Domu Božímu přísluší svatost.

Úvaha. Napsal Ignát Zháněl.

Ježíš navštívil Zachea, vrchního nad celníky, v jeho příbytku, v městě Jerichu. Vstupuje do jeho domu řekl laskavý Mistr: „Dnes stalo se spasení domu tomuto.“ Luk. 19. 9. V očích všech svých známých byl Zacheus považován za nejšťastnějšího člověka, neboť dle úsudku lidského nic mu nechybělo ku pozemskému blahobytu; mělť vysoký úřad, jsa vrchním nad celníky a byl bohatý. Ježíš, přijda k němu, pronesl docela opačný úsudek, praví: „Dnes stalo se spasení domu tomuto“; před tím tam nebyl ani štěstí, ani požehnání, ani spása, vše dostavilo se teprve při příchodu Pána Ježíše. Což příčinou toho? Od tohoto dne byl Zacheus spravedlivý, opustil cestu nepravosti a kráčel cestou, která vede ke spáse. Nespravedlnost doprovází neštěstí, nespokojenost; spravedlnost má za průvodčí štěstí, spásu, spokojenost, požehnání. Protože se stal nespravedlivý Zacheus spravedlivým,

stal se z nešťastného šťastným, z nespokojeného spokojeným.

„Dnes stalo se spasení domu tomuto“ volejme i my vstupující do kostela. Spravedlivý umí si, že budeš ještě více spravedlivým, nespravedlivý ustanov u sebe, že opustíš všecku nepravost a smíš se s Bohem. V kostele je příbytek Nejvyššího v nejsvětější Svátosti oltářní, ponejprv sestoupil v něm Ježíš ve způsobě chleba a vína na oltář, když byl chrám vysvěcen. Již z této jediné příčiny „přísluší domu Božímu svatost“. Žalm 92, 5, Ale jest ještě více jiných důvodů, proč přináležeti tato vlastnost chrámu Páně. Vše, co v něm vidíme, co v něm slyšíme, co v něm přijímáme, připomíná nám, abychom měli svatost domu Božího stále na paměti.

Co vidíme v kostele?

Kdo se blíží k domu Božímu, tomu padne především do očí, v němž chrá-

m o v á. Ční vysoko nade všemi obydlími lidskými, dodává osadě, městu, zvláštní malebný ráz. Kdo viděl na příklad naši matičku Prahu z Letné nebo z jiné výšiny, nikdy nezapomene na dojem, jaký učiní věže tohoto města, říká se Praze stověžatá, protože je tam nad sto věží. Není-li každá chrámová věž prstem, který ukazuje vzhůru k nebi? Býváme často docela zbytečně až příliš zaujati starostmi o pozemské naše bydlo, o věci, které souvisejí s naším pozemským životem. Věž volá k nám slovy svatého Pavla: „Těch věcí hledejte, které jsou svrchu, kde jest Kristus, sedě na pravici Boží; o to pečujte, co svrchu jest, ne o to, co jest na zemi,“ (Ke Kol. 3, 1, 2.) t. j. vstavše s Kristem na křtu svatém k životu novému, pečujme o statky nebeské, o ctnosti, svatost života a vůbec o to, aby varujice se zlého, udrželi jsme se ve spojení s Bohem, zjednali si zásluhy dobrých skutků a dosáhli věčné blaženosti.

Každá věž musí mít pevný základ, aby odolala vichoru nebo jiným přírodním svízelům; čím je vyšší věž, tím hlubší má a pevnější základy. Čím větší dokonalost chceš mít, tím hlubší musíš být i tvá i víra, tím svědomitější musíš být i ve všech povinnostech svého stavu, tím větším přitelem musíš být všech ctností. Na každé věži trůní nahoře na hrotu kříž, který hlásá všemu světu vítězství kříže Kristova. I my máme vytrvatí následující Krista ukřížovaného, snášejíce trpělivě všechny kříže, velké i malé, které ve své božské moudrosti nám posílá.

Každý předmět, který vstoupivše do chrámu, v něm vidíme, připomíná nám svatost domu Božího. Již hned u vchodu je k r o p e n k a se svěcenou vodou, jí se pokropujeme. Již ve starém zákoně doporučil Bůh Mojžíšovi: „Dej udělati měděníci (měděné umývadlo) s příslušným podstavcem k mytí, postav ji mezi stánkem zákona a oltářem a nalij do ní vody.“ (2, Moj. 30, 18.) Dřív než přistoupili starozákonní kněží k obětnímu oltáři, myli se. Nám při-

pomíná kropenka, abychom vstoupivše do kostela, ponechali všechny pozemské starosti, myšlenky, žádosti venku a obírali se tu v domě Božím jediné svou duší a její spásou. Kropenka, upevněná u dveří chrámových, je strážcem, který volá ke každému, kdo se z ní pokropuje: Příteli, půda, na níž nyní stojíš, je svatá, svatí mají být všichni, kteří sem přicházejí, obvyčejnou vodou se umýváš, abys odstranil všelikou nečistotu, toto pokropení svěcenou vodou připomíná ti, abys se staral o čistotu své nesmrtelné duše.

Každému vstupujícímu do chrámu padne především do očí hlavní oltář, před nímž visí věčné světlo. Uprostřed oltáře jest kámen, v němž je malá prohlubenina se svatými ostatky. Kámen jest označen pěti kříži a při svěcení niaže ho biskup svatým olejem. Na takto posvěceném oltáři slouží kněz mši svatou, čímž se stává oltář obydlím Nejvyššího, trůnem milosti. Tu na oltáři ustavičně se obnovuje oběť Pána Ježíše na kříži; na kříži obětoval se Ježíš Kristus způsobem krvavým, tu na oltáři obětuje se způsobem nekrvavým. S jakou radostí měli bychom všichni spěchati do chrámů k této oběti, s jakou pobožností měli bychom jí být přítomni. Svatý František Saleský píše o mši svaté takto: „Mše svatá je sluncem všech duchovních cvičení, středem křesťanského náboženství, duší pobožností, nevýslovným tajemstvím s bezednou prohlubní lásky Boží.“ Troje lněné plachty, jimiž jest oltář přikryt, připomínají, kterak bylo Tělo Páně zavínato po snění s kříže prostěradly. Svíce hořící při mši svaté připomínají nám slova Ježíše: „Já jsem světlo světa.“ Jan 8. 12, dále připomínají též naši svatou povinnost řídit se podle slov téhož dobrotivého Pána: „Tak světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a velebí Otce vašeho, jenž jest v nebesích.“ Mat. 5. 16.

V ě č n é s v ě t l o ustavičně hoří před nejsvětější Svátostí, přechovávané

na oltáři. Podobně má však hořeti naše srdce láskou k této svatosvaté Svátosti. Položme v duchu na smírný oltář, před nímž hoří věčné světlo, všechny své hříchy a viny, jichž jsme se dopustili ode dne, kdy jsme byli prvně schopni hříchu až po tuto hodinu. Řceme: „Ty sám zhlad je všechny na jednou, spal je ohněm Lásky své, smaž všechny skvrny hříchů mých, očisť mé svědomí ode vši viny a vrať mi svou milost, již jsem hříchem pozbyl, odpusť mi vše úplně a přijmi mne milosrdně k políbení pokoje.“

Co slyšíme v kostele?

Jak krásný jest obraz, když se v kostele m o d l í kněz, společně s lidem, když všichni jako jedněmi ústy vysílají své prosby ku trůnu Nejvyššího, když pak při mši svaté zavzní mohutný hlas varhan, když lid prozpěvuje plným hrdlem a velebí Boha. Tu zajisté srdce lidí netečných ku víře je dojata a povzbuzeno činiti podobně. Je mnoho překážek, které se stavějí v cestu naší touze po dokonalosti, je na ní mnoho nerovností, které musíme srovnati. Slepec užívá hole, aby rozpoznal na jaké cestě kráčí, my lidé vidoucí odstraňujeme všechny překážky, které se nám naskytují na cestě ku dokonalosti, zbožnou modlitbou, pozorným rozjímáním. Naše rozjímání podobej se rozpálené peci, v níž se naše duše rozohřívá k lásce Boží. Přičiňme se vždy, aby naše modlitby byly nejenom ústy prosloveny, nýbrž aby také duše věděla, oč se jedná. Ku stromkům se dávají koly, stromek, který nemá kolu, brzy podlehe větru, stejně by se nám stalo, kdybychom zanedbávali modlitbu. Jako lačný touží po pokrmu, tak má vzdychati naše duše, Boha milující, po modlitbě.

V kostele slyšíme všeho druhu duchovní řeči a duchovní čtení. Každé kázání, každé poslechnutí rozjímavé řeči nebo četby mohlo by nás naprosto obrátiti k Bohu, učiniti nás pravými následovníky Ježíše

Krista, ovšem kdybychom je následovali celým srdcem a umínili si, opravdově žíti dle toho, co jsme dobrého slyšeli. Hrabě Spork († 1738), pán na Kuku, byl svobodným zednářem a mnoho ubližoval svaté víře katolické dav tisknouti knihy protináboženské a zdarma je rozdávaje mezi lid. Jednou byl na kázání známého kněze jesuity Koniáše, proslulého kazatele, a hle! od toho času stala se s ním velká změna. Sám ničil knihy, které dříve vydal, lidu je odebíral, dával velké obnosy penězní na vydávání dobrých knih, vzdal se zednářství a sloužil Bohu jako upřímný katolík. Dal se zapsati do mariánské družiny. Když byl ve svém zámku v Lysé, často dojížděl na poutní mariánské místo do Staré Boleslavy, kde se všemi svými průvodčími šel ku sv. zpovědi a přijímal Tělo Páně. Když se těžce roznemohl, snášel všechny bolesti nadmíru trpělivě s oddaností právě křesťanskou, přijal zbožně svátosti umírajících a zemřel s nebeskou důvěrou a se sladkým klidem nebeským, cele oddán do vůle Boží.

Co přijímáme v kostele?

V kostele můžeme přijímati v š e c h n y s v a t é s v á t o s t i, které ve svém milosrdenství a ve své lásce ustanovil božský Mistr pro nás lidi, abychom mohli věčně býti živi a dosahli cíle, ku kterému nás stvořil; bychom ho poznávali a ctili, jej milovali a jemu sloužili a tak na věky spasení byli, neboť Bůh chce, aby všickni lidé byli spasení a přišli ku poznání pravdy“. Tim. 2., 4. Křestem, který nám byl v kostele udělen, byli jsme přijati od nejvyššího pastýře do jeho ovčince, obdrželi jsme právo poznání pravdy“. „Otče náš“ Mat. 6., 5., obdrželi jsme právo stát se dědici království nebeského, byli jsme oděni čistým, neposkvrněným rouchem.

Kdo ztratil hříchem toto roucho nevinnosti během dalších let, s tím se chce Bůh opět v kostele smířiti,

Dvanáctiletý Ježíš ve chrámě.

zve, aby přišel do zpovědnice, vyznal se ze svých hříchů, litoval jich a slibil za ně zadostučinit. Obdržev rozhřešení od kněze, jest opět čist a může se přiblížiti ku stolu Páně a přijímati svátostného Ježíše. Sv. Basil píše o svátosti pokání: „Při zpovídání hříchů máme sobě počínati jako při nemocech. Tělesné neduhy své nezjevujeme každému člověku, ale toliko odbornému znalci, lékaři, který dovede je vyléčiti. Podobně i ze svých hříchů máme se zpovídati tomu, kdo nás jich zbaví, knězi.“

Jistý učitel života duchovního povzbuzoval takto ku řádné svaté zpovědi: Když vzkřísil božský Spasitel Lazara, neřekl: Vstaň! nýbrž: Lazare, pojď ven! Tak musíš i ty, chceš-li se probudit ze spánku hřichu, z hrobu povstati na světlo. Lazar vzal sebou i lněná roucha, jimiž byl zahalen, což okolostojící mohli spatřiti. Toto roucho jsou hřichové; vezmi je z hrobu svého srdce, ukaž je knězi, vyznej se z nich upřímně. Nic by nepomohlo, kdyby byly při obléhání města všechny brány zavřeny a hradba na jednom pouze místě sesutá. Zde vtrhne nepřítel. Tak dostal by se nepřítel jediným hřichem, který bychom zamlčeli, do našeho srdce.

Kdykoliv jdeme okolo kostela, vzdejme úctu svátostnému Ježíši, tu přítomnému. Kdykoliv vejdemo do chrámu Páně, — a choďme do něho tak často, jak se vůbec dá provésti — nezapomínejme, že je to dům Boží, „jemuž přísluší svatost“. Žalm 92., 5.

Když vyzvali Ježíše, aby odsoudil ženu cizoložnici, neodsoudil ji, ale dobrotivě k ní pravil: „Ženo, kde jsou ti, kteří žalovali na tebe? Nikdo-liž tě neodsoudil?“ A ona řekla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš pak řekl jí: „Ani já tě neodsoudím. Jdi a více nehřeš!“ Jan 8., 10., 11. Ježíš jda naposledy do města Jerusalema, učinil to slavným způsobem. Když se přiblížil k městu a spatřil je zaplakal nad ním řka: „Kdybys bylo poznalo i ty, a to (alespoň) v tento den tvůj, co jest tobě ku pokoji, — ale nyní jest to skryto před očima tvýma. Luk. 19., 41., 43. A týž přelaskavý Pán se velmi rozhorlil, když vešel do chrámu a nalezl tam prodavače a kupce: převrzel jejich stoly a řekl jim: „Psáno jest: Dům můj, domem modlitby slouiti bude, vy však jste jej učinili peleši lotrovskou. Mat. 21., 12., 13. Tak trestal jindy mírný Spasitel ty, kteří se prohřešili proti svatosti domu Božího.

Milujme okrasu Božího místa, kde sídlí Jeho velebnost. Žalm 25., 8. Nikdo se nezdráhej dle sil svých přispívati ku stavbě k výzdobě nových i starých kostelů. Bohu půjčuje na vysoké úroky, kdo přispívá k účelům chrámovým. Všichni milujme a rádi vzpomínáme na svůj otcovský dům, je živou vzpomínkou na nesčíslná dobrodíní našich drahých rodičů. I chrám jest naším otcovským domem, naším duchovním rodištěm, místem, v němž jsme přijali nesčíslná duchovní dobrodíní.

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Hrdina lásky k bližnímu.

Skoro všechny italské časopisy psaly svého času soustrastně o smrti kněze z řádu kapucinského, P. Daniela ze Samarate, jenž 20. května m. r. v útluně pro malomocné v osadě Tokmudubě v Brasillii zemřel. Soustrast byla

opravdu zasloužená, neboť jednalo se o jednoho z oněch hrdin lásky k bližnímu, jaké svět zřídka vidí a jakých ještě řidčeji si všímá a váží.

Narozen v městě Samarate v Lombardsku v Italii vstoupil P. Daniel záhy do řádu kapucinského. Roku

1898 obdržel, jsa 22 let star, od svých představených dovolení, odebrati se do Brazílie v Jižní Americe, aby jako misionář pracoval o obrácení Indiánů. Roku 1899 byl vysvěcen na kněze.

S veškerou silou svého nadšení věnoval se mladý řeholník péči o duše sobě svěřené. Kdekoliv působil, přinesla práce jeho hojně ovoce. Zároveň byl P. Daniel pro svou otevřenou a veselou povahu všeobecně oblíben a v čas odpočinku jeho spolubratři rádi naslouchali jeho veselému vypravování.

Jeho veselost byla však něčím více nežli jeho šťastná povaha. Nikdo nepozoroval nějaké změny v jeho chování, ale on už věděl, že v sobě nosí zárodek malomocenství. Jistá otupělost citlivosti na šlapce a skvrna asi 20 cm veliká byla známkou oně strašné nákazy, kterou si v duchovní správě v útulné malomocných v osadě Belému ulovil.

V naději, že by evropské podnebí a umění evropských lékařů mohlo nemocného jeho neduhu zbavit, povolali jej představení do Milána — nadarmo. Také cesta do Londýna a léčba tamějších lékařů zdraví mu nepřinesly. Rovněž pout do Lúrd zůstala bez kýženého výsledku. „Pane, chceš-li, můžeš mne očistiti,“ prosil P. Daniel Spasitele ve způsobě chleba kolem se ubírajícího. Ale zdálo se, jakoby vnitřní jakýsi hlas mu odpověděl: „Nechci. Jdi v pokoji, obdržíš milost jinou. Tvá nemoc bude k větší cti a slávě Boží a k tvému duševnímu prospěchu. Od onoho okamžiku trpíte, nikdy více za uzdravení se nemodlil.

Nyní neměl doma ve vlasti pokoje, všechno táhlo jej k jeho duchovním dítkám do Brazílie, ačkoli byla obava, že horký tamější vzduch nemoc značně zhorší a konec urychlí. Až do r. 1914 pracoval jako prve v duchovní správě ale potom nařídil lékař jeho vyloučení ze společnosti zdravých. Chtěli ho poslati do nemocnice v Pernambuko, ale P. Daniel žádal, aby směl bydleti

v útulné malomocných, aby tak byl pastýřem a bratrem svých spolutrpiteľů zároveň. Byla to těžká rána pro muže povahou veselého a společenského, když se spolužití se svými řeholními bratřími a společností zdravých navždy musil odříci. Přišed do útulny malomocných prosil snažně Boha za svatou trpělivost a odevzdalnost do vůle jeho. Prosba jeho byla vyslyšena a P. Daniel věnoval se s radostí duchovní správě mezi malomocnými.

Nebyla to činnost příjemná, i když nehledíme ke každodennímu pohlízení na strašnou bídu lidskou. Malomocní, zvyklí útěchu ve svém utrpení hledati v hrubých prostopášnostech, viděli v řeholníku svého přirozeného nepřitele. Bylo mu trpěti potupy a nadávky nejhoršího druhu; jenom tajně mohl zaopatřovati umírající. Ale láska šlechetného a svatě žijícího kněze, proměnila jedním rokem peklo na zemi v předsíň nebeskou. Svědomitě plnil P. Daniel den ze dne povinnosti duchovního správce; jmenovitě hleděl slavnými službami Božími na zúšlechťení drsné mysli svých světců působiti. Hlubokým dojmem působilo, když mladistvé malomocné ponejprv vedl ke stolu Páně.

S počátku se zdálo, jakoby se nemoc zlepšila, ale r. 1921 šla neuprosně svou cestou. Vlasy vypadaly, uši otekly, z rukou zbyly jenom dva neforemné pahýly. Tělo pokryté boulemi v několika měsících na kostru zhubenělo. K tomu se přidružily trapné bolesti živové. Ale trpělivost nemocného zůstala neotřesená. „Tisíckrát budiž jméno Páně pochváleno;“ — tato slova často opakoval.

Den 28. března byl pětadvacátým výročním dnem jeho první mše svaté. Mohl ještě naposledy nejsvětější obět přinést. Ale s jeho odumírajícím tělem uplynula také doba jeho utrpení. Brzy dostavila se smrt, která byla nejenom koncem jeho utrpení, ale zároveň i začátkem jeho oslavení u trůnu Božího.

Něco o krokodilech v Africe.

"Tato ohyzdná zvířata," vypravuje misionář na řece Zambesi P. Memyhard, "už mi mnoho starosti nadělala. Nepřetržitě číhají na svou kořist ve vodách řeky Zambesi a běda tomu, kdo by neopatrně do vody vstoupil anebo na okraji vody seděl. Nejednou vyřítí se krokodil z vody, otočí se tak, že svým ocasem své oběti hroznou ránu zasadí, pak se ho chopí a zmizí s ním v hlubině. Za teplého počasí spí krokodilové s otevřenou tlamou na písčinatech a my vidáme jich často 5—6 najednou, nám zrovna naproti. Představte si nyní zdejší horké podněbí a ten krásný veletok Zambesi; člověk by se rád vykoupal, ale nejde to tak snadno. Naši černoši se koupávají sice, ale mnozí stávají se obětí krokodilů. Moji černí žáci, velcí i malí, koupají se též a to denně. Vyhledáváme za tím účelem mělká místa, kde se krokodil nemůže ukrýti. Nicméně koupají se bezpečně jenom proto, poněvadž jest jich mnoho a peklý jejich křik z 80—90 hrdel i krokodilům nahání strachu.

Ve hluboké vodě jest však třeba velké opatrnosti. Dříve stávali jsme na břehu s puškou v ruce a na počátku koupání vystřelili jsme, abychom krokodily zastrašili. Ale brzo jsme toho neshali, neboť krokodilové jakoby to byli považovali za výzvu a skryli se potom okolo koupeliště v celých hejnech. Někdy plovli okolo nás ve vzdálenosti sotva 20 metrů tři krokodilové najednou, ale tak, že jenom jejich hlavy bylo viděti. Z pušky nedělali si docela nic, ježto koule z pušky jejich pancéřovým hřbetům a a hlavám mnoho neuškodí.

Před dvěma roky hráli si moji žáci na svátek sv. Petra Klavera na břehu. Dováděli, zpívali a bubnovali na 6 černošských bubnů ze všech sil. Někteří z nich se koupali. Náhodou podívám se na koupající a co vidím? Sotva 7 metrů od koupajících spatřím plížícího se netvora. Okamžitě dal

jsem jim výstražné znamení a než bys napočítal do pěti, byli z vody ven. Byl také svrchovaný čas. Krokodil vida, že jsme ho zpozorovali, zmizel v hlubinách.

Ke konci minulého roku byla smělost krokodilů zrovna nesnesitelná. Co chvíli přepadali a odvláčeli s sebou kozy, ovce, psy i lidi. Naši bratři činili seč byli, aby je zaplašili, ale s malým jenom úspěchem. Zhotovili velké háky na způsob udice a na železných řetězech je spouštěli do vody. Ale krokodilové hák jednou celý ukousli, jindy rozlámali a jindy zase v nadidlo s háku stáhli a sežrali. Než jednou z rána chytl se na hák mohutný krokodil. Dvacet černošů táhlo nyní za řetěz. Již byl krokodil napolo z vody ven, ale tu začal bít okolo sebe ocasem s takovou silou, že všech 20 lovců se rozuteklo. Jindy zase vytahovalo chyceného krokodila ještě více černošů. Ale sotva byl zcela z vody ven, utrl se řetěz a krokodil s řetězem i hákem odplaval.

Od toho dne byli krokodilové ještě smělejší. Obětí jejich stal se jeden z mých nejlepších žáků. Jmenoval se Justín. Byl to jako uhel černý chlapík, měl dobré vlohly, byl vždy veselý myslí, ale trochu odvážný. Vidím ho jakoby to bylo dnes, kterak hbitě v řece plove, s úsměvem na stojící na břehu soudruhy pohlíží a jak z černého jeho obličejě dvě řady bělostných zubů se třeptí. Jednou odpoledne skočil, na ostatní nečekaje, první do vody a jsa dobré mysli odvážil se trochu dále od břehu. Najednou chopil se ho obrovský krokodil a zmizel s ním v hlubině.

Od toho dne vypověděli naši bratři s černošy krokodilům bezohlednou vhlazovací válku. Bratr Lindlohr, dovedný to střelec, číhá denně na břehu a střílí na krokodily, když se na pisku vyhřívají. Při tom pozoruje bedlivě jejich pohyby a jejich citlivé části těla. Jednou z rána trefil mohutného krokodila právě do vazů; zvíře se skroutilo a pošlo. Brzy na

to zastřelil týž den dva krokodily. Nyní střílí i na krokodily plovoucí, ačkoli pouze jejich hlava z vody vyčnívá. Někdy podaří se mu jedinou ranou zvíře skoliti. V jednom měsíci zastřelil jich sedm, ačkoli má jenom koule olověné místo ocelových. Následkem toho nejsou krokodilové už tak směli, mnoho jest jich raněno. Nicméně vyskytují se podél břehu ve značném množství. Největší z nich, jehož se podařilo uloviti, byl přes

4 metry dlouhý. Mnozí z nich mívají v žaludku mosazné kroužky, jaké černoši nosí na rukou a nohou, důkaz to, že majitelé jich byli od krokodilů sežráni. Jsou mezi nimi i takoví, kteří jsou 6 i více metrů dlouzí, ale tito jsou velice opatrní. Často viděti krokodily malé. Moji žáci našli jednou na procházce krokodili hnízdo v jednom menším rameni řeky Zambesi. Téhož dne usmrtili anebo chytili 60 malých krokodilů ani ne celý metr dlouhých.

Frant. Chrám:

PÍSEŇ O VELEBNÉ SVÁTOSTI.

O dobrotu a spásu má,
mé srdce v Tobě spočívá,
svět celý k sobě sbližuješ,
by slavil Tě, jej vroucně zveš —
Buď pozdravena s výsosti
o převelebna Svátosti.

Beránku pro nás zmučený,
na kříži nám zasnoubený
hle, k sladkým hodům lásky Tvé
jdou duše naše hladové.

Kouř kadidla a vroucí zpěv
zní všudy, kde Tvůj stkví se zjev,

Tvé světlo plane okrskem
milostiplným paprskem.

Ve lásky plném srdci Tvém,
zavírám církev i svou zem,
jen dlívej při nás, Ježíši,
Ty, Beránku náš nejtíší.

Sprošť duši hříchů, přečinů,
ji krásnou obleč v nevinu,
pak budem Tobě hlasně pět,
že zpěv náš bude všudy znět:
Buď pozdravena s výsosti
o nejsvětější Svátosti!

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokrač. z min. roč.)

Podnikla mimořádné posty a přísné skutky kající. Chodila často do kostela Ara coeli na Kapitolu, a šla po kolenou po schodech vedoucích z údolí až na horu, kde kostel stojí. Bosá navštěvovala slavný obraz Kristův nad marmertinským žalářem. Několikrát šla s tímtož úmyslem bosá dalekou cestu až k basilice sv. Pavla před městem. Často konala křížovou cestu na místech

odlehklých, aby tím volněji se oddávala kajícím skutkům. Jednou večer šla do chrámu Panny Marie in Via lata, aby prosila za obrácení tohoto mladého muže před nejsv. Svátostí, která tam byla vystavena při čtyřicetihodinné pobožnosti: Tu uslyšela hlas svého božského ženicha: „Musíš i tohoto světce prositi,“ (a hlas jej jmenoval), načež Anna Maria důvěrně řekla: „Proč mám

prositi tohoto světce?“ — „Protože tento světec jest jeho patronem,“ odvětil hlas. Velmi nesnadno bylo zbloudilce přivést do Říma; neboť nenáviděl svaté město jako střed víry katolické, které se zřekl; a pak nechtěli vládní úředníci na venkově takovým lidem dávat cestovní pasu do hlavního města. Ale Pán chtěl odměnit vytrvalé modlitby své služebnice a zařídil to tak, že mladý muž měl vyříditi s vládou jakous peněžitou záležitost, a tak cestovní pas dostal.

Sotva přijel do Říma, hned hledal přítel jeho příležitost, aby ho přivedl k blahoslavené. Setkali se v chrámě sv. Petra, a hned se umluvili, že půjdou k zbožné ženě. Mladý muž zapomněl již hrůzu a zármutek nad ztrátou milenký a byl opět vesel a čilý; ale po cestě začal blednouti, zastavil se co kousek, jakoby ho zdržovala moc neviditelná, a blízko domu hluboko povzdychl. Došel s námahou ke dveřím jejího bytu, zůstal nehybně státi, patřil jak posedlý divokým zrakem na dům, a začal hrozně proklínati všechny obyvatele domu, ačkoli nikoho neznal. Přítel poznal, že celé chování jeho způsobil zlý duch, jenž často již zkusil, že z jeho okovů vyrvání byli všichni, kteří se dostali do rukou této ctnostné ženy. Nešťastník zapřisahal se, sluče holí o zem, že do toho zlořečeného domu nevkróčí. Přítel jeho dostal obnos peněz od dlužníka mladého muže a dal ho schovati Anně Marii, aby ho tam přivedl, by si peníze vyzvedl. Ale najednou žádal tento přítele, aby tam šel pro peníze, sám že bude na něho čekat. Ale přítel odpověděl chladně, že není jeho služebníkem, chce-li peníze mít, ať sám jde pro ně a stvrzenku řádně podepíše. Konečně nešťastník šel po schodech těžce oddychuje; co chvíle zůstal státi a tlačil před sebou přítele. Nahoře zůstal opět státi jako k zemi přikovaný. Povstala mezi přátely hádka tak hlasitá, že Anna Marie to zaslechla. Hned vyšla a pozvala velmi přívětivě oba mladé lidi, aby vstoupili. Pozvání blahoslavené bylo tak vlídné, že ne-

šťastníku nebylo možno vrátiti se; proto vešel a posadiv se, řekl: „Buďte tak laskava a dejte mi vody, neboť nevím, jak mi je, ale není mi dobře.“ Podala mu hned sklenici vody a řekla usmívajíc se mírně: „Můj synu, tato nevolnost nic neznamená, hned ti povím, co tě trápí.“

Přítel vešel zatím do vedlejšího pokoje, aby oba svobodně mohli pomluviti. Blahoslavená vyličila mu celý jeho život dosavadní, upozornila ho na veliké milosrdenství, které mu Pán Bůh prokázal, odkryla mu jeho nejtajnější myšlenky a dodala velitelsky: Nyní je čas, bys zanechal života hanebného a vrátil se k Pánu Bohu. Po dlouhé rozmluvě přišel mladý muž zamyšlen, ale vesel a uklidněn k svému příteli; nemohl pochopiti, jak tato žena ví tolik skrytých věcí. Přiznal se též na druhý den svému příteli, že v noci nespál a myslil jen na rozmluvu s Annou Marii; že zábava s ní byla mu velmi příjemná a že ji rád opět navštíví.

Zuřivost zlých duchův nad rozmluvou s mladým mužem doznala blahoslavená hned v noci následující: komora její naplnila se zlými duchy, kteří se jí ukázali v postavách ohyzdných a s křikem a vytím ji proklínali a zlořečili. Zbožná žena celou noc prožila v hrůze a smutku, ale i dobrý přítel, jenž mladého muže k ní přivedl, nezůstal ušetřen zuřivosti pekla. Mnoho archů bylo by třeba popsati, aby vyličený byly úskoky ďablovy při obrácení tohoto hříšníka, co vytrpěla blahoslavená, jak skutečně snášela tato pronásledování, jak horlivě se modlíla, postila a kala. Aby ji posilnil, řekl jí Pán někdy, že sám zná velké její utrapy a že zapisuje všechny její muky zlatými písmeny. Po nějaké době řekla Anna Maria příteli, jenž mladého muže k ní přivedl: Milost obrácení jeho jest již dosažena a mladý muž bude, aniž by věděl, vyrván ze svého hříšného života, bude totiž navštíven dlouhou nemocí a hned po zpozvedí ztratí vědomí, tak že sv. přijímání jako posilu na cestu do věčnosti již nebude moci přijati. Pán

Bůh chce mu tuto milost prokázat, aby odňal zlým duchům příležitost k vítězným útokům, když ubožák pro zlé náchyllosti dřívějšího života v pokušeních snadno by podlehl; kdežto takovým milostivým způsobem osidlům

pekla se vyhne a blaženosti dojde k slávě božského milosrdenství. Ale třeba se dále modlití a milosrdenství Páně násilí činiti, aby své dílo dokonalo.

(Pokrač.)

Různé zprávy.

Odchod repemtoristů z Hlučína. Od roku 1912 měli redemptoristé v bývalém sanatoriu ústavu děkana Richtra studentský konvikt. Ježto budovala, ač krásná jako zámeček, jim nestačila a podařilo se jim od statkáře Schwarzenberga koupiti v Libějicích u Čes. Budějovic zámek s velkou zahradou, opustili redemptoristé nedávno Hlučín.

Zpět k Římu. Za rok 1923 vrátilo se z posluchačů university v Nov. Yorku v Americe 45 posluchačů k církvi katolické. Je to zásluha těch studentů katolíků, kteří svým příkladem a slovem povzbuzovali kolegy k návštěvě katolických bohoslužeb v neděli a prosadili pořádání náboženských přednášek v kolejích, při nichž také problémy katolicismu našly obratné tlumočníky. Konvertité z řad studentstva seskupili se v klubu, jenž má jméno apoštolského arcibiskupa a kardinála „Neumana“.

Krásný křesťanský čin. Francouzský maršálek Lyautey přistál z Maroka v Bordeaux v neděli o 10. hod. ráno. Byl přijat všemi veličinami města a dlouhé a oslavné řeči vítaly vítěze za světové války a muže, který svou politikou v Maroku nesmírně prospěl Francii. Lyautey chvíli poslouchal, pak začal býti netrpěliv, a když řeči neustávaly, děl jednomu pánu, který stál blízko: „Račte mne omluviti, pane, my nejsme v Maroku laicisováni. Nechci vynechatí mši svatou a mám již nejvyšší čas. Musím odejti.“ A jakmile se naskytla příležitost, odešel. Lze sloužit císaři a dáti Bohu při tom, co Jeho jest.

Vyučování náboženství v Itálii. Po dlouhé a cílevědomé práci italských katolíků dochází konečně k důležitějším reformám školní: až dosud v osnově vyučovací nebyly umístěny hodiny náboženské. Jen inimo rozvrh, po vyučování bylo možno knězi náboženství vyučovati. Nyní tomu jinak: náboženství bude vřazeno v rozvrh mezi ostatní předměty jako řádný předmět. Zajímavá je statistika, kterou přináší milánské listy. Z celkového počtu žactva milánských škol 55.000 je pouze 3000 žáků, kteří se přihlásili do náboženství. U mnohých ovšem rozhodovala ta okolnost, že náboženství bylo umístěno mimo řádný rozvrh školní. Poněvadž počet kněží a katechetů daleko nedostačoval, aby ve všech třídách mohlo se náboženství vyučovati, dovolily školské úřady, že mohou náboženství vyučovati i učitelé i jiné osoby k tomu způsobilé. Také dámy se k této funkci přihlásily a vypomáhají zvláště v nižších třídách.

Republika Uruguay chce býti ve světě nejprotiklerikálnější. Že tím navléká na sebe úbor dnes již maškarní, to jí málo vadí. Pány z parlamentu mrzeli velice církevní svátky. Nemohli jich prostě rázem zrušiti, proto je přebarvili, asi jako jsme po převratě lakovali kanárkové schránky na dopisy. Den Tří králů sluje: „Dětský den“. Boží hod vánoční: „Den rodinný“. Sv. týden: „Týden turistiky“. V červenci podali ještě radikálnější kohouti návrh na úplné odstranění Vánoc a Tří králů. Po brilantní řeči katol. poslance Seccy, která přece trochu za-

razila, byl návrh vrácen komisi k přepracování.

(Děkuvzdání.)

Od Hr. Kr. Tisícere díky vzdávám Otci nebeskému, který vyslyšel mé prosby, když jsem Mu obětovala zraněný nejsvětější obličej Jeho nejmilějšího Syna s předsevzetím, že to uveřejním, budu-li vyslyšena. Ukaž, Pane, obličej Svůj a bude nám znemoženo!
N. N.

Z Černé Hory. Z vděčnosti za vyslyšení proseb mých v jistých záležitostech, cítím se povinen díky tisícere vzdání nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše, neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu, sv. Fantišku a sv. Terezii a vybižím všechny, kdož jakoukoliv strastí stížení jsou, aby se utekli k nejsvětějším Srdcím Pána Ježíše a Panny Marie, jakož i k sv. Josefu, sv. Fantišku a sv. Terezii a zajisté vyslyšeni budou.
F. M.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za pevnou organizaci katol. spolků a bratrstev a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Svorně hájit církev Boží!

Úmysl v únoru 1925: Problém sv. míst v Palestině.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Organisace katol. spolků. (Hlavní úmysl.) — Panně neposkvrněné. (Báseň.) — Pobožnost prvního pátku. — Výklad litanie k nejsv. Srdci Páně. — Antifony: O. — Z úvah o evangelii. — Domu Božimu přísluší svatost. — Obrázky z katolických misii. — Píseň o velebné Svátosti. (Báseň.) — Bl. Anna Maria Taigi. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LVIV.

BRNO, 1. ÚNORA 1925.

ČÍSLO 2.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Problém sv. míst v Jerusalemě.

(Hlavní úmysl.)

Ve Svě bulle prohlásil sv. Otec Benedikt XI. milostivé léto 1925 a mezi jiným zmiňuje se též o osudu sv. míst v Jerusalemě. Před válkou byly poměry v Palestině ještě snesitelné, protože katolíci a sv. místa byla pod ochranou Francie a Italie. I Turci a Arabové byli jaksi nakloněni katolikům. Za války však Palestina mnoho utrpěla škody a místa posv. Hospice byly zabrány a v nemocnice proměněny pro anglické vojsko. Po válce nastaly docela jiné poměry Anglie převzala protektorát nad Palestinou a guvernérem ustanoven anglický lord — žid. Palestina má se státi vlastí židů — Sionistů. Nyní angličané vidí a litují toho, dle jejich listů, že Sionisté se křesťanskému národu velmi špatně odměňují, ukazujíce víc a více svou židovskou nesaňselivost, takže to vyvolává odpor a protest nejen křesťanů, ale i Mohamedánů. Francouzské noviny píší: V Palestině není míru náboženského. Nejhoršími rušiteli míru jsou právě Sionisté, kteří se dopouštějí urážek a nejtěžších rouhání proti křesťanskému náboženství. V květnu 1924 v židovské čtvrti v Jerusalemě v jednom domě posměšně upevnili na dřevěný kříž vycpanou slaměnou figuru, házeli po

ní kamením a spálili ji. Když se proto množily protesty křesťanů, vymlouvali se židé, že se tam na dvoře pálily staré věci. Roku 1924 v červnu vyslal sv. Otec Pius X. ke svěcení nových chrámů na hoře Tábor a v zahradě getsemanské papežského legata, kardinála Oresta Georgiho. Byl všude slavnostně uvítán, i rabíni vyslali deputaci, ale sionistické divadlo dávalo kus, v němž byl kardinál sesměšňován a urážen. Na energické protesty zakázala censura provádění toho kusu. I na tom nebylo dosti. Vydali Sionisté v listě svém rouhavý článek proti Kristu Pánu o jeho přesvaté Matce. Podnět k tomu zavdala událost, že syn Theodora Herzla, podněcovatele hnutí sionistického, jediný syn jeho Jan, byl v Londýně slavně přijat do církve katolické. Jistě podivuhodná milost Prozřetelnosti Boží! Tento čin mladého Herzla rozvášnil Sionisty, kteří ve svém listě uveřejnili nejohrožnější urážky Krista Pána a jeho sv. církve. Jerusalemský patriarcha Barlassina v listě pastýřském prosí Boha za odpuštění, uklidňuje křesťany rouháním Sionistů velmi pobouřené a nařizuje smírnou pobožnost, protestuje proti podobnému rouhání. Protestu u guvernera jerusalemského zúčastnili se nejen

všichni křesťané všech obřadů, ale i Mohamedáni, protože i oni ctí Krista, jako velikého proroka i matku jeho. Jsou to zjevy velmi smutné, nevěštící nic dobrého pro katolíky i pro svatá

místa. Tento osud leží na srdci sv. Otci Pia XI. a proto prosí, abychom se modlili a nejsv. Srdce Pána Ježíše prosili, aby pro katolíky a svatá místa v Palestině nastaly lepší poměry.

V KLÁŠTERNÍ KAPLI.

V tě milé kapli klášterní
tak ráda vezdy prodlím,
tam za své drahé za sebe
se u Ježíška modlím.

Je útulno tak v kapli té
vše čistotou jen dýše,
a vliďně hledí Ježíšek,
když šeptávám Mu tiše:

Můj Ježíšku, ach odpust mi
jak v minulém již čase —
mám vůli vždycky nejlepší,
leč zhřešila jsem zase.

Jen při mně stůj a klesnu-li,
mne rukou Svoji zvedej;
po pravé cestě kroky veď
a zahynouti nedej.

I Ty, Matičko milostná,
buď hvězdou mojí spasnou
a sviť mi cestou života,
než pout dokonám časnou.

A všechněm, které ráda mám,
též žehnej v každé době —
mír blahý v duše jejich vlej
Ty, milé, svatě Robě.

Tak modlívám se v kapličce
a poklid v duši moji,
než odejdu se rozhostí
a žaly všechny zhojí. M. D.

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msg. Dr. Rudolf Zhůněl.

Srdce Ježíšovo — dům Boží a brána nebeská.

I.

Jakobovo vidění.

Vyšel Jakob z Bersabee, ubíral se do Haranu. Když přišel na jedno místo a chtěl na něm po západu slunce přenocovati, vzal jeden z kamenů, které tam ležely, položil si jej pod hlavu a spal na tom místě. Tu viděl ve snách žebřík, stojící na zemi, jehož

vrch dotýkal se nebes; andělé Boží vystupovali a sestupovali po něm; Hospodin pak stál nad žebříkem a pravil mu: „Já jsem Hospodin, Bůh otce tvého Abrahama, a Bůh Isákův. Zemi, na které spiš, dám tobě i potomstvu tvému. Bude pak potomstvo tvé jako hrách zemský, rozložíš se na západ i na východ, na sever i na jih; a požehnána budou v tobě a

v potomstvu tvém všechna pokolení země. Budu strážcem tvým, ať jdeš, kam jdeš, a přivedu tě zase do této země; a neopustím tě, dokud nevyplním vše, co jsem slíbil“.

Když Jakob ze spánku procitl, pravil: „V pravdě Hospodin jest na tomto místě a já jsem nevěděl!“ — Pln úžasu pokračoval: „Jak úctyhodné jest toto místo! Není tu nic jiného, než dům Boží a brána nebeská!“

Ráno pak vstav, vzal kámen, který měl pod hlavou, vztýčil jej na památku a polil na vrchu olejem. A nazval jméno místa, které slulo dříve Luza, Bethel, t. j. dům Boží. (I. Mojš. 28, 10.—19).

Dle tohoto místa Písem svatých je vložen do litanie k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu také zbožný vzdech: „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, dome Boží a bráno nebeská, smiluj se nad námi!“

Bethel — dům Boží.

Místo, na kterém měl patriarcha Jakob podivuhodný sen, nazval jazykem hebrejským Bethel, t. j. Dům Boží. Dříve slulo místo toto Luz nebo Luza. První zmínka činí se o místě tomto již v době Abrahámově. Praotec tento, ubíraje se dle rozkazu Božího z Haranu do Kánaánu, přišel až k městu Sichému, Odtud odebral se k vyvýšenině, zvedající se na východě od Bethelu, a tam postavil své stany, takže měl Bethel na západě a Hai na východě. Tam také postavil Hospodinovi oltář a vyzval jméno jeho (Gen. 12, 8.)

Jakob, prchaje před bratrem svým Esavem z Barsaby, došel všechen unaven večer na místo toto, a v únavě své ani nevzpomenul, kterak kdysi praotec Abraham postavil tu oltář a vyzývá jméno Hospodinovo, posvětil místo toto. V nebeském zjevení svém poznal však Jakob, kde se ocitl, a proto, jako na ospravedlnění své, zvolal: „V pravdě, Hospodin jest na tomto místě a já jsem nevěděl!“ Na posvátné půdě této učinil též slavný slib, řka: „Bude-li Hospodin se mnou, bude-li mne chrániti na cestě, kterou

se beru, dá-li mi chléb, bych měl co jísti, a roucho, bych se měl čím odívat, a vrátím-li se šťastně do domu otce svého, pak Hospodin bude mým Bohem a kámen tento bude slouiti Dům Boží; a ze všeho, co mi dáš, budu Ti obětovati desátky!“ (Gen. 28, 20—22.)

Slib svůj Jakob také splnil. Vraceje se opět do Chanaánu, děl u Sichemu ke všem svým: „Vzhůru, pojďme do Bethelu, bychom tam učinili oltář Bohu, který mne vyslyšel v den souzení mého a byl společníkem mým na cestě!“ (Gen. 35, 3). Tu přišel Jakob do Luzy, — která je v zemi Kánaán a má přímění Bethel, — on i všecek jeho lid. Vzdělav tam oltář nazval místo to „Dům Boží“, neboť zjevil se mu Bůh, když před svým bratrem utíkal. Tam ukázal se Hospodin patriarchovi opět, požehnal mu a obnovil příslibení svá! On pak vztýčil na památku kámen na tom místě, kde Bůh mluvil k němu.

Deborah.

Památný Bethel čili „Dům Boží“ oslavila svým hrdinstvím vzácná žena národa israelského, prorokyně Debora. Žila v dobách po Josuovi v čase soudců. Sedávala pod palmou, která byla dle jména jejího pojmenována, mezi Ramou a Bethelem na horách Efraimských, synové pak Israelovi přicházeli k ní ke všelikým soudům. Z vnuknutí Božího vyběhla Debora Baráka, aby shromáždil lid israelský a vytrhl s ním proti kananajskému králi Jabinovi, který těžce utiskoval národ vyvolený. Byl pak král ten nepřitelem hrozným! Měl sídlo své moci v Harosethu, opevněném to hradu pod Karmelem, odkudž ovládal celý kraj i s úrodnou rovinou esdrelonskou, postavil do boje devět set železných vozů, jimž velel jeho vojevůdce Sisara. Krutovládu svou provozoval po 20 let. Tu řekla Deborah Barákovi: Prikazuje ti Hospodin, Bůh israelský: Jdi a veď vojsko na horu Tábor! Vezmeš s sebou 10.000 bojovníků ze synů Neftali a ze synů Zabulon. Já pak, — di Hospodin

dále, — přivedu k tobě v místě řeky Kisonu, Sisáru, knížete vojska Jabinova, a jeho vozy a veškerého množství a vydám je v ruku tvou. (Soudc. 4, 6—7.) Barák vyžádal si, aby Debora ho doprovázela. „Půjdeš-li se mnou, půjdu; nepůjdeš-li, nepůjdu!“ Buď neměl z počátku tolik odvahy, aby sám výpravu podnikl, anebo chtěl, aby si přítomností Debory zajistil pomoc Boží, jakož i zjednal větší důvěry Israelských.

Dle přání šla tedy Debora s ním, shromáždili vojsko a postavili se na hoře Táboru. Když to bylo oznámeno Sisarovi, sebral i on zástupy a vozy své a rozložil se s nimi v údolí řeky Kisonu. Na pobídnutí Debory vyřítil se Barák se svými 10.000 muži s hory Táboru na řady a vozy Sisarovy, tak že ti překvapení prudkostí útoku, odvahou Israelských počali couvati. Bylo to také dopuštěním Božím, — jak podotýká posvátný spisovatel výslovně, — že připadl na Kananejské hrozný strach; nedůvěřovali ani svým obrněným vozům, ani svým zbraním, ani své větší válečné rutině, vojsko přišlo do velikého zmatku a nepořádku, tak že se dali zbábele na útek. Ve zmatku tom nahromadily se i vozy na jednom místě, povstala z toho veliká překážka v pohybech vojska, a mnohé uvázly snad i v močálech roviny, vozy nemohly ujížděti, překážely a zavazely si navzájem; proto vyskákali přemnozí z nich a dali se pěšky na útek. Mezi nimi byl i Sisara. Kdežto většina z jeho poražených zástupův utíkala k západu k městu Harošeth, dal se Sisara k severu. Ale nepomohlo mu to nic! Jako jeho vojáci byli porubáni meči Israelských, tak, ba ještě bledněji, zahynul jejich vůdce. Ve strachu svým hledal útočiště ve stanu Hebera Kinejského, a byl v něm od jeho manželky, Jahely, zabit.

Tak mocnou osvědčila se ochrana Hospodina v blízkosti Bethelu, čili domu Božího!

„Tak nechť zhynou všichni tvoji nepřátelé, Hospodine! A ti, kdo Ho milují, ať jsou jako slunce, když se

zdvihá ve své moci!“ (Soudc. 5, 31.) Měl pak Israel potom 40 let pokoj od nepřátel.

Znesvěcení Bethelu.

Ještě Samuel soudil lid israelský v Bethelu (I. Král. 7, 15.) Po smutném rozdělení říše na část severní a jižní byl však Bethel znesvěcen modloslužbou. Jeroboam, který odtrhl 10 kmenův od stolce Davidova, řekl si: „Teď mohla by se vrátiti královská moc zase k domu Davidovu. Bude-li choditi lid tento do Jerusáléma, by přinášel oběti v domě Hospodinově, srdce lidu tohoto obrátí se k pánu svému, Roboamovi, králi judskému; mne zabijí a vrátí se k němu!“ (III. Král. 12, 27.)

Protož uváživ tu věc, udělal dvě zlatá telata, a řekl jim: „Nechodte již do Jerusáléma! Hle, bohové tvoji, Israeli, kteří tebe vyvedli z Egypta!“ I postavil jedno v Bethelu, druhé v Danu. Ta věc stala se podnětem ke hříchům, neboť lid nechodil již do Jerusáléma, ale klaněl se v Bethelu a Danu. V Bethelu pak pořádal Jeroboam slavnosti, při nichž sám obětoval oběti a kadidlo.

A tu zrovna, když stál král u oltáře, aby kladl kadidlo, přišel z Judska slovem Hospodinovým muž Boží, a vzkřiknul proti oltáři slovem Hospodinovým, řka: „Oltáři, oltáři! Toto praví Hospodin: Hle syny narodí se domu Davidovu, Josiáš jménem, a zabijeti bude na tobě kněze výšin, kteří nyní na tobě kadidlo zapalují, a kosti lidské na tobě bude pálit!“ Oznámil také toho dne znamení, řka: „Toto bude znamením, že mluvil Hospodin: Hle, oltář se roztrhne, a rozsype se na popel, který je na něm!“

Když uslyšel král řeč člověka Božího, kterou promluvil proti oltáři v Bethelu, vztáhl ruku svou od oltáře, řka: „Jměte ho!“ Tu uschla mu ruka, kterou byl vztáhl proti němu, že nemohl ji přitáhnouti k sobě. Též oltář

se roztrhl, a rozsypal se popel na znamení, kteréž byl předpověděl muž Boží slovem Hospodinovým.

I řekl král muži Božímu: „Pojď se mnou domů, bys pojedl, a dám ti dary!“ Muž Boží králi odpověděl: „I kdybys mi dal polovici domu svého, nepůjdu s tebou, aniž budu jísti chleba, nebo pítí vody na místě tomto. Tak totiž je mi přikázáno slovem Hospodinovým, který mi poručil: Nesmíš jísti chleba, ani pítí vody, aniž se vrátiti cestou, kterou jsi přišel!“

A tak odešel jinou cestou, a nevrátil se tou cestou, kterou přišel. (III. Král. 13, 1—10.) Když však cestou dohonil ho jiný domácí prorok z Bethelu, tu dal se muž Boží přemluvit, vrátil se, přijal jeho pohostinství, pojedl a napil se v domě jeho. Za trest byl při návratu svým roztrhán lvem, kterých bylo tenkrát v Palestině ještě dosti.

Trest Boží.

Proti modloslužbě na posvátných místech Bethelu, „Domu Božího“, hřímali ve svých řečech proroci Amos a Oseáš. Nenazývali ho již „Bethelem“ — „Domem Božím“, — nýbrž „Bethaven“ — „Domem ohavnosti“!

V místě kdysi posvátném zavládala následkem modloslužby žalostná nevázanost mravní! Smutným dokladem toho je mládež Bethelsko-Bethavenská. Vykládá takto o nich Písmo svaté (IV. Král. 2, 23—24.):

Od Jordána, kde viděl proroka Eliáše v ohnivém voze vstupovati na nebesa, a z Jericha, kde podivuhod-

ným způsobem proměnil vody slané ve vody sladké, odešel Eliseus „nahoru do Bethelu; a když šel nahoru, cestou malí chlapci, vyšedše z města, posmívali se mu, říkajíce: Stoupej, lysý, stoupej, lysý! Prorok se ohlédl, a když je viděl, zlořečil jim ve jménu Hospodinovu. I vyšli dva medvědi z lesa a roztrhali z nich 42 chlapce!“

Zbožný král judský Josiáš, který očistil Jerusaleém od modloslužby, stroskotal pohanskou svatyni, kterou byl Jeroboam tam vzdělal. „Zkazil, spálil i ten oltář a výšinu, zetřel prach a spálil také háj. Když Josiáš, obrátiv se, spatřil hroby, které byly na hoře té, povstav probrať kosti z hrobů těch, spálil je na tom oltáři a tak znesvětil jej dle slova Hospodinova, které proměnil muž Boží, jenž byl předpověděl věci tyto.

A řekl: „Jaký je to pomník, který vidím? Občané toho města (Bethelu) odpověděli mu: „Hrob je to muže Božího, který přišel z Judska a předpověděl o oltáři bethelském ty věci, které jsi učinil!“ Řekl tedy: „Nechte ho, žádný nehýbej kostmi jeho!“ (IV. Král. 23, 15—18.)

Takto učiněn konec ohavnostem modlářským, místo však zůstalo již zavrnutým! Na znesvěcené půdě té spočívala kletba, Bethel nenabyl již nikdy důležitosti a významu, jaký měl v dobách patriarchálních. Nyní je tam jenom nepatrná mohamedánská vesnička s několika bidnými chatrčemi; usadili se tu asi jenom proto, poněvadž na úpatí hory teče hojný pramen živé vody. (Pokrač.)

Aj, mudrci od východu přišli do Jerusalema.

Napsal Ignát Zháněl.

Několika málo slovy vypravuje svaté evangélium velikou událost: „Když se narodil Ježíš v Betlémě judském za dnů Herodesa krále, aj mudrci od východu přišli do Jerusalema říkouce:

Kde jest ten narozený král židovský, neboť viděli jsme jeho hvězdu na východě, i přišli jsme pokloniti se jemu.“ (Mat. 2, 1, 2.) Tato věta poskytuje mnoho látky k rozjímání. Svati tři králové

jsou nám v mnohém vzhledě vzorem; podle nich měli bychom zaříditi mnohou stránku svého duševního života.

Uviděli hvězdu, o níž znali slovo proroka řkoucího: „Vstaň, osvěť se, Jerusaleme; nebo přišlo světlo tvé a sláva Hospodinova nad tebou vzejde.“ (Is. 60, 1.) Na nic nedbali, pranic se nestarali o obtíže cesty, nevěděli, bude-li delší či kratší. Srdce jejich bylo naplněno touhou po nově zrozeném králi židovském. Kdyby byli dlouho přemýšleli a rozumovali o této výpravě, mohli najíti mnoho důvodů, které od ní zrazovaly, ale hledali pravdu, toužili po ní, proto nedbali žádných překážek, žádných řečí, výčitek, kterými je známi obsypávali: snad se vysmívali jejich lehkověrnosti, přílišné důvěře ve vše, která měla málo podkladu. Kdyby byli dbali na tyto věci, čekali na pozdější dobu, nebyli by shlédli „spásu světa, světlo k osvětlení pohanů a k slávě lidu svého israelského.“ (Luk. 2, 30, 32.)

Hvězda, která je vedla z vlasti až k Jerusalemu, před branami městskými zmizela k veliké jejich žalosti. Velkou radosti zaplesalo srdce jejich, když po poradě s králem Herodesem i od něho povolanými kněžími a zákonníky opět uzzřeli svého vůdce jasně svítiti na nebi. „Hvězda, kterou uzzřeli na východě, předcházela je až přišedši stanula nad místem, kde bylo dítě.“ (Mat. 2. 9.)

Nám všem svítily a dosud svítí ne jedna, nýbrž více podobných hvězd, jasných, světlých, dobře viditelných duševním zrakem. Pán volá nás k životu, odpovídajícimu jeho přikázáním nejrozmanitějším způsobem. Úplně správně můžeme říci, že napomíná nás skrze anděly, proroky, apoštoly, evandelisty, hlasem svědomí, štěstím i neštětím. Hvězdy našeho Mistra a Pána svítí, jeho milost volá vnitřně. Buďme ochotni, neváhejme následovati hvězdy přikázání Kristových i jim založené církve! Když zasvitne v duši naší světlo milosti, použijme ji, přičiňme se, aby v nás zůstala, působme

s ní. Kéž platí o nás slovo sv. Jana: „Zaradoval jsem se, že jsem shledal mezi dítkami svými takové, kteří žijí v pravdě, jakož jsme dostali přikázání od Otce.“ (II. sv. Jana 1. 4.)

Snaha tato vyžaduje ovšem mnoho námahy, velké sebezapření, potřebi zřici se mnohého, co nám bylo dosud k radosti a potěšení, v čem jsme si libovali. Tu přichází pozemská moudrost, vlastní naše samoláska, namlouváme si, že jsme slabí, oběti, které od nás žádají přikázání, připadají nám nyní nejenom velkými, nýbrž přímo nemožnými. Dříve jsme byli nadšeni, ochotni ihned učiniti, k čemu nás Bohem osvitěné nitro pobízelo, aby naše spása věčná se uskutečnila, nyní však stali jsme se najednou chladnými, bojácnými, nesmělými, couváme, zapomínáme, že je svatou naší povinností: „Hleďte nejdříve království Božího a spravedlnosti jeho a toto všecko bude vám přidáno.“ (Mat. 6, 33.) Prosme, modleme se, aby nás posílil Pán v tomto těžkém boji; odstrani překážky, usnadni nám cestu, bude naším vůdcem i stálým průvodčím. Když Bůh s námi, kdo proti nám co pořídi? Volejme z plna srdce: „Hospodine, slo má a mocnost a outočiště mé v den souzení,“ (Jer. 19, 19,) k tobě se utíkám, neopouštěj mne, sil mne,

Kdo si zvolíš kráčet po cestě spásy, buď připraven na přemnohé obtíže a zkušky. Hvězda, svítící nám na cestu, mnohdy se ukryje za temnými mraky, dlouho, třeba několik dní i týdnů se neukáže. Nebuď malomyslným, po temnotě následuje světlo, po tmavé noci jasný den. V duši naší vystupují pochybnosti o víře, nejsme si jisti, zda kráčíme po pravé cestě. Bůh dříve naplnil duši naší sladkostí, pokojem, klidem... měli jsme pokoj, jaký nedává svět, ale pokoj, jaký uděluje sám nebeský Pán“. (Jan 14, 27,) nezoufej, Bůh je při tobě.

Řídké se v těchto a podobných případech života podle příkladu sv. tří králů, kteří pravili ke králi Herodesovi v Jerusalemě: „Viděli jsme

jeho hvězdu.“ (Mat. 2, 2.) Jestli tě opustila tato hvězda, zašla-li za mrak, nevidíš-li jejího světla ve své duši, necitíš-li jejího oblažujícího tepla, následuj sv. tři krále: Poptávej se, modli se, jdi o radu ke svému zpovědníkovi, očisti své svědomí, čti dobrou četbu, hledej ústraní, pros Pána nebe a země, aby ti opět vzešla hvězda útěchy, aby Pán rozmnožil tvou víru, posílil ji, aby zmizela noc ve tvé duši a byl opět den. Uposlechněme vyzvání sv. Pavla: „Bratři, je čas; abychom ze sna povstali; noc pokročila, den se přiblížil. Odložme tedy skutky temnosti a oblecme se v odění světla. Jako ve dne počestně choďme“. (Řim. 13, 11 nn.)

Nedejse nikdo z nás másti z lým příkladem lidí, jako se nedali odvrátiti ze své nastoupené cesty svatí tři králové. Nikdo rozumný neskočí do studny, kdyby viděl, že skočili do ní jiní lidé, rovněž se neporaní na těle, kdyby viděl, že někdo činí podobně. Podobně nerozumné by bylo od nás, kdybychom zlé konali proto, že se neostýchají zlí urážeti Boha různými hříchy a nepravostmi. Dobrý příklad nikdy není bez užitku, působí jako tichý deštěk v nivě, které byly parnem již vypráhly. Jako nezanikají vlažné krůpěje deště bez blahé stopy, ale způsobují nové vzklíčení, rostlinky již vadnoucí obcerstvují k omlazenému životu, tak vede pohled na šlechetnost a dobrotu srdce nejenom k oblíbení sobě ctnosti, nýbrž obměkčuje mnohou vůli, vyprahlou a již odvrácenou od Boha k novému nastoupení na pravou cestu. Dobrý příklad křesťana jest takoruka živá kniha, evandélium, které může každý otevřít, nešlechetný čte v něm trest za své nepravosti, což často působí na jeho obrácení tak mocně, jako kázání a živé slovo napomenutí. Slabé rostliny jako břečtan, réva, chmel a jiné vinou se okolo stromů, nebo přistavují se k nim koly, aby se mohly okolo nich otočiti, o ně se opřít, podobně bývají mnozí slabí dobrým příkladem povzbuzeni k vyšší dokonalosti a ctnosti.

Náš kronikář Hájek z Libočan vypravuje: „Léta Páně 1293 počal Václav, král český, velmi snažně Pánu Bohu sloužiti a službu Boží v kostelích Pánu Bohu a svatým jeho k poctivosti vždycky den ode dne rozmnožovati. V kostele když byl a k Pánu Bohu svému počal se modliti vedle svého obyčeje, nikdy nechtěl se žádným nic mluvit. Páni, rytířstvo, tak i lid obecný jeho takové dobré a chvalitebné vidouce obyčeje přičiněni poctivosti Pánu Bohu, také se tak zachovávali.“ Svatý Vojtěch, náš svatý patron český, druhý pražský biskup, mučeník, opustil Prahu a odebral se do Říma, kde vstoupil r. 991 do řádu benediktinského. Zde pak dával svou pokorou, poslušností a sebezapíravostí příklad všem ostatním mnichům. Znal totiž tyto řeholníky ze svého biskupování, zavedl je do Čech kníže český, Boleslav II, který založil první klášter tohoto řádu v Čechách v Břevnově. Svatý Vojtěch měl v nich jako biskup zkušeně, vždy pohotově spolupracovníky, a kníže Boleslav získal jimi výborné zemědělce, kteří skutkem ukazovali českému lidu, jak se mají mýtití lesy, upravovati pole, stavěti hospodářská stavení, zřizovati mosty a cesty.

Svatý Jakub napomíná říka: „Za příklad snášení zlého a trpělivosti vezměte si, bratři, proroky, kteří mluvili ve jménu Páně. Hle, blahoslavíme ty, kteří vytrvali trpělivě. O trpělivosti Jobově jste uslyšeli, konec od Pána jste viděli, že totiž Pán jest velmi slitovný a milosrdný.“ (Jak. 5, 10) Svatý Jan Zlatoústý píše: „Mnohem věrnější a jistější jest učiti skutkem, než slovem, neboť kdo činí dobré, učí mlčky, beze slov, ba i když jej nikdo nevidí, učí i jsa nepřítomen.“

Když přišli do Jerusalema svatí tři králové, ptali se: „Kde jest ten narozený král židovský?“ (Mat. 2, 2.) Pozorujme, jak přijali různí lidé tuto otázku. Král Herodes se vzrušil, polekal, viděl v nově narozeném králi velkého soupeře, který jej svrhne s trůnu. Ihned si umínil, že jej zpro-

vodí se života. Židům bylo v celku lhostejno, zda se narodil či nenarodil jejich král. Velká víra tří mudrců byla mnohým velkým tajemstvím, jehož nemohli pochopiti. I za dnešního dne jsou mnozí, kteří nemohou pochopiti prostost víry a pokory dětí Božích. Považují přísnost mravů našich lidí, která se jeví velkým sebezapíráním, za něco zbytečného, ba zrovna nepatřičného a člověka nehodného. Podobně považovali zákonníci, učitelé židovští v Jerusalemě milého Spasitele za dobroserdečného nadšence, jehož chování jim bylo hádankou.

Na trhu je mnoho prodavačů, z nichž nemá každý totéž zboží na prodej. Podobně nemá na trhu života žádný člověk všechny ctnosti, co mu chybí, zakoupí si dobrým příkladem jiných. Snad jsme již viděli v obrazárně malíře, který zhotovuje kopii některého obrazu. Dříve než učiní nejmenší čárku na svém plátně, dívá se na originál, stále a přesně ho studuje, aby nenakreslil něco

ze svého, ale řídí se přesně dle původní malby. Podobně je naší svatou povinností stále pohlížeti s účastí na naše nejvznešenější vzory, Pána Ježíše, jeho svatou Matku Marii, na svaté a svěťce Boží a podle nich život svůj uspořádati. Kdo se ráno, když povstal s lože, češe, dívá se do zrcadla. Kdo chce svůj život v pořádku vésti, musí se shlížeti často a dlouho v zrcadle příkladů, jež čteme v životě svatých.

Jakou pravou a pevnou víru měli svatí tři králové! Neptají se, zda se narodil král židovský, ale ihned se ptají, kde jest novorozený král. Neznali žádných pochybností ve víře. Buďme i my podobní jim. Hvězdu učinil Bůh vůdkyní, aby uvedla pohanské tři mudrce ke světlu světa. Budiž i nám, Pane, Tvá milost vůdkyní, abychom následující ji jistě se k Tobě dostali skrze Pána našeho Ježíše Krista, jemuž budiž čest a sláva na věky věkův. Amen.

Z úvah o evangelii.

Napsal biskup Otakar Procházka. — Autor. překlad B. Kyselého.

(Dokončení.)

c) Modlitba jest mi naprosto nutná. Toť hlavní pravidlo, nezbytná nutnost, bezděčný pud do duše vložený, má-li růsti a se zdokonalovati. Myšlenka podněcuje myšlenku, probouzí dojmy a pocity a v tomto vlahém, duchovním okruhu sílí myšlenky až k hlubokému přesvědčení a k vybudování pravého názoru světového; v tomto teplém, vnitřním životě prohlubují se city v nadšené zanícení, ucelují se v nepoddajnou energii: zbožnost jest pravým pásmem duší, v němž se jim dobře daří, v němž rostou ke ctnostem. Kdo však se nemodlí, ochabne, ježto se Bohu nepřibližuje; nemůže arci potom rozvinouti síl, kterých kdysi obdržel. Proto jest hluboce promyšleno, říká-li se, že zušlechtní, povznesení

a spasení duše jde ruka v ruce s modlitbou. — I já musím se modlit tak, aby duše má se nadýchala milosti Boží, aby byla Boha plná.

33. „Zůstaňte v městě . . .“

(Luk. 24, 49.)

a) Usedněte . . . zmlkňte; hluboké ticho zavládní vám v duši. Hluk a povyk je život a duše nesestoupí v takové světácké, ryčné tržiště, proto žádáme si ticha: ticha pozemským, neklidným, tékavým, sebetřýznícím myšlenkám; ticha do věčných hádek a svárů; ticha v této zpupné komedii, plné prolhané, neupřímné přetvářky a lícoměrnosti a nemenší zbabělosti. Tedy pryč s bázní, úzkostlivostí, ne-

Sv. Blažej, biskup.

rozhodností, ale vzchopme se a jděme s pochopením, pokorou a důvěrou k Bohu!

Houfy myšlenek derou se ti násilně do duše, neodbytně, křížem krážem ji prolétají, a podobně děje se i srdci s různými pocity; trpíš ustavičnými těmi zmatky. „A jako ženy rodiči, tak srdce tvé přeludy trpí. Avšak nepřikládej k nim srdce svého. leč by od Nejvyššího posláno bylo navštívení.“ (Sirach 34, 6.) Prosím tedy, odpočiň si; pohled do srdce svého a taž se: Co jen, co mne vzdaluje od Ducha Božího? Co rozrušuje pokoj můj? Jest to tělesnost, či smyslnost, nezřízená, vášnivá lehkomyšlnost, domýšlivé rozumářství, či malomyslná bázlivost? Sedni v zátíší, rozvažuj a modli se; „zjednej si dobré rady srdce vlastního, nemáš zajisté jiného lepšího rádce nad ně.“ (Sirach 37, 17.)

b) „Dokud nebudete oděni mocí s výsosti.“ Patřte, jak a kterak dovede Bůh odívati luhy krásou, jaro kvítím, zemi jassem a šatem utkaným z paprsků slunečních, kterak nádherně umí zdobiti své stvoření, když té sláva Šalomounova bledne před půvabem kvítí polního. A je-li zván, aby přioděl duši, čím asi ji ozdobi? Nikoliv liliovou bělostí, ani zlatem

klasů nebo skromnou sličností chrpy, nýbrž sebou samým. Bůh přebývá ve mně, jsem-li ve stavu milosti a jeho krása jest krásou duše mé, jeho křišťalový, nevystihlý, sladký vděk spadá i na mne. To nelze přirovnati k žádné zevnější lepotvárnosti, k žádnému kouzlu, to lze vyjádřiti jen slovem „milost Boží“. Milost ta znamená krásu Boží, její sdílení duši, rozpětí a rozšíření její, zpodobnění Bohu, přetvoření v jeho nadpřirozený obraz. Ctnost pak není leč uvědomění si této krásy, této proměny čili uvědomělé její přivedení v život, ve skutek.

c) Eliseus obdržel plášť Eliášův, oděl se jím a jako prorok přešel Jordánem. I my hledejme takový plášť Eliášův, abychom duši vzdělali k horlivosti „proroků“ a apoštolů. Ježíš však dí: „budete oděni mocí“. On pak jest silou, světým oděním svatých. „Protož oblecte se jako vyvolení Boží, svatí a milí, v srdečné milosrdenství a dobrotivost, pokoru, mírnost, trpělivost. (Kolos. 3, 12.) „Svleknuce se sebe starého člověka a obleknuce nového, kterýž se obnovuje k poznání podle obrazu toho, kterýž jej stvořil.“ (v. 9.) Duše má zářiti ctnostmi; indutus lumine sicut vestimento, má býti oděna světlem jako šatem. Hle, oděni od Boha samého!

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Obrázek z misí mezi africkými Araby.

Snad mnohemu čtenáři napadne otázka: Co pak vlastně dělají misijní sestry v Africe, v čem pozůstává jejich činnost misijní? Na tuto otázku nám odpovídá jedna sestra, která působí mezi Araby v severní Africe, takto: „Nejprve obdělávají sestry půdu. Nesmíme si však tuto jejich činnost představit tak, jako by s bičem a uzdou v ruce kráčely za spřežením

volů, koní nebo mezků a vlastnoručně oraly, vláčily a zasívaly. Tak daleko jejich umění nesahá, ale nicméně dovedou sekerou, motykou a podobnými nástroji tak hbitě zacházeti, že by skoro na svou práci mohly býti pyšny, kdyby vůbec pýcha byla dovolena. Či není to velké pokušení, býti pyšným, vidí-li člověk, jak na místě, kde byla dříve pustina, krásná zahrada se svými záhony vonných květů a užitečné zeleniny se zelená a on se může pochlubiti, že

to všechno je dílem jeho pilných rukou a ovocem jeho neúměrné práce? Že pak i domorodci, kteří si jinak rádi hovoří v nečinosti, dobrým příkladem sester k následování bývají povzbuzeni a práce vážně se chápou, kdož by o tom pochyboval? I tu má platnost přísloví: „Slova hýbají, příklady táhnou.“

Další působnost sester záleží v ošetřování nemocných. Jsou zde nemoci, které v Evropě nejsou ani známy a které jsou s to, aby i člověka v této příčině otrlého hrůzou naplnily. Nicméně láska k Bohu spojená s osobním sebezapřením a neméně milost Boží přemůže snadno slabou přirozenost. Sestry mají svou nemocnici, ale do ní přijímají se pouze těžce nemocní. Největší útrapou Arabů jsou hrozná rány, které se brzy zanítí a ve kterých se líhnou červy, které nemocnému hrozná bolesti působí. Co by řekli evropští lékaři, kteří si často na nedostatek čistoty u svých pacientů stěžují, kdyby viděli, čeho v této příčině Arabové jsou schopni.

Zde jeden příklad. Dvanáctiletý chlapec spadl se střechy rodné chýše a zlomil si nohu. Jeho matka svázala zlomenou nohu mezi dvě desky a obložila ovčí vlnou. Brzy dostavil se ovšem zánět a ubožák nemoha bolesti vydržeti žádal, aby byl dopraven do nemocnice. Tam ošetřující sestra nemocnou nohu ihned vzala do léčeni a když obvaz sdělala, spadlo prohnílé maso s kostí a nemocenský lékař musil kost uříznouti. To je ukázka, jak Arabové léčí zlomeniny.

Další činnost sester pozůstává ve vycházkách do arabských vesnic. Z rána vykonavše ranní modlitby a byvše přítomny mši sv., vydáváme se na cestu. Zpravidla jdeme dvě až tři hodiny, nežli do nějaké arabské osady dorazíme, neboť výlety své podnikáme pěšky. Zapůjčí-li nám dobří lidé soumaru, tím lépe; pak na zvíře naložíme aspoň skříňku s léky a naši zásobu potravy, která ovšem bývá více než skrovná. Přišedše do vesnice

máme se co brániti proti zlým psům, kteří na nás jako na zloděje a lupiče dorážejí. Na štěstí na jejich děsný řev objeví se na bojišti některý Arab a zuřivce zkrátí. Jinak nevíme opravdu, zda bychom se zdravými údý anebo aspoň s celými šaty z nerovného toho boje vyvázly.

Potom dáváme se do práce. Postavíme se doprostřed vesnice a otvíráme ordinální hodinu. Muži, ženy, děti, všechno shromáždí se okolo nás a my jsme se všech stran obléhány jako pověstný na našich výročních trzích „laciný muž“, který vykřikuje do světa, že prodává zcela zadarmo. S tímto „laciným mužem“ máme ostatně nápadnou podobnost: on dává své zboží zcela zadarmo, my docela zadarmo! Jeden z našich pacientů má bolení hlavy, druhého bolí žaludek, jiný má bolavou nohu a opět jiný ruku, jedna si nařiká na to, druhý na ono a my máme plné ruce práce. Malé děti vztahují k nám ručky, rády by totiž něco sladkého a volají: „Atini zecker, atini zecker, besäf, besäf!“ Což znamená po česku: „dej mi cukru, dej mi cukru, moc, moc!“ Vidět, že děti jsou na celém světě jednaké!

Když jsme s ambulancí na návsi hotovy, vydáváme se na obchůzku dědinou od chatrče k chatrči. Takové chatrči říká se zde „gurbi“. Jak vypadá? Je to bídná slaměná chata, která vlastně názvu chaty ani nezaslужuje. Mohla by se spíše nazývatí hnízdem anebo děrou. Dosahuje sotva výše dospělého člověka, je několik málo metrů dlouhá a široká a tlustou slaměnou střechou pokryta. Vejdeme-li dovnitř, neuvidíme nic než kouř, neboť Arabové pokládají po dnes komín za zbytečný vynález evropské kultury. Konečně zvykne si oko na zakouřeně a dusné ovzduší a začíná jednotlivé předměty rozeznávat. Na bídném lůžku leží nemocný. Vyptáme se na jeho nemoc a zanechavše mu přiměřené léky odcházíme, abychom v nejbližší „gurbi“ totéž opakovali. Najdeme-li

nějaké dítě, které je v nebezpečení smrti, podáme mu lék, který mu poskytne věčnou blaženost, t. j. udělíme mu křest svatý.

Za jedné takové návštěvy měly jsme příležitost vidět, jak po arabském způsobu se stlouká máslo. Na stropě byl upevněn provázek a na provázku visela složená koží kůže a v kůži bylo mléko. Za druhý provázek, který byl zavěšen na koží kůži, trhalo malé děvče a pohybujíc touto visutou máslenicí — stloukalo. Bohužel nemohu říci, jak dlouhého času toto stloukání vyžadovalo, nicméně dovoluji si našim evropským hospodynkám tento jistě velmi jednoduchý způsob stloukání sdělit.

Nemohu též nezmínit se o některých otázkách, které za těchto vycházek na nás byly kladeny, a které dokazují, že domorodci mají zvláštní ponětí o našem původu. Ptaly se nás totiž docela vážně, máme-li také rodiče jako oni, zdali jsme také byly dítkami, anebo zdali jsme ve svých bílých šatech nepřišly přímo s nebe!

Nyní nás přijímají domorodci rádi a vliďně, ale s počátku nebylo tomu tak. Pokládali nás bezpochyby za kouzelnice a čarodějnice a také misionáři nesměli přes noc v dědině zůstat. A nejen to. Ve svých předsudcích proti misionářům šli tak daleko, že i místnost pečlivě vymetali, kde se misionáři zdržovali.

Poslední zaměstnání sester pozůstává v tom, že vychovávají a vyučují dítky a ženy učí katechismu. Mnozí v Evropě podnes se domnívají, že obyvatelé Afriky jsou všichni hloupí a ohyzdní. To nelze říci ani o černochách a tím méně o Arabech. Zvláště

Arabové jsou skoro všem duševně nadaní a mají statné postavy a úhledné rysy obličejů. V sirotčincích vychovávají se dítky zcela podle zásad křesťanských, kdežto ve školách od francouzské vlády vydržovaných nesmí o náboženství býti ani zmínky. Nicméně mnohé dítky vidouce dobrý příklad našich světců a patrně povzbuzeny milostí Boží, přicházejí k nám a prosí úpěnlivě, aby aspoň do náboženské hodiny směly býti připuštěny a mohly svým časem přijati křest svatý. Ovšem nepříznivé okolnosti nepřipouští vždycky, abychom naléhavým prosbám takových dítek ihned vyhověly, ale musíme často se křtem sv. odkládati tak dlouho, až školu vychodí, anebo aspoň rodičové výslovně si toho přejí.

Jak mocně kolikrát milost Boží na srdce nejen dospělých, ale i dítek působí, dosvědčuje tento příklad:

Malý chlapec pronesl přání, státi se křesťanem. Proti tomu byl jeho starší bratr, týral ubožáka, kde mohl a vyhrožoval mu i smrtí, jestliže od svého úmyslu neupustí a nebude říkati mohamedánskou průpověď: „Alah je Bůh a Mohamed je jeho prorok!“ Ale chlapec nedal se ani týráním ani hrozbami zastrašiti a vytrval při svém úmyslu tak dlouho, až cíle svého dosáhl.

Jiný pacholik, teprve dvanáctiletý, ale již pokřtěný, snášel od svých vlastních rodičů pravá muka proto, že se nechěl křesťanské víry zřici. A také se nezřekl. Zůstal křesťanské víře věren až do věho plnoletství, kdy právomoc rodičů vypršela.

A takových dojemných příkladů mohly bychom z naší mladé misie vyprávěti celé množství.

DO LURD.

Lurdy, Lurdy, místo svaté,
k tobě srdce láskou vznaté
v touze vřelé leti vstříc.
Masabielské vidím skály,
slyším pěti píseň chvály,
zřím již plápol voskovic.

Vidím Pannu Panen skvoucí,
posílám ji pozdrav vroucí:
zdráva, zdráva, zdráva buď!
K Tobě pilím, Boží Matko,
u Tebe je dlít tak sladko,
blahem dýše moje hruď!

Libám v duchu tvrdou skálu,
Pánu nebes vzdávám chválu,
že tam dlít mi přáno zas;
kéž má víra jak ta skála,
neochvějná, pevná, stálá,
milosti mi získá čas.

Poklad ceny přenesmírné
ve své lásce nedozírné
uložil v té skále Bůh.
Matička tu sama Boží
lidských žalů trní, hloží
ve květnatý mění luh.

Každého tam vlídně vítá,
ve všech bídách pomoc skytá
každý bolný tiší sten.
Tisíce tam naši zdraví,
pobloudili pokoj pravý,
s důvěrou kdo prosí jen.

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokrač.)

Den po první rozmluvě s Annou Marií navštívil ji nešťastný mladý muž opět. Zlý duch vše vynaložil, aby ho opět přivedl do rukou jeho bezbožných druhův a odvrátil ho od Anny Marie, což se mu několikrát podařilo; ale nemohl překaziti tyto návštěvy. Símé milosti Boží bylo zaseto do srdce jeho, jakkoli trní neřestí zakořeněných nedaly mu vyrůst. Když zlý duch viděl, že zmařen je první jeho prostředek, snažil se otřásti víry hodné ženy tímto mladým mužem. Měla sice bystrý rozum, ale úskoky zlého ducha byly velmi zchytalé. Ústy mladého muže snažil se zhoubný jed, který tento z knih ssál, poznenahla Anně Marii vštípit; zároveň unavoval ji prudkými pokušeními proti

víře, aby ji aspoň k pochybnosti přivedl. Ale zůstala vždy statečná a neochvějná, zamítala zásady bezbožné a přimlouvala laskavě mladému muži. Třebas vždy zvítězila, přece při tom mnoho trpěla. Když zlý duch i v tomto zápase viděl se přemožena, roznítil v srdci mladého muže oheň nečisté lásky k ženě bohobojné. Napřed byl k ní něžně laskav a vyznal ji konečně svou žádost neslušnou. Ale s opovržením a přísně odmítla návrh a postarala se, aby nadále při rozmluvách s mladým mužem vždy byla přítomna třetí osoba; obyčejně však vycházela v době, kdy ji navštěvoval. Zatím prosila stále Pána, aby obrátil tohoto ubohého hříšníka a přidávala kajících skutkův,

by došla této milosti. Když ctnostná žena měsíce s hrdinskou trpělivostí a vytrvalostí s tímto hříšníkem se stýkala, nadešla konečně chvíle, kdy milosrdenství Boží její ctnost korunovalo událostí, která byla obratem na nebezpečné dráze nešťastníkův.

Jednou navštívil se svými přáteli slavnost vírobrání ve villi Pamphili a rozehrál se tak, že následující noci byl napaden horečkou a několik dní musil ležeti. Blahoslavená obrátila se k Spasiteli a prosila ho, by uzdravil nemocného; s dětskou prostotou a důvěrností stýskala si, že se nabídl jeho spravedlnost usmířiti za tohoto hříšníka a že ho tak přísně trestá; řekla, aby ho obrátil sladkým půvabem své milosti a nikoli tak přísnými prostředky. Na to jí hlas odpověděl: „Chceš tedy, dcero má, aby hříšník nepříčiniv se, pohodlně zasloužil nebe? Nevíš-li, že duše byla ztracena, a neslibil jsem ti, že ji zachráním a spasím pro tvé modlitby, kajicnosti a lásku? Proto ponech mi všecku péči; věř mi, třeba těžkých ran; oddej mi to a modli se dále a nemysli na nic jiného.“

Peníze, jež mladý muž v Římě vybral, promrhal v krátké době, tak že přátelé jeho a Anna Maria ho vydržovali v jeho nemoci. Když se mu polepšilo, ale ještě slabý byl, náhle se mu pohoršilo, dostal střídavou zimnici. Zbožná žena pečovala o něho mateřsky, a když viděla, že se mu nedostává prostředkův a sám a opuštěn v chudé světničce bývá, pozvala ho, aby každého rána přišel do jejího bytu, aby se tam posilnil výživnými pokrmý, jež sama jemu vařila. Trestající ruka Páně spočívala tak těžce na mladém muži, že občas jen s námahou mluvil a tak tichým a mírným se stal jako beránek. Blahoslavená mohla mu nyní vštípití pravdy sv. víry a zároveň odvahu i důvěru v milosrdenství Boží. Litovala ubožáka a prosila Pána Boha o jeho zdraví tak vroucně, že její božský ženich nemohl odolati jejím prosbám a nějak vázán byl ohnivými modlitbami a přísnými kajicnostmi

své věrné služebnice. Pán Bůh dal po nějaké době mladému muži potřebné síly, aby se domů vrátil, když se obával, aby v létě nemoc se znova neobjevila. Dojemně rozloučil se svou dobroditelkou, která pečovala o všechny jeho časné potřeby, ale i mnohá duchovní dobrodiní mu prokázala spásitelnou radou, kterou neměl spustiti ze zřetele, dle napomenutí na konci. Řekl mu: „Za tuto dobrou radu budeš mi obzvláště vděčen“.

Jakkoli mladý muž bezbožně žil, měl přece přirozenou šlechtnost k nešťastným, zvláště k chudým. Když mu bylo již lépe, ale pro posilu potřeboval výživných pokrmů, daroval mu přítel dva paoli. Když večer se vracel domů, potkal děvče, které ho k hříchu svádělo. Mladý muž zůstal státi a tázal se proč mu takový návrh dělá a zahanbená vypravovala mu nešťastnice, že z nouze se k tomu odhodlala, protože nemá večer co jísti. Mladý muž jí řekl: „Není dobře, že z bída takových věcí se chceš dopustiti; tu máš něco a jdi klidně domů.“ Vtisknul jí do ruky dva paoli a sám šel bez večere spát.

Taková dobročinnost, jež ozařuje mírně jeho smutný život, byla asi příčinou, že milosrdenství Božího se mu dostalo. O této věci poučil Spasitel blahoslavenou: „Dcero má, nalezneš-li duši, která je srdce šlechtěného k bližnímu a milosrdnou k chudým, přidej se k ní, jakkoliv je v okovech hříchu spoutána; neboť dříve nebo později se přece vrátí ke mně. Ale potkáš-li hříšníka neupřímného, pyšného, lakotného a ukrutného k bližnímu, zvláště k chudým, neujímej se ho.“

Pán zkoušel opět mladého po návratu do rodného města, jako by v Římě modlitby a oběti Anny Marie byly to zadržovaly. Především seslal na něho různé kříže a protivenství. Byl opovrhován a pronásledován, tupen a odmítán i od přátel a osob, k nimž byl šlechtným; to všecko seslal na něho Pán. Upadl opět do své nemoci a velkého zármutku. Jak často myslel

v těchto dnech bolestných na všechno, co mu řekla Anna Maria o těchto nevěrných přátelích, které tolik miloval, s nimiž jmění promrhal; jak často vzpomínal na její spasitelnou radu a pravdy 'sv. víry, jež mu vštepoval! Často psával do Říma jedinému věrnému příteli a prosil ho, aby příležitostně pozdravil dobroditelku jeho a ji děkoval za něho. Jednak nemoci

přibývalo, ale byl úplně při smyslech. Když mu řekli, že smrt se blíží byl milostí Boží tak dojat, že s hlubokou litostí se úplně vyzpovídal knězi, jenž přispěchal. Po rozhršení ztratil vědomí i všeliký cit, tak že sv. přijímání mu nemohl podat. Tento stav trval tak dlouho, až zesnul. Tak se splnila do slova předpověď Anny Marie.

(Pokrač.)

Různé zprávy.

Pouliční produkce Armády spásy v Praze. Jdete-li po pražských ulicích zejména večer, najednou uslyšíte jakýsi vřisklavý pochod trumpet a brzy uvidíte podivný průvod, kol něho hojně povykující mládeže. Máte dojem, že nějaký cirkus koná reklamní procházku Prahou. Že by se jednalo o nějaký náboženský úkon, to nikomu nenapadne. A přece! Je to Armáda spásy. Říká se také: „armáda špásů“. Průvod najednou zastaví někde na křižovatce ulic a začne produkce. Jakýsi řečník ve stejnokrójí mluví anglicky a druhý človíček vedle „to překládá“. Že by bylo lze tak przniti český jazyk veřejně na ulicích slovanské Prahy, nikdy vám ve snu nenapadlo. A přece je tomu tak! Překlad je hrozný, trhá vás to za uši. A to, co se přednáší, je ještě hroznější. Svědčí o neskonale ubohosti přednášejícího. Úroveň jeho vzdělání musí býti strašná! Je k tomu třeba jisté značný stupeň drzosti, aby člověk s podprůměrným vzděláním, jakým se vyznačují téměř všichni mluvčí této „Armády“, odvážil se „poučovat“ a k mravnosti nabádati posluchače, z nichž i ten nejposlednější by poučujícím v mnohém mohl býti učitelem. Toť zřejmě snižování českého národa v jeho vlastním domě. A ti lidé, takovéto společnosti jsou povolání k nám pány velmi mocnými a národ musí na ně platit, aniž se byl kdy o tom dověděl. Společnosti „Armády spásy“ daří se dobře. Žijí

v blahobytu, mají bohaté propagační místnosti a z dlouhé chvíle potulují se pražskými ulicemi. A protože to nejsou katolíci, ale anglikánští protestanté, tak je to úplně v pořádku, nikdo se neozve!

Všeobecný církevní sněm odložen. Oznamuje se, že ekumenický konsil jest odložen „sine die“. Měl prý býti svolán v lednu 1926 a 2500 biskupů se ho mělo účastniti. Proč byl odložen? Předně, že dle soudu papežova křesťanský svět není ještě uklidněn. Za druhé, že hnutí pro sjednocení církví křesťanských není dosud vyvrcholeno a Pius XI. minil k tomuto koncilu pozvati biskupy anglikánské a pravoslavné. Konečně, že Milostivé léto zaujme všechnu činnost sv. Stolicе, tak že jí nezbude času, aby organisovala tak důležitý koncil.

Kardinál dr. Piffel uměl se dokonale uplatniti za španělského ceremonielu Habsburků ve Vídni, ale dovedl to ještě lépe za nynějšího režimu republikánského. Kardinál dr. Piffel jest mužem na pravém místě a v pravé době. A na tom konečně záleží nejvíce, aby se v těžkých dobách na význačná místa dostali lidé schopní a s velkým rozhledem. Pokud naše informace sahají, víme, že pokoj vídeňského kardinála jest místností, z níž vycházely a vycházejí stále popudy a náměty k nové činnosti.

Oběť povolání. Krátká, suchá no-

vinářská zpráva: Z Horního Tiefenbachu na bavorských hranicích vydal se v sylvestrovské noci tamější farář s kostelníkem na vzdálenou samotu, aby zaopatřil umírající ženu. Sněhová vánice a krutý mráz vysílili však oba muže tak, že si chtěli odpočinouti a zmrzli. Oběť svého povolání. Dělník umírá při práci, námořník ve vlnách — kněz, nesa umírajícímu člověku poslední útěchu, zahyne při vykonávání

své povinnosti. Tuto zprávu přejde svět mlčky, nepřemýšleje o hrdinství a odvaze, s jakou se vydává kněz do strašlivé vánice, do tmy a třeskutého mrazu, jen aby donesl umírající Nejsvětějšího, dávaje svůj život všanc. A tuto zprávu přinesou i socialistické listy, aby zítra nebo ještě v témže čísle na jiné straně napsaly nespravedlivě o zahálčivém a pohodlném životu kněze . . .

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za záchranu posv. míst ve Svaté zemi a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati armádu sv. kříže.

Úmysl v březnu 1925: Čistota a cena mravů křesťanských.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

ÓBSAH:

Problém sv. míst v Jerusalemě. (Hlavní úmysl.) — V klášterní kapli. (Báseň.) — Pobožnost prvního pátku. — Aj, mudrci od východu přišli do Jerusalema. — Z úvah o evangeliu. — Obrázky z katolických misii. — Do Lurd. (Báseň.) — Bl. Anna Maria Taigi. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LIX.

BRNO, 1. BŘEZNA 1925.

ČÍSLO 3.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrudí, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Čistota a hodnota mravů křesťanských.

(Hlavní úmysl.)

Lidé rozumní a nábožensky založení všeobecně nařikají na velký úpadek mravnosti. Důkazem této zpuštění mravů jsou denní zprávy v novinách a četné případy, jež co den vidíme. Příčin je mnoho. Chybné nebo špatné vychování dítek v rodinách, špatné příklady a řeči, nekázeň, škola bez náboženství, nemravné knihy a noviny, špatné společnosti, časté zábavy taneční, večerní toulky, přílišné pěstování těla a parády, nestoudná móda, veliká troufalost, nevěra a pýcha, slovem duch nynějšího světa. Samé to trní a bodláčí! Jak může v takovém prostředí dařiti se ctnosti a dobrým mravům? A přece veřejná mravnost a cit pro ni je neocenitelný statek lidské společnosti. Čistota a mravnost osvědčuje se pečlivým zachováváním slušnosti a vzájemné šetrnosti, obecnou radostí a spokojeností nad každým důkazem o mravní dobrotě a síle. Veřejná mravnost a živý smysl pro ni jest známka, ovoce a ochrana pravé vzdělanosti; jest úrodná půda, na které blaho vezdejší se zakotňuje a rozmáhá; mravnost jest mocná ochrana proti nebezpečnému proletariátu, který jen ve společnosti znemravnělé a zbavené citu pro veřejnou mravnost povstává a velikou zhoubu působí. Toto

vše musí se považovati netoliko za osobní zlo, ale také za společenské. Dějiny nás učí, že národové, propadnuvše znemravnělosti a nepravostem, zahynuli jako na př. Římané a Řekové.

Kde máme hledati lék pro uzdravení této nešťastné nakažlivé nemoci? Ne v učenosti ani ne v moudrosti světské, nýbrž ve víře, naději a lásce k Bohu. Jediná křesťanská nauka, jediné učení Krista Pána je s to zachrániti lidi a přivesti je zase ke ctnosti a lásce k čistotě mravů. — A proto je třeba přede vším zbožné výchovy dítek v kruhu rodinném a hned v útlém mládí chrániti je před zkázou a vštěpovati do srdce jejich zbožnost a bázeň Boží a lásku k Bohu. Je třeba náboženských škol a katolických vychovatelů; varovati dítky špatných příkladů a řečí a čtení nemravných knih. Treba mládež varovati špatných společností, rozpustilých zábav a večerních toullek a učiti je skromnosti v jednání i v oděvu. Nejmnocnějším prostředkem jak pro mládež tak pro dospělé lidi, aby milovali ctnost a mravný život, je časté přijímání svátosti pokání a nejsv. Svátosti oltářní, účta nejsv. Srdce Pána Ježíše a neposkvrněného Srdce Marie Panny, horlivá návštěva služeb Božích, účast na katolických spolcích, čtení

nábožných knih a katolických novin a vroucná láska k církvi svaté, jakož i poslušnost k jejich předpisům, následování příkladu svatých a světic

Božích. Těchto prostředků se chopme a vroucnou modlitbou se v boji proti zlému světu posilujme.

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msg. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — dům Boží a brána nebeská.

II.

Smysl písmen.

Dlouho pozdrželi jsme se u onoho posvátného místa, kde ponejprv byla pronesena slova litanie k nejsvět. Srdci Páně: „Dům Boží a brána nebeská!“ Učinili jsme tak dle napomenutí apoštola národův, který dí milému svému žáku Timotheovi (II. list 3, 15—17): „Od dětinství znáš Pisma svatá, která tě mohou naučiti ke spáse věrou, jež jest v Kristu Ježíši. Všechno Písmo od Boha vdechnuté je také užitečné k učení, ke káráni, k napravování, k výchově ve spravedlnosti, aby člověk byl dokonalým, způsobilým ke každému skutku dobrému!“

Výňatky Písem, jak jsme je uvedli v předchozím, mají nám blíže objasniti výraz litanie „dům Boží“. Slovo toto souvisí úzce se zbožnými vzdechy, dříve vysvětlenými, totiž: svatý chrám Boží, stánek Nejvyššího. Kdežto toto druhé slovo — totiž „stánek“ — připomíná nám, žijícím ve století XX, jaksi doby dávno již zašlé, kdy bydlili předkové naši ještě ve přenosných stanech, značí slovo „chrám“ budovu nade vše vzácnou a vznešenou. Slovo „dům“ jest nám jaksi slovem obvyklejším a běžnějším. Nejsvětější Srdce Ježíšovo je pak v pravdě nejenom chrámem a stánkem, nýbrž také nejškvělejším, nejvíce úcty hodným domem

a příbytkem Božství Ježíšova. Připomíná však také těm, kteří modlí se litanie, kterak i každý dům křesťanský má býti příbytkem nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Nahore uvedené příklady Písem pak ukazují názorně, kterak požehnání nebes sídlí v domech, jež řídí se zákonem Božím, ale za to kletba krutá stihá ty, kteří činí dům křesťanský peleší hříchův. Takové myšlenky mají plniti nitro naše, když rozjímáme příhody a příběhy biblické. Čteme a posloucháme je, abychom hlouběji vnikli do jich obsahu, abychom vystihli hluboký význam jejich.

Dům Srdce Ježíšova.

Vzácný ctitel nejsvět. Srdce Ježíšova, ctihodný kněz P. František Hattler, — který napsal celou řadu knih o úctě k nejsvět. Srdci Páně, — vydal také knihu „Dům Srdce Ježíšova“. Kniha ta vykládá velmi srozumitelně čtenářům, kterak má se zaříditi křesťanský dům, aby Srdce Ježíšovo mělo na něm zalíbení. Duch Srdce Ježíšova vypudí z domu toho vše zlé, hlavně hřích. Pak usídli se tam všechny Bohu libé ctnosti. Proto dobře činí křesťané, kteří sebe sama, svou rodinu a celý dům zasvěcují nejsvětějšímu Srdci Páně. Nejsvět. Srdce je jakoby nevyčerpatelným pramenem, z něhož tekou pro všechny obyvatele domu nebeské milosti ku prospěchu ne-

smrtných duší. V takovém domě je dobře všem, všechny spojuje vzájemná láska, jež těší je ve štěstí i neštěstí. Velmi krásným zvykem je také zavěšovati v křesťanských příbytcích obraz nejsvět. Srdce Páně. Blahoslavené Markétě Alacoquové pravil Božský Spasitel, když zjevoval jí nekonečnou lásku Srdce svého: „Požehnám domům, ve kterých je vystaven a uctíván obraz mého Srdce.“

Dobrý pastýř.

V předchozím uvědomovali jsme si význam slova: „dům Boží“. Zbývá tedy ještě vysvětliti druhý díl našeho zbožného vzdechu: „Brána nebeská“. Slovo toto vyskytá se netoliko na onom místě Pisem, kde Hospodin mluví k patriarchu Jakobovi, nýbrž i jinde. Ano, sám Spasitel jmenuje se branou ovčince ve své krásné parabolě o dobrém pastýři. Podobenství toto právem klade se k nejdojemnějším obrazům Pisem svatých. Dojista představuje nám obzvláštním způsobem velikou lásku nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

Dojemnou řečí mluví k nám často Písmo i Církev, aby vzbudily v srdcích našich upřímnou lásku a oddanost ke Spasiteli. Tak ukazují nám Ho jako nemluvně v jeslích, jako dobrého láskyplného učitele, jako muže bolesti, jako vítěze nad smrtí a peklem! Sám Spasitel mluví o sobě vznešenými obrazy, jež zrovna dýší láskou Jeho Srdce: podobá se kvočně, která kuřátka shromažďuje pod křídla svá, je lékařem, který přišel uzdravit choré, je veleknězem, který oběti svou smíří rozvaděné lidstvo s Bohem, je světlem světa, dobrým otcem, který laskavě přijímá kajícího syna marnotratného, milosrdným Samaritánem, který lije olej a víno na rány naše. Nejvěrnějším však obrazem láskyplného Srdce Jeho je podobenství o dobrém pastýři. Byl dobrým pastýřem, když po tři léta putoval po vlastech svých, je dobrým pastýřem i nyní, když sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího. Je dobrým

pastýřem, pln lásky a trpělivosti, pln milosrdenství a něhy; je dobrým pastýřem, pln věčné pozornosti a starostlivosti, pln věrnosti a milosti! V dojemném podobenství tom jmenuje se Spasitel také branou, kterou vchází se do ovčince.

„Já jsem dvéře!“

(Jan, 10, 7.)

K podobenství o dobrém pastýři dali podnět fariseové svým jednáním. Neosvědčili se býti dobrými pastýři, hledající jen svého prospěchu a své slávy. Jenom ten je dobrým pastýřem, kdo věří v Krista, kdo má posláni od něho, kdo skrze něho přivádí ovečky do věčného života. Kristus, jakožto učitel Božské pravdy a dárce spásy věčné je dveřmi pro ovce do života věčného. „Já jsem dvéře; vejde-li kdo skrze mne, bude zachován! A vejde i vyjde a nalezne pastvu!“ (Jan 10, 9).

Krásně vyjadřuje to sv. Pavel milému svému žákovi Timoteovi, když dí (I. ep. 2, 4—5): „Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni a přišli ku poznání pravdy. Jeden zajisté jest Bůh, jeden též prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, jenž dal sebe sama za výkupné!“ Neboť „nikdo nepřichází k Otci, leč skrze Syna!“ (Jan 14, 6). „Není v nikom jiném spásy! Neboť není jiného jména pod nebem, daného lidem, v němž bychom mohli spasení býti!“ (Apošt. Skutky 4, 12). Spasitel náš pravil: „Já jsem cesta, pravda a život; nikdo nepřichází k Otci, leč jen skrze mne!“ (Jan 14, 6). Věříme a vyznáváme, že jednorozený Syn Boží stal se v čase člověkem, proto se narodil v Betlémě z Marie Panny, aby pro nás trpěl pod Pontským Pilátem, aby nás od hříchův osvobodil, aby otevřel nám brány nebes, jež byly prvním hřichem Adamovým zavřeny všem smrtelníkům. Pevně věříme, že toto jest „ten svatý, ten opravdový, jenž má klíč Davidův, jenž otvírá, a nikdo nezavře, zavírá, a nikdo neotevře!“ (Zjev. 3, 7).

Slavobrána.

Vítěznému vojevůdci, který přemohl krutého nepřítele, osvobodil vlast z dlouholetého nenáviděného jha, stavi vděčný národ slavobrány. Ve starém Římě vidíme dodnes nádherné brány vítězné, ozdobené skvělými obrazy, jimiž vítězni rekové, ověnění vavřínem, kráčeli za plesu a radosti lidí na slavný Kapitol. Vítězný oblouk byl památkou veliké této události a zároveň odměnou neohrožené hrdinnosti. I pozdním věkům hlásal slavné činy nejvzácnějších synů milé vlasti!

Takovým nikdy neutuchajícím znamením vykopení našeho je posvátná rána boku a Srdce Kristova! Výmluvnou řečí hlásá nám: „Mé v lásce svoje, v světě, projevil jim lásku svou měrou nejvyšší!“ (Jan 13, 1). I na oslaveném těle svém chtěl podržeti jizvy ran svých, jako nejvýmluvnější doklad drahé ceny, kterou vykoupil nás. V nadšeném chvalozpěvu, který klade církev sluhům svým do úst na slavnost nejsvět. Srdce Páně, nazývá se proto rána Srdce Ježíšova branou, podobnou bráně archy Noemovy; kdo branou touto vkročili, byli zachráněni od potopy. Kdo kráčí, t. j. ctí ránu nejsvět. Srdce, ten do jista nezahyne, nýbrž bude mít život věčný.

Bránou nebeskou do domu Božího!

Šťěstí, blaho, spokojenost, toť cíl všech lidí; každý člověk chce být šťastným a blaženým. Jenom že ne všichni lidé hledají blaženost pravou! Pravou blaženost, blaženost nekonečnou najdeme v nebi, v domě Božím, do něhož uvede nás brána nebeská.

Hluboký smysl výrazů, slov, jakož i této věty poznali jsme dnešním rozjímáním. Dům otcovský na zemi připadá nám jako pozemský ráj, k němu poji se naše nejpríjemnější vzpomínky. A čím vzdálenější časem i prostorem jsou nám nezapomenutelné ty jizby, tím mocnějšími jsou tyto pocity. A takovým otcovským domem, našim nejkrásnějším cílem, jsou nám příbytkové nebeského Otce, jehož i my dle výslovného naučení Ježíše Krista smíme zvatí otcem svým. Vždyť učilo nás samo to nejdobrotivější Srdce Ježíšovo volati: „Otče náš, jenž jsi na nebesích!“

Totéž nejmilostnější Srdce Ježíšovo dří v nevýslovné lásce své (Jan 14, 1-4): „Nermuť se srdce vaše! Věřte v Boha, i ve mne věřte! V domě Otce mého jest příbytků mnoho; kdyby ne, byl bych vám to řekl, neboť jdu, abych vám připravil místo. Odejdou a připravím vám místo, přijdu zase a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já!“

Volající v litanii nejsvětějšího Srdce Páně: „Srdce Ježíšovo, dome Boží a brána nebeská, smiluj se nad námi!“ vzpomínejme vděčně tohoto zaslíbení Kristova, který je nám branou nebeskou a zároveň ve smyslu Zjevení Janova domem Božím. Tétož blahoslaveného zaslíbení vzpomínejme vděčně, kdykoliv se modlíme krásnou modlitbu Páně a voláme k nebeskému Hospodinu: „Otče náš!“ Majíce takto ve svých modlitbách i činech poslední blažený cíl svůj před očima, nezbloudíme, nýbrž vůdcem našim bude ten, který „je branou nebeskou, domem Božím, cestou, pravdou a životem“ nyní až na věky věkův.

VEČER V LÚRDECH.

Teplý jižní večer nad Lurdy se sklání,
hvězdy zazářily na blankytné pláni.

V měsíční se záři krajina stkví celá,
v dálce rysují se temena hor stmělá.

Ve korunách stromů jemně vánek šumí,
člověk mimovolně krok i hlas svůj tlumí.

A kam chvátá každý v pozdní této době,
jak když matce spěchá do náruči robě?

Ku Matičce Boží pílí zemské děti,
z duše prosby vroucí k Paní Lurdské letí.

V šeru u jeskyně postavy se chýlí,
nad nimi se vznáší Marie zjev bílý.

Ve voskovic svitu roucho sněžné třpytí,
na nohou jak hvězdy růže zlaté svítí.

Milostná tvář Její tichá, vážná, klidná,
ústa jak by chtěla šeptnout slova vlídná.

Hodiny své písni v jemných tónech hrají,
ach, co lurdský večer kouzla v sobě taji.

A tím svatým klidem tucha ráje vane,
to jak požehnání milost s nebe kane.

V hlubokém tom tichu anděl Boží kráčí,
jemně slzy stírá, komu líce smáčí.

Slyšíš šelest křídel, cítíš ruku jemnou,
duše prolomit chce schránku těla bědnou.

Tichounce jen šumí hravé vlnky Gave,
v tom slyší Tičem zavzní andělský pozdrav „Ave“.

Čím dál mohutněji u radostném plese
jásavá se píseň ztichlým krajem nese.

Jak pás ohnivý se dlouhý průvod vine
v rukou svíce hoří, ze rtů píseň line.

V nadšení to zbožném Paní Lurdskou slaví,
stejně vroucím srdcem, nemocní i zdraví.

Dole před chrámem pak celý průvod stane,
nadšením a láskou každé oko plane.

Jako chorál slavný, jako víchru vání
velebně zní Kredo ku nebeské báni.

Na tisíce rukou k nebi svíce zvedá,
jako k přísaze, že víru vzít si nedá;

víru svatou, drahou, národy jež poji,
všechny děti svoje k blaha vede zdroji.

Na to k spánku každý ubírá se tiše —
a zas klidem svatým všchno kolem dýše.

A Matička Boží, stále ruce spiaté —
ve dne v noci prosí za lidstvo v hřích jaté.

Kříž na Golgotě.

Napsal Jarolím St. Pavlík

Mili čtenářové! Není tomu dávno, co jsme se rozloučili s jesličkami Pána našeho Ježíše Krista; teď přistupme k jeho kříži. První lůžko Ježísovo bylo tvrdé; ještě tvrdší je poslední jeho lůžko, lože smrtelné. Každý pátek libáme s úctou ostatky svatého kříže; jsou to nejdrahoccennější ostatky, jaké máme. Na Velký pátek libáme obřadný kříž, když byl jej kněz odhalil se slovy: Ejhle dřevo kříže, na němž pněl Spasitel světa; pojdte, klekněme před ním! Svatý kříži, tebe ctíme, tvrdé lůžko Ježíše!

Pozorujme dnes kříž na Golgotě! Jak majestátně, jak velebně strmí tu do zatmělého nebe. Nese na sobě břímě nejsladší, tělo Pána našeho. Předobrazem již v ráji jej vidíme. Tam stál strom života, jehož ovoce tělo lidské mělo proti smrti chránit! Po hříchu spáchaném byl příchod k němu andělem přísně střežen. Kříž svatý je nový strom života; plod jeho, Pán Ježíš Kristus, zaručuje tělu našemu v tom smyslu nesmrtelnost, že ono slavně jednou z mrtvých vstane. Žádný

anděl nebrání nám k němu přistoupiti, přístup k němu je volný a otevřený.

Jiný obraz kříže je ono dřevo, jež Isák na svých bedrách na horu Moria nesl k oběti. Na jinou horu, ale zcela na blízku nesl potomek Isákův, Pán náš, dřevo obětní. Isák nepotřeboval zemřít, Ježíš však musil zemřít, jeho veliká obět musila býti dokonána.

Předobraz kříže spatřiti lze i v řebříku Jakobově. Měl mnoho stupňů a andělé stáli na něm. Řebřík kříže měl jenom jeden stupeň, a Ježíš visel na něm; on však sahá přec až do nebe, neboť je pravým řebříkem nebeským; křížová cesta je cestou do nebe. Jak hrozné jest místo toto, mohli bychom s Jakubem zvolati; opravdu hrozné, kde se strašné divadlo kalvarské odehrálo, kde se země třásla a ve tmě halila, kde skály pukaly a hroby se otvíraly.

Předobrazem svatého kříže byla dále pastýřská hůl Mojžíšova, hůl divotvorná; neboť uchystala cestu Izraelitům přes Rudé moře a vyloudila vodu ze skály. Rudým mořem krve Ježíšovy

razi nám kříž cestu do nebeského Kánanu, vysvobozuje nás z otroctví pekelného, a otevírá nám proudy milostí. V onen den, prorokoval Zachariáš, otevře se domu židovskému zřídlo k obmytí hříšníka.

Předobrazem kříže byl i prut Aroňův; tím, že se rozzelenal a rozkvetl, ukázalo se, že Aron byl právoplatným veleknězem. Ježíš Kristus je pravým veleknězem nového zákona; odznakem jeho velekněžství je dřevo kříže.

Na své pouti poloostrovem sinajským přišli Israelité do Mará. Trpěli velkou žízni a hledali vodu. Nalezli vodu, ale nemohli ji pít, neboť byla hořká jako voda mořská. Tu začali reptati. Mojžíš modlil se k Hospodinu, a ten mu ukázal dřevo, jež měl ponořit do hořkého zřídla. Mojžíš tak udělal, a hle, teď se stala voda pitnou. I toto dřevo je obrazem svatého kříže, jenž všechnu tryskost pozemského života nám oslazuje.

Nejproslulejší obraz kříže, na nějž sám Spasitel poukázal, byl kůl s měděným hadem. Kdo se naň s důvěrou podíval, tomu uštknutí hadi neuškodilo. Kdo se na kříž podívá zrakově litostným a důvěryplným, tomu had pekelný žádné škody neudělá. Jako Mojžíš, řekl Spasitel, povýšil hada na poušti, tak musí být povýšen i Syn člověka, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.

Obrazem kříže byla i pastýřská hůl Davida. David s holí přemohl obra Goliáše. Ježíš Kristus, vise na kříži, přemohl Lucifera.

Když přišel prorok Eliáš do Sarepty, uzel u brány městské ženu vdovu, jež dříví sbírala. Prosil ji o hlt vody a kousek chleba. Ona odvětila: Nemám žádného chleba, jenom trochu mouky v hrnci a něco oleje ve džbánu; hle, tady jsem sebrala dva kousky dřeva, a teď jsem chtěla jít domů a pokrm připravit. I ty dva kousky dřeva předobrazují svatý kříž, jenž pozůstává z dvou kusů. Na tom dřevě připravil nám Božský Spasitel pokrm nehynoucí,

svatou Eucharistii. Toť jest tělo mé, kteréž za vás vydáno bude.

Vise na kříži, hlásal svatý Ondřej slovo Boží. Kříž byl poslední jeho kazatelnou. I milý náš Spasitel kázal s kazatelnou křížové: lásku k nepřítelům, odpuštění, lásku k rodičům, trpělivost a oddanost do vůle Boží. Než i kříž sám je pro nás němým kázáním; on nám káže o Boží spravedlnosti a Boží milosrdnosti.

U národů starověkých byl kříž v takém opovržení, že ho používali jako nástroje smrti jen pro ty nejsprošší zločince a otroky. Žádný římský občan nesměl být k smrti ukřižováním odsouzen a podle židovského obyčeje byly mrtvoly jistých zločinců, když byli provazem neb ukamenováním usmrceni, za odstrašující příklad ještě na kříž pověšeny, a za duši takového zlosyna nesměly se v synagoze žádné modlitby konati, jakž tomu zdají se nasvědčovati slova v zákoně Mojžíšově: Zlořečený člověk, jenž visí na kříži. A právě tuto nejhanebnější smrt žádali si židé pro Ježíše. A nebeský Otec to trpěl; jeho milý Syn měl zemřít jako zločinec, aby odpykal, co my jsme zlého spáchali. Raněn jest pro nepravosti naše a sbit pro hříchy naše.

Tu vidíme nejjasněji, jak veliké zlo je hřích smrtelný, pohlédneme-li na kříž, kde umírá nevinný za vinníky. Z přísného potrestání andělů pyšných z trestu, jež utrpěli naši prarodiče, poznáváme sice také spravedlnost Boží, ale mnohem více z hořkého utrpení, jež vystál pro nás Pán Ježíš Kristus. A my bychom se neměli hříchu hroziti, my bychom se měli ho snad lehkomyslně dopouštět? A tak často a tak dlouhý čas? Ach, děje-li se tak na dřevě živém, co se bude teprv dít s dřevem suchým? Musí-li nevinný tolik trpět, zdaž-li nemá vinník vséchnu příčinu, báti se trestu Božího?

Nicméně může mu uniknouti, koná-li pokání, kajícímu hříšníkovi hlásá kříž neskončené Boží smilování. Kříž

je znamením spásy. Zachránil-li pohled na kříž s měděným hadem Israelity, tím více a jistěji budou zachráněni ti, kteří na kříž Kristův litostivě pohlednou jako Iotr Dismas, jemuž Spasitel na prosbu jeho ihned ráj přislíbil. Má-li jediná kapka krve, již Pán Ježíš při obřezání a v getsemanské zahradě prolil, sílu v sobě, hříšníka omilostniti, měl by snad někdo zoufati nad milosrdenstvím Božím, stoje před křížem, jenž je celými proudy krve svatě zbarvený?

Kříž Kristův hlásá nám dále neko-nečnou lásku Boží a uvádí nám na paměť slova Spasitele: Tak velice Bůh svět miloval, že Syna svého jednorozeného obětoval, aby nikdo nezahynul, kdo v něho věří. A ještě jiný výrok: Větší lásky jako té nemá nikdo, aby život svůj položil za přátele své. Spravedlnost Božská byla by se i s jedinkou kapkou krve, již Ježíš prolil, spokojila, ba i ten nejmenší skutek, ježž on za pokání pro nás vykonal, byl by dostačil; ale Kristus Pán chtěl mnoho trpěti, chtěl na kříži trpěti, aby nám ukázal, jak velice Bůh nás miluje.

Láska ta vyžaduje protilásky. Přinesl-li Pán Ježíš z lásky k nám oběť největší, trpě na kříži a umíraje, tak máme i my z lásky k Bohu oběti přinašeti, kříž a útrapy, protivensství a bolestí rádi snášeti, ba, kdyby toho bylo třeba, i oběť života svého přiněsti.

V časopise „Apoštolát mužů“ četi jsem následující příklad: Svobodný pán František z Haza-Radlitz byl jako důstojník ve strašné bitvě u Mars la Tour 16. srpna 1870 třikrát poraněn. Prudce krvácející, padl na zem. Od-lomky granátové způsobily mu ještě

další dvě rány, takže mu pět ran působilo velké bolesti. Byl dopraven do nemocnice, otec jeho ihned o všem zpraven, a bratři jeho Antonín a Bernard přišli, aby o něho pečovali; přinesli od otce psaní, v němž stálo: Můj milý Františku, já se obávám jen jednoho, že bys totiž ve svých bolestech neměl dosti trpělivosti a oddanosti do vůle Boží, abys obětoval Pánu Bohu svůj mladý život. Raněný syn vzkázal následující odpověď: Ó můj otče, to si nesmíš o mně mysleti. Když jsem ještě ležel na bojišti, byl jsem toho pamětliv, že náš Vykupitel též pět ran z lásky k nám utrpěl. Tam na bojišti obětoval jsem svůj život Pánu Bohu. Až do smrti budu se snažiti, abych trpělivě snášel bolesti, jež mi rány utrpené způsobují, a abych se oddal do vůle Boží. A skutečně, ač nemocný nemohl ani ležeti ani seděti, zůstal přece stále trpělivým, ano i veselým. Jak to bylo možné? Dokud byl zdravý, dostavil se každé neděle v lepě uniformě ke mši svatě, každý měsíc šel k svatému přijímání, Spasiteli svému zachoval věrnost až do smrti. Několik týdnů ležel na lůžku a přijal v ten čas častěji tělo Páně. Blízek smrti, zanotil *Salve Regina*; za zpěvu toho zesnul zbožně v Pánu. Protestantský plukovník, jsa svědkem jeho smrti, pravil: „Jak krásná a radostná smrt!“ Kněz odvětil: „Smrt je ozvěnou života. Jak člověk žije, tak zemře.“

Žili jsme-li, milí čtenářové, zbožně a bohabojně, myslice často na trpícího Spasitele, litující z lásky k Bohu hříchů svých a rozmanitou oběť přinašejíce, kříže a trápení trpělivě snášejíce, zůstali-li jsme Pánu Ježíši věrni až po dnešní den, a i pro budoucno věrni-li mu zůstaneme, tak též zbožně a šťastně zemřeme.

Myšlenky staroobřadeckého¹⁾ biskupa.

Z ruštiny přeložil Karel Uhl.

Povšimli-li jste si toho, že sv. evangelium mluví tak často o přikázání „odpouštětí“?

V modlitbě Páně modlíme se, aby Bůh odpustil nám, jakož i my odpouštíme našim „vinníkům“. A podobností o nemilosrdném dlužníku potvrzuje, že pouze ten, kdo odpouští, dosáhne odpuštění. (Matouš 18, 24 násl.) V příkazu o modlitbě zapovídá se přinosit „daru k oltáři před smírem s bližními“. (Lukáš 11, 25.) „Kolikrát odpustím bratru?“ táže se apoštol Petr. „Ne sedmkrát-li?“ — „Ne sedm-

krát, ale sedmdesátkrát sedmkrát!“ odpovídá Pán (Matouš 18, 21, Luk. 17, 4.) Tentýž rozkaz odpouštění dvakrát opakuje apoštol Pavel (k Efesským 4, 32, ke Kolossenským 3, 13).

Proč Písmo svaté tak naléhavě zdůrazňuje tento příkaz odpuštění?

Proto, že křesťanství jest — stále odpouštění a v odpouštění jeví se podstata i síla křesťanství. Kde není odpuštění, tam není ani Krista. „Blahoslavení čistého srdce — oni Boha budou vidět.“ A kdo jest čistý srdcem? Ten, v jehož srdci není nepřátelství, nenávisti, hněvu. Ten, kdo „odpouští“. — „Bůh jest láska, a kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu.“ (Ep. I. sv. Jana 4, 16.) To značí, že tam, kde je neláska a nepřátelství, není místa pro Boha. Bůh odchází z duše, v níž jsou mračna nenávisti a hněvu, a zanechává ji tomu, jehož královstvím je tma. Kdo nenávidí bratra svého, ten nachází se ve tmě: chodí, ale neví, kam jde, protože tma oslepila oči jeho. (I. Ep. sv. Jana 2, 11.)

Řekli jsme, že ten, kdo neodpouští bratru, nesmíruje se s ním, nemůže dle slov sv. evangelia ani přestoupiti práh chrámu, aby přinesl Pánu obět modlitby.

Ale i toho je málo. Kdyby člověk, chovající hněv ve svém srdci, počal se modliti, tu nejen jeho modlitba nebyla by příjemnou a milou Bohu, ježto by vycházela z nečistého srdce, ale i sám člověk ten byl by neschopen vyslati k Pánu modlitbu upřímnou a vroucí.

Had nenávisti, žijící v duši, podrývá kořeny modlitby — odnímá duši schopnost a sílu vznést se k Bohu.

Žena jedna stěžovala si mně, že

¹⁾ Staroobřadci či starověrci jsou rozkolníci, kteří uprostřed 17. století odtrhli se od pravoslavné církve ruské. V té době totiž moskevský patriarcha Nikon opravoval bohoslužebné knihy, do nichž během času vploudilo se nemálo chyb. Opravu tuto schválil r. 1655 církevní sněm v Moskvě. Jelikož však patriarcha prováděl svoje reformy s bezohlednou rozhodností a stroje pronásledoval vůdce protivné stran, nesouhlasící s opravami, popudilo to ještě více „úporné“. Církevní sněm moskevský r. 1666 a 1667 potvrdil sice znovu opravené církevní knihy a obřady a vyobcoval starověreckého vůdce protopopa Avvakuma a všechny jeho přívržence, zároveň však též sesadil neoblíbeného a pánovitěho patriarchu Nikona. Protopop Avvakum vsazen do žaláře a konečně ještě s třemi druhy upálen. Tak rozkol mezi úřední církví a mezi přívrženci starých obřadů — vzniklý ze samých nepatrných malicherností — definitivně byl proveden a zároveň ověřen mudrým. Odpůrci oprav nazývali se hrdě „starověrci“, úřední církve je nazývala „rozkolníky“. Pro nás představují staroobřadci rozkol v rozkolu. Starověrectví svědčí sice o zaostalosti a nevědomosti, ale jest též důkazem, že ruská duše jest silnější než krutý cizí byzantinství. Ruský národ hledá samostatné cesty k Bohu. Prvým mocným projevem toho „bogoskateľstva“ (hledání Boha) jest starověrectví. V něm projevuje se podivná ruská sektářská logika, přecházející z krajního byzantského formalismu v krajní mysticism a nacionalism. Je to vůbec nesmírně zajímavé pro náboženskou psychologii, z níž ukázkou podává přítomná práce, vzatá z „Velegradského věstníka“ r. 1913, roč. IV., č. 1.

neumí se modlití, že její modlitba je chladná a mrtvá. Žena ta byla velice nábožná, milovala Krista i bohoslužby, milovala i chudé, a proto jsem se divil ubohosti daru modlitby v ní.

„Nemáte snad nějakého nepřítele, kterému nechcete odpustiti?“ tázal jsem se.

„Ano, mám.“

„Pokud se s ním nesmíte, vaše prameny modlitby budou bezvodé!“

Úsilím vůle smířila se ona žena s nepřítelem a blahodárná síla modlitby opět vrátila se k ní.

Co bylo řečeno o modlitbě, týká se ovšem samozřejmě všech projevů duševního života. Životy svatých potvrzují, že člověk, v jehož duši není odpustění a smilování, nemůže býti opravdovým vyznavačem Boha, takový neobstojí v mučení, nemá sil tvořiti díla dobrá. A jest to zcela přirozeno: síla milosti Boží, která člověka udržuje a podporuje v dobrou, odnímá se takovému člověku a on zůstává sám se svou neschopností a slabostí.

Nenávist, duševní jed svého druhu, otravuje duši, ubírá v ní sílu povinnosti, činí ji slabou a nehodnou pro království Boží. Řekli jsme: „jed svého druhu“. Řekneme více:

Učenec jeden snažil se dokázat (a sice dosti úspěšně), že pocity nesašlivosti a nenávisti vytvářejí v organismu (= v těle) jed i v doslovném smyslu. Podařilo se mu vyloučiti ze sliny „toxin hněvu“, to jest jed, otravující organismus v záchvatech hněvu. Jestli tedy hněv, pocit přechodný, chvilkový, vzbuzuje jed dokonce ve smyslu doslovném, fyziologickém, jest otázka, jak asi potom působí trvalá nenávist za léta ulidi, kteří neumějí odpouštěti? Takový člověk stále v sobě nosí pramen nemoci pro tělo i ducha. „Každý, kdo nenávidí bratra (= bližního) svého, vražedník jest!“ praví apoštol Jan (I. Ep. 3, 15). Možná říci, že takový člověk jest v té době i samovrahem.

Proto tedy tak naléhavě trvá Pán Ježíš Kristus i církev (zvláště na neděli odpustnou²⁾) na povinnosti smíření a odpustění.

„Kéž nezapadne slunce nad hněvem vašim!“ praví Pán.

Namítnete snad: „Ale vždyť jest tak těžko odpustiti tomu, kdo nás uráží! Ať takový přijde k nám a poprosí za odpustění, pak budeme ochotni smířiti se s ním.“

Nikoli! Ne tak! Tak dělají „i po-hané“. Křesťan jedná jinak. Křesťan buď nepozoruje a nevšímá si urážek, anebo obviňuje ve všem sebe samého.

Když blaženého (= svatého) Kira, o němž vypravuje sv. Jan Klima (Prolog, 12. dubna), uráželi, bili a jemu nadávali, on pouze laskavě se usmíval. „Oni pouze zkoušejí mne,“ pravil sv. Jan, „oni zkoušejí mou trpělivost, ale nechťejí urážeti...“ I na urážky odpovídal láskou.

Jiní svatí horlitelé, když je uráželi, sami sebe mučili ve svědomí. „Proč jsem ho (uražeče) rozzlobil? Jestli se rozhněval, to je jisté, že já nějak jsem urazil jej, popíchl, popudil, přivedl do hněvu. Jestli ne úmyslně, tedy svou neopatrností, choval jsem se k němu ne dosti pozorně, nelaskavě.“ Oni tedy neodpouštěli urážejícímu, ale skutečně si myslili, že jest vinen ne on, nýbrž oni.

A toto jest pravá logika křesťanova. Připusťme, že vás někdo urážel beze vší viny, ale pak jest nutno trojnásobně litovati urážče: on, jak patrné, je zbaven milosti Boží, on hubí sebe ne-

²⁾ Neděle odpustná = прощальное воскресенье (= proščalnoje voskresenje) či прощённый день (praščonnyj deň) = den smíření jest u pravoslavných první neděle v postě, kdy věřící nejhodnější přistupují k sv. svátostem. Smíření děje se tím způsobem, že mladší členové rodiny nejprve a pak ostatní navzájem vrhnou se k nohám starších, zvláště rodičů, a tak prosí za odpustění všech chyb, hříchů a nepříjemností, jichž se byli dopustili. Podobně chovají se i starší k mladším. Na to teprve přistupují k sv. zpovědi. Jest to zajiště krásný zvyk, plný křesťanské pokory i sebezapírání, i úcty k starším. Je to zároveň památka z prvních dob křesťanství.

návisti, život i lidé zatvrdili jeho srdce. Jest třeba ho litovati a dávající v obět svou samolibost rychle se snažiti přinéstí mír a klid zatvrzelé duši.

Pravda, někdy jest těžko smířiti se s pocitem nenávisti a urážky. Bude-li si však křestan neustále připomínati, že nebude odpuštěno tomu, kdo neodpouští sedmdesát a sedmkrát, bude také moci zvítěziti nad zlým pocitem.

Hle, jaký úkol dal jednomu řeholníku jeho představený, opat!

Bratr (řeholní) svěřil se starci,³⁾ že vzdor všemu úsilí nemůže odpustiti jednomu svému nepříteli.

„Dobře,“ pravil stařec, „budeme se modliti. Opakuj za mnou: Otče náš,

jenž jsi na nebesích.“ Řeholník opakoval modlitbu slovo za slovem.

„Ale neodpusť mně vin mých, jakož ani já neodpouštím svému nepříteli...“

Mnich přišel v úžas.

„Cožpak jest možno modliti se takto, otče!?“

„Jakkpak tedy budeš se modliti? Buďto budeš lhát a nebo budeš prosit za odpuštění pro sebe „jakož i ty odpouštíš nepřátelům svým“...“

Mnich porozuměl.

Zadumejte se nad tímto vypravováním! Vy nemůžete odpustiti?

To však znamená, že vy sami sobě zakrýváte prameny milosrdenství Božího, odsuzujete sebe k záhubě a ztracení...

Tři kříže na Kalvárii.

Napsal Ignát Zháněl.

I. Kříž Kristův.

Svatý František z Assisi jednou hořce plakal. Tázali se, proč pláče? Odvětil: „Oplakávám bolesti, které trpěl můj božský Spasitel na kříži a žalost má jest tím větší, čím více si uvědomuji, kolik nevďečných lidí je na světě, kteří si nikdy na toto utrpení milého Ježíše nevzpomenou.“ Kolik nevinné krve lidské bylo prolito od onoho hrozného okamžiku, kdy Bůh promluvil ke Kainovi: „Hlas krve tvého bratra ze země volá ke mně (Gen. 4, 10) až do dnešního dne, kdy se

někdy zdá bedlivému pozorovateli, jakoby krev lidská byla považována za nic. Nejpodlejší, nejnelidštější vraždy, krveprolití zdají se býti nyní na denním pořádku. Ač dostoupila lidská surovost nejvyššího stupně, přece nestala se nikdy větší křivda, větší nespravedlnost jako v onen Veliký Pátek, kdy „ukřížovali Ježíše a s ním dva jiné po obou stranách, uprostřed pak Ježíše.“ (Jan 19, 18.) Pro vraždu tuto není názvu, nebylať to pouhá vražda, kdy zavražděn člověk, byltě milý Spasitel zároveň Synem Božím, byla to bohovražda.

Protože b. lo ukřížování Ježíšovo zjev tak ojediněle významný, otrásla se veškera příroda. „A aj, opona chrámová se roztrhla na dvě půle od hora až dolů a země se otrásla a skály se rozpukaly a hroby se otevřely. A mnoho těl zesnulých světců vstalo a vyšešše z hrobu po jeho vzkříšení, vešli do svatého města a ukázali se mnohým. (Mat. 27, 51 nn.) bylo pak okolo šesti hodin a tu stala se tma

³⁾ „Starci“ byl na Rusi zvláštní druh dokonalých mnichů, žijících neobyčejně přísným životem, odděleně od ostatních, často ve zvláštních poustevnách v klášteře nebo v jeho blízkosti. Zabývali se ponejvíce askesí, již učil i jiné mnichy. Mohli by se tedy přirovnati, ač ne úplně přesně, s našimi novicmistry. Věkem byli opravdu starci. Typ takového starce krásně popisuje ruský znamenitý spisovatel Fedor Michajlovič Dostojevský ve svém románě „Bratři Karamazovi“, díl II. kniha šestá: „Ruský mnich“. Stařec Zosima je tu předveden s neobyčejnou věrností a živostí.

po celé zemi až do devíti hodin: a zatmělo se slunce.“ (Luk. 23, 44.) Lidé neměli ani srdce, ani citu, proto otřásla se veškerá příroda, zrohovala se, že bohovrazi budou v ní žít.

Svatý Athanasius píše: Ježíš Kristus zvolil sobě ke smrti kříže horu Kalvarii, kde dle starého židovského podání zemřel a pochován byl Adam, praotec všech lidí. Neboť bylo vhodné, aby Ježíš, který zemřel za hříchy všeho lidstva, jejichž původcem byl Adam, vykonal tuto obět na témže místě, kde skončil život tento praotec. Bůh pravil k Adamovi: „Prach jsi a v prach se obrátíš“ (Gen. 3, 19), nyní jakoby byl řekl Ježíš: „Povstaň ty, který tu spíš, vyjdi z hrobu, který jsi zemřel, já, Ježíš Kristus, tě osvím.“ Jiný učitel církevní praví: „Vizte velkou světovou mši, její introitus a confiteor počatý na luzích ráje, Kyrie eleison, modlili se patriarchové a proroci, credo zavznělo za hromu a blesku na hoře Sinai, obětování bylo na hoře olivetské, na Velký pátek došlo ku pozdvíhování. Ježíš byl vyzdvížen na kříž, řeknuv krátce před tím, „kdykoliv jíte chléb tento a pijete kalich, smrt Páně zvěstujete,“ (ke Kor. 11, 26), při posledním soudu uslyšíme „ite missa est“, běžte, mše jest ukončena.

Čistý beránek visí na kříži. Jaké hrozné divadlo! Ruce, které konaly zázraky, skutky lásky ke bližnímu, byly v každé chvíli ochotny žehnat, pomáhati i největším nepřítelům; nohy, které neunavně chodily po horách, do-
linách, hledající ztracené ovečky, kterým nebyla žádná cesta obtížná ani daleká, aby přiveden byl hříšník na cestu pravou, Jeho ruce i nohy prokláli hřeby! Jeho srdce plálo neuhasitelným plamenem lásky ke všem předešlým i budoucím pokolením, k těm, kteří budou v jeho ovčinci nebo mimo něj, — „bylo kopím probodeno a vyšla krev a voda“ (Jan 40, 33.) Jeho obličej, který zářil láskou, blahovůlí, na nějž patřiti přáli sobě andělé, byl znetvořen políčky, byl poplván, potupně ozdoben korunou z trní, byl zbledlý. Ježíš,

„beránek Boží, který snímá hříchy světa“ (Jan 1, 29), visí na kříži uprostřed dvou lotrů, kteří byli zároveň s ním ukřižováni.

Pro naše hříchy trpěl Ježíš na kříži. Umiňme si, že se chceme varovati všech hříchů i všech příležitostí k nim! Považme: Nenajdeš nic tak těžkého a obtěžujícího jako hřích, proto srovnává ho Zachariáš „s olovem“, (Zach. 5, 7) a žalmista David popisuje jeho přirozenost slovy: „Tresty (nepravosti) mé jdou nad hlavu, jak břímě těžké tíží mne nad síly mé.“ (Žalm 37, 5.) Svato Bonaventura píše: „Hřích se podobá hnilobě ovoce. Jako totiž odebírá hniloba ovoci krásu, sílu, barvu, vůni a chuť; tak odebírá i hřích duši okrasu života, vůni dobré pověsti, sílu milosti a chuť slávy věčné!“

II. Kříž pravého lotra.

Od pradávných dob, a sice dle apokryfních evandélií jmenuje se lotr, visící po pravé straně Ježíšově, Dismas, ctí se za svatého a jeho svátek se slaví 25. března. Ctí se jako patron odsouzených k smrti; je pravým vzorem kajcnosti. Teprve nyní blizek smrti, visí na kříži, na který ho přibíli za jeho zločiny a hříchy, poznal nevinného beránka a obrátiv k Němu hlavu, zvolal pln lítosti nad svými nepravostmi: „Pane, rozpomeň se na mne, když přijdeš do svého království.“ A nejvyšší milosrdný Ježíš, který nechce smrti hříšníka, ale aby se polepšil a žil (Ezech. 33, 11) řekl jemu: „Amen, pravím tobě: Dnes budeš se mnou v ráji.“ (Luk. 23, 42.)

Jak podivuhodná byla v i a tohoto lotra! Vše je zaujato proti Kristu, posmívají se mu. Lid i náčelníci pokřikují: Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li on Kristem, vyvolencem Božím. Posmívali se mu i vojáci, přistupující a podávající mu octa a říkající: „Jsi-li ty král židovský, pomoz sobě.“ (Luk. 23, 35 nn.) Nevěra, krvežíznivost jásá, slaví pravé orgie. Ježíš krvácející z tisíců ran, visí opuštěn ode všech na kříži, je člověku nepodoben,

Petr jej třikrát zapřel, Jidáš jej zradil, nikdo se k němu nezná, víra všech jeho stoupenců byla zviklána, podobá se, že naprosto zničena a tu obrací se k Němu lotr, visící na jeho pravici, pln důvěry, víry v Něho, z celého rozbolesného srdce prosí úpěnlivě: „Pane, rozpomeň se na mne, když přijdeš do svého království!“ Visí, jsa odsouzen k nejpotupnější smrti kříže vedle Ježíše, a přece Jej uznává za pravého Boha, jest jeho soudruhem na místě největší hanby a je přece naplněn pravou vírou. Apoštolové, učeníci, kteří byli celá tři leta stále ve společnosti Mistrovů, kteří byli svědky jeho skutků, zázraků, proctví, neměli víry v něho, opustili ho. Tento lotr nikdy o Kristu nic neslyšel, neznal ho, neviděl ho, neuměl nic než vraždit, krásti, zločiny páchat, předčí apoštoly i všechny dosavadní vyznavače víry v Krista svou skálopevnou, pravou vírou.

Jak p o k o r n á byla lotrova víra! Neprosil, jak prosila matka syna Zebedeových, Jakuba a Jana, padnuvši k nohám Ježíšovým: „Řekni, aby tito synové moji seděli v tvém království, jeden na pravici a jeden na levici tvé“ (Mat. 20, 21), neprosil o osvození s kříže, aby s něho mohl sestoupiti, ač nevyučen jeho kázáními ví, že není Kristovo království z tohoto světa, prosí, aby ho vzal sebou na věčnost, aby nepamatoval na jeho nepravosti, kterých mnoho spáchal, aby byl spíše pamětliv jeho lidských křehkostí. Chtěl říci: I pro mne, Pane, jsi křížován i za mne se's modlival, jsem stvořen k tvému obrazu, jsem tvůj bratr, nejsem hoden, abys se mnou se obíral, jsi účasten se mnou bolestí, útrap, jež snáším zrovna jako Ty, smiluj se nad nejbídnějším tvorem lidským, nade mnou, který vedle Tebe visí a s Tebou trpí i umírá na kříži.

Ježíš uznal pravé pokání, pravou lítost, pravou víru Dismasovu, odpouští, dává milost, smilovává se, volá k němu: „Amen, pravím tobě: Dnes budeš se mnou v ráji.“ Ejhle obraz pravého pokání, pravé lítosti!

Osvědčilo se slovo Písma: „Nebot u Hospodina je milosrdenství a hojna u něho spása.“ (Žalm 129, 7.) Nikdo však neodkláděj s pokáním, domnívaje se, že podaří se ti jako tomuto lotrovi v posledním okamžiku života smířiti se s Bohem. Sv. Augustin napomíná: „Obrácení lotrovo je spíše zázrakem než příkladem. Nezapomeň nikdo, že visel po pravé straně Ježíšově, že byl v bezprostřední jeho blízkosti. Každý číňme pokání, pokud čas a příležitost.“ Sv. Vincenc Ferský píše: „Sif má velmi malý otvor, který se více a více zužuje a proto vejdou snadno v ni ryby, ale těžko se z ní dostanou, že samy zavírají východ. Podobně lehce se vykoná hřích, ale těžko se ho zbavíš.“ Nezapomeňme nikdo na vytrvalost v polepšení. Nebuďme jako israelští na poušti! Vyslechli celé desatero a volali: „Všecko, co mluvil Hospodin, budeme činiti a budeme poslušnými, (II. Moj. 24, 7) a hle! netrvalo dlouho, zase upadli v modlářství, učinivše sobě zlaté tele, před nimž skláněli kolena svá. Jim se podobají mnozí hříšníci, kteří slibují ve zpovědnici, že se polepší a napraví vše, podrobí se všem příkázáním, ale krátce na to jsou opět starí hříšníci, jsou modláři svých starých hříchů. Jako Jordán se nazpět obrátil při přechodu židů, podobně proměnění má život svůj kajícník. Jako židé, předsedše Jordán, stále musili bojovati s Kananejskými, až je docela vyhladili a obsadili celou zemi, podobně i my, obrátivše se, musíme stále bojovati se svými chybami a hříchy.

III. Kříž levého lotra.

Lotr, visící po levici Páně rouhal se mu řka: „Jsi-li ty Kristus, pomoz sobě i nám.“ (Luk. 23, 40.) Setrval v nekajícím životě až do smrti. Jak se děsí naše duše, naše srdce, vidouc zatvrzelost tohoto lotra, nedojímá ho příklad spolulotra, visícího po pravici Ježíšově, je hrozné povážíme-li: člověk v nejbližším sousedství Ježíšově, na-

lézaje se zrovna u Něho, je na věky ztracen, ač měl tak snadnou příležitost smířiti se s ním, vyprositi si odpuštění. Abychom i my neučinili podobně jako tento lotr, uvažujme slova Isaiášova: „Hleďte Hospodina, pokaváždž může nalezen býti, vyzvějte ho, pokudž blízko jest.“ (Is. 55, 6.) Pracujme, „činme skutky pokání, dobré, pokud jest den. Přijde noc, kdy nikdo nemůže nic dělati.“ (Jan 8, 9, 4.) Svatý Augustin píše: „Ten, který slibil odpuštění hříšníkovi pokání činicimu, nikomu nepřislíbil zítřejšího dne.“ Naši předkové měli krásné, sem se hodící úsloví: „Cesta do pekla je vydlážděna samými dobrými předsevzetími.“ Peklo je naplněno dobrými předsevzetími, nebe však obdržely dobré skutky, záslužné činy. Obrovská většina zatracenců chtěla se obrátiti, zanechati svých hříchů, blížkých příležitostí k nim, navrátiti ukradené, chtěli — ach, co vše chtěli! Ale toto vše chtěli až zítra a pak opět zítra učiniti a toto „zítra“ nikdy nepřišlo!

Nesčetný je počet těch, které oklamalo toto neustálé odkládání na zítřejší den, na budoucnost. Bude snazší práce po týdnu, po měsíci, po roce odstraniti tu onu překážku, vykonat i ten onen dobrý skutek? „Pohrdáš bohatstvím Boží dobrotivosti a trpělivosti a shovívavosti, nevěda, že dobrotivost Boží vede tě ku pokání? Podle zatvrzelosti své však a nekajicného srdce hromadiš sobě hněv Boží ke dni hněvu a zjevení spravedlivého soudu Božího, jenž odplatí každému podle skutků jeho.“ (Řim. 2, 4 nn.) Jsme vždy více nakloněni odvolávati se na lidskou slabost a připomínati si toliko milosrdenství Boží a méně jeho spravedlnost, již trestá, co trestu hodno. Zapomínáme na jeho bezmeznou dobrotivost, že mnohdy dává někomu

milosti, jež by dostačily na obrácení velkého zástupu hříšníků, ale my trváme v zatvrzelosti a v nekajícím životě a nevzpamatujeme se, neobrátime se s cesty hříchu na cestu pokání a ctnosti. Bohužel vyplnilo se na mnohých: „Volala jsem (moudrost) a odpírali jste, ruku svou jsem vztáhla a nikdo nedbal, pohrdli jste všelikou radou mou a nepovšimli si mých domluv; také já se budu smát, až budete hynout, posmívat se, až zachvátí vás z nenadání hrůza a až se strhne zkáza jako bouře.“ (Přisl. 1, 25 nn.)

Jak se raduji, kteří nevolali až zítra, ale uposlechli hlasu, volajícího ku pokání! „Blahoslavení jsou, kteří umývají roucha svá v krvi Beránkově, aby měli právo ke stromu života a vešli branami do města.“ (Zjev. 22, 14.) Někteří však, ač příliš hlasitě volala milost, neuposlechli, ač věděli, že je Bůh nejvýše shovívavý, zval hříšníka, prosil, pronásledoval ho na všech jeho cestách, ale marně; neuposlechl, na nejvýše měl dobrý úmysl, ale neprovedl ho.

Kéž uvede nás všechny rozjímání o těch křížích na hoře Golgotě na cestu k pravé křesťanské dokonalosti, abychom i my uslyšeli v posledním okamžiku až přijde Pán s rozkazem: „zříd dům svůj, neboť umřeš.“ (Is. 38, 1.) „Vydej počet z vládaření svého,“ (Luk. 16, 2,) ona velebná slova: „Amen, pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji.“ Staré úsloví pravi: „Lidské jest hřešiti, ale setrvatí v hříchu je ďábelské.“ Sv. Didakus varuje: „Příliš si troufá, kdo chce umřítí jako druhý Mojžiš v náručí Božím, když dříve skoro po celý život téhož Boha urážel hříchy a nectnostmi.“ „Já jsem ubožák a chudás; Bože na pomoc mi přispěj! Tys má ochrana a pomoc, Hospodine neprodlévej.“ (Žalm 69, 6.)

Od bran smrti.

Napsala Marja Czeska-Maczyňská. Z polštiny přeložil O. S. Vetti.

Mistr!

Přitiskla drobné dlaně na rozbouřená ňadra, taková opojná radosti, taková slunečná velepišeň se v ní rozjasala!

V purpurových červánkách hasnoucího slunce brala se k ní zahradními stezkami štihlá postava mladého muže v bílém rouše lněném a za ní pestrá hromádka učeníků.

Ó, kdyby to byla tušila! . . . Všecky růže, co jich v zahradě, byla by Mu pod nohy naházela, všechna kvítka polní, . . . ale tak stála opřená o vyřezávané domovní dveře, bezměrným rozčilením se tetelíc, neschopná kroku udělati, se slzami chvějícími se na spuštěných řasách.

Ó, Ty, jenž jsi vykoupal duši mou v žhavém zřídle stesku, v žalu krvavých, . . . budíš pozdravení!

Ó, Ty, jenž jsi živou vodou života věčného napojil prahnoucí ústa má, když jsem byla blízka záhuby, . . . budíš pozdravení!

Duše světlý . . .

Duše Bože . . .

Pane můj, Pane!

A ta slova modlitby vroucí odumírala jí na rozevřených rtech, nepodávajíc síly jejích citů, rodila se v mysli a hasla, třeštila v mozku a skonávala v chřtánu vzrušením dávením . . . a jenom perly slz splývaly po bledé tváři na bílé a prosté roucho, jež halic její královskou postavu padalo měkkými skládkami na zlatý písek chodníku.

„Pokoj domu tomu i pokoj tobě, Maria! Přišel jsem po denní práci odpočinout si pod vaší střechou.“

Mlčky přilnuly její rozpálené rty k podolku jeho roucha polibkem slov výmluvnějším. Jsou chvíle, kdy mluva stává se příliš ubohou, by byla tlumočnicí našich citů; polibek, pohled v jedinkém okamžiku vyjadřuje tu více,

než nejvýmluvnější ústa přívalem slov.

A v té právě vystoupila z domu Marta a podávajíc s úsměvem upřímné radosti přibylým ruce pravila srdečně: „Buď pozdraven, Učiteli: . . . v domě, kterému jsi vrátil radost a čest . . . Věru vděčnějších, oddanějších srdcí nenajdeš v celé Judeji. Lazar je v poli, neboť dnes poslední úrodu sklízíme, . . . jak ti, Pane, bude rád! hned pošlu za ním sluhu s novinou, jakého hosta poslal nám Bůh . . . Vstupte, prosím, do domu a já se pustím do připravené večeři.“

Pán usmál se blahovonně na tu mladou ženu, jež nedbajíc hněvu velekněží tak pohostinně mu otvírala dveře svého domu.

Po zahradních chodnicích vrhalo světlo hasnoucího slunce krvavé blesky, černé, vidmové cypřiše tyčily dumná čela k zatmívajícímu se nebi, zlatěla se spletená houština fíkovníků a stinné koruny oliv, plynula opojná, těžká, divná vůně rozvitéch růží.

Z hlubin tmavé komnaty vál vlahý chládek.

A před domem, tonoucím v blan-kytném, kovově měňavém houští révy, zvala k posezení kamenná, mechem porostlá lavice —

Miloval ty večery prostřed otevřených prostor nebeských a zemských, kadidlovou vůni květův a sbory ptáčat, tu byl Pánem, každé jeho slovo prostřed těch mlčelivých svědků Boží moci zvučelo ohlasem pravdy a síly.

Pochmurné komnaty byly pro něho těsné a cizí, cítil v nich vládu jiné síly, . . . vždyť tamty stěny chovaly v sobě živly všelijakých hříchů, do nich ukryl člověk svoje šílené žádosti a tužby, z nich vycházel na svět plaz pozemského dychtění a snažení.

Patře tedy na hory, pokryté sady a vlnicemi, pravil: „Dovol nám tu

zatím spočinouti, Marto, a nedělej si starosti s přijetím neočekávaných hostů, ... beztak nebudu již dlouho s vámi, ... tak mnoho ještě vám vyložití prahnu, by nic nejasného nezůstalo mezi mnou a vámi. Chleba máš jistě v komoře, jako každá dobrá hospodyně, Marto, a hle, tu hrozny již zralé, večere tedy pro nás všechny hotová.“

Ruměncem rozlil se po osmahlé tváři ženíně: „Jak bych směla takto přijati tebe, Pane?!“

Což máš ještě lepší nad chléb a víno dary?

Marta, mnouc v očadlých dlaních rožek zástěrky, hledala odpovědi, spokojený, vážný pohled Mistrův připravoval ji o obvyklou výmluvnost, cítila, že uvažuje o tom, co se její myslí honí, a má na rtech smutný úsměv politování, jenž ji hněvá a dráždí.

Což pak chce něco zlého? Co nejlepšího v domě zdá se jí bezcenným k uvitání Mistra z Nazaretu, jehož vliv učinil z její sestry onu tichou, pokornou, sladkou nevěstu (= ženu), jež se stala jako kdysi slunečným paprskem ponurému domu. Vždyť jemu je za to zavázána díky, že Lazar nabyt opět jasně myslí a ona sama že mohla zase povznést hrdě svou starostmi a obavami pochýlenou hlavu.

Chléb a hrozny!

To by se cizimu přichozímu styděla takovou dáti večeri, kdež pak teprve Pánu a učeníkům jeho! ... A co by také lidé řekli, kdyby bohatý Lazar tak pohostil Pána?

Sklopila oči, neboť v očích Kristových postřehla otázku:

„A co ti po lidech? Marto, když víš, že plníš vůli mou?“

„Dám zabít beránka nejpěknějšího z celého stáda, čerstvých oliv do chleba zapeču,“ myslila úporně dále, ryb s cibulí upravím, zeleninu, těsta z mygdalův a ořechů na medě nasmažím a nejlepší víno, co Lazar od Heroda darem dostal, na stůl postavím. Nemůže jinak býti! ... Komu bych přistrojila stůl, když ne jemu? I růží

dám v zahradě nařezat, olivné lampy všechny rozsvítiti, stříbrné kalichy po předcích z uschování vytáhnouti, lůžka ustlati z podušek a beránčích koží...“ Je šťastná, že může, že má z čeho.

Sepjala tedy ruce a prosila: „Kdybys, Pane, kázal, poslechla bych, ale nedělej mi toho zármutku, ať je dnes v našem domě veselo; — a když jsi k nám zavítal, Ty, tak od nás milovaný, očekávaný a blahoslavený, ... tož budiž nám volno pohostiti Tě hodně — nejlepší, co máme.“

Kterak ji měl zkaziti tu dobrou vůli a tu radost? Kterak oslyšeti prosbu tak ze srdce jdoucí?

Trudno, ... ta dcera země nechápala, že nejvítanějším mu přijetím bylo, když slova jeho padala v úrodná srdce, by přinesla světu užitek ... Její niterná úcta musila hledati zevnější formy k projevu vděčnosti.

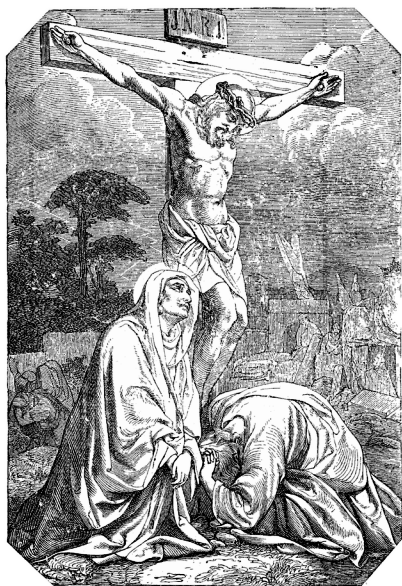
Ježíš z Nazaretu naklonil tedy hlavu a pravil laskavě: „Čiň, jak ti libo, Marto...“

Zatleskala radostně a odkvapila do stavení. Na žlutnoucím trávníku usedla u nohou Kristových Maria, pozdvihla k Němu snivě oči; připomínala mu kvítka, vadnoucí v úpalu dne, ždající osvěžující rosy.

Jak často sedávala mu tak po blízku, když spolu s jinými ženami chodila za ním po smavých březích tiberiadského moře, po úrodných horách galilejských a čerpala z pramene horlivosti o pověčné, všelidské lásky trest života.

Minulost — jako těžký, trapný sen — lehla za ni, nevracela se k ní tesknými vzpomínkami, ... to, ne! Jenom veliký žal mívala v duši, ... kající žal.

V soumraku hasnoucího dne, kdy se prostorem nese šepot svůdných vidin a na křídlech šerých mráček lidské duše v snění ukolébává, ... v horké noci letné, kdy vůně květin omamuje a tužby polí táhnou, do úsoby se vkrádají a šepotají: Pojď, ... zavedu tě na květné stezky! ... bývalo v ní bezměrné ticho, touha po

Na hoře kalvárské.

Bohu spálila v ní na popel všechny lidské tužby.

Ach, už ne k zemi, ne k jejím povabům a svodům tihla mysl její, nýbrž jako holubice zkoušela zaletět v bezmezi, hořkými slzami smývala šed s křidel žitím pošpiněných, jen aby se hodnou stala Vůdce a té světlé dráhy.

Věděl to Pán, i miloval tu zbloudilou a opět nalezenou duši lidskou pro ty její planoucí tužby, pro ty kající slzy a muky, pro ten plamenný dar citový, jež mu přinášela.

I prahl teď připravit ji a posiliti, aby přetrvala dobu zkoušky.

Za večerního ticha, kdy celý kraj nabýval toniny křídové kresby, kdy na stmívající se pozvolna obloze neviditelná ruka zapalovala ohně hvězd, Mistr z Nazaretu mluvil o tom, co mělo přijíti: o svém utrpení, smrti a o zmrtvýchvstání.

Lahodný, únavou stlumený hlas jeho pěl velepíseň o lásce Boží k člověku tak silně a veliké, že necoufá ani před dobrovolnou obětí, aby skutkem zpečetila pravdu a sílu slova. Z ponurých vrat smrti snímal hrůzu příšerného strachu, jímž ji přioděla pověrečná bázeň celých pokolení; před spravedlivým otvíraly ony divné luhy věčného života, poutník klopotami a nevolami žití zmořený procházel jimi, aby odpočinul v otcovském objetí Boha svého. Pouze před hřištníkem, před neřestníkem a nekajícím otvírala smrt bránu k propasti zatracení. Ten, kdo miloval žití nad život, ztrácel naň právo, protože ho řetěz vin k zemi jako nevolníka připoutal.

Za řeči Kristovy dostavil se Lazar, mlčky posadil se do prostředka učeníků, opět šedivějící hlavu o peň cypřiše a poslouchal — (Pokr.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Čeho jsem zažil mezi čínskými loupežníky.

Vypravuje misionář M. Grimaldi.

Ze své osmileté misijní činnosti v Číně pobyl jsem poslední čtyři roky v provincii Ngan-hoei na stanici Jing-čou-fu. Můj apoštolský okres čítá 1600 katolíků a asi 3000 katechuménů čili křtěnců.

V noci z 2. na 3. listopadu r. 1922 bylo obyvatelům v Jing-čou-fu oznámeno, že velké spousty loupežníků se k městu blíží. Mnozí domnívali se, že není příčiny, aby se znepokojovali, ježto bylo město ochrannou zdí, 6 m vysokou a 1 m silnou, ohraženo a vojenskou posádkou o 1000 mužích, četnými děly a střelivem opatřenou obsazeno. Přesto nescházelo takových, kteří nejsou v jistotě o počtu lou-

pežníků úzkostlivě hleděli budoucnosti vstříc. Na útek nepomýšlel však nikdo. Ani já jsem nemínil město opustiti, a to tím méně, ježto jsem měl u sebe 160 dítek, jež jsem chtěl po několik měsíců ve sv. náboženství vyučovati.

K půlnoci vyvalila se v západní městské čtvrti mohutná mračna kouře a za nedlouho bylo zřetelně slyšeti, že obávané tlupy lupičů se blíží. Poručil jsem se do Boží prozřetelnosti a čekal jsem, co se dítí bude. Moje domácí služebníky však pojala děsná úzkost a žádný neodvážil se z domu ani vykročiti. Najednou slyším ve dvoře podezřelý rachot. Odhodlaně otevru dvře a skutečně dva lupiči dostali se přes zeď 2 metry vysokou do dvora. Sotva mne zočili, hrozili mi revolverem a žádali: „Zbraně, peníze a koně!“ Na mou prosbu: „Ušetřte našich misijních dětí, chudery jsou

chudobny, bez pomoci a nám na vychování svěřeny“, odpověděli: „Už je dobře! Vydejte nám, co žádáme a my jsme spokojeni. Vás misionáře známe.“ Na to ukradli z mého obydlí dvě staré ručnice, 200 dolarů, koně a mezka, slibili však, že budou nyní mými anděly strážnými a mne chránit proti svým soudruhům. Rozumí se, že jsem lotrům nevěřil, a skutečně za malou čtvrt hodinku jeden z nich se vytratil a víc se nevrátil. Zatím se vytratil také moji domácí služebnici a já zůstal s druhým lotrem v domě sám.

Musím vyznati, že jsem se o chlapce naší misie tolik nebál, jim tak veliké nebezpečnosti nehrozilo, ale úzko mi bylo při pomýšlení, jak se asi vede našim misijním sestrám, které s děvčaty na druhé straně ulice bydlely. Rozhodl jsem se tedy, aspoň na okamžik k nim zaskočiti, a pohnul jsem svého „ochránce“, aby mne doprovodil. Ale sotva jsme vykročili na ulici, byli jsme ihned asi dvaceti bandity obklíčeni: „A, to je misionář“, řvali bandité, „toho cizince nepustíme!“ Strkán a bit ze všech stran musil jsem jich v soukenných trepkách do tmavé noci následovati. Také brýle a lucernu mi odňali. Ježto jsem byl nedostatečně oblečen, prosil jsem, aby mi dovolili, nějaké šaty si vzít s sebou, ale prosba má byla zamítnuta.

Za městem byl jsem po dva dni držán v zajetí a tu jsem měl příležitost viděti a slyšeti hrozné věci. Na 30.000 lupičů oblehlo město, domy byly zapáleny, ženy a dívky vydány nejhanebnějším surovostem. O slíbené ochraně vládní vojenské posádky nebylo ani potuchy. Naopak, dle hodnověrné zprávy vojáci byli první, kteří začali zapalovati domy a ve spolek s lupiči nejbohatší kupecké krámy drancovali. Potom zbaběle severní branou prchli. Také městský velitel se svými devíti ženami a s veškerým svým majetkem zavčas zmizel. Obávaje se o naše misijní sestry a dívky prosil jsem velitele lupičů za krátkou dovolenou a

slibil jsem, že se téže noci ještě vrátím. Sebevědomě se usmívaje svolil. „Vim, že misionáři nelhou“, pravil. „Tato stráž vás doprovodí. Vraťte se brzy!“

Naskytl se mi smutný obraz. Kromě kaple byly všechny naše misijní budovy ohněm zničeny. Roztrhaná žebrácká luza hledala v troskách věci, kterých by se dalo nějak upotřebit. Několik křesťanských dětí přišlo mi naproti s pláčem a vypravovaly, že sestry a děvčata v jižní části města od tak řečených „křesťanských“ lupičů jsou střeženy. Zatím se mi podařilo dva dopisy tajně prostřednictvím dobrých přátel mým představeným poslati. Sester však a dětí jsem neviděl.

S těžkým srdcem vrátil jsem se do ležení. Rozdělení ve skupiny byli zajatci z rána vypraveni na cestu. Lidé každého stáří a pohlaví byli k sobě přivázáni. Mnoho žen a dívek naložili na koňské a volské povozy. K mému velkému podivení bylo mi dovoleno vsednouti na koně. V čele bylo taženo velké dělo. Jako vítězná armáda táhly lupičské tlupy dobře ozbrojené a v hedbáví oděné a mávajíce pestrými prapory krajinou. První den jsme urazili 40 kilometrů. V noci byla zastávka, osady drancovány a zapáleny. Já sám byl jsem svědkem, jak čtyry velká města lehla popelem. Zajatci, kteří únavou nemohli dále, byli usmrceni. Jiné slyšel jsem zoufale volati: „Zastřelte nás, už nemůžeme z místa!“

Jednoho večera byl náš průvod blíž dráhy vedoucí do hlavního města Pekinku znenadání vojskem přepaden. Následkem toho povstal malý zmatek a mnohemu zajatci podařilo se uprchnouti. Ale celá příhoda netrvala dlouho. Spíše zdálo se, že vojáci mají v úmyslu několika ranami z děl loupežníky zstrašiti, aby na své vojenské stanici od nich měli pokoj. Po několika hodinách průvod ve své cestě severozápadním směrem pokračoval. Tam mezi vysokými horami cítili se naši vůdci proti vojenským přepadům jis-

tějsími a proto také pochod děl se zdlouhavěji.

Konečně jsme dorazili do vlastního hnízda loupežnického. Bylo to v hornaté krajině. Za bydlíště byla mi vykazána malá chalupa, jejížto obyvatelé byli přáteli lotrů. Náčelník lupičské rotty nařídil mi, abych ihned svým představeným oznámil, že mé osvobození jen za 100.000 dolarů je možné. Zároveň byla mi dána výstraha, že každý pokus o útěk zaplatím životem. Ze své světnice nesměl jsem se za žádných okolností vzdáliti.

Z nenadání přišel ke mně katechista, kterého byl náš biskup vyslal, aby mne hledal. To první, co jsem učinil, bylo, že jsem ho prosil, aby mi donesl čisté prádlo. Moje bylo úplně zavšiveno. Již za tři dny mé přání se splnilo. Zatím vyzvali evropské mocnosti čínskou vládu, aby se ihned o osvobození sedmi cizinců, mezi nimiž jsem byl i já, postarala. Ale vláda rovněž jako vojenský velitel oné provincie prohlásili, že nejsou s to, aby požadavek splnili. Lupiči žádali buďto vysoké výkupné, anebo přijetí do čínské armády. Dříve nežli zdlouhavě vyjednávání, jehož výsledek mi není znám, se skončilo, byl jsem přičiněním svého biskupa po 40ti denním zajetí propuštěn na svobodu a bydlím nyní v misijní škole, která na štěstí od lupičů byla ušetřena. Jsem bez peněz, ale kojím se naději, že čínská

vláda bude evropskými mocnostmi donucena, misiím utrpěnou škodu nahraditi.

Nebeské světlo za světlo pozemské.

S prázdnými důlky očima a rukama zkomolenýma pohybujíc, aby rovnováhu udržela, přichází nejistým krokem obstarlá žena. Ubírala se do chudobince, jehožto jest obyvatelkou. Dříve viděla dny lepší, ale to právě bylo jejím neštěstím. Byla jednou z četných žen pověstného krále Miegy v Ugardě. Byla u něho zprvu v milosti, ale dopustila se jakéhosi nepatrného provinění a to zaplatila ztrátou svých očí a rukou. Nescházel mnoho, a byla by pozbyla i život jako jiné otrokyně, které se staly obětí tyranovy ukrutnosti. Jak se vypravuje, neuplynul ani jeden den, aniž byl několik lidí dal usmrtiti anebo o zrak a údy připraviti. Mezi těmito posledními byla také Kateřina, o které se děje zmínka. Byla křesťankou. Chtěla jsem zvěděti — vypravuje představená chorobince — zdali na svého tyznitele zanevřela, anebo jsouc křesťanskou jemu odpustila. „Kateřino“, pravila jsem, „bylo to přece nešlechetné od krále, že tě zbavil zraku a rukou“. „O nikoliv“, pravila rychle, „on měl k tomu právo jsa panovníkem a já otrokyní. Za to daroval mi Bůh světlo pravé víry a já budu viděti na věky!“

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokrač.)

Uvědoměna byvši o smrti mladého muže, modlila se blahoslavená za spásu jeho duše. U oltáře sv. kříže v chrámě sv. Pavla byla po sv. přijímání vytržena. Tu ji Pán ukázal, jaké muky tato duše trpí v očistci, a řekl ji, že toho hříšníka od pekla osvobodil, poněvadž se za něho zaručila a božské Spravedlnosti se nabídla, že dostiučíni

za viny jeho; ať se tedy připraví, že částečně sama podstoupí tresty, jež on zavinil. Blahoslavená pokorně sklonila hlavu, děkovala dobrotě Boží za milost udělenou a prosila o sílu, aby všecko snášela trpělivě. Tresty a utrpení přicházelo pak na Annu Marii: pronásledování, děsná zjevení zlých duchův, útlisky a potupy od lidí, smr-

telné nemoci, bída, malátnost v konání dobrého, pokušení nedůvěry ve vlastní spásu a nenávisť k Bohu i k bližnímu, takže se jí zdálo, že s lidmi zachází hůř než zli duchové, všechno to seslal na ni Pán Bůh. Tak četnými a velikými strastmi mučena nebyla by boj dobojovala, kdyby jí Pán nebyl přispěl k pomoci, když ji mimořádnými milostmi podporoval a posiloval.

To trvalo pět let, až jí Pán zjevil, že duše tohoto mladého muže byla andělem strážným uvedena do věčné blaženosti. Byv přijat do nebe, podal mladý muž mnohý důkaz vděčnosti věrnému příteli, jenž ho seznámil s Annou Marií. Zvláště ukázala se uznalost v následujícím příběhu: Přítel býval sám v zadní budově domu. Když v noci spal, loupežníci do jeho světnice se dobývali. Večer dostali se na půdu a již strop vylamovali, aby vnikli do světnice, kde spal, když přítel za ruku uchopen, oči otevírá a vidí před sebou blaženou duši mladého muže, která se slovy: „Vstaň, nyní není času ke spaní,“ mizí jako blesk. Přítel zmáten zjevem, nechápe příčiny, ale konečně poznává nebezpečí, když nad ním desky trhají. Vstává, rozsvěcuje, chodí a mluví hlasitě, jakoby několik osob bylo u něho. Loupežníci vidouce, že ho nepřekvapí, dali se na útěk. To nebyl marný sen ani obrazotvornost; neboť na druhý den našli střechu vyhlámanou a vlněnými pokrývkami pokrytou, aby šramotu se nenadělalo. Tak duše obráceného hříšníka zachránila časný život tomu, jenž mu dopomohl k věčnému.

Velkou účast a soustrast jevila Anna Maria k smrti odsouzeným. Když slyšela o nějaké popravě, připravovala se, aby trpělivě snášela utrpení, jež jí Pán sešle jako cenu za vyprošené obrácení. V takové dni trpěla mnoho bolesti.

Jednou šla do chrámu Panny Marie della Pietà se známým knězem, aby tam přistoupila ke stolu Páně. Po cestě doporučil kněz jejím modlitbám tři osoby, jež měly být popraveny toho

dne. Blahoslavená s radostí vyhověla prosbě, a v modlitbě uslyšela hlas: „Na odsouzené ženě nebude výrok smrti vykonán, ale trest její se změní; mužové nechť se obrátí; hříchy obětí mají život skončiti ne pro zločiny, za něž státem byli odsouzeni, ale pro větší provinění, že nelidsky nakládali se svými rodiči.“ O polednách řekl hlas: „Žena nebude k smrti vedena; ostatní se dosud neobrátili.“ — Bolestí Anny Marie přibývalo, že musila ulehnouti. V tom stavu si stýskala Pánu Bohu, že její modlitby nevyšly a tak těžké oběti jí ukládá bez užítu: K večeru odpověděl jí sladký potěšující hlas: „Tys mi obětovala ve všem svou vůli, proto chci býtí ve všem tvým ochráncem. Poněvadž vidím, že máš soucit s nešťastnými, sesílám ti nyní dle svých úradků tyto zkoušky. Jednou ti opět dám, co ti nyní odnímám. Z lásky k tobě daroval jsem těmto duším milost obrácení; jsou šťastní a sice pro lásku, kterou mám k tobě; zemřeli po křesťansku, ale od tebe žádám dostičinění pro svou spravedlnost.“

8. Anna Maria pracuje pro časné blaho bližního.

Na Anně Marii, horlící pro duše, nápadné jsou dvě věci: velikost této horlivosti, která ji vedla k námahám a obětím největším, a pak divná moc a účinnost, kterou Pán Bůh jí požehnal. Obě jednak souvisí úzce. Neboť jako je jedna toliko láska, kterou svatí milují Boha a bližního, tak jest též jedna obět, kterou přinášejí pro Boha a pro bližního, aneb lépe Bohu pro bližního, a silou této Bohu přinášené oběti svolávají mocí neodolatelnou hojně požehnání na své námahy pro spásu bližního.

Nic divného proto, že i námahy její pro tělesní blaho bližního divnou silou provázeny byly; i tu budeme na rozpacích, co více obdivovati máme, vroucí lásku Anny Marie k bližnímu a její snahy pro jeho blaho aneb nad-

přirozenou sílu, která z vůně její oběti, k nebi vystupující jako vzácný balsám, se srážela, aby léčila lidské křehkosti a nemoci.

Anna Maria vyléčila zázračně mnoho osob. Některé jsou uvedeny ve spisech blahorečení. Vzávala nejsv. Trojici, udělala nábožně sv. kříž nad nemocnými a dala jim polibiti obraz P. Marie, který vždy u sebe nosila. Zázračné uzdravení kardinála Barberiniho zasluhuje zvláště býti uvedeno. Lékaři obávali se o jeho život; Anna Maria viděla nebezpečí a věděla, že prelát jistě umře; ale nicméně modlila se ve dne v noci, ale odpovědi nedostávala. Přece neprestala prosit a dostala milost uzdravení. Pán Bůh ji řekl, že nikdo nepřipíše toto uzdravení jejím modlitbám, jakkoli ho jenom z té při-

činy uděluje; odpověděla, že je spokojena, by tvorové ji nepoznali, a že prosí božskou dobrotu opět, by uzdravil se kardinál. Ne noc se pohoršila tak, že zmizela všechna naděje na uzdravení, až neočekávaně nastala křisis, po které nemocný se pozdravil.

Paní z rodu Albani nemohla se rozhodnouti k nutné operaci na prsou. Její zpovědník přišel k Anné Marii a prosil o nějaký lék. Dala mu olej, kterým bolavé místo má se potříti. Následující noci praskl nádor bez bolesti a nemocná byla úplně uzdravena. Z vděčnosti zavázala se, že lampku před jejím obrazem P. Marie olejem zaopatří. Časem zapomněla na svůj slib a Pán Bůh potrestal její lakotu různými nehodami a nákladnými nemocemi. (Pokrač.)

Různé zprávy.

Svatá Hora u Příbrami. Během roku 1924 došlo sem 127 processí knězem uvítaných a 31 neuvtaných, tedy celkem 158, o devět více než rok před tím. Mezi poutníky bylo 383 kněží, kteří sloužili mši svatou u milostného oltáře. Svatých přijímání bylo uděleno 75.640 (roku 1923 67.240). Kázání a promluvy pro domácí a poutníky bylo 511. U milostného oltáře uzavřeno 20 sňatků. Kněží svatohorští Redemptoristé, vykonali missie a jejich obnovy na 21 místech, kde je katolíků 37.636, z nichž přijalo svátost při této příležitosti 27.420. Ze starých dob se sděluje, že roku 1655 přišlo sem 12 processí, všech poutníků přišlo 32.165, z nichž přijalo svátost pokání 6935, mši svatých bylo slouženo 758, nápadných vyslyšení a milostí bylo hlášeno a zaznamenáno 76.

Příjmy Spolku pro rozšíření víry za rok 1923. Za celý rok 1923 měl tento missijní podpůrný spolek příjmů 31.729.95 l. (lira je okrouhle 1.50 Kč). Zajímavé jsou některé z položek.

Svatý Otec přispěl 100.000, v Severoamerických Spoj. Státech se sebralo 13,842 806, ve Francii 6,676.921, v Holandsku 2,183.822, v Itálii 1.369.337, v Kanadě 1,191.739, ve Španělsku 1,069.318, v Belgii 890.000, v Italsku 846.557, v Anglii 588.984, ve Švýcarsku 498.431, v Bavorsku sebral missijní spolek sv. Ludvíka 252.850, v Německu sebral spolek missijní sv. Františka Xav. 101.416, v Uhrách 38.582, v Rakousku 33.517, v naší čs. republice 13.964, v Polsku 12.789, v Jugoslavii 2774 l. r.

Papež Pius XI. o venkovských farářích. Pius XI. pravil u příležitosti jednání o kanonisaci arského faráře Viauneye: „Dnešní den je velkou útechou pro mnohé, kteří jí plnou měrou zasluhují. Myslím tu chudé, pokorné, heroické faráře a duchovní správce, neznámé a zapomenuté ode všech, leč že snad biskup občas přijede k nim na generální visitaci. Já sám znám mnohé z nich zapadlé v širých rovinách lombardských nebo

ztracené v horských krajích velké milánské diecése. Při této příležitosti vzpomínám na ně živěji a vzpomínka tato působí tklivě na moje otcovské srdce. Také na svých horských turistických potulkách setkával jsem se s nimi až u ledovců, na konci dlouhých údolí, v nepřístupných krajích, daleko ode všeho spojení se světem, na místech, kde je těžko se zásobovat i jen chlebem. Jsou to opravdu přední stráž na nejkrajnější frontě, opuštěné a neznámé velké mase, ale tím známější lásce těch duší, kterým poskytují v duchovní své správě posily a útěchy.“ — Papež potom pohnutými slovy líčil činnost arského faráře, který žil v letech 1811—1860 a vydobyl si skvělé zásluhy jako kněz, kazatel a katecheta.

Doklad hrozné zpustlosti školní mládeže. Když v těchto dnech přišla školnice měšťanské školy na Přívoze do tříd, zůstala překvapena nad hrůznou zpouště, již nalezla. Kalamáře z lavic byly vyházeny, inkoust rozlit po lavicích a stěnách, skříně vypáčeny, po tabulích a na stěnách načmárány nemravné obrázky a nápisy, u pianu roztřískány klávesy, třídní knihy posáhány nadávkami učitelů atd. Tak to vypadalo ve všech šesti třídách školy. Školnice oznámila ihned případ policii, jež pátrala po pachatelích a správně uhodla, že jsou jimi ze školy vyloučení zpustlíci. Na policii předveden ze školy vyloučený Ludvík K., který k činu se doznal a udal, že jej spáchal s Otakarem P. Škoda jimi způsobená činí asi 1500 Kč. — Celý tento případ je nesporně dokladem neobyčejné zpustlosti mravů mládeže, jež zavládla po válce.

Kdy se nevyplácí nevěra? Francouzský profesor Bouillot sestavoval čítanku pro školy a zařadil do ní také texty z Huga a Jammese. Ale aby děti nepřivedl v nebezpečí viry, vynechal prostě všechna Boží jména a tak zmrzačené úryvky spisů dal vytisknouti. Avšak Francis Jammes, praktický katolík, s takovým počináním

profesora Bouillota nesouhlasil a obžaloval jej. Svou při vyhrál a pan profesor, apoštol nevěry, platí 2000 franků odškodného a prohlašuje zadostučinění. I vykonavatel Hugovy závěti G. Simon žádá opravení porušených úryvků v příštím vydání.

Kláster trapistů v Horních Rakousích. Panské sídlo hraběte Pachty v Engelhatrszellu v Horních Rakousích přešlo v majetek bavorských trapistů, kteří tam pošlou své členy. Zámek byl již jednou klásterem. A sice od r. 1293 do 1786 patřil cisterciákům. Trapisté jsou vlastně také cisterciáci, lišící se však od ostatních přijetím tak zv. reformy z La Trappe v Normandii, která jim také dala zvláštní jméno. Trapisté nejsou tedy samostatný řád, nýbrž reformovaní cisterciáci. Těžká tělesná práce, studium a modlitba vyplňují dle pravidel řádu den v trapistickém klásterě. Nekonečně mnoho vykonal tento řád pro pozemkovou kulturu.

Nové benediktinské opatství. V Pruském Slezsku v kraji landeshutském leží klášter Grissow (Grüssau), který byl založen 1242 od Anny, manželky Jindřicha II., pro Benediktiny, ale již po 50 letech r. 1292 odevzdán Cisterciákům, kteří měli zde opatství. Místo bylo r. 1426 od Husitů zničeno, r. 1633 spáleno a klášter r. 1810 sekularisován. Budovy klášterní používá se za školu, jeden z kostelů je farním kostelem obce Hermsdorfu. Roku 1919 usadili se zde někteří němečtí Benediktini emauzští a loni byl jim klášter odevzdán pruskou vládou; nedávno byl povýšen od sv. Stolice na opatství. Za prvního opata byl zvolen 30letý řeholník P. Albert Schmidt z kláštera weingartenského ve Virmbersku a přijal opatské svěcení od kard. Bertrama, knížete-biskupa v Bratislavského, za assistance četných prelátů.

Hrozivý počet rozvedených manželů v Praze. Za rok 1923 rozloučeno bylo v Praze u civilního soudu na 1712 osob, které v manželství ne-

mohly spolužítí a tento rok 1925 půjde počet rozklizených domácností do nekonečna, neboť na sklonku měsíce ledna je již provedeno na 200 případů rozluky!

Nový primas v Irsku. Po zemřelém kardinálu Logue jmenován byl jeho nástupcem dosavadní koadjutor msgr O' Donnell. Nový primas irský má 69 let. O' Donnell patřil k předním parlamentním vůdcům irské strany

v anglické sněmovně a účastnil se prakticky řešení problémů sociálních. Byl profesorem a prefektem koleje v Dunboynu a proslul také jako znalec keltské řeči. Sociálně byl činným i jako biskup koadjutor, stoje ve styku s prácedárci i zaměstnanými. Podporoval také velmi horlivě zakládání samostatného irského průmyslu. Primasem Irska stává se osobnost v celé zemi chvalně známá.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za čistotu a hodnotu křesťanských mravů a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždě odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Horliti pro křesťanské mravy.

Úmysl v dubnu 1925: Křesťanská žena ve spolcích.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Čistota a hodnota mravů křesťanských. (Hlavní úmysl.) — Pobožnost prvního pátku. (Výklad lit. k nejsv. Srdci P.) — Večer v Lurdech. (Báseň.) — Kříž na Golgotě. — Myšlenky staro-obřadeckého biskupa. — Tři kříže na Kalvarii. — Od bran smrti. — Obrázky z katolických misíí. — Bl. Anna Maria Taigi. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LIX.

BRNO, 1. DUBNA 1925.

ČÍSLO 4.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej, sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud', Ty Srdce Páně, naši láskou buď!

Křesťanská žena ve spolcích.

(Hlavní úmysl.)

Členové Apoštolátu modlitby ustavičně se modlí za prospěch jeho mezi muži a jinochy, mezi ženami i dívkami, slovem mezi všemi stavy. Tento úmysl, ustanovený sv. Otcem Piem XI., zvláště se hodí pro měsíc duben, do něhož spadá sv. týden, památka to utrpení a slavného zmrtvýchvstání Spasitele našeho Ježíše Krista. Právě v této době postní a velikonoční máme se modlití vroucně za zbožnost křesťanských žen a za zbožná bratrstva, za šíření jejich a za spolky křesťanské charity, za oživení víry a horlivosti, v nichž nad jiné vynikají křesťanské ženy a dívky. Obojí mohou býti platnými pomocnicemi v působení kněžstva v duchovní správě. Či kdo zachovává lépe a uplatňuje živou a praktickou víru, jako křesťanské ženy? Kdo plní chrámy naše a kaple při pobožnostech a službách Božích, jak ponejvíce křesťanské ženy? Kdo ujímá se katolických misii, činnosti charitativní, kdo má větší útrpnost s nešťastnými slepci a různými neduhy skličenyými lidmi, jako křesťanské ženy? Kdo umí tak pečlivě ošetřovati nemocné a těšiti skličené, jako křesťanské ženy? Jsou opravdu apoštolkami živé víry a účinné lásky k Bohu a bližnímu! Než i na křesťanské ženy

doléhá duch světa a chce v srdcích jejich zhasnout světlo víry a zničit všelikou šlechtetnost duší jejich. Běda však, propadne-li žena tomuto nepřátelskému duchu! Jaká pak je žena bez víry, bez lásky k Bohu, bez náboženství? Pravíme žena, manželka, matka, která má býti strážkyní křesťanské domácnosti a vychovatelkou dětí! A proto chraňme ženy a dívky před zkázou zlého světa, aby byly hodnými a řádnými manželkami a zbožnými matkami dítek, protože na nich spočívá všeliká tíha spořádané rodiny a domácnosti. Ve všech jejich povinnostech silí je živá víra, pevná důvěra v Boha a vroucí láska k Bohu. Zbožná žena posvěcuje rodinu svým dobrým příkladem a stává se andělem strážným domácího krbu. Jak krásné, jak vznešené dílo koná taková Bohu oddaná žena! Je pravou apoštolkou v rodinném kruhu svém. Žádáte toho doklady? Velikou zbožností a moudrostí pravou vyznamenala se svatá Ludmila, matka národa českého. Ona nám odchovala sv. Václava, knížete českého, znamenitého, jehožto památku vděčně ctí celý národ náš! Nebo sv. Hedvika, královna polská, vzala si za manžela Viléma Jagiella, který dříve se dal pokřtít. Byla pak paní pobožná,

vlasti a jazyka svého milovná, přála vědám a měla blahodárný vliv na svého manžela, jemuž pomáhala šířit křesťanství na Litvě. Proto již kniha přísloví (Kap. 31) velebí ženu, ana se táže: „Ženu statečnou kdo nalezne? Zdaleka a z posledních končin jest cena její (t. j. vzácná jest jako zboží, které z dalekých krajín dováženo býti

musí). Důvěřuje v ní srdce muže jejího a kořisti nemá nedostatku (t. j. má dosti příjmů). Odplatí jemu dobrým a ne zlým po všechny dny života svého.“ A proto modleme se dle úmyslu sv. Otce tento měsíc za křesťanské ženy a dívky, aby byly opravdu apoštolkami zbožnosti a ctnosti ke cti a slávě nejsv. Srdce Páně.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

Papež.

„Mužně snášej smutku svého mraky,
k pravdě, dobru, kráse fiď své zraky,
odpouštěj svým bratrům ve skromnosti,
srdce nikdy neměj bez lítosti,

k lidstva spáse o církvej dběj pravou,
lásku pěstuj nepřátelskou vřavou,
smír a pokoj vzorem buď ti Páně,
smích by zdobil bratrů tvojich skráně,

ukrutnost ať vždy je v tobě něma,
lakota kěž v duši místa nemá,
kež tě mine nevěry proud kalný!

Pak vjezd v nebe bude triumfální,
Bůh kde věrným věčnou slastí bývá!“
hle, Vatikán prosit' neumdlivá . . .

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msg. Dr. Rudolf Zháněl.

Výheň láskou planoucí.

I.

Obráz Srdce Páně.

Za mimořádných zjevů nebeských dal Hospodin Mojžíšovi X příkázání na hoře Sinaji. Tam nařídil také Hospodin, jak se má vystavěti svatostánek a jak lid má v něm obětovati. Hospodin sám ukázal Mojžíšovi vzorek

svatostánku a řekl: „Hleď ho učiniti dle vzoru, který ti byl ukázán na hoře!“ (Ex. 25, 40). Dle rozkazu toho zbudoval Mojžíš svatyni, svatostánek i nejsvětější, jež bylo ozdobou ležení israelského na poušti a chloubou při obsazení Kanaánu.

Podobně ukázal Pán Ježíš blaho-slavené řeholnici Markétě Alacoque

nejsvětější Srdce své, a nařídil, aby dle toho, co viděla, dala namalovati obraz. Služebnice Boží poslechla, původní obraz pak tento lze dodnes viděti v Turině v Itálii v klášteře Navštívení. Na obraze tom vidíme srdce, z něhož vyšlehují plameny, vinouce se vzhůru ke kříži; srdce jest ověčeno trnovou korunou, uprostřed pak zeje otevřená krvácející rána.

Co znamená ono moře plamenné, jímž jest obklopeno nejsvět. Srdce, vyjádřil sám Spasitel, když řekl: „Viz toto Srdce, které lidi tolik milovalo!“ Správně jmenujeme proto v litanii nejsvětější Srdce výhni láskou planoucí. Kéž i do srdcí našich padne jeden paprsek, jak vysílá je nejsvětější Srdce na vše strany, abychom alespoň poněkud pochopili hluboký význam zbožného tohoto vzdechu!

Srdce lidské.

I to lidské srdce těžko jest pochopiti, těžko vyvážit jeho obsahu! Čím obtížnější bude nám tedy vystihnouti rozsah zbožného volání: „Výheň láskou planoucí!“

Člověk nemůže prozkoumati nesmírných prostorů, které obklopují naši zemi se všech stran, nemůže proniknouti do všech končin širokého vesmíru. Vždyť nemůže ani zcela změřiti, zvážiti, vyzkoumati té země, po které chodíme a která nás živí! Kdo by také mohl proniknouti do celé hloubky mořské, kdo by mohl spočítati všechny kapky oceánů? Kdo by mohl prostudovati celou přechetnou říši rostlinstva, květiny, stromy, traviny, keře, jimiž je ozdobena země ve vši jejích krásy? A věru vskutku bylo by to snad snazším, než pochopiti, proniknouti, vyzkoumati, vystihnouti jediné srdce lidské!

Malinkým, nepatrným dílem těla lidského je srdce; ale přece je daleko širší, hlubší, vyšší, delší než vesmír. Z něho mohou vycházeti slunce pokoje, spravedlnosti, požehnání; ale též mohou v něm vzniknouti bouře, vichřice, které pustoší domy, rodiny, kraje,

národy, země! Neveliké srdce lidské skrývá v nitru svém více tajů, než temný střed zemský. V nepatrném jeho objemu dřímají žily nejvzácnějších kovů, daleko dražších než zlato, stříbro, démanty, ale také ledový mramor, jehož slunce nikdy nerozehřeje, dle toho, je-li srdce ctnostné nebo nepravostné! Neveliké srdce lidské je hlubším a neprostupnějším než propasti mořské. Jak skvostné perly mohou v něm se skrývati, takové ceny, že zaslouží si nebe! Malým je srdce lidské, ale daleko úrodnějším a výnosnějším, než půda zemská! Co vše může v něm sklíčiti a vzejíti? City, předsevzetí, slova, skutky, daleko ušlechtilejší, než stromy a ovoce.

Jaký svět, plný tajů, skrývá tedy v sobě již to nepatrné srdce lidské? Není-li nám možno vystihnouti a prozkoumati ubohé srdce lidské, jak mohli bychom se odvažovati důstojně vyličit ve vši jeho velebnosti srdce všech srdcí, nejsvětější, nejvyšší pocty hodné, nejdůstojnější Srdce Pána a Spasitele svého? Jakých slov a pojmů jest nám použití o Srdci, když srdce největších světcův jsou pouhými skromničkými, nedokonalými obrázky Jeho? Nejsvětějšího Srdce Ježíšova nemůže dosti vyličit ani řeč lidská ani andělská, neboť Srdce to je Srdcem v pravdě Božským, v jedné Božské osobě se Synem Božím nerozlučitelně spojeným!

Proto i jest naše lidská řeč příliš chudou, aby zcela vystihla obsah, rozsah a význam zbožného vzdechu: „Srdce Ježíšovo — výheň láskou planoucí“. Nelze věru lépe nastíniti lásky Srdce Ježíšova, než jest učiněno v Písmech svatých. Proto uvedeme v této stati svědectví Písem, zvláště Nového Zákona, jež líčí nám lásku Srdce Ježíšova, lásku nade všechen pojem lidský. Sledovati*) budeme tuto výheň lásky Ježíšovy v jeho životě pozemském, při smrti, až do věčnosti.

*) Dle německého Chrysologa, 1899, str. 542 a nn.

Láska k lidstvu za života Ježíšova.

„Jest mnoho věcí, které učinil Ježíš: kdyby se napsaly každá zvlášť, myslím, že by ani celý svět neobsáhl těch knih, které by se musily napsat!“ Tak jest nám hned na počátku tohoto odstavce prohlásiti slovy miláčka Páně, Jana (21, 25), který nejvíce ze všech apoštolů vnikl do nejsvětějšího Srdce svého Božského Mistra.

Z čistě nezištné lásky k nám vzal Syn Boží člověčenství na sebe. „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, jenž v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný!“ (Jan 3, 16.) Při svém vstupu na tento svět dalo nejsvětější Srdce prohlásiti lidstvu pokoj, mír, milost, požehnání. Již v chudém stáji betlémském přináší větší oběti, než to nejhudší dítě lidské! Bídný chlív je místem jeho narození, tvrdé drsné jesle jeho ko-lébkou. A podobným byl veškeren jeho život zde na zemi, takže mohl v pravdě o sobě říci (Mat. 8, 20.) „Lišky mají svá doupata, ptactvo nebeské hnízda; ale Syn člověka nemá, kde by hlavu položil“. Láska k nám ubohým lidem plála v Srdci Ježíše, když 30 let žil v ústraní nazaretském; kterak toužil a očekával dychtivě tu hodinu, kdy dle úradku věčného Otce měl počíti dílo spasení našeho? A když přišel vytoužený okamžik ten, tu vyplňovala celý život jeho neskonale láska k nám! „Pojďte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi, já vás občerstvim!“ (Mat. 11, 28.) Vskutku touha nemocných a ubohých, hledati u Ježíše pomoci a úlevy, nebyla tak veliká, jako touha jeho Srdce, pomoci všem!

Veliká láska Srdce Ježíšova to byla, kterou používal své všemohoucnosti, aby potěšil zarmoucené. „Cožkoliv činí Otec, činí i Syn“ (Jan 5, 19), a tak i v nekonečné lásce své činil, jsa pánem života i smrti. Láskou bylo jato soucitné Srdce Ježíšovo, když vstupoval do města Naim. Spatřiv ubohou matku-vdovu v zármutku a pláči, jak kráčí za mrtvým synem

svým, přispěl jí, ač nikdo ho nežádal. „Přistoupiv, dotekl se mar; ti pak, kteří jej nesli, zastavili se. I řekl: „Mládenče, tobě pravím, vstaň!“ A posadil se ten, jenž byl mrtvý, a počal mluvit. I dal jej matce jeho!“ (Luk. 7, 11-17.) Láska vedla milostivé Srdce Ježíšovo do příbytku zarmouceného Jaira. Když přítomní domlouvali Jairovi, říká: „Dcera tvá zemřela; proč ještě obtěžuješ Mistra?“ — odpověděl mu Ježíš v neskonale lásce své: „Neboj se, toliko věř!“ (Mar. 5, 26.) Vešed pak do jizby, vzal dívku za ruku a řekl: „Talitha, kumi!“, to jest v překladě: „Dívko, — tobě pravím, — vstaň!“ A hned vstala dívka a chodila; byloť jí 12 roků. I žasli a divili se velice. A řekl, aby ji dali jisti. — Velikou lásku k pokolení lidskému projevilo nejsvět. Srdce Ježíšovo u hrobu Lazara. Když stál tam nad rovem mrtvého přítele, polily ho hořké slzy. Přítomní vidouce to, pravili: „Hle, kterak ho miloval!“ Poručil pak, aby odstranili kámen od hrobu. Pak pozdvihl oči vzhůru a řekl: „Otče, děkuji Tobě, že jsi mne vyslyšel. Věděl jsem, že mne vždycky slyšíš, ale pro zástup, který kolem stojí, jsem to řekl, aby uvěřili, že Ty jsi mne poslal.“ To pověděv, zvolal hlasem velikým: „Lazare, pojď ven!“ I vyšel hned ten, jenž byl zemřel, svázán jsa obvazky na rukou a na nohou, a tvář jeho byla obvázána šátkem. Ježíš řekl jim: „Rozvažte ho, a nechte, ať odejde!“ (Jan 11, 28—46.)

Kromě těchto velikých zázraků — vzkříšení mrtvých — nevýslovná láska Srdce Ježíšova jevila se ještě v četných jiných divech: uzdravoval nemocné, slepé, chromé, malomocné, vymítal zlé duchy, utišil bouři na moři, rozmnožoval zázračně chleby, aby se nasýtili lační, přeměnil vodu ve víno, aby vysvobodil chudé z ne-snáží a jíně.

Láska při umučení a smrti.

Výheň lásky planoucí zjevovala se v Srdci Ježíšově zvláště při jeho bolestném utrpení a v přehořké smrti.

Ještě v posledních okamžicích svého pozemského žití, nedbaje svých krvavých ran, s rozedraným tělem po krutém bičování, s trnovou korunou na krvavé hlavě, přibít ostrými hřeby na kříži, s hlubokými ranami na rukách a nohách, nehledí na své bolesti a muky, nýbrž ukazuje nám převelikou lásku svou: ve smrtelných bolestech, s hasnoucimi zraky rozepíná přece náruč svou na kříži, aby přivínil nás k milujícímu Srdci svému!

„Větší lásky nemá nikdo nad tu, aby položil život svůj za své přátele“, tak pravil Spasitel (Jan 15, 14.) Nejsvětější Srdce jeho však projevilo ještě větší lásku, když dalo život svůj i za ty, kteří ho uráželi, jemu se posmívali a jej křížovali. V bolestném okamžiku, když krutost jeho nepřátel přesahovala všechny meze lidskosti, tu zavznělo jen slovo lásky a milosrdenství z jeho umírajících úst: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!“ Čím větší utrpení, tím výše šlehlá plamen jeho nevyčerpatelné lásky! Tatáž láska klade mu do úst útěchy plná slova ke kajícímu lotrovi: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji!“

Když míra bolesti jeho dokonána, když vypil kalich hořkosti až na konec, když celé tělo jeho vytrpělo tolik, kolik bylo třeba pro spasení naše, tu ještě dopustila jeho láska, že Srdce jeho bylo otevřeno kopím. Krvavá rána ta volá k nám: Hleďte, lidé, kterak toto Srdce vás milovalo! Prolilo poslední krůpěje krve a vody,

abyste poznali, že všechnu svou krev až do poslední krůpěje obětovalo pro vaše spasení!

Láska až do konce.

„Láska nikdy nepřestává,“ píše sv. Pavel milým svým žákům Korintským (I. list 13, 8.) Také výheň lásky, planoucí v nejsvětějším Srdci Ježíšovu, nebyla uhasena přehořkou smrti jeho! Nebylo mu dosti, že obětoval pro nás na kříži život svůj, nýbrž chce v nejsvětější Svátosti oltářní neustále býti s námi, neustále pro nás se obětovati, býti nám posilou a pokrmem na obtížné pouti tímto světem do věčnosti.

„Hle, já jsem s vámi po všechny dny, až do skonání světa!“ (Mat. 28, 29.) V nejsvětější Svátosti oltářní je přítomno Srdce Ježíšovo, jako výheň láskou planoucí, neustále, ve dne i v noci, ve všech křesťansko-katolických chrámech, abychom každé chvíle mohli mu svá přání, prosby a tužby přednáseti; tam Srdce jeho oplývá všemi milostmi, bychom mohli mírou nejhojnější z nich čerpati. Tam najde nevědomý poučení, slabý sílu, zarmoucený potěchu, opuštěný pomoc, hříšník milost, zkrátka každý to, čeho potřebuje pro čas i věčnost. V tomto podivuhodném tajemství, — dí sv. Petr Damiánský, najdeme zbraně proti nepřátelům, lék pro své rány, vydatnou pomoc proti pokušením, nejsladší útěchu v utrpení, nejčistší radosti v tomto slzavém údolí. Jak veliká je v nejsvět. Svátosti oltářní láska Srdce Ježíšova k nám! (Pokrač.)

Velkonoční oheň.

Jarolím St. Pavlík.

Oheň přišel jsem seslati na svět, a co chci, než aby se vzněl?

(Luk. 12, 49.)

Svatá noc je v á n o c, plná poesie, plná svatého míru. V paláci a chatrči září vánoční stromek, kolem něhož se shromažďuje celá rodina, na nebi svítí

tisíce hvězd a k ránu vzplane chrám Páně v moři světél. Ji důstojně po bok stavi se svatá v e l i k o n o c. O vánoci počal Ježíš svůj dočasný život, o velké noci svůj věčný, nesmrtelný, blažený život. Skalní jeskyně byla to, v níž se narodil, aby umřel, skalní jeskyně jest to zase, v níž se

znovu rodí, aby více nezemřel. O vánoci zvěstoval anděl jeho narození; o velké noci je to zase anděl, jenž zvěstuje jeho vzkříšení. V této svaté noci planou na horách radostné ohně a rachotí výstřely, jež nás mohou upamatovat na zemětřesení při zmrtvýchvstání Kristově. V této noci byl za prvních křesťanských časů rozžat velkonoční oheň v nádvoří chrámovém; to byla první zpráva, první zvěstování slavného dne, první obřad přede křtem katechumenů.

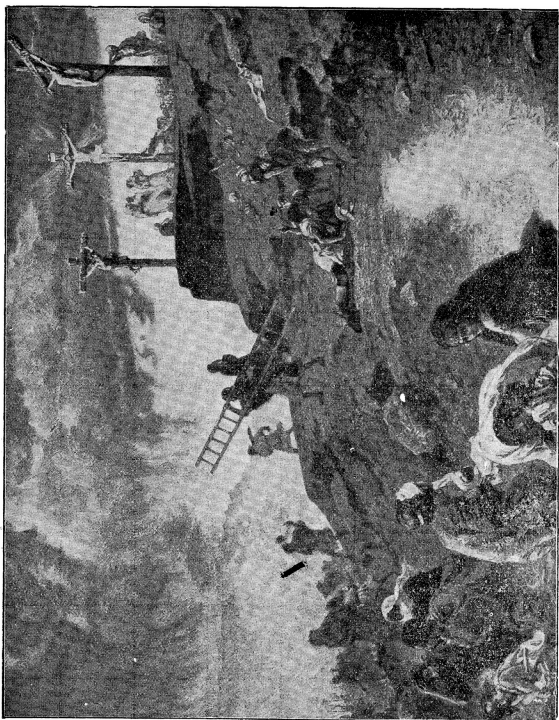
I první židovská velikonoč byla zvěstována velikonočním ohněm. Neboť když byl Mojžíš přišel se svými ovci až k hoře Horeb, spatřil oheň. Keř tam hořel, aniž by shořel, takže se Mojžíš divil a řekl: Půjdu a podívám se blíže na ten veliký zjev. Tu však zavolal naň Hospodin z prostředku hořícího keře: „Nechod bližší; sezuň obuv s nohou svých; neboť místo, na němž stojíš, je svaté místo. Mojžíš se neodvážil oči svých pozvednouti; zakryl svůj obličej před velebností Božskou. I řekl Hospodin: Viděl jsem bídu tvého lidu a chci jej vysvoboditi z rukou Egypťanů a je vyvésti ze země této do země dobré a prostranné, jež přetéká mlékem a medem. Pojď, tebe chci poslati k Faraonovi, abys můj lid vyvedl z Egypta. Vzal tedy Mojžíš na sebe velkou Bohem mu svěřenou úlohu, a netrvalo dlouho, tu přišla velká židovská velikonoč, v níž Israel vyšel z Egypta a vysvobozen byl z otroctví. Co byl tedy jiného hořící keř jak první velkonoční oheň? Nebeský Otec viděl však též, jak vzdychalo lidstvo pod otročtí jhem dáblivým a nemohlo sobě pomoci; viděl jeho bídu, do níž je hřích prarodičů uvrhl. I slitoval se nad ním a poslal mu druhého Mojžíše, dobrého pastýře, Syna svého Ježíše Krista, jenž je měl vysvoboditi od pout hříchu a pekla. Nebylo však tak lehkým naše vysvobození. Veliká útrapa přišla na Ježíše, jež měla vlastně na nás přijíti; ale konečně přišla přece velikonoč,

v níž byl Beránek Boží zabit, a lidstvo bylo vykoupeno. Proto všude viděti radost nad tím vysvobozením; radostný oheň se zapálí a světi.

Tento oheň, jenž se světi na bílou sobotu, nechť nám uvede na paměť i onen oheň, jenž přišel s nebe, na oběť Eliášovu. Tenkrát řekl Eliáš k lidu: „Jak dlouho budete se viklati na obě strany? Je-li Hospodin Bohem, tak mu služte; je-li Bál bohem, tak toho poslouchejte!“ I navrhl přinést oběť a oheň k ní s nebe vyprositi. A hle, právě na jeho oběť snesl se oheň s nebe, a v ten sám den ještě byla země vysvobozena, neboť spustil se na ni úrodný déšť. Při smrti Ježíšové ukázalo se, že on jest pravý Bůh; celý svět má mu k poděkování zachránění a vysvobození své, a proto zažihá veselé ohně.

Když musili židé do zajetí babylonské, skryli tehdejší kněží oheň s oltáře v jedné studni. Po 70 letech vrátili se židé do své vlasti a vzbudovali znovu oltář zápalný. Kněží hledali uschovaný oheň, nenašli však nic jiného než trochu kalné vody. Nabrali ji a vyjili na oltář; a hle, sám od sebe vzňal se veliký oheň, takže se všichni divili. I na tento oheň můžeme mysliti, když se zažihá velkonoční oheň, když zajetí pekelné je teď u konce, a Pánu Bohu ne více předobrazná, ale pravá oběť se přináší.

Velkonoční oheň představuje nám vzkříšeného Vykupitele. Oheň svítí; vzkříšený Ježíš září leskem svého oslavení jako na hoře Tábor, kde se stkvěl jeho obličej jako slunce. Ovšem musil Pán Ježíš ukryti tento lesk před osobami, jimž se ukázal; jinak nebyli by mohli na něho patřiti. Stkvi se tedy Ježíš ve své oslavě; on však i všechny lidi osvěcuje, co přicházejí na tento svět, světlem své Božské nauky a milosti. Kdo mne následuje, nechodí ve tmách, ale bude mít světlo života. Teď je světlo v našich duších! Vím o tajemstvích Božích, ačkoliv jim nerozu-

Hora Kvilvarie.

míme; známe své určení, známe prostředky, jež jsou způsobilé, k cíli tomu nás přivést, známe cestu, která vede do nebe. A bloudí-li ještě dosud mnoho lidí ve tmách, buď jsou sami tím vinni, protože zavírají oči před pravdou, v kterémžto případě jim přejeme, aby se obrátili; anebo jsou bez viny, protože v pohanství se narodili. Než i k pohanům přijdou misionáři a zažijí tam světlo pravdy a my přejeme si a modlíme se, aby pohané své srdce pravdě otevřeli. Na velký pátek modlí se církev za obrácení pohanů, židů, bludařů a rozkolníků. Než i my sami musíme se obrátit od hříchu k životu novému, svědomí osvětliti, abychom vše zlé v něm spatřili, je litovali a vyznali. Bratří, napomíná nás svatý Pavel, slavme přesnice (velkoňoce) ne ve starém kvasu, ne ve kvasu zloby, ale v přesném chlebě čistoty a pravdy.

Oheň h ř e j e. V srdci Ježíšově hoří mocný oheň lásky, tak prudce, že nemůže zadržeti v sobě jejích plamenů; tento oheň rozehřívá jako slunce srdce věřících, takže jsou horliví ve všem dobrém a od ctnosti ke ctnosti kráčí. Zda-liž neplálo naše srdce, když mluvil s námi na cestě a písmo nám vykládal? vyjádřili se učenci Emausští. Už se vyplňuje, co Ježíš řekl: Přišel jsem oheň seslat na svět, a co chci jiného, než aby hořel? Oheň ten hořel v srdcích svatých, a sice svatých mučovníků, kteří v ohni útrap a bolesti zkoušení, věrní byli nalezeni; v srdcích vyznavačů, kteří horlili pro čest Boží, plni i lásky ohnivé k společníkům svým. Kéž by i naše srdce velkonočním ohněm byla proniknuta! Milujme Boha, horleme pro jeho čest a slávu, budme mu věrní a poslušni i tehdy, když nás zkouší v ohni útrap. Milujme bližního, žijme s ním ve svatém míru, pomozme mu v nouzi jeho.

Bilosobotní oheň křesá se z kamene, aneb má se aspoň podle starého zvyku vykřesati z kamene, a sice proto, že Ježíš z kamenného hrobu nesmrtelný vzešel. — Bývá zápal

venku před kostelem, protože Kristus zevně města, v jedné zahradě, hrob opustil. — Na velkonočním ohni zapálí se všechna světla. Od Ježíše vychází světlo pravdy Boží veškeré; na srdci Ježíšově nití se všechna ostatní srdce, takže hoří potom láskou k Bohu. — Z velkonočního ohně nabere se uhlí do kadidelnice. Kadidlo znamená modlitbu. Modlitba naše stoupá tenkrát k nebi jako vonné kadidlo, je-li Kristem Pánem posvěcena, modlíme-li se ve spojení s Kristem Pánem. Od Ježíše pochází ta nejpěknější modlitba Otčenáš. — Z velkonočního ohně nesou si lidé domů dříví, z něhož nadělají křížků a nastrkají do roli. Skrze Ježíše, skrze jeho svatý kříž, mají být plodiny zemské požehnány a oheň blesků od nich odvrácen.

Chci ještě sdělit, za jakých obřadů světi se velkonoční oheň. Oděn fialovým pluvíalem, vyjde kněz před kostel, provázen kostelníky a ministranty, nesoucími různé posvátné nářadí. Svěcení se koná beze zpěvu. Kněz se modlí při tom tři modlitby.

První modlitba zní takto: Bože, jenž jsi věřícím skrze Syna svého, kámen to základní, oheň svého oslavení sdělil, posvěť tento oheň z křemene znovu vykřesaný k našemu budoucímu používání a prospěchu, a dej, abychom skrze tuto slavnost velkonoční k nebeským žádostem tak byli rozničení, abychom ke slavnosti věčné oslavy s čistým srdcem dospěti mohli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Jak vidno z této světicí modlitby, světi se ji nejenom kostelní, ale vůbec každý oheň, jež zažijáme ve svém přibýtku, aby nám neškodil, ale jen prospíval. Východní křesťané drží mnoho na velkonoční oheň a berou si ho s sebou domů.

Druhá modlitba má následující znění: Pane Bože, všemohoucí Otče, světlo nehasnoucí; jenž jsi stvořil všechna světla, požehnej toto světlo tebou posvěcené, ty, jenž jsi celý svět osvětlil, aby se rozpálilo srdce naše na tom světle a my osvěceni

byli tímto ohněm tvojí jasnosti; a jako jsi Mojžíše osvitil, když vycházel z Egypta, tak osviť i naše srdce a smysly, abychom k životu a světlu věčnému dojít mohli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Když vycházeli Israelité z Egypta, předcházeli je sloup oblakový, v noci sloup ohnivý. Tak před námi, kteří se ubíráme do zaslíbené nebeské země, jde Kristus se světlem svého evangelia. Následujeme ho, a přijdeme jistě ke světlu, jež věčně svítí v nebi, a jež spatřiti, přejeme dušičkám, když se modlíme: *Lux perpetua luceat eis* — Světlo věčné ať jim svítí.

Třetí modlitba zní: Svatý Hospodine, všemohoucí Otče, věčný Bože, rač s námi spolupůsobiti, kteří tento oheň ve jménu tvém a ve jménu jednorozeného Syna tvého, Pána a Boha našeho Ježíše Krista a ve jménu Ducha svatého světíme. Pomož nám proti ohnivým šípům nepřitele a osviť nás nebeskou milostí. Jenž žiješ a kraluješ s tímž Kristem, jednorozeným svým, a Duchem svatým Bůh na věky věků. Amen.

Teď se světlí pět kadidlových zrn pro paškál. Každý rok musejí býti čerstvé. Upamatují nás na masti, jimiž Josef z Arimatie a Nikodem tělo Páně pomazali. Na paškálu připevněné před-

stavují pět ran Krista Pána. Jsou pozlacená, protože oslavené rány těla Vzkříšeného zdobí.

Kněz se modlí při tom následující modlitbu: Vylej, prosíme tě, všemohoucí Bože, na toto kadidlo přehojné své požehnání a osviť tuto noc, nevyditelný Novotvůrče, aby nejen ta oběť, jež v této noci se tobě přináší, tajuplným přimísením tvého světla se zastkvěla, ale aby též, kamkoliv z tajemství tohoto posvěcení něco zaneseno bude, zloba klamu ďáblského byla zažehnána a moc tvé velebnosti k pomoci byla pohotově. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Kadidlová zrna a oheň pokropí se teď svěcenou vodou a okouří. V lucerně se zažne svíce od posvěceného ohně; tato svíce slouží zase k rozsvícení trianglu. Jáhen, nebo místo něho kněz sám, teď bílou dalmatikou oblečený, vezme triangel, a průvod ubírá se do kostela.

Nechejme tedy, milí čtenáři, v tomto velikonočním čase hořeti v srdci svém oheň lásky k Bohu a horlivosti v dobrém; uhasme za to oheň zlých náruživostí a žádostí. Hřejme se rádi na krbu nejsvětějšího srdce Ježíšova. To budí našimi svátečním předsevzetím. Přeji všem veselé velikonoce doma a věčné velikonoce v nebi!

Svátek radosti.

Napsal Ignát Zháněl.

Nemáme mnoho příčin na světě, který nazýváme slzavým údolím, veseliti se. Život je pro každého z nás příliš vážným, než aby se lehkomyslně na něj nazíralo a přecházelo se přes něj k dennímu pořádku. A přece čtouce životy svatých pozorujeme skoro u všech, že nikdo z jejich okolí nepozoroval na nich nějakého stálého zármutku, neřvali se na svět černými brýlemi, ale i v největších bolestech a strastech se

usmívali, ochotně každému pomáhali, měli za první příkaz svého života dokazovati lásku ku bližnímu laskavým k němu chováním, což potvrzuje Písmo výslovně slovy: „Veselého dárce miluje Bůh“. (II. ke Kor. 9, 7.)

Proslulý učenec, biskup v Rottenburgu dr. Pavel Keppler, vydal před lety knihu, která byla brzy přeložena do všech řečí; v původním německém vydání dočkala se na půl milionu výtisků. Dal jí název: „Vice radostí!

Velikonoční pozdrav“. Hlásá v ní a učí, aby každý, kdo doufá a věří, komu záleží na jeho duchovním životě, snažil se žiti životem radostným, k čemuž nás hlavně vybízí nálada o velikonocích, jak se přesvědčíme v následujících řádcích.

Z rána vstal Ježíš Kristus z mrtvých. Slunce ještě nevyšlo v den, který je nám nedělí, když se ženy vydaly do zahrady, kam pochovaly tělo Ježíšovo. Ale bílá naděje, lehká jako vzdálený odlesk země, oděné v lilie a stříbro, vystupovala zvolna na výšinách východních ve chvění hvězd, přemáhajíc poznenáhlu třpyt a jiskření noci. Bylo jedno z těch jasných svítání, která přivádějí na mysl nevinné, kteří spí a zdá se, že čistý, lahodný vzduch byl před chvílí rozviněn letem andělů. Panenské dni, které se připravují zářivou bledostí, radostným studem, svěžími záchvěvy, posilující nevinností. (Papini Život Kristův).

Ženy našly kámen hrobu odvalený, uzřely mládence, odděného bílou barvou radosti, zvěstoval jim radostnou zprávu řka: „Ježíš Nazaretský není tuto, vstal jest z mrtvých.“ (Mar. 16, 6.) Jako v přírodě ustoupila noc červánkům, podobně Ukřižovaný ustoupil z hrobu jako vítěz. Noc klidu v hrobě pomínula, Ježíšovi a všem jeho vyznavačům nastal nový den, jehož slunce nikdy nezapadne, den, který bude osvětlen světlem věčně svítícím.

Vzkříšení Kristovo jest obrazem našeho zmrtvýchvstání, až se vyplní slova: „A pošle anděly své s troubou a hlasem velikým i shromáždí vyvolené jeho ode čtyř větrů, od končin nebes až do končin jejich.“ (Mat. 24, 31.) Ten, který vstal z vlastní moci z hrobu, dá život všem, kteří již zemřeli, tedy i nám nastane život věčný na věčnosti.

Nikdo z nás se neleká, když se večer stmívá, ví, že nepotrvá dlouho noc, že po několika málo hodinách, slunce znovu vyjde a nastane nám všem nový den, nová radost, nová

naděje, nový život. Podobně stane se i s každým z nás, které až poručí Pán, odnesou a pochovají na hřbitově. Když nastane poslední soud, vzejde nám po noci temného hrobu nové slunce, nový a to věčný den. Kdo z nás pohlíží vstříc budoucnosti zrakově, nemá před smrtí žádného strachu, nýbrž právě naopak se těší, že započne skončením života ve zdejšího život nový, věčný, plný radosti, protože je bytí v nebi u milého Pána Boha.

Svatý Karel Boromejský, arcibiskup v Miláně, měl obraz, představující smrt. Maloval ho velmistr malířství Michael Angelo. Představoval kostlivce s kosou v ruce. Světec zavěsil obraz ve své spárni, aby si ho aspoň jednou za den uléhaje do postele vážně prohlédl a vzpomněl na své poslední věci. Myslí však, že neodpovídá obraz jeho názorům o smrti, zavolal umělce malíře a vylíčil mu, jak si přeje, aby byl obraz pozměněn. Malíř se omlouval, že se nemůže osmělit opravovatí veleducha Michaela Angela. Biskup však stál na svém, tedy uposlechl a dle jeho přání opravil obraz. Karel dal tutu radu: Kostlivec drží v pravici kosu, což je pohanský názor o smrti, „dej mu, mistře malíři, kosu do levice a do pravice přimaluj klíč.“ Význam této změny byl tento: Od té doby, co přemohl Ježíš smrt a prorazil její tmu, je smrt branou, kterou se prochází, z tohoto nepokojného, náruživosti plného světa do vlasti věčného míru a pokoje. Ač má v ruce kostlivec hroznou zbraň, kosu, přece pozbyla smrt všechnu hrůzu a moc, proto přísluší kosa do levé ruky. Smrti Spasitele otevřena brána do říše duchovních radostí. Ježíš nám zaručil naše příští vzkříšení tím, že skutečně sám zmrtvých vstal.

Velikonoce slavíme vždy n a j a ř e. Od obyčejného skladatele rýmovaček až do nejduchaplnějšího básníka není nikoho, kdo by nebyl, jak uměl nejlépe, opěvoval krásu jara,

Pohřeb Páně.

kteře jest názorným obrazem všeobecného vzkříšení z mrtvých. Když se přiblihuje zima, odumírá všechna příroda. Listí padá se stromu, což je znamením, že se přiblihuje vši přírodě smrt a mnohoměsíční spánek. Vše je přikryto bílým rubášem, podobá se, že není možno, aby mohl opět nastati nový život, všude vidíme smrt. Ze zkušenosti však víme, že po této smrti v přírodě následuje na jaře nový život, vše znovu ožije, rubáš zmizí, zmrazlá země oživne, stromy, keře pučí, tráva se rozzelená.

Podobným zimním spánkem je klid každého z nás v hrobě. Jednou, ovšem nikdo neví kdy, přijde pro zemřelého jaro s novým životem, který bude věčně trvati. Vše, co odumřelo, zpráchnivělo, znovu oživne a bude oděno ve své tělo. Bůh, který znovu obnovuje v každém jaře veškeru přírodu a vdechuje život nesčetným milionům všeho druhu rostlinstva, vzbudí k novému a to věčnému životu, vše co zhynulo a odpočívá v dočasném hrobě. Proto netřeba se strachovati, když volá Bůh, abychom se uložili k zimnímu spánku, zima oznamuje příští jaro, předchází život, kterého nikdo nám nevezme, protože bude věčným. Jaro jest obrazem našeho příštího vzkříšení. Jarní život nechová v sobě žádného zármutku, k němu nemá nikdo z nás prázdné příčiny, jaro nesnese smutku, na jaře vše se veselí — i my volejme „radosti více!“

V z a h r a d ě v s t a l J e ž í š z h r o b u. Přítel Ježíšův Josef z Arimathie měl nedaleko hory Kalvarie zahradu a v ní pro sebe již předem připravený hrob, vytesaný ve skále. „Přistoupil k Pilátovi a prosil o tělo Ježíšovo. Tedy Pilát rozkázal mu dátí tělo. A Josef vzav tělo, obvinul je

v plátno čisté a položil je do nového hrobu svého, kterýž byl vytesal ve skále.“ (Mat. 27, 58 nn.) Zahradá tato stala se svědkem zázraku: Ježíš vstal z mrtvých z vlastní moci, jako vítěz nad smrtí, slavný a nesmrtelný.

Zahradá Josefa z Arimathie jest obrazem každého pole Božího, do něhož ukládají mrtvá těla věrných zemřelých. Každý hřbitov je zahradou Boží a každé do ní uložené mrtvé tělo je semenem, které se klade do země ku příštím vzkříšení. Símě, vložené do půdy zemské, klíčí, vzejde, vyroste v bylinu, přinese užitek i ovoce. Podobně ukládají se těla spravedlivých do zahrady Boží, aby svého času slavně vstala, podobně jako Ježíš. Přičiňme se, abychom si zvykli na myšlenku: „Uloženo jest lidem jednou zemřítí“ (K Žid. 3, 27.) Víme, že bude tělo naše spíše nebo později uloženo do zahrady Boží. Jest však pole Boží či hřbitov toliko semenišťem pro zahradu blahoslavených, neboť „ten, který vzkřísil Krista Ježíše, oživí také smrtelná těla vaše.“ (K Řím. 8, 11.)

Ježíš Kristus vstal z mrtvých ráno, na jaře, z hrobu, umístěného v zahradě. Žijme tak, abychom nikdy nezapomněli, že blíží se ráno, že nastává nám jaro, že vzejde símě v zahradě Boží. Jako Kristus vstal z mrtvých, i my vstaneme. Kéž jsme naplněni těmito radostnými myšlenkami až přijde na nás doba, kdy řekneme s Jobem: „Nic mi nezbývá kromě hrobu“ (Job. 171.) i pak se přesvědčíme, že pravdu řekl sv. Pavel řka: „Umřítí je zisk.“ (K Filip. 1, 21.) Kéž i my všichni patřime mezi vyvolené, o nichž řekl Ježíš: „Otče chci, aby, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, by viděli slávu mou, kterou jsi mi dal.“ (Jan 17, 24.)

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Ze života katolického misionáře na řece Kongo.

Bouřka.

„Nkalamo,“ pravím svému sluhovi, „postarej se o to, aby křesťané rychle se shromáždili v kapli, neboť blíží se bouřka. Již v dáli hučí hrom!“ Deset minut později sedím ve zpovědnici. Asi 60 kajicníků stojí nebo klečí okolo. Podotýkám, že obrácení zdejšího kmene černochů na víru křesťanskou teprv před pěti roky vzalo svůj počátek.

O půl sedmé hodině jsem svatou zpověď skončil. Byl svrchovaný čas, neboť každým okamžikem mohla bouřka se přivalit. Kdo ví, co bouřka zde znamená, pochopí, proč s večeri tolik spěchám. Na verandě před mým domkem jest již na stole prostřeno a Nkana stojí s mísou maniokové polévky přede mnou. „Rychle, otče,“ volá na mne „bouře už je tu!“ Na štěstí ve střední Africe nedělá se s večeri velkých okolů. Právě, když jsem poslední lžici nabral, přizene se bouřka. Prudký víchor zaduje a spousta vody zaleje nás oba, mne i sluhu. Já si z toho mnoho nedělám; vezmu jiný oděv a jsem zase v suchu. Hůře jest na tom Nkana, neboť nemá, do čeho by se převlekl. Stojí tu zimou se třesa. Dal jsem mu novou zástěru a tak jest i on zachráněn. Nejlépe pochodil náš domácí pes. Pochutnal si na kousku masa, jež voda se stolu spláchnula. Inu přál jsem mu to, že místo svého obvyklého masa želviho dostal jednou také něco lepšího.

V útulné jizbě čekáme, až se bouře přezene. Dešť padá jako z konve, blesk za bleskem s černých mračen dopadá na zemi, hrom strašně burácí. Dvě hodiny trvá hromobiti; jinak je v dědině ticho. Černoši sedí po celý čas bouře okolo ohně ve svých cha-

trcích. Já sám vyznávám, že za takové nepohody je mi nevolno, ba skoro že se bojím. Nesměj se, čtenáři! Zažije-li člověk několik zdejších bouří, jistě se zamyslí. Nedávno uhodilo do jednoho z našich stavení; všichni tři černoši, již tam právě byli, bleskem byli usmrceni. Pět minut později udeřil blesk do naší cihelny a tato lehla popelem. A tu třeba mít na paměti, že zde pojištěn proti ohni není.

Levhard.

„Otče, neslyšíš?“ volá na mne můj sluha Nkama. „To jsem se ulekl,“ pravím vstávaje, „ale musíš mně tak strašně křičet do ucha, chceš-li mne vzbudit? Je už čas ke vstávání? Nech mne podívat se na hodinky, neboť kohoutům už nevěřím. Teprv jedna hodina s půlnocí! Blázníš, že mne o můj noční odpočinek chceš připravit? Zalez do svého kouta a spí dál, vždyť je noc ještě.“ — „Ale neslyšíš nic, otče, neslyšíš levharda?“ Opravdu, už slyším něco. Je to krátký, ale ostrý řev levhardů. Jest ještě daleko, ale blíží se vždy více. „Otče,“ praví zase černocho, „přichází sem; co učiníme? u domku nemáme žádných dveří!“ Také pes už se ozývá, vrčí vždy hlasitěji. Najednou vyskočí a štekaje postaví se ve dveřích jako k boji. Také koza uvázaná u sloupu stává se nepokojnou a vši silou lomcuje provazem, kterým je přivázána. „Rychle, Nkano, mou pušku!“ V okamžiku je nabita. Očekáváje věci, které se diti budou, klečím na jednom kolenně, pušku máje naproti vchodu namířenou.

Levhard přichází pořád blíž. Pes strčív ohon mezi zadní nohy schovává se v koutě za bednu, patrně jsa přesvědčen, že je tam jistější. Ticho, někdo volá! „Kdo je to Nkano?“ šeptám. „Zdejší pohlavár,“ zní od-

pověď, „chce levharda poslati jinam.“ A skutečně křičí kdosi z plných plic: „Pane levharde, nechoď dnes v noci do naší vesnice, vždyť jsme přátelé. Mimo tu máme zde vzácného hosta, otce misionáře. Ublížíš-li mu, budeme pak mít zase potíže s vládou.“ Ale zdá se, že na levharda tato prosba nic neúčinkuje; přichází pořád bliž. Hrobové ticho, potom žalostný výkřik kozy a — všecko je zase ticho. Nebezpečnoství minulo. Levhard svou kořist uchvátil, jeho žizeň po krvi je pro tuto noc uhasena.

„Pojď, Nkano,“ pravím, „půjdem ještě trochu spát. Ale co nejdříve musíme se poohlédnouti po nějakých dveřích. Pět minut později spím zase a teprve o 4 hodinách z rána se probouzím. O půl hodiny později, než jsem měl v úmyslu! No, jednou není tak zle!

K ř e s t s p ř e k á ž k a m i.

Hledal jsem právě něco mezi svými krámy, když katechista Čianamga vstoupí do jízby a šeptá mi do ucha: „Otče, je tu chlapec stonající spavostí, bydlí v malé chatrči v levo od cesty. Ale musíš býti opatrný, neboť jeho matka nechce, aby byl pokřtěn, a už několikrát mi hrozila. Chlapec však chce.“ Jdu tedy do zmíněné chatrče. Tam najdu skutečně živou kostru chlapce, jenž bezpochyby jenom několik dní ještě bude živ. Dříve však nežli dovnitř vstoupím, opatrně se ohlídnu. „Otče, otče!“ volá na mne můj katechista. Obrátím se a krok přede mnou stojí žena hotová čarodějnice. Ozbroyena obuškem, postaví se přede mne; její oči srší oheň. „Co chceš s mým chlapcem“ sápe se na mne, „já nechci, abys ho tvou vodou začaroval. Odejdi, povídám ti, odejdi, sice udeřím!“ „Ale matko“ pravím jí v dobrotě, „proč pak nechceš, abych tvého synka viděl, kdo pak bude mluvit o čarování? Chci tvého synka učiniti šťastným a to tě přece musí těšiti, není-liž pravda?“ — „Odejdi, pravím, odejdi, anebo udeřím!“ sopti dračice, a již pozdvihuje nebezpečnou

zbraň. Na štěstí měl jsem s sebou svou hůl a spustil jsem na ženu zhurta: „Nyní poroučím já, seber se a jdi, sic bude zle!“ A chopiv se hole udeřil jsem jí do pravé ruky, tak že jí zbraň vypadla. Rychle chopil jsem se obušku a pravím: „A nyní se klid, sic tě dám svázati na rukou i na nohou!“

Byla to ovšem planá hrozba, neboť tak daleko jsem přece jenom jíti nemohl. Nicméně musil jsem rázně vystoupiti, neboť jednalo se o nesmrtelnou duši. Musil jsem ji zachrániti tím spíše, ježto chlapec sám po křtu sv. toužil.

Zatím žena zuřila a vztekala se dále. Zavolal jsem tedy dva muže, ti vzali vzteklici mezi sebe a odvedli ji do dědiny. Rychle vlezl jsem po čtyřech do chatrče — tak byl otvor nízký — a blížím se k lůžku nemocného. Hlukem před chatrčí byl se právě probudil a ptá se mne úzkostlivě: „Co se stalo s matkou?“ — „Nic, holečku, nic,“ pravím, „tvé matce nestane se nic zlého, buď jenom klidný. Ale rci mi, neznáš mne?“ — „Znám, otče, ty přicházíš, abys mne pokřtil, já to dobře vím, ale matka nechce. Ona mne bude bít, když uslyší, že jsi mne pokřtil.“ — „Buď jenom klidný, matka ti neudělá nic, já už se o to postarám. A ostatně nestojí krásné nebe za několik štalců? A jak pak, vyznáš se ve sv. víře?“ — „Vyznám se, otče, ale už mne jenom pokřti, ale matce nic neříkej!“ Po několika minutách tekla křestní voda na hlavu umírajícího a Rajmund Maniuba byl nejšťastnějším ze smrtelníků. Potěšil jsem ho ještě a dodal mu odvahy, aby se nebál, načež jsem se vrátil do vesnice.

Žena sedí dosud mezi svými dvěma strážci; škaredě se na mne dívá, ale neříká nic. „Tak matičko,“ pravím jí, „již jsi se upokojila? Zde máš hrst soli*) za to můžeš svému nemocnému synkovi nakoupiti banánů“. Žena neodpovídá, ale nicméně sůl dychtivě vezme a schová se ve své chatrči.

*) Jako nám cukr, tak je černochům lahůdkou sůl; užívá se jí v Africe i jako platidla.

Ve chrámě sv. Klementa.

Klečím ve chrámě, kde tvůj Apoštol,
vlasti milená, věčný dříme sen;
svatý Cyrill tu pouť svou dokonál,
ještě sledy, když bratru svému děl:

„Bratře, neopuť, co Bůh za úděl
dal nám života, budiž otcem dál,
žehnej Moravě, bych tě v slední den
s celým slovanským lidem uzřel kol!“

Takto opustil časno života — — —
Method vrátil se, vlasti požehnal,
kříží zasvětiv svatý Velehrad.

A ten zlatý lid, jak byl tehdy rád,
že Bůh vzejíti zrnu svému dal,
že jim pohanství znikla temnota!

Různé zprávy.

Velké množství rozvodů v Československu. V Československu stoupl v posledních letech přímo úzasně počet rozvodů. Statisticky je zjištěno, že v této době je u nás na 70.000 rozvedených žen. Jistě více než dosti. — A to je hrozné ovoce laické morálky a lehkomyšlných zákonů, z ní vzešlých.

Rozluka manželská ve Francii nabývá stále hrozivějších forem. Je příznačné pozorovat, jak počet rozloučelých, t. j. rozvrácených manželství vzrůstá: V roce 1884 bylo jich 1657, v r. 1890 5457, v r. 1895 6751, v r. 1900 7363, v r. 1905 10.019, v r. 1913 15.450, v r. 1920 29.156, v r. 1922 27.681. — Velký papež Lev XIII., vynikající znalec moderní doby, nazval rozluku manželskou největším nepřitelem štěstí rodin i států. Také naše listy v těchto dnech upozornily, jak hroživě stoupá počet rozvedených v Praze. Vezmeme si z Francie odstrašující příklad?

Slepec z Ruska pěšky do Lurd. V posledních dnech dorazil do Francie 27letý Rus Petr Anhalt, který ač slepý, pustil se pěšky z Ruska do Lurd v

důvěře, že Matka Boží jej uzdraví. Sovětská vláda mu dala cestovní průkazy, které mu francouzský konsulát v Berlíně potvrdil. Kéž důvěra slepého poutníka je odměněna!

Zač se my katolíci musíme stydět. Ve straně národně-sociální je 28.99 proc. bezvěrců, 14.97 proc. příslušníků církve čsl., 8.81 proc. evangeliků a 46.76 proc. katolíků. Není to hanba pro katolíky, že ještě stále je možno, aby takový počet jich byl ve straně, která systematicky tupí katolickou církev? Jací jsou to asi katolíci, kteří se svým náboženským přesvědčením (?) dovedou srovnat členství v nár. soc. straně?

Dar papežův americkým katolíkům. Svého času slíbil papež Benedikt XV., že dá zhotoviti ve Vatikáně obraz pro velkolepý dóm Panny Marie ve Washingtoně, národní to svatyni amerických katolíků. Jeho nástupce Pius XI. zaslal v těchto dnech správě katolické university ve Washingtoně přípis, v němž radostně prohlašuje, že slib zesnulého svého předchůdce bere na sebe. Dal již pracovat v dílnách vatikánských mo-

saikový obraz Murillovy Madonny, jehož originál je v Madridě.

Neutěšené církevní poměry na Ukrajině. Žitomírský farář Fudukjevič zaslal papeži dopis, v němž píše, že v sovětské Ukrajině není katolického biskupa a proto katolická církev na Ukrajině podléhá polské vládě, která z kněží činí své vyzvědače. Fudukjevič prosí papeže, aby svým vlivem zakročil u polské vlády, by nepoužívala ukrajinského kněžstva k politickým účelům.

(Dikůvzdání.)

Ze západních Čech: Za vyslyšení proseb ve vážné chorobě a v jisté

důležité záležitosti vzdávám tímto — dle slibu — vroucí díky božskému Srdci Páně, Marii P. ustavič. pomoci, svatému Josefa, sv. Gabrieli Possenti i duším v očistci.

F. H.

Vzdáváme vřelé díky za vyslyšení proseb v mnohých záležitostech a pomoci Nejsv. Srdci Páně sv. Josefu, ctih. služebnici bl. Terezii od Jezulátka a sv. Otci Piu X. Kéž Nejsv. Srdce Páně jest velebeno a malá naše divotvorkyně bl. Terezie vzývána a oslavována.

M. J.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a k ř e s t a n s k é ž e n y a d í v k y v e s p o l c í c h a n a v š e c h n y ú m y s l y, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: *Ženy jen do katol. spolků.*

Úmysl v m á j i 1925: **Pobožnost májová.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Křesťanská žena ve spolcích. (Hlavní úmysl.) — Papež (báseň). Pobožnost prvního pátku. — Výheň láskou planoucí. — Velkonoční obeň. — Hora Kalvarie (obrázek.) — Svátek radostí. — Pohřeb Páně (obrázek) — Obrázky z katolických misii. — Ve chrámě sv. Klementa (báseň). — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LIX.

BRNO, 1. KVĚTNA 1925.

ČÍSLO 5.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrudí, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Pobožnost májová.

(Hlavní úmysl.)

Nedivme se, že měsíc máj je Královně nebeské zasvěcen. Tento měsíc bývá v roce nejkrásnější. Každý ze 12 měsíců má do sebe svůj půvab, ale máj se nejvíce hodí, aby byl zasvěcen nejkrásnější lilii, která kdy na světě rozkvetla. V máji všechno raší, stromy i křovi pupence vyháňají, pomalu vše rozkvétá a libeznou vůní jara naplňuje. Jako ve přírodě vše po tuhé zimě k novému se probouzí životu, tak je to i v duchovním životě. I v tom útlém srdcečku dítěte raší láska k Pánu Bohu a k Matičce Krista Pána, když je poučováno od zbožné matky své. Poupata se rozvíjí ve krásné květy, tak i úcta k Marii Panně roste a rozvíjí se v mladickém srdci dospívajícího zbožného jinocha a čisté panny. Po odkvětu vyvíjí se ovoce; podobně též úcta Marie Panny vydává krásné ovoce bohumilých ctností. Ale proč ctíme po Bohu nejvíce Marii Pannu? Proč zasvěcen jí celý měsíc máj? Proto, že Maria Panna převyšuje všechny důstojnosti světa, ona je Matkou Boží. Proto zvolal sv. Petr Damianský: „Což jest větší nad Marii Pannu, která velikost nejvyššího Božství ve skrytosti těla svého? Pohled na Serafy i uhlídáš, že vše, co větší jest, jest přece menší než Maria Panna,

jíž nikdo nepředčí, leč ten, který ji stvořil.“ Maria Panna překonala svou svatostí všechny anděle a svaté, tak že o ní platí slovo Ducha svatého: „Všecka jsi krásná, přítelkyně má a poskrvny není na tobě.“ Maria Panna soustřeďovala všechny ctnosti v sobě. Pravi proto sv. Tomáš z Willanova; Na kterém svatém bylo co výtečného, toť také lze spatřiti na Marii Panně. U ní je trpělivost Jobova, víra Abrahamova, čistota Josefova, pokora Davidova, moudrost Šalomounova, horlivost Eliášova; v ní je čistota panenská, síla mučnická, zbožnost vyznavačů, moudrost učitelská, opovrhování světem, jaké jevíli poustevníci. Slovem kdo spočítá všechny ctnosti a zásluhy nejsv. Panny a Matky Boží? V ní hoří láska k Bohu, plápolá láska k nám lidem, její přímůva je mocná. Ona je průplavem, kterým nám milosti Boží tekou, ke spasení tak potřebné. Proto vším právem ctíme a velebíme Marii Pannu jako prostřednici naši, jako orodovnici naši. Z té příčiny pravi sv. Anselm: Jako jest nemožno, aby ti, od nichž Maria Panna své milosrdné oči odvrací, byli spaseni, tak je nutno, že ti, k nimž zraky své obrací a za něž oroduje, budou ospravedlněni a

oslavení.“ A přece se stává, že nepřátelé Boží tuto nejsv. Pannu nectí, urážejí, předností její popírají. Proto třeba, aby se věrní katolíci a horliví ctitelé nejsv. Panny vzchopili a všechny ty urážky hleděli napravit co možná největší účastí na pobožnosti májové, která se koná takměř ve všech chrámech, kaplich i v rodinách právě tento měsíc. Tu horliví kazatelé velebí nejsv. Pannu a ohnivými slovy povzbuzují věřící k úctě a důvěře k ní jako mocné ochránkyni křesťanů. Lid

pak rád prozpěvuje krásné písně ke cti nejsv. Panny, která sama Duchem svatým naplněna prozpěvuje věčně krásný chvalozpěv: Velebí duše má Hospodina! Proto modleme se tento měsíc, aby se všude májové pobožnosti co nejlépe vydařily jak hojnou návštěvou chrámů, tak hojným přijímáním sv. svátostí a horlivým následováním ctností nejsv. Panny a Matky Boží. Kéž jest a zůstane národ náš vždy národem marianským!

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

P O M O C N I C E.

Zdravas Královno, nebeská Paní,
k Tobě tisíce hlasů vždy znějí,
ke Tvým obrazům tisíce spějí,
Tobě celičký vesmír se klaní!

Matko Kristova, přesvatá Panno,
Spásu dala jsi celému světu —
přec však některý ze hříšných retů
nechce uznati, Bohem co dáno! —

Nechce uznati, jiný se — stydí . . .
Srdce Tvé závoj bolesti spiná,
trpkou zvrácenost těchto když vidí —
Před Tvým obrazem, Rodičko Páně,
úpí hříšníků přetěžká vina . . .
Prosím za všechny, za sebe, za ně —

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msg. Dr. Rudolf Zháněl.

Výheň láskou planoucí.

II.

Bůh jest láska.

(I. Jan, 4, 8.)

Zbožný vzdech: „Srdce Ježíšovo — výheň láskou planoucí“ — vyjadřuje sv. Jan evang. ještě význačněji, když říká, a to dvakrát po sobě: „Bůh jest láska“ (I. ep. 4, verš 8 a verš 16)

Celý tento list napsal sv. Jan jako doplněk svého evangelia; mluví o láskyplném spojení s Bohem, a to na základě tří pravd, vyslovených v evangeliu: Bůh je světlo; dal těm, kteří v něho, moc, státi se dítkami Božími; dal nám Syna svého z pouhé lásky k nám! A co platí o Otci, platí i o Synu. Vždyť pravil Ježíš k Fil povi (Jan 14, 8.): „Filipe, kdo vidí mne,

vidí i Otce“, a opět jinde: „Já a Otec jedno jsme!“ (Jan 10, 30). Rozebírají slovo evangelické: „Bůh jest láska“, — vysvětlujeme také zbožný vzdech litanie: „Výheň, láskou planoucí!“

Pravdy této neopovází se nikdo zapíratí. A kdyby chtěl člověk, tvor rozumný, dle obrazu Božího stvořený, pochybovati o ní, tu by volala celá příroda hlasitě a vinila by ho ze lži. Vždyť každá květinka, která otvírá spanilou hlavinku svou životodárným paprskům slunečním, hlásá výmluvně, že Bůh jest láskou; a jasné hvězdy nebeské skupily by se v plamenné písmo, v němž bychom četli: „Bůh jest láska!“ — Nikdo nemůže popřítí pravdy věty: „Bůh jest láska“. A kdyby tak činiti chtěl, tu vstal by snad sám evangelista Jan, miláček Páně, z hrobu; jako za života svého byl nejvýmluvnějším hlasatelem lásky Boží k nám lidem, tak volal by i nyní přesvědčivě: „Bůh jest láska!“ — A kdož by ještě chtěl pochybovati, postav se pod kříž, pozoruj bolestné rány dobrého pastýře, slyš jeho hlas: Dokonáno jest! Pohlédni do svaté rány v boku a viz to srdce, které tolik lidí milovalo! Ano, tam na krvavé Golgotě, tam na kříži napsal Pán a Spasitel náš pro každého písmem srozumitelným, tam hlásá nejdrahocennější krev pro nás prolitá: „Bůh jest láska!“ a „Nejsvětější Srdce Ježíšovo je výheň láskou planoucí!“

„Oheň přišel jsem pustit na zem!“
(Luk. 12, 49.)

Písmo svaté častěji mluví o ohni. Symbolika ohně je v tom, že očisťuje, hřeje, svítí. Tohoto místa Písem používají církevní spisovatelé častěji, aby vysvětlili velikou lásku Boží, zvláště lásku nejsvětějšího Srdce k nám! Dobrotivý, milosrdný Bůh miluje nás v nejsvětějším Srdci Ježíšově láskou nevýslovnou, nejčistější, nejupřímnější, nejvácnější, láskou, která nikdy neutuchá, jejíž žhavé plameny nikdy neuhasnou.

„A co chci, než aby se vznítíl?“
(Luk. 12, 49.)

Na vysvětlenou těchto slov Spasitelových příběh ze Starého Zákona (III. Král. 18, 19 hl.) Za vlády modloslužebníka krále Achaba poslal Hospodin za trest hrozné suchu na zemi israelskou: nepršelo 3 léta a 6 měsíců. Na rozkaz Boží nabídl pak prorok Eliáš králi a lidu, aby na hoře Karmelu přinesli oběť, služebníci Bálovi a on Hospodinovi. I stalo se. Kněží Bálovi připravili oběť, ale nepodložili ohně; od rána až skoro do večera skákali kolem obětního oltáře, řezali se meči dle obyčeje svého, bodali oštěpy, až byli všichni zakrváceni, zuřili a křičeli, ovšem marně: „Baale, vyslyš nás!“ — K večeru vzdělal Eliáš oltář, dal oběť i celé okolí oltáře políti vodou. Když pak se modlil: „Vyslyš mne, Hospodine, vyslyš mne, by poznal tento lid, že Ty jsi Hospodin Bůh, a Ty zes obrátil srdce jejich!“ — tu spadl oheň Hospodinův, spálil dříví i kamení, ano i prš a vodu, která byla ve struze, ztrávil! Tato zázračná událost jest obrazem toho, co přeje si Spasitel v srdcích našich. I do nich má vniknouti mocný oheň svatého nadšení pro čest Boží a spásu duše vlastní!

Jak rozněcujeme oheň lásky?

Srdce naše má býti obrazem nejsvět. Srdce Ježíšova, jako je v duši naší vryt obraz Boží. Proto má i naše srdce býti výhní, láskou planoucí. Blahoslavený farář z Arsu, Jan Vianney, dal v té příčině pěknou radu, jak totiž plamen lásky máme v srdci svém udržovati. V mládí svém byl tento svatý kněz pastýřem, a tak říkával i jako zbožný a zkušený kněz: „Musíme to dělati, jako pastýři. Bývají i v zimě v polích, — a život náš je zimou až příliš dlouhou! — tu rozdělají si oheň. Donášejí pak se všech stran roždí a dříví, aby plamen neuhasl. Tak musíme i my se přičiniti, abychom plamen lásky v srdcích svých udržovali modlitbami a dobrými skutky, pak

neuhasne nikdy!“ Kromě modlitby ústní je to hlavně modlitba rozjímavá čili rozjímání vhodné, kterým plamen lásky v srdci svém živíme a rozněcujeme. Tak činili všichni svatí a dokonali služebnici Boží.

Výheň lásky v srdci sv. Františka Serafinského.

Vzácnou láskou k Bohu plálo srdce sv. Františka z Assissi, zakladatele řádu, který právě pro tuto lásku, kterou hořel jako Seraf, jmenuje se Serafinským. Žár lásky, který hořel v srdci jeho jasným plamenem, rozšiřoval se i na ostatní tvory. Všichni tvorové zdáli se ho pobízeti k lásce Boží.

Jednou kráčel s bratrem Pavlem z Ankony do Auxima. Tam viděl ve stádu koz a kozlů pásti se ovečku. I děl ke svému průvodci: „Vidiš ovečku, jak tiše se pase mezi kozami a kozly? Tak byl Pán a Spasitel náš mezi fariseji, zákonníky a velekněžími tichým a pokorným. Prosím tě proto, bratře, pro lásku k Mistrovi, můj se mnou soustrast s ovečkou; složíme její cenu a vykoupíme ji z toho stáda koz a kozlů!“ — Bratr Pavel divil se světcí, ale žal jeho jmal i srdce jeho. Když tak nemajíce ničeho, než chudý šat na sobě, byli v nesnázi, čím by ovečku vykoupili, šel právě kolem nějaký cestující kupec, který jim ochotně nabídl obnos potřebný. Přijal ho světec vděčně, vykoupil ovečku a daroval ji klášteru služebnic Božích u kostela sv. Severína. Zbožné řeholnice sřídaly vlnu beránkovou, upletly z ni hábit a poslali sv. Františka do kláštera u Panny Marie Andělské pod městem Assissi. Světec měl z toho velikou radost.

Sv. František spatřoval v každé bytosti tvora Božího, dílo Boha všemohoucího a jmenoval je v dobrosrdečné něžnosti bratry a sestrami svými. Všechny pak pobízel, aby milovali a chválili svého Tvůrce. Kráčeje polem, vybízel pole, vinice, osení, květiny, aby chválily s ním Hospodina.

Jednoho dne vyšel sv. František z Porcinkuly kázat lidu a spatřil u města Bevagny hejno ptákův. I přistoupil k nim a jal se jim kázat řka: „Milí ptáčkové, bratři moji, poslyšte slovo Boží! Máte proč chváliti Stvořitele svého. Oděl vás perím, dal vám k letu křídla, poslal vás do čistého vzduchu a pečuje o všechny potřeby vaše bez přičinění vašeho.“ Ptáci naslouchali, otvírali zobáčky, zdvihali hlavičky a třepetali křídly. Světec chodil mezi nimi, teprve když jim poželhal, odletěli.

Jindy, když na návsi v obci Alviánu kázal a vlašfovky tak štěbetaly, že nebylo rozuměti slovům jeho, napomenul je: „Vlašfovíčky, sestry moje, dlouho bylo slyšeti jen vás! Nyní pak chci mluvit také já. Poslechněte tedy, přestaňte, pokud budu mluvit!“ A vlašfovky umlkly.

Tak upomínali světce všichni tvorové na lásku Boží a užíval jich, aby sám kráčel cestou lásky Boží, jiné pak lidi touže cestou vedl a touže nadšenou láskou v nich probouzel.

Milujme Boha v nejsvětějším Srdci Páně!

Vycházej z Egypta s lidem, napomínal je Mojžíš jménem Božím, aby vždy vděčně připomínali si všechna dobrodíní Boží; jak vyvedl je z Egypta, této lidomorné robotárny, a osvobodil z otroctví. „Milosrdenství Hospodino bude ti jako znamení na tvé ruce, a jako památka nad tvýma očima!“ (Exod. 13, 9.) Tak pravil tenkrát k lidu. — Podobně u hory Sinaje poroučí, aby nikdy nezapomínali příkázání, jež dal jim Hospodin za blesku a hřímání a sám vepsal vlastní rukou v kamenné desky. Tu zase opětuje skoro totéž řka: „Tato slova, kterými ti dnes prikazuji, nechaf zůstanou v srdci tvém, vypravuj je synům svým, rozjímaj o nich, sedě ve svém příbytku i chodě cestou i vstávaje i lehaje. Uvaž je jako znamení na svou ruku a nechaf jsou a pohybují se ti mezi očima. A napiš je na

prah a na dveře svého domu“ (Deut. 6, 6–9.)

Totéž možno říci o zbožném vzdechu: „Nejsvětější Srdce Ježíšovo — výheň láskou planoucí“, jenž právě byl předmětem našeho dnešního rozjímání. Tato slova, jakož i rčení sv. Jana: „Bůh jest láska“, — měli bychom písmem nesmazatelným zapsati si do srdcí svých, poznamenati jimi naše prahy i dveře, rozjímati o nich ne-

ustále „sedě ve svém příbytku i chodě cestou i vstávaje i lehaje!“ Slova těch budme pamětliví v kostele i ve volném chrámu Boží přírody, doma mezi čtyřmi stěnami i v práci mezi jinými. Tak posvětime celý život svůj tou nejkrásnější a nejdokonalejší láskou — nadšenou láskou k Bohu, která bude nás provázeti tímto světem a přivede šťastně až ke trůnu Boha Otce i Beránka. (Část další.)

Naše vzkříšení.

Jarolím St. Pavlík.

Vstát jest této chvíle Vykupitel ctný, v nové záři síle Kristus miléný. Tak pje křesťanský lid v Hod Boží velikonoční. Chrám Páně září v moři světél, v rouchu zlatotkaném stojí kněží u oltáře stkvostného, na němž vystavena socha Vzkříšeného.

Vstát jest této chvíle! I my je d n o u v s t a n e m e z h r o b u. Tuto těchy plnou pravdu hlásá nám den velikonoční. Z mrtvýchvstání Páně je zárukou našeho vlastního vzkříšení; proto píše svatý Pavel: Když se kaže o Kristu, že vstal z mrtvých, proč praví někteří mezi vámi, že není žádného vzkříšení? Není-li žádného vzkříšení, tak ani Kristus nevstal z mrtvých, tak jsou i ti, kteří zesnuli v Kristu, ztraceni. Nyní však vstal Kristus z mrtvých, prvotiny zesnulých. Prvním je Kristus, potom ti, kteří Kristu náleží a uvěřili v jeho příchod.

Mezi posluchači Pavlovými byli skutečně takoví, kteří vzkříšení po smrti považovali za nemožné. V Aténách kázal jednou Pavel a mluvil i o vzkříšení Ježíšově. Když však, vypravují skutky apoštolské, slyšeli o vzkříšení, posmívali se jedni, druhí řekli: Chceme té o tom po druhé slyšeti.

S e k t a S a d u c e ů též nevěřila ve vzkříšení z mrtvých. Chtěli jednou učení to učiniti směšným; přišly k Ježíšovi a vypravovali mu: jedna žena

měla prý sedm mužů, pak se ho tázali, kterému z nich bude ta žena po z mrtvýchvstání patřiti? Myslili, že přivedou tím Ježíše do úzkých, ale ten jim věděl jak odpověděti: Jste na omylu, protože neznáte ani písem ani moci Boží. Děti tohoto světa žení se a vdávají; kteří však za hodné budou uznáni dočkati se onoho světa a vzkříšení — zde mini Spasitel slavně vzkříšení k věčnému blaženému životu — ti se nebudou ženiti ani vdávati; nemohou ani více zemřít, neboť jsou podobni andělům a ditky Božími. — V nebi není tedy více žádného manželství, poněvadž není potřebí nového dorostu; tam jsou všeci, i manželé, mezi sebou jako bratři a sestry, protože jsou ditky Boží; jsou podobni andělům, kteří též nevstupují do manželství a u nichž není žádného rozdílu v pohlaví. U lidí potrvá pohlaví na onom světě, muži zůstanou muži, ženy zůstanou ženami, ale pudu pohlavního více nebude.

Ježíš přivedl tedy Saducey k mlčení; zároveň jim chtěl dokázati, že je ještě život po smrti a vzkříšení, protože oboje popírali. Řekl jim: Co se týká vzkříšení z mrtvých, nečetli jste v knize Mojžišově, na místě, kde je řeč o hořícím keři, kterak Bůh pravil Mojžíšovi: Já jsem Bůh Abrahámův, Bůh Isákův a Bůh Jakobův. Bůh však není

Bohem mrtvých, ale živých. Jste tedy na omylu. Tu řekl jeden ze zákoníků: Mistře, tys mluvil dobře. A lid žasl nad jeho naukou.

Než to byli jenom někteří, kteří nevěřili ve vzkříšení z mrtvých; všichni ostatní byli přesvědčeni o té věci. Už zbožný patriarcha J o b těšil se naději ve vzkříšení ve svém smutném postavení, když bylo tělo jeho plno vředů a takřka již za živa shnilé, a když nad to jeho žena a přátelé si ho dobírali a se mu posmívali: Vim, že Vykupitel můj živ jest, a já poslední den ze země vstanu a zase budu oblečen v kůži svou a ve svém těle zřítí budu Boha svého.

Prorok D a n i e l mluví o vzkříšení ve své knize, kapitola 12.: V ten čas povstane Michael, velký kníže; neboť přijde čas, jakého nebylo, jak dlouho jsou lidé, až do téhož času; a v onen čas zachráněn bude tvůj lid, všichni, kteří budou v knize života zapsáni. A množství těch, kteří spí v prachu země, se probudí: jedni k životu věčnému, a druzí k zahanbení věčnému.

V naději na vzkříšení a život lepší v těle oslaveném snesli m a k a b e j š t í b r a t ř í ty nejhorší muky a přenechali ochotně údy své katanům. Zmužilá hrdinská matka jim řekla: Nevím, jak jste se vyvinuli v těle mém, neboť ne já dala jsem vám ducha a život, aniž úd s údem spojila, ale Stvořitel světa, jenž utváří člověka při jeho zplození s původcem je povstání všech věcí, ten vám vrátí život podle svého milosrdenství, jakž vy se teď sami obětujete pro jeho zákon. Když byl týrán druhý z jejich synů, řekl: Ty bezbožníku, bereš nám sice přítomný život, ale král světa, pro jehož zákony my umíráme, vzbudí nás při vzkříšení k životu věčnému. Třetí z nich sám vztáhl ruce své, aby mu je usekli, a řekl s důvěrou: S nebe je mám a pro Boží zákony jimi pohrdám, neboť od něho, doufám, že je zase dostanu. Když umíral čtvrtý, pravil: Lépe je, od lidí býti vydan na

smrt a mít naději, že Bůh nás vzbudí k životu věčnému.

Že i za časů Ježíšových věřili židé ve vzkříšení těl, dokazuje r o z m l u v a M a r t y s Ježíšem. Tento těší ji: Bratr tvůj opět vstane! Tu řekla Marta: Vim, že opět vstane při vzkříšení v den poslední. Ježíš odvětil na to: Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, živ bude, i kdyby umřel. P á n J e ž í š u j í š t ů j e n á s v í c e k r á t e, ž e v s t a n e m e z m r t v ý c h: P ř i c h á z í h o d i n a, v n í ž v š i c h n í, k t e ř í j s o u v h r o b ě, u s l y š í h l a s S y n a č l o v ě k a; i p ů j d o u, k t e ř í d o b r é k o n a l i, k e v z k ř í š e n í ž i v o t a, k t e ř í v š a k z l é k o n a l i, k e v z k ř í š e n í s o u d u (k odsouzení). Když mluvil o pohoršení, podotkl, že je lépe, s jedním okem a s jednou nohou vejít do života věčného, než s oběma očima, rukama neb nohama uvržena býti do ohně věčného. Tedy i zlí vstanou z mrtvých, ale jen aby byli trestáni i na těle. Spravedliví obdrží však odměnu; neboť Spasitel řekl jednou k svému hostiteli: Uchystáš-li oběd nebo večeři, nevolej svých přátel, ani svých bratrů, ani svých příbuzných, ani bohatých sousedů, aby tě snad těž nepozvali a tobě neodplatili. Spíše, dáváš-li hostinu, pozvi chudobné, zbědačené, chromé a slepé: pak budeš blaženým, protože nemohou tobě splatiti; neboť splaceno bude tobě při vzkříšení spravedlivých. Zvláště apoštolé měli velikou odměnu k očekávání. V pravdě, pravím vám, vy, kteří jste mne následovali, budete při znovuzrození — to jest při vzkříšení — když posadí se Syn člověka na trůn své slávy, též na dvanácti trůnech seděti a dvanáct kmenů israelských souditi.

Víra naše ve vzkříšení z mrtvých je tedy tak stará jako lidstvo; opírá se o zjevení Boha, pravdy věčné, nejvíc však o vzkříšení Pána našeho Ježíše Krista. Víra tato je pro nás v e l i k o u ú t ě c h o u v ž i v o t ě i v e s m r t i. Tak mnohý člověk je, jak se říká, od přírody macešsky obdařen; je slepým nebo hluchoněmým, nebo

hrbatým nebo zbídačeným nebo ve tváři škaredým. Proč právě on má býti na tom tak zle? Kdyby nebylo pro něho žádné vyhlídky v život lepší, musil by býti zlým na své rodiče, že ho zplodili, musil by druhým záviděti; byl by nespokojeným sám se sebou i s celým světem. Věří-li však ve vzkříšení, odevzdá se lehko do svého osudu, věda, že jeho vada trvá jen krátký čas a na věčnosti že nezůstane pozadu za druhými, ba ještě nad ně vynikne. Onen člověk zas je nemocen, pln vředů, živá mrtvola jako Job.

Naděje ve vzkříšení v zdravém a krásném těle zachová ho před zoufalstvím. Když člověk umře, musí se rozloučiti s tělem, na něž byl tak

zvyklý. Jak bolestným by bylo toto loučení, zvláště u mladého člověka, kdyby se měl na věky od svého těla odloučiti. On však se může těšiti, že je opět shledne. Když nám odumrou rodiče, děti, bratři, sestry a přátelé, a abychom jich nikdy nemohli užříti, jak by nás tu rmoutilo! Ale svatý Pavel nás napomíná, abychom tak netruchlili jako pohané, kteří nemají žádné naděje. Užijme opět svoje milé, jak s námi na zemi obcovali. Kristus zlomil vzkříšením svým osten smrti; smrt pozbyla své hrůzy; neukazuje se nám více jako kat, ale jako anděl, jenž nás do spánku ukolébá, z něhož se jednou probudíme, abychom již nikdy více nezemřeli, ale věčně a radostně živi byli.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

MARIA, POMOZ!

Odpust, přimluv se, Dennice jasná,
přijmi v ochranu, Jitřenko spasná,
zbav nás dusivé hniloby hříchů,
pokoř, zhasinej sobeckou pýchu,

odstraň žádosti přílišné slávy,
zadrž nízkého smilnosti hada,
otevř ubohým útulek pravý,
každá bude tak vypleta vada!

Pak se zastkvěje myšlenka spásy,
dobro dozraje zaseté v duši,
vzejde nám duha nebeské krásy!

Hvězdný úsměv zřím, Tvůj toho smíru,
srdce mé hlas Tvůj mateřský tuší:
„Doufej jen, synu, zachovej viru!“

Vstoupil na nebesa.

Úvaha. Napsal Ignát Zhánel.

Ježíš Kristus zůstal po svém zmrtvýchvstání mezi svými ještě čtyřicet dní, dokončoval své poslání, zjevoval se apoštolům i učeníkům, doučoval je. Čtyřicátého dne šel s nimi na horu Olivetskou, udělal jim poslední rozkaz, řka: „Jdouce do celého světa, kažte evangelium všemu stvoření.“ Když pak

k nim domluvil, vzat jest do nebe a sedí po pravici Boží. (Mar. 16, 15.)

Příbytky v nebi. Když Ježíš oznámil svým apoštolům, že je opustí a vrátí se ku svému nebeskému Otci, naplnilo se srdce jejich velkou bolestí, byli velmi zarmoucení. Božský Mistr však je potěšil, řka: „Nermuťž

se srdce vaše. V domě Otce mého jest přibytků mnoho, neboť jdu, abych vám připravil místo.“ (Jan 14, 1.) Jaká útěcha obsažena jest v těchto slovech pro apoštoly, ale i pro nás všechny! Nikdo nenaříkej, neběduj, že opustil Spasitel tento svět, že není ho tuto více na zemi, že neobchází živ a všem viditelný. Předešel nás, aby nám učinil i zajistil místo. Svým nanebevstoupením dal nám záruku, že i my, zůstaneme-li jeho věrnými a nedáme-li se ničím od něho odvrátiti, přijdeme i tam, kam On odešel.

Ježíš je naším přímlovčím v nebi. Promluvil ku svým tato slova: „Amen, amen pravím vám: Budete-li zač prositi Otce mého ve jménu mém, dá vám. Až dosavad jste neprosili za nic ve jménu mém: prostě a vezmete, aby radost vaše byla úplná.“ (Jan 16, 23.) Ježíš jest dle tohoto příslibení naším těшитelem, naším přímlovčím, naším útočištěm; každou prosbu, kterou mu předneseme v jeho jménu, vyslyší. Kdo by se nezaradoval, slyše toto božské příslibení. Ode všeho, co nás trápí, od každé bídý i kdyby byla sebe trvalejší, od každé útrapy, kdyby byla sebe bolestnější budeme osvobozeni, prosíme-li o pomoc skrze Pána našeho Ježíše Krista, jemuž budíž sláva a čest na věky věkův.

Není potřebí strachovati se přepadne-li nás duševní truchlivost, úzkost, nepokoj. Když je srdce naše rozbouřeno, ztrácí sílu uchovati se ve ctnosti, bojovati proti smyslnosti, proti žádostivosti očí, těla, pyše života, postaviti se zmužile oproti všem pokušením, jimiž se přičiňuje nepřítel naší duše, aby lovil v kalné vodě: „Zármutek totiž, který jest podle Boha, působí pokání ke spáse, ale zármutek světa působí smrt.“ (II. ke Kor. 7, 10.) Strádá-li někdo z vás, modli se“ (Jak. 5, 13.) připomeň si zaslíbení Ježíšovo, dojdeš útěchy, obdržíš pokoj, jakého nedává svět, pokoj v Kristu Ježíši, budeš mítí pokojné svědomí, nad něž není většího a více oblažujícího pokladu.

Pošle Utěšitele. Ježíš učinil ku svým toto příslibení: „A já budu prositi Otce a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstal na věky. Duchu pravdy, jehož svět nemůže přijmouti, poněvadž ho nevidí a nezná; vy však jej znáte, neboť ve vás zůstává a ve vás bude.“ (Jan. 14, 16.) Radujme se, že vstoupil Ježíš Kristus na nebesa, jinak nebyl by nám dal Duchu pravdy, aby nás těšil, nebyl by nám dal milosti, jichž ku své spáse nevyhnutelně potřebujeme.

Ku získání života věčnéhoho snášejme všechny obtíže. Tu na světě nepotrvá dlouho trápení; nebudeme tu dlouho strádati, napořád nebudeme obtíženi bolestmi. Ať nikoho nezdrcují kříže, počkejme jenom chvílenku a dočkáme se konce každého zla, přijde hodina, kdy ustane všechna obtíž i všeliký nátisk, nepatrná a kratičko je vše, s časem přejde. Pro život věčný rádi postupujeme obtíže, ať jsou jakkoliv velké. Jestli hroznou věcí ztratiti království Boží, velkou věcí je získati je. Pozvedněme tváře své k nebi, Ježíš volá ku každému z nás: Hle, já jsem zde, tvůj Utěšitel, všichni moji svatí jsou tu se mnou, bojovali na světě veliký boj, nyní se radují, nyní se těší, nyní jsou v bezpečí, nyní odpočívají a zůstanou se mnou na věky ve království Otce mého. Uvažme totol! Kéž se nám tento názor zalíbí, pronikne srdce naše, pak si nikdy nezasteskneme!

Před čtyřiceti dny zakusil božský Mistr veliké bolesti na hoře olivetské, tam zvolal: „Smutná jest duše má až k smrti.“ (Mat. 26, 38.) Bolest Spasitelova byla tak obrovská, že „stal se pot jeho jako krupěje krve tekoucí na zem. I ukázal se anděl s nebe a posiloval ho.“ (Luk. 22, 43.) Dnes vešel z téže hory olivetské do nebes,“ vyzdvižen byl před zraky apoštolů a oblak vzal jej z očí jejich.“ (Sk. ap. 1, 9.) Na téže hoře započalo jeho přehorké utrpení i jeho oslava a vítězný výstup na nebe.

Jaká útěcha pro nás! Ježíš nejen

Sv. Jene Nep., oroduj za nás!

nám otevřel nebe, nýbrž ukázal rovněž cestu, která vede do nebe. Jest jí cesta křížová, kterou Kempenský tak krásně nazývá „královskou“. Ježíš trpěl a zemřel za nejhroznějších muk a vešel pak do nebe. My jeho děti chtěli bychom jiným způsobem vejiti do slávy věčné? Žádný učeník není nad mistra, utrpení bylo údělem Kristovým tu na zemi, je také údělem nás jeho děti. Nejvelebnější bývá moře v bouři, když hučí, zvedá hory svých vln až do oblak a zdá se nebe dotýkati, jest-li nad to ještě hrom duje a blesk tyto vlnohory prosvěcuje, a tak se stífidá noc a den v jednom okamžiku, jímá úžas duši pozorovatele. Kdosi řekl, že prý tak žasli andělé, když se dívali na stvoření světa. Podobně ukazuje neštěstí člověka v pravé jeho velikosti. Kdo je dovede snášeti je pravý rek. Byl jím starý vlastenec kněz, výtečný matematik, profesor Stanislav Vydra (1741 - 1804), kterého čítáme mezi naše první národní křesťany. Když sestral a stále ještě s největší radostí se vědou obíral, oslechl na obě oči a pak ještě docela ohluhl. Snášel tyto kříže s největší odevzdaností do vůle Boží, neustále se modlil, aby nepozbyl trpělivosti, přijímal vše z rukou Božích jako zkoušku, jen se staral aby vytrval.

Kdo je proniknut vírou neulekne se ani smrti, bude na ní pohližeti jako na vysvobození svízeli všeho druhu plného světa, který rychle pomijí, kdežto věčnost nepomine. Velký učenec Dionys Kartusián chtěl takto znázorniti věčnost: „Představ si celý svět ze železa, kovu nebo ocele a pomysli si, že by za každých sto roků přišel malý ptáček a klopal by zobáčkem tak dlouho, až by ukloval prašek. Ó kolik sto tisíc milionů roků by uplynulo, než by byl celý svět obroušen. A přece by konečně byl ztráven a na věčnosti by nebylo pranic.“ Co věčné jest, trvá bez konce. Je tedy zajisté rozumnější zde snášeti útrapy trpělivě krátkou dobu a za to býti věčně odměněn.

Ježíš přijde soudit. „Když

hleděli apoštolové upřeně k nebi, když se tam Ježíš ubíral, aj dva muži stáli u nich v rouše bílém a řekli: Muži galilejští, proč stojíte hledíce do nebes. Ten Ježíš, který vzat jest od vás do nebe, přijde tak, jak jste ho viděli do nebe jíti.“ (Sk. ap. 1, 11.) Život náš je přípravou k tomuto poslednímu soudu. Svätý Augustin proto důrazně napomíná: „Nechceš-li od Boha býti potrestán, budeš se tuto na světě sam trestati,“ t. j. žiti kajicně, či činiti pokání za své hříchy a poklesky. Církevní sněm tridentský pravi: „Život křesťana jest stálé pokání“. Jako lidé máme povinnost pracovati, jako křesťané žiti kajicně, když jsme zhřešili a Boha hříchy urazili. Celý život našeho milého Spasitele byl obět, plakal nad hříchy, jichž nespáchal a my chtěli bychom žiti nemyslíce na své poslední věci?

Všichni světcové byli trpěliví v křížích, došli tak daleko v křesťanské dokonalosti, že po nich toužili. Říkali: „Pane, tu na světě nás křížuj, trap, řez, trestej, ale na věčnosti utěš a odměň věčnou slávou.“ Svatý Jeroným varuje před zatvrzelostí, pravi, že jest to jediný zločin, jehož Bůh neodpustí, kdo setrvá v ní do smrti, dopouští se hříchu proti Duchu svatému. Kéž nás všechny Bůh před ním uchrání! Nezapomínejme, že pokání samo nic by nepomohlo, kdyby nebylo spojeno s pevnou vůlí polepšiti se, litovati všech poklesků. „Bez polepšení jest marné každé pokání“ pravi sv. Řehoř.

Alban Stolz, duchaplný spisovatel, nabádá takto ku polepšení: Neviděl jsi ještě, jak v dubnu bývá často přímo bláznivé počasí? Někdy leží na celé krajině mlha ne jeden den, ale více dní, prší, chumelí se, šedé, studené oblaky visí na obloze. Skoro by myslil člověk, že Bůh nemá vůbec ani chuti dáti lidem jaro. Tu však znenáhla se vyjasňuje. Jak sladký, jak utěšený je pohled na jasné modré nebe po dlouhé zimě, jak zlaté svítí slunce, každá rostlinka i sebe menší travinka pohlíží utěšeně k slunci, jako prameni

svého života. Jak to počíná kysati, tlačiti, pučiti na kadém poupátku, v každém pahýlu, zezpod v mokré půdě, všecko se okrašluje, znovu žije. Podobně vede se tobě člověče uvnitř, když nabudeš srdce a opravdově se obrátíš. Celá tvá duše byla studená, zamračená, spala zimním spánkem, tvé srdce bylo zataženo šedivými mlhami zlých, pozemských myšlenek, žádosti.

Všelijaká mračna překázela, aby milost a přívětivost Boží krásně svítila do tvé duše. Když se obrátíš k Bohu, mlha tato mizí jako když čerstvý východní vítr povstane a mlhy i mraky odmete, a udělá jasně modrou oblohu. Pak také vystupuje slunce a plápolá nad horami jako oběť na oltáři.

Podivuhodný život vede stěhovavé ptactvo! Již prorok Jeremiáš píše: „Luňák na nebi zná svůj čas a hrdlička a vlaštovka i čáp ostříhají času příchodu svého“. (Jer. 8, 7.) Jakmile v našich krajinách počínají se ukazovati známky blížící se zimy, opouštějí nás mnozí opeřenci, kteří na jaře zalídnili naše hory, doly, lesy, luka, zahrady. Odletí a vyhledají si krajiny, kde počíná pro ně nový život, nové jaro,

v němž najdou vše ku dalšímu setrvání na životě potřebné. Unás prozpěvovali žalmy a chvalozpěvy Bohu i ku potěšení lidí, v čemž zajisté pokračují i v oněch zemích. Podobně děje se i v našem životě. Uplyne každému z nás velmi rychle či snad již uplynula doba mládí z mužného věku, nastává podzim a nadzřítelně rychlým krokem blíží se zima. Jako ptáku i nám uchystán kraj, v němž po pozemské zimě zavládne nadzemské jaro, putujeme v kraj věčné radosti, věčného blaha; což nám otevřel Ježíš Kristus. Jako ptactvo máme i my čas příchodu i odletu. Jako letí ptactvo přes moře, poletí i naše duše přes hrob k nebi, z doby zkoušek ku dokonalosti, z času na věčnost. „Nemáme tu města zůstávajícího, ale nýbrž vyhledáváme budoucího;“ (k Žid. 13, 14) píše svatý Pavel. Sv. Augustin píše: Snáze můžeme říci, čeho v nebi není, než v něm je. Není tam smrti, nářku a pláče, ochablosti, nemoce, hladu a žízně, horka a zimy, nouze a zármutku. I k nám volá Tertulián jako volal kdysi ku zajatým křesťanům: „Nezáleží, kde jste na tomto světě, vždyť nejste z tohoto světa“.

Bílé poupě růžové.

Bohuslava Nízka.

V irském časopise Božského Srdce Páně čteme následující příběh. Jest sám tak libezný jak svěží poupě růžové, třípytnou krůpějí zrozené . . .

První čtvrtěk v měsíci — den Eucharistického Krále. Horlivý sluha Boží P. Ryan dlel od časného rána ve zpovědnici. Zavedl ve své osadě, zapadlé jihoafrické vesnici Wyndallu, pobožnost devíti prvních pátků. Zapustila hluboko kořeny v srdce zbožných katolíků a srdce P. Ryana chvěje se radostí, slza díky třípyti se v jeho oku, když vidí zástupy kajících kol zpovědnice. Necítí únavy, nedbá těles-

ných potřeb: hoří všecek touhou všecky, všecky zřítí zítra u nohou Svátostného Pána.

Již zvoní poledne, když vystupuje teprve ze zpovědnice. Zvolna běže se kostelem a u vchodu pokleká ještě, aby poděkoval Pánu za požehnání, které provází zřejmě jeho práci.

Aj, ještě nějaká opozdila ovečka! Venku zachřupal písek pod drobnými kroky. Blížily se, až stanuly v předsiní chrámové. P. Ryan povstal, chtěje se vrátiti do zpovědnice. Ohlédl se a zrak jeho setkal se s dvěma jak uhel černýma očima. Stálo tu malé,

asi pětileté děvčátko, zvědavě nakukujíc do kostela. Kněz ho neznal, ale zdálo se mu, že je viděl kdysi v zahradě, sousedící s kostelním pozemkem a oddělené pouze hustým živým plotem.

Kněz usmál se vliďně na dítě a pokynul mu; přiblížilo se nenučeně, jako by bylo v kostele doma.

„Jak se jmenuješ, maličká?“ otázal se kněz s takovou přívětivostí, která snadno otvírá srdce i ústa.

„Rosebud,“ (růžové poupě), zněla odpověď. „Moje chůva usnula,“ připojila holčička s potutelným úsměvem, „a já jsem utekla, prolezla jsem plotem.“

„Ale nebude mít tvoje mamička strach o tebe, až zpozoruje, že nejsi doma?“ — Stín smutku přelétl růžovou tvářičku.

„Nemám maminky, umřela; to jsme bydleli ještě v jiném domě.“ Při těch slovech zaleskly se v černých očích slzy a drobné rtíky chvěly se bolestí.

P. Ryan chtěl obrátit mysl dítěte k jinému předmětu, zval je, aby šlo s ním k obědu. Ale děvčátko zavrtělo hlavičkou.

„Rosebud bude jísti doma.“

Chystala se opustit kostel, ale pozornost zaujalo cosi celou její pozornost. „Co je to?“ zvolala živě, ukazujíc prstíkem na pěknou sochu Božského Srdce Páně, ozdobenou květinami k zítřejší slavnosti.

„To jest Pán Ježíš,“ vysvětloval kněz; „pojd, podívej se na něho zblízka!“ Rosebud uchopila ruku kněze a cupitala s ním k oltáři. Několikrát nahlas opakovala: „Pán Ježíš, Pán Ježíš.“ Slyšela patrně jméno to dnes po prvé.

Kněz pozvedl Rosebud do výše, aby si lépe prohlédla sochu. Všimla si všeho do podrobnosti. Proč natahuje ručičku? Chce něco ode mne?“ šepotala tichounce. „Jistě chce, chce tvoje srdéčko, Rosebud,“ řekl dojat P. Ryan. Viděl však, že holčička hledí naň udíveně, vysvětloval: „Pán Ježíš si přeje, abys Ho měla ráda a sice hodně

ráda, abys mu dala, co jest ti nejmilejší.“

Dítě přemýšlelo, ale ne dlouho, brzo našlo věc nejmilejší: „Nejvíc ráda mám květiny,“ pravilo rozhodně, „ty mu přineseš.“

Krátká pomlčka. Rosebud hledí soucitně na hlubokou ránu Srdce Ježíšova. „Kdo mu udělal tu ránu? To bolí, víd? Oh, kdo to jen udělal!“

„Židé,“ odpověděl P. Ryan zúmyslně, přál si zvědět, kterému náboženství přináleží sousední rodina.

Odpověď rozluštila záhadu. „Židé,“ opakovala Rosebud pomalu, jakoby vzpomínala, kde to slovo slyšela. „Židé? Má chůva říká, že jsem židovka, ale já jsem to Pánu Ježíši neudělala, ach ne, já jsem ho nezranila.“

Chvěla se při tom jak osikový list. P. Ryan musil ji několikrát opakovati, že věří, ba že ví jistě, že ona Pánu Ježíši neudělala bolesti.

Abý předešel novému rozrušení, připomněl, že jest čas, aby Rosebud šla domů.

„Dříve bych ráda políbila Pána Ježíše,“ prosila. P. Ryan ji pozdvihl. Ovinula ručky kolem šije Kristovy a přitiskla drobné rtíky na otevřenou ránu jeho Srdce, šeptajíc: „Mám tě ráda, Pane Ježíši; jest mi tě lito, že máš takovou bolest. Ale ty víš, že jsem tě nezranila.“

Kéž by Božský Spasitel často slyšel tak upřímný projev lásky a smíru, jako z úst tohoto nevinného dítěte! „Z úst nemluvnátek připravil sobě chválu . . .“

Před kostelem rozloučil se kněz s Rosebud, rozhrnul silnými pažema křovi, aby snáze mohla plotem prolézt do zahrady zpět.

Večer modlil se před Nejsvětějším: „Věčný Otče, obětují Tobě drahou krev Syna Tvého za obrácení židů, zvláště za — Rosebud. Smiluj se nad nevinným děckem!“

Minulo několik dní. P. Ryand procházel se jednou kolem živého plotu, vzpomínaje mimoděk na malé židovské děvče. Tu zaslechl jemný

dětský hlásek: „Velebný pane, velebný pane!“ Byla to Rosebud. Objevila se v otvoru plotu, obě ruky plny růží. Tvář a čilko zpocené, vlásky rozčuchané, ruky až po lokte trním poskrabané; celý zjev hlásal, jaký kus perné práce stálo ji — natrhati těch květů.

Podávajíc růže knězi, povídala hrolivě: „Jsou pro Pána Ježíše; prosím pěkně, doneste mu je!“

Kněz hleděl na růže, byly to druhy nejvzácnější. Potom zahleděl se v libeznou dětskou tvář.

„Rosebud,“ pravil tiše, „vím ještě o jedné růžičce, která by se Pánu Ježíši více líbila, než všechny růže z vaší zahrady.“ Tvář dítěte zářila při těch slovech radostí, zdálo se, že chápe smysl jejich. V tom ozval se hlas chůvy, volající Rosebud a dívčinka odběhla.

P. Ryan donesl růže do kostela a ozdobil jimi oltář. Bylo zřejmo, že je dítě trhalo samo; byly na nich stopy namahavé práce. Na jednom bílém poupěti rděla se čerstvá krev útlého dětského prstu. To položil P. Ryan na podnoží sochy Božského Srdce Páně, obětuje zase krev Kristovu za jiné „poupě růžové“, aby našlo cestu k nohám Spasitelovým.

Minuly týdny, měsíce, P. Ryan od té doby neuzfěl Rosebud. V poslední době způsobila mu častější návštěva lékaře v sousedním domě starost. Otázal se příležitostně zahradníka přes plot, kdo v domě stůně, a zvěděl smutnou novinu. Stonala Rosebud, trpěla tvrdošíjnou zimnicí. Za několik dní oznámil mu zahradník, že se nemoc horší, a na první pátek následujícího měsíce zvěstoval, že není naděje na uzdravení více, protože je holčička velmi slabá.

„A co podivného, velebný pane,“ připojil staroch, „každou noc mluví dítě v horečce, chce jíti do vašeho kostelíčka; někdy vyskočí tak prudce, že mají co dělati, aby ji udrželi. Chůva mi povídala, že volá častěji: „Pust mne, Pán Ježíš mne volá, pust

mne k němu!“ Ovšem jest to holý nesmysl, protože celá rodina je židovská.“

P. Ryan odešel beze slova, ale s pevným úmyslem, že téhož večera navštíví nemocné dítě.

Večer byla dojemná pobožnost k Srdci Páně. Po ní zdržel se P. Ryan s dělníkem, který měl příštího dne vykonati v kostele jakousi změnu a opravu. Po večeři si však dodal odvahy a vstoupil do sousedního domu, ač pochyboval, že bude k dítěti připuštěn.

V domě shledal veliký zmatek. Opatrovnice vyšla na chvíli z pokoje nemocné a zatím Rosebud zmizela z lože.

Nikdo nevěděl kam. Daleko býti nemůže, jest tolik slabá. Ale v domě jí nikde nebylo. P. Ryan hledal s ostatními, ale hledal marně. Najednou mu něco napadlo . . . Rychle opustil dům a spěchal do kostela.

A hle, tušení ho neklamalo. Rosebud byla zde. Jako zraněné mladé ptáče choulila se ve své noční košilce na stupních oltáře Božského Srdce Páně . . . Láska divy činí. Láska propůjčila jí síly, že sem došla.

P. Ryan schýliv se nad ní, poznal na první pohled, že mladý život jest již na shasnutí. Snad zbývá již jen několik minut, nesměl ani okamžiku ztratiti.

Nerozvažoval dlouho, přinesl rychle křestní vodu a pokřtil dítě na stupních oltáře. Zavolal potom holčičku jménem, ale neslyšela ho více. Sklonil se k ní a zachytil poslední tichounký vzdech: „Ježíš volá — Rosebud . . .“ Lehké chvění proběhlo útlým tlakem. „Růžové poupě“ utrženo, aby se rozvilo a věčně kvetlo na Božském Srdci Páně.

Ve skleněné skřínce pod svým křížem měl P. Ryan po léta uschlé, bílé poupě růžové s tmávou skvrnou na listku. A kdykoliv při ranní nebo večerní modlitbě na ně popatřil, vzneslo se z jeho srdce k nebesům vřelé: Deo gratias — Bohu díky!

Věčně krásná růže nachová,
ráno Srdce Pána mého,
mnohé něžné poupě vykvétá
na výsluní žáru Tvého.

Drahá krev je rosou zvlažuje,
svatě lásky libá vůně
vane jako jara vlahý dech
v duši, která chladem stůně.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

MODLITBA ZA VLAST.

Noc se již dávno s vesmírem snoubí,
bledoučká lúna stádo své pase,
posvátné ticho vůkol se jeví,
vánku dech jemný kolébá kraje.

Noc plná dумы. — Chlad v srdci taje,
jež pravý dik jak Tvůrci vzdát neví —
Utkvělo oko na Boží kráse, —
modlitby pramen tryskne ze hloubi:

„Bože náš, odpusť nám naše viny,
požehnej, Otče, zázračnou mocí,
velebu ducha zbrázděnou kletbou,

kež zmizí světa dusivé stíny,
zbav srdce každé závoje noci,
sblaž světla viry přeblahou setbou!“

Od bran smrti.

Napsala Marja Czeska-Maczyňská. Z polštiny přeložil O. S. Vetti.

Po celodenní lopotě palčivého dne
odpočíval každým nervem, s nesmírnou
rozkoší vystavoval zpoceně čelo libým
závanům večerního větříku — — —
Lahodný, jako hudba hlas Kristův
snoubil se v jeho mysli s obsahem
slov, s videm zahrady, plničky tajem-
ných stínů, přesycené vůni růží.

Každinké slovo Páně vrývalo se
nesmazatelně v Lazarovu paměť, vni-
kalo mu v hlubinu duše.

A tož už neplatí, co Šalomounův
Kazatel řekl, že mrtví ničehož už
nevědí, aniž mají více odplaty, nebo
v zapomenutí dána jest památka
jejich. Není tedy vše jenom marnost
nad marnost, . . . poněvadž běh lid-
ského žití nabývá nebo ztrácí nároky
na život věčný.

„Nabyl jsi jich?“ šlehlo mu myslí.

A v duchu přeletl dlouhou řadu
uplynulých dní, plných pochyb, pádů,
vzletů, . . . jejichž koncem bylo vždy
potvrzení Šalomounových slov. I to
marnost . . .

Až posléze minula doba bláznivých
vzpour, jinošské nerozvážlivosti, až
žár bezmezného dychtění spjat byl
železným náparem vůle člověka, pra-
hnoucího opanovati slabost vlastní
přirozenosti, býti volným tou jedinou
pravou volností a svobodou na zemi,
kdy máme vládu nad svými náruči-
vostmi a vášněmi — — —

A přece . . . kde člověk, který by
nehřešil?

Jako temná vidma vylézaly z vidin
oněch dní vzpomínky vin a křivd . . .

Pláč ženy, kdysi celou silou smyslů milované, potom však odmítnuté s bezohlednou surovostí přesycení, ... žalostný pláč ... jakoby byl ve větvích stromů zakvílel a duši otrásl.

Křivda zapomenuta ... a přece myšlenka na ni dostavuje se v hodině účtování s vlastním svědomím — —

Ó ... bylo takových to křivd víc' a více vůbec za života spáchaných a neplacených dluhů!

Žilo se tak volně v Jerusalemě ... u Herodova dvoru ... prostřed rozpustilých představitelů pohanského Říma, ... co z toho, že potom vším tím povrhl jako největší marnosti ze všech pozemských marnosti? — —

Škrtilí lhostos zmocnila se duše člověkovy, ... ó, by možná bylo minulé vymazati ze života ...!

Bodejť alespoň z vlastní paměti!

Anebo z paměti Boží ...

Pokuta, žal, milování, stesk ...

Hle, jeho zlatovlasá sestra vrátila se z většího zcestí, a Pán měl pro ni odpuštění!

Ale ona doufá tak silně, věří tak vroucně, ... ale jemu trudno ...

Čti Krista jako moudrého člověka bezměrně, v jeho božství však dosud neuvěřil — — —

Nemohl — — —

Hle, mluví o smrti a o zmrtvýchvstání ... a jemu se hned v duši rodí otázka: Proč se nikdo z poza hrobu nevrátil?

Pravda, mládenec Naimský, ... Jairova dcera, ... ale snad to byla toliko zdánlivá smrt, ... bývají i takové případy, slyšel o nich ... Vždyť se vzkříšení událo ledva pár hodin po skonání, ... ale dovedl by hlas Pána vrátiti život tělu v rozkladě?

Myšlenka ta ho cele zaujala, ... vyvstala mu před očima mrtvola zavražděného, jehož honě v horách našel, ... ach, jak ohyzná to byla podívaná, ... podnes hrůza zděšení a ošklivosti projímá ho celého ... Podnes vidí oční jamky, v nichž se červy mrví, a ústa opuchlá, rozpukaná, z nichž vytéká smradlavý hnis ...

Strašné! ...

Zmrtvýchvstání ...

Jak by rád uvěřil, ... nemůže ...

Za řeči Páně, ... prostřed světlé vizie druhého bytí ... rysuje se v jeho obrazotvornosti ona hlava zachvácená rozkladem, ... hniјící gaval masa, ... nic více ... konec — — —

A vzpomínka na to ubíjí v něm klíčící víru, na zsinalé try vrhá mu smutný úsměv nedůvěry, ... a toliko básní, ... krásnou, poetickou zkazkou jeví se mu Kristova slova ... oproti tomu vidu hrobně truchlohry — — —

Je smrt, ... ale že by po ní byl život?

V rozevřených dveřích domovních zatkl štihlý nevolník zapálenou pochodeň v železný kruh, růžový, třaslavý jas osvětlil tmy. A v té stíhly se litostivě a smutně oči Kristovy s přihaslým pohledem pochybujícího člověka, marně zápolícího s vlastní nevěrou.

„Přesvědč mě ... prosily ty oči, — přesvědč, neboť toužím uvěřit a ... nemohu! ... Však jsi-li Syn Boží, ... je to v moci tvé ... Neboť je-li po smrti život, ... potom jsi ty, Pane, skutečně Syn Boží a člověk není jako ta nemá tvář bez cíle vydán na pospas trampotám a klopotům tohoto života, ... ale je-li hrob ... ukončením všeho ... Převala se myšlení svou vlastní smělostí ohromené, jenom oči trýzní vyhloubené prosily: Přesvědč mě, ... věř, ... bez litosti dal bych život svůj ... za tu víru ...“

Otevřenými dveřmi viděti bylo jidelnu, osvětlenou olivovými lampami, rozestavenými po sloupových římsách. Marta prostírala s nevolnicemi na stůl; v štihlých vázách z blýstící se hlíny a ze skla duhových barev skláděly nachové růže těžká poupata svá k tenkému plátnu stůl pokrývajícimu; na podložisku šťavnatě zelení fíkových listů pestřily se hromady ovoce: sametových, do krvava paprsky slunečnými zbarvených broskví, zlatěžlutých hrušek, podlouhlého tvaru, fialově zabarvených hroznů a rozpůlených,

jako krev červených jablek granátových.

Blahý úsměv spokojenosti pohrával Martě ještě kolem úst, když přeměříš stůl zkoumavě vyšla do sadu a zvouc k večeri dodala, objímajíc sestru silnou paží: „Páne, nedbáš-li toho, že sestra má nechala mne samu sloužiti? Rekni ji tedy, ať mi pomůže.“

A Ježíš, přestoupiv práh, pohlédl na ten dlouhý stůl, prohýbající se pod drahocennými přibory, na růžová poupata, světél třpyt a pravil smutně:

„Marto, Marto, pečlivá jsi a znepokojuješ se ve mnoha věcech, ... ale jednoho jest třeba ... Maria, nejlepší stránku vyvolila, která nebude odňata od ní.“

Zasedli k večeri; nevolnice podaly v drahých, stříbrných misách vody k umytí rukou i plátna k utření a v hloubí sadu rozezvučely se harfy a flétny Davidovým žalmem — —

Při stole bylo ticho, cosi cizího tísnivě obmezovalo svobodu učeníků, chmurou kladlo se na jasné čelo Kristovo, hořelo strážní v černých očích Lazarových.

A s růží padaly nachové plátky a jako krvavé skvrny svítily na neposkvrněném úbělu pláten, ... a v oči Mariiny, patřící na ně, navřely náhle palčivé slzy ...

V komnatě bylo ticho, ... olivová lampa vydává třaslavé světlo, venku pluskoce liják a vítr skučí ve větvích stromů ... Chvillemi krvavé zablesknutí na okamžik osvětlí vnitřek, dá vystoupiti ze tmy skloněné, zlaté hlavě ženské a mužské ztrápené tváři, hledící do nebeské dálky očima plnými leku ... A potom opět tma, ... vzdáleného hromu táhlé, ohlušující bučení, a zase jenom déšť pluskoce a skučí vítr.

— Marie ...

— Lazare?

— Strašná noc ... a se mnou děje se cosi ... nevypravitelného, ... všechno kolem zdá se dvojím životem žít ... a já ... Maria ... já ... Více lamp ... světla ... více světla ... Neznal jsem strachu, ale ... teď úzkost mne jímá ... Či to ta bouře ...? Či ...

Zapálila vzrušením třesoucima se rukama lampy; jasné, lahodné světlo zaplavilo komnatu, plašic tmy. Nemocný přimhouřil víčka a ležel tak chvíli nehýbaje se ... Od barevného pozadí podušek odrážel se ostře s bolestným křečovitým rysem kolem zsinálých, rozervaných rtů.

Snad zdřímá ...

Ó kéž by! ...

(Pokrač.)

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

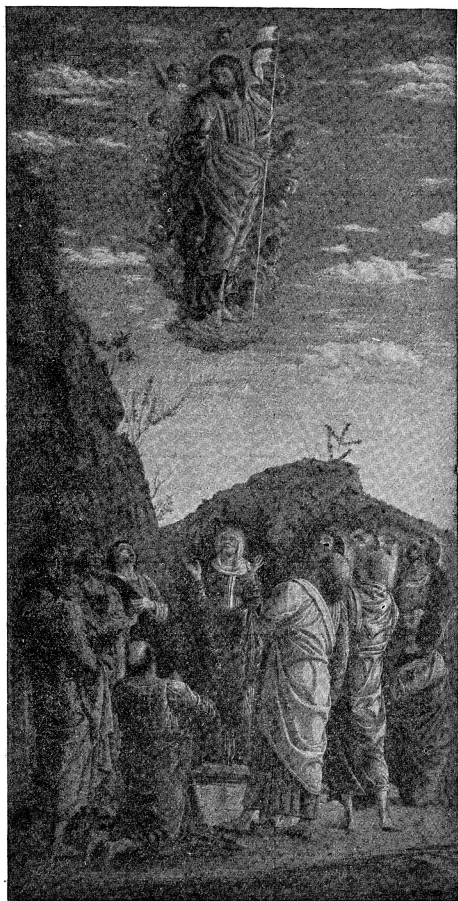
Na drsných cestách.

Bylo to lonského roku v měsíci červnu z rána — píše misionář P. Josef Birkel v americké Argentině — a můj koník netrpělivě dupal předními nohama. Navštívil jsem krátce ještě naši kapli na rozloučenou, vyšinul do sedla a pustil se do světa.

Misionář na koni, to není ve zdejších krajích nic nápadného. Naše misie, jenž jest částí diecése Corrientes, obsahuje kus země, která větší jest

nežli na př. Belgie. Kdežto však Belgie má přes tři tisíce farností, má jich naše misie jenom pět. Chce-li tedy misionář za kolik let aspoň jedenkrát své farníky v pralese anebo venku daleko na nepřehledných rovinách navštívit, málo platno; musí na koně Železná dráha je v zemi jenom jedna a cestovatí povozem stálo by mnoho peněz a místy bylo by vůbec nemožno.

Moje apoštolská cesta má trvati dva měsíce. Povede mne hluboko do pra-

Nanebevstoupení Páně.

iesa. Již dnes první den jest jízda namahavá; pod palčivými paprsky slunečními, jedu nepřehlédnou stepí, kde široko daleko není vidění lidského příbytku. Poledne již dávno minulo, když jsem dojel první osady. Není to dědina podle našich evropských pojmů. Tu a tam stojí domek vystavěný z kamene, některý z hlíny, mezitím široké cesty, podél kterých roste bujná tráva anebo křoví. To je všechno.

Protože jsem přijel bez opovědění, musil jsem nocleh hledati dosti dlouho. Nicméně nemusil jsem vzít za vědek chlévem, jako kdysi Panna Maria a sv. Josef v Betlémě, ale našel jsem přístřeší obstojné. Inu, misionář nesmí býti choulostivý a nesmí mimo to zapomínat, že se nalézá mezi osadníky. Jací jsou to krajané, tito naši osadníci? Mnozí přistěhovali se z Brazílie v devadesátých letech minulého století, když tam tehdy vypukla revoluce. Je to vrtkavý lid, tito Braziliáni. Nábožensky jsou velmi zanedbáni. Nazývají sebe křesťany a chtějí také křesťany býti, ačkoli z celého našeho sv. náboženství nemají leč křest svatý. O modlitbě a sv. zpovědi nesmí se jim mnoho vykládati, ale lze doufati, že častější návštěvy u nich ponесou dobré ovoce. Mimo tyto brazilské přistěhovalce žije ve zdejší misii také značné procento příslušníků jiných národů, jako: Poláků, Rusinů, Francouzů, Španělů, Vlachů a Němců.

Na této první stanici bylo práce dost a dost. Křtil jsem, sezdával, kázal a měl křesťanská cvičení. Že zvláště vyučování vyžadovalo tuhé, namahavé práce, lze posouditi z toho, že mnohý křtěnec byl větší nežli já, ale o modlitbě a Božích příkázáních pramálo věděl.

Osm dní pobyl jsem v osadě; potom osedlal jsem svého konika a vydal se na cestu do osady sousední. Tamější obyvatelé se na můj příchod už těšili, neboť nikdy ještě jich misionář nenavštívil. Jeden ze svých domků pro mne upravili, zevně i uvnitř pěkně zomítali a obilili. Jak jednoduše umějí

tito osadníci stavěti! Čtyry kmeny zarazi se do země, prkenná střecha přikryje se vysokou travou, aby déšť dovnitř nepronikl, kmeny spojí se na přič látemi z bambusu a mezery mezi látemi vyplní se a zamažou hlínou, anebo není-li hlíny, kravským hnojem. Moje chatrč byla mimo to maltou zomítána a vápnem obilena. Přes to pronikal zápach kravského hnoje omítkou. Ale na apoštolské cestě nesmí býti člověk choulostivý, proto vešel jsem s radostí dovnitř, věda, že obyvatelé učinili k vůli mně, co mohli. Musím ještě podotknouti, že oken taková chýše nemá.

A tuto skrovnou chatrč proměnil jsem v kapli. A jak? Stěnu naproti dveřím potáhl jsem bílou plachtou. Stolu nějakého nebylo možná sehnati, neboť stůl jest u zdejších obyvatelů věcí přepychu. Zarazil jsem tedy do země čtyry kólky a na ně položil jsem dvě desky. Na desky postavil jsem kříž a před kříž položil jsem oltářní kámen. Místo svícňů stály na tomto primitivním oltáři dvě láhve a do nich zastrčil jsem po jedné svíci. Několik obrázků svatých zdobilo stěnu za oltářem, několik kytic čerstvých květin leželo po obou stranách oltářního kamene a kaple byla hotova. A přece obyvatelé s úžasem obdivovali krásu této svatyně.

Tato primitivní kaple jest ovšem v noci také mou ložnicí. Lůžko vezu vždycky s sebou. Je to koňské sedlo a všechno náčiní, jež k tomu náleží. Kožená přikrývka prostře se na zem, na ochranu proti vlhkosti, sedlo je polštářem a kožich, který za jízdy na sedle je zavěšen, jest zíněnkou čili matrací. Plstěnou podložkou, která za jízdy je pod sedlem, aby toto koně netlačilo, se přikrývám.

Unaven, jak jsem byl, toužil jsem po odpočinku. Ale běda! V noci navštívila mne malinká zvířátka a druhého dne vypadal jsem, jako bych měl osýpky. Celé tělo bylo těmito zvířátky pouhému oku skoro neviditelnými jako poseto. Kde, na kterém

místě kůže se usadila, tam povstala červená skvrna, která nevýslovně pálila a svrběla. Pro osadníky nebylo to nic nového, jsouť s těmito zvířátky, jak říkáme, jedna ruka. Radili mi jenom, abych se neškrabal, jinak že se celé tělo zanítí. Poslechl jsem jejich rady a do osmi dní byl jsem zase hmyzu prost. To jsou ty malé nepříjemnosti, kterým se misionář na svých cestách nevyhne.

Tři dni pobyl jsem mezi těmi dobrými lidmi. Prve nežli jsem se vydal na delší cestu, pozvali mne ještě na maso s rýží. Maso se zde nevaří, ani nepeče, ale suší na slunci. Čerstvé maso pověsí se jako u nás prádlo na rahna nebo ploty, aby se usušilo. Toto sušené maso s rýží požívají osadníci třikrát za den. K tomu přikusuji chléb tak tvrdý, že musí býti násilně lámán nějakým tvrdým nástrojem. Stolním náčiním je toliko lžice a dlouhý nůž, který osadníci nosí v pásu. Tímto nožem razí si také cestu v pralese; hrabou jím a kosí trávu, štípají dříví a — chléb!

O desíti hodinách jsem se s milými osadníky rozloučil. Měl jsem za to, že do nejbližší stanice dorazím v poledne, ale cesta vedla močály, ve kterých koně až po pás zapadali. Jel jsem tedy oklikami hned dolů, hned nahoru. Konečně zatím byly již dvě hodiny spoleďne, praví můj průvodce: „Ještě deset minut, otče, a už jsme v osadě; všechno je co nejlépe připraveno, oltář už stojí a můžete ihned svou činnost začít.“ Ale jeho deset minut trvalo skoro dvě hodiny. „Zde jsme na místě,“ řekl konečně. „Ale kde jest osada?“ ptám se, „zde stojí jen jedna chatrč?“ Místo odpovědi ukazuje průvodce prstem do dálky. A skutečně, v dáli vynořuje se chatrč druhá, potom třetí atd. Jsme už tedy

opravdu v osadě, která ovšem mnohem větší prostor zaujímá nežli mnohé evropské město. Ale jaké to zklamání pro mne! Že by, jak tvrdil můj průvodčí, všechno bylo co nejlépe připraveno, o tom nebylo ani potuchy. Byla tu roztrhaná chatrč, kterou jsem musil napřed vykliditi. Dal jsem se s chutí do práce a neustal jsem, až byl v chatrči obстоjný pořádek.

Blížila se pátá hodina. Jsa po dlouhé obtížné jízdě hladov, prosil jsem o trochu rýže. Ale nadarmo, řeklo se se mi jednoduše: „Nemáme!“ Domyslíl jsem si: „Chtějí ti připomenouti slova Písma: „Kdo nepracuje, ať nejí“ a dal jsem se s chutí do práce: začal jsem křtiti asi 30 křtěnců. Ovšem bylo třeba uděliti každému aspoň krátké naučení. Setmělo se již, když jsem byl hotov. A teprve nyní dostal jsem něco k jídlu: nudlovou polévku s chlebem. Po večeři pomodlíl jsem se ještě část breviře pro příští den a odebral jsem se na odpočinek. Ale nastojte! Sotva jsem se uchýlil do své chatrče, přišla ke mně veselá společnost a uspořádala mi zastaveníčko na harmoniku. K tomu tančilo se až do rána. A to všechno mně na počest!

Byl čas ke mši sv. Měl jsem jim mši sv. odepřít, byla tančírna důstojným místem pro oběť nejsvětější? Nicméně abych svého domácího pána, dobrého to muže, nezarmoutil, odhodlal jsem se mši sv. sloužiti. Jak jsem pozoroval, podávali si přítomní mezi mši sv. nádobu s čajem. Nebylo by správně, kdyby misionář toto počínání chtěl si vykládati jako zlomyslnost nebo lehkomyšlnost. Znaje jejich chatrné vzdělání a jejich život v osamělém pralese, musí jim všechno odpustiti. Jejich náboženskou nevědomost osvětluje následující případ. (O. p.)

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokrač.)

Ctihodná matka Doria u sv. Dominika a Sixta trpěla první rakovinou; zavolala Annu Marii a řekla jí důvěrně: „Hleďte, byste mne uzdravila; nechci se dát lékařem prohlédnouti, a nikdo nemá pozorovati mé nemoci.“ Nemoc byla již povážlivá, utvořila se již rána. Anna Maria odvětila: „Matko má, obraťte se na nepravě místol děsíte mne takovou řečí. Nevíte-li, že jsem bidnou hříšnici?“ Řeholnice pak řekla: „Nic nepomůže, musíte se pokusit, protože vnitřní vnuknutí mne pobádá k této prosbě.“ Anna Maria učinila kříž olejem ze své lampy nad nemocnou a rakovina zázračně zmizela, aniž by kdo něčeho se dověděl.

Do téhož kláštera uzavřel generál Mollis Marii Louisu Bourbonskou, královnu etrurskou, s jejimi syny. Královna byla občas napadena padoucníci, takže dvoje koberce položili na podlahu její světnic, protože v záchvattech na zem padala a sebou třískala; při tom křičela a pěna tekla jí z úst, v bezvědomí nehybně zůstala ležeti. Marně ji léčili římští i cizí lékaři. Pozvali Annu Marii, aby ji navštívila; přišla, dotkla se jí malým obrázkem Panny Marie a řekla královně, že již nebude trpěti touto hroznou nemocí. A skutečně zmizely křeče na vždy. Od té doby považovala královna Annu Marii za svou rádkyni, vůdkyni, přítelku a sestru; ale nikdy ji nepohnula, by změnila svůj stav a poměry mateřkové.

Sestra Dítka Ježíše měla býti operována na rakovinu prsní. Doporučili ji modlitbám Anny Marie, která řekla: „Má-li sestra velkou viru, operace nebude třeba; ale třeba mnoho důvěry.“ Sestra totiž měla jí velmi málo; její zpovědník ji povzbuzoval, aby se odala úplně Pánu Bohu; užila oleje, který jí poslala Anna Maria. Následující noci byla náhle uzdravena k úžasu všech řeholnic.

Anna Maria šla jednou k zpovědníkovi a po cestě ji stihl přiválný déšť, takže vešla k známé rodině, aby si vypůjčila deštník. Paní, než jí dala deštník, řekla: „Máme v domě osobu umírající.“ A skutečně byla v smrtelném zápasu, takže čekali její poslední hodinky. Anna Maria položila ruku na hlavu nemocné, udělala kříž nad ní, vzývala nejsv. Trojici a řekla: „Buďte klidni; milost jest udělena.“ Po několika hodinách nemocná žádala jisti, cítíc se úplně uzdravenou.

Tyto příběhy svědčí o moci, jakou Pán Bůh dal Anně Marii, by léčila nemocné. Jsou vybrány ze set napsaných a z tisíců nevyličených.

Byla-li Anna Maria volána k nemocným, hned se dala na cestu, ať bylo počasí jakékoliv. V prvních letech ani chleba klidně nespědla, takový byl nával se všech stran. Šla všudy a zdála se neunavnou. Ke konci života nedovolily jí vlastní nemoci tak pokračovati; ale vlekla se, pokud jí síly dovolily, všude; nedělala rozdílu u osob nemocných; jenom chudí měly vždy přednost.

Mezi nemocnými v domě pro nevléčitelné byla zvláště nešťastná. Tvář měla tak ohyzdnou, znetvořenou, plnou vnitřního kostižeru, že jí sotva zůstal otvor, by něco tekutého požíla. Lékaři ji skrývali před každým, protože nebylo možno patřiti na tvář, plnou hnisu. Nemocná čekala mlčky na hlas, jenž jako hlas anděla jimal její srdce; když slyšela tento hlas u lůžka svého, šířilo se její srdce rájskou radostí: byl to hlas Anny Marie, která jí zvláštní lásku prokazovala, sedíc u ní, hladila ji a těšila slovy něžnými. Nelze vyličit všechny hrdínské skutky lásky, jež vykonala blahoslavená.

Navštěvujíc nemocné, připomínala jim konec člověka a tajemství víry; učila těmto pravdám s trpělivostí a shovívavostí i nevzdělané lidi, jaké našla

často v nemocnicích; byla vždy ochotna k úslužnosti a dobrodiním. Jednou, jdouc do kostela, nalezla na cestě ležeti chudou ženu, které pěna z úst vycházela. Nikdo se o ni nestaral. Anna Maria však hned přistoupila, zvedala ji a vlastním kapesníkem ji ústa utřela. Tento skutek lásky k bližnímu byl nápadným všem mimojdoucím. Když chudá žena ji v rukou slábla, běžela Anna Maria do blízkého krámu a přinesla nějaké obcerstvení: dala ho nemocné, a neopustila ji, až se zotavila. Její ženich nebeský děkoval jí vlídně za tento skutek lásky k bližnímu.

Měla též zvláštní dar těšiti zarmoucené. Kdo u ní hledal pomoci v starostech duchovních, byl jist, že bude potěšen úplně; jednalo-li se o časné starosti, nespokojila se toliko slovy útěchy, ale ráda použila svých známostí s bohatými osobami, aby bližnímu pomohla, čehož nikdy pro sebe nečinila. Byly-li to osoby úplně v bídě zabředlé, jimž nemohly pomoci ani vlastní ani cizí prostředky, přemohla přirozený odpor a nestyděla se sama jíti po žebrotě. Ať se jednalo o cokoli, soudy, nemoci, bíd, domácí neštěstí a nesváry, všichni, kdož se k ní obrá-

tili, odcházeli potěšeni. Kolik nemocných uzdravila, kolik nepřátelství zžehnila, kolik zoufajících zadržela od záhuby! Darem nadpřirozeným, který jí Pán udělil, i silou milosti nebeských, jež měla, pro své modlitby a kající skutky, jež si ukládala z lásky k bližnímu, měly slova její velký účinek.

Při vši chudobě dávala almužnu každému, kdo přišel. Domácím říkala: „Neodsílejte chudých; nemáte-li nic jiného, dejte jim aspoň kousek chleba; vite, kde je.“

Aby chudé podporovala, ujímala si chléb, a aby almužny její nezatížily rodiny její, pracovala několik hodin v noci, aby takto měla něco, co by mohla rozdávat. Tak jednala až do své nemoci. Ráda navštěvovala nemocnice, zvláště sv. Jakoba; nosila s sebou nějaká obcerstvení pro ty, kteří se pozdravovali; brala s sebou dcery, aby se jejím příkladem učily lásce k bližnímu a zvykly si bližního podporovati. Potkala-li chudou ženu, jejíž šaty byly roztrhány, zavedla ji domů, dala jí jísti, co měla, a ošatila ji vlastníma rukama vším, co bylo třeba a co mohla sehnati, nejvíc při tom odporu nejmenšího. Blahoslavená měla duši statečnou.

(P. d.)

Jos. Al. Vlastimil Římský:

D N E Š N Í L I D S T V O .

Bouřné se vlny života pění,
tůň ta tak často vzdouvá se s námi,
větry tu bludů nám svaté jmění
stůj co stůj vyrvat snaží se s chrámy

zásad všech blahých pokoje, míru.
Sobeckost tamo triumf svůj slaví,
brat není bratrem, — blíže jen k víru —
Tam chtějí spásy? — Oba smrt znáviť

Mnohému pýcha spáti ni nedá,
to jeho stálá pro život modla,
jí kdo se rouhá — ó tomu — běda!

K úskalí hněvu loď slepě spěchá,
tam ruka pomluv vesluje podlá . . .
Co v přístav blaha vplouti nás nechá? —

Arcibratrstvo smrti sv. Josefa ku pomoci umírajících.

Mimořádné fakulty uděluje Sv. Otec kněžím-členům „Missae Perennis“ arcibratrstva blažené smrti sv. Josefa kteří obětují ročně jednu mši svatou za umírající toho dne: S apoštolskými odpustky světiti růžence, kříže, medailky, malé sošky a jiné devotionalié. — Růžencům dání odpustky dominikánské a křížovnické. — Světiti a oblékati

do škapulíře nejsvětější Trojice, utrpení Páně, bolestné Panny Marie, neposkvrněného Početí a hory Karmelské, sv. Josefa. Dále jim uděluje „privilegium altaris“, kdykoliv slouží za umírající (zvláštní formulář), a jim samým plnou odpustky, kdykoliv při *Memento vivorum* vzpomenu umírajících toho dne, taktéž pro hodinku smrti a svátek ochrany sv. Josefa, na svátky Páně a P. Marie, pak také ve dni zasňoubení a smrti

svatého Josefa, svatého Michala a v den výroční svého vysvěcení na kněžství. K vykonávání těchto privilegií není třeba visa nejd. Ordinariátu. Lze jich používat také tam, kde jsou řády, jimž práva tato jsou rezervována.

Členové nekneží modlí se denně ráno a večer zbožný povzdech: „O svatý Josefe, pravý snoubenče Marie Panny a pravý pěstounče Ježíše Krista, oroduj za nás a za umírající dnešního dne (dnešní noci)! (300 dní odpustků.)“

Počet členů stoupl hned v prvních šesti letech na 4 miliony, mezi nimiž

je 34 kardináli, 400 biskupů, 100.000 kněží, řeholníků a řeholnic. Z kněží zavázalo se 30 000, že budou ročně v určitý den jednu mši svatou sloužiti za umírající, takže se slouží denně 85 mši svatých za umírající toho dne. Poslední dobou přihlásili se mimo jiné J. Em. nejdp. Lev kardinál Skrbenský a nejdp. biskup Č. Barta v Č. Budějovicích. Křesťane považ, že při každém úderu tvého srdce odchází jedna duše na věčnost, jak je statisticky zjištěno! To znamená, že každou hodinu umírá více nežli 4000, denně tedy na 100.000 a za rok 40 milionů lidí. Ó jak tě bude blažiti v hodině smrti, a jak budeš Bohu děkovati, budeš-li si moci říci, že jsi též členem toho zbožného bratrstva! Přihlas se tedy dnes ještě za člena, upozorni své známé, zvláště kněze, na

toto zbožné bratrstvo, hleď je získati za členy, aby takto milionové členů pomáhali milionům umírajících otevřítí nebe.

Svatý Otec píše ve svém dekretu: „Je-li zbožný a spasitelný skutek za mrtvé se modliti, jest jistě stejně chvály hodno, vyprošovati pomoci s hůry ubohým, kteří jsou ve smrtelném zápasu, od něhož závisí věčnost.“

Ústředí pro Československo: P. Stanislav Žyňa, Brno, klášter kapucinský. Týž přijímá přihlášky kněží i laiků, zasílá přijímací listky v jazyku českém, německém, slovenském i maďarském a mešní formuláře.

Různé zprávy.

Papežská vyšší učiliště. Dle letošního „Annuario Pontificio“ závisí bezprostředně na papeži tyto vědecké instituce: 1. „Pontificia academia dei nobili ecclesiastici“, kterou založil papež Klement XI. roku 1701, uděluje doktorát obojího práva a bohosloví; poslední reformu její provedl papež Lev XIII. a Benedikt XV. Protektorem jejím je kardinál Bisleti, ředitelem arcibiskup Zonghi. 2. „Pontificio istituto biblico“ založil papež Pius X. 7. května r. 1909 pro studium bible. Ústav je řízen jesuity. Ředitelem je Fernande z Andrea. 3. „Pontificio istituto per gli studi orientali“, založil papež Benedikt XV. dne 25. října r. 1917 za účelem sjednocení církve s východem. Institut je veden rovněž jesuity. Ředitelem je známý propagátor unionismu Michael d'Herbigny. 4. „Pontificia scuola superiore di musica sacra“, založil Pius X. roku 1910, uspořádal Pius XI. 27. listopadu roku 1922. Uděluje akademické grady i laikům. Pěstuje církevní a gregoriánský zpěv. Protektorem je kardinál Bisleti, ředitelem čestným je Perosi, skutečným pak benediktin Pavel Ferreti.

S úpadkem víry vzrůstá se po věra. Toť logický důsledek vymýcení autority Boží. Lidé, kteří přestali věřit v Boží Prozřetelnost a kteří se smějí, dočtou-li se v novinách poděkování za uzdravení nebo vyslyšení prosby, jak se to stalo v posledních dnech, utíkají se k vykladačkám karet. Ale i v tomto oboru nastalo již zmodernisování živnosti zařízené a rozšířené pro hloupé lidi. Neríká se takovým dámám kartačky, nýbrž jasnovidky. V Praze je jich jenom devět set! A všem se dobře daří! Obchodují lidskou omezeností. Jedna taková návštěva platí se zrovna tak, jako když vám odvažuje advokát slova na lékárnických vážkách. Za malou „seanci“, kratičké posezení vyklopíte 50 až 100 korunek. Vychytralé ženské za-

předou s vámi rozhovor o běžných věcech, zaboří na rodinné poměry, pozorují ostře každý záchvěv tváře, čtou z ní, co se v duši vaší při vypravování děje a pak všeobecnými větami začnou „věštiti“. „Věštba“ je tak rafinovaně složená, že obyčejně v ní najdete něco, co se na vás hodí. A lidé odcházejí uspokojeni, věří, že „jasnovidka“ jim vše uhodla a budoucnost odhalila. V každém městě máte takových „věštkyň“ několik.

Katolická universita polská. Byla zbudována díky obětavosti Radszewskiho a Jaroszinského po válce v Lublině a obsahuje zatím fakultu theologickou, pak světského a církevního práva a pak filosofickou. Rektorem jejím jest dominikán P. Woroniecki a profesorský sbor, který čítal r. 1919 24 sil, čítá jich dnes 50. Posluchačů jest 1500. Pomýšlí se v době co nejdřívejší na založení fakulty pro literaturu.

Z řádu jezuitského. Dle nově vydaného katalogu provincie rakouské na rok 1925 má řád jezuitský 17.718 členů, z nichž je 9052 kněží, 15.472 scholastiků, 4194 koadjutorů. Řádu přibýlo proti loňskému roku celkem 414 členů. V misiích pracuje 2061 členů (1341 kněží) a to ve všech zemědlech. Celý řád čítá šest asistencí: Itálie, Německo, Francie, Španělsko, Anglie, Amerika; Československo a Jugoslavie jsou asistence podružné. Generálem řádovým je P. Vladimír Ledochowski a sídlí v Římě.

Příjmy francouzských kněží. V kulturním boji byla církev ve Francii o svůj majetek oloupena. Následkem toho musí si věřící své kněze sami vydržovati platíce náboženskou daň. Tato daň vynesla na př. v diecési Arras 1,424.187 franků za rok 1922. Diecése čítá 989.967 obyvatel v 742 farách. V nejhrořlivějších farách platily jednotlivě rodiny až 35 franků ročně, ve většině far 5 až 10 franků.

Jelikož se onoho roku sešlo na přispěvcích o 149.739 franků více než v předcházejícím, mohl biskup mongr. Julien zvýšiti farářům služné na 1500 franků ročně, děkanům a arcikněžím, jichž je 54, na 1800 franků. Faráři ve zpustošeném kraji obdrželi o velikonočních mimořádných přídavek 500 franků. Ovšem se stavi tato diecése v obětavosti jiným za vzor.

Hroby papežů. Procházíme-li basilikami a chrámy římskými, v četných zříme sochy papežů nad katafalky více méně nádhernými a uměleckými. Nejvíce papežů odpočívá u sv. Petra v nové i podzemní basilice. Ale ne-

odpočívají všichni v Římě, někteří z nich jsou pohřbeni v cizině. Klement V., Jan XXII., Benedikt XII. v Avignoně. Klement VI. v Chaise de Dieu, Innocenc VI. ve Villeneuve lès Avignon, Urban V. v Marseilli, Benedikt V., kterého císař Otto vypudil z Říma, byl pohřben v Hamburku. Dříve než zemřel, předpověděl, že císařství nebude mít pokoj, dokud nebudou jeho ostatky přeneseny do Říma. Události daly za pravdu veleknězi a proto bylo jeho tělo přeneseno do Věčného města v letech 983—988. Není známo, kde byly položeny.

*

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za požeňování pobožnosti májové a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Horlivá účast na pobožnosti májové.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Pobožnost májová. (Hlavní úmysl.) — Pomocnice, (báseň). — Pobožnost prvního pátku — výklad lit. k nejsv. Srdci P. Výheň láskou planoucí. — Naše vzkříšení. — Maria, pomoz! (báseň). — Vstoupil na nebesa. — Obrázek sv. Jana Nep. — Bílé poupě růžové. — Modlitba za vlast, (báseň). — Od bran smrti. — Obrázky z katolických misí. — Obrázek nanebevstoupení Páně. — Bl. Anna Maria Taigi. — Dnešní lidstvo, (báseň). — Arcibratstvo smrti sv. Josefa ku pomoci umírajících s obrázkem. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

B O Ž S K É H O S R D C E P Á N Ě .

ROČNÍK LIX.

BRNO, 1. ČERVNA 1925.

ČÍSLO 6.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysilej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Pobožnost k Duchu svatému.

(Hlavní úmysl.)

Měsíc červen počíná krásnými svátky, památkou to seslání Ducha sv., posvětitelů našeho. Duch sv. jest to, jenž sprostředkuje nám milosti ke spasení našemu nevyhnutelně potřebné. Jak mocně působil na apoštoly, tak mocně působí i na nás, jen-li mu neodporujeme. Duch sv. to jest, jenž nás očistil na křtu sv. a učinil tak dítkami Božími; jenž nás milostí svou ve víře posilnil, abychom ji slovy i skutky statečně vyznávali. Duch sv. to jest, jenž naši duši při přijímání sv. svátostí milostí svou posvěcuje. Duch sv. to jest, jenž nám uděluje tak potřebných sedmero darů. A proto jak jsme se na příchod jeho modlitbou připravovali, tak použijme též milostiplného času po letnicích, abychom vyhaslou lásku k Duchu sv. v srdcích svých obnovili. Tážete se, jakým způsobem tak učiniti můžeme? Není to nic těžkého, stačí, když své obyčejné modlitby denní s náležitou pobožností vykonáme. Již pouhým znamením sv. kříže, pouhou chválou „Sláva Bohu Otci i Synu i Duchu sv.“, pouhým modlením vyznání víry ctíme Ducha sv. Kdo náležitě Ducha sv. vzývá, tomu jistě přispějí ku pomoci. Při přijímání sv. svátostí, při velmi důležitých jednáních, v těžkých

pokusech přichází nám Duch svatý milostí svou ku pomoci. Modleme se tedy denně a vroucně k Duchu sv., prosíme o milost nám potřebnou; ale též na jeho dobrou vnukání pozor dávejme a dbejme toho pečlivě, aby ustavičně přebýval milostí svou v duši naší. Chraňme se, abychom neztratili milosti a lásky Ducha sv. k nám. Proto napomíná sv. Pavel v listu k Soluňanům: „Ducha nehasujte“ (1. Sol. 5. 19) t. j. k Duchu sv. či darům jeho nedávejte u vás zaniknouti. A na jiném místě praví tentýž apoštol: „A nezarmucujte Ducha sv. božího, kterýmžto znamenání jste ke dni vykoupení. (Efes. 4. 30.) Zaniknut bývá Duch sv. každým těžkým hříchem; zarmoucen bývá každým dobrovolným všedním hříchem. Pečujeme proto pilně pro zachování čistoty srdce a svědomí našeho; vzbuzujeme nábožná myšlení a přání v duši své, aby Duch sv. rád v nás přebýval, abychom byli tak opravdovými chrámy Ducha sv. a milost jeho by přebývala v nás. Milujme Ducha sv., nechejme se vésti Duchem svatým a nikdy duchem tohoto světa. Duch Boží je duch lásky, pokoje, svornosti, pokory a horlivosti. Tímto Duchem Božím byli vedeni první křesťané, a proto se milovali vespolek a byli jedno srdce, jedna mysl, jedna

duše. Kde tyto ctnosti schází, tam nevládné síla a moc Ducha sv. A právě tyto ctnosti schází nyní lidem, milujícím tento svět a co svět podává a

odtud ta neláska, nepokoj, nesvornost a různice, odtud ta pýcha a lenost v konání dobrých skutků a ve službě Boží. Proto z hloubky srdce se modleme:

Přiď o Duše přesvatý,
světla svého bohatý,
paprsek rač na nás líf.
Přijdiž Otče nebohých,
Dárce darů přemnohých,
rač nám mysli osvitit.

Rač nás v tebe věřící
a tě vroucně prosící
dary sedmi podělit.
Uděl v ctnosti prospěchu,
v smrti blahou útěchu
a dej v radost věčnou vjíť.

Frant. Chrám:

DOBŘÝ PASTÝŘ.

Na nivách bohatých, pastvinách travnatých
stáda svá pastýř přehlížel,
ve svatém ve vznětu, duše své v rozletu,
tuto jim píseň vzrušen pěl:

Na pastvinách sladkých, na žírném Páně statku,
vás ovce pasu, nemáte nedostatku,
ke studnám věčným, kde zdroje stále živé
nás vodi k vodám mé touhy žádostivé.

Po cestách pravdy, ač skalisky se vine,
vás bděle vodím, z vás žádá nezahyne.
Ať běsi zuří neb propast hrozí smrtí,
my klidně žijem, nás peklo nerozdrtí.

Mám v ruce hůl, to kázeň, jež vás drží,
by svůdce nestrhl vás do bludů tmavých strží,
a berla moci, ta důvěru vám dává,
že s cesty nesejdem ni svobody ni práva.

A pak-li vzdorně z vás která zradou černou
mou splatí lásku a péči nezměrnou,
já bludnou hledám, v náruč tisknu svoji
a nalezenou péčí láskám dvojit.

Až přijde doba má, u svého Srdce stolu
já všechny pohostím a věčně budem spolu.
Tam ovce mé vás věčně budu pásti
nebude slzí tam, ni bolesti a strasti.

Ty jsi Petr, to jest skála.

Úvaha. Napsal Ignát Zháněl.

S v. Petr skála svým učem. Uchovaly se nám dva listy svatého Petra, ve skutcích apoštolských zaznamenány jsou též některá z jeho kázání, což je částečný obsah jeho učení, i jeho kázání. Především vážně napomínal ku pokání.

O svátku letnic, když sestoupil na apoštoly svatý Duch ve způsobě ohnivých jazyků, vyšli apoštolé ven z domu, v němž byli shromážděni a Petr povstav pozdvihl hlasu svého a promluvil ke shromážděným zástupům: Muži judští a všichni obyvatelé jerusalemské, toto budiž vám známo a poslyšte slova má: Ježíše Nazaretského, muže to osvědčeného u vás od Boha mocnými skutky a divy i zázraky, které Bůh činil skrze něj mezi vami, jakož sami víte, tohoto muže, kterýž byl vydán pevným úrady a předveden Božím, skrze ruce bezbožníků jste ukřižovali a usmrtili. Bůh však vzkřísil jej z mrtvých . . . my všichni jsme toho svědky . . . na jisto tedy věz veškeren dům israelský, že Bůh jej učinil i Pánem i Vykupitelem, — toho totiž Ježíše, kterého jste vy ukřižovali. Uslyševše to, byli protknuti v srdci a řekli k Petrovi i k ostatním apoštolům: Co máme činiti, muži bratři? Petr pak pravil k nim: Čiňte pokání a pokřtěni buď jeden každý z vás ve jménu Ježíše Krista na odpuštění hříchů svých a obdržíte Ducha svatého. (Sk. apošt. 2, 22—38.)

Kolik vzácných příkladů vidíme již ve Starém zákoně, že byli mnozí, kteří „činili pokání“, a to pokání velmi přísné. Král David přiznává, že jest přísný na sebe, činí časté i velké pokání. Praví: „Unaven jsem svými nářky, svými slzami smáčím svou postel.“ (Žalm 6, 7.) Jinde čteme: „Ano, hříšnost svou hlasitě vyznávám, obavy mám pro vinu svou. Neboť obávám se, že klesnu, ježto bolest

svou stále cítím.“ (Žalm 37, 19.) Spánek miji mne a nařikám jak ptáče na sřeše osamělé. Jest mi popel jak chleba jisti, se slzami michám svůj nápoj. Moje dny jako stín se sklánějí a já vadnu jako tráva.“ (Žalm 101, 5, 10, 12.)

Celý život svatého Jana Křtitele byl ustavičným pokáním. Svatý evangelista Matouš píše o něm: „Jan měl roucho ze srsti velbloudí a pás kožený kolem beder svých a pokrmem jeho byly kobylinky a med lesní. Když přicházeli k němu velcí zástupové, volal k nim: Přinášejte ovoce hodné pokání.“ (Mat. 3, 4, 7.) Jan žil tak přísně, že nosil oděv zhotovený z chlupů velbloudích, šat jeho byl tedy nejhrubší, stravu požíval co nejjednodušší. Jedl kobylinky a med, to jest šťávu vytékající z některých stromů, když se poranila jejich kůra. Čteme o přísných poustevnících a velkých kajencích, že jídvali suchý chléb a zapíjeli ho vodou, o jediném svatém Janovi se zmiňuje Písmo svaté, že požíval havěť polní, čili kobylinky. Že se přísně postil, vysvitá též ze slov, která pronesl o něm sám Ježíš Kristus, řka: „Neboť přišel Jan ani nejeda ani nepije.“ (Mat. 11, 18.) Možno říci o něm, že žil aniž jedl a pil, protože med a kobylinky nejsou žádnou potravou, rovněž neměl žádného bydliště, neliž jím pobyt v pískové poušti.

Svatý Petr nejenom kázal pokání, nýbrž i napomínal, aby se každý vystříhal, aby neupadl do dřívějších hříchů, do dřívějšího bezbožného života. Slyšme jeho slova: „Jestli totiž unikše poskvrnám tohoto světa v poznání Pána našeho Ježíše Krista, dávají se těmto opět zaplésti a přemoci, staly se jim poslední věci horšími než byly první. Nejlépe zajisté bylo by jim, aby nebyli poznali cesty spravedlnosti, nežli aby poznavše ji odvrátili se od svatého pří-

kazu, který jim byl podán. Příhodilo se jim to, co praví přísloví pravdivé: „Pes se vrátí ke svému vývratku a svině se vykoupala do kaliště bláta.“ (II. sv. Petra 2, 20 nn.) Slovy tak důraznými varuje sv. Petr před návratem do dřívějších hříchů a upozorňuje, jak je to nebezpečné.

Bláznem bychom nazvali člověka, který zbouřil dům, jež vystavěl s velikým nákladem a po mnohých starostech. Podobně nerozumě by jednal, kdo by očistiv svědomí a vykonav dobrou svatou zpověď opět upadl do starých hříchů a zlovykům. Dům Boží, který si vystavěl ve svém nitru, hříchem boří. Jaký nevděk! Bůh odpustil hříchy, přijal sobě odcizené dítě na milost, dal dary Ducha svatého, obdařil nás svou milostí a jako dik urážíme nejvyšší milosrdného Boha znovu, jsme mu nevěrní, stavíme se mezi jeho nepřátele. Svatý Jeroným dává tuto radu: „Moudrý nemocný užívá beze všeho reptání i nejvíce trpký lék, neboť ví, že mu ho lékař předepsal, aby na těle ozdravěl, podobně má nemocný na duši rád přijmouti pokání, byť bylo sebe trpčí, uzdravuje jím svou duši.“

Svatý Petr navrhuje prostředky, jimiž se můžeme udržeti v milosti Boží. Doporučí připomínati sobě všudypřítomnost Boží, žiti v bázni Boží. Píše: „Jestli jako otce vzýváte toho, jenž soudí nestranně podle skutků jednoho každého, v bázni žijte po čas pozemského pobytu svého.“ (I. Petr. 1, 17.) V bázni Boží žiti není nic jiného, jako připomínati sobě: Bůh vše vidí, vše zná, proto strachujme se, uraziti jej.“ Jakožto děti poslušnosti nepřizpůsobujte se již dřívějším chťicům, které jste měli ve své nevědomosti, nýbrž podle toho Svatého, jenž vás povolal, buďte i vy svatí ve všem obcování svém, ježto psáno jest: Svatí buďtež, neboť já svatý jsem.“ (I. Petr. 1, 14.)

Jako další nejdůležitější pohnutky zůstati věrnými Ježiši Kristu považuje sv. Petr myšlení na pomijitelnost všeho pozemského a převelikou cenu našeho

vykoupení. Napominá: „Žijte v bázni Boží po čas svého pozemského pobytu, vědouce, že nikoliv porušitelnými věcmi, zlatem neb stříbrem jste byli vykoupeni ze svého nicotného života, přijatého podáním otcovským, nýbrž drahou krví Krista jakožto Beránka neúhonného a neposkvrněného, jenž byl předpověděn před ustanovením světa, zjevil se však v době poslední pro vás.“ (I. Petr. 1, 18.) Zjistě jsou to důležité dva důvody: Vše na světě pomijí a mizí, jako polní tráva, co dnes bujně kvete zítra zvadne a zhyne, proto máme využití krátkého času, kterého nám dopřeje milosrdný Bůh tu na světě, „kde je vše marnost a trápení ducha“, jak řekl již moudrý Šalomoun. (Kazatel 1, 14.)

Řídně se podle těchto tuto uvedených rad svatého apoštola Petra a bude nám skálou víry a spásy, o níž se rozbije vše špatné myšlení i konání. Majíce na paměti pomijitelnost všeho pozemského, varujice se vrátiti do starých neřestí a hříchů budeme živi v bázni Boží a účastni věčné odměny.

Svatý Petr skála svým příkladem. Petr nepatřil k učeníkům, kteří Pána svého nikdy neurazili, jako na příklad miláček Kristův, Jan evandělista a jiní. Petr třikrát Mistra svého zapřel dříve než kohout dvakrát zakokřhal. Když jali Ježiše a vedli do domu veleknězova, šel Petr za ním zdaleka. A když udělali oheň uprostřed dvora a se kolem posadili, byl Petr mezi nimi. Jedna děvečka pak spatřivši jej, an sedí u ohně a pohlédnuvši naň upřeně, pravila: Také tento byl s ním. Ale on zapřel řka: Ženo, neznám ho. A krátce nato jiný uzřev ho řekl: Také ty jsi z nich. Ale Petr řekl: Člověče, nejsem. A když uplynula asi jedna hodina, někdo jiný tvrdil řka: Vpravdě i tento byl s ním, neboť je také Galilean. Petr však řekl: Člověče, nevím, co pravíš. A ihned, když ještě mluvil, zazpíval kohout. I obrátil se Pán a pohlédl na Petra. A Petr rozpomenul se na slovo Páně,

jak mu byl řekl: Prvé než kohout zazpívá, zapřeš mne třikráte. I vyšel ven a plakal hořce. (Luk. 22, 54 nn.) Petr se těžce provinil, ale jeho pokání bylo rovněž velké. Když vstal Ježíš Kristus z mrtvých a tážal se třikráte Petra: Miluješ mne, věděl Petr, že tak činí, aby mu připomněl jeho trojí zapření. Padl k nohám Ježíšovým a s pláčem řekl: „Mistře, dobře víš, že tě miluji.“ (Jan 21, 15.)

Legenda vypravuje, že Petr každý den svého dalšího života ráno hořce plakával, když slyšel kokrhati kohouta. Tolik slzí prolil, že měl pod oběma očima hluboké vrásky, které se táhly dolů od očí přes celou tvář.

Po svůj celý další život neupadl Petr nikdy více do žádného hříchu. Těšil se, že mohl trpěti za svého Pána a Mistra. Hlásal učení Mistrovo neohroženě, nedbal na žádné obtíže, pro jméno Ježíšovo byl ochoten vše snášeti. Herodes kázal jej uvrhnouti do vězení, anděl jej vysvobodil.

Má se za to, že působil svatý Petr čtyřicet let po seslání Ducha svatého jako první viditelná hlava a první nástupce božského Mistra, až na rozkaz ukrutníka Nerona byl uvězněn a ukřižován na vatikánském pahorku v Římě. Ve slabé hodině zapřel třikráte svého Mistra, čtyřicet let jej potom hájil, jeho učení hlásal, pro něj vše trpělivě snášel, byl ukřižován a byl tak pokorný, že

si přál, aby nebyl ukřižován jako jeho Pán hlavou vzhůru, čehož je naprosto nehoden, ale hlavou dolů, což se také stalo.

Jaká pokora, jaká opravdová lítost, jaké velké, celý život trvající pokání! Jednoho večera zhřešil třikráte zapřev Pána a celý život za tento jediný večer přisně se kál . . . ještě v posledním okamžiku, ač zástupy duší Kristu získal, ač byl prvním papežem, neměl se za hodna, aby jej ukřižovali týmže způsobem, jako Mistra. Je pravým vzorem pokory, pokání, vytrvalosti v dobrém.

Kdo z nás následoval Petra hřešícího v tom nebo jiném, následuj jej i v pokání, lítosti a vytrvalosti v dobrém až do konce. Svatý Bernard líčí vytrvalost těmito slovy: „Vytrvalost jest vznešená dcera krále nejvyššího, ovoce ctnosti a jich dokonání, sklad všeho dobra. Je ctnost, bez níž nikdo nespasí Boha a nebude spasěn.“ Kdo se nebojí trní, může si utrhnouti růže, což platí také v životě duchovním. Nutno snášeti utrpení, pokorně, vytrvale, pak bude údělem věčná sláva. Vezmeme si k srdci slova svatého Pavla: „Dobře číňme bez ustání, neboť časem svým budeme sklízeti, neochabneme-li. Nuže pokud máme čas, číňme dobře vůči všem, zvláště vůči domácím víry.“ (Ke Gal. 6, 9), t. j. vůči spoluvěřícím, kteří patří jaksi k domácnosti víry, tvořice jednu velkou rodinu věřících. Amen.

Od bran smrti.

Napsala Marja Czeska-Maczyňská. Z polštiny přeložil O. S. Vetti.

(Pokračování.)

Spánek snad by mu přinesl uzdravení . . . Lékař, dvorský medik Pilátův, tvářil se včera tak bezradně, . . . jako by si nebyl ani jist svou diagnosou ani vývojem choroby . . . Týden, . . . jak několik dní změni člověka! . . . Maria patřila znepokojena ve tvář bratrovu, . . . z prsou dral se mu těžký, přerývaný dech, . . . hruď vzdýmajíc se a opadávajíc namáhavě pracovala.

A což . . . jestliže spánek . . . přinese smrt . . . ?

Ó, Pane! Pane! . . . ne . . .

„Marie, . . . vrátil se člověk . . . k Mistrovi vypravený?“ tážal se Lazar neotevřev přimhouřených víček.

„Ještě ne . . .“

„A . . . co myslíš? . . . přijde Pán?“

„Jak se doví, že's nemocen, jistě pospíší . . .“

„Kdo . . . ví . . .“

„Pán tě miluje. . . když byl u nás posledně hostem, . . . na podzim ještě . . . v době svátků stánků . . . pamatuješ? . . . pravil, že jsi se Mu stal drahým . . .“

„V době svátků stánků, . . . kdy mluvil o smrti a zmrtvýchvstání . . . a kdy já . . .“ Odmlčel se, jakoby mu další slova působila nesmírnou těžkost . . . a v paměti jeho ožívala ona večerní chvíle, jako by ji byl včera prožil, a s ní celá válka víry s nevěrou — —

Nic se v něm od toho času do dneška nezměnilo, . . . nic! Římská a řecká filosofie neodkrojila podaremně jeho duše, saducejské přesvědčení, že za tímto životem je pouze nicota, za tolik let vežralo se mu v ducha . . . a tu máš ovoce toho! . . . v daremných se zmitá mukách . . .

Svátky stánků . . . jaký to byl divný, pěkný den . . .!

Zdá se mu, že znova stojí v poslední chodbě sloupové (chrámové), záře tisícerych světél zachvívá bledou barvou na monolitech sloupů. K nebesům nese se mohutná lkání Davíkových žalmů.

Hle, tam za zděmi chrámovými u potoku Siloa nabral už velekněz vody do zlatého kalichu . . . Vracející se průvod jistě už stihl vodní brány, neboť mohutný zvuk trub naplnil povětří bouří hlasů, . . . zdá se, že se zdi v základech zachvěly.

Miloval ty svátky, neboť bylo v nich tolik krásy a tolik poesie, . . . svatyně vypadala tehda tak předivně, když o prvním ranním rozsvitu vybralo se procesí k potoku Siloe a růžové světlo probouzejícího se dne, jakož i zlaté, třaslé světlo tisíce lamp proměňovalo Boží přibytěk v pohádkový zámek; bílé dvorany, nekonečné řady sloupů, nádvoří, schody, hluboké výklenky bran, vše to mělo do sebe cosi z nepojmitelné krásy vysněné vidiny — —

A silná ratolest vinná, jež zlatým lístím a těžkými hrozný opletala při-

bytek Pánu vzdělaný, jako by ožívala v tom divném světle noci, dokonávající v náručí dne.

A hle, průvod se blíží, vychází už ze sloupohradí boční dvorany . . . Velekněz nesé v pozdvižených rukách kalich s vodou tak opatrně, aby ani kapky nevyliil, roucho jeho z látky nedocenitelné přechází do duhova, zlatá tabulka s nápisem na veleknězově čele jen jen lihoce, drahé kamení zašité na náramník jiskrami jen jen srší . . . Za nim dlouhá řada kněží v bílých rouchách, urostlých, pěkných, i páskami splývajícími s čepic, s barevnými pásy přehozenými přes levé rameno, krácejí zpívající a kolem nich síla lidu svátečně ubraného . . . Takové račové typy . . . sivovlasí starci, jinoši, a na tvářích všech výraz radostného očekávání, odvěčné touhy . . . Hle, pořád víc' a více se blíží, — rozeznává už i slova písně . . . Isaiášovo prociťti novou nadějí v každé duši zvučí:

Aj Bůh, spasitel můj,
doutat budu, a nebudu se báti,
nebo síla má a chvála má, Hospodin,
a učiněn jest mi k spasení . . .
Vážiti budete vody s radostí
ze studnice téhož Spasitele . . .

A tu náhle . . . Ó, té nezapomenutelné chvíle! Proti průvodu z bílého sloupohradí brala se urostlá postać Ježíše z Nazaretu . . . Zastavil se . . . pohledl na zástupy, a ať slova zpěvu odumřela na rtech všech, nastalo ticho takové, že bylo toliko slyšeti dusot bosých nohou na lesknoucích se dlaždicích mramorové dlažby; a tím náhle, neočekávaně nastalým tichem zazněl silný, ale kliduplný hlas: „Žízn-li kdo, pojď ke mně a pij. Kdo věří ve mně, — jakož di Písmo: proudové vody živé poplynou z útroby jeho.

Hněvem třesoucí se ruce veleknězovy jedva dovedly udržeti zlatý kalich, překvapila ho ta silná a divná řeč, bezděčně se zastavil, jako by vyšší

síle podléháje, s ním pak celá řada kněží, zákoníků, celá vlna lidu.

Ježíš z Nazaretu, opřen o chrámový pilíř, házel mocná slova nové nauky lidu, bledý byl, vznešený, klidný a slova jeho zněla jako laskání otcovo, jako hlas soudce, byla radostná jako světlo slunce a spolu hrozná jako hlas blížící se bouřky, jež světem ofese...

Domluvil, ... a z hloubí, z nádvoří žen, zazněly sbory jinošských hlasů, vítajících Davidovými žalmy vracející se průvod, rozelkaly se flétny a harfy, rozburácely se divoce činely a zvonky.

Lazar popatřil tu na veleknězovu tvář; byla od hněvu rudá, zdála se mu strašnou a ohyzdnou, ... pod zježenými vousy pohybovaly se hrubé, smyslné pysky, nemohouce hláso ze sebe vydat, až posléze zasyčely k okolo stojícím starším lidu: — Chyťte ho ...

— Chyťte ho ... — letělo velitelsky dále.

— Chyťte ho ... — přeběhlo šeptem

řadou bílých kněží ... Ale nikdo se nehnul, aby rozkaz vyplnil.

Tu protlačil se zástupy, ... chtěl svou vlastní hrudi, kdyby mu nebezpečí hrozilo, Krista zaštitit ... Měl tehda jen opovržení pro ty učené, vztekem sptící, ... za to však účtu nesmírnou před Pánem.

Člověk to ... nejšlechetnější, nejlepší, jakého kdy země vydala, — po vidal si stavě se Kristu po bok, — člověk, v jehož stopách jíti, za jehož ideje padnouti štěstí jest a jediné významění, o které hodno jest usilovati.

I byl by tehda bez žalu zahynul, ... třebaž že mu vlastní život byl nesmírně drahý.

— Chyťte ho! — neslo se ohlasem mezi lidem, a náhle rozkymácelo se moře lidských hlav, rozevřelo se ... volným průchodem až k vodní bráně. A nebylo nikoho, jenž by se byl osmělil ruky na něho vztáhnouti.

(Pokrač.)

Prant. Chrám:

S T E S K.

Och, bolesti by nebylo
v tom lidském srdci místa,
by se to srdce řídilo
dle Srdce Jesu Krista.

Nebyl by stálý nářek, sten,
krvavé nebyly rány,
kdyby to srdce žilo jen
dle Srdce Marie Panny!

P. William Doyle T. J.

Vojenský kurát (1873—1917.) — Přeložila Ebertová.

Světce jest člověk nitra. Jeho dílo jest budování chrámu vnitřního, které neprovází lomoz kladiv.

Hle, jeden z takých tichých tvůrců! Jest to P. William Doyle. Zanechal nám množství psaných dokumentů — zda nepsal je pro nás? — ducha plných poznámek, časopisů, dopisů, resolucí... mnohdy znamenáné vlastní krví. To napomáhá nám k tomu, že můžeme sledovati dílo tohoto budovatele do nejmenších podrobností;

můžeme bedlivě pozorovati, jak stavba roste až do ukončení: „vybudování“ Krista v sobě.

Zde však nezastavuje se tvorba jeho života. P. Doyle činil více než budovatel mystický: byl vojínem, almužníkem brigády irské. Zažil hrůzy války, stýkal se úzce s lidmi, miloval je v skutku lidsky. Pak zemřel po svém přání: nejenom jako hrdina, ale jako mučedník milosrdenství a obět pile kněžské.

Pozorujme blíže P. Williama! Jest jako my; tělo jest slabé, srdce vřelé. Pouhé pichnutí vyloudí nám sten, byf bychom se k tomu nechtěli přiznati, Jemu rovněž je těžko přinést obět, třeba újmou v jídle, odepřením si pochoutky, tu jest však hotov, vrhnouti se do kopřiv, váleti se v nich, aby se utvrdil v odříkání. — Někdy popudí nás zlý pohled. Ale on, vznícen pohledem na svého Mistra, jest nadšen tou měrou, že ztráví celou noc v opuštěném chrámě sám, jen se svou láskou ke Kristu, maje velikého kamenného Krista v objetí.

Tof historie P. Williama, tak vášnivě oddaného svému Bohu: útěšná směs slabosti upřímně doznané a hrdinství velkodušnosti, hrdinství, důstojného heroické doby, ve které žil.

První léta.

Otec P. Williama Doyle žije dosud a jest činným při nejvyšším soudním dvoře v Irsku. Může býti právem hrd na svoji rodinu: sedm dítek, z nichž čtyři se zasvětili Pánu. Nejmladší z nich — náš hrdina — narodil se dne 3. března 1873 v Dublinu. Povahy jemné a delikátní, byl přece živý a veselý, podnikavý a dobrého chování. Když hrál si s kamarády na vojnu, byl vždy v čele svých Irčanů... a vždy vítězem! A po každé hře bylo třeba přišiti nový prýmek za hrdinství na rukáv mladého kapitána.

Objevil však ještě jiný způsob boje. Jednoho dne nalézáme jej v matčině pokoji, stojícího před velkým zrcadlem, umístěným ve skřini. Naprosto však ne, aby se v něm shlížel! Vzezření jest přísné, pohled tvrdý, ruka výhrůžně zařata! Slyšte, co mluví s důrazem: „Ošklivý! Zlý! Nechám tě zemřítí hladem! Ani jeden bonbon více! Ani jeden koláč! Nikoli, ani jediný, jest konec!“

Jindy oblékl Willie bílou bluzu a stal se zedníkem. Vybílel sám jediný stěny komůrky, kde žil jeden nemocný; pak kleče na kolenou, kartáč v ruce, vydrhl se vši kuráží hrbolatou podlahu světničky.

Podruhé šel do lékárny, objednal několik láhví rybiho tuku, jako léku pro jednoho ubohého souchotináře a pak s úsměvem na rtech předložil účet za ně svému otci.

Doma ochuravěla služebná a Willie koná ochotně za ni veškerou práci. Druhou služebnou očekávali z venkova. Jest to náš hošík, který ji na cestě první spatří. Ihned přeruší svou zábavu — chůzi na chůdách — běží do kuchyně a obratem ruky jest připraven šálek čaje pro unavenou venkovanku. Později, když již zdomácněla, zahrál si s ní tento kousek: zmocnil se střeviců, které měla vyčistiti a přinesl ji je skvěle lesknoucí s omluvou: „Vy, na venku nevyznáte se tak v leštění obuvi.“

Jednoho jitra — po velké hostině — kucharka sestupuje se svého pokojku do kuchyně s představou velké práce, která ji uklídem čteného nádobí, k hostině potřebného, čeká. Jaké však milé překvapení! Oheň jest již rozdělán, nádobí umyto a urovnáno. Tof dílo kouzelného proutku, a byl to malý Willie, který jím zamávnul.

Přítel malých, chudých a ponížených, pln živosti a podnikavosti, bezměrně dobrý k bližnímu, graciósní a sponatní v každém svém gestu, co vše neslibuje tento hoch?

Povolání a život řeholní.

Po ztrávení 6 let na gymnasiu v Ratcliffu, bylo nutno, by hoch zvolil své povolání. Bude knězem! A toto rozhodnutí nepřekvapilo nikoho. Když byl William návštěvou u svého bratra, novice v Tovaryšstvu Ježíšově, mu oznámil tuto novinu. Horlivý novic dal mu tuto otázku: „Nepřemýšlel jsi nikdy o životě řeholním?“ — „Nikdy.“ — Ale máš alespoň poněti, co znamená tento život?“ — „Ah, ani nejmenšího poněti! Buď však rozhodně jist — nikdy bych se nezahrabal do této díry!“ — Potom hovořili s velkou živostí o řádech řeholních, obzvláště o Jesuitech. Bylo to v červnu 1890. O Vánocích nato Willie jest v saloně svých rodičů. Vstoupí otec „Nuže, naše

Sv. Antonín Pad.

budoucí plány?“ — „Budu Jesuitou!“ — Pak nemohla více ovládnouti překypující pocit štěstí, že otevřeně prohlásil, že jest rozhodnut sloužiti Bohu, přikročil k pianu a bouřlivými, jásavými akkordy vyjádřil všechnu svou blaženost.

31. března 1891 vstoupil do řádu, který si vyvolil, by tam sloužil po boku svého bratra. Skutečně pravá jeho životní práce počala. Byl šlechetný, vznešených ideálů, odchován řeholním životem, který jej v jeho předsevzetích utvrzoval. Malý důkaz přesvědčí nás o jeho statečnosti:

A. M. D. G. ac B. M. V.

„Mé mučennictví pro lásku k Panně Marii!

„Sladká Panno Maria! Abych připravil se na mučennictví, které pro Tebe podstoupím — več pevně doufám — já, Tvůj nehodný syn, počínám v tomto prvním dni měsíce, který jest Ti zasvěcen, dobrovolné pozvolné mučennictví neustálou námahou a ustavičným odříkáním. Slibuji Ti a slib svůj stvrzuji svou krví, že zachovám se

povždy dle tohoto slibu. Oh, má dobrá Máti, stůj při mně a dopřej mi jediného blaha, po kterém toužím: zemřít jako Jesuita a mučenník!“ (Slovo „mučenník“ jest ohraničeno dvěma skvrnami krve.)

1. května 1893.

„Staň se vůle Tvá, nikoli má. Amen!“

Nuže, to nebyl pouhý rozmach mladého nadšení — byl to obraz ustavičné, intenzivní práce duševní, kterou nám zjevují jeho důvěrné poznámky a dokazují nám ji — jest to světlo, které jej vedlo až do konce života. A čím dále pokračuje, tím více roste jeho přesvědčení a jeho svatost; nalézá ji na cestě trnité, bez příměří, bez sliťování! Jest sice možno, že určitost jeho předsevzetí oslabena byla poněkud — pro několik okamžiků — skvělým shonem a lákáním bouřlivého života, však na dokumentu psaném jako slib, stále měl před očima své rozhodnutí, podepsané vlastní krví a v něm vyznačen byl přesně druh svatosti, kterou Bůh žádal od něho.

(Pokrač.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský :

M A T I Č C E.

Matičko drahá! Srdce mé vděčné dnes zvláště plane modlitbou k Bohu, lásky by dopřál své nekonečné, ztěží když sám se odvděčit mohu.

Vděčnost má láskou Boží je vzňata, vždy mírni vedro na poušti žiti — bohat jsem, dokud láska ta svatá s vírou Tvou v cestu stále mi svítí.

Koráb pln vděku pluje dnes k Tobě,
druhý zas k nebi vánku dech nese . . .
Kěž, Bože, v každé sílíš ji mdlobě,

kež je mi dlouho posilou blahou! —
Nad hlavou bouř ať všaká jí dme se,
zůstává přece — matičkou drahou!

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Na drsných cestách.

Za jízdy do nejbližší osady potkal jsem mladého člověka a pozval jsem ho, aby na druhý den přišel na mši svatou. Časně z rána stojím u oltáře. Najednou zavolá někdo do vnitř kaple: „Dobrý den, faráři!“ Byl to mladík, kterého jsem včera potkal v lese. Divil se velice, že pokračuji ve mši svaté, aniž jsem si ho povšiml, udělal si cigaretu, přistoupil k oltáři a zapálil si ji oltářní svíčkou!

Trvalo by to dlouho, kdybych chtěl všechny podrobnosti cesty vypravovat. Zmíním se aspoň o některých. Jednou vypil mně kdosi mešní víno a já musil dvacet mil v nejhustším dešti si dojít pro nové. Jindy zastavil mi cestu poražený strom, já musil zabořit do houští, abych ho obešel, tam zamotal se můj kůň do úponkovitých rostlin, splasil se a skokem si houštímrazil cestu. Běda mně, kdybych se nebyl na koně položil! Byl by mne stihl horší ještě osud nežli kdysi Absolona, byl bych si o nízké větve rozbil hlavu.

Na těchto misijních cestách musí býti misionář na všelijaké nehody připraven. Stává se nejednou, že stezka, kterou se ubíral možná mnoho hodin, najednou u hluboké řeky končí, kterou, jak daleko je viděti, nelze překročiti. Někdy zase pustí se nepravou cestou a musí se po kolikahodinné jízdě vrátiti na pravou. Jindy stává se, že kůň najednou očichává půdu, se vzepře, obrátí se a nazpět peláší. Co se stalo? Zvíře vyčenichalo stopu tygra nebo lva a strachem dalo se na útěk. Tu ovšem nezbyvá než koně zase zkrotiti, chopiti jej za uzdu a přes nebezpečné místo převésti. Ještě nedávno utekl mi můj koník šestkrát pro tu samou příčinu a teprve potom podařilo se mi jej uchlácholiti a v jízdě pokračovati.

Ke konci zmíním se ještě o našich osadnících z Evropy, hlavně z Německa. Mají zde dvě osady. Byli pralesu vyrvali kus úrodné půdy a pěstují mimo obilí i kukuřici, cukrovou třtinu a tabák. Jejich domky jsou čisté a výstavné. Byl jsem od nich přijat jako otec od svých dítek a vyčastován po knížecku. Nejlepší lůžko mi přichystali, do těsta na pečivo přidali cukru a vajec a nejtuknější kuře mi upekli. Také ostatní osadníci mne rádi viděli, — budiž jim to ke cti, — ale zde mezi tvými krajany cítil jsem se jako doma. A když potom v kostele zaznívaly naše staré domácí církevní písně, tu jsem okřál na duchu a moje misionářské povolání mne dvojnásob těšilo.

Z útulny pro malomocné.

Již devět let — píše jistá misijní sestra v Birmě v Zadní Indii — jsem zde v Birmě. V severní části této země, kde máme svou misijní stanici, rozšířilo se křesťanství teprve nedávno. Jinak jest tomu v Birmě jižní, kde již před několika sty lety působili katoličtí kněží, nejprve Jesuité, potom téměř nepřetržitě Barnabité.

Všichni misionáři v tom se srovnávají, že pravá, upřímná obrácení jsou řídká. Mnozí domorodci jsou ovšem pokřtěni, ale lpi nicméně na svých starých obyčejích. Často přiučastňují se i pohanských slavností, aniž při tom měli zlý úmysl. Již zvěčnělý otec malomocných, P. Wehinger, pravil nám jedenkrát: „Pravé a trvalé obrácení je zde větším zázrakem než vzkříšení někoho z mrtvých!“ A skutečně jak velké milosti Boží je třeba, z těchto v pohanské pověře, v pošetilých bajkách pohanské víry vězících duší všecken tento bující koukol vymýtiti! Tak na př. platí v buddhistickém náboženství zásada, že jenom bohatí lidé mohou býti dobrými. A proč?

Protože mají všechno, co si přejí, a nemusí tudíž krásti, loupiti, vražditi atd. Chudobní však nejsou povinni býti ctnostnými a vůbec ctnostnými ani býti nemohou, protože nemají, čeho potřebují nebo co si přejí.

To jsou zajisté podivné, ba převrácené náhledy a jest ovšem těžko lidi, kteří v těchto zásadách vyrostli, o vznešených pravdách naší svaté víry poučovati a jim je srozumitelnými učiniti. Proto říkají misionáři, že ani první jich pokolení ani druhé k výši pravého křesťanství nemůže se povznést, ale teprve třetí. A přece v městěčku Mandale, kde máme svou misijní stanici a útulnu pro malomocné, žije 500—600 katolíků, kteří nejlepším křesťanům v Evropě na rovné postavení býti mohou. Jak je to možné?

Vypravuje se, že před několika sty lety, když králové Birmy na vrcholu své moci a slávy stáli, bývali v peněžních nesnázích. Proto podnikali vpády do sousedních zemí, loupili a plenili, co jim přišlo do rukou, a obyvatelé s sebou do zajetí odvážděli. Mezi zajatými bývali také Evropané, Francouzi a Portugalci. Nakládalo se s nimi mírně a mohli se svobodně pohybovati. Král jim vykázal několik vesnic k obývání. Avšak určitých hranic nesměli překročiti. Ano král dal povolati katolické kněze, aby zajatci nebyli bez pomoci a útěchy duchovní; nicméně bylo jim zakázáno, obracet na viru křesťanskou domorodce. „Jestliže cizinci ve svém bludu chtějí zůstat, nemám nic proti tomu,“ pravil král, „ale moji poddaní nesmějí viru křesťanskou přijati.“

Evropané smísili se časem s domorodci. Svě dívky dali pokřtiti a vychovali je ve víře katolické. Z těchto rodin pochází nyní horliví křesťané v Mandale. Také mezi našimi malomocnými jsou potomci těchto vpravdě křesťanských rodin. Lze je ihned poznati podle jejich jemnějšího chování. Vůbec mají Birmané jakousi náklonnost ke zbožnosti; svědčí o tom velký počet jejich chrámů. Jinak jsou však

velmi nestálí a to je velkou překážkou pro upřímné obrácení.

Mezi našimi malomocnými jest jich asi padesát, kteří ustavičně z jedné útulny do druhé se stěhují. Nepobudou na jednom místě dlouho, byť se jim tam sebe více líbilo. Od našich malomocných nelze pro budoucnost ničeho očekávati, ježto nesmí zakládati rodiny. Zde běží o to, aby aspoň žili po křesťansku a jako křesťané umírali. A toho dosahujeme úplně. Od devíti let nezemřel žádný nepokřtěn. Je to zajisté добрta a milosrdenství Boží, které těmto ubohým nemocným dává příležitost, v poslední hodině dostati se do stavu milosti Boží a tak si pojistiti věčné spasení.

Právě před třemi dny udál se u nás takový případ. O 10 hodinách před polednem přišla nová nemocná. Vypravovala, že její otec, matka, muž a děti v několika dnech umřeli morem. „A ty nejsi nemocná?“ tázaly jsme se jí. „O ne! mně nic není.“ O 12 hodinách byla nebožkou, byla však zároveň ještě pokřtěna.

V Mandale jsou nejrozmanitější národové zastoupeni. Jsou tu Číňané, Indové, Japonci, Mohamedáni a jiní. Číňané dávají pro budoucnost nejlepší naději. Zdejší Číňané jsou svým mongolským bratrům málo podobní. Jsou to většinou smíšenci, nemající lstivosti a úskočnosti pravým Číňanům vrozené.

V sirotčinci máme asi 70 dětí celkem velmi hodných. Někteří z bývalých chovanců založili si již svou vlastní domácnost a zůstali vzornými křesťany, jiní připravují se ke stavu kněžskému.

Zajímavým národem jsou zdejší Mohamedáni. Ve věcech náboženství se týkajících jsou dosud nepřístupnými zuřivci. Jednou sbíraly jsme milodary pro naši útulnu, hlavně staré plátno na obvazky. Bylo právě poledne a děsné vedro. Unaveny a vysíleny hledaly jsme nějaké místo, kde bychom si mohly odpočinouti. Zpozorovaly jsme dlouhou, nízkou budovu, a zamířily jsme k ní. Když jsme chtěly vstoupiti dovnitř, zastoupili nám cestu

dva moslimi. Budova byla totiž mešitou. „Můžeme vstoupiti?“ ptaly jsme se. „Ano, ale musíte zouti střevíce.“ Tuto čest nechťely jsme prorokovi prokázati a zůstaly jsme raději přede dveřmi.

Když jsme potom našemu misionáři vypravovaly, co se nám přihodilo, pravil: „Kdybyste byly dovnitř vešly, nebyly byste vyšly živý.“

A přece nevzpírají se ani malomocní moslimové, běží-li o to, aby se dali pokřtiti. Dozorci v nemocnici, ač moslim, podává nám vždycky zprávu, vede-li se některému nemocnému hůře, aby mohl závčas býti pokřtěn anebo zaopatřen. Nejeví se tu patrně neobyčejné péče milosrdenství Božího o malomocné tak těžce zkoušené?

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokrač.)

Díl pátý.

Tajemné slunce Anny Marie.

1. Účel tajemného slunce.

Jak jsme již viděli, zahrnoval Pán Bůh Annu Marii zvláštními milostmi a neobyčejnými dary. Nejvíce mezi nimi překvapuje dar ojedinělý a v životě svatých bez příkladu stojící: nebeské slunce, o němž bude nyní řeč.

Pán Bůh, jehož úradky jsou nevyzpytatelný, působí v duších vyvolených velké zázraky, dává jim dary a milosti, jež potvrzují poslání Prozřetelnosti jim svěřené. Vůle Boží povolala skromnou Annu Marii k tomu, aby prací a utrpením podíl měla na vykoupení světa. Byla vyvolena, aby byla libeznou obětí, kterou milost křížuje pro spásu bratří, během času vyplňujíc to, co zůstává z útrap Kristových pro církev.

Blahoslavená vyhověla tomuto hlasu nebeskému velkomyslně a její ohnivě srdce povzneslo se touto obětí k ne snadné výši svého povolání nesoucího kříž. Tento úkol byl veliký a krásný, i byl splněn skvěle. Kdyby Pán byl chtěl jenom jednu obět, byla by Anna Maria jako mnozí jiní svůj úkol vyplnila v skrytosti, vůně jejích modliteb, její slzy a oběti byly by v tichosti k Pánu se vznášely a usmířena spra-

vednost ustoupila by milosrdenství; tajemství skrytého života by se neodhalilo, a zásluhy by pak v nebi byly korunovány.

Ale blahoslavená měla ještě jiný úkol. Když ji Pán Bůh vyvolil za obět, určil ji, aby hlásala jeho slávu; měla v rukou milosti býti nástrojem božské moci, která pýchu poníží. Jejím životem chtěl Pán Bůh světu dáti vznešené a vážné naučení, a výši lidské vědy i marnost pozemské moudrosti zahanbiti a pokořiti pokorou a prostotou chudé, slabé ženy.

Mudrci tohoto světa domnívají se, že spojují v sobě světlo všech věkův a postupující od lži ke lži podkopávají základ víry, popírajíce, že božská Prozřetelnost zasahuje do řádu světového. Ničí autoritu, překrucují články víry a odmítají účinky nadpřirozené jako něco nemožného. Proti toliké opovázlivosti nechť Pán Bůh déle mlčí. Anna Maria byla vyvolena, aby dokázala silou nepřemožitelnou, že jsou věci nadpřirozené. Jako na potupu lidské vědy a osvěty udělil Pán Bůh této prosté ženě nadpřirozené světlo tak jasné, že zastínilo všecku vědu pozemskou. Nad její hlavou nechal svítit slunce, které jí všecku temnost měnilo v světlo, a s nímž porovnáno všeliké jiné světlo připadá jako měsíc, jenž skrovně osvětluje

temnost noční. V tomto slunci dal jí knížku, v níž bez studií více vyčetla, jak lidé mohou vynalézati a psáti. Kdo by nebyl dojat, vida, jak před touto prostou a nepatrnou ženou prostor nemá rozměrů, místo vzdálenosti, čas nemá míry, noc temnosti, duše žádné hloubky, srdce žádné propasti, svědomí žádných záhybův, pikle žádných tajností, spiknutí žádných úkladův, lidé již nemají schopnosti, peklo žádné lsti a nebe žádných tajemství.

Tímtež nadpřirozeným osvětlením používal Pán Bůh této chudé ženy, aby prováděl své záměry nejdůležitější, aby zmařil úklady zlých a veřejným, slavným a neobyčejným skutkem jasně a přesvědčivě ukázal zasáhnutí jeho Prozřetelnosti, jak ve velkých převratech lidstva, tak i nepatrných událostech lidského života. Zdálo se, že slabost a nevědomost drží rukama ženy tajné nitky pohybu světa, a opravdu divným bylo, když ústa ženy z lidu mluvila jasně a určité o otřesech společnosti, záchvatech národův a zbořených trůnech; a ličíc tyto veliké dějinné události vplétala tajné a skryté podrobnosti, jež srdce skrývá v nejhlubších záhybech a jenom oko Boží proniká.

Zvláště mělo zázračné osvětlení skromnou služebnici Boží vésti a povzbuzovati na bolestné cestě utrpení a oběti. Velmi jasně viděla stav svědomí, postavení různých národů země, revoluce, války, záměry vlád, úklady tajných společností, léčky satanovy, neřestí, hříchy, pověry, modlářství a konečně tresty, které Pán Bůh připravil, aby potrestal lidi nedbalých v povinnostech. Pohledu na časné a duchovní zlo, jež zemi plní, použila milost, aby oživovala horlivost Anny Marie.

2. Povaha a účinky tajemného slunce.

Nadpřirozeného osvětlení dostalo se Anně Marii, jak již naznačeno, zjevem v podobě slunce. Toto slunce zjevilo

se blahoslavené po prvé, když se v komůrce své bičovala, brzy po tom, jak ji Pán Bůh povolal k životu dokonalému.

Od té chvíle bylo až do její smrti stále před jejíma očima, tedy po sedmačtyřicet let. Vidouc toto světlo překvapující, byla napadena strachem a když na radu svého zpovědníka žádala, aby ji Pán Bůh vysvětlil tento zvláštní zjev, dostalo se jí odpovědi doslovně podané: Jest to zrcadlo, které ti ukazují, abys věděla dobré i zlé, jež se děje. Zpovědník jí na to přikázal, aby Boha prosila, aby dary takové odňal od ní, a svoje milosti a osvětlení místo chudé a vdané ženě, udělil řeholnicím. Blahoslavená poslechla, ale bylo jí odpověděno, že Pán Bůh je neobmezený ve svém řízení a nikdo ať se neosmělí, prohloubiti jeho tajemství, zpovědník ať koná svou povinnost.

S počátku mělo světlo slunce barvu obyčejného plamene, a kruh leskl se jako tmavé zlato; ale v té míře, jak zbožná žena v ctnosti pokračovala, slunce lesklo se víc a více a zářilo světle, jež převyšovalo lesk sedmi sluncí pozemských. Bylo tak veliké jako naše slunce přirozené se svým věncem paprskův. Anna Maria tvrdila, že její světlo bylo tak jasné, že by oslnilo i zdravé a silné oči; přece viděla ho blahoslavená svým chorým očima, jejíž zrak byl téměř ochromen, že nemohla denního světla snést ani vzdálených věcí rozeznati. Světlo nebeské jí sílilo, ale neunavilo.

Slunce stálo vždy asi tři metry před ní a přes půl metru nad hlavou. Na konci paprsků jako obruba byla tlustá, z trní upletená koruna, jež objímala kruh a jako členka ho převyšovala. S obou stran koruny šly dva dlouhé trny pod kruh, spojovaly se tu a zdálo se, že se tu křížují a objímají, jejich zahnuté konce vycházely na obě strany ze středu paprskův. Uprostřed seděla velebná paní, s tváří u vytržení k nebi obrácenou, zářící v jasném světle. Na

čele měla paprsky podobné jak Mojžíš měl, když s hory sestupoval; nohy její spočívaly na okraji kruhu slunečního. Sříd zálil jasností oslňující.

V kruhu přecházely ustavičně obrazy, podobné jako v svítilně kouzelné podle vlastních slov blahoslavené.

(Pokrač.)

Různé zprávy.

Brněnská diecése čítá počátkem r. 1924 911 kněží (z toho 123 řeholníků). Roku 1919 bylo 1010 kněží; ubylo jich za čtyry léta 99. — Podle desítiletí je nejvíce kněží z let 1890—1899 — totiž 257, čítají 25—34 služebních let. Prognosa pro budoucnost méně utěšená. Far a expositur je 443 — z nich největší Brno, sv. Tomáš, a Zábřovice čítají přes 40.000 duší. Největší počet osad přifařen k Letovicím (20.) Nejvíce kněží-rodáků pochází z Protivanova a Třebíče fara sv. Martina (po 15). Řeholnic jest 550. Bohoslovců 50. Seminaristů 109, ve třech nejvyšších třídách však pouze 6. Roku 1923 zemřelo 16 kněží.

Příští katolická generace. Listy naší strany přinášejí celou řadu zpráv o utrpení katolických dětí v nynější „neutrální“ škole. Katolické děti nejen jsou „stahovány“ k vyučování náboženství v nemožném počtu a stěsnávány násilně do malých tříd, nýbrž všemožně šikanovány, pokořovány, poškozovány a trýzněny zvláště od volno-myšlenkářských učitelek. Mnohem zuřivější a ukrutnější je bezvěrecká učitelka než bezvěrecký nebo sektářský učitel nebo profesor. V těchto malých mučednicích vyrůstá nová katolická generace. Tyto děti jsou si vědomy toho, že jsou nespravedlivě trétny a klasifikovány jenom proto, že jsou katolíci. Generace vychovávána v nynější „neutrální“ škole zakusí na sobě hrůzovládu „pokroku“ a „humanity“ ve škole a vytkne si za svůj úkol dokonat to, co začínáme my, totiž emancipaci, osvobození československého katolického lidu od teroru a nadvlády bezvěrců a sektářů.

Emancipace tato nebude dokonána dříve, dokud nebudou osvobozeny katolické děti ve škole, dokud konec jejich mučednictví za víru otců ne učiní svobodná katolická škola. Sbírejte bedlivě všechny případy terorizování a trýznění katolických dětí, znásilňování jejich svědomí jako dokumenty éry „pokroku“, „humanity“, „tolerance“, kdy prý u nás nebylo „náboženské nesvobody“. Generace katolická, vyšlá z nynější školy, musí si svého času znovu uvědomit dobu svého žalářování na škole, ovládané volno-myšlenkářským učitelem a inspektorem, a věst katolické rodiče ke konečnému vítěznému boji za svobodnou katolickou školu.

Vatikánský archiv. Pěčí Pia IV. položen byl základ k velkolepému archivu papežskému, který roku 1880 papež Lev XIII. učinil přístupným badatelům celého světa. Kardinál Amulio dle rozkazu Piova (15. června 1565) snesl do něho listiny všech knihoven veřejných i soukromých v Římě, dále dvora papežského, kostelů a klášterů. Mnohé listiny uloženy byly také v hradě andělském a ve vatikánské knihovně. Tak zvaný tajný archiv papežský zřízen byl roku 1611 od Pavla V. Velmi obohacena byla sbírka archivní roku 1660 papežem Alexandrem VII., který k ní připojil všechnu diplomatickou korespondenci státního sekretariátu. Roku 1798 přenesen byl do Vatikánu archiv z andělského hradu. Lev XIII. poručil uložit v archivu sbírku 9000 svazků aktů z Datarie, která obsahuje listiny pro církevní poměry vysoce důležité. Týž papež roku 1897 připojil k němu

archiv borgheský, dále roku 1905 za Pia X. přidána k němu akta papežská soudní, roku 1907 staré listiny kongregace konsistorní, roku 1908 brev, které doplněny byly roku 1918 akty kongregace loretánské. Více než 800 svazků dáno do něho roku 1919 z papežského komorního státního archivu. Po rozpadnutí Rakouska roku 1921 přenesen do něho celý archiv nunciatury vídeňské. Téhož roku trestní dokumenty, listiny od sv. Marty a a jiné menší sbírky v něm uloženy. V roce 1922 konečně obohacen doklady archivními arcibiskupství sv. Lucie v Gonfalone. S archivem tímto spojená

je škola paleografická, kterou založil papež Lev XIII. (1. května 1884). Učiliště pro vyškolení archivářů zřídil 15. dubna 1923 nynější papež Pius XI. V něm přednáší nyní františkán Bruno Katterbach a Justinian Seredi z řádu benediktinského.

Katolicismus v Anglii. Katolicismus v Anglii je na ustavičném postupu. V roce 1924 bylo nových konversí 33.575 proti 12.762 konversím roku předešlého. Nových kostelů bylo postaveno 46. Kněží bylo vysvěceno pouze 36, ale zato semináře kněžské jsou čekatelé přeplněny.

*

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsi. Srdcem svým Bohu chválu jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje (ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za pobožnost k Duchu svatému a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Horlivá účast na pobožnosti k Duchu sv.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Pobožnost k Duchu svatému. (Hlavní úmysl.) — Dobrý pastýř (báseň). — Ty jsi Petr, to jest skála. — Od bran smrti — Stesk (báseň). — P. William Doyle T. J. — Sv. Antonín Pad. (obrázek). — Matičce (báseň). — Obrázky z katolických misí. — Bl. Anna Maria Taigl. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

B O Ž S K É H O S R D C E P Á N Ě.

ROČNÍK LIX.

BRNO, 1. ČERVENEC 1925.

ČÍSLO 7.

O Srdce Ježíše, ty šlpy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Život ve farní osadě.

(Hlavní úmysl.)

Farní osada jest částečkou veškeré církve sv.; ale je též obrázkem sv. církve obecné. Farní osada je společnost postavená pod vládcem Boha samého, by docílila nábožensko-mravního účelu, totiž spasení věčného. Spasitel sám jako jest nejvyšší neviditelnou hlavou církve svaté, tak je také Pánem každé farní osady, která jest jeho rodinou. Farář je zástupcem dobrého pastýře Ježíše Krista a farníci jsou jeho ovečky, o které pečuje, aby je zachoval a vedl k dobrému pastýři. Jako je otec hlavou rodiny, tak je farář duchovním otcem své farnosti. Jako v rodině má panovati láska k Bohu a k sourozencům, svornost, trpělivost a poslušnost, tak i ve farnosti má panovati duch Ježíše Krista. Velmi krásně a případně líčí svatý apoštol Pavel v listu k Efeským farní osadu těmito slovy: „Protož prosím vás, já vězeň v Pánu, abyste hodně chodili v povolání, kterým povolání jste, se vši pokorou a tichostí, s trpělivostí, snášejce se ve spolek v lásce, usilujíce zachovávat jednotu ducha ve svazku pokoje. Jedno tělo a jeden duch, jakož povolání jste v jedné naději povolání svého. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest (to jest křesťanské

náboženství, k němuž všichni zasně-
ceni a v němž všickni jedno jsme.)
Jeden Bůh a Otec všech, kterýž je
nade všecko a skrze všecko a ve
všech nás.“ (Efes. 4.) A na jiném místě
praví tentýž sv. apoštol: „A protož
toto pravím vám a osvědčuji v Pánu,
abyste již nechodili, jako i pohané
chodí v marnosti smyslu svého, majíce
zatemněný rozum temnosti, odcizeni
jsme od života božího skrze nevě-
domost, kteráž jest v nich pro sle-
potu srdce jejich, ale vy ne tak ne-
učili jste se Krista znáti... Obnovte
pak se duchem myslí své a oblecte
člověka nového, podle Boha stvoře-
ného ve spravedlnosti a svatosti
pravdy... Buďte k sobě vespolek
dobrotivi, milosrdni, odpouštějíce jeden
druhému, jakož i Bůh skrze Krista
odpustil vám.“ (Efes. 4.) Veškeré osad-
níky farnosti má spojovati a oživovati
duch společenský, jenž je svazek po-
svátý a srdce k srdci druží v Bohu
jednom a jedině víře. Duch tento je
živé vědomí jednoho cíle, ke kterému
všichni směřují, na jehož dosažení
všem stejně záležeti má. Jenom kde
se uhostil tento duch společenský,
může vzkvétati pravé smýšlení, bodrý
duch církevní a v pravdě katolický,

živé společenství s veškerou církví. Krásně tato pospolitost se jeví při společných službách Božích. Zde pánuje stejné právo všech před Bohem. Zde klečí chudý a prostý vedle bohatého a vznešeného, jako bylo v prvotní církvi, kde otrok vedle pána svého stejně Boha ctíl a vzýval. Všichni bez rozdílu mají podíl na téže oběti přesvaté, na tom že se nemění a stejně mají účast na přesvaté večeři při sv. přijímání nejsv. Svátosti. Farní kostel mají farníci považovati za svůj nejdražší poklad, za ono místo svaté, odkud se prýští zdroj života duchovního; za dům Otce nebeského, k němuž přichází, aby slyšeli pravdu jeho a přijali milost jeho; za místo

přesvaté oběti, kde se přináší nejvzácnější oběť ve jménu celé církve. Proto mají farní osadníci svůj chrám milovati, jej v úctě chovati, jej rádi navštěvovati a pro chrám Boží rádi oběti přinášeti. Všechny pak farní osadníky má vésti vroucí láska k Ježíši Kristu v nejsv. Svátosti oltářní a k jeho nejsv. Srdci, které tolik lidí milovalo a dosud miluje a k sobě zve slovy: Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste a já občerstvím vás a naleznete pokoj duším svým. Aby tento duch Boží a církevní farní osady ovládal, prosme tento měsíc láskyplné Srdce Pána Ježíše, jenž vyslyší rád prosby lidu svého.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

U HROBU PIA IX.

V úzké kaplici prostíčká klenba,
již rov z mramoru křišťálem zdobí.
Ten, jenž dříme tu, nádheru nedbá —
krásu neb zlobu hlásají hroby!

Jménem Kristovým vládí on světu
zbaven veškeré pozemské moci:
rozkvét křesťanství v života letu
je mu odměnou v hrobové noci.

Zde jsi spočinul po žití boji!
Čestně bojoval's! Odlesky snahy,
která plnila vždy stezku tvoji,

láska nebeské Panny a Matky
dají křesťanství zas svěží vláhy,
zase utiší „moderní“ zmatky!

Hlad duše.

Úvaha na 6. neděli po sv. Duchu. Píše Ignát Zháněl.

Tři dny vytrval zástup u Ježíše. Slitoval se nad nimi, obává se, že by na cestě k domovu mohli hladem zahynouti, připravil jim zázrakem chléb k nasycení a „oni jedli a nasýtiti se“ (Mar. 8, 8.). Svátý Basilius nazývá hlad nejostřeji nabroušeným mečem,

mezi všemi útrapami lidského těla nejtrappnější. Proto byla za barbarských dob, kdy vymýšleli pro provinilce nejohavnější způsoby smrti, smrt hladem nejvíce obávanou, nejohrovnější. Jenom takto si vysvětlíme, že bylo možno, jak vypravuje popisovatel války ži-

dovské Josef Flavius, že za obléhání města Jerusalema římským vojskem matky se tak dalece zapomenuly, že z hladu povraždily svá nemluvnata a požívaly jich za pokrm. Kdyby byl hlad tělesný sebe větší, lze ho ukojiti jídlem, které člověk požíje.

Jako jest hlad tělesný, podobně jest i hlad duševní. Duše trpí hladem, kterého nemůže svět utiшитi pokrmem pozemským, radostmi a požitky tělesnými; duše touží po něčem vyšším. Svátý Bonaventura praví: „Stín nenasytí duše, nemohou nasytiti duše statky pozemské, které jsou stínem.“

Svátý Bernard poučuje o této pravdě těmito obrazy: Viděl v duchu pět lidí, které měl, pozoruje jejich jednání, za blázny. První měl plná ústa písku a žmoulil ho, druhý stál v kovárni u výhně a lapal ústy jiskry, které lítaly na všechny strany, třetí seděl nad bahnem a ssál do sebe s velkou radostí vystupující z něho ošklivý zápach, čtvrtý seděl na vysoké věži a chytal otevřenými ústy do nich vítr, pátý stál před těmito čtyřmi blázny a olizoval si všechny prsty a smál se jim co nejlaskavěji. Světec se vyptával těchto mužů, co dělají? Jednohlasně odpovídali: „Máme hlad, chceme ho utiшитi.“ Vida jejich vychrltá těla, pravil jim: „Pískem, jiskrami, výpary, větrem, olizováním prstů nikdo hladu svého neutiší a konečně kdybyste se hladu tělesného zbavili, zůstane vám hlad duše, kterého neupokojíte žádnou pozemskou věcí.“

Vidění toto mělo tento význam: Mužem, který měl ústa plná písku, jež chtěl rozžvýkat, vyrozumívají se lakomci, kteří dnem i nocí touží po statcích tohoto světa a myslí, že ukojí tím hlad své duše, což se jim ovšem nepodaří i když nabudou mnoho pozemského majetku. Čím více ho mají, tím větší mají pro něm hlad, ale duše své nenasytí. Druhým, chytajícím jiskry v kovárni, vyrozumívají se lidé zlostní, hněviví, kteří se domnívají, že ukojí oheň své zlosti, když obsypou nepřítelé zlými slovy a skutky, což se

jim nepodaří, protože oheň zlosti hoří dále a působí zlostnému nejhorší bolestí. Mužem sedícím nad bahnem a vdechujícím do sebe jeho smrduté výpary, vyrozumívá se člověk nečistý, který hledá upokojení v nečistých řečech, myšlenkách a skutcích, ovšem nadarmo. Sedícím na vysoké věži a chytajícím do úst vítr, rozumí se člověk pyšný, nadutý, který se cítí šťastným, když dosáhl vyznamenání, tituly, řády a jiné titěrnosti, čehož si svět sice váží což však před Bohem nemá pražádné ceny. Pátý, který si olizoval ruce a chtěl se tím nasytiti, znamená člověka závistivého, nepřejícího, je spokojen, když vidí, že se jiným daří zle.

Tímto dlouhým výkladem chtěl říci svátý Bernard, že nelze upokojiti hladu duše žádným pozemským pokrmem. Svátý Augustin vyřkl tuto pravdu slovy: „Nenajde duše má poklidu, až odpocine v Tobě, ó můj Pane!“

Ano dejte některému člověkovu, kdyby to bylo možno, všechny poklady tohoto světa, učíte jej pánem nade všemi lidmi, udělte mu všechny hodnosti, jež mohou lidé udělit, ať užívá plnou měrou všech radovánek tohoto světa, položte mu k nohám všechny jeho nepřátele, závistníky, pomlouvače, a ptejte se ho, zda je šťasten, jistě by řekl: Nikoliv! Protože i když upokojil tělo, neupokojil své duše, která je stvořena k něčemu vyššímu. Duše podobá se v tomto vzhladu moři, které nemůže býti nikdy nasyceno, je naprosto nenasytné, ač vlévají se do něho všechny řeky a vody, nikdy nepřeteče. Duše prahne po všem pozemském, ale nemůže býti nasycena, jedině, když našla Boha.

Všichni známe pokrm, který nasytí naši duši. Čtete o ní již v knize Moudrosti známá slova: „Andělským pokrmem živil jsi lid svůj a dávals jim bez práce hotový chléb s nebe, způsobilý, aby jakoukoliv rozkoš skýtal, jakékoliv chuti přiměřený.“ (Moudr. 16. 20.) V Novém Zákoně čtete slova samého Spasitele, řkoucího: „Kdo ji

mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm“ (Jan 6. 57.), proto volávala svatá Mathilda, chof císaře Jindřicha I.: „Kdyby lidé si uvědomili, jaká dobrá obdrží s tělem Páně, zemřeli by radostí.“

Jedná-li se o pozemské věci, bývají lidé nadmíru čilí a činní, pobrobí se všem námahám, obtížím, všemu, by vyzískali dočasný prospěch a užitek, nešetří žádné oběti, od rána do večera pracuje v potu tváře, pro často nepatrný dočasný prospěch a užitek. Ale sotva zavzní výzva: Pro Boha, pro věčnost podniknouti něco, přinést obět, pak býváme líní, slabí, nemůžeme, vlastně nechceme, naříkáme: Nemám síly, nemohu žít, jak chce Bůh! Tato slabost v duchovních věcech, ve věcech, jejichž účinky jsou nadpozemské, je smutný následek hříchu prvotního, proto učí naše víra, že potřebujeme nadpřirozené pomoci, abychom věrně kráčeli na cestě spásy: Nikdo nemůže říci „Pánem jest Ježíš“ leč v Duchu svatém. (I. ke Kor. 12. 3.)

Ježíš Kristus přijal na sebe tělo lidské, aby nás učinil nepřemožitelně silnými, získal nám svým nekonečně záslužným životem, utrpením, smrtí, náplň nadpřirozené síly, takže by i nejslabší a nejobozejší lidé mohli se státí závidění hodnými svěťci, kdyby jenom chtěli s touto milostí spolupůsobiti. Milosti tyto, které nás vyvyšují nad naši slabost, nabízí nám člověkem učiněný Syn Boží ve svátostech, jichž pro nás sedm založil, hlavně však ve Svátosti oltářní, v níž se podává sám za náš pokrm a nápoj. Stojí podle nás jako průvodčí, který nám podává ruku ochotně, kdykoli potřebujeme a žádáme od něho nějakou milost. Svátý Pavel píše: „Znáte tu milost Pána našeho Ježíše Krista, že totiž jsa bohat, stal se pro vás chudým, abyste vy zbohatli chudobou jeho.“ (II. ke Kor. 8. 9.) Kdo zbožně přijímá velebnou Svátost, může říci s apoštolem Pavlem: „Všecko mohu v tom, jenž mne posilňuje.“ (K Fil. 4. 13.)

Kež bychom často a hodně přijímali

Tělo Páně! Zbožnému P. Baltazaru Alvarezovi, ukázalo se jednou božské Dítě a mělo obě ručičky plny perel, drahokamů, zlata; bolestně zvolalo: „Kež by se někdo našel, kdo by mi toto odebral.“ Zbožný kněz vysvětluje toto zjevení: Božský Spasitel chtěl naznačiti, že je velebná svátost nevyčerpatelnou studnicí nadpřirozené síly. Ježíš jest v této Svátosti připraven i ochoten každému pomoci, kdo se k Němu blíží se živou vírou, vroucí touhou a dobrou přípravou.

Biskup olomoucký, kardinál František Díttrichstein, jel v Římě v průvodu osmi kardinálů, potkal kněze, který nesl k nemocnému velebnou Svátost. Ihned sestoupil s vozu a klekna klaněl se svátostnému Kristu, šel pak pěšky za knězem až do domu, kam šel zaopatřovati. Po jeho příkladu učinili tak i kardinálové. V Brně byl jednou týž kardinál přítomen u jesuitů slavným bohoslužbám. Když jel po nich domů, doprovázen svým průvodem, potkali u blízkého svatojakubského kostela kněze, který šel k nemocnému. Kardinál, ač sestárlý, sestoupil s vozu a ač bylo bláto v ulicích, šel pěšky za knězem až do dalekého předměstí. Zde opět doprovodil kněze do kostela svatého Jakuba, odkud byl kněz vyšel zaopatřovati.

Přikvápí-li na nás bouře jakéhokoliv druhu, utíkejme se k Tomu, k němuž volali apoštolové plni důvěry: „Pane, zachovej nás, hyneme!“ (Mat. 8. 25), anebo opakujme slova starozákonního pěvce Davida: „Bože, na mou pomoc pomni, Pane, pomáhá mi pospěš.“ (Zalm 69. 2.) Učíme si pravidlem, kdykoli jdeme okolo kostela, zastavme se třeba jenom na malou chvílenku a pokloňme se svátostnému Kristu, nebo je-li kostel zavřen, učíme tak v duchu.

Kněz, jenž byl nevinně, nezasloužené pronásledován celým světem, ač byl zbožný a hodný, šel, aby se upokojil, na procházku do lesa. Uviděl zpívati na větvičce malého zpěváčka. Zastavil se, díval se a naslouchal. V tom

spustil se odkudsi dolů ostříž a chtěl zpěvážka ukořistiti. Zavčas však uletěl ku poblížké Boží muce na cestičce lesem a tam se ukryl za šiškou. Ostříž se hnál za ním, přiletěl až k Boží muce a jakoby se byl ulekl, uviděv tam sochu bičovaného Ježíše, odletěl. Kněží připadalo, jakoby byl ve svém nitru uslyšel hlas, řkouce: „Proč malomyslníš, utec se ke svatostátnému Ježíšovi, jdi před svatostánek, utišíš se, najdeš pokoj, jakého svět dáti nemůže, tam budeš jistý přede všemi nástrahami nepřátel, neboť Pán blízký jest všem, kdož vzývají ho, všem, kteří vzývají ho v pravdě.“ (Žalm 144. 18.)

Jak lehce mohlo by býti svatě časté přijímání jakýms i všeobecným prostředkem proti všem bídám tohoto věku, kdyby kněží a věřící, kteří každodenně anebo často přistupují ke stolu Páně, činili tak hodně, svatě. Jak krásně spojilo by nás co nejúžeji s Kristem, osvítilo by náš rozum, posilnilo vůli, udrželo a rozmnožilo duševní náš život, zeslabilo naše zlé žádosti, očistilo od hříchů všedních, pomohlo nám ke slavnému zmrtných-vstání. „Jestliže zmizela každá nemoc

u těch, kteří se dotkli podolka roucha Kristova, kterak by nezmizeli nemoci od nás, když jsme tak šťastni, že přijímáme Krista“, praví sv. Jan Zlatoústý.

Svatostánek mívá ve starých kostelích za dřívějších dob velmi často podobu věže, byl jakýmsi věžkovitým domkem, jakoby se tím mělo říci: Svaté přijímání je věž síly. Kdo má tedy mnoho utrpení, křížů, příkoří, má často přistupovati ke stolu Páně, aby se posilnil. Proto dává Písmo svaté prvním křesťanům tak skvělé vysvědčení, že „byli jednoho srdce a jedné duše“ (Sk. apošt. 4, 32.), přistupovali totiž denně ke stolu Páně, jak o nich čteme: „trvali pak v učení apoštolském a v obcování lámání chleba a na modlitbách.“ (Sk. apošt. 2. 42.)

Má-li naše duše býti posilněna a nasycena velebnou Svátostí, nutno přijímati ji nikoliv ze zvyku. (Svatá Gertruda píše: „Kdo přijímá toliko ze zvyku, nebude mít žádného podílu na štědrosti Boží), ale nutno se dobře připraviti, pak se vyplní výrok svatého Alfonse Liguoriho: „Božská velebnost dobře zaplatí pohostinství, byla-li dobře uvítána.“ Amen.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

MILÉ VLASTI.

Tisíce hvězd se v obzoru třeptí,
váneť dnes pje si radostný sen:
sladko jak vlast svou v objetí míti,
srdci když duši se otvírá den!

Žel, hvězdy věští mlhavé noci,
v budoucí noci pak života sten —
Krátký je věru klam vábné moci:
Ku konci zbudou, ach — vzpomínky jen!

Vzpomínky hořké, hrůzná tma zeje,
bolno a těžko žít bez naděje,
sám jenom tajně tak v duši své lkát ...

Za slastné přece, vábívé snění,
upřimné v mládí Tvé políbení —
mohu-li v obět srdce své dát?!

Od bran smrti.

Napsala Marja Czeska-Maczyňská. Z polštiny přeložil O. S. Vetti.

(Dokončení.)

Průvod bral se dále v přesvědčení, že rozkaz neprodleně vykonán, Kristus však prošel řadami mlčících a pokorných kněží a zmizel v zástupech až do těch útrob vzrušeného lidu, za Ním pak nesl se šepot: Zaslíbený Mesiáš!

— Pomazaný Páně . . .

— Syn Boží . . .

A tu náhle vycítil Lazar, že ruka lidská silnější rozprostřela se ochranou nad tou světlou, mužskou hlavou, . . . i byl tehda . . . opravdu víře blízek.

Blízek víře . . . — Kolikrát už byl blízek víře . . .

Ó, Pane! Pane, přesvědč mě, . . . bez Tvé pomoci bídě zahynu přesvědč mě!

Strach ho zachvátil, . . . ledový pot obilil jeho skráně a široce vyvalené oči tékaly třepotavě — jako ptačí křídla bijící do drátů klece — po stěnách komnaty . . . Do duše vkradl se mu takový nepokoj . . . tak hrozný, tak jím lomcující, . . . zdálo se mu, že se cosi ve tmě tají, . . . na něho hledí, . . . jako dravá šelma číhající na svou kořist, . . . vstát, . . . utéci, . . . není s to . . .

„Marie . . .“

„Co pak, drahý?“

„Proč . . . nikdo z našich . . . u mne nebdí? . . . já přece . . . umírám . . .“

„Obecní představenstvo zakázalo . . .“

„Protože jsme Pána přijali?“

„Proto . . .“

Mávl rukou, . . . obejde se bez nich, . . . ó, kdyby se mohl přitulit k nohám Páně, . . . potom by ho ten hrozný strach odstoupil — —

Kdyby mohl . . .

Pane! Pane! . . .

I zdá se mu, že slyší plný síly hlas: „Já jsem zdroj života!“

Přesvědč mě, . . . pomoz mojí nevěře, . . . nebo jsem slabý a bídny . . . Kriste! ó, Kriste! . . .

Pominul ho strach . . .

„Marie,“ rve se trhávým, namáhavým šeptem z Lazarových prsou, „nevrátil se posel?“

„Ještě ne . . .“

„A ty, . . . co děláš? . . .“

„Modlím se . . .“

„Modli se nahlas . . . modlitbu, které vás naučil Pán — —“

„Mám snad . . . Martu vzbudit? . . .“

„Ne, . . . bděla tak dlouho, . . . nechat spí, . . . ale ty se modli. prosím . . .“

Venku dávno již boufka pominula, . . . vlna měsíčního světla stele se až k Lazarově lůžku . . . Utkvěl na ní pohledem a v duchu opakuje sestřina slova, a každé z nich jest mu . . . jasné a srozumitelné, jak nikdy před tím.

„Otče náš, . . . jenž jsi na nebesích! Posvěť se jméno tvé, přijď království tvé, . . . buď vůle tvá . . .“

Proč se Mariji zlomil hlas a slzy se v něm chví, . . . proč? — . . . jako v nebi, tak i na zemi . . . Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpust nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům . . . A neuvoď nás v pokušení, ale zbav nás ode zlého . . . Amen.

„Buď vůle tvá . . . jako v nebi, tak i na zemi,“ ještě jednou opakuje Lazarova ústa. „Buď vůle tvá . . .“

Tak mu lehko, tak dobře, . . . bledý, radostný úsměv ševlí mu kolem potvřených úst, . . . jest ospalý, . . . zdřímně si . . .

Ladno . . . krásně . . .

Tiše vešla Marta, mrskla pohledem upřímného znepokojení po bratrovi, zdálo se jí, že spí, i přikleknouc k Marii pravila u radostném šepotu: „Marie, posel se vrátil.“

„Přijde Pán?“

„Nevím, . . . vzkázal pouze:“ Nemoc ta není k smrti, nýbrž k slávě Boží, aby Syn člověka byl oslaven skrze ni.

Nemoci zbystřený sluch Lazarův přece pochytí! ta jedva slyšitelně zašeptaná slova a poslední pozemská myšlenka šlehla mu rozradostněným nozkem: „Pán mě vyslyšel...“

„Lazar dotazoval se tolikrát na posla, ... potěší se.“

„Dávno-li tomu, co usnul?“

„Před chvílkou.“

„Hleď, jak se mu hlava vyvrátila, bude ho v krku bolet, necháme-li ho tak dále ležet, ... musím mu podušku poopravit...“

„Jen ho nezbud...“

„Neboj se, ... já podušku s hlavou zdvihnu, ty pak druhou podstrčíš.“ Starší sestra sklonila se k bratrovi, opatrně vsunula ruce pod podušku a nadzvihla hlavu nemocného; padla na ni plná záře lampy, a Marta spatřila mrtvé, do dálky hledící oči a úsměv přimrzlý na rozevřená, nehybná ústa.

Umřel ...

A ani se za něho... dle zvyku nepomodlili!

Dutě, zoufanlivé lkání roztráslo prsa ženina.

„Umřel!“ — — —

Maria poklekla u lůžka, přitiskla bratrovy ruce k žhavým rtům; myslí pak její snula se jako nevyjasněná záhada Kristova odpověď: — „Nemoc ta není k smrti, nýbrž k slávě Boží, aby Syn člověka byl oslaven skrze ni.“

A hle on umřel, ... přece umřel ...

Což si posel dobře nezapamatoval slov Páně?

Či snad Mistr ještě dojde? ... životu jej vrátí, ... jako mládence Naimského, jako dceru Jajrovu? ... měl ho přece rád ...

A v její duši u stydnoucích pozůstatků bratrových vznikla ... naděje

* * *

Hodina mījela za hodinou, uslzené oči Mariiny marně pohlížely v očekávání do hlubin zahrádních, ... Pán nepřišel ...

Odneseny z domu tělesné pozůstatky bratrovy, ... zavřel se za ním kámen hrobový.

Dům naplnil se lomozem, sjeli se pokrevní a známí z Jerusalema, by nebožtíkovi vzdali poslední poctu ...

A hle, nadešla noc ... a s ní konejšívé ticho ...

V duši ženině poslední naděje zhasla ...

Nepřišel Pán — — —

* * *

Minul den druhý, třetí ... a i čtvrtý chýlil se k západu.

Dům pořád ještě plnil pohřební zmatek a lomoz a mučivě dorýval na ně v jejich svěžím, v jejich beznémém bolu a v těch dnech ještě silněji je sloučilo pouto sesterské lásky a společná víra v božství Kristova.

Maria, jako by hledala útulku před dotírajícími na ni, plnými zoufalstva myšlenkami, snažila se připomenouti si všechna slova Kristova, všechny záznaky, jichž svědkyní byla, a vypravování o Něm vyplňovala jen dlouhé večery, kdy uchýlivše se z kruhu vášnivě rokujících hostů čerpaly, pohlížeje v tichý blankyt nebeský, z věčně živého zdroje Jeho nauky.

A zoufalství přecházelo v tichý bol, ... vzpoura potuchala v slzách, hasla v důvěře, že za hrobem je život, ... musí býti, ... neb On tak učil.

Marta trhala jarní tulipány do kytice, by ji zanesla na Lazarův hrob, když k ní všecek udýchaný přiběhl sousedův hoch: „Marto! Marto, — Ježíš z Nazaretu přichází s učeníky, odpočinul u studně v poli, ... vzkázal pro tebe ...“

„Pro mne?!“

Zahodila kvítí, přeběhla v pravém slova významu zahradu, potom však se náhle zastavila a povídala si v duchu: blahová Marto, ... teď už příchod Páně nic nezmění ...! — i šla čím dále tím volněji ... V první chvíli povstala v ní radostná myšlenka: — On všechno může ... ale hned pohasla v bolestné: — už je pozdě ...

Že pozdě?

Což může býti pro Krista nějaké „pozdě“?

A hle, u studně v poli spatřila Ježíše a plačíc vrhla se Mu k nohám: „Pane, kdybys tu byl, bratr můj nebyl by umřel . . . Jakási naděje, jež se jí zdála šílenstvím, projela jí srdcem, když slzic dodala: „Však nyní vím, že začkoli požádáš Boha, dá tobě Bůh.

Lahodným, otcovským posunkem dopadla Jeho dlaň na její šedivější hlavu, když jí řekl: „Vstane zase bratr tvůj.“

„Vím, že vstane při vzkříšení v den poslední.

On pak skláněje se k ní mluvil tiše, ale tak mocně, že hloubí duše pronikalo: „Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, byť i umřel, živ bude . . . A každý, kdo žije a ve mne věří, neumře na věky — — — Věříš-li tomu?“

Pozdvihla k Němu oči plné síly: „Věřím, Pane . . . Já jsem uvěřila, že Ty jsi Kristus, Syn Boha živého, kterýž jsi přišel na tento svět, . . . a ani bratrova smrt té víry mi nevzala.“

„Blahoslaveni, kteří věří, neb jejich jest království nebeské . . . Zavolej mi tvou sestru, Marto, a přijď s ní. Půjdemo společně k Lazarově hrobu.“

* * *

„Pane, kdybys byl zde byl, . . . bratr můj nebyl by umřel!“ opakovala Marie mimovolně slova Martina, padši Mu k nohám, On pak, vzrušen její bolem až do těch útrob, ptal se jí: „Kde jste jej položili?“

„Pane, poď a viz . . . Tak po Tobě tesknil, tolikrát se v posledních chvílích ptal, přijdeš-li . . . a nedočkál se Tebe . . .“

Brali se mlčky stezkou mezi mladým osením, jež vlníc se větrovými závaný stříbřistými toninami se měňalo. Kristus se modlil, . . . modlil se beze slov, . . . jak obvykle, Jeho pak blankytné oči zalily se slzami vroucí prosby, . . . nesmírné soustrasti s lidskou bédou.

A učení Jeho a někteří ze židů, co se byli se sestrami zároveň do-

stavili, šeptali si: „Hle, kterak ho miloval! . . .“

„Plače . . .“

„Nemohl-liž ten, jenž otevřel oči slepého, učiniti, aby byl tento ne-umřel . . .“

Poslední záblesky hasnoucího slunce pozlacovaly hrobový kamen a kolem rostoucí sykomory . . . Zastavil se Pán a řekl: „Odstraňte kamen . . .“

„K čemu to?“ zašumělo bázlivě v zástupu. „Čtvrtý den . . . Úpal . . . Hřích . . .“

„Marie,“ zašeptal kdosi, „popros Pána, by toho nechal, . . . hrozný to pohled . . .“

Svěsivši tedy zlatou hlavu vyjekla skrze slzy: „Pane, . . . již zapáchá, . . . neboť čtyry dni jest v hrobě.“

Shlédl k ní: „Neřekl-liž jsem tobě, že budeš-li věřiti, uziš slávu Boží? Odvalte kamen!“

Učení dali se do práce, napjaly se mladé svaly, a kamen lehl odvalen . . . Těžký hrobový zápach rozešel se vzduchem, pohltil vůni, jarních květův a v duších lidských vzbudil smrtelnou hrůzu — — —

A stalo se takové ticho, . . . že slyšení bylo bzučení komárů a mušek let . . . A aj, vzrušený, děkoslovný hlas Ježíše z Nazaretu zazněl: „Otče, děkuju tobě, že jsi mne vyslyšel! . . .“

A vztáhna ruky zvolal hlasem velikým: „Lazare, poď ven!“

I nastala chvíle, kdy se zdálo, že lidská srdce zmrtvěla, že se zastavil čas.

A nastojte! v krvavém osvětlení slunečním . . . jako prelud z jiného světa objevila se postava v bílých plátnech . . . s obličejem obvázaným . . .

„Rozvažte ho!“

Zděšení ochromilo všechny, toliko Maria přistoupila k bratrovi, rozvázala obvazky na rukou i na nohou a líbezným, sesterským posunkem strhla mu s tváře roušku . . . Pohleděl na ni jako člověk z těžkého snu probuzený a potom ty pátravé, nepokojné

Sv. Anna.

zornice spočinuly na temné, vlhké
hlubíně hrobní a na jasné postavě
Kristově . . .

V ústech měl ještě ošklivou příchut'
hnísu . . .

Porozuměl . . .

Na všechno se upamatoval, . . . toliko
marně paměti hledal obsahu těch čtyř
dní . . . Zdálo se mu, že mezi onou
poslední nocí a příchodem Páně sotva
okamžik uběhl . . .

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

PROSBA KE TVŮRCI.

Přemocný Bože! Na půdě dumy
křesťanů prvních zbrcené krví,
srdečně, všele hlas můj zní smělý:
Vděčnosti zář kéž světi mé kroky.

Kéž roste k těm, již žití mé rumy
láskou svou zvedli paprsk jak prvý —
Nad hlavou bouře, když se mi tměly,
veplouti mi dali v nadějně toky . . .

Ověňči, Tvůrce, život jich slasti,
cesty ty prosté balvanů měli,
chloubou by byli církvi i vlasti.

Věčná pak slast jim odměnou bude,
k Tobě když žitím celičkým spěli, —
vděčnosti slast tím největší zbude!

P. William Doyle T. J.

Vojenský kurát (1873—1917.) — Přeložila Ebertová.

Po skončeném noviciatu byl poslán
na 4 roky do koleje v Clongowes
jako dohlížitel. Hle, jak tyto 4 roky
odříkání změnily úplně jeho povahu!
Jeho touhy, jeho chtění, jeho záliby
— vše přestalo pro něj existovati.
Jest zcela oddán svým žákům, pořádá
s nimi hry, svou živostí je povzbuzuje,
opravuje porouchané rakety a míče;
stírá slzy, zkonejší malé rozmršky,
urovnává spory; pojímá své svěřence
vážně, jedná s nimi jako s dospělými
muži. Pak, když skončí hlomoz od-
dechu a přestávek, nastává Williamovi
dozor na chodbách, opravování
úloh a jiné povinnosti, konečně pak
příprava ke kolejní slavnosti — volba

hry, její nastudování, zkoušení zpěvů
a deklamací atd. — A to vše tvoří —
byť nepatrnou — část jeho „pozvol-
ného mučeníctví neustálou námahou
a ustavičným odříkáním“, kterým se
zaslíbil Matce Boží. Doklad tohoto
slibu, o kterém nikdo jiný nevěděl,
byl uzavřen v zásuvce jeho stolu.
William bez ustání připomínal si jeho
obsah, aby se nutil k statečnosti,
sbíraje tou měrou malé snítky jednu
po druhé, aby utvořil tak celou hra-
nici!

Ale býti mučedníkem neznamená ještě
býti nevrlým a přepjatým! Jeho žáci
mluví ještě podnes nejen o pevnosti
jeho charakteru a o opanování sama

sebe, ale také s nadšením o jeho vlídnosti a dobrotě.

Pak přišla doba studií: 3 roky filosofie a 3 roky theologie. Nepevně zdraví zvěštuje Williamovi námahu studií. Práví se o něm, že byl více pilný než skvělý. Říkalo se však zvláště o něm vždy totéž: že byl prostý, přímého jednání, příjemný společník a že nikdy nesnížil se k tomu, aby provedl nepěkný kousek. Byl obětavý do krajnosti a své oběti přinášel s radostí a úsměvem. Tim způsobem stal se oblíbencem všech, s kterými se stýkal. — 23 července 1907 byl vysvěcen na kněze. Úmysl a poznámka tohoto dne: „Kráčeti přímo k svatosti. Bojovati až ke zmaru těla, abych se stal svatým!“ —

Třetí rok.

Sv. Ignác neobával se vrhnouti svého novice do víru koleje, pak doporučiti mu úplné věnování se studiu. Byla to dobrá taktika! William se dle ní zachoval a tak, když jeho duch a charakter se upevnil a vytříbil, stal se zralým mužem.¹⁾

Prodělal ještě jeden rok studia v tak zvané „Škole srdce“. Jest po poslední upevnění povahy, které činí z odchovance pravého Jesuitu. Byl vyzbrojen od té doby k výpadům světa pro svůj boj za Krista jako mnohý stoupenec Xaveriův nebo Régisův, jeden z těch skromných, jejichž jména budou proslavena ve veliký den posledního soudu.

Snadno pochopíme, v jakém rozpoložení mysli přišel P. Doyle v roce 1907 do Tronchiennes, aby tam započal tento třetí rok noviciátu. Toto období bylo rozhodným pro celý jeho život, to dobře věděl. Také s jakou péčí psal své poznámky v této době!

Jako počátek této poslední periody studia sv. Ignác nařídil svým chovancům plných 30 dní exercií. Nutno především učiniti je poddajnými a

odevzanými. Hle, jak P. Doyle znamená počátek této významné doby svého života: „Cítím, že jsem na rozhraní života; chci býti znovuzrozen v Bohu, neodepřiti Mu ničeho. Neříkám: chci jíti jen až sem — ale ne dále!“ Ve svém nadšení jest ostatně dosti přísný sám k sobě: „Má povaha, zbabělá a slabá, má strach z této zkoušky, neboť tuší, že Pán bude požadovati od ní velké oběti. Avšak, můj Ježíši, chci, chci býti konečně obozen.“

30 dní zkoušky prošlo, i píše: „Ve jménu Boha vstupují nyní na úzkou stezku, která vede k svatosti, následovati bude odhodlaně stopy svého Krista, který kráčet přede mnou, kříž na rameni. Jej napodobiti, učiniti, aby život můj podobal se alespoň v malé míře životu Jeho, hle, toť úkol mého celého příštího života, abych, toto konaie, byl hoden zemříti pro Něj.“

Život P. Doyle byl naplněn nyní těmito dvěma zásadami:

1. Vincere se ipsum (zvítěziti sám nad sebou) a Agere contra (vystupovati přísně proti sobě samému).

To platilo pro jeho snahu, státi se velikým.

Druhé pravidlo bylo pro jeho pili pro jeho „mučednictví pozvolné“, záležejícím v drobném ale častém strádání jako v bodech špendlíkem:

2. Činiti věci všední nevšedním způsobem.

Ustáliv se na tomto rozhodnutí, P. Doyle napsal: „Předvídám, že život se mi bude zdáti nekonečně dlouhým a že smrt nepřijde nikdy příliš brzo!“

Po všech těch krásných plánech, které si během tohoto třetího roku noviciátu vytvořil, P. Doyle zahájil bitvu se sebou samým velkým gestem: chtěl vstoupiti do vojska jako dobrovolník pro Kongo.

Misionářem.

Nikoli, nebyl poslán do Konga. Jeho hrdinská žádost byla zamítnuta a povolán byl do Irska, aby tam pracoval

¹⁾ Jesuité v třetím roce studia dosahují 30 let.

„pro obecné blaho“. V tomto ohledu byl velmi činným. Od r. 1908—1915 uspořádal 152 misíí a duchovních cvičení. Měl vše k dosažení úspěchu: podmaňující zevnějšek, hlas jasný a jímavý, hluboké přesvědčení; přednes velmi plynňý a což nade vše mělo význam: nebál se námahy, připravoval . . .

Ve zpovědnici měl úspěch ještě větší. Byl člověk hluboce citící a tak prostý beze vší affektace. Bylo mu známo, že nikdy nepodaří se mu dosíci v plné míře prostou jímavost slova, rozpětí ducha a soucit svého Mistra a tím právě byl neodolatelným. Píše: „Po celou dobu svého misionářství nesetkal jsem se s člověkem, který by byl odmítl účast na misii a zpovědi“. — „Jestliže setkám se s člověkem zatvrzelým, nemohu ani popsat, co se v duši mé děje! Zdá se mi, že bych měl zdvihnouti své srdce jako přetékaající vodu a vlítí lásku a milost na tuto ubohou duši bloudící.“ — Jinde píše: „Na kolenou půjdu prosíti lidi, aby byli čistými a svatými; tak pochopuji přání Ježíšovo: svatost ve všech a v každém z nás!“

Jako oporu neměl vlastně nic jiného než důvěru v sebe. Kláštery a klášterní školy dostávaly neustále tyto prosby: „Zaopatřte nám muniční.“ — „Zde případ houževnatý, modlete se!“ — „Malou modlitbičku pro velkou čtyřicetiletou rybu, doufám že ji zítra ulovím!“

Jeho úsudek byl: „Myslím, že jest příliš mnoho pracovníků v klášterech; bylo by dvakrát tolik třeba těch, kteří by klečeli na kolenou a prosili.“ — „On sám pracoval rukama, i „koleny“. „Čím více mám zaměstnání, tím větší jest potřeba modlitby, takže ubohý spánek musí se rozdělit mezi tyto dvě potřeby.“

Při misiích zpovídal v jedné osadě až do 11. hod. večer a pan farář viděl jej, jak se pak vzdálil, však jen proto, aby se šel poklonit nejsvětější Svátosti oltářní a zůstal tam až do 2 hodiny noční. Ráno pak na to byl

prvním vzhůru. K této jeho horlivosti pojí se pokání málo obvyklé; jeho důvěrné poznámky nás o tom poučují. Bylo to jednou po dni velké námahy při misiích: „Konal jsem pobožnost kleče na kolenou na mramorových dlaždicích a měně místo čas od času, mohl jsem plně pocíťovati chlad, který vydávaly. Potom konal jsem po 2 hodiny křížovou cestu, dávaje si při každém zastavení 14 ran důtkami. Na to probděl jsem zbytek noci, kleče před nejsvětější Svátostí, ruce na kříži rozepjaty, takže jsem prožíval smrtelné muky tohoto utrpení!“

Muž, který takto jedná, jest pevně vůle a není naprosto povahou chabou. Těší se plnému zdraví, jest dobrého rozmaru, pracuje mnohem více než ostatní misionáři; jeho výkonnosti není na újmu tato přisnost k sobě samému a jeho pokání tím méně. Neboť neochvějnou pevností, bystrým duchem a dobrou náladou podařilo se mu vždy potlačiti výstřední myšlenky a výstřelky jiných.

Co se týče jeho, šel stále vytčenou cestou; dosáhl-li úspěchu, odmítl skromně zásluhy na tom: „Docilený úspěch přesahuje mé očekávání. Jest to však jenom dílo milosti Boží: „Nemám býti na co hrd, mám na celém úspěchu jen tolik podílu jako ubožák, který točí klikou a vyluzuje krásné zvuky z kolovrátku.“ „Bohu se zalíbilo — jak se zdá — odměniti již zde moji práci; zajisté za můj nevděk a utrpení, které pro mne vytrpěl v minulosti . . . Ach, kdybyste znali mé dřívější chování vzhledem k Ježíši, tu obrátili byste se ode mne s ošklivostí.“ „Jaký pocit zahanbení pro mne, když mi někdo blahopřeje; asi takový, jaký by mělo piano, kdyby si někdo vzpomněl blahopřáti mu k vůli krásné melodii, kterou ze sebe vydalo.“

Úspěch P. Doyle byl stále patrnější. Během jednoho léta přes 40 společností řeholních jej žádalo o misie. Jeho spolupracovníci říkali o něm, že drží srdce svých posluchačů v rukou. Ježíš však nezapomněl na jeho úpis

z doby dřívější, smlouvu podepsanou vlastní krví jeho — „pozvolné mučeníctví“. Píše v té době: „Takový nevýslovný strach, takový pocit hrůzy, taková nechut se mne zmocnila, když blížila se doba těchto misí, že zdálo se mi, že musím v posledním okamžiku telegrafovat, že jsem vskutku neschopen podniknouti tuto cestu,“ tak psal jednomu ze svých přátel.

Dále psal: „Končím tyto misie s pevným úmyslem, nikdy více misii neporadím.“ Na štěstí — připojuje k tomu O'Rabilly, jeho životopisec — bylo to jedno z těch rozhodnutí, které nikdy neprovedl. (Vydání v anglickém jazyku, str. 70).

Útulky pro pracující.

P. Doyle pokračoval se zápletem ve svém díle pro blaho obecné a byl neúprosně přísným sám k sobě. Viděl ve Francii a v Belgii dobro, které se lidu prokazuje zřizováním útulků. Proto rozhodl brožuru: Útulky dělnické. Proč nejsou v Irsku? — Jest jisto, že vzbudil oposici, která jej obviňovala, že jest novotář. Pak následovalo protivenství všeho druhu. Konečně však se mu podařilo přece nalézt vhodnou místnost pro první útulek, ale několik dní po té sufražetky dům zapálily. Neškodí — myslil si — nutno však zvítěziti! A prostředky? Prosba k Matce Boží: odřiká se veškerého požívání masa proto, aby Maria se nad jeho podnikáním slitovala a přispěla mu, a Ona tak učinila.

„Theorím“ mnoho nepřál . . . „Náš Spasitel byl pracovník. Nemí více třeba než říci to, opakovati to dělníkům dnešní doby; nechť přemýšlejí o tomto faktu a budou poučeni a již očištěni tímto stykem se svým Božským vzorem. Tím, který mohl voliti . . . a zvolil býti jedním z nich.“

A tito lidé, o které se tak staral, nemohli vzdorovati kouzlu osobnosti P. Doyle. Rozhodli se, státi se členy útulku . . . mnohdy ze zdořilosti, této skromné zdořilosti malých lidí, která umí býti tak hrdinnou! Vycházejíce

z útulku po shromáždění, hovoří mezi sebou: „Nikoli, žádný jiný neučinil na nás dosud takový dojem, jako P. William. Jeho vzezření světce, jeho okouzující způsoby zaujmou každého na první ráz. V jeho společnosti uběhne půl dne jako několik minut. Jeho řeč jest jasná, prostá; mluví tak mile, poutavě, že kázání jeho jsou — jak sám říká — „malé pohovoreni“. — „Doposud byli jsme zvykli jen na výhružné hřmění kazatelů, po jeho kázání však máme dojem: . . . pak jest to přese vše lehké spasiti svou duši. Bůh jest dobrý! Miluje mne, a čeho žádá ode mne, není mnoho!“ — „A jak odolati tomuto strhujícímu nadšení a pohledu P. Williama, který řeč jeho provází?“ — „Bylo to opravdu krátké“ — říkají si — „kdybychom tak měli ještě jedno shromáždění!“

Různá díla.

P. William neodvolal svého krásného gesta, kdy rozhodl se jíti do Konga. Na jeho stolku nalézá se malý katechismus „anglicko-konzský.“ Při svých besídkách, které pořádá pro pracující lid, prosí, aby se hodně rozjímalo o „ohromné armádě pohanů, jichž defilování — jeden po druhém — vyžadovalo by času 31 a půl roku.“ Pak měl dobrý nápad, rozšiřovati illustrované pohlednice s hezkým černošským dítětem s výzvou ke koupi tohoto děcka . . . 3 fr. 50 cent, za které obdrží se právo, zvoliti jednomu děcku křestní jméno. Bylo to „křížácké tažení černých dětí“.

Na to uveřejňuje dva spisky: „Povolání“ v r. 1913 a „Budou knězem?“ v r. 1915. — „Počínám věřiti,“ psal svému otci — „že bude mi dopřáno viděti 100.000 vydání dříve než dosáhnu věku, kdy se nosí berly a kdy vous zbělí.“ V r. 1922 dosáhla jedna z jeho knížek 10 vydání (100.000) a druhá 7 vydání (40.000).

P. Williamovi byl vzorem P. Gin hac. Byl jeho ideálem. P. Doyle přeložil jeho životopis do angličtiny, nenalezl však nakladatele. Postavil si ale hlavu

a — jako vždy — zvítězil. Zázrak! Kniha nalezla hojného odbytu. „P. Gin hac učinil nejméně zázrak,“ píše o tom P. William svému otci, „a po-
čínám věřit, že to není špatný „typ“
přes jeho vzezření, vyjadřující velkou
nutnost dobrého oběda.“ — Vskutku,
na úvodním listě knihy nalézá se po-
dobizna muže, který — jak se zdá —
nenajedl se vždy do syta.

P. Doylovi byla též známa moc
nesmrtelné reklamy léku „Růžové pi-
lulky pro bledé osoby“. Nechal proto

natisknouti podle způsobu této re-
klamy na růžový papír svou oblíbe-
nou vroucí modlitbičku: „Bože, učin
ze mne světce!“ Rozeslal listky tyto
v krabičkách do klášterů a škol
s tímto návodem: Uživati často během
dne, někdy i v noci dle lékařského
předpisu. Je-li nemoc tvrdošijná, zvyšte
dávku: 1 pilulku každou čtvrt hodiny.
Účinek neklamný: uzdraví nebo za-
bije! To jsou „Růžové pilulky P.
William a pro bledé svaté.“

(Pokrač.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský :

M E D I T A C E .

Často jen jediný pohled
život náš celičký vede,
přinutí k myšlenkám vyšším,
nebo nás — ke zlému svede.

Mé oko k oblakům zřelo,
perel kde nesččetně svítá,
k hoře pak Kalvarské, odkud
všem světům láska je vlita.

Byl jsem pln úžasu, dумы:
z ničeho stvořil Bůh světy,
Syna však vlastního poslal,
smyt by byl hřích lidstva kletý.

Co mohl více nám dáti?
Dobrotu větší snad známe?
Bože můj! My co Ti bidní
za vši Tvou laskavost dáme?

Hříchů řad svědomí tíží
poklesá nicotná bytost —
Přece však laskavě přijmeš
upřímnou hříšníka lítost!

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Jak misionáři unikli anglické šibenici.

Bylo to 17. března r. 1916. Devate-
nácte misionářů z řádu jezuitského
vypravilo se na misií do Ameriky.
Bylo mezi nimi 15 Belgičanů a 4 Němci.
Chtěli nejprve do Španěl a odtud
teprve na některé lodi španělské do

Ameriky. Dne svrchu zmíněného vyjela
loď z přístavu v Dünkirchen. Misionáři
doufali, že za příznivé plavby v 15—16
dnech dorazí do Kadixu na pobřeží
španělském, ale stalo se jinak. Po-
vstala hrozná bouře a plachetní jejich
loď prostřední velikosti octla se v nej-
větším nebezpečení. Misionáři, vět-
šinou novosvětcenci, připravovali se

doživotní zpovědi na smrt, která se zdála býti nevyhnutelnou. Slabá loď byla v irských vodách zmitána jako skořápka a hledajíc záchranu veplula konečně do anglického přístavu v Plymouthu.

Tou dobou však zuřilo v Anglii krvavé a bezohledné pronásledování katolíků a vstup na anglickou půdu byl každému katolickému knězi, nanejvýš každému Jesuitu, pod trestem smrti zakázán. Proto ve všech přístavech byla zavedena co nejpřísnější dohlídka. Poněvadž však někteří z misionářů byli za bouřlivé plavby nebezpečně onemocněli a cíle cesty za každou podmínku nutilo býti dosaženo, odvážili se přistáti ke břehu a vystoupiti na nebezpečnou půdu, ovšem zaměřivše svá jména a všelijak se přestrojivše. Někteří vydávali se za kupce, jiní za vojáky anebo studenty, opět jiní za sluhy, někteří za lodníky.

Ubytovali se ve dvou různých hostincích a snažili se hráti každý svou úlohu, jak nejlépe mohli. Vystříhali se, aby náboženskou skromností nevybudili podezření, zato rozmlouvali o věcech vojenských nebo obchodních anebo vytasili se se svými vědomostmi hudebními nebo lékařskými, jak toho vůbec jejich přestrojení vyžadovalo.

Ale to všecko nedovedlo bystré zraky anglické policie oklamati. Její horlivost byla zvýšena podivnou v městě kolující pověstí, která se zakládala na výpovědích jedné staré ženy. Bylo jí totiž ve snách zjeveno, že tohoto roku a dne v Plymouthu přistane loď s knězi, kteří městu a celé zemi neštěstí a záhubu přinesou.

To všecko napomínalo k dvojnásobné ostražitosti. Tak přišli již téhož dne úředníci do obou hostinců, aby cizince důkladnému výslechu podrobili. Nejprve pokoušeli se od jednoho z lodníků hrozbami a sliby něco vyzvědět. Ale důvtipný mladík pocínal si statečně a řekl jenom, že to jistě nejsou žádní Španělé a tím méně kněží anglického původu, že mluví francouzsky

a vlámsky a ať se jich optají sami. To se také stalo. Používaje lstí začal úředník mluvit francouzsky, zabočil však náhle do španělštiny a vyptával se, odkud a kam je vede cesta. Ale oslovený se nedal; napohled rozmrzen odpověděl: „Jaký je to způsob, někoho vyzvati, aby odpovídal francouzsky, jej však španělsky osloviti. Oni vyvážnuvše z velkého nebezpečení na moři od Angličanů lepšího přijetí očekávali. Úředník se touto odpovědí spokojil, pokračoval ve výslechu po francouzsku a vzdálil se se svými společníky na oko spokojen.

Před odchodem nařídili hostinským, aby na počínání svých hostů dávali bedlivý pozor, a o výsledku pátrání podali úřadům zprávu. Zpráva zněla v ten smysl, že je pouze nápadno, že cizinci jsou tak pokojní, nikdy mezi sebou se nehádají, se nezapřisahají, neklejí a p. To vzbuzovalo podezření. Domníváno se, že pod stupkou svornosti a mravopřičnosti něco se skrývá. Byly to tytéž známky, které už opětně vedly k vypátrání anglických duchovních, kteří přišedše z italských nebo španělských seminářů do Anglie se chtěli vplížiti, aby anglický lid obrátili na víru katolickou a obyčejně na šibenici skončili. Byla tedy konána porada a ještě též noci byli oba hostinští povoláni na úřad a zevrubně vyslýcháni. Jeden z hostinských vyslovil se krátce a rázně, že je to věcí úřadů podobné věci zjistiti; jeho starostí že jest pouze, aby se hosté slušně chovali a řádně platili. Druhý řekl, že pouze ví, že jeho hosté jsou veseli a slušní lidé a řádně platí. Na to byli hostinští propuštěni a povolán lodní kapitán. Týž vypovídal tak obezřetně a jistě, že ho zase propustili, aniž nabyli důvodu k nejmenšímu podezření.

Tak uplynulo několik dní. Misionáři hráli zatím svou úlohu dovedně dále a dávali na jevo bezstarostnou veselost tím více, čím více nedůvěřivost úřadů toho vyžadovala. Při tom nezapomínali však na duchovní řeholí

předepsané cvičení. Aniž toho kdo nezasvěcený pozoroval, dávali si určitá znamení k rozjímání, zpytování svědomí atd. Aby cvičení nebyla jednotvárná a proto nápadná, konali je někteří stoje, jiní sedě a opět jiní chodíce sem a tam. Chodíce po dvou vykonávali navzájem i sv. zpověď, aniž to kdo tušil. Ano i lehké duchovní čtení vplétali dovedně do svých cvičení. Jedině sloužití mši sv. a přijímatí nebylo možná, což tím bolestněji postrádali, ježto byl právě čas velkonoční.

Jak dobře mladí apoštolové svou úlohu hráli, viděti z této příhody. Jeden z misionářů, jenž se vyznal trochu v lékařství, vydával se za lékaře a líbil se hostinskému tak, že mu nabízel svou dceru za manželku a nad to bohaté věno slíbil. Misionář nechal hostinského při jeho minění a nabídku zdánlivě přijal. Vymínil si však, že zatím své umění ve Španělsku zkouší a po svém návratu své rozhodnutí mu sdělí.

Zatím pokračovaly úřady ve výzvědách s urputností vpravdě anglickou. Aby tím spíše cíle došly, posílali do obou hostinců placené výzvědače, kteří stavíce se zbožnými, hleděli důvěru misionářů si získati. Jedni nabízeli jim mešní roucha, aby mohli sloužití mši sv., jiní přáli si se zpovídati, opět jiní prosili za ponaučení ve věcech víry a p. Ale misionáři odpovídali tak obezřetně a počínali si tak dovedně, že výzvědači s nepořízenou odcházeli.

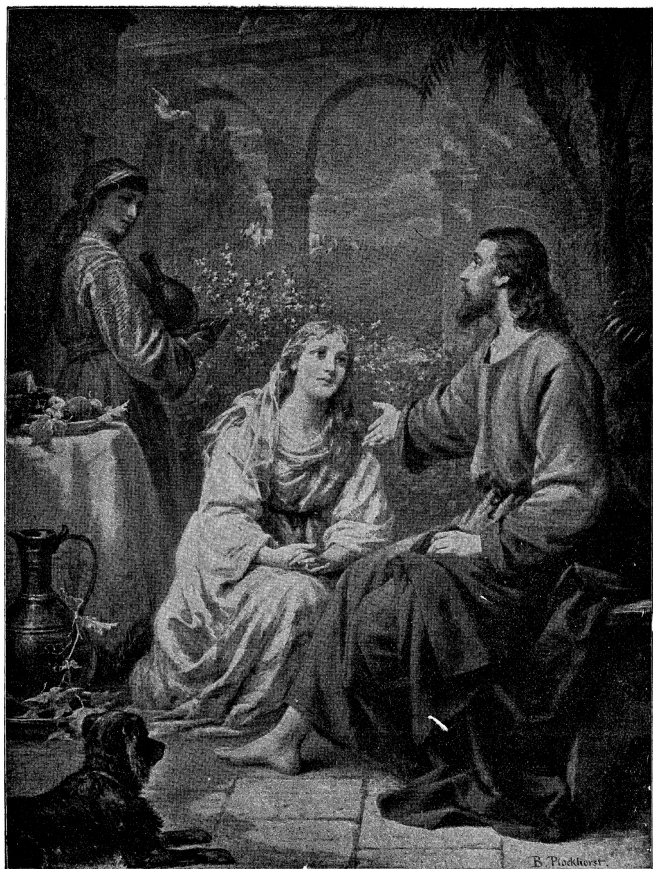
Vzdor této obezřetnosti nescházelo mnoho, že by se bylo tajemství málem prozradilo. Někteří lodníci vystoupili totiž na břeh a zapomněvše se v jednom z hostinců na „pátéry“ se dotazovali. Hostinská uslyševši to hrozně se ulekla. Domnívala se, že podezření policie bylo přece oprávněné a že její milí hosté propadnou svému osudu. Ale jeden z misionářů

dovedl i toto nebezpečství zažehnati. Usmívaje se dobrou ženu upokojil. Jméno „páter“, pravil jí, je v jejích vlasti čestným názvem. Aby se jenom upokojila a raději donesla oběd, ježto už je nejvyšší čas. Hostinská skutečně se upokojila a tak i tato příhoda, která jim mohla býti osudnou, beze škody minula.

V těchto stálých starostech a úzkostech uplynulo 10 dní. Následujícího dne blížila se do přístavu loď a kapitán s hrůzou poznal, že je to tatáž loď, která po něm z Belgie odjela a jejíž cestující dobře misionáře znali a věděli, kam se plaví. Kdyby vystoupili na břeh, byla hra neodvratně ztracena. Bez meškání pospíšil kapitán a oznámil misionářům, v jakém jsou nebezpečství, nedostanou-li se za včas na moře.

Na rozmyšlení nebylo kdy, bylo třeba jednati rychle. Aby však nezbudili podezření rychlým odchodem, stavěli se misionáři, jakoby teprv příštího dne minili odcestovati, a jako by vůbec v této věci se nemohli dohodnouti. Někteří stáli však na tom, aby odcestovali již dnes, ježto zaval právě příznivý vítr. A to se také nenápadně stalo. Šťastně dostali se všichni na palubu a loď hned odplula. A byl také svrchovaný čas. Nepřátelé na cizí lodi poznali loď misionářů a přirazivše ke břehu oznámili ihned úřadům, co se stalo.

Okamžitě byly vyslány dvě lodě, aby loď misionářů pronásledovaly. Ale mezera mezi oběma loďmi byla již příliš velká a tak unikli šťastně krvavému osudu, který jich jinak neodvratně očekával. První den vál příznivý vítr, ale hned na to povstala opět strašná bouře, ze které jen s největším namáháním vyvázli. Konečně přistáli u břehů španělských a ze Španěl vydali se na cestu do Ameriky, kamž ještě r. 1916 všichni bez úrazu dorazili.

Sestry Maria a Marta.】

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokrač.)

V tomto tajemném slunci viděla Anna Maria nejen fysické a mravní události tohoto světa, ale pronikala i propasti pekelné a výšiny nebeské.

Poznala los zemřelých s plnou jistotou; viděla věci vzdálené, hluboká tajemství přírody i milosti, rysy tváře osob, jež neznala, které byly na končinách světa, viděla jejich nejtajnější myšlenky a všechny jejich skutky. Stav svědomí byl jí znám velmi přesně; pořadu času pro ni nebylo, události minulé, přítomné i budoucí se všemi okolnostmi stály před jejím zrakem. Stačil pohled na slunce, a v téže chvíli ukázal se předmět, na který myslila v kruhu úplně jasně. Viděla celý svět, jako my vidíme průčelí domu; ve chvíli viděla před sebou národy země, poznala převraty, jež se dály v jejich lůně, neštěstí, jež na ně přišlo, příčinu trestů a léky pro ně; viděla stav jednotlivců, každého národa i celého pokolení lidského.

Touto mimořádnou a bezpříkladnou milostí znala Anna Maria všechny věci v Bohu stupněm nejvyšším, jaký lze dosíci v životě pozemském. Jenom blažení nebeští mají toto poznání ve slávě měrou nejvydatnější. Ale blahoslavená měla zvláštní milostí stálou účast v tom. Tento pohled a poznání věci dáno jí bylo vždycky, pokud může býti dáno duši, podrobené podmínkám tohoto života. Nebeský ženich jí říkával, „že ji připravil dar, jako neměl před ní nikdo, a kdyby osoby, které jí navštívily, věděly, kdo s ní je, že by klekaly na kolena; ne pro ni, která je toliko bídným a ubohým tvorem, ale pro toho, jenž stále s ní bývá; že bývá v srdci jejím, jí oznamuje svoje nařízení i největší tajemství, uváděje ji do svých stánkův.“ Dle názoru bohoslovce, zkušeného ve věcech mystických, představovalo toto symbolické znamení slunce vtělenou božskou moudrost, jež v ní sídlila

zvláštním způsobem. Skutečně představoval jasný kruh božství; koruna a dva dlouhé trny tvořící kříž znázorňovaly lidskou přirozenost a její bolestná tajemství. Majestátní paní, sedící rozjímajíc s paprsky na hlavě v tajemném slunci, představuje vtělenou moudrost, zřídlo všeho osvětlení.

Tajemné slunce je dokázáno tisícerými událostmi; nejdůležitější jsou svědky potvrzeny; nyní třeba vysvětliti jeho povahu. Předně jest jisto, že zlý duch v tom nemá podílu, že Anna Maria nebyla obětí šalby zlého ducha. Strom poznává se po ovoci, dí evangelium; vynikající ctnosti blahoslavené, zvláště její pokora a poslušnost, dokazují dostatečně božský původ tohoto daru, a nesčetná obrácení, jež následovala po osvěceních čerpaných z tohoto slunce, dokončují důkaz její síly nadpřirozené.

Jakkoli tento tajemný dar je nový formou i podobou, přece pro jádro věci nalézáme něco podobného v letopisech církevních. Máme pro to příklad u sv. Františky římské, která po 27 let viděla anděla, jehož úkol podobný jako slunce mělo u bl. Anny Marie. Stálý zjev tohoto anděla posvěcoval sv. Františku a byl zároveň pramenem vzácných milostí pro bližní. Přítomnost tak čistého a skvělého ducha vzbuzovala v duši její hluboký pocit pokory, takže jasně poznávala svou nízkost a nehodnost. Dopustila-li se Františka nedobrovolné chyby, zmizel anděl, a ukázal se teprve, až ho litovala. Pomoc anděla tohoto dávala jí v mnohých věcech takovou jistotu, že se zdálo, jakoby četla v srdcích a byla všudy přítomna.

Anna Maria dostávala sluncem tatáž osvětlení a jím přehlížela stále svoje záměry i vedení, podporovalo ji též mocné v poslání Bohem jí svěřeném.

Jako paprsky slunce přirozeného ukazují množství prášku, ze země vy-

stupující, jinak nevidaných, tak viděla též blahoslavená jdouc za popudem, který Pán dal jejímu srdci, v tajemném slunci svoje chyby a nedobrovolné křehkosti, i ony jichž, žádná duše není prosta na zemi. Ukazovaly se jí jako černé tečky aneb stíny v kruhu plovající; pokořila-li se a prosila-li Pána Boha za odpuštění, ukázalo se slunce opět v dřívějším lesku. Tento pohled nutil ji kráčet stále v přítomnosti Boží a proto poznávala víc a více svou nízkost a nicotu; její pokora se tím prohlubovala, její skutky stávaly se opatrnějšími a její láska horlivější. Poněvadž Anna Maria pro svou chudobu nebyla svobodná ve svých krocích, nebyla by mohla prospěti bližnímu a církvi, kdyby ji Pán Bůh nebyl nadpřirozeně osvětlil, by poznala potřeby duší. Tajemné slunce odkrývalo jí stále stav svědomí a ukazovalo jí hříchy, jimiž Pán Bůh bývá uražen na zemi, povzbuzovalo ji též k modlitbě, k pokání a ušlechtilému obětování, jež v jejím životě utvořilo právě mučnictví.

Vzala na sebe závazek modlití se za celý svět, za obrácení hříšníkův a zvláště za církev pronásledovanou; dále modlila se za mnoho potřeb zvláštních, jež se denně naskytovaly, a konečně za duchovní i časné potřeby všech osob, které se stále doporučovaly jejím modlitbám.

Zdá se tedy, že v tomto zázračném světle božství zvláštním způsobem sídlila a že o tajemném slunci blahoslavené lze říci slova prorokova: „V slunci položil svůj stan.“ (Ž. 18, 6.)

Anna Maria patříc na slunce byla velmi opatrná; užívala ho jenom ke cti a slávě Boží aneb z lásky k bližnímu, jednalo-li se o duševní blaho; pak též z poslušnosti aneb z popudu Božího, jenž ji pronikal až do nitra nehlubšího svatou bázni; byla-li při tom trpná, viděla jenom to, co jí chtěl Pán Bůh zjevit; předváděl jí někdy věci, jichž nehledala a hledati nemohla, jiné, jimž nerozuměla, o nichž nežádala objasnění.

Snad se někdo táže, ke kterému řádu darů duchovních se má připočítati tato milost nápadná a v účincích tak podivná. Podle všeho, co svědkové vypověděli, patří k milostem, jež bohoslovci zovou darmo dané, jako jsou dary prorocství, zázrakův a podobné. Kdežto jiné milosti takové bývají pomíjející, byla tato trvalá; blahoslavená měla vždycky moc používatí ji k tomu účelu, k němuž ji byla dána a podle popudu milosti Boží. Skutečně Anna Maria užívala svého zpovědníka, kardinála Pediciniho i svého duchovního vůdce, že má slunce stále před očima ať jde kamkoli, jak ve dne tak i v noci.

V slunci měnily se ustavičně postavy a znamení; byly tu věci skutečné: rychlí poslové, bitvy; tu znamení: koruny, zlaté obojky, drahokamy, meče, biče, sítě, koule aneb střely. Paprsky sluneční se někdy otvíraly, aby krev prolévaly; husté mlhy, zlatý déšť a různé jiné věci se ukazovaly; byl tu stálý pohyb. Ale pozorovala-li Anna Maria slunce, aby viděla určitou věc, zmizely všechny obrazy a znamení a předmět hledaný ukázal se jasně a zřetelně. Zdálo se, že tento dar byl úplně a nepřetržitě podroben její vůli a žádosti a sice po 47 let.

3. Anna Maria vidí v slunci tajemství víry.

Toto slunce učinilo z Anny Marie bohoslovce, mudrce, vidoucí, prorokyni; proto nenapadne, když mužové učení a zbožní se utkali k jejím osvěcením. Anna Maria odpovídala mužům vědy prostě jako dítě a jistě jako mistr.

Její zpovědník dí: „Služebnice Boží nepotřebovala studovati a bádati, stačilo, by pohleděla na slunce svoje. Tázali se jí na věci věroučné, na př. na souhlas volby milosti s dobrotou Boží, aneb jak trpěti mohlo s božstvím spojené člověčenství, odpovídala tak přesně a bohovědně správně, že žasli učenci. Radost bylo jí poslouchati o

vtělení Slova, o mateřství a panenství P. Marie.“

„Rovněž nepotřebovala knih, by rozjímala o tajemství naší víry. Každé se jí představilo před očima se všemi podrobnostmi. Myslíla-li na př. na horu olivetskou, viděla zradu Jidášovu, krvavý pot a nevýslovné muky Špasitele. Rozkoši bylo poslouchati Annu Marii, když vypravovala o útěku do Egypta, o poslední večeři a jiných tajemstvích. Ličila dům v Nazaretě, prostý nábytek, komůrku, kde P. Maria odpovívala, aneb lépe místo, kde rozjímala, „neboť, říkala zbožná žena, velmi krátký odpočinek, jež Panna popřávala svému tělu, byl ustavičným rozjímáním.“ Chtěla-li rozjímati mučnickví sv. Jana Křtitele, viděla jedním pohledem hrůzy žaláře, pokoru a oddanost předchůdce Páně, když hlavu sklonil pod meč katův i prostopášné hody Herodovy. Tímtež způsobem viděla i mučnickví jiných svatých. Chtěla-li poznati rysy tváře některého světce, stačil pohled, aby se to dověděla. Protože uctívala sv. Josefa, chtěla ze svatě zvědavosti viděti ho v slunci; i spatřila jeho krásnou, milou tvář, něco starší jak P. Maria, právě jak sluší ochranci této Panny vzácné.“

Kardinál Pedicini dí: „Jak často tázal jsem se o radu v záležitostech úřadu, jež jsem měl u vlády, a jak moudré rady a vysvětlení mi dávala! Její rady a osvícení vycházely jistě z božské moudrosti; nebylo možno, aby chudá žena, která se ničemu neučila, měla vědu tak všeobecnou a znala tolik věcí, na něž nestačí celý život se všemi zkušenostmi. Zjevila mi věci, které přesahují obor lidského ducha. Když jsem byl neklidný pro rodinné zprávy, jež jsem očekával, pohlédla do tajemného slunce a řekla mi pak příčinu, proč se opoždují. To stačilo vždy, aby mne uklidnila; neboť zkusal jsem, že její zprávy nikdy neselhaly. Často mi předem pověděla, co mne potká, abych nebyl překvapen; z vděčnosti zajímala se o nejmenší podrobnosti

mého života. Její velkomyslné srdce ji pobádalo, aby těšila kde koho. Když lidé odcházeli od ní, byli nejenom poučení a dokonale osvíceni, ale byli dojati, povzbuzeni a uklidněni. Vytvořila každému jednotlivé okolnosti jeho života; odkryla jeho nejtajnější myšlenky, předpověděla všem, co je potká, a dávala jim nejlepší rady. Podle všeho nelze pochybovati, že byla Pánem osvícena, a prostředky, jež radila, bylo vhodné, aby dosažen byl cíl v zaměstnání a zvláště duchovního blaha duší. To vše činila snadně, přirozeně, nenadsazujíc, ve způsobu důvěrné rozmluvy. Ji bylo snadněji pohledem poznati stav duše, průběh záležitosti aneb jinou věc, jako nám čísti knihu, k čemuž vždy třeba času, abychom se seznámili s věcí a jak s ní zacházeti.“

4. Anna Maria poznává sluncem los duší v Pánu zemřelých.

„Modlíla-li se za duši zemřelého,“ praví týž kardinál Pedicini, „viděla hned její věčný los. Byla-li v očistci, zjevila se jí pod paprsky v podobě srdce pošpiněného aneb démantu ztemnělého, a služebnice Boží viděla jasně její utrpení, příčinu jejich a trvání vyhnání. Její soucit ji pak pobádal, by krátila čas tento modlitbami a skutky kajícími. Obzor zůstal tak dlouho viditelný, pokud bylo třeba, aby služebnice Boží rychlým pohledem poznala stav duše; pak klesala jinotajná postava znenáhla a zmizela. Byla-li duše již ve věčné slávě, zjevila se jako zářící srdce aneb jako dýmánek, jenž živě se leskl; obraz stál chvíli klidně a služebnice Boží poznala pohledem odměnu ctností, jež konala obzvláště tato duše; pak zachvěla se duše, šíříc lesk neobyčejný a zmizela v kruhu jasném. Byla-li nešťastná duše zavržena, otevřely se paprsky slunce na levici, a v její hrozně propasti viděla služebnice Boží zřetelně nešťastnou duši, příčiny jejího zavržení i hrozné muky, k nimž byla odsouzena.

Ve chvíli zmizelo hrozné vidění s děsnou ranou blesku a hromu, načež se paprsky slunce opět spojily. Služebnice Boží jsouc jemnocitná nikdy neoznačila osoby, které takto viděla. Když jí jednou řekli, že zavržení jsou zbaveni soucitu křesťanského, že tudíž se neporuší tato ctnost, poznáme-li je, odvětila: třebaš zavržení nemají nároků na soucit, přece ho mají jejich příbuzní a přátelé ještě žijící, a těch bychom tím skormoutili.“

Následující události doslovně vyjímáme z výroků jejího vůdce-duchovního.

„P. Jan od Navštívení generální superior bosých Trinitářů u sv. Karla, vypravoval nejednou, jak při zprávě o smrti svého otce prosil Annu Marii, aby na něho pamatovala v modlitbě. Odpověděla, že je v očistci, označila zároveň přesně příčiny, proč tam je a vylíčila jeho dřívější stav i zaměstnání. P. Jan nikdy nemluvil s Annou Marií o postavení svého otce, nemohla tudíž přirozeným způsobem to tak přesně vědět.“

„Zнала též los všeobecně známého hraběte. Jeho přepychu oddaný a stálým cestováním roztržitý život nebyl křesťanský. Přece dostal milost obrácení, protože nejen odpustil nepřátelům, ale jim též dobře činil. Musil jednak zůstat v očistci tolik let, kolik ve světě marně prožil.“

„Viděla kněze pro svou činnost, kázání a horlivost na zemi velmi váženého, v očistci hrozně trápeného, proto že místo aby přímou cestou hledal čest a slávu Boží, dal se povést dobrého kazatele svěsti k ctižádosti a nebyl prost sobectví.“

„Viděla též svou přítelkyni, která v životě mívala nadpřirozená osvětlení,

rovněž v očistci, protože nezachovala povinné mlčení a neužívala věrně darův nadpřirozených.“

„Dva známí řeholníci byli odsouzeni k očistci, jeden zemřel v pověsti svatosti, druhý zanechal věhlas vůdce duchovního. Jeden příliš cenil někdy krátce svůj vlastní úsudek, druhý v posledních svých letech žil roztržitě, ačkoli konal svou službu.“

„P. Rossini T. J. doporučil modlitbě služebnice Boží mladého novice jménem Valeri, jenž krátce před tím zemřel. Anna Maria odvětila, že tato krásná duše hned z lůžka smrtelného vešla do nebe. Na to uveřejnil P. Rossini ctnosti novicovi.“

Roberti z kongregace missionářů byl nemocen a toužil po smrti, aby se spojil s Bohem. Prosil duchovního vůdce služebnice Boží, aby se jí tázal, jak dlouho ještě na zemi musí zůstat, než vejde do lepšího života, domníval se, že smrt jeho je blízka a doufal pevně, že v jistý den zemře. Služebnice Boží mu však vzkázala, že hodinka jeho ještě nepřišla. Anna Maria viděla později v tajemném slunci, jak duše zbožného tohoto kněze z lůžka smrtelného letí do nebe. Jiného člena kongregace viděla rovněž, jak opouští zemi a přímo do nebe spěchá a konečně kněze misie z lůžka smrtelného přímo zaujati místo mezi anděly.

Bratra Felixe de Montefiascone, kapucína, jehož dobře znala, viděla též hned po smrti jíti do nebe, duše jeho hořící láskou k bližnímu zaujala přední trůn v ráji. Viděla též blaženou duši bratra observance z Amelie, jak pod ochranou Panny Marie přímo ze země do nebe vešel, aby mezi vznešenými duchy nebeskými zaujala své místo. (Pokrač.)

S V Ě V L A S T I.

Vlasti drahá, milená,
krví otců skropená,
přijmi obětí dítek svých,
kterou kladou na oltář
zvýšit lesku Tvého zář!

Tělo, ducha věnuji,
ke tvé cti ať směřuji!
Zkvěteť, matko laskavá!
Vždy tvá sláva na mých rtech,
tvojm je můj žití dech!

Různé zprávy.

Vatikánský archiv. Péči Pia IV. položen byl základ k velkolepému archivu papežskému, který roku 1880 papež Lev XIII. učinil přístupným badatelům celého světa. Kardinál Amulio dle rozkazu Piova (15. června 1565) snesl do něho listiny všech knihoven veřejných i soukromých v Římě, dále dvora papežského, kostelů a klášterů. Mnohé listiny uloženy byly také v hradě andělském a ve vatikánské knihovně. Tak zvaný tajný archiv papežský zřízen byl roku 1611 od Pavla V. Velmi obohacena byla sbírka archivní roku 1660 papežem Alexandrem VII., který k ní připojil všechnu diplomatickou korespondenci státního sekretariátu. Roku 1798 přenesen byl do Vatikánu archiv z andělského hradu. Lev XIII. poručil uložit v archivu sbírku 9000 svazků aktů z Datarie, která obsahuje listiny pro církevní poměry vysoce důležité. Týž papež roku 1897 připojil k němu archiv borgheský, dále roku 1905 za Pia X. přidána k němu akta papežská soudní, roku 1907 staré listiny kongregace konsistorní, roku 1908 brev, které doplněny byly roku 1918 akty kongregace loretánské. Více než 800 svazků dáno do něho roku 1919 z papežského komorního státního archivu. Po rozpadnutí Rakouska roku 1921 přenesen do něho celý archiv nunciatury vídeňské. Téhož roku trestní dokumenty, listiny od sv. Marty a jiné menší

sbírky v něm uloženy. V roce 1922 konečně obohacen doklady archivními arcibatrstva sv. Lucie v Gonfalone. S archivem tímto spojena je škola paleografická, kterou založil papež Lev XIII. (1. května 1884). Učiliště pro vyškolení archivářů zřídil 15. dubna 1923 nynější papež Pius XI. V něm přednáší nyní františkán Bruno Katterbach a Justinian Seredi z řádu benediktinského. —

Fondo colto. V Itálii utvořen byl ze zabraného církevního jmění t. zv. Fondo colto (fond kulturní). Z toho fondu je placeno italské duchovenstvo. Nyni byla mu kongrua zvýšena. Ve farnostech, které mají méně než 2000 ob., dostává farář z fondu colto 3500 lir, kaplan nebo administrátor 2000 lir (dosud 1500; první dva dignitáři v katedrálních kapitulách 4000 (3000), ostatní kanovníci 3500 (3000); metropolitě 18.000 lir (12.000), ostatní arcibiskupové a biskupové 18.000 (12.000). Kongrua římských farářů činí 6000 lir. Ježto lira nyní stojí nízko, je kongrua italského duchovenstva nepatrná.

Kříž v Římském kolosseu. Italská vláda na návrh posl. Martire dala ve středu římského Kolossea, kde kdysi křesťané byli házeni na pospas lvům, opět postaviti kříž. Nedávno, jak známo, byl znova postaven kříž na Kapitolu. Za liberálně-zednářských vlád byly kříže s obou těchto věko-památných míst odstraněny.

Spor o klášter sv. Nauma. Na jižním pobřeží Ochridského jezera v Makedonii na vysokém, skalnatém břehu stojí starobylý klášter sv. Nauma, jednoho ze žáků slovanských apoštolů Cyrila a Metoděje. O monastýr vznikl spor mezi Jugoslávií a Albánií a delimitační komise stojí před těžkým rozhodnutím. Jihoslované poukazují na slovanský původ monastýra. Albánci dovolávají se na poalbánštěný kraj, v němž monastýr dnes stojí. Sv. Naum, o jehož původu dosud nelze bezpečně tvrdit, byl-li Moravan nebo Bulhar, po vypovězení z Moravy odešel se s ostatními druhy (Klimentem Gorazdem a j.) k bulharskému caru Borisovi, jenž jej pověřil misionářským posláním v západní části své říše. Zatím co Gorazd usadil se v samé Albánii a Kliment na severovýchodním pobřeží Ochridského jezera, Naum zvolil si jižní jeho břehy, kdež založil monastýr. Monastýr zachoval se dodnes, v očouzených kaplich jsou zachovány i slovanské ikony se staroslovanskými nápisy, ale okolí jest albánské. Jaké účtē se sv. Naum těší, viděti z toho, že v den jeho svátku nejen křesťané, nýbrž i mohamedáni putují k jeho hrobu, neboť věří v zázračnou moc doteku náhrobku. Spor o monastýr dostal se už i do francouzského a anglického tisku. Většina však kloní se na albánskou stranu a „Matin“ uveřejnil už několik článků z pera vynikajících francouzských politiků (posl. Godare a j.), již vesměs dokazují, že právo na monastýr mají Albánci a ne Srbové. A tak snad opět jedna slovanská památka bude pro Slované ztracena.

Příští katolická generace. Listy naší strany přinášejí celou řadu zpráv o utrpení katolických dětí v nynější „neutrální“ škole. Katolické děti nejen jsou „stahovány“ k vyučování náboženství v nemožném počtu a stěsnávány do malých tříd, nýbrž všemožně šikanovány, pokořovány, poškozovány a trýzněny zvláště od volnomyšlenkářských učitelů. Mnohem zuřivější

a krutější je bezvěrecká učitelka než bezvěrecký nebo sektářský učitel nebo profesor. V těchto malých mučednicích vyrůstá nová katolická generace. Tyto děti jsou si vědomy toho, že jsou nespravedlivě trestány a klasifikovány jenom proto, že jsou katolíci. Generace vychovávaná v nynější „neutrální“ škole zakusí na sobě hrůzovládu „pokroku“ a „humanity“ ve škole a vytkne si za svůj úkol dokonat to, co začínáme my, totiž emancipaci, osvobození československého katolického lidu od teroru a nadvlády bezvěrců a sektářů. Emancipace tato nebude dokonána dříve, dokud nebudou osvobozeny katolické děti ve škole, dokud konec jejich mučednictví za víru otců neučiní svobodná katolická škola. Sbírejte bedlivě všechny případy terorizování a trýznění katolických dětí, znásilňování jejich svědomí jako dokumenty éry „pokroku“, „humanity“, „tolerance“, kdy prý u nás nebylo „náboženské nesvobody“. Generace katolická, vyšlá z nynější školy, musí si svého času znovu uvědomit dobu svého žalářování na škole, ovládané volnomyšlenkářským učitelem a inspektorem, a vést katolické rodiče ke konečnému vítěznému boji za svobodnou katolickou školu.

Biblické studium. Bylo by záhodno zjistiti, v jakém stavu nalézá se fond generála H. Himmela, pořadatele poutí do Svaté země. Sídlo správy jeho bylo před válkou v Brixenu. Dle stanov má kněz, jemuž se dostane stipendia, tři léta studovati na biblickém ústavě v Římě a čtvrtý rok ve Svaté zemi. Roční podpora činila v roce 1913 2500 K. Nárok na stipendium má dle vůle zakladatele též diecése brněnská a olomoucká.

Kdy stavěli a za co? Pražské listy oznamují, že církev československá postavila do února 1925 40 nových kostelů. V Čechách 25, na Moravě 8, a ve Slezsku 7. Dosud se vědělo, že cirkvičkáři kostely pouze zabírali. Ze stavěli, to je opravdu novinkou. Za čí peníze stavěli? To je tajemství.

Porody ve Francii. Francouzské listy uveřejňují pod názvem „Vlastní nebezpečí“ tuto statistiku: roku 1920 bylo v celé Francii 159.790 porodů, 1921 117.023 a roku 1922 toliko 72.216. Půjde-li to tak dále, bude brzy Francie vylidněna.

Rozmach katolicismu ve Spojených státech amerických. Dle „Catholic Press Direktory“ je ve Spojených státech 20 milionů 103.761 katolíků mezi 117,859.509 obyvateli. Mají 22.545 kněží, 17.062 kostelů, 212 seminářů, kolejí a universit, 207 klášterů, 608 akademií, 590 vyšších škol, 559 nemocnic, 594 charitních ústavů.

Římsští poutníci z Číny. První dva apoštolští prefekti v Číně, msgr. Tcheng a msgr. Soun, opustili v květnu 1925 Čínu se 600 poutníky a jedou do Říma, aby byli účastní dobrodružné milostivé cesty.

(Zasláno.)

Václav Oliva: **O budoucnosti katolické církve a konci světa** ve světle předpovědi Pána Ježíše a prorocství svatých a světců Božích. Díl II. Císařské a Křesťanské v tomto díle líčí dobu rozkvětu a spustošení církve, kdy vystoupí Antikrist, jehož činy dle prorocství jsou tu popsány. Posledním soudem, novou zemí a novým Jeruzalémem ukončena tato zajímavá knížka.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsi. Srdcem svým Bohu chválu jsi vzdával a nyní v nejsi. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímám(e), za příkladem nejsi. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za život ve farní osadě a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Chci vésti život opravdu křesťanský.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Život ve farní osadě. (Hlavní úmysl.) — U hrobu Pia IX. (báseň). — Hlad duše (úvaha). — Milé vlasti (báseň). — Od bran smrti. — Obrázek sv. Anny. — Prosba ke Tvůrci (báseň). — P. William Doyle T. J. — Meditace (báseň). — Obrázky z katolických misí. — Sestry Maria a Marta (obrázek). — Bl. Anna Maria Taigi. — Svě vlasti (báseň). — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LIX.

BRNO, 1. SRPEN 1925.

ČÍSLO 8.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysilej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Aby se lidé Pánu Bohu nerouhali.

(Hlavní úmysl.)

Všichni znají dobře přikázání Boží: „Nevezmeš jména Božího nadarmo!“ A přece bývá jméno Boží přecasto zlehčováno, zneuctíváno, klením a nyní obzvláště rouhaním se Bohu a jeho svatým. Je-li již hříchem bráti jméno Boží nadarmo, tím větším je hříchem Bohu se rouhati. Rouhá se pak Bohu, kdo potupně, posměšně mluví o Bohu a svatých jeho a sice bezprostředně, směruje-li rouhání přímo proti Bohu ať jest to již myšlením, nebo řečí nebo skutky. Prostředně se rouhá Bohu, stává-li se to proti svatým jeho nebo proti posvátným věcem a obřadům. Jako úcta svatých vztahuje se konečně na Boha samého, tak i potupa svatých a posvátných věcí konečně týká se Boha samého. Na př. kdo obrazy svatých kazí a ničí, kdo sv. kříž potupí nebo dokonce vyvrátí, jak se dříve u nás často stávalo; kdo z náboženství, z obřadů posvátných, ze mše sv. a sv. svátostí posměch si činí, ten dopouští se těžkého hříchu rouhání. Ale co si nyní mnozí dělají z rouhání, je to takřka móda. Či je málo takových hrdých lidí, kteří jako pyšný Farao: „Kdo jest Hospodin, abych hlasu jeho poslechnul. Neznám Hospodina!“ Jak mnozí následují krále Antiocha, zákoníků a farizeů ba i ne-

kajícího lotra, který rouhaje se Pánu na kříži, pravil: „Pomoz sám sobě i nám!“ O kdyby lidé uvážili, jak hrozným jest hříchem rouhání a jakými tresty stihal Bůh lidi se rouhající, snad by upustili od svého rouhání. Ve Starém zákoně byl rouhač potrestán smrtí. „Kdo se rouhá jménu Hospodina, má smrti zemřítí; kamenovati má jej celé množství, ať tuzemce nebo cizince.“ (3, Mojžiš 24.) Tím trestuhodnější je křesťan, protože obdržel daleko více milosti a dobrodiní od Boha, jemuž se rouhá. Proto, lidé můj, chraň se rouhání Bohu, neboť Bůh nenechá se posmívati! Trestává mnohé rouhače již na tomto světě, jak nám dějiny dosvědčují. Kacíř Arius popíral božství Krista Pána a uspořádal průvod na potupu Boha-člověka; pukl a vyhřezly vnitřnosti jeho. Nestorius rouhal se Kristu Pánu a jeho přesvaté Matce Marii; za to hnil za živa, rouhavý jeho jazyk prožírali červi a zhynul na útku spadnuv s koně. Bůh nenechá rouhání bez trestu. V Sicilii opovážil se jistý mladý muž, úhlavní nepřítel papeže a kněžstva, ve společnosti rouhavě proti Rodičce Boží mluvit, až se toho všichni zhroutil. Za půl hodiny odebral se rouhač do vedlejšího pokoje a zde byl zabit trámem,

jenž se stropu spadl. Všichni ze společnosti ustrnutí zvolali: To je ruka božské spravedlnosti! Dne 8. července 1871 běželi někteří mladíci ulicemi římskými v části Trastevere a hrozně proklínali: Smrt papeži! Jeden z nich vyřkl docela rouhání: Smrt Kristovi! Bylo to však poslední slovo jeho, klesl k zemi a byl mrtev. Podobných výstražných příkladů bylo by dosti i z doby novější, kdy tolik rouhání slyšeti. Ano po celém světě žijí nesčetní lidé, organisace rouhačů a nenávisťi Boha. Nevěřecký tisk pracuje plnou silou, aby vše, co katolíkům je svato, zesměšnil. A mnoho je katolíků, kteří tento nevěrecký tisk podporují a čtou! Jak tomu zabránil? Tu třeba neohroženě jednati pro čest a slávu jména Božího, ale je též třeba společného zadostiučinění nejsv. Srdci

Páně. Proto horliví katoličtí mužové i katolické ženy bojují, kde a jak jen mohou, proti moci pekla, které kryje záda rouhačů. Tvoří se spolky na zabránění klení a tedy i rouhání, kde každý člen a každá členka snaží se odstraniti klení a rouhání buď napomenutím, nebo jiným vhodným způsobem, aby nebylo nejsv. jméno Boží tolik zlehčováno. Všichni pak, kdo jste dobré vůle, číňte podobně! Postavte se jako spořádaný šik vojska proti nepříteli zlému a bojujte proti nevěře a rouhání živou vírou a uctíváním jména Božího, odprošováním nejsv. Srdce Ježíšova, aby usmířilo hněv božské spravedlnosti a učinilo, by Bůh ode všech lidí byl poznán a aby jeho jméno všude vyznáváno a chváleno bylo.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

NOVOKNĚZI.

Maličko a — opustíte nás —
Místo síní ticha, zdí,
svět pohltí srdce ve vír širý,
místo klidu — tuhý kolem boj!
Brána žití — již jste prošel ji,
před vámi se vlní vzorů dechy,
za vámi jen stíny vzpomínek
jar duše zašlých i mládí krás...
Ideal se jasný rdí,
který zkvétl z pevné, mocné víry,
setře vrásky, ztlíší potu znoj!
Blažen ten, kdo v svůdných obtojí
všech zlých světa zlobách, svými
spěchy
spěchá k cíli jako pravý rek...!

Slastno potom, blaze duši ještě,
těcha sílí v drahý kov,
naděj slasti z cíle prokvétá,
který ničí každý bolu mrak...
Léta splynou, podzim zavolá,
brzo zima zastaví své kroky,
aby každý z žití účet dal...
Přec' i v této zimě možno kvést,
chladný když nás skryje rov!
Ci mysl víc', jak kněze zalétá
k Tvůrci, když se zkázy blíží
vrak? —
Zjasni se vám zraků obloha,
ztichnou všechny i bouřlivé toky,
kněz svědomí je přec — stavů král!

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msg. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — schránka spravedlnosti a lásky.

I.

Suum cuique — Každému, co jeho!

Cisár Karel V. měl ve svém znaku orla, který třímal v jednom drápu olivovou ratolest, v druhém blesk, při čemž byl nápis: „Suum cuique!“ — „Každému, co jeho!“ — Byl by skutečně život velmi krásným, kdyby každý ve svém stavu a povolání řídil se touto ušlechtilou zásadou, dával každému, co jeho jest: Bohu, co Božího, bližnímu, co bližního, sobě, co jeho jest!

V litanii k nejsvět. Srdci Páně představuje se nám toto jako nedostižný vzor vši spravedlnosti. Kéž rozjímání dnešní dá nám alespoň poněkud nahlédnouti do tajů spravedlnosti a lásky tohoto Srdce, jež za nás se cele obětovalo, kéž dle vzácného vzoru pro zásluhy Jeho dosáhneme též co možno nejvyššího stupně křesťanské spravedlnosti!

Základní pravda.

„Kdo k Bohu přistupuje, musí věřiti, že jest, a že těm, kteříž ho hledají, odplatitelem jest!“ (Žid. 11, 6.) Podle těchto slov sv. apoštola národův jmenujeme pravdu: „Bůh je spravedlivý soudce, který dobré odměňuje a zlé trestá“ — základní pravdou víry. Nestací totiž jenom všeobecně věřiti, co Bůh zjevil, nýbrž máme se přičiniti, bychom zjevené pravdy také výslovně věděli a znali. Katechismus počítá 6 pravd základních, mezi nimi pak je Božská spravedlnost hned na druhém místě. Známost této i všech ostatních základních pravd je proto nezbytně potřebna, poněvadž jsou základem křesťanského života. Čím je domu základ, tím je pro křesťanský život

známost těchto pravd. Nikdo netouží po tom, čeho nezná! Bez víry ve spravedlnost Boží nikdo by se nesnažil činiti dobré a varovati se zlého. Proto též v litanii nejsvět. Srdce, která tak krásně a přehledně představí nám nejdůležitější pravdy svaté víry, nemůže chyběti zbožný vzdech k Srdci nejspravedlivějšímu.

Spravedlnost a láska.

Ve zbožném vzdechu našem jmenují se spravedlnost a láska vedle sebe, poněvadž jsou vespolek v nejužším spojení. V spravedlnosti jeví se právě láska. Bůh jest láska (I. Jan 4, 8.), chce jen naše dobro, chce, aby všichni lidé dosáhli života věčného, aby nezahynul z nich nikdo. Dle spravedlnosti své dopouští tresty na zlé, aby se poznali a navrátili k dobrému. Činí jako lékař-chirurg, který musí řezati a vypalovati, aby rány vyčistil a tak uzdravil. Že nevede se některým lidem dle jich vůle, že doléhají na ně rány, tresty, nepříjemnosti, toho jsou příčinou sami svým chováním, svými způsoby či lépe nezpůsoby. Je to jako s magnetem a jeho silou. Mohutný a silný magnet přitahuje železo, ať je kdekoli! Vyskytne-li se však mezi železem a magnetem nějaký předmět, tu přitahuje ovšem magnet jen železo k sobě; ale železo nemůže se k němu dostat, nemůže k němu přilnouti, poněvadž je v cestě právě předmět ten cizí.

Souvislost spravedlnosti a lásky nejlépe objasní nám biblický příběh, který vezmeme ze slov vzdechu samého. Slovo „schránka“ překládají totiž mnozí též slovem „archa“. Připomíná se tak archa Noemova, jež byla vyvoleným

nástrojem i znamením Božské lásky a spravedlnosti, lásky pro zachráněné, spravedlnosti pro zhybnuvší.

Potopa.

Když se potomci Adamovi rozmnožili, rozmnožila se též jejich nepravost. „Bůh vida, že jest zloba lidská na zemi veliká a že veškero myšlení jejich stále tihne ke zlému, želel, že učinil na zemi člověka“. (Genes. 6, 5—6.) Jako dobrý otec a vychovatel napomínal dlouho zbloudilé syny, ale marně. Jaký by to byl otec, aby nedodal hrozbám svým důrazu trestem skutečným? Bůh jest Otcem našim, Otcem dobrotivým a spravedlivým, jak jednání naše toho zasluhuje. Neposlušné lidstvo zasloužilo si trestu plnou měrou, proto se mu ho také dostalo. Živly přírodní jsou v rukách Hospodinyých jako metla na neposlušné děti! Tentokrát byla to voda, která na rozkaz Boží po 40 dní a nocí se lila s nebe, prameny v zemi se otevřely, moře se rozvodnilo a voda dostoupila nejvyšších vrcholkův hor. Ohromné spousty vod strhaly a pohřbily ve svých vlnách lidské přibytky ve všim obyvatelstvem. Jen Noe zachránil se se svými syny a jejich rodinami. Slitoval se nad nimi Hospodin, neboť „Noe byl muž spravedlivý a bezúhonný mezi svými vrstevníky, chodil s Bohem“ (Gen. 6, 9.) Zlé lidstvo, zapomínající na Boha, žijící jen světu a jeho radovánkám, zahynulo.

(Vypravování o potopě není ani bajkou, ani básní, nýbrž událostí skutečnou. Také podání skoro všech národův, i slovanských, souhlasí v podstatě s Písmem svatým, rovněž věda nenamítá se svého stanoviska ničeho, naopak potvrzuje, že podobné potopy opakovaly se na světě snad několikráte. Tak i staré pověsti národův pohanských o potopě jsou nejen novým dokladem pravdy zpráv biblických, nýbrž i opětným stvrzením našeho nejvnitřnějšího přesvědčení: že Bůh je spravedlivý, ale při tom i nejvýš dobrotivý, láskyplný.)

Spravedlnost na zemi.

Poměrná spravedlnost vládne již na zemi. Nebije sice přímo do očí, ale bystrý pozorovatel může ji poznati. Život časný je průpravou k životu věčnému, je proto důstojno, aby věčná spravedlnost života věčného jevila se nějakým způsobem již na zemi. Také je přiměřeno lidské přirozenosti, aby odměnu za dobré skutky lidé poznávali již zde na zemi, že Bůh je s nimi spokojen, tak v dobrém se utvrzovali a k dobrému povzbuzovali. Hříšníku pak je prospěšno, aby byl trestem upozorněn, že chodí po cestách zlých. Přihlédneme-li blíže, pozorujice život člověka dobrého i zlého, shledáváme, že Bůh skutečně již zde dobré i zlé přiměřenou měrou odměňuje.

Za každou ctnost, za každým dobrým skutkem kráčí již přirozeným během odměna. Mírnost zachovává tělo zdravým a čerstvým; pilnost a pracovitost přináší pozeňání; dobročinnost zjedná nám lásku i vděčnost lidí; smířlivost působí nám přátelství, a každá ctnost připravuje nám čisté radosti. — Jako není ctnosti, která by neměla své odměny: rovněž tak není nepravosti, kteréž by nenásledovaly v zápětí nepřijemnosti, nesnáze, těžkosti, zarmutek a tresty. Po zahálce přichází chudoba a nouze; nečistota a smyslnost stihají trpké bolesti tělesné; hněv, zlost, závist ukracují život, všechny vůbec nepravosti připravují o svatý pokoj svědomí a kladou do srdce červa, který nikdy neumírá, ale bez přestání hlodá a znepokojuje.

Dobré odměňuje.

Bůh ve spravedlnosti a lásce své ke všemu stvoření, zvláště k člověku, učiněnému dle obrazu a podobnosti Božího, odměňuje přecasto spravedlivě a bohabojně již zde na zemi. Odměna ta je dvojí: vnitřní pokoj a časné pozeňání.

Žalmista Páně (118, 165) dí: „Pokoj hojný mají, kdož milují zákon tvůj,

jakýkoliv úraz jich nepotká!“ Tento vnitřní pokoj, čistota svědomí byla velikému trpiteli Jobovi potěchou v jeho bolestném navštívení. Svým přátelům pravil proto: „Poslouchejte řeči mé a mým záhadám popřejte sluchu svého! Ejhle, připravuji se již na soud, vim, že spravedlivým nalezen budu! (13, 17—18.) Vim totiž, že můj Vykupitel živ jest, a že v poslední den ze země vstanu; zase budu oblečen svou koží, a ve svém těle uzzím Boha svého. Patřiti budu na něho já, týž, a ne jiný, mé oči uvidí ho; naděje tato je v nitru mém uložena!“ (19, 25—27.)

Odplácí však Bůh věrnost též po-
žehnáním časným, jež jest takoruka předzvěstí odměny věčné. Abraham, tento nejstarší patriarcha pevné víry, vzácné ušlechtilosti a nezištnosti, byl velmi bohat vším statkem, měl zlato, stříbro, přecetná stáda všeho dobytka, neboť Pán žehnal mu ve všem (Gen. 13.) — Izák klidil stonásobnou žeň, poněvadž věrně přidržoval se Hospodina. — Též Jakubovi žehnal Pán, dal mu hojně služebnictvo, měl přehojná stáda, rovněž mnoho synů. Jobovi, když přestál těžkou zkoušku, nahradil Pán mnohonásobně, co pozbyl, měl opět hojnost všech statkův, i dítky dal mu zase Hospodin. Ve všem dobru utvr-

zený Josef egyptský byl povýšen k přední důstojnosti, poněvadž raději trpěl nevinně, než by odstoupil od cesty přikázání Hospodinových. David byl povolán, státi se z chudého pastýře nejmocnějším králem v Israeli, a Bůh obdařil ho všemi statky, poněvadž sloužil mu od mladosti, pochopil své poslání královské, přidržoval lid k Hospodinu a nedal mu jíti cestou modloslužebníků. Rovněž i Šalomouna, syna jeho, vyznamenal moudrostí, že až z daleka přicházeli lidé, aby ho viděli a slyšeli, podobně dal mu slávu a bohatství, když zachovával přikázání Jeho. Tobiaš byl ve vyhnanství podoben velmi krušné zkoušce; když však obstál, popřál mu Hospodin bezstarostné stáří a radost na dětech. Israelský lid byl šťasten a blažen, dokud věrně sloužil Pánu; Hospodin žehnal jim a dal vítězství nad všemi nepřátely.

Šlechtná Tabitha, štedrá dobrodítelka chudých, byla odměnou za dobré skutky své po smrti vzkříšena k životu apoštolem Petrem, (Sk. ap. 9, 36.) Pohanskému setníku Korneliovi dostalo se za jeho dobročinnost té ne-
skonatelné milosti, že byl povolán za úda pravé církve Kristovy. (Sk. ap. 10.)

(Pokrač.)

P. William Doyle T. J.

Vojenský kurát (1873—1917.) — Přeložila Ebertová.

(Pokračování.)

Kristův horlivec.

Vnější vystoupení P. Doyle jest velmi okouzlující, ale když dovoleno jest nám nahlédnouti do jeho diářů, duchaplných to deníků, které psal sám pro sebe a svého Ježíše, tu teprve poznáme jeho duši v celé kráse. Seznáme, že není možno odolati této vznešené kráse, té pravé vznešenosti

prosté a cudné a že jeho přitažlivost jest neodolatelná. Není to muž raffinovaný nebo umělkovaný, jest to pravé dítě čistého srdce. Nemůže pochopiti, proč se někdo rdí při slově: láska, neboť slovo toto nemá pro něho dvojího smyslu. Naopak, jest vzpruhou celého jeho života, je tajemstvím jeho uchvacujícího nadšení. Je nutno mít toto slovo stále před očima, abychom pochopili plný smysl jeho zápisků.

„Cítím v sobě neustálou touhu, rozkazující nutkání, býti svatým,“ nacházíme poznámku v jeho zápiscích z r. 1919, „jsem naplněn vášní pro modlitbu, nalezám velký půvab v umrtvování se. Cítím ve svém nitru Boha, který klepá na mé srdce a způsobem milým a jemným mne nutí, nutí, nutí, bych se oddal úplně Jemu a jeho službě. Opakuji bez přestání: Můj Bože, chci se státí svatým, ponevadž si toho žádáš!“ — Ježíš mi odpovídá: „Zasvěť se mi celý, v každém okamžiku, nesestupuj nikdy s kříže, na který jsem tě přibíl! Buď šlechetný, kráčeji stále ku předu k vytčenému cíli . . . Od nynějška začni a umrtvuj v sobě každý pohled, každý čin, každé přání! Odevzdej se cele mně a dopušť, abych učinil tě svatým.“

Ale jestliže slyší takto mluvit nejvyšší Lásku, jest to proto, že naslouchá Ji vnitřními smysly. „Úmysl, který jsem nucen dnes pojmouti, (bylo to v předvečer skládání posledních slibů v r. 1909) jest, raditi se vždy s Duchem svatým, ve všem poslouchati jeho vnuknutí a žádného z nich neodmítati.“ — Hlas Nejvyššího proniká k němu i ve shonu a ruchu davu. „Je po skončeném představení: Quo vadis? . . . slova Ježíšova: „Jdu do Říma, abych tam za tebe byl ukřižován“ tkví v mé duši hluboce. Vrátil jsem se domů takřka omámen . . . „Ukřižován pro tebe!“ . . . Ježíši, můj Pane, proč nemohu býti ukřižován pro Tebe? Přeji si toho z celého svého srdce! A přece jsem při tom zbabělcem! Měj díky aspoň za vůdci světlo, které jsi mi dal: odepřiti si všechno pohodlí, všechno uspokojení, přijmouti s láskou všechno možné utrpení, které mohu unést!“ — „Probudil jsem se uprostřed noci s pocitem, že Ježíš něčeho ode mne žádá. Váhal jsem chvíli, konečně jsem vstal. Klečel jsem na stupních oltáře, ale můj rozptýlený duch byl jinde, když On mne vybízel k modlitbě. Zdálo se mi, že Ježíš slibuje býti stále při mně od jednoho svatého přijímání ke druhému, že však

moje nevěrnost jej rychle ode mne zapudí, zvláště nevěrnost ve bdělosti očí.“ — Bůh jest skutečně všude a zvláště pro něho. V jeskyni Lúrdské zapamatuje si slova: „Pokání, pokání, pokání!“ To jest mu osobním poselsvím Ježíšovým. „V malé světničce blahosl. Josefa Labra v Amettách, zdálo se mi, že nějaký hlas šeptá do mého ucha: „Čti, co je psáno na zdi!“ Vzhlednuv, spatřil jsem tato slova: „Bůh mne volá k životu přísnému, jest třeba, abych se připravil na to, sledovati stopy Kristovy.“

Náš bdělý misionář, ačkoliv toužící po samotě a oddechu, přece jest povždy hotov ku práci. „Nemohu se dočkati, až vstoupím večer do své malé světničky, do klidu a odpočinku a přece se toho obávám, neboť Ježíš zjevuje se mi tam často ve své nekonečné lásce. Mám pocit takové malomoci, nemohoucnosti, když — abych tak řekl — hýčkán na loktech jeho svaté lásky, pohružuji se do celé hluboké lásky svého Krista. Víím, že prosí a žádá rovněž o takovou lásku a proto strachuji se své nedokonalosti, když uvědomuji si, že naše srdce lidské jest tak malé a slabé, by tak mohutnou, oddanou láskou mohlo se mu odvděčiti.“

Někdy zdá se P. Williamovi, že „jest položen láskou k Bohu“. Jednoho dne, nemoha odolati vášnivému vzletu své duše, píše: „Modlil jsem se ve svém oblíbeném kostele . . . před krucifixem lidské velikosti. Nemohl jsem zůstat klidně klečeti u nohou Kristových, ale byl jsem nucen vystoupiti tak vysoko, až mé rámě objímalo šiji Kristovu.“

Jeho svatý obličej zdál se mi býti živým a cítil jsem, že ho miluji láskou nesmírnou, neboť vycítil jsem, jak byl opuštěným, trpícím a v srdci zlomeným . . . Věřil jsem, že jej soucit můj potěší, že pocítí úlevu, když zlíbám v oddanosti jeho sklopené oči, jeho zraněné čelo a mezitím, co jsem jej objímal, poznal jsem, že Ježíš

přijímá moji lásku a že raduje se, že mu podávám to, čeho žádá“.

Není-li dojemný tento realismus? Děťinství! — řekne některý moudrý pán. Budiž! Jsme však všichni více méně dětmi ve svých náklonostech, alespoň tehdy, když jsme pravdivými, neliečnými. Libáme vášnivě obraz drahé nám osoby: proč odnímati tento projev lásky svatým, proč odíratí sám sobě takovou oddanost, když jedná se o Toho, který — aby dosáhl lásky naší — vzal na sebe tělo lidské a stal se člověkem?

P. Doyle měl, jak sám říkal „přímou blouznivou touhu“ po Ježíši, přítomném v nejsvětější Svátosti oltářní. „Nelze mi vysloviti, jakou mocí mne to táhne k němu, síla více než fyzická mne přímo vleče před tabernakl. — Tam tráví P. Doyle všechny své volné chvíle. Ježíš požadoval od něho zřeknutí se spánku a P. William s oblibou navštěvoval v noční době chrám, poněvadž spočívalo v tom nejvíce

sebezapření a přinášel tím největší obět. Ježíš nabádal P. W., aby uctíval jej co nejčastěji noční dobou v chrámě, ba „každou noc,“ říká mi Ježíš — ale jsem příliš bojácný.“

Jako kurát píše: „Nalezl jsem malou kapličku, vzdálenou několik *km* odtud, mohu ji však navštěvovati jen velmi zřídka. Myšlenka, že Ježíš dle tam tak opuštěn, samojediný, mne naplňuje zármutkem a stále mne pronásleduje. V noci se mi zdá, že jej slyším, jak mne volá svým sladkým a smutným hlasem. Oh, jak bych rád k němu vážil cestu blátem i deštěm!“

Za jednoho takového deštivého a blativého dne přišel do nového vojenského ležení, našel v místě malou kapličku. „Tu poznal jsem, co musila pocítovati Maria, když našla Ježíše v chrámě! Jsem nyní přestáten, neb jsem jej opět našel! Nic nemůže jej v srdci mém nahraditi a můj život zdá se býti celý změněn.“

(Pokrač.)

Celník bil se v prsa svá.

Úvaha na 10. neděli po sv. Duchu. Píše Ignát Záhnl.

Svatý Jan Zlatoústý rozjímá o Fari-seovi a celníkovi, kteří šli do chrámu, aby se tam modlili takto: „Představuji se vám dva vůdcové vozů, kteří počinají jízdu o závod, každý z nich řídí pár koní. Při prvním voze jest zapřažena spravedlnost s pýchou, při druhém hříšnost s pokorou. Kdo zvítězí? Kdo přijede, zanechávaje daleko za sebou druhého první k cíli? Spravedlnost, která drží krok s pýchou, opozdí se, pokora ač není zapřažena se spravedlností, nýbrž s hříšností zvítězí.“ Smysl tohoto obrazu jest: Hříšník, který volá Boha v upřímném sebezpoznání a v pravé pokoře, dosáhne ospravedlnění; spravedlivý ve svém pyšném sebe přeceňování bude zavržen. Totéž vyjadřuje jasnými slovy všeobecný zákon mravní: „Každý, kdo

se povyšuje, bude ponížen a kdo se poníží, bude povýšen.“ (Luk. 18. 14.) V této větě jest obsažena všechna mravní pravda.

Celník vyznal, že jest hříšníkem. Vstoupiv do chrámu, stál zdaleka netroufal si pozdvihnouti očí svých k nebi, bil se pokorně v prsa svá a říkal: „Bože, buď milostiv mně hříšnému!“ I my všichni máme mnoho příčin činiti podobně, vždyť jsme všichni hříšníci, jeden větší, druhý menším. Ohlédneme-li se kolem sebe, vidíme, že všechen svět je „ve zlém postavení“. Nejnovější předkladatel Nového Zákona prelát dr. Jan Sýkora předkládá tento výrok takto: „Celý svět leží ve zlobochu“, (I. Jan 5, 19) t. j. v dáblu, pokud totiž trvá bezstarostně v hříších a tím také jako i v objetí

a v moci ďáblově. Především jsou tři hříchy, kterým přemnoho lidí jest oddáno: Nevěra, pýcha, nespravedlnost.

Nevěra. Nikdo z nás neupře, že u nás v naší drahé vlasti víry ubývá a nevěry přibývá. Nevěra roztahuje se jako nemoc rakovina, která, nevykoná-li se ihned operace, pronikne v celé tělo a přivodí neomylně smrt. Podobně se šíří duchovní rakovina, nevěra mívá za následek smrt duše, je to hřích, který způsobí věčné zatracení. Ovoce nevěry je naprostá lhostejnost ke všemu, co s vírou souvisí a celá další řada všeho druhu hříchů. Pro nevěru se mnoho činí veřejně i soukromě, víra a s ní spojená činnost životospráva jsou u přemnohých předmětem výsměchu. Kdo věří v Boha, v život posmrtný prohlašuje se za zpátečníka, člověka, nehodícího se do dnešní t. zv. moderní společnosti.

Vážme si svaté víry, budme Bohu vděční za milost, že nás přijal za své děti, nezapomínejme, že bez víry nelze se líbiti Bohu, (k Židům 11, 6.) že víra je ke spasení nevyhnutelně potřebná a musí býti spojena s dobrými skutky, konanými dle jejího předpisu. Žijme takovým životem, aby i o nás se mohlo říci, co čteme v životopise našeho národního apoštola sv. Metoděje: Žil životem, který mu byl cestou k nebi. Napodobujeme svatou Jitku, vdovu, poustevnici v polském městě Cheluzi. Nejraději se modlívala vroucně za obrácení nevěrců ku pravé víře. Nebojme se pronásledování ve víře, dosud se vždy osvědčila pravdivost slov Tertuliána, říkajícího: „Křesťany mučili, zavírali do vězení a právě tím se rozmnožili.“ Nezapomínejme, že „jsme rodem vyvoleným, národem svatým; z temnoty nás povolal Pán ku podivnému světlu svému“. (I. Petr. 2, 9.) Když známe a milujeme svou víru, žijme podle ní, jak volá sv. Petr Damián: „Co pomůže po katolicku věřiti a žiti po pohansku?“ Budiž

jednomu každému z nás víra drahým kamenem v trnové koruně, kterou nám svět uplétá, občerstvujícím ovocem v údolí nedostatků, svítící hvězdou v tmavém bludišti lidské vědy. Svatý Hilarius si přeje, aby nám byla víra uzdravujícím lékem ve všech nemocech duševních.

Pýcha je rovněž příliš rozšířena. Mezi mnohými našinci jest oblíbena vynášelivost nad svůj stav, zchlubnost. Mnohý chce býti vznešenějším než skutečně jest. Pýcha je však vlastností malicherných duší. Moudrý Sirach vypočítává tři věci, kterých především nenávidí jeho duše. Jako první jmenuje „pyšného žebráka“. (Sir. 25, 3.) Pýcha pochází z neznalosti sama sebe. Kdo se aspoň poněkud zná, ví, že je bytostí nedokonalou, slabou, k hříchům nakloněnou, proto čím méně sebe někdo zná, tím jest pyšnější nad něčím, čeho nemá. Čím více se někdo zná, tím více je vzdálen tohoto hříchu a bývá pokorným. Proto napomínal nás božský Učitel slovy: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem a naleznete pokoj duším svým, neboť jho mé jest sladké a břímě mé jest lehké.“ (Mat. 11, 29.) Božský Mistr tuto pravdu nejenom ústy hlásal, nýbrž i skutkem vyplnil, byl pokorným, sebe ponižil, takže mohl v pravdě více na kříži říci o sobě: „Já jsem spíše červ než člověk, pohanění lidí a povrhel chátřů.“ (Žalm 21, 7.) Kdykoliv pohledneme na kříž a zajisté není nikoho mezi námi, kdo by ho neměl na nejčelnějším a nejčestnějším místě ve svém přibýtku, vzpomeňme si na tuto převelikou pokoru našeho milého Spasitele, budiž nám nade vše výmluvným kázáním, varovati se každé pýchy, světské i duchovní.

Hrozná jsou výroky, jimiž se odsuzeje pýcha. Čteme: „Dům zpupných zboří Hospodin.“ (Přisl. 15, 25.) „Navštívím každého, kdo zpupně vstupuje na prah.“ (Sofoniáš 1, 9.) „Počátek všelikého hříchu jest pýcha! Kdo se jí přidrží, bude čišeti kletými činy, tvůrce podvrátí jej venkoncem.“ (Sir.

Maria Panna na nebe vzatá.

10, 15.) „Kde pýcha, tam jest zahanbení, ale kde pokora, tam moudrost.“ (Prís. 11, 2.) Podobné ostře odsuzují pýchu všichni svatí Otcové. Jan Klimacus, žijící v VI. století po Kr. popisuje tento hřích následujícími velmi případnými slovy: „Pýcha jest zapření Boha, vynález ďábla, ohavnost lidí, otec opovážlivého posuzování, matka sebechvály, překážka božské milosti, pramen vzteku, dveře přetvářky a pokrytectví, příčina nemilosrdenství oproti bližnímu, nepřátelství oproti Bohu, zřídlo rouhání.“ Sv. Vavřinec praví: „Bůh nikde a nikdy neušetřil pyšných.“

Roku 1645 dne 3. května přitáhl švédský vojevůdce Torstensohn před město Brno a rozhlásil ve své pýše, že do tří dnů dovede své vojáky do města a do osmi dnů do pevnosti ovládající Brno, na Špilberg. Zatím však zdržel se tu šest neděl, nic nepořídil a byl donucen statečnými obhájci, že musil s hanbou odejít. Jakub Šobieski poručil roku 1674 Orchovskému, aby vychovával jeho syny. Hlavně mu nařizoval: „Odvracuj od nich především pýchu, neboť není před Bohem nad ní většího hříchu. U nás v Polsku stydíme se za pyšné lidi, nemáme jich ve vážnosti, jsou nám spíše k výsměchu.“ Proto jakkoliv kladl na to velký důraz, aby si jeho synové nežadávali před jinými, přece ve školách neznal jiných předností než dle prospěchu ve vědách.

Nespravedlnost. Jeden druhému pomáhati, považuje se nyní za nepřijatelné, účelem přemnohých jest spolubližního ošiditi, podvésti ho; pokud možno nejvíce. Spravedlivý dává každému, což jeho jest, nespravedlivý každému odnímá, co mu patří. Nespravedlností je každý hřích, neboť hříšník chce a žádá něco, což mu nepřísluší. Nespravedlivý ubírá Bohu příslušnou úctu, zneužívá tvorů k jeho urážce, sebe připravuje o zásluhy ctnostného života, o věčnou spásu, na niž má spravedlivé nároky; uráží bližního, protože svými hříchy dává

pohoršení nevinným; dobré zarmucuje, hříšníky posilňuje v odporu proti Bohu, liknavě pobádá hřešiti, je spoluvinen za jejich hříchy. Proto užívá se v Písmě svatém často místo slova nespravedlnost hřích, nespravedlivými jmenují se tam vůbec hříšníci.

Učitel církevní Hormas píše: „Spravedlnost má cestu přímou, nespravedlnost však křivou. Chod vždy přímou a vzdaluj se křivé. Cesta křivá nemá zajisté dobrého východu, nýbrž má mnohé ústrky, je kostrbatá, trnitá a vede k zahynutí. Starozákonní prorok Isaiáš nazývá práci nespravedlivých „nickou“, ničím. (Is. 41, 29.) Skutky nespravedlivých nemají v očích Božích prázdné ceny, dláždějí cestu do pekla. Proto volá prorok Amos: „Zda mohou koně běhati po skalách anebo může býti oráno (na nich) bůvoly, že jste obrátili právo v hořkost a ovoce spravedlnosti v pelyněk?“ (Amos 6, 13.) Žádná nespravedlnost se nevyplácí: Polský velkokníže Vladislav II. chtěl roku 1139 bezprávně svým bratřím Boleslavovi, Mečislavovi a Jindřichovi odejmouti jejich úděly a s vojskem napadal jejich města i země. Všichni spravedliví z jeho poddaných, především šlechta a duchovenstvo opřeli se tomuto hanebnému jednání Vladislavovu a vyhnali jej z jeho vlastního údělu.

Chceme-li býti pravdomluvnými, jsme nuceni přiznati se, že jsme v mnohém větší hříšníci než byl celník, který se tak pokorně choval ve chrámu a proto vyšel ospravedlněn. I my máme často příčinu bítí se v prsa a volati ve vši pokoře: „Bože, buď milostiv mně hříšnému!“ Čím více se oddává lid pýše, nadutosti, vychloubavosti a jiným s těmito hříchy souvisejícím nestoudnostem, tím více se cvičme a oblíbme si pravou pokoru, aby o nás platilo slovo evandělie: „Kdo se poníží, bude povýšen.“ Pravá pokora je základem přemnohých ctností, je jim hlídačem, drží všechny ctnosti pod zámkem mlčení, aby jich neukradl žádný zloděj pochlebenstvím. Je též

známkou vyvolených, neboť „dává Bůh pokorným milost, pyšným se však protiví.“ (Jak. 4, 6.) Osvěcuje rozum, rozšiřuje zorný kruh očí, jak čteme: „Kde je pýcha, tam je zahanbení, kde je pokora, tam moudrost.“ (Přisl. 11, 2.) Jako nejvzácnější dar dodá pokora celému nitru pokoj, klid, zažene všechnu starostlivost, zapudí smutek, nepokoj srdce, neboť vděčně uzná, že každý i nejmenší dar je z rukou Božích, milost Bohem udělená. Proto

napomíná sám Spasitel: „Nebudete-li jako maličci (kteří se spokojí se vším, s každou nejnepatrnější věcí a ihned zapomenou na urážky), nevejdete do království nebeského.“ (Mat. 18, 3.) „Kdo nemá pokory nebo ji ztratí, praví sv. Bernard, pozbude všech ctností a jest pouhou zříceninou.“ Žádná ctnost nemá tolik nepřátel jako pokora, je těžko dosažitelná, s pomocí Boží však se k ní dopracujeme!

Frant. Chrám:

SLADKÉ JMÉNO.

O jak sladkou nebes mannou
srdce moje okřívá,
slzy lásky s očí kanou
dík se v duši ozývá!
Jezu můj, když jméno Tvoje
chudým retem vyslovím,
Ty má spáso, krásno moje,
jak své štěstí vypovím?

Ztracen byl by život býval
prvních lidí provinou,
v slzích byl by člověk sníval
nad ztracenou vlastí svou —
Ježíšovo sladké jméno
zvěštovalo spásu nám,
jím zas blaho nalezeno,
vybudován spásy chrám.

Z Ježíšova ctného jména
milost ve tmě svítí nám,
kterou cesta osvětlená
ku nebeským krajinám.
Jistě nikdo nepobloudí,
Jeho jméno kdo vzývá,
ni ho ďábel neodloudí,
když naň svůdně zakývá.

Slavně zvučí toto jméno
přese světa končiny,
zrno víry rozneseno
v pohanské až krajiny,
ono svatou církev silí,
požehnává národům,
kéž by jen je všichni ctili,
slavit chtěl je každý dům.

Chvalme Krista zpěvy svými,
srdcem povždy povděčným,
bychom s kúry andělskými
zpěvem pěli povděčnými.
Ježíš, Ježíš! sladké jméno
chváleno buď, slaveno,
nad vše jména povýšeno,
všemi tvory zdraveno!

Obrázky z katolických misii.

Podává *Maxmilian Weinberger.*

Z dopisu misijního lékaře.

V novější době vysílá církev katolická do svých misii také lékaře, po případě i lékařky. V dřívějších dobách provozovali praxi lékařskou u zámořských národů misionáři sami. Před svým odchodem do misii obeznámili se jakž takž s uměním lékařským, léčili nemocné domorodce a tak zjednávali si snadněji přístup i k srdci jejich. Nejednen uzdravený domorodec stával se z vděčnosti křesťanem. Než v poslední době vycházejí do misii lékaři laikové. Ve Würzburgu v Bavorsku je při universitě lékařská fakulta misijní, kde se mladí studující vzdělávají na lékaře za tím účelem, aby pak vystudovavše jako lékaři působili v misii. Fakulta netrvá dlouho, ale v zámořských misii působí již značný počet lékařů a v následující stati podáváme zajímavý dopis misijního lékaře dr. med. Draxlera na jeho přítele v Evropě. Dr. Draxler jest činným v Číně a svému příteli píše:

„Ty se zajisté, milý příteli, raduješ, že dostáváš pozdrav a zprávu z nitra čínské říše, a také raduješ se neméně i proto, že jsem se svou paní šťastně svého cíle došel. Mohli jsme v každém ohledu býti spokojeni. Dne 14. července opustili jsme domov a 4. října dorazili jsme na své nové působiště; které slove Tsinchow. Dva misionáři z řádu Kapucínů doprovázeli nás z Říma až k našemu cíli.

Čas i zde náramně rychle ubíhá. Již jsme zde čtvrt roku. Za ten čas jsme však již všelicos zažili. Denní události stíhají jedna druhou, takže je těžko všechno si pamatovati. V Tsinchou přijali nás stkvěle. Když jsme na svém žebřinovém voze s posledního návrší sjeli dolů, stálo na břehu zdejší řeky Wei-ho 15 jezdců a nabídli nám v nejbližší hospodě čaj na přivítanou. V jejich průvodu

přijeli jsme k misijní stanici, která na východním konci města leží. Nej důstojnější p. biskup přivítal nás u hlavních dveří. Na stanici zůstali jsme až do večerz, neboť chtěl nás také uvítati místní vojenský velitel generál Kung. Měl velkou radost, když nás spatřil. Ale sotva uplynulo asi deset minut, vytasil se svými bolestmi zubů. Nemohl jsem však ihned mu pomoci, ježto moje zubní kleště byly ještě na cestě. Když jsme potom byli uvedeni do našeho domu, žasli jsme nad krásou našeho příbytku, který nám byla misie připravila. Naše očekávání bylo daleko překonáno. První noc spali jsme pod čínskou příkrývkou výborně.

Hned následujícího dne jali jsme se vyprazdňovati naše zavazadla. Bylo asi 115 menších nebo větších beden. Jako děti radovali jsme se, když jsme ty evropské krámy znenáhla vyndávali. A hle, ani jeden kus nebyl poškozen. Nyní jest naše obydlí dle našeho přání a vkusu zařízeno. Chápal jsem pomalu, proč ten neb onen předmět jinak mně lhostejný byl do beden uložen. Možná že bych v jiných zemích toho neb onoho předmětu nebyl potřeboval, ale ohledně Číny platí zásada: „Vezmi s sebou, co jenom vzíti můžeš!“

K čemu vlastně je takový misijní lékař? Tato myšlenka mi několikrát za své dlouhé jízdy napadla, když mi bylo vypravováno o činnosti sester ošetřujících nemocné. Na mou dotýcnou otázku odpověděl náš vůdce, otec převor, významným úsměvem. Dnes vím ovšem s dostatek, že zde nejsem nadarmo. Za dlouhé jízdy čínskými osadami měl jsem dosti příležitosti, zdravotní poměry, život a léčení nemocných studovati. Nejrozšířenější nemoce jsou zde suchotě a nemoci kožní. Příčinou toho jsou bytové poměry a způsob života Číňanů. Vy-

skytují se tu případy nemoci, jaké v Evropě jenom zřídka viděti. A není se co diviti, neboť nemocný chodí kolikrát se svou nemocí kolik let, aniž mu pomoc poskytnuta byla. Přechasto vyskytují se nemoci oční, což je též následkem u nás neobvyklé nečistoty.

Poněvadž jsem zde sám, stává se že se tu a tam musím chopiti i nože ač nerad. Provedl jsem již několik operací a jsem od srdce rád, že už je po nich. První má operace — byl to nádor na hlavě skoro tak veliký jako hlava sama — děla se v prostofe, kde za procedury nám potkáni běhali pod nohama. Každý Číňan potvrdí před operací písemně, že ji žádá, a že nese následky. Jinak, kdyby operace se nezdařila, měl by lékař co činiti s činskými úřady, i když učinil vše, co bylo možno. Číňan je podivný, jak říkáme, patron. Je dětinský, schytralý, lstivý, mstivý, věrný, slovem pro mne zatím nepochopitelnou bytostí. Nakaždý způsob je třeba opatrnosti.

Má ordinační hodina trvá od 9—11 a od 2—4 hodin. Vlastně trvají ordinační hodiny tak dlouho, dokud jsem doma, neboť až podnes neviděl jsem Číňana, jenž by měl kapesní hodinky vyjma mého sluhu. Mimo to neumí obyčejný Číňan čísti a tak můj rozsáhlý štítek na dveřích visí vlastně nadarmo. Nicméně rci-li tomu, neb onomu pacientu: „Přiď zítřka o 10 hodinách zase, přijde skoro jistě, obzvláště, svítí-li slunce. Na štěstí svítí u nás slunce neobyčejně jasně a přívětivě. Místnost ordinační leží mimo mě obydlí a je podle evropských pojmů velmi jednoduchá, podle pojmů čínských nádherná. Číňan má krásný zvyk, svůj nos čistiti důkladně a hřmotně, ovšem že podle venkovského způsobu. Při tom ovšem mu ani nenapadne, aby šel ven. Když mu ukáží dveře, usmívá se vlnivě a poslechne. Tak musím často své pacienty učiti morešům.

Ordinační hodina začíná takto: „Pojď sem, rci mi, co tě bolí?“ Následuje

celý román. Číňan najde totiž vždycky dosti času, aby tě půl dne, nebo chceš-li, i celý den bavil vyprávěním své nemoci a jejího původu, počínaje od pradědouška až k svému nemocnému maličku. Léčení není tak jednoduché. Číňan nedovede se léčiti samostatně; aby si sám učinil vlhký obkladek nebo ruku vykoupal, to nelze mu svěřiti. Podobně má se věc s pilulkami; Číňan nedá se přesvědčiti, že by si uškodil, kdyby místo dvou pilulek vzal 10—20 najednou. S ohromnými obtížemi je spojeno léčení žen. Jsou většinou nemocny a rády by byly zdravý, ale — hned! Za 5—10 minut! Lékař aby .byl čarodějem! Podobně rozpoznání nemoci je velice nesnadné; lékaři jest z dosavadního průběhu nemoci, z jakosti bolesti atd. souditi na nemoc; od pacientek samých se právě příčiny nemoci nedozví.

Jiná obtíž leží v podivné, nám nerosozumitelné, čínské povaze. Byl jsem ve svém nynějším působišti, v Tsin-chově, toužebně očekáván. Mnohý těžce nemocný čekal trpělivě, až přijde lékař z Evropy, t. j. já. A když konečně přišel, přichvátali slepi a hluši a jini nezhojitelnými neduhy skličeni. Lékař může všechno, domnívali se, a chtěli lék, který by je za 1—2 hodiny uzdravil. Bohužel nemohu činiti zázraků. Nestane-li se zázrak hned, sdělá se doma evropská náplast a na bolavé místo přiloží se kouzelná nějaká mast. Nemohu jinak, ale musím každého, kdo s takovou čarovnou náplastí se dostaví, ihned odkázati.

Nicméně nastal již přece obrat k lepšímu. Sám se tomu divím, neboť Číňan jest až hrůza dětinský a očekává od evropského léku právě divy a zázraky. Onehdy přišel pacient s úbytěmi v pokročilém stadiu a chtěl ihned býti uzdraven. Když dostal lahvičku s lékem, radoval se jako dítě, usmíval se na ni, otáčel ji bezpočtukrát v rukách a myslil si: „Zítřka budu jistě zdrav!“ Chudás netušil, že dnové života jeho jsou sečteny. Než přese všechno zklamání přichází nemocní

opět a opět do ordinace hodiny. Jen znenáhla přichází k moudřejšímu náhledu. Nebezpečným nepřítelem nemocných je opium, obzvláště škodí

těm, kdož mají ránu nějakou na těle, nedávno vzal jsem jednomu opiovou dýmku, a hle, hned druhého dne stav jeho se značně zlepšil. (P. o.)

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokrač.)

5. Anna Maria proniká tajemství srdce.

Co poznala blahoslavená v tajemném slunci, bylo jisté a před klamem chráněno. Viděla v něm tajné spolky, rysy tváře osob, jejich krvežíznivé úmysly, jejich hanebnosti a černá svědomí; přišel-li k ní člen tajné společnosti, zatmělo se tajemné slunce a poznala hned celý jeho život. Navštívila-li ji čistá a ctnostná duše, bylo jí rovněž zjeveno sluncem. Duchovní vůdce blahoslavené vypravuje:

„Připomínám si, že Don Vincenc Pallotti mne jednou navštívil a chvíli mluvil s Annou Marií. Když odešel, tážal jsem se jí, co v té době viděla v tajemném slunci, i odpověděla, že slunce zářilo leskem obzvláštním. Byla tedy chráněna před bludem a omylem, poznávajíc svědomí; Pán Bůh jí o tom častěji ubezpečil. Stávalo se, že mi, když jsem se domů vrátil, vyličila pokušení přestálá a mi dala pokyny, jak se chovati v podobných případech. Viděla-li mne přede mší sv. zamyšleného a roztržitého, odkryla mi nejtajnější myšlenky a hnutí srdce mého a uklidnila mne.“

„Připomínám si dále, že Ludvík Antonini, mladý muž prostých mravů, jenž u Marie Anny v domácnosti pracoval a znal její dar čistý ve svědomí, tážal se jí, zpovídal-li se dobře. Anna Maria neodpovídala; ale když naléhal, pohlédla do tajemného slunce, řekla mu, berouc ho stranou: „Když jste vyznával tuto chybu, zapomněl jste tuto okolnost.“ Antonini chvíli rozmyšlel, a zvolal: „Ach, to je pravda.“

Takovým darem omilostněna byla ovšem výbornou vůdkyní.“

„Arcibiskup Guerrieri dával sv. požehnání v chrámě sv. Bartoloměje. Služebnice Boží byla v kostele a viděla v tajemném slunci pochybnosti a pokušení, jež dorážely na dobrého preláta. Po požehnání žádala si s ním promluvit, k čemuž byl ochoten; i řekla mu duševní muky, jež trpěl při požehnání a dala mu výborné rady. Byl tím tak překvapen a potěšen, že jí byl od té doby nakloněn a do své smrti s ní zůstal ve styku.

„V době, kdy Anna Maria často navštěvovala chrám sv. Ondřeje v noviciátě Jesuitů na Quirinale, prosil mne P. Rossini, abych jejím modlitbám doporučil bratra Marcella, trpícího kamenem. Anna Maria přání ochotně vyhověla, ale brzy mne žádala, bych odpověď zanesl, že nemocnému nepůsobí tolik bolesti nemoc, nýbrž duchovní útrapy, jež jej mučí. A skutečně přiznal se Marcell, kolik trpí takovými vnitřními mukami; ale touto zprávou byl velmi potěšen. P. Rossini si velice vážil služebnice Boží a vzkázal jí, aby v modlitbách pamatovala na Tovaryšstvo Ježíšovo. Připomínám si, že při této příležitosti v tajemném slunci viděla dopodrobna mnohé věci o Tovaryšstvu Ježíšovu i nespravedlivá a prudká pronásledování, jimž v té době vydáno bylo. Vidění měla v neděli, na slavnost ochrany sv. Josefa.“

„Anglická dáma vážně onemocněla a kardinál Weld i Lord Clifford, manžel dámy, vynaložili vše, aby ji zachránili. Znal jsem tyto pány a doporučil

jsem nemocnou modlitbám Anny Marie. Tato pozorovala slunce a řekla mi, že ji Pán Bůh chce k sobě vzít, protože v mládí učinila slib, který Pán Bůh přijal. (Jenom otec, manžel a zpovědník o tom věděli.) Zprávu donesl jsem kardinálu Weldovi, jenž byl tím nadšen a žádal mne, by směl to říci Lordu Cliffordovi. Ten byl překvapen odhalením tak tajné záležitosti a přiznal, že Pán Bůh jediné to mohl vynést na světlo. Prosil mne, abych ho zavedl k služebnici Boží, ale to jsem odmítl, poněvadž mi to zakázala, jak obyčejně v podobných

případech. (Lord Clifford sám tuto událost vypravoval.)

„Člověk z dobré rodiny, pro jehož spásu se Anna Maria zajímala, byl zachráněn takto: Služebnice Boží dala mne neočekávaně zavolat a žádala, bych hned šel k onomu muži, protože si chce život odebrati koulí; nezdar v obchodě mu znechutil život. Běžel jsem tam a našel ho rozčileného a řekl mu několik slov od služebnice Boží i hleděl ho uklidnit. Přiznal se, že bych ho minutu později byl našel nebožtíka.“

(Pokrač.)

Různé zprávy.

Úmrtnost ve větších městech Čech, Moravy a Slezska. Poslední číslo „Statistického Věstníku“ přináší tabulku českých, moravských a slezských měst podle úmrtnosti obyvatelstva. Při srovnání s úmrtností měst v cizině vychází na jevo, že průměrná úmrtnost v našich městech (13.6) přesahuje úmrtnost v městech států, které válkou netrpěly tak jako města naše, na příklad v Antverpách (10.5) úmrtí na 1000 obyvatel, v Amsterdamě (11.1), ve Stockholmu (11.5), nedosahuje však úmrtnosti mnohých měst středoevropských (na příklad Vídně s 18.4, Berlína s 15.6, Vratislavy se 17.8 úmrtí na 1000 obyvatel).

Zajímavé události z katolického světa. Za války zemřel vnuk Arnošta Renana, jednoho z největších průbojců moderní nevěry, velmi zbožnou smrtí jako vroucí katolík. Z kostela sv. Magdaleny v Paříži byl pochován Jiří Hugo. Je to vnuk Viktora Huga, jenž svými spisy způsobil duším a náboženství nesmírných ztrát a jenž svému vnuku Jiřímu věnoval své slavné dílo „Umění být dědečkem“. A hle, tento vnuk vrátil se k víře svých otců, proti níž jeho děd tolik bojoval: Jiří Hugo umřel jako zbožný křesťan.

Otevírají se jim oči. Novo-yorský vychovatelský spolek byl požádán, aby se postaral o to, aby desatero Boží bylo předčítáno ve státních školách nejméně jednou týdně.

Kongres katol. železničářů belgických. V Malině v Belgii konal se kongres křesťanských železničářů. Při té příležitosti byl posvěcen prapor nové sekce u přítomnosti kardinála Merciera a dominikána P. Ruttena, vůdce křesť. dělníků v Belgii. Odpoledne byl dlouhý průvod holdu ústřednímu praporu, který byl opravdu imponující. Slavnosti byl přítomen sekretář křesťanské internacionály Zimmermann, prezident dělnického sdružení katolického v Holandsku Helmout. P. Rutten promluvil nato k železničářům. Správně připomněl jejich velkou zásluhu, že se nedali zlákat ke stávce železničářů, která neměla vůbec smyslu pro odborové hnutí, nýbrž měla ukázati moc tyranie socialistického syndikátu. Stávka se zhroutila. Křesťanští železničáři zvítězili, ale tím si jen získali všeobecných sympatií, protože jinak stát byl okamžitě odhodlán mobilisovati železniční pluky, složené ze samých železničářů. Pak by byli musili sloužiti, ale — beze mzdy.

Misionářská výstava v Římě. Snaha církve, by hojně domorodců pracovalo v katolických misích zámořských, došla již pozoruhodného úspěchu. Zvěčnělý papež Benedikt XV. svou encyklikou „Maximum illud“ a založením spolku papežského k výchově domorodých kněží k tomu velmi přispěl. Diagramy ve vatikánské výstavě nám ukazují, že v Číně mezi 2914 řeholními sestrami je 1928 domorodých sester, v Japonsku na 592 sester připadá 336 domorodých, v Indii mezi 7616 sestrami jsou 5662 domorodé. Celkem v katolických mi-

slich pracují 19.373 sestry, mezi nimi 8198 domorodých.

Poděkování.

A. K. z Přerova děkuje nejsvět. Srdci Páně, Bl. Panně Marii Svatohostýnské, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad. za uzdravení; byla velmi nebezpečně zraněna na tváři.

Ze Bzence. Vzdávám vroucí díky a chválu Božskému Srdci Páně, svatému Antonínu a sv. Janu Křtíteli za vyslyšení prosby. F. B.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chválu jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, a by se lidé Tobě nerouhlali a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: **Zabránit rouhání.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Aby se lidé Pánu Bohu nerouhlali. (Hlavní úmysl.) — Novokněží (báseň). — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo schránka spravedlnosti a lásky. — P. William Doyle T. J. Celník bil se v prsa svá. — Maria Panna na nebe vzatá (obrázek). — Sladké jméno (báseň). — Obrázky z katolických misí. — Bl. Anna Maria Taigi. — Různé zprávy. — Poděkování. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LIX.

BRNO, 1. ZÁŘÍ 1925.

ČÍSLO 9.

O Srdce Ježíše, ty šlpy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud, Ty Srdce Páně naši láskou bud!

Návrat rozkolných církví.

(Hlavní úmysl.)

Jako na národ židovský přicházely doby, kdy byl sváděn k odpadu od Hospodina, tak přicházely doby též na křesťany, kdy byli buď bludem nebo i násilím sváděni anebo nuceni k odpadu od pravé církve Kristovy. Za starých dob byly to různé bludy, jimiž byli katoličtí křesťané sváděni k rozkolu, za nynější doby jsou to moderní proudy nevěry, pýchy a falešného vlastenectví. Největší rozkol stal se za patriarchy Fotia na východě a na západě zase později kacífem Lutherem. Tento poslednější odpad k protestantismu nebo k jiné nepravé církvi jest velikým hříchem. Tak praví sv. Pavel: „Nemožné zajisté je těm, kteří jednou osviceni byli a okusili daru nebeského a učiněni jsou účastnými Ducha sv. a padli, zase obnoviti se ku pokání, jelikož sobě Syna Božího křížují a v posměch vydávají. (Žid. 6, 4.) A sv. Petr praví podobně: Jestliže ti, kteří skrze Pána našeho Ježíše Krista poskvrnám světa ušli, opět od nich přemoženi bývají, učinní jsou jim poslední věci horší než první.“ (II. Petr 2, 20.) Rozkol na východě povstal pýchou a fevnivostí cařihradského patriarchy Fotia. Druhý odpad Německa, Anglie stal se jednak šířenými bludy Lutherovými, jednak

velikým násilím jako v Anglii, nebo u nás v českých zemích. U nás mnozí z nevědomosti, ze lhostejnosti, zlou vůlí svedeni odpadli od pravé církve římsko-katolické buďto k nové čsl. církvi nebo k nevěře vůbec. Když se rozhlédneme dnes, jak daleko dospělo odkřesťanění národa našeho, poznáme s úžasem, že v žádném slovanském národě není tolik bezvěrců jako u nás. Máme v naší republice dle posledního sčítání více jak 720 tisíc lidí bez víry a mezi nimi na 300 tisíc žen. Tak daleko pokročilo odkřesťanění národa a od té doby pracovalo se a dosud se pracuje dále přímo pekelnými prostředky na tomto zkázonosném díle. Jako bouře v přírodě kácí stromy a shazuje se stromů ovoce, tak se to děje nyní v národě našem. Stromy padají jen ty, které mají shnilé kořeny a ovoce padá jen nezdravé, červivé a nahnilé. Toť obrázek odpadů. Proto sv. Otcí, papeži Piu XI. nejvíce leží na srdci, aby se jak východní národové tak i odpadlíci vrátili do lůna sv. církve katolické. Pro návrat východní církve do církve římské pracuje unionismus v Apoštolátě sv. Cyrilla a Methoda a pro návrat odpadlíků modlitba, misie a jiné blahodárné prostředky. Nám

všem, kteří jsme dobré vůle, musí na tom záležet, aby se vyplnilo přání nejsvětější. Srdce Ježíšova, aby totiž všichni jedno byli, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř! A toto sjednocení u víře bylo by největším dobrodiním pro celý svět. Jak často již papežové naši vybízeli věřící k modlitbě za návrat všech zbloudilých ku pravdě Krista Pána! Katolíci v Anglii uposlechli tohoto vyzvání. Jest to 400 let co Anglie od katolicství odpadla, a 400 let se modlili katolíci za obrácení Anglie na víru katolickou. Snad nikde jinde se tolik lidé nemodlili, jako katolíci v Anglii. Proto přibývá čím dál více konvertitů netoliko z lidu prostého, ale více ze vzdělané třídy. (R. 1920 byl šestý sjezd katolíků.) Kdy nadejde den obrácení pro jiné národy, pro naše Slované a pro Němce? To vše je věc Prozřetelnosti Boží. Přece však pozorujeme obrát k lepšímu; je mnoho případů, které nám svědčí, že milost Boží působí mocně a že přes mnohé odpady lidí slabých vidíme obraty lidí vzdělaných a charakterních. Hledme působiti s milostí Boží ku sjednocení církve východní se západní, a na

obrácení zbloudilých odpadlíků. Duše se nekupují zlatem, nýbrž modlitbou a dobrými skutky, bratrskou láskou, dobrým příkladem, poučováním. Nuže, milí čtenáři, varujte se odpadlictví, ať má jakékoliv jméno. Jest to hřích veliký, že nemožno z něho povstati a pokání činiti. Z 1000 odpadlíků sotva jeden se pozná a k víře opuštěné se vrátí. Kdyby přicházeli k vám lidé a lákali vás řečí sladkou a výmluvnou, abyste opustily víru otců svých a dali se na víru jejich, nevěřte jim; jsou to falešní proroci, kteří tupí dílo Boží a vychvalují dílo lidské. Nevěřte jim. A kdyby vám i zlato nabízeli za odpad, nevěřte jim. Žádné peníze nenahradí vám ztrátu Krista, církve a všech těch duchovních statků a nehynoucích pokladů sv. víry naší. Modleme se tedy a obětujme dobré skutky na ten úmysl, aby se všichni vrátili do domu otcovského, z něhož vlastní vinou odešli. Raději muka a smrt, nežli zraditi víru v Ježíše Krista, který zdroj všeho štěstí a blaha zde na zemi i na věčnosti. Nejsv. Srdce Ježíšovo smiluj se nad odpadlíky a přivíň je k sobě!

Jos. Al. Vlastimil-Římský :

BOŽE, JEN S TEBOU.

Panel Často jsem sláb a znaven
stěžl že nesu kříž,
mysl skleslá má hodlá mnohdy
odvrci každou tíž.

Přece k výši své zory nesu,
obrazu Tvůj kde svit:
Bože! milosti hned jsa plný,
beru si kříž Tvůj v štít!

Ovšem! Štítem mi ve vši strasti,
k útěše v bidách všech,
v žití záchranou je mi zdejší,
když i mi stají se dech . . .

Také velmi-li jsem již znaven
trýzně když slyším hřmít',
přece z lásky chci v pravé lásce
křížován s Tebou být! —

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msg. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — schránka spravedlnosti a lásky.

II.

Zlé tresce.

Jako Bůh odměňuje dobré, tak tresce i zlé. Již Adam zakusil to! Když byl přestoupil zákaz Hospodínův, byl vykázán z ráje, musil v potu tváře své zasloužit si chléb svůj, Eva pak měla mnohé trampoty s dětmi. Kain prolil krev nevinného bratra svého Abela; od doby té neměl žádného pokoje, bloudil a byl nestálým na zemi. Sodomští zhřešili těžce před Hospodínem, proto zahynuli v plammém moři. Bratři Josefovi uvrhli bratra do cisterny, sami zasedli, jedli, nepodávše bratru ničeho, nechali ho hladem. Když pak jeli kolem kupci Madiánští, prodali jim ho, nehledíce na to, jak úpěnlivě je prosí, by nečinili toho. Za trest nastal i v zemi hlad, neměli čeho jísti; když šli nakoupit obilí, byli uvrženi do vězení, musili Josefa prositi o milost, ba nabízeli se mu sami za otroky. Faraó a Egypťané nařídili, aby všechna pacholata israelská byla hozena do řeky Nilu; ale v osudné noci zhynuli smrtí všichni jejich prvorození, výkvět mužstva pak byl potopen ve vlnách Rudého Moře. — Lid israelský reptal na poušti, řka: „Kž bychom byli zemřeli v Egyptě, nebo zahynuli na této poušti!“ Za to byli potrestáni. Hospodin děl: „Nikdo z těch, kteří viděli velebnost mou a znamení, která jsem učinil v Egyptě a na poušti, a přece reptali proti mně, neužijí země, kterou jsem slibil otcům jejich!“ (Num. 14, 3, 22.) — Abimelech zabil 70 svých bratří na kameni; byl za to též zabit kamenem, který hodila žena s hradby městské. Tak odplatil Bůh

zlé, které byl Abimelech spáchal na svém otci, zabiv 70 bratří svých!“ (Soudc. 9, 56.) — Absolon, který protivil se otci svému, uvázl dlouhými vlasy na stromě a zahynul bídne. Chlapci, kteří posmívali se proroku Eliseovi, byli roztržáni od litých medvědů. Ananiáš a Safira, kteří obelhali svaté apoštoly, padli mrtvi na zemi a hned nesli je do hrobu.

Nebylo by věru konce, kdybychom chtěli uvést z Pisem všechny příklady spravedlnosti Boží. A tak až posud nenechává Bůh ničeho zlého bez trestu. Sotva člověk v něčem se prohřešil proti Bohu, již následuje trest.

Pozemská nehotovost a nedokonalost.

Stává se ovšem často, že Bůh hříšníka hned netrestá, ano zdá se kolikráte: čím hůře si vedou, tím lépe daří se jim zde na zemi. Nejednou oplývají bohatstvím a všemi rozkošemi, an zatím ctnostní a dokonalí lkají, v bolestech se svíjejí, chudobou a všemi bidami stíhání jsou. Tím však nechať nikdo se nedá mýlit! Božská Prozřetelnost dopřává kolikráte i zlým a hříšníkům zde na zemi užívati štěstí a statků vezdejších, aby vzali odměnu za své některé dobré skutky. Vždyť praví staré lidské úsloví, že i ten nejhorší člověk má své dobré stránky. Těch nenechává spravedlnost bez odměny; nemohou doufati na odplatu na věčnosti, tedy užijí jí již na zemi! Bůh koná spravedlnost, kdy a jak se mu líbí. Některého tresce hned po prvním hříchu, jiného snáší a trpí mnohá léta. Některého tresce a pokutuje již zde na zemi, jiného ne-

tresce sice na zemi, ale tím přísnějším trestem stihá na věčnosti. „Vedou v dobrých věcech dny své, a v okamžení sestupují do pekel!“ (Job, 21, 13.) Ale nechť Bůh s hříšníkem nakládá tak či jinak, vždy platí slova žalmistova (Žalm 118, 137.) „Spravedlivý jsi, Hospodine, a přísný soud tvůj!“

Dobrotivost Boží.

I ve spravedlnosti Božské jeví se nekonečná láska a dobrota. Neboť Bůh spravedlivý odměňuje dobré vždy nad zásluhu, zlé pak tresce, — hlavně pro zásluhu Ježíše Krista, — méně, než zásluhuje. To není ovšem proti spravedlnosti, která je nerozlučně spojena s láskou. Ve Starém Zákoně hrozil Bůh tresty za hřích do třetího a čtvrtého pokolení (Exod. 20, 5.) a sliboval milosrdenství do kolena tisícího milujícím jej.

První rodiče v ráji prohřešili se těžce proti Bohu; nicméně smiloval se nad nimi, odpustil a staral se laskavě i dále o vyhnání. — Jak dojemnou je láska Hospodinova při záhubě Sodomy a Gomorhy! Abraham prosí za nepravostná města ta, Bůh spravedlivý a laskavý slibuje: „Nebudu lidsmrčovati pro deset!“ (Gen. 18, 31.) Lid izraelský těžce prohřešil se modloslužbou a reptáním proti Hospodinu, který vyvedl ho tolika zázraky ze země egyptské, chtěl je proto jako nevďěčníky zahubit. Když však Mojžiš přimlouval se za ně, odpustil jim v dobrotivosti své (II. Mojž. 32, 11.) — Ninivetským bylo pro hříchy jejich hlášáno, že zahynou i s městem; když však činili pokání, smiloval se nad nimi Pán, ušetřil jich i města.

Největší však a nejpodivuhodnější důkaz své spravedlnosti, sloučené s láskou, dal nám Bůh tím, že poslal Syna svého jednorozeného k naší spáse, jak praví sám Spasitel: „Tak miloval Bůh svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, jenž věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný!“ (Jan 3, 16.)

Spravedlnost a láska Srdce Ježíšova.

Abychom poznali spravedlnost a lásku nejsvětějšího Srdce Ježíšova, postavme se pod kříž jeho na Hoře Golgotě!

Již první lidé zasloužili si za hřích svůj smrt. K prvnímu hříchu přistupují pak nesčetné další hříchy dětí Adamových, jichž jest více, než písku na břehu mořském. Nepravosti tyto obsahují tak velikou zlobu, tolik viny, že žádný člověk nemohl jich odčinit, napravit, za ně zadost učinit. Aby tak se stalo, aby ubohé lidstvo konečně bylo osvobozeno od hrozného břemene hříchu, nabídnul se sám Syn Boží, že za nás učiní zadost uražené spravedlnosti Boží.

I opustil slávu nebeského Otce svého a stal se podobným nám člověkem. Žádné oko lidské nevidělo té nádhery věčné, žádný tvor nemůže si ji představit, kterou měl Syn Boží od věčnosti. Je v něm všechna plnost Božství, z tváře jeho září nekonečná sláva Božské velebnosti, požívá blaženosti, již neokusí žádný tvor pozemský. Ale přece smilovává se nad námi, zaměňuje nebe za chudou stáj betlémskou, slast nepomíjitelnou za skromnou chýši nazaretskou, věčnost věčnou za tvrdé dřevo kříže!

Aby u veliké lásce své smířil s námi uraženou spravedlnost Boží, stává se Syn Boží člověkem, trpí všemi lidskými nedostatky kromě hříchu, ba bere na sebe i těžký kříž, bolestnou smrt na něm, aby přinesl tu nejdokonalější oběť lásky. Stvořitel nebes i země vydává se bezbranně do rukou lidských, věčná nevinnost a svatost vleče se před nespravedlivou soudnou stolicí bídných hříšníků. Ten, který planul láskou k lidem, nenalezl nikde soucitu ani nejmenšího! Pohan Pilát je dojat pohledem na zbičovaného, trním korunovaného, tak že mocně vzrušen volá: „Ejhle, člověk“, — ale svedený lid vyvolený volá jen nenávisť: „Ukřizuj, ukřizuj ho! Krev

jeho na nás a na naše děti! — Ani pod křížem nezmlkne zloba lidská a farizejská! Svatá hlava, která přemýšlela jen o našem vykoupení, je korunována trním, jazyk, který mluvil o míru, je sycen octem a žlučí, uši, které vyslyšely každou prosbu, slyší jen rouhání a láni, ruce, jež jen žehnaly, jsou ostrými hřeby přibity na kříž! — Zdaž možno jenom pomyslit větší obět spravedlnosti a lásky, než tu, kterou přináší nejsvětější Srdce Ježíšovo celým životem, bolestným utrpením a přehočkou smrtí svou za nás, pro nás a nám?

Duchovní užitek.

Rozjímání o spravedlnosti a lásce nejsvětějšího Srdce Ježíšova kéž rozhojní v nás úctu a lásku k němu, kéž však nezůstane jenom při pouhých citech, nýbrž jeví se přede vším ve

skutcích. Vzpomínka na spravedlnost Boží, — Bůh nehledí na osobu, — naplňuj nás spasnou bázní, o níž praví Písmo, že je počátkem vši moudrosti! Učení toto jest všem nábožným, snažícím se po křesťanské spravedlnosti, velikou útěchou. Třebas jim bylo v životě sebe horších věcí zakouseti, jako Jobovi a Lazarovi, odplatitel jejich jest živ, budou jednou radovati a veseliti se bez konce. Běda však těm, kteříž neznají Boha a kteříž neposlouchají evangelia Pána našeho Ježíše Krista! (II. Thess. 1, 8.) O nich praví apoštol, že pokuty věčné budou trpěti v zahynutí od tváře Boží. (II. Thess 1, 9) Pracujme se strachem a bázní o spasení duší svých, vystříhejme se bedlivě všeho, čím bychom mohli Boha urazit, číňme vše, abychom ve ctnostech a všem dobrém prospívali v nejsvětějším Srdci Ježíšově.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

POD PRAPOREM KŘÍŽE.

Peklo se již rozpoutalo,
proti škole nevinných,
ze srdce chce viru rváti,
v nevěru chce nořit nás:
my však pevnou vystavíme
jako předci — protihráz!

Ať si svádí, ať si hrozí,
hodni jsme svých předků přec,
nechceme, by země naše
hnízdem byla zlotřilých!
Odcizí-li dítky Bohu,
prabídné, co bude z nich?

Nedáme vám duši dětí,
známe podvod váš a klam,
dokud slunce na obzoru,
dokud ctíme svoji čest,
dotud v drahé zemi Slávské
Boží čest nám nade vše jest!

Raději vám svůj život dáme,
nikdy víry zděděné,
Bůh nám k cíli dopomůže,
s Ním jdem' rádi v každý boj,
s Ním nás pranic nezastraší,
ani z pekla ďáblů roj!

V utrpení, v pohrdání,
v mukách našich všelikých,
v životě a také v smrti,
z rakve, hrobu zní náš hlas:
„Víry svoji neprodáme,
která žitím všech je nás!“

Služme Bohu!

Úvaha na 14. neděli po sv. Duchu. Píše Ignát Záhnel.

Každý služebník dostává od svého pána mzdu, žádnému, kdo koná službu nenapadne, že by mu mohl mzdu platit někdo jiný než jeho pán. Vydržuje jej a živí ho. Podobně jest i s pánem nebeským. Jak můžeme od něho požadovati mzdu, když mu nesloužíme, o něho se vůbec nestaráme? Nutno se tedy rozhodnouti, komu chceme sloužiti, koho si za svého pána vyvolíme? Kéž se rozhodneme pro službu Boží. Boha si vyvolme za svého pána a za vládce svého srdce.

Služba Boží nevyžaduje přílišné, nadlidské námahy. Pán Bůh nás ujišťuje: „Kdo vezme jho mé na sebe, nalezne pokoj své duše, neboť jho mé jest sladké a břímě mé jest lehké“. Mat. 11. 30. Služba Boží skýtá klid, pokoj tu na světě a věčnou slávu po smrti na věčnosti.

Služba lidská vyžaduje celého člověka, všechny jeho síly, je-li pracovník duševní, všechny jeho síly duševní, pracuje-li tělesně, všechny jeho síly tělesné. Dělník odejde z domu časně z rána a je zapřažen po celý den do jha svého pána. Ovšem zlepšily se poměry dělnické proti dřívějšíku velmi podstatně, ale přece každý uzná, že je služba u lidí velmi obtížná, při níž sil nepřibývá, ale naopak ubývá. Vždyť jsou bohužel chleboďarci, kteří hledějí využití svého dělníka co nejvíce. Rolník na příklad pracuje v potu tváře své po celý den a děkuje Bohu, dá-li mu příhodné počasí. Má na rukou mozole, večer se sotva vleče domů s kosou na rameně, krok má nejistý, je všecek unaven, povečeřev, svalí se jako kus dřeva na lože; ejhle tolik starostí způsobí péče o vezdejší chléb.

Jak obtížná je služba hříchu! Lakomec šetří sám na sobě, postí se, nedopřeje si praničeho, od úst si utahuje, aby jenom ušetřil několik korun, jež shromažďuje a ukládá ne na úroky Bohu, ale aby ještě více sám zbohatl.

Chlipník slouží své náruživosti ve dne v noci, při každém povětrí, ničí českou, rozhazuje svůj majetek, vydává se v různá nebezpečí, aby jenom upokojil své hanebné chtiče. Podobně tvrdá je služba i u jiných hříchů. Pomysleme, co jenom vytrpí závistník, schlubný, rozmařilec, opilec, hráč; tito a jiní slouží svým náruživostem všemi svými silami, nic jim není obtížno, aby dosáhli svého mrzkého cíle. Bohužel jsou až dosud lidé podobní těm, o nichž píše Písmo: „Říkají v bláznovství svém: Užijeme rozkoší, které slunečné jsou, rychle užijeme tvorstva, dokud jsme svěží! Naplníme se drahým vínem a vonidly, ať nemine nás žádný květ jara! Věncme se růžemi prvé než zvadnou; nebud' louky, které by nepřešla bujnost naší! Nikdo z nás nebud' bez účasti rozpustilosti naší; všude zůstavme znamení veselosti! Vždyť to jest úděl náš a toť náš los!“ Moudr. 2. 6 nn.

Služba a světa jest obtížná, přísná, vyžaduje napjetí všech sil, což nepřinese radosti, pokoje, neuklidní, nepovznese k výši. Splete lidi, ba přivede je i o rozum, neupokojí, krade spánek, k smrti unaví. Lidé sloužící světu, nemají času ku službě Boží. Napomeneš-li, aby se ráno, večer nebo před a po jídle pomodlili, mají výmluvu: nemám na to času. Řci jim: Jdi ke zpovědi, odpoví: nemám času, k ničemu, co se týče Boha, času nemají, ale ke službě svého mamona mají času až nazbyt, této služby za žádných okolností nezanedbají, jí věnují všechny hodiny celého svého života.

Pokoj dodá jediná služba Boží. Již David poznal výbornost služby Boží, což líčí těmito slovy: „Pokoj hojný mají, kdož milují zákon Boží, jakýkoliv úraz nepotká jich.“ Žalm 118. 165. Mluvil ze své vlastní zkušenosti. Utíkal před zlobou Savelou; ač byl nucen skrývat se a by-

dliti v lesích, ač byl zrazen od svých nejlepších přátel, opuštěn od všech, doufal v Boha a nebyl sklamán, byl jistě šťastnější než král Saul v nadbytku svého bohatství a užívaje smyslných rozkoší. Velebí Boha, že mu prodloužil život a popřává mu čas, aby mohl z lásky k němu trpěti, kdežto Saul proklínal svůj život a trápil sebe i své. David sloužil věrně Bohu, Saul se odvrátil od Boha a sloužil světu.

Jediná věrná, neustálá, radostná služba Boží dodá srdci pravý pokoj. Sám Ježíš zve: „Poďte ke mne všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi a já vás občerstvím. Vezměte jho mé na sebe a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem; a naleznete pokoj duším svým, neboť jho mé jest sladké a břímě mé jest lehké.“ Mat. 11. 28. O pravdě těchto slov možno se přesvědčiti ze života všech světců a pravých přátel Božích. Služba Boží přinášela jim největší slast, srdce jejich přímo hořelo láskou k Bohu, čím více sláblo jejich tělo, tím více rozpalovalo se jejich srdce, toužili s Bohem býti spojeni, těšili se na svůj poslední okamžik, až dojdou před trůn Boží.

Náš krajan rodem Jihlavan P. Augustin Strobach, misionář jesuita, zemřel jako mučedník na ostrovech mariánských roku 1682 ve věku 36 let. Obrátil na křtu jméno Augustin Ignát, při biřmování Alois. Po celý život snažil se především tyto světce, jimž byl zasvěcen, následovati co nejvěrněji. Srdce jeho plálo neličenou radostí, když jedal na misie, přijel do Milána, kde Augustin jsa do té doby pohan, byl přítomen kázáním svatého biskupa Ambrože a obrácen byl na křesťanství. Svatého Ignáta zakladatele Tovaryšstva Ježíšova, tak ctil, že vstoupil do jeho rodiny duchovní, a poprosil-li ho někdo ve jméno tohoto světce o něco, prosby této nechtěl ba nemohl odepřít. Svatého Aloise, jehož jméno přijal při svátém biřmování, ctil netoliko modlitbou, nýbrž i všemožným následováním ve zbožnosti, přísné kázni, cudnosti a stydlivosti. Již jako dítě i později rád

přisluhoval při oltářích, dlouho se modlival a sebe umrtvoval. Přesvědčil se o pravdivosti slov: „Ano, den jeden ve tvých nádvořích lepší jest, než tisíce jiných. Lépe býti na prahu Božího domu, než bydleti ve stanech hřištníků.“ Žalm 83, 11.

O d d e j m e s e s l u ž b ě B o ž í.
Považme, jak krátký jest život, ale odměna věčná! „Života našeho bývá úhrnem let sedmdesát a je-li někdo při síle osmdesát.“ Žalm 89, 10. Kéž uchrání nás Bůh, abychom nemluvili jako ti, o nichž čteme, že volali: „Pominulo všecko jako stín a jako prchavá pověst. Jako loď, která přechází zdolou vodou, jižto stopy, když přejde, nelze nalézt, ani stezky jejího kýlu mezi vlnami; anebo jako pták, jenž letí vzduchem, jehožto cesty žádného znamení se nenalézá; anebo jako když se vystřelí šíp do terče, rozdělený vzduch ihned se zase zbíhá, takže není znáti, kudy šel. Naděje bezbožného je totiž jako prach, který zachvacuje vítr a jako tenoučká pěna vichřicí rozptýlená, bývá rozváta jako dým, od větru přechází jako památka na jednodenního hosta.“ Moudr. 5, 8 a nn. Za práci, námahu, lásku trvající tu na světě kratičký čas, obdržíme věčnou odměnu. „Blahoslaveni jste, když pro mne vás budou tupiti, pronásledovati a mluvití všecko proti vám lhouce; radujte se a veselte se, neboť odplata bude hojná jest v nebesích.“ Mat. 5, 11.

Za služby, které prokazujeme Bohu tu na světě kratičký čas, dává nám věčnou spásu, tedy život věčně věkův trvajcí. Ježíš Kristus výslovně řekl: „Dávejte a bude vám dáno, míru dobrou, natlačeno, natřesenou a vrchovatou dají v lůno vaše; neboť kterou měrou měříte, tou bude vám odměněno. Luk. 6, 38. Písmo svaté připodobňuje odplatu nebeskou s takovými věcmi a předměty, které mají pro lidské srdce největší půvab. Mluví o koruně, která sestává z nejdražších cenějších skvostů, o koruně královské, která září nadpřirozenou krásou o sva-

tební hostině, s níž nelze co do přepychu nic srovnati, o dědictví, které jest nepopsatelně velké, o skvostném městě, jehož ulice jsou ze zlata, zdi z krystalu, brány z perel, kde neslyšeti nářku, kde netekou slzy. I když člověk po celý život snášel nejnesnesitelnější trampoty a kříže, když snášel pro Boha všechnu bolest a trpkost života, věčná odměna předčí všechna jeho očekávání. Svatý Pavel nemohl jinak říci, než že jsou radosti věčné takové, že ani oko jich nevidalo, ucho neslyšelo a na mysl lidskou nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kteří ho milují, I. ke Kor. 2. 9., a na jiném místě píše týž apoštol: „Myslím totiž, že utrpení nynějšího času nejsou ničím proti budoucí slávě, která se zjeví na nás.“ K Řím. 8, 18. Proto čteme u svatého Bernarda: „Myslete si co chcete, co znáte nejskvostnějšího a nejdrahocenějšího, věčné štěstí předčí naše nejmilejší pomyšlení.“ Svatý Augustin pravil: „Co připravil Bůh svým ctitelům a přátelům převyšuje všechnu víru, naši naději, naše přání, naši touhu.“

Vždyť bude tato odměna nedočasná, nýbrž věčná. Kdekoliv mluví se v Písmě svatém o odměně v nebi, podotýká se, že trvá bez konce. Božský Mistr i svatí apoštolové mluví o věčném životě, o radostech, které nikdy nepřestanou, o spáse, která stále trvá. „Zli půjdou do trápení věčného, spravedliví do

života věčného.“ Mat. 25, 46. Jinde čteme: „Radosti vaši nikdo neodejme od vás.“ Jan 16, 22. Svatý Pavel píše: „Neboť nynější soužení naše, které jest pomíjející, lehké, zjednává nám v míře přenesmírné slávu věčnou, plnovážnou.“ II. ke Kor. 4, 17. Svatý Augustin píše takto: „Svatí v nebi žijí životem věčným věčně oblažujícím, patří věčně na Boha, mají radost bez bolesti, čest bez strachu, bohatství bez ztráty, přebytek bez nedostatku, život bez smrti, věčnost bez zničení, spásu bez hoře.“

K čemu se odhodláme? Bůh požaduje od nás nepřilíši mnoho, právě málo, žádá naši lásku na krátký čas. Uděluje za ni nesmírně velkou odměnu, převyšující vše očekávanou. Roztrhněme proto všechna pouta, kterými jsme přivázáni ku světu a jeho radostem, zasvěťme srdce své Bohu a jeho přikázáním, plňme je věrně, ochotně, vesele, litujme každého dne, každého okamžiku, kdy jsme zapomněli na tuto povinnost. Umiňme si od nynějška žítí vylučně pro Boha, aby nás mohl přijati za své děti, za dědice království nebeského a mohl ku každému z nás říci: „Pojďte požehnání Otce mého, vládněte královstvím připraveným vám.“ Mat. 25, 34. „Služebníče dobrý a věrný, že jsi nad málem byl věrný, nad mnoha věcmi ustanovím tebe, vejdi v radost pána svého.“ Mat. 25, 21.

P. William Doyle T. J.

Vojenský kurát (1873—1917.) — Přeložila Ebertová.

(Pokračování.)

V roce 1916 za svého pobytu na hoře Kemel P. Doyle tráví noci (od 9. hod. do 5. hodin ráno) kleče před křížem. „Abych se k tomu donutil, bylo zprvu třeba, zavázati se slibem. Nespál jsem více než 2 hodiny za noc a přece nejsem ráno příliš vyčerpan. Ježíš dává přednost těmto

nocím modlitby, noci uctívání Jeho a noci polepšení života před všemi jinými pobožnostmi.“ — „Nezakouším při tom, než velkou slast. Odpor k hříchu, který pocítuji, jest neobyčejný.“

Vnitřní život P. Williama tak intenzivní, jest výsledkem práce trudné a

soustavné. „Čtím se stále víc a více váben ku životu vnitřního spojení s Kristem. Abych toho dosáhl, jsem povinen:

1. Zachovati si pevné a hluboké odhodlání;

2. Soustřediti své myšlenky vždy — jak jen možno — na přítomnost Ježíšovu ve svém srdci;

3. Vystříhati se zmatku a nepokoje ohledně budoucnosti;

4. Vyhnouti se neužitečným rozhovorům;

5. Stále bdíti nad svým zrakem. Nečisti a nedívat se na nic zbytečného a neužitečného.“

Hle, toť jsou zásady, které se velmi liší od method obecných. P. William však, věren svému slibu z „třetího roku“, provádí věci všední způsobem nevšedním. Jest příliš prostý a skromný, než aby dělal „vynálezy“ v duchovních methodách. Drží se starých, osvědčených praktik, na př. vroucí modlitby. Když koná povinné modlení, provede je přesně až do konce, neboť polovičatost působí mu hrůzu. „Dnešního jitra vzešlo mi velké světlo předsevzetí. Kdybych věděl, že každé takové světlo vynese mně 20 fr., nepromarnil bych ani okamžiku a všechny volné chvíle bych věnoval rozjímání. Získávám však tím mnohem více.“ Od té doby zaznamenává každé nové předsevzetí a počet jejich vzrůstá den ode dne; P. Doyle vede si o nich úplné účastenství. Mnohdy jeho lidská povaha úpi pod břemenem stálých námah, on však se zavazuje svými sliby, dosáhnouti číslíce předem určené. A tyto cifry, stále se zvyšující, předčí někdy jeho výpočty. Jest k tomu potřebí skutečně neobyčejné milosti, aby se docílilo takových úspěchů, aniž by člověk sešlel.

„Ježíš mi řekl: Jest třeba učiniti ze života tvého mučennictví modlitby. — To znamená, že mám vyplniti modlitbou všechny své volné okamžiky, zapuzuje s odhodlaností všechny neužitečné myšlenky“.

Není možno vystihnouti tajemnou

úmluvu, která existovala mezi tímto vřelým srdcem a Bohem. Musíme však uvažovati o dvou faktech, které samy o sobě jsou závažny. Jeho život jest nepřetržitá modlitba; P. Doyle zná jen jeden cíl: svého Boha. Dále ono ustavičné vnitřní spojení s Ježíšem, které vykupuje mnohdy cenou ohromného úsilí; jeho neustálé pokání jest břemenem jeho života a povaha často proti němu protestuje. Poněvadž však Bůh tomu chce, kráčí hrdinný bojovník neochvějně vpřed. Klesne, znovu povstane. Čeli všemu svojí vytrvalostí a odhodlaností! Živoíní devisou jeho jest: Kráčeťi přímo k svatosti!

Život stálého křížování sama sebe.

V roce 1909, když uchýlil se P. Doyle do zátiší, žádal na něm Ježíš, „by přinesl mu obět úplného zřeknutí se veškeré spokojenosti, zábavy a pohodlí.“ Aby nabyl zběhlosti v provádění, P. William vede si seznam těchto obětí. „Neznám již skutečně nějaké oběti, kterou bych nebyl posud přinesl“, končí své zápisky o tomto předmetu.

Později v roce 1911 píše: „Můj dobrý, můj milování hodný Ježíši! Čeho žádáš ode mne? Zdá se, že nedopřeješ mi nikdy oddechu! Ach, jak Ti za to děkuji! Ano, pokračuj dále: žádej, žádej, žádej! Chránil jsem se poslední dobou, bych z lásky k Tobě nespáchal žádného zla! Přinesl jsem Ti mnoho drobných obětí, které mne stály hodně přemáhání, však Ty, můj Pane, nezdáš se býti ještě spokojen a žádáš více . . .“ Touto myšlenkou byl P. William stále pronásledován. „Dovol, Ježíši, Pane můj, bych Ti řekl, co o tom soudím: Ty žádáš, abych se stal obětí dobrovolnou, bych přibíjel tělo své na kříž všemi možnými prostředky, abych nikdy neměl ani okamžiku, kdy bych netrpěl; chceš, abych odumřel sám sobě a zbavil se všeho pohodlí; abych jedl jen to, co nejvýše k životu nutno, nic více! Žádáš, bych ovládal své smysly: svou

chuť, své oči, svou vůli, svoji zálibu ve spánku, abych stále trpěl a stále se modlil. Můj Ježíši, zda nemám pravdu? Není-liž toto, čeho žádáš ode mne již tak dlouho? Citím, že jsem správně vystihl Tvoje přání, Ježíši, neboť již pomyšlení na takový život stále oběti — samozřejmě těžký — naplňuje mne radostí; nevydržel bych toho prožítí jej podruhé, ale celý nynější život můj bude dílem Tvé lásky a milosti Tvé! Ježíši, Ty znáš moji vroucí touhu, státi se svatým, moji dychtivost po mučení. Pomoz mi, Spasiteli, bych dokázal, že tomu chci opravdově, a dej mi milosti, bych takový život prožítí mohl!" Ježíš naléhá na našeho hrdinu každý den víc a více a P. William zavazuje se slibem „pod trestem hříchu smrtelného“, neodepřiti mu žádnou obět. Píše: „Můj cíl nyní bude:

1. Nikdy se nevyhýbati utrpení;
2. Ze dvou věcí zvoliti vždy méně pohodlnou, posaditi se na tvrdou židli místo na měkkou pohovku;
3. Nedati si užití žádnou příležitost k odříkání;
4. Nevynechati své pokání (bude-li to jen trochu možno) ani, když budu churav;
5. Klásti si stále otázku: Jakou další obět mohl bys ještě vykonati? Co ještě můžeš obětovati Ježíši? Jak vykonám tento čin způsobem nejdokonalejším?“

Patnáct měsíců poté poskytuje nám diář P. Williama překvapení, jako útěchu pro naši lidskou slabost! On ochabl také ve své horlivosti, jakž i nám se někdy stane. Píše: „Po nějakou dobu přestal jsem obnovovati svůj slib a poslední dobou jsem úplně zapomněl, že jsem nějaký takový slib učinil“. Nebyl by to však P. Doyle, kdyby byl ztratil odvahu. Usoudil, že učiněný slib byl nejasný; zavázal se tedy slibem jiným, stejným v podstatě, ale mnohem určitějším v provádění. Odříkal se nyní všeho důsledně do těch nejmenších podrobností („ani sůl, ani cukr, atd.“) a zavázal se, každého

dne znamenati výsledek ve svém zápisníku.

Tato úprava života do nejmenších podrobností neubrala ničeho jeho příjemnému vystupování a dobré náladě. Jest to pro něho jediný prostředek k dosažení šťastného života. „Neobnovil jsem svůj slib, zanechal jsem svých rozjímání a svého pokání, nechal jsem vše běžeti; výsledek: jsem bídný a nešťastný, vyčítaje si, že jsem způsobil mnoho utrpení milovanému Ježíši.“

A v tomto jeho životě neustálého přibíjení se na kříž neschází ničeho; jsou v něm obsaženy i svaté pošetilosti, společné všem světcům a které nemáme práva posuzovati, jelikož jsou inspirovány s nebes.

Jedné noci předstoupil P. Doyle před tabernakl, aby největší Láska slyšeti mohla tlukot jeho oddaného srdce; pak pokusil se o to, aby nožikem vyřízl na svých prsou jméno Ježíš; později vypálil je žhavým železem. Jiné noci za krutého mrazu ponořil se až po krk do otvoru, vysekaného v zamrzlém rybníku a tam modlil se za hříšníky. Jindy opět válel se v ostřici; chodil v kopřivách tak dlouho, až celé jeho tělo od paty až k hlavě bylo pokryto palčivými puchýři.

Ale, celkem vzato — toto vše, co zaznamenáváme — jest ještě málo u porovnání s tím, co vše P. William podnikl ku svému „pomalému mučeníctví, které prováděl bez přestání, od vteřiny ku vteřině. Jest nutno, čisti jeho diář, rozpomenouti se na jeho vroucí modlitby, na jeho jídlo, provázené stálým odříkáním, na jeho ustavičnou volbu věcí co nejvíce obtížných a co nejméně pohodlných, také ve věcech nevelké důležitosti (jen tvrdou židli místo měkké pohovky.) Dále nutno vzpomenouti jeho nepřetržitých modliteb a pokání, které vyplňovalo celý jeho život, nutíc jej, aby zapudil i tu nejmenší neužitečnou myšlenku a aby odstranil každou zbytečnost ze svých slov a činů.

(Pokrač.)

ŽIVOTNÍ KROK.

Ty můj Kriste,
srdce čisté
chci Ti v obět dát',
spláš jen chmury
s nebes hůry,
Vůli svou dej znát!

Drahá matko,
věru — sladko
nésti Krista kříž,
ale síly
Bůh dát pili
mně-li také již!

Otče pracný,
pohár vzácný
krve píti mám,
ale stačí
mému pláči,
cesty-li neznám? —

Vzešlo světlo,
blaho zkvetlo
šťastné východu...
Duše plesá —
západ klesá —
z Krista příchodu!

Milost Pána
srdci dána,
v ochranu mne vzal:
naděj', lásku,
víry pásku
v boj mi přišťi dal!

Eucharistický Otčenáš.

Napsal Jarolím St. Pavlík

Ustanovením velebné Svátosti oltární prokázal nám Pán Bůh to největší dobrodiní, jaké nám prokázati mohl. Ona je naším největším pokladem, ona jest chlebem, jenž zachovává v nás život nadpřirozený a zajišťuje nám život věčný; ona jest lékem nesmrtelnosti, pšenici vyvolených a vinem, z něhož panny pučí, jak prorok Zachariáš předpovídá; ona jest tou pravou nebeskou mannou, jež všechnu sladkost v sobě obsahuje.

A my jsme tak šťastni, že nejenom máme svatou eucharistii, ale ji i požívati můžeme; to jest vyznamenáním, jež by nám andělé záviděli, kdyby tato slabá stránka byla u nich možná.

Kněz požívá svatou eucharistii při každé mši svaté; a přáním církve je, aby i věřící ji spolu požívali, kolikráte jim to jen možno jest.

Na požívání nebeského pokrmu musíme se připraviti. Kdo má více času, má i více času na přípravu věnovati; kdo má málo času, nemá ji proto ještě opomenouti; může ji zkrátiti, zato však tím nábožněji se pomodliti.

Kněz se připravuje na svaté přijímání již přede mši svatou; to je soukromá příprava. Při mši svaté říká oficiální a veřejnou přípravu ve jménu církve a jako zástupce všech věřících. Začíná tu přípravu s Pater noster neboli Otčenášem, ježž hlasitě zpívá nebo

polohlasitě se modlí. Ve světle eucharistické víry nabývá Otčenáš obzvláštního významu. I kdybychom žádné modlitební knihy s sebou neměli, mohli bychom se s Otčenášem jako přípravou na přijímání spokojiti, pak-li jej eucharisticky rozjímáme.

Otče náš, jenž jsi na nebesích. Dobrý otec stará se o své děti, on zaopatřuje jim chléb; pracuje a namáhá se v potu tváře a snáší všelikou nepohodu, aby dětem chléb zaopatřil. Spasitel tak pěkně o tom mluví v evangeliu dnů křížových: Kdo z vás prosí otce svého o chléb a obdrží od něho kámen?

Pán Bůh jest Otcem nás všech; on nám dává chléb nejenom pro tělo, ale i pro duši. Chléb s nebe podává nám, jenž všechnu sladkost v sobě obsahuje, mnohem lepší, než manna na poušti. Tento chléb musel nám Ježíš Kristus napřed zasloužit, musel se namáhat, mnoho útrap snášeti a naposledy mnoho vytrpěti. Vděčně máme býti toho pamětlivi, když přijímáme. Kolikrátkoli chléb tento jísti budete a z kalicha toho pít, smř Páně máte zvěstovati, dokud nepříjde — píše sv. Pavel. Kéž by se každý otec se svými dětmi nejenom k tomu stolu posadil, kde se jí chléb pozemský, ale i k onomu přiklekl, kde se nám podává chléb nebeský. Tak mnoho otců vzdaluje se stolu Páně, anebo jen zřídka je u něho viděti.

Posvěť se jméno tvé! zni první prosba. Jméno Boží světiti znamená Boha oslavovati, pro čest jeho horliti. My světíme jméno Boží a oslavujeme je nejlépe, když obětujeme oběť mše svaté a při ní přijímáme. Vzbuzujeme při tom víru v přítomnost Ježíšovu ve svaté eucharistii, naději v účinky její a podáváme důkaz, že Boha milujeme. Mše svatá jest obětí chvály a klanění se. Oslavujeme dále Boha a světíme jméno jeho, když se staráme o ozdobu oltáře a tabernaku. Oltář, na němž je velebná Svátost, má býti vždy pěkněji vyzdoben než druhé oltáře, protože Pán Bůh tělesně na

něm přebývá. — Mnozí znesvěcují jméno Boží, zneužívajíce slova „sakrament“ ke klení. Varujme se toho hříchu! Neberme nadarmo slova, jež znamenají naši největší Svátost.

Přiď k nám království tvé, tvé eucharistické království! Napřed to vnitřné v srdci, království milosti. Pán Ježíš nechť postaví v srdci našem svůj trůn a v něm králuje, nechť je pánem a mocnářem srdce našeho. Při svatém přijímání bývá duše naše milostmi zrovna zasypana. — Království církve katolické. Nové kostely a nové kaple nechť se všude budují, nové příbytky pro velebnou Svátost, jak v pohanských, tak i v protestantských zemích. Počet komunikantů nechť vzrůstá rok od roku. — Posléze království nebeské. Svatá eucharistie podává nám záruku, že přijdeme do nebe. Kdo jí má tělo a pije mou krev, ten má život věčný, a já ho vzkřísím v den nejposlednější.

Požívání svaté eucharistie činí nás horlivými ve vyplnění vůle Boží. Buď vůle tvá jak v nebi tak i na zemi. Prosba tato se potom tím snáze uskuteční. Kde berou misionáři, kněží a řeholnice, otcové, matky, manželé a děti sílu k plnění všech povinností k odevzdání se do vůle Boží v hodinách těžkých, jichž nikdo není ušetřen? Ve svatém přijímání. Bez přijímání je cvičení se ve ctnosti nesebným, po svatém přijímání lehkým. Odvozujeme z toho výsledky a hledejme sílu, pobídku a útěchu u toho, jenž praví: Pojdte ke mně všichni, koho něco tíží a trápí, a já vás občerstvím.

Chléb náš vezdejší dej nám dneš! Mysleme při tom napřed na chléb eucharistický, ten je pro nás nejnnutnější. Ne chlebem samým, pozemským, ale i každým slovem, jež vychází z úst Božích, obzvlášť slovy z úst Ježíše Krista nebo jeho zástupce: Toto jest tělo mé, toto jest krev má! Bez toho nebeského chleba duše naše by se vysílila a klesla, neschopnou, život nadpřirozený v sobě udržeti.

Chléb náš vezdejší, v latinském textě stojí každodenní. Svatá eucharistie může a má se každý den přijímati, tak jako my každý den obyčejný jíme chléb. Kdo každodenně přijímá, je vždy s Bohem spojen; on má své nebe už na zemi, ale ne v tom smyslu, jako lidé světáctí.

A odpusť nám naše viny! Naše hříchy. Svaté přijímání působí odpuštění všedních hříchů, zachovává nás před hříchem smrtelným; kdo často přijímá, nepadne tak snadno do těžkého hříchu; to cítí každý na sobě, když byl u stolu Páně; svaté přijímání je lékem denních slabostí, nedokonalostí a poklesků. — Jakož i my odpouštíme našim vinníkům. Odpusťme svým spolubližním, zapomeňme na všechnu zlost a pomstychtivost, když přistupujeme ke stolu Páně a k oltáři. Přineseš-li dar svůj na oltář, čteme v evangeliu, a tam se rozpomeněš, že má tvůj bratr něco proti tobě, tak jdi napřed a smiř se se svým bratrem, a potom přijď a oběťuj svůj dar. Při slavné mši svaté dávají sobě kněží a klerikové políbení míru, tak zvaný pax; památka to na dřívější časy, kdy věřící před přijímáním na znamení usmíření a lásky navzájem se objímali, vyplňující slib páté prosby: Jakož i my odpouštíme našim vinníkům.

A neuvodň nás v pokušení. Zajisté jest svaté přijímání nejlepším prostředkem k přemožení pokušení. Ono v nás vlévá sílu lví. Snadno můžeme potom přetřhati tenata, zlého nepřítele, jenž obchází jako lev řvoucí, hledaje, koho by pohltil. Mladí lidé měli by často jíti k přijímání, aby zůstali čistými a stydlivými.

Ale zbav nás od zlého! Tato prosba se vyplňuje na těch, kteří v Lurdech při průvodu s velebnou Svátostí zdraví nabudou. Ach, kolik bolu a trápení je na světě? Co nám dělá bolest snesitelnější, co nás činí trpělivější? Svatá eucharistie. Mnozí těžce ranění vojáci prohlásili, že by to nevydrželi, kdyby je Spasitel netěšil a nesilil.

Pojďte ke mně všichni, kdo vzdycháte pod břemenem, a já vás občerstvím.

Obzvláště v poslední nemoci a v hodince smrti je svatá eucharistie naší největší útěchou, naší nejlepší pomocí. Každý dobrý křesťan ba i ten vlašný, přeje si, aby mohl před svou smrtí přijati velebnou Svátost. Pán Bůh udělí tu milost oněm, kteří ho o to prosí a už, dokud jsou ještě zdraví, rádi a často nejsvětější Svátost přijímají.

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

(Dokonč.)

Z dopisu misijního lékaře.

Počet mých pacientů stále stoupá. Denně jich přichází 30, i více. Léky musím ovšem obstarati sám. Mám po ruce velmi dovednou sestru ošetřovatelku, bez které bych se neobešel. Prostudoval jsem už sice čínskou mluvnici, ale Číňanům přece ještě nerozumím. Ona rozumí všem; jest však také již 15 roků v Číně. Jsou však také případy, že Číňan nerozumí Či-

ňanu, mluví-li každý z nich svým domácím nářečím, tím méně pak rozumí Číňanu studovanému anebo Evropanu, mluví-li jazykem spisovným. Proto ani sestře ošetřovatelce mnohý venkovan nerozumí, byť i ona rozuměla jemu. Onehdy ku př. přišel sedlák z okoli; sestra mu rozuměla všecko, ale on ji nikoliv. Náhodou byl tu čínský učenec, ale ani ten nemohl s ním se domluvit.

Den ze dne obeznamuji se vždy

více s činskými poměry. Na obou stranách je nejlepší vůle. Čínští lékaři ovšem nemají mne rádi, což je přirozená věc. Také se už pokusili u vlády mne očernit, ale nadarmo.

Opatřil jsem se s dostatek potřebnými léky a nástroji a jsem tomu nyní velmi rád. Co mně ještě schází, je vhodná místnost operační a k tomu patří lůžka. Jakmile zasvítí jarní slunce, začneme s další stavbou, jmenovitě máme v úmyslu zřídit zvláštní pavilon pro nakažlivé nemocné. Ovšem všechno najednou pořídit nelze, zpočátku musíme se omezit na to nejnutnější, neboť jako jinde, tak i zde v Číně hrají peníze důležitou úlohu.

Na venek jezdím zřídka. Učinil jsem již několik návštěv u vzdálenějších pacientů, ale tyto nenáležejí nikterak k příjemnostem misijního lékaře. Cesty jsou velmi obtížné a cestování s mnohým nebezpečenstvím spojeno. Na úzkých cestách je nejlépe s mezkou sestoupit anebo v nejhorším případě zvířeti se svěřit na milost a nemilost. Jsem vůbec co do návštěv přespolních nemocných poněkud zdrženlivější, neboť může se stát, že musím urazit cestu 60 km přes nebezpečné hory k vůli nemocnému, jenž má malou oděninu na prstě. Stává se to jmenovitě u ženských, které pro své zkomolené nohy nemohou na cestu ke mne se odvážit. Snad budou časem moudřejší a uznají, že lékař nemůže na takové maličkosti celý den obětovat.

Milý kolego! Vypravoval jsem ti něco ze své nové činnosti uprostřed Číny. Možná, že tě všelicos zajímalo. Jedno ti však jistě napadlo, že totiž není zde člověk hostem jenom trpěným, ale naopak velevítaným. Soutěže zde není. Také nemusíš zde na konci každého měsíce se posadit a celý neb půl dne obětovat, až nemocenská pokladna tvůj účet schválí. Já jsem nikde nebyl spokojenější jako zde. O živobytí stará se misie. Ano máš i příležitost, odložit nějakou částku stranou, a co je nejdůležitější, tvá

práce nachází uznání. Povolání působí ti radost. Jsi-li smýšlením poněkud materialista, pak zůstaň klidně v Evropě. Máš-li však trochu idealismu v těle, pak nevěděš bych pro tebe nic lepšího, jako vstoupit do služeb misie. Při velkém přebytku lékařů v Německu stálo by to za to, aby tak mnohý kolega o tom vážně přemýšlel.

Možná, že později budu zase mít příležitost něco nového a zajímavého ti vypravovat, pro dnešek končím. Pozdravuj ode mne celý náš ústav ve Würzburgu, jemuž jsem tolikerými díky zavázán.

Tvůj kolega

Dr. med. Drexler, misijní lékař.

Misionář zprostředkovatelem sňatků.

Na první pohled zdá se, jakoby hořejší nápis hlásal věc pravdě nepodobnou. Aby bylo někde misionáře, jenž by se zabýval zprostředkováním sňatků, tomu těžko věřit. A přece je tomu tak. A kde? na ostrově Jávě.

Jáva je ostrov v Indickém oceánu a náleží Holanďanům. V městě, Merdut jménem, je v klášteře misijních sester pensionát čili výchovný ústav pro dospívající dívky. V tomtéž městě konaly se lonského roku duchovní cvičení pro učitele širšího okolí. Po nich přišli někteří mladí učitelé do kláštera sester, aby si tam vyhledali nevěsty. Někteří obrátili se přímo na představenou pensionátu, jiní přišli ke mně*) a pravili rozpacitě: „Přicházím na rozkaz svého zpovědníka, abych si Vaši pomoci vyžádal.“ — „Vim už, co ti schází: manželka a já ti ji mám zjednat. Věc však není tak snadná. Znáš zde nějakou dívku? — „Nikoliv, otče, a o to se jedná; neznám žádné, ani od vidění, ani podle jména.“ — „Dobře, já ti pomohu, pokud mohu, ale nejprve kladu své podmínky. Přijmeš-li je, pak uvidíme, co se dá dělati. Tedy 1. Žádné schůzky s děv-

*) Piše spiritual kláštera P. Prentaler S. J.

četem, vyjma ve přítomnosti nějakého svědka; 2. dárky se nesmí ani dávat ani přijímat; 3. dívka se nevďá, dokud nesložila učitelskou zkoušku; 4. aby ženich jal se spořít a každý měsíc ze svého platu něco uložil; 5. aby, poštěstí-li se mu, dostati odtud manželku, také své soudruhy nabádal, aby učinili totéž a vůbec příznivcem našeho kláštera zůstal po celý život svůj.

Toto všechno, ano ještě více, kandidát ženitby ochotně slíbí. Potom vezmu fotografii, na které nejvyšší třída chovaneček je vypodobněna, a podám mu ji. Mladík podívá se na obrázek a ptá se na jména. „To je Marie, ale ta už je zadána.“ — „A tato?“ — „To je Růžena, ale ta už také není volná.“ — „A ta zde, nebo ta vedle?“ — „Všechny jsou již obsazeny.“ A tak to jde dále. Je mi do smíchu, ale musím se přemáhati. Konečně pravím: „Podívej se, tyto čtyry jsou jistě ještě volny, o těchto dvou to nevím určitě. Všechny ostatní jsou již zadány.“ Nastává volba mezi ještě nezadanými, ale ta není tak snadná. Jsem nucen nerozhodnému ženichovi pomoci radou, sic by jinak vybírání nebylo konce.

Konečně padla volba na tu neb onu dívku, ale tím není záležitost ještě skončena, neboť volba je dosud jednostranná. Také nevěsta musí býti tážána a dáti své svolení. Mladík se proto táže: „Mohu s dívkou mluvit?“ — „Nevím ještě, nejprve musím se sestrou představenou promluvit.“ — „Ale já musím už dnes odejít a měl bych rád jistotu.“ — „Dobře, už jdu k sestře představené.“ Představená mezitím zvolenou dívku na návštěvu ženichovu připraví a já jdu pro něho. „Pojd tedy,“ dívka už čeká.“ — „A jak

pak, otče, mám ji oslovit? Co jí mám říci?“ — „To se podá samo sebou; jenom nesmíš zapomenouti, proč jsi přišel. Tak, a nyní už je čas, aby jsi šel, sestra představená už tě očekává.“ — „Již jdu, ale prosím, otče, pojdte se mnou, já si opravdu sám netroufám.“ — „Dobře, půjdeme tedy dva.“

Sestra představená byvši zavolána, přišla a vidí nás, mne a návštěvníka. Přednášíme svou žádost a ona praví: „Dívka přijde hned, jenom poshoveť!“ Mladík zatím rozpačitě hledí před sebe a mění barvu; je vidět, že je velmi rozčilen. „Otče,“ prosí úpěnlivě, „zůstaňte při mně, nepouštějte mne!“ — „Jen se neboj,“ pravím, „vždyť nejde o hlavu.“ V tom dívka přichází a s očima sklopenýma stojí před námi. Návštěvník pokynul hlavou jako na pozdrav, na víc se nemůže zmoci. Nastává mlčení. Pomáhám mladým lidem z rozpaků a pravím: „Nuže, tak se tedy sobě navzájem představitel a ty — obracím se na ženicha — pověz jenom, proč jsi přišel!“ Nastávající snoubenci jmenují svá jména. „Tak, a nyní pojdte a posadte se zde na tu lavici; zde můžete dle libosti spolu hovořiti, nezapomeňte jenom promluvit o tom hlavním!“ Ukazuji na lavici a dávám jim pokyn, aby se posadili. Ale dívka obrací se na mne a prosí: „Prosím, otče, pojdte s námi, sic jinak nepůjdu.“ Doprovázím tedy párek a pomáhám led lámati. Ale potom musím odtud, abych zprostředkoval sňatek i ostatních prosebníků.

Tímto způsobem zakládají se zde křesťanské rodiny a kde větší počet křesťanských rodin byl založen, povstává křesťanská obec a to je vlastním účelem misíí.

Narozeni Panny Marie.

Sv. Ludmila.

U P O M Í N K A N A R A J H R A D.

Vítej mně, o vítej, půdo svatá,
klášterními zděmi obejmatá,
památný mně vítej Rajhrade!
Když tě vidím v stinných stromů houšti
před sebou jak oasu kdes v poušti,
slza v oko se mi vkrade.

Od staletí mnohých stojíš tady
jak tvrz míru, kdy svět pln je vády,
zloby, nesvornosti, rozbrojů!
Ó jak duše v tobě pookřeje,
z tebe požehnání kol se leje,
láska dýše ze všech pokojů.

Tady Benedikta věrní žáci
Bohu sloužili a v pilné práci
vzdělávali český lid i kraj;
kde se tměly lesy bařinaté,
vidět lány zralým zbožím zlaté,
hojnost stromů, opravdový ráj.

Cely klášterní zde u zátíši
skvostné knihy psali zbožní mniši,
jsouce pro vši vědu nadšeni;
sochařské i malířské tu dílny
svědčily, jak mnich byl každý pilný,
krásného vždy přítel umění.

Zde při četných svící zářném plamu
hlaholily do klenutí chrámu
při hodinách zvučné chorály;
a když byly bohoslužby slavné,
hudbou andělskou vždy neunavné
varhany jak v nebi jásaly.

Nad oltářem trůn má Boží Máti;
kdo ji vzýval, potěšen se vrátí,
vzpomínaje krásný na Rajhrad;
i má duše v myšlenkách tam chvátá,
na ta místa památná a svatá,
kde jsem pobyl jeden den tak rád.

Rajhrad hlásá moravskému světu,
kolébka že tam je „Školy“, „Květů“,
které zbožnost šíří po vlasti;
kdo se řídí podle jejich článků,
nejlepší on vyvolil si stránku,
našed cestu k nebes oblasti.

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokrač.)

Řeholník ve vysokém postavení v
řádě, řekl mi, že vede svatou řehol-
nici a nemohl se nachváliti její ctností
a darů nadpřirozených. Mluvil jsem
mu o naprosté důvěře, již mám k slu-
žebnici Boží i prosil mne, abych se
tázal, co soudí o této řeholnici. Když
jsem o tom mluvil s Annou Marií,
nedala mi odpovědi, bylať ve věcech

lásky k bližnímu velmi choulostivá;
ale když jsem naléhal, řekla: „Jest
zbytečno nésti zpět odpověď; netraťte
času s těmito návštěvami.“ Viděl jsem,
že se jedná o něco horšího, a sku-
tečně brzy na to byla řeholnice před-
volána před posv. officium a po-
trestána.“

„Pro svou zbožnost vážený P. Septi-

mius Poggiarelli, Augustinián, svěřil se mi, že se dlouho modlil v důležitě záležitosti, a konečně v noci se mu zjevili dva andělé, kteří mu slíbili, že modlitba bude vyslyšena. Poněvadž velmi si vážil Anny Marie, prosil mne, abych se já o radu tážal v té věci. Anna Maria pohlédla do tajemného slunce, a řekla: oba domnělí andělé byli zlí duchové, kteří přišli v této podobě, aby ho oklamali; záležitost jeho skončí právě opačně, než jak řekli zlí duchové. To se vyplnilo do slova. Takto odkryla ještě více podvodů, jimiž duch temnosti duše sváděl k bludu.

Cristaldi, přední prelát římský za Leona XII., byl právě v předsíni papežově, když vešel přítel jeho, velmi důvěrný s blahoslavenou. Zpozoroval, že prelát proti zvyku byl zamyšlen, i dovolil si tázati se jej po příčině toho. I odpověděl: „Jsem znepokojen cestou mou do Neapole; sotva bych na to myslel, kdyby Passionista mi nebyl radil, abych tam nejezdil, že tam umru; nejhorší při tom je, dodal usmívaje se, že Passionista je svatý člověk. Znáte někoho, kdo bývá nadpřirozeně osvícen a v té věci by mohl prosití Pána Boha? Nevím, co mám dělat, a jakkoli málo věřím těmto moderním prorokům, přece přiznávám, že jsem smuten a rozladěn, jednáť se o můj život.“ Kněz slíbil, že záležitost doporučí svatě duši a brzy donese odpověď. Když promluvil o té věci s Annou Marií, řekla s úsměvem: „Řekněte mu, ať v pokoji odjede, protože se vrátí úplně zdrav, a jako důkaz pravdy mých slov řekněte mu, že myšlénka, kterou skrývá tak pečlivě v srdci svém, se nevyplní v tomto směru. Ať je spokojen, bude mít skvělou cestu a šťastný návrat.“ Prelát uslyšev to byl nemálo překvapen, že slyší vyslovenou myšlénku zavřenou v hloubi srdce. „Ubezpečuji vás,“ řekl důvěrníkovi, „že tato myšlénka nebyla ještě v hlavě, tak pečlivě skrýval jsem ji v srdci; neřekl jsem ji nikomu, ani zpovědníkovi, žila jako neznámá v nitru mém. Nyní cestuji spokojen; řekněte

svatě duši, ať se za mne modlí dále.“ Snažil se ji poznati, a nabízel jí podpory, kdyby jaké potřebovala; ale důvěrník odmítl zdvořile, ale rozhodně, jsa poslušen vůle Anny Marie. Prelát byl zprávou tak překvapen, že před odjezdem přítele své pozval a jím při stole vypravoval, co se stalo. Všichni přítomní tážali se po služebnících Boží, ale dověděli se jenom, že je ve styku s biskupem Strambim. Po nějaké době byl prelát mezi tím povýšený za kardinála navštíven nemocí; poslední zdála se z počátku nepatrnou; i těšil se, že se brzy vyléčí. Ale služebnice Boží viděla v slunci jeho smrt; poněvadž si přála, by včas a při plném vědomí spořádal svoje svědomí, vzkázala mu to. Při této zprávě vzmužil se brzy, následoval její rady a zemřel po několika dnech. Anna Maria použila toho styku s kardinálem, aby mu doporučila chudou matku rodiny, která jí se slzami svou bídu vypravovala. Poněvadž sama nemohla pomoci, jsouc ještě chudší jako ona, doporučila ji kardinálovi, který jí zajistil doživotní podporu.

6. Anna Maria vidí do dálky a do budoucnosti.

Když Anna Maria s duchovním svým vůdcem potkala kardinála Marazzaniho, jenž dle zvyku po svém jmenování šel k sv. Petrovi, tážal se ji průvodce, nechce-li býti přítomná obřadu. Anna Maria pohlédla do slunce a odpověděla: „Dnes velká nádhera a za měsíc hrob.“ A skutečně byl kardinál za měsíc pohřben.

Sluha Boží Vincenc Pallotti přišel zarmoucen k duchovnímu vůdci Anny Marie a vypravoval, že příbuzný jeho ze zoufalosti nad špatnými obchody uprchl, že ho nelze najít a proto je obava, že dobrovolně vyhledal smrt, i prosil, aby doporučen byl modlitbě Anny Marie. Blahoslavená pohlédla na tajemné slunce, viděla zřetelně místo, kde se zdržoval onen člověk, a hned podala o tom zprávu Pallottimu, aby se uklidnil.

Opět podáváme vlastní slova jejího duchovního vůdce:

„Mladá žena Voršila Annibali utekla se ustrašená, jsouc mužem pronásledována, do domu služebnice Boží, aby aspoň život svůj chránila. Rozhněvaný muž hledal ji, ale nenalezl ji. Anna Maria přijala ji vlídně a doporučila ji Pánu, a popatřivši do tajemného slunce řekla mi: „Jděte a hledejte muže této nešťastnice, řekněte mu, že jeho žena je tu. Pravím vám předem, že se na vás vrhne s nožem; ale nelekejte se a přísně jej pokářejte z Vaší moci kněžské. Při prvních slovech vypadne mu nůž z rukou, slzy vyhrknou mu s očí, vrhne se na kolena a promění se v beránka.“ Co řekla, stalo se do slova; Anna Maria pozvala muže, aby u ní s ženou posnídal, napomenula ho; manželé se smířili a šli v pokoji domů.“ Anna Maria viděla ve svém slunci krveprolití ve Španělsku, válku v Řecku, červencovou revoluci v Paříži a válku polskou. Viděla bojiště, tváře bojujících jako v zrcadle. Pamatuji, že v době poslední války polské přišel markýz Karel Bandini k ní, aby jí doporučil svoje záležitosti. Znal jsem jeho povahu a moudrost, vypravoval jsem mu zmíněná vidění, pokud mi je vložila Anna Maria a popsal jsem mu místa a osoby, které viděla služebnice Boží. Markýz, jenž čítával noviny a znal jak zeměpis tak i osobně hlavní osoby války, s velikou radostí vypravoval v salonech novinky, o nichž teprve za několik dní docházely zprávy, a poněvadž bývaly potvrzeny, žasnul nad tím celý svět nemálo. Ruský vyslanec, kníže Gagarin, tázal se ho na to několikrát, jak mi markýz řekl důvěrně.“

I kdykoli kardinál Pedicini se ubíral do své diecése Palestrina, vyhledával služebnici Boží, aby přijal její pokyny; odhalila mu nepořádky, jež panovaly mezi duchovenstvem a lidem, a řekla mu, jak jim odpomůže; předpovídala mu všechny události a výpovědi její se vždy vyplnily. Kardinál vážil si jí tolik,

že nepodnikal nic, pokud nevyslechnul její rady.“

„Maria Louisa, královna Etrurie (dřívější Toskánsko) a vévodkyně z Lukky, byla znepokojena pro svého bratra, krále španělského; kolovala v Římě pověst, že tento kníže upadl v léčky nepřátel. Královna povolala Annu Marii, která ji úplně uklidnila. Řekla jí místo, kde král se zdržoval, vyličila jí osoby jeho dvoru. Později dověděla se královna, že vše bylo pravdivo.“

„Maria Louisa upadla v Římě do těžké nemoci. Biskupi Strambi a Sala konali za její uzdravení třídenní pobožnost v chrámě sv. Pavla, při čemž nemocnou povzbuzovali, aby vzývala přímluvu ctihodného Pavla z kříže, zakladatele Passionistův. Třídenní pobožnost konala se slavně; oba preláti doufali, že se vyléčí a naděje zdály se oprávněny. Na začátku pobožnosti prosil p. Strambi služebnici Boží, aby se též modlila za uzdravení vznešené nemocné a jemu otvřeně řekla své mínění o nemoci. Odpověděla, ať jenom příliš nedoufá, jinak ctihodný zakladatel jeho řádu (Strambi byl Passionistou) i on sám smutnou úlohu hrátí budou v té věci. Navštěvoval jsem p. Strambiho každý den. Po několik dní zněly zprávy o královně příznivě, tak že p. Strambi s úsměvem mi řekl: „Marii Louise je dnes opět lépe, vidíte? povězte to Anně Marii.“ Odpověděl jsem, že výsledek mne těší a že bych se radoval, kdyby královně se dostalo milosti. Ale najednou nemocné přitížilo a byla blížká smrti. Dvořeni neodvážili se ji upozorniti, aby se na smrt připravovala a znajíce, jak si královna vážila Anny Marie, hned vůz pro ni poslali. Anna Maria vešla ke kněžně a setrně upozornila ji, aby se na smrt připravila, vůli Boží se podrobila a spořádala své časné záležitosti. Královna neočekávala takové zprávy, protože jí naději dávali; proto se jenom nesať snadno odevzdala do svého losu; učinila to přece se srdcem zbožným a měla ještě čas udělati testament. Když

p. Strambi se dověděl o nebezpečí královny, zvolal: „Kéž bych poslechnul Annu Marii!“ Po několika dnech byla královna nebožkou a tudíž se vyplnilo slovo Anny Marie.“

„Když jsem byl tajemníkem nejvyššího komoří Jeho Svatosti, navštívil jej ruský konsul Ponteréres s paní a dítětem. Byl pověřen některými záležitostmi a přál si audienci u Lva XII. Anna Maria viděla tuto rodinu, a řekla mi: „Tato ubohá paní náhle zahyne.“ A skutečně brzy na to zahynula s jinými cestujícími na lodi, která ztroskotala.“

„Roku 1815 prosil pan Strambi po návratu papežově, Jeho Svatost Pia VII., aby ho uvolnil z jeho biskupství, chtěl zproštěn duchovní správy poslední dny své prožítí v soukromí. Podle všech okolností byla naděje, že biskup tuto milost dostane. Ale maje důvěru k služebnici Boží, nařídil mi v předvečer dne, kdy v této věci měl jít k papeži, abych jí vyřídil, že na druhý den chce žádati u svatého Otce své zproštění a přeje si slyšeti o tom její mlčení. Anna Maria povznesla oči k nebi a hned odpověděla: „Řekněte biskupovi, že papež ho zítra chladně přijme a ho nepropustí; naopak mu nařídí, aby hned se vrátil do svého biskupství.“ Když biskup slyšel tuto odpověď, usmál se a řekl: „Tentokráte zmýlila se naše svatá vidoucí; neboť vězte, že jsem již vše domluvil se státním sekretářem, kardinálem Paccou, jenž záležitost již předložil papeži, a zítra jdu k Jeho Svatosti, více abych mu děkoval, než abych prosil.“ Když na druhý den ráno papež prošel předpokojem, kde byl biskup Strambi, byl Pius VII., vida ho, rozechvřen a řekl přísným hlasem: „Víme již, proč jste přišel. Všeci předstírají zdraví; nejsme-li též slabí a přece neseme břímě světa. Koho tam pošleme za biskupa, když všichni ustupují? Jeďte tam a sice co nejdrůve.“ S tím se od něho

odvrátil. Prelát zůstal tam ještě nějaký čas a prosil p. Doriu o zvláštní audienci v záležitostech své diecése.

Po této audienci sedli jsme do vozu. Z počátku mlčeli jsme dlouho, až biskup u oblouku Titova promluvil: „Vy jste se již všechno dověděl, není-liž pravda, synu můj? jsem klidný nyní a nemyslím na to.“ Když Anna Maria slyšela, co se stalo, řekla, že biskup podle svého přání prožije poslední své dny v Římě, ale jenom, aby tu své kosti složil, to jest na krátký čas. Když prelát víc a více churavěl, pokoušel se později ještě jednou o své propuštění, ale nedosáhl toho i vzdal se naděje, že poslední dny svoje v Římě prožije. Obrátil se na mne, abych mluvil s Annou Marií, a tato mu vzkázala, co již dříve o tom pronesla. Po smrti Pia VII. povolal Lev XII. biskupa Strambiho do Říma, aby mu byl rádcem; biskup opustil svou diecési a býval v Quirinale u svatého Otce. Prosil mne, abych ho navštěvoval každý večer, i říkal mi opatrně obsah tajných jednání, jež mival s papežem, abych je pověděl Anně Marii a přinesl pak její rady. Lev XII. hned po volbě vážně onemocněl; Řím byl rozechvřen obavou že ztratí papeže sotva trůn nastoupil. Biskup p. Strambi poslal k služebnici Boží, aby ji prosil o modlitbu za papeže, že se blíží jeho konec. Anna Maria byla v kuchyni, když vyslanec prelátův k ní vstoupil. Pohlédla na své slunce a řekla: „Nikoli, papež nás ještě neopustí, zbude mu ještě mnoho času k práci pro blaho církve; řekně raději p. Strambimu, aby se připravoval na smrt.“ Posel namítal, že prelát je úplně zdrav, načež vážně řekla: „Ujišťuji vás, že tento pán v několika dnech bude v kostele vystaven.“ To bylo o vánocích; v prvních dnech ledna byla mrtvola biskupa Strambiho vystavena v kostele assionistů.“ (Pokrač.)

Různé zprávy.

Vyznamenání trapistů. Tiší, modlí se a pracující a přinášející ve jménu svého Boha nesmírné oběti, toť trapisté. Přicházejí do země, do krajů pustých a nezalidněných, jakým byly třeba „Tři Fontány“ v okolí Říma, a nelekajíce se nemoci a obětí, přeměňují poušť v úrodnou zemi. Neohlížejí se po pochvalách, a je-li nějaká o nich pronesena chvála, nezajímá jich. Nevzali zde své odměny. Napadají mne ta slova při čtení řeči anglického protestantského poslance, kterou pronesl v londýnském parlamentě, a již vzdával zaslouženou chválu trapistům v Mel-leray, hrabství Waterfordském. Tam totiž na suché a neúrodné vyvýšenině vystavěli si trapisté klášter a svou práci přetvořili neplodný kraj v úrodný. Udělali „malý ráj tam, kde do jejich příchodu se rozprostírala holá poušť“. A Acland, tak se jmenuje poslanec, pokračoval: „Nebylo to jistě bez obětí. Bratři, kteří vykonali tak ohromné dílo; měli za svoji práci jen chudý pokrm a nahou celu za obydlí. Přistupovali k práci s jasností svého ducha a s mlčením, jež jest jim uloženo řádovými pravidly. Někdo si snad pomyslí, že někdo z nás by mohl takto prožít své poslední dni jako pokání v odloučeném klášteře. Mniši dovedli vydržovati mnoho lidí tam, kde dříve nebylo pastvy pro jednu kozu a každý rok skýtají pohostinství statisícům poutníků a to vše platí svými mozoly a svým potem.“ Ti, kdož chtějí vyléčit nemocnou moderní společnost, měli by zde zářivý vzor, jímž by se naučili více než na všech kongresech a ve všech vědeckých dílech.

Misie pro nekatolíky v Anglii. Evangelisace v Anglii jest dosti obtížná, poněvadž lhostejnost náboženská u nejširších vrstev zaviněná rozpadajícím se anglikanismem, dosáhla snad vrcholu. Aby zmohli a zničili tuto nebezpečnou lhostejnost, rozhodli se angličtí katolíci pro intensivní mision.

činnost mezi svými soukmenovci. Dva kněží, doktoři theologie a význační pracovníci, Herbert Vaughan a Arendzen, vydali provolání k anglikánům, v němž čteme: „Přijďte na přednášky o tom náboženství, které obsahovalo a obsahuje pravdu, které uspokojovalo a uspokojuje rozum a srdce maršála Focha, Du Lapparenta, kardinála Merciera, sv. Tomáše Aquinského, Pasteura. Jděte ku pramenům a shledáte, že jediná katolická církev mezi ostatními církvemi křesťanskými nemusí nářikati nad prázdňem svých chrámů. Věru, stojí za to studovati náboženství, které se může chlubit, že k němu náleží: Chesterton, lord Brampton, Coppée, Bourget, Newmann, Manning, Benson, potomci Dickensovi, Scotovi a Thacker-yovi. Všichni budete vítáni. Ostýcháte-li se přijíti sami, požádejte některého ze svých přátel, aby vás přivedl.“

Francouzské školy v Turecku. Turecká vláda zavřela v Cařihradě asi 30 francouzských klášterních škol, protože nechťely z učeben odstraniti kříže. Na 14.000 dětí všech národností a všech vyznání je tím zbaveno školního vyučování, a ani pro osmý díl jejich není místa ve státních školách. Záležitost tato stejně se dotýká církve jako i národa francouzského, a proto budi stejný zájem v Římě jako v Paříži. Jsou to školy katolické, a zavření jich ohrožuje zájmy katolíků tím více, že americké protestantské školy vládnímu nařízení se podrobily a zavřeny nebyly. Jsou to školy francouzské, které stejně sloužily církvi jako národu francouzskému, získávající mu sympatií u svých mohamedánských žáků. Dopisovateli „Journal des Débats“ bylo ve Vatikánu řečeno: „Ať Turci zakážou mohamedánským rodinám posílati děti své do křesťanských škol. To je jejich právo. Ale naším právem jest vyvážovati v místnostech, které nám náleží, znamení naší víry. Odstraniti kříže

z našich škol rovnalo by se apostasii.“ Francouzské vládní a vlastenecké kruhy dobře uznávají, že nemohou žádati od fcholníků, kteří svým působením vliv francouzský v krajínách východních udržují, a stejně slouží národu jako církvi, aby obětovali zájmy náboženských zájmům národním. Ale těžko jest jim zakročiti v úřadů tureckých, které se mohou odvolati na to, že i francouzská vláda ze svých škol kříže odstranila. Že boj proti katolickému náboženství každému národu zle se vyplati, poznáme jednou i u nás.

Eucharistický kongres v Amsterdamě. Byl to prvý kongres, na kterém se shromáždili katolíci celého Holandska k adoraci nejsvětější Svátosti. Zatím, co v jiných zemích již dávno se ustálil tento krásný zvyk, v Holandsku, kde katolíci tvoří silnou posici, byl až dosud neznám. A jeden řečník na kongresu dovozoval, že právě proto jest v Holandsku tak málo konversí z protestantismu ke katolicismu, poněvadž protestanté nezří u katolíků mocné účty k Ježíši eucharistickému. Jest bolestno pozorovat, že títo chodí kolem chrámu úplně lhostejně, ač v něm má stánek sám Spasitel, jehož ústy vyznávají. Život v katolických rodinách plyne často, jako by Nejsvětější nedlel mezi členy jejími. I žádal kongres, aby věřící si vážili více svatostánku, aby hojněji přijímali, aby ve školách byly děti vedeny k častějšímu přijímání a větší účtě k Eucharistii. Liga křesťanských žen ve svých domech bude bdíti každé neděle nad dětmi, aby hlavně chudším rodičům bylo umožněno obcovati mši svaté a přijati tělo Páně. Žádáno dále, aby chrámy byly otevřeny po celý den a věřící se mohli ve volné chvíli pokloniti Ježíši ve Svátosti. Kněží nechť častěji káží o Eucharistii a vybízejí k častějšímu přijímání. Usneseno pořádati každý rok eucharistické kongresy národní a požádati mezinárodní komité, aby uvažovalo laskavě o některém holandském městě v němž by byl pořádán eucharistický kongres mezinárodní. Je to krásný začátek.

V klášteře trapistkém v Soligny ve Francii složil sliby bývalý hrdinný voják a diplomat Van der Cruyssen, který vykonal mnohá důležitá posláni vlády belgické. Sám mnohonásobný milionář věnoval veškeré jmění své klubu, který založil a nazval „Bůh a Vlast“. V době války byl 6 medaillemi dekorován a krom toho francouzským a belgickým křížem válečným.

Nová kopule větší než kopule chrámu svatého Petra v Římě. Za přítomnosti nejvyšších církevních hodnostářů započato bylo v červnu 1925 po slavnostních bohoslužbách s přípravnými pracemi pro stavbu největšího chrámu celého světa. Jedná se o stavbu mezinárodního votivního chrámu na Monti Parioli u Acqua acetosa v Římě, jež má byti zasvěcen Neposkvrněnému Početí Panny Marie. Náklad, jenž hrazen bude dary všech katolických křesťanů z celého světa, obnáší 400 milionů lir a dokončení stavby bude vyžadovati doby 20 let. Papež Pius XI. naléhá na rychlé provedení přípravných prací. Tvůrcem tohoto stavitelského vele díla jest italský architekt Brasini, který vypracoval velkolepý plán k přestavbě moderního Říma a který také říditi bude tuto stavbu. Stavba chrámu, která bude celá z kvádrů provedena, bude 125 m vysoká a její kopule ještě o 7 m převyšovati bude kopuli svatopetrského chrámu.

Na opravu kostelů ve Francii sebráno za posledních 20 let 20 milionů, ovšem jsou v této sumě započteny také příspěvky ciziny, 3050 svatých bylo úplně upraveno, 2550 soupřav rouch rozdáno krom 200 bicyklů, které mají pomáhati kněžím v jich duchovní správě.

Kněží a sestry francouzské ve válce vyšel svazek první o 1100 str., z nichž lze uvéstí jen závěrečná čísla: 12554 bylo jich ve válečné službě, celých 13 procent jich bylo zabito, 2655 jich bylo dekorováno. Za to jim zednářská Francie hrozí vyhnáním: tak svět odplácí!

V J... ch. Měla jsem upadnout do nemilosti u více vážených osob, což by bylo mým největším neštěstím na světě. Pročež vzala jsem útočiště k sv. Josefu, sv. Antoninu, sv. Janu Nepomuckému a sv. Tadeáši, a slíbila jsem budu-li, vyslyšena, že to uveřejním ve „Škole Božského Srdce Pána Ježíše“. A byla jsem vyslyšena. Pročež plním svůj slib a vzdávám nejsrdečnější díky za to Bohu všemohoucímu.

St. R.

Prodané oběti. (Nádražní misie). Obrázek ze života kol roku 1900 ve třech jednáních. Zachytil A. S. Pošumavský. Nákladem družstva „Vlast“ Praha II., Žitná 16 n. Propagační divadelní hra pro charitativní spolek „Nádražní misie“, která má za účel chrániti osamělé dívky před obchodníky se „živým masem“. V této divad. hře je vyličen příběh dvou dívek, které na cestě na službu do Vídně upadly do rukou dobrodinců — takových „obchodníků“, ale „nádražní misie“, když již byly na kraj propasti, byly zachráněny. Hra dobře se hodí našim ohočtníkům v krajích, odkud nezkušená děvčata odjíždějí na službu do velkých měst, aby byla varována a na blahodárnou instituci „nádražní misie“ upozorněna.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsi. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsi. Svátosti oltářní po vši smí bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsi. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za návrat rozkolníků a odpadlíků do církve svaté a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Budiž jeden ovčinec a jeden pastýř!

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Návrat rozkolných církví. (Hlavní úmysl.) — Bože, jen s Tebou (báseň). — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo schránka spravedlnosti a lásky. — Pod praporem kříže (báseň). — Služme Bohu! — P. William Doyle T. J. — Obrázek narození P. Marie. — Životní krok (báseň). — Eucharistický Otčenáš. — Obrázky z katolických misí. — Svatá Ludmila (obrázek). — Upomínka na Rajhrad (báseň). — Bl. Anna Maria Taigl. — Různé zprávy. — Poděkování. — Zasláno. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LIX.

BRNO, 1. ŘÍJEN 1925.

ČÍSLO 10.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud', Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Náboženská škola.

(Hlavní úmysl.)

My katolíci žádáme rozhodně náboženskou školu. Jak mají protestanté a židé svou školu náboženskou a ji hájí, tak i my katolíci chceme mít svou školu náboženskou a nikoliv beznáboženskou nebo laickou. Bohužel, že my katolíci, kteří jsme ve velké většině u nás, musíme se svého práva na školu náboženskou domáhat. Tyto poměry jsou i v jiných zemích a proto sv. Otec ustanovil za hlavní úmysl pro tento měsíc říjen, abychom se spojili v modlitbě vroucné a všechny naše modlitby, práce a starosti denní obětovali na tento úmysl. Vítězství náboženské školy! Zednáři, liberáli, nevěrci, volnomyšlenkáři, socialisté, ti všichni usilují o vymýtní náboženství ze škol. Jaké bude to výchování naší mládeže? Modlitba ve škole přestala, v knihách učebních o Bohu a náboženství ani zmínky, činnost katechetů bývá podřívána, vše, co posvátno, bývá zesměšňováno! Rodiče, kteří s touto beznáboženskou výchovou souhlasí, budou jednou před Bohem se zodpovídati. My katolíci nesmíme souhlasit se školou a vyučováním bez náboženství a musíme se všemi zákonitými prostředky školy náboženské domáhati. Či máme si náboženské školy sami stavět i a k tomu na

ostatní školy ještě platit? Kde je právo a spravedlnost? Nerozhodnost tu nemá místa, zejména ve věcech náboženství. „Kdo není se mnou, proti mně jest,“ praví Kristus Pán. (Mat. 12.) Rozhodneme se pro Krista Pána a tedy i pro náboženskou školu. Člověk nenasytí se samým chlebem, ale každým slovem, kteréž vychází z úst Božích. Všichni nejstarší filosofové učili, že v těle lidském sídlí duše, jež má původ svůj od Boha a tato duše zase touží po Bohu a jen v Bohu nalézá své uspokojení. Hlad tělesný je krutý; ale hlad duševní, touha po útěše slova věčného jest ještě hroznější a když pýcha, nevěra uzavře cestu k náboženství, vede člověka k malomyslnosti, ba i k zoufalství. Chcete, katoličtí rodičové, aby dítky vaše byly nevěrci a zoufalci? Pozbudou-li náboženství, stanou se takovými zoufalci. A přece jsou dítky miláčky jejich nejlepšího Přítele; jsou nejbližší jeho božskému Srdci. Není to krutost, dítky od tohoto srdce Spasitele odtrhnouti? Též dítky patří ke království Božímu na tomto světě. Jimi doplňuje se křesťanstvo a omlazuje se. Ztracena-li mládež pro království Boží, ztratí se i mužové a ženy. Jedná se tu o zájmy Boží, o největší povinnost svědomí jak

církve tak rodičů. A právo svědomí ruší právo státní. A proto chceme a hájíme náboženskou školu a výchovu našich dětí. A budeme-li mít tolik práva, kolik si ho dobudeme, proto dobývejme svého práva. Vzhůru k práci a k modlitbě, abychom duše našich dětí zachránili pro Ježíše Krista, bez něho není spásy, jehož zápor uvrhne národ náš do největší časné i duševní bídý. Ježíši Kristu zasvěťme statečně školní budovy našich dětí, neboť pravil: „Nechte maličkých přijít ke mně, neboť jejich jest království nebeské... Kdoby

pohoršil jedno z maličkých těchto, zasloužil by, aby žernov osličí byl zavěšen na hrdlo jeho a on uvržen byl do propasti mořské.“ Proto chraňte, rodičové, děti vaše před pohoršením, jehož se jim nyní v beznáboženských školách tak často dostává a žádejte vždy a všude katolické školy, katolické učitele, aby děti vaše vychovány byly Bohu a nám k radosti ve zbožnosti, moudrosti a v bázni Boží. Vzhůru k modlitbě za katolické školy a nábožensko-mravní výchovu dětí!

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

P R A V Ě B L A H O .

Duše Vesna
budí ze sna
vzhůru všechen cit,
mojí slasti
Bohu, vlasti
ku ozdobě žít!

Kéž jen vezdy
Boží hvězdy
svítí v bojích zas!
„Vše se ztiší!“
duše slyší
Vůle Tvůrčí hlas...

Hřích, jediné a pravé zlé.

Úvaha na 18. neděli po sv. Duchu. Napsal Ignát Zhúněl

Může každý z nás zvoliti se staro-zákonním králem Davidem: „Nenávidím každé cesty hříšné.“ (Žalm 118, 128.) Bylo by záhodno, abychom tuto větu učinili předmětem svého ne-li každodenního, tedy aspoň častějšího rozjímání. Ježíš ukončil horskou řeč, kterou pokládají vykladači Zákona za nejkrásnější, která byla kdy proslovena, pravil ke svým posluchačům: „Vcházejte těsnou branou; neboť široká jest brána a prostranná cesta, která

vede k zahynutí a mnoho jest těch, kteří vcházejí skrze ni. Jak těsná jest brána a úzká cesta, která vede k životu a málo jest těch, kteří ji nalézají.“ (Mat. 7, 13. 14.) Bohužel platí slova tato až po dnešní den. I nyní kráčí přemnozí vyznavači víry Kristovy po této široké cestě. Široká silnice hříchu více se vyhledává, jest čteněji navštěvována než úzká cesta, vedoucí ke bráně nebeské. Mnozí tak dalece se zapomněli, že považují hříchy za

pouhé nic, za pouhé maličkosti, jichž netřeba dbáti, o něž netřeba se starati, jsou prý skutky lidské slabosti.

Hříšník opovrhuje Božím. Sám Pán potvrzuje tato slova, když si stěžuje: „Syny jsem vchoval, vyvýšil, oni však pohrdli mnou.“ (Is. 1, 2.) Hospodin chce říci: Sám jsem vychovával své děti, staral jsem se o ně po celý život, živil jsem je, ale opovrhli mnou, jsouce hrozně nevďeční. Uvažme, kdo jest Bůh, kterým opovrhuje hříšník? Jest Stvořitelem nebe i země, jest nekonečně dobrý a tak mocný Pán, že srovnáme-li s ním všechny lidi a anděly, jsou mu kapkou vody v oceánu, jedním práškem z nesmírně rozlehlé pouště. „Aj národové, jako krupěj na okovu a jako prach na závaží před ním, aj. ostrovy jako drobný prášek.“ (Is. 40, 14.) Všechno tvorstvo je oproti jeho nekonečné velebnosti, jakoby vůbec nebylo: „Všichni národové jakoby nebyli, tak jsou před ním, a za nic a prázdnotu je cení.“ (Is. 40, 17.)

Varujme se každého i sebe-menšího hříchu. Nikdo zajisté nestal se najednou velkým hříšníkem, skoro vždy počíná hřích u malých přestupků a kráčí dále k větším, velkým a převelikým. Když se hodí kámen do vody, dělají se napřed malé kruhy ve vodě, stávají se stále většími, až konečně dosáhnou břehu, což jest i u hříchu. Žádný hřích nezůstane při jediném; následují další a těžší, až je konečně zastaví buď Boží milosrdenství nebo Boží spravedlnost. Žádný hříšník nemůže říci: Půjdu až tam a tam a nic dále! Tíže hříchů táhne hříšníka i proti jeho vůli dále než myslel, neboť sám Pán praví: „Každý, kdo páše hřích, jest služebníkem hříchu.“ (Jan 8, 34.) Služebník koná, co si přeje a poroučí pán. Dokud se rána nevyčistí, nevymyje, nezaváže, rána dále hnisá; nezavolá-li se odborná pomoc, jest nezhojitelná. Žádný dům nesepse se najednou. S počátku způsobí několik málo kapek vody v trámech hnílobu, kteráž se pomaloučku rozšiřuje po

celém domě, až konečně hrozí sesutím. Hospodář zanedbal spraviti střechu, když do ní zamokalo; pokud byla škoda nepatrná, nedbal. I jeho lenost zle se na něm vymstila. Podobně se děje s hříchem u lidí, praví sv. Kassián: „Na počátku opanují člověka malé, naprosto nepatrné náruživosti, jichž nedbá, jsou jako slaboučké kapky vody, poznenáhlu však slábnou síly naší duše, až přijde ve zkázu celá budova.“ Svätý Cyprían píše: „Co jsou kroupy pro obilí a ovoce, vichr pro stromy, mor pro stáda dobytku, bouře mořská pro lodě, — jest hřích pro hříšníka.“

Toť jenom nepatrná ukázka zloby hříchu. Nezbyvá než varovati se ho jako nejzohoubnější nakažlivé nemoce, vyhýbatí mu, jíti mu s cesty vždy a všude. K svätému Nilovi přišel kdysi mladý soudruh - poustevník a pravil mu: „Co záleží na tom, zhřešil-li jenom jedinkrát za celý rok?“ Světec mu odvětil: „Budeš po celý rok čilý a zdravý, zlomíš-li si jednou, což trvá pranepatrný okamžik, nohu? Či nebudeš až do smrti chromý?“

Uvažujice velikost hříchu, ohlížíme se po prostředcích a pomůckách, které by nám vydatně pomáhali varovati se ho. Učitel duchovního života, učitel církevní sv. Alfons Liguori, píše takto: „Svätý Pavel praví: „Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni a přišli ku poznání pravdy.“ (K Tim. 2, 4.) Bude-li někdo z nás věčně zatracen, stane se pouze jeho vinou. Svätá Teresie často připomínala svým družkám: Ztráta některé maličkosti jako na příklad prstenu, náušnice, nože, hůlky ku procházce způsobuje nám často nevýslovně velikou bolest, stalo-li se naší vinou. Jaké muky trápití budou zatracence, když uváží, že jedinou svou vinou ztratili vše, duši, nebe, svého Boha! Volej každý z nás: Běda mi, smrt jest mi blízka, snad se již chystá na mne a co jsem učinil pro věčnost?“

Vše vykonáme, neštítíme se žádných sebe větších obtíží, chceme-li dosáh-

nouti nějakého vyznamenání, hodnosti, užítí té oné radosti, toho onoho požitku. Onemocníme-li my nebo někdo z našich milých přátel, nepokojíme se s domácím lékařem, vyhledáme odborníka, zavoláme i více lékařů, svoláme konsilium lékařské, užijeme všech i sebe dražších léků, pojedeme i do nejvzdálenějších lázní, odebereme se někde na čistý a zdravý vzduch, a pro zdraví své duše jsme naprosto lhostejní, neučiníme pranic? Zvolejme: Pane, uposlechnu tvého napomenutí, tvého hlasu, nemohu říci, neboť nejsem vševědoucím, není-li to naposledy, že čta a rozjímaje o těchto slovech, slyším naposledy volání tvé milosti! Váhám uvést v pořádek své svědomí, učiniti pořádek s Bohem?

Nedávno za svatého prohlášený farář Vianney říkal svým zrovna nesčetným zástupům, kteří přímo obléhali jeho zpovědnici od nejčasnějšího rána až do půlnoci: „Varujte se hříchu! Hřích je katem, popravčím dobrého Pána Boha a vrahem duše.“ Málo slov, ale velká pravda! Hřích připravuje nás o nebe, uvrhne nás do pekla a my ho milujeme, jemu se klaníme, vyhledáváme ho! Může být větší zpodílosti lidské, není to právě bláznovství? Kdybychom měli pravý pojem o velikosti hříchu, znali jeho hrozné následky, měli bychom ho v takové ošklivosti, že bychom se ho nikdy více nedopustili, všude mu vyhýbali, vždy se ho varovali.

Nepohne nás myšlenka, že Bůh vše zná, vše vidí, abychom se báli v jeho přítomnosti dopustiti se hříchu? O mužích spravedlivých Starého Zákona praví Písmo: „Chodil s Bohem“ (I. Moj. 5, 22.) o Henochovi, těchže slov užívá Písmo o Noemovi (I. Moj. 6, 9.) t. j. tito a jiní spravedliví mužové Starého Zákona měli na paměti všudypřítomnost Boží, žili svatým životem.

Proč si nepřipomínáme často překrutného utrpení a hořké smrti našeho milého Spasitele na kříži? Každý hříšník znovu křížuje svými

hříchy svého nejtědřejšího hostitele, který mu dává za pokrm své vlastní tělo a za nápoj svou vlastní krev, který nás všechny více miloval než sám sebe, vždyť nás miloval až k smrti kříže, za nás život svůj položil, svou krev, otevřel pro nás zavřenou bránu, vedoucí k nebi, kde jsou připraveny radosti, jichž „oko nevidalo, o nichž ucho neslychalo.“ (I. ke Kor. 2, 9.)

Nezdrží nás vzpomínka na naši smrt od hříchu? Jsme přesvědčeni, že jistě zemřeme, ale nikdo neví, kdy? Proto musíme býti stále „připraveni“, neboť sami dobře víte, že den Páně přijde tak jako zloděj v noci.“ (I. k Thes. 5, 2.), t. j. den, ve který přijde Pán soudit živých a mrtvých, překvapí lidstvo jako překvapí lidi zloděj v noci. „Nemáme zde místa zůstávajícího, nýbrž vyhledáváme budoucího.“ (K Žid. 13, 14.) Země, na níž bydlíme, není naší pravou vlastí, jsme tu „cizinci.“ (II. ke Kor. 5, 6.) Naši pravou domovinou má být nebe, kterého si zasloužíme jedinými dobrými skutky. Uvažujme pilně o napomenutí sv. Pavla, když praví: „Miláčkové moji, jakož jste vždycky poslechlí, pracujte s bázní a třesením o své spáse, nejen v mé přítomnosti, nýbrž mnohem spíše v mé nepřítomnosti.“ (K. Fil. 2, 12.) Přičiníme se ze všech sil, aby nás smrt nezastala nepřipraveny, modleme se často za šťastnou hodinku smrti, abychom byli smířeni s Bohem.

Kdybychom viděli člověka, který dělá hranici z otýpek a chrstí a ptali se ho, co dělá a on by odpověděl: hranici, do níž, až ji zapálím, skočím a spálím se; jistě bychom právem se domnívali, že se tento muž zbláznil. A pranic jiného nečiní, kdo vědomě se dopouští hříchu. Bůh nikoho neodsuzuje do pekla, ale hříšník sám se v ně vrhá a to dobrovolně, jsa při smyslech. Proto pokud možno často uvažujme o důležité pravdě: Jediné a pravé zlo jest hřích! Varujme se každého i nejmenšího hříchu!

DO PAMÁTNÍKU.

Když bol krutý srdce, mysl svírá,
pomáhá jen skálopevná víra!
A co mírní drsné světa závěje,
nežli spasná — blahokvětná naděje?
Oběma pak nejsličnější páska
jestiť pravá k Bohu, k lidem láska!

Pravá láska, ideální, čistá,
cesta k nebi trnitá, však jistá!
Vzorem jejím duše nám je
Krista!

Ohřejme duše v práci, víry jasu,
maličko — na nás vlny spočinou
života plnit cíl. — A nezhynou,
cirkve a vlasti kdo si zvolí krásu!

V zimě šedé
všechny květy
brzo vadnou —
v přátelství však
věrné city
stále mládnou!

P. William Doyle T. J.

Vojenský kurát (1873—1917.) — Přeložila Ebertová.

(Pokračování.)

Jeho denní jídlu bylo vždy heroickým činem. 1. září 1911 píše: „Chtěl bych žít jen o chlebě a vodě.“ A skutečně odříkal se během celých devíti dnů veškerého požívání másla, kávy, cukru, soli . . . „Proč ne po celý zbytek svého života?“ tážal se sám sebe. A pokusil se o to. „Jednoho dne však, během mše svaté, zmocnilo se mne zuřivě pokušení, abych nedodržel svého slibu a abych ukonejšil svou chuť při snídani. Pomýšlení na tyto nekonečné snídaně o suchém chlebě (v Anglii, rovněž jako v Belgii považuje se požívání suchého chleba za největší bídu) a na čaj bez cukru, zdá se mi býti nesnesitelným.“ Modlil se vroucně a

hle, pokušení přestalo a nesmírná radost, že se přemohl, naplnila jeho srdce. V jeho zápisníku stojí toho dne v čele poznámek: „Žádné moruše! Žádnou čokoládu! Žádné bisquity! Žádné zavařené ovoce!“

A ve spánku, kterého mu trochu zbývá po vykonání noční pobožnosti, jest k sobě rovněž tak přísným jako v jídlu. „Prosinec 1914. Spal jsem dnes na holé zemi, aniž bych pocítil bolest; však přece budil jsem se velmi často, čehož příčinou bylo veliké nepohodlí.“

Jednoho dne, kdy P. Doyle necítil se zcela zdrav, našeptávalo mu pokušení, by dopřál si aspoň jedné noci

pohodlného spánku. „Přemohl jsem se a spal jsem opět na prknech. Druhého dne pak nebyl jsem o nic více churav než jindy, což mi poznovu dokazuje, jak mi jest Ježíš nápomocen, když jsem mu věrným.“ Na to dospívá P. Doyle k tomuto předsevzetí: „Položím si prkna do svého lůžka, až budu opět doma a budu na nich spát každou noc“.

Ve svém zápisniku, který nazývá „zápisníkem vítězství“, má P. William na prvé stránce vlepý obrázek Matky Boží Vítězné. Před tímto obrázkem konává svá rozjímání. Nemůžeme jinak, než jej milovati: jest takovým, jakými jsme i my, napadán slabostí, s kterou musí bojovati. P. Doyle přiznává se, že někdy, za záchvatu únavy, zmalomyslnění a slabosti zanedbával svých poznámek; jeho lidská povaha pokoušela se strásti toto dobrovolné břemeno stále námahy, které na sebe vzal, aby dosáhla — aspoň na chvíli — úlevy. Otěže sebeovládání vypadly mu na okamžik z ruky. Uchopil se jich rychle poznovu a jestli „kůň se splášil a běží, kam chce“, P. Doyle svým pevným charakterem zkrotí jej zase brzy. „Jsem si toho vědom, že pokud mám tolik síly, bych si mohl říci: Učinil jsem slib, že vnitřní bouře se utiší.“ V jeho zápisniku nalézáme celé dlouhé serie těchto vět: Dnes po třikráte donutil jsem se učiněním slibu ku práci, ke které jsem neměl té nejmenší chuti. Musil jsem však svůj slib skoro hlasitě křičeti. Těmito drobnými sliby mohu se donutiti, sám nevím, k čemu. Jsou vhodny ale jen pro menší příležitosti (na př.: nebudu více čísti novin), a v důsledku toho jsou lehké ke splnění.“

P. William nemyslí, že tím činí něco neobyčejného, neboť jeho řád, řád Jesuitů, nařizuje mu, hledati ve všem odříkání, co možno největší a ustavičné umrtvování se. Jest to však způsob provádění, kterým chce dosáhnouti neobyčejnosti. Ostatní ze společníků úplně se ponořují a ztrácejí ve skládání účtů sobě samým, chtěje

vytěžiti z každé minuty, co možno z ní těžiti pro modlitbu a odříkání. P. Doyle neztrácí však, vzor namahavému životu, který stále vede, ničeho ze svého příjemného zevnějšku; jeho krok zůstává čilým a pružným; jest bdělým, poddajným a odvážným vojínem; takovým, jakých si přál sv. Ignác pro svůj pluk předních stráží.

Duchovní vůdce.

Snadno uvěříme těm, kdož P. Doyle znali, a kteří tvrdí, že jeho úspěch, jeho vítězství nezpůsobila ani jeho kázání, ani jeho díla, která pro dobro bližních konal, nýbrž jeho smysl pro duchovní vedení.

Každý následuje instinktivně tohoto vůdce, o kterém ví, že je blizek Bohu. Chceme přijmouti co nejvíce z toho, čím jeho duše, jeho vůle srdce překypuje. Cítíme, že sám dříve provedl, co nyní radí nám, že kráčet již po stezce, kterou nám nyní ukazuje, že zná její délku, její okliky, její místa nebezpečná a kluzká.

Jest nám známo, že P. Doyle za svým jasným pohledem, pod svým příjemným zevnějškem a svou veselou konversací nechoval jiné myšlenky, jiné náklonnosti, jiného cíle, než svého Boha. A toto vnitřní světlo zářilo z jeho obličeje, odráželo se v jeho slovech a celém jeho chování. — P. William byl zahrnován korespondencí a přetížen návštěvníky. Píše o tom: „Když muž právě přísahal, že nebude pít nikdy více ani vína, ani líkérů, ani jiné lihoviny až do konce svého života, žádá jako milost — poslední sklenku. Já rovněž slibil, že nebudu do konce tohoto roku „hromovati“ na svou velkou, tak mne unavující korespondenci, mám tedy také právo na poslední „zahromování“. Na jeden došlý dopis odpovídá: „Váš dopis přišel mezi 24 jinými, následující pošta pak přinesla mi jich 10. Pochopíte tedy snad, proč Vás čas od času zanedbávám.“ Jinému píše: „Nebojte se mně psáti! . . . Jestliže však chcete,

abych se hněval, tak se omlouvejte, že jste mne „obtěžoval“. Jindy neschvaluje plané povídání v dopise: „Poslechněte si, jak na Vás hubují! Větší část Vašeho dopisu byla vyplněna novinkami... Já vím, že jste mne chtěl pobavit a jest to od Vás roztomilé, ale já nechci se zabývat jiným, než záležitostmi Vaší duše.“ Tak dovede P. Doyle vždy nalézt vhodné slovo, správný ton, kterým mluví k srdci. Sklíčenému pisateli odpovídá: „Nedávno četl jsem v životopisu jedné svaté duše: Dnes po třikráte jsem se odhodlaně pokořil a provedl „malý akt odřikání“. — Vyhráno máme, děti! Když také svatí musí se překonávat, tak jest ještě trochu naděje pro Vás i pro mne!“ — Jiného, životem unaveného, povzbuzuje: „Abych Vás utěšil, hle, zde jest zpověď svaté Terezie: Dábel přivedl mne do tak zuřivé nálady, že

bych lidi trhala! — A přece byla prohlášena za svatou...“ — A jakou shovívavou lásku má pro ty, jichž nervy jsou úplně vyčerpány. Jednomu z nich píše: „Vaše nervy jsou opotřebovány, jako obehnaná struna houslí... jak chcete tedy vydávat dobrou hudbu? Jděte, milé dítě, nemyslete si, že Bůh je s Vámi nespokojen. Pro nějakou dobu si dopřejte úplně svobody. Žádné pokání! Žádné duchovní cvičení! Jako hodné dítě budete poslušen a budete činit jen to, co Vám řeknou Vaši představení... Budete čísti pěkné povídky, zabývat se jen příjemnými myšlenkami atd... Potom, už nervy Vaše si odpočinou, vrátíte se ke svatosti, silný jako obr.“ — Jindy P. Doyle říkával: „Nikdo se nenaučí bruslit, aniž by několikrát neupadl. Čím více jest pádů, tím cennější vítězství. Jen ať nikdo se příliš nebojí boulí.“

(Pokrač.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

Š Ť A S T N Á C E S T A.

Soumrak padá prázdným nivám
ponenáhlu v objetí —
ptáče každé ve hnízdečko
teplé svoje zaletí.

Otec v dítek těsném středu
prosí: „Bože, žehnej nám!
Za každý zdar svojich prací
s rodinou Ti díky vzdám!“

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Jobia Aloisia.

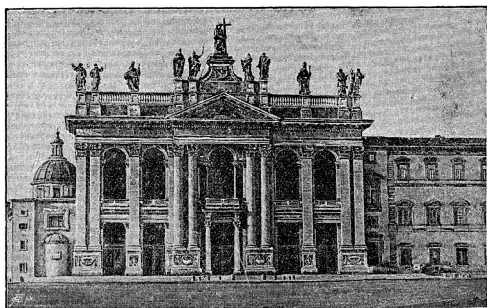
Podivuhodný doklad dobrotivé prozřetelnosti Boží — píše misionář P. Gehring v Toge v západní Africe — podává nám osudný běh života mé nejstarší čekatelky sv. křtu, kterou jsem na bílou neděli s 51 jinými ženami a dívkami ke křtu sv. mohl přinést. Přemnozí z těch, kteří jsouce již do-

spělí, na svátost obrození se připravují, mohli by zajímavé příklady vypravovati, po jakých cestách otcovská ruka Boží je šťastně ke křtitelnici přivedla.

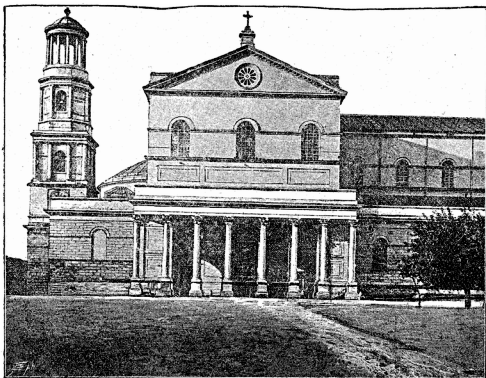
Čekatelka svatého křtu, o které chci vypravovati, stojí ve věku asi 75 až 80 let. Svým rodným jménem jmenuje se Jobia, na křtu sv. dostala jméno Aloisia. Štěstí, ze kterého se nyní

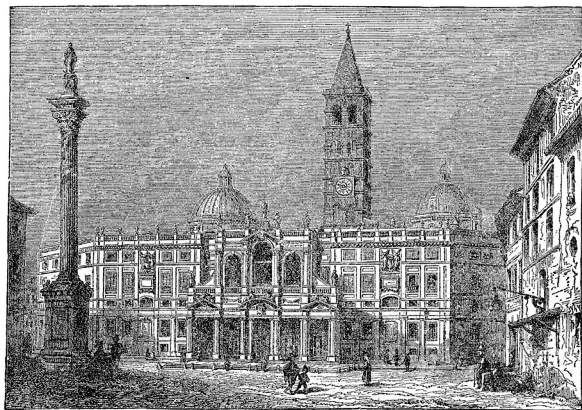
Basilika Vatikánská sv. Petra v Římě.

Basilika Lateránská sv. Jana v Římě.

Basilika sv. Pavla v Římě.

Basilika Panny Marie Maggiore v Římě.

Otevřením tak zvaných „svatých bran“ v těchto nejhlavnějších basilikách římských bylo v roce 1925 zhájeno milostivé léto.

raduje, oslazuje jí na konci života všechny strasti předešlého života. Dáleko ve vnitru země, asi 350 kilometrů od mořského pobřeží, stála její rodná chatrč. Ona jmenuje svou rodnou ves „Kolo“. Vdávši se přišla do města jménem Samoa, kde 12—15 let žila v klidu a pokoji. Určitě to neví. Potom znenadání přikvapilo na ni neštěstí.

Jednoho dne vzala Jobia své nejmladší dítě, jménem Batsolaju, na záda a šla do lesa sbírat „jokumi“, t. j. olej, ze kterého se dělala hojivá mast. Znenadání vtrhli do města otrokáři.*) Všecko, co jim přišlo do rukou, buďto odnesli nebo odvedli, a čeho nemohli potřebovat, bez milosrdenství zničili a pobili. Také nejbližší okolí projžděli na koních a jeden z nich přepadl také naši Jobiu. Útěk byl nemožný. Lupič vzal dítě k sobě na koně, ji pak uvázal za ruku a přivázal ji rovněž ke koni. Na hlavu položil ji mimo to uzel uloupených zvířecích kůžešín. Dítě počalo brzy křičet a chtělo k matce. Lupič ji tedy dítě vrátil, rozvázal jí ruce a otočiv ji prováz okolo krku přivázal ji ke koni za krk. Ptal jsem se ji, zdali nebyla bita. „O ano,“ zněla odpověď, „jestliže jsem neběžela dosti rychle.“

Představme si ubohou ženu, jak jsouc hladová, těžké břemeno majíc na hlavě, prováz okolo krku, v náruči plačící dítě, po neschůdných cestách byla hnána ku předu! Lupič dovedl ji po dlouhé cestě nejprve do své rodné vesnice jménem Kasale. Tam ji to, co měla nejmilejší, její dítě, vzali. Nikdy více ho nespátřila. „Tu jsem velmi plakala,“ praví. V uzamčeném dvoře byla s jinými otroky od tamějších žen střežena. Vypravovala, jak tyto nelidské ženy staré a churavé zajatce jednoduše mečem usmrcovali. Když po několika-denním pobytu s dostatek lidského zboží bylo pohromadě, odehnala je otrocká karavana na velký otročí trh do města Salagy. Jobia byla též v karavaně. Všichni otroci byli na rukou

svázáni provazy. Ženy z Kasale provázely karavanu. Byl-li někdo příliš slab anebo se pokoušel utéci, skolil ho ihned meč některé ženy; mrtvola byla odvážána a ponechána divě zvířeti na pospas.

Jobia došla do Salagy polomrtva. Tam byla ještě asi se 30 ženami v jakémsi dvoře vystavena na prodej. Koupil ji muž z osady Kpandu za ručnici a sáček prachu. Po cestě 200 kilometrů octla se tedy v novém domově, ale jenom na čas. Tam byla zase prodána. Za jak vysokou cenu, neví. Na každý způsob v ceně stoupila. Nyní dostala se do osady Batome, asi 50 kilometrů od pobřeží. Tam byla zase prodána, a sice, jak praví, za 600 německých marek. Jakýsi muž z Adasianu, kterážto osada leží asi 2 hodiny od hlavního města bývalé osady německé Kamerunu, ji za onu sumu koupil. Tam teprve začalo její největší utrpení. Musila těžce pracovat a při tom mnoho se postit. Její tři dívky byly zemřely a neměla tudíž nikoho, kdo by jí při práci vypomáhal. Proto ji její otrokář jinak nenazýval než „jakame“. Toto slovo je nejhorší nadávkou, které černoch užívá, aby své největší opovržení dal někomu na jevo. Po dlouhou dobu nesla tam svůj těžký osud. Tázal jsem se ji, kde nejvíce strádala, načež mi odpověděla: „V Adafianu“. Když otroctví bylo zapovězeno, nabyla i Jobia svobody. S počátku vydělávala si ve zdejší chléb v Adafianu. Později přišla do města Lome a živí se nyní navlékáním perlových šňůr. Nikdy si nestěžuje, vždy je v dobré míře. Člověk se musí diviti, jak si stařena přese všechny přestálé útrapy veselou mysl zachovala.

Před několika roky přivedla ji konečně Boží prozřetelnost na poslední stanici. „Jednoho dne,“ vypravovala, „šla jsem kolem kostela, z kostela vyšel chlapec, Akakpo jménem. Chlapec mi řekl: „Babičko, ty jsi stará. Chceš-li, aby tě kněz pochoval, musíš chodit do kostela.“ Šla jsem ihned do kostela

*) Otrokáři=obchodníci s otroky.

a od té doby chodím každý den.“ Chlapec pronesl asi ona slova žertem, ale pro Jobin byl to hlas milosti Boží. Když pilně do kostela chodila, pozval ji misionář na křesťanské cvičení. Uposlechla s radostí a opírajíc se o svou hůl konala vždy dosti dalekou cestu do kostela a nikdo nebyl šťastnější než ona. Aby nepřišla pozdě, přicházela často celou hodinu před začátkem. Na křesťanském cvičení byla velmi pozorná. Někdy, když něčemu nerozuměla, hlásila se a prosila, abych to opakoval. Bezprostředně před křtem svatým vypravoval jsem jim, že se na křtu sv. stanou chrámem Božím. Najednou starocha povstala ostanta rozčilená. Viděla totiž, jak ostatní posluchači přednášku bedlivě a se zájmem sledují, ona sama však nemohla pochopiti, co se přednášelo a to ji rmoutilo. Ptal jsem se jí, co se stalo, a ona povídá: „Považ, otče, já jsem ničemu nerozuměla, pověz mi to ještě jednou.“ S radostí jsem tak učinil. Na poděkovanou pokynula hlavou a byla spokojena. Na bílou neděli přišla ve svátečním úboru. Stařena rovněž tak stará jako ona byla jí za kmotru. Nyní je všechna šťastná a spokojená a všude, kde mne vidí, přijde a říká: „Etso vovo do, etso vovo do!“ To jsou slova díky a zní do slova: „Včera jsi vykonal velkou práci.“ Těmito slovy vzdává díky za dobrodiní křtu svatého.

Tak jest Aloisie Jobia, dříve otrokyně, dle duše i těla nyní svobodným dítkem Božím, nad nímž andělé nebeští jistě nemalou radost mají. A to všechno má co děkovati prozřetelnosti Boží, která často i nepatrných prostředků používá, aby bludnou duši na cestu spásy přivedla.

Julie Naito.

Dějepisná vzpomínka z misí japonských

Nejen v dějinách církve sv. v Evropě, ale i v dějinách katolických misí v jiných dílech světa vyskytují se ženy, které druhdy důležitou hrály úlohu. Mezi ně náleží také Julie Naito, šlechtická žena z japonského rodu

šlechtického. Ve věku 22 let vstoupila jako pohanka do buddhistického kláštera a žila tam 20 let. Ale tichá touha její šlechtické duše nanalézala v pohanském životě klášterním pravou spokojenost. Působením milosti Boží poznala viru křesťanskou a přijala křest sv. Brzy na to pojala úmysl, v hlavním městě Miako založiti křesťanský klášter. Pět jiných šlechtických panen se k ní připojilo. Nosily vesměs černý oděv a složily tři řeholní sliby. Julie jako představená sestavila sama řeholní pravidla. Za úkol si obraly, pohanské ženy, obzvláště vznešené dámy, vyučovati ve víře křesťanské. Pocházející ze vznešeného rodu byla Julie všude ochotně přijata a její přesvědčivé slovo získalo mnohé pro viru. Mezi obrácenými na viru křesťanskou byla také královna.

Tyto a podobné úspěchy vzbudily hněv a žárlivost modloslužebníků. Hleděli se jí zmocniti. Byla sice ochotna umřít, ale na radu Jesuitů uchýlila se na nějaký čas do úkrytu. Potom vrátila se do svého kláštera. Počet jejich družek stoupl zatím na 17. Než roku 1614 vypuklo prudké pronásledování. Klášter byl zbořen a sestry byly vyzyvány, aby viru zapřely. Když neposlechly a hrozby všechny byly marny, byly do pytlů až po kotníky zašity, na posměch lúze ulicemi hlavního města voděny a musily ve sněhu a zimě pod širým nebem nocovati. Vyhrožováno jim ještě přísnějšími tresty, ale Julie kázala mladším sestrám, aby se ukryly, sama pak s ostatními rozhodla se boj za viru podstoupiti. Následovali zase dni posměchu a utrpení v třeskuté zimě. Konečně vzhledem ke vznešenému stavu trpitelek přestaly další nátisky a posměchy. Julie Naito byla se svými družkami z Japonska vypovězena. Odebraly se do Manily na ostrovech Filipinských. Tam vedly zbožné panny ve svém klášteře život bohumilý, byly svému okolí vzorem a příkladem a mnohé pohany na viru křesťanskou obrátily.

VELEHRADU.

Mladé ráno noc již jasnosvitnou
odehnalo věků ve zahradu,
posvátné když věže Velehradu
naposled se zrakům mojim kmitnou.

„S Bohem, místa svatá!“ se rtů kane,
„libý dech váš vždy mne uzdravuje,
vás kdo hledá, vám kdo důvěruje,
k tomu bolu dech už nezavanel“

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokrač.)

„V nemoci ztratil biskup užívání smyslu úplně a dobří Otcové Passionisté byli zkormoucení, že mu nemohli udělití sv. svátosti; čekali s úzkostí na chvíli, až vědomí nabude; ale bylo málo naděje, protože nemocný se rychle blížil věčnosti. Zpovědník Anny Marie navštěvoval preláta často, a vída ho ležeti stále v bezvědomí, pudilo ho k služebnici Boží, aby prosila dobrotu Boží o milost, by nemocný přijal Tělo Páně. Anna Maria seděla u stola pletouc, když vstoupil kněz. Jakmile uslyšela, co chce, hned odložila práci, opřela lokty o stůl, spustila hlavu do rukou a modlila se chvíli, pak zvedla oči, obrátila se k zpovědníkovi a řekla: „Povězte těm, kteří jsou u něho, aby před úsvitem sloužili mši svatou i podali mu sv. přijímání; duch jeho bude pak jasný a volný; přijme Tělo Páně a bude mít čas k dikůčinění; na to však upadne opět do své mdloby, která ho přivede k odpočinutí věčnému.“ Zpovědník vyřídil to osobám u biskupa dlicím a všechno se splnilo do slova.“ V této zprávě není o tom řeči, co z jiné strany je zaručeno, že totiž biskup Strambi nabídl Pánu Bohu svůj život, aby zachránil život papežův. Tuto okolnost lze snadno spojit s touto zprávou. Biskup Strambi již dříve přinesl obět a dostal od Anny Marie ujištění, že obět Bohem byla

přijata, anebo, když zvěděl vůli Boží o své osobě, prosil Pána Boha, aby přijal obět jeho života za záchranu papežovu.

Duchovní vůdce blahoslavené vypravuje dále:

„Znal jsem irskou rodinu Redington; bývala v hostinci na lidovém náměstí. Paní byla zbožná, ale měla přece nějaké chyby; doporučela se mým modlitbám. Pověděl jsem to Anně Marii, která ležela churavá; pozorovala své slunce a kázala mi vyřidit věci, které nejtajnější myšlenky této paní odhalovaly. K večeru potkal jsem tuto paní, která se ubírala k večírku. Když slyšela moje slova, byla překvapena, padla mi k nohám a řekla: „Vy jste světec: všechno, co mi pravíte, je dokonalou pravdou.“ Odpověděl jsem, že nejsem světcem, v mých slovech slyšela jenom ohlas zbožné duše. Paní Redington byla od té doby nadšenou čitelkou služebnice Boží; tato stala se kmotrou při birmování její neteří.“

„Syn římského kupce upadl do nebezpečné nemoci; ale jeho obě tetičky doporučely ho modlitbě Anny Marie. Tato chvíli rozmyšlela, pohlédla do slunce tajemného a řekla jim: „Tentokráte se nebojte; ale nezapomeňte, že mladík po pěti letech spadne s koně, položivého a nemluvného přinesou jej domů. Tehdy vzývejte s důvěrou nejs. jméno Ježíš a on opět bude mluvit.“

Nechte ho hned vyzpovídati a sv. svátostmi zaopatřiti, neboť brzy na to zemře; od jeho břišní nemoci nemůže žádný lék.“ Teta jedna umřela; druhá tetička nezapomněla předpovědi. Po pěti letech spadl mladík s koně, jeho tetička vzývala jméno Ježíš, a nemocný nabyl řeči, vyzpovídal se a přijal sv. svátosti a vyzul na věky. Pitva mrtvoly potvrdila, že měl břišní nemoc, kterou naznačila Anna Maria.“

„Anna Maria užívala svého tajemného slunce velmi opatrně. Tázal-li se kdo o radu v nemoci, poukázala ho k lékaři; užíval-li tento správných léků, mlčela; viděla-li, že se lékař mylí, řekla nemocnému: „Synu můj, toho léku nemůžete užívat; neboť nemoc vaše pochází z té příčiny, užívejte těchto léků.“ Tak jednala s přáteli nejdůvěrnějšími. Jiní přišli, aby si postěžovali, že ztratili klíč aneb jinou věc. Anna Maria říkala pak vesele: „Hleďte přece, aneb má Pán Bůh pomáhati za vaši lenost?“ Zůstalo-li bez výsledku všecko pátrání, řekla s úsměvem: „Jděte tam, tam jste to nechali“, aneb též: „Ona osoba to nalezla, nech vám to vrátí; ale budoucně buďte opatrnější.“

„Někdo byl trápen pochybností, že otec umírající svěřil třetí osobě obnos peněz, aby jej odevzdal nejstaršímu synu, aneb ho ukryl někde. Tázal se o radu Anny Marie, která popatřivši na tajemné slunce řekla: „Nemyslete již na tyto peníze; předně nebylo jich tolik, jak se domníváte, neboť bylo tolik v zlatě a tolik ve stříbře. Někjaký čas před nemocí otcovou ukradli sluhové otci peníze; ti jsou nyní mrtvi a pykají svou vinu na věčnosti. Nemyslete již na to, všecko pátrání je marno.“

„Jednou ráno potkala Anna Maria na cestě do kostela P. Ferdinanda od sv. Ludvíka a řekla mu novinu, že jeho generál, jenž byl za vpádu francouzského v Španělsku, i s druhem svým byl Francouzy zavražděn, kteří je mučili a z místa na místo vlekli. Když to všichni z lásky k Bohu vy-

trpěli, duše jejich dostaly se přímo do nebe. Páter byl zprávou velmi překvapen a řekl ji svým bratřím řeholním; neboť Anny Marie si velice vážil.

Za měsíc dostal listy, jež mu potvrdily slova Anny Marie, a když řeholníci viděli splněnou část předpovědi, nepochybovali o tom, že se uskutečnila i druhá část, že totiž duše obou řeholníků jsou v ráji. Tuto událost vypravoval mi několikrát P. Jan od Zvěstování; slyšel jsem ji též z úst Anny Marie, která mi vše říci musila z poslušnosti.“

„Generál Alexander Michaud vypravuje: Když přijel do Říma při jubileu, které Lev XII. roku 1825 vyhlásil, šířila se v Římě pověst o smrti ruského cara Alexandra. Zpráva tato ho rozechvěla, bylť pobočníkem carovým a jemu celým srdcem oddán. Zašel k vyslanci ruskému, kde mu řekli, že zpráva není správná, ale vymyšlená, když poslední rychlé zprávy nic podobného neobsahují. Ale toto ujištění nestačilo generálovi; šel ke Královně Marii Teresii sardinské, vdově po králi Viktoru Emanueli I. Tato mu potvrdila, že poslední listy z Vídne nemají ani slova o smutné novině. Na to řekl své obavy příteli, který mu poradil, aby se otázal chudé ženy, která je v pověsti svatosti; šel k ní a sotva řekl příčinu své starosti, hned mu pověděla, že zpráva je bohužel pravdiva. Generál podotkl na to, že ani zprávy ruského vyslance ani poslední listy královny sardinské z Vídne neobsahují, co by potvrzovalo pověst. Ale zbožná žena řekla hned: „Zítra dostane ruský vyslanec úřední zprávu.“ Generál spěchal ráno na ruské vyslanectví, kde mu potvrdili předpověď zbožné ženy. Tato ho potěšila zprávou, že duše carova je v očistci a že zemřel jako katolík. Aby potvrdil tuto útěšnou událost vypravoval generál, že slyšel z dobrého pramene, že jistý kardinál při mši sv. při vzpomínce na zemřelého jmenoval zvláště cara Alexandra; kaplan kardinálův se domníval, že se tak stalo z rozrčitosti i upozornil na

to kardinála, že car je rozkolník. Ale kardinál odvětil, že věděl, co činí. Anna Maria viděla v slunci smrt carovu, i její příčiny; též jak jeho duše pro svou lásku k bližnímu, účtu k náměstku Kristovu, k papeži, i pro ochranu poskytnutou církví katolické zachráněna byla. Generál, výborný katolík, cítil živou bolest nad ztrátou svého panovníka; obával se však dlouhé cesty do Ruska, protože byla právě zima; ještě povážlivější byla

mu cesta tím, že na dvoře měl mnoho nepřátel, jichž pletich se právem obával, zvláště když nevěděl, jak ho přijme nový car. Jsa takto bezradným vyhledal Annu Marii, která mu řekla, že ho čeká šťastná cesta, nový car ho dobře přijme, tudíž má více příčin radovati se, než se rmoutiti. To všecko se vyplnilo; generál psal pak z Petrohradu osobě, která ho seznámila s Annou Marií, aby ji srdečně poděkoval.“ (Pokrač.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

T A J E M S T V Í.

Sám Božský Spasitel
na oltář sestoupil,
na kříži za nás pněl,
celý svět vykoupil!

Pokoř se, duše, již
před tváří Milosti!
Bůh tě zve v nebes říš —
třeba jen — lítosti!

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

B L A H O S L A V E N.

Světlo vzchází nad horami,
slunce barví nACHEM ZOR,
Tvůrce chválí u blankytu
neunavně zpěvný sbor.

Člověk s křížem začne dílo
k blahu vlasti, bližních svých
a tak jistě šťasten bude,
hlavu když mu skryje sníh ...

Různé zprávy.

Misionářská výstava ve Vatikáně zůstane zachována i nadále a umístěna bude v Lateráně, kdež je v prvním poschodí museum starokřesťanské. Ježto však Laterán je velmi studený, přimlouvají se mnozí za to, aby byla přenesena do pavilonů St. Onofrio blízko Vatikánu. Výstava bude pravou školou pro chovance Propa-

gandy. Roku 1926 zůstane výstava v nynější podobě ve vatikánských zahradách.

Náboženské poměry ve Spojených státech. Dle sdělení P. L. Assmanna T. J. (San Francisco) je mezi 114 miliony obyvatelů severoamerické Unie asi 23 milionů katolíků, 8.5 mil. metodistů, 8 mil. baptistů,

po 2.5 mil. presbyteriánů a luteránů, půl milionu východních schismaticů atd. Různých sekt je přes 400, ale žádná z nich nedosahuje většího počtu nad půl milionu. Náboženskou statistiku přesně vypracovati je nemožno, poněvadž mnozí protestantští rodiče nedávají svých dětí křtiti, nechávajíce jim volbu, aby si v dospělosti vybrali církev dle libovůle. Ze 3.5 mil. Židů je sotva půl milionu členy synagog. V této neblahé roztržitém ovšem získává pevně organizovaná církev, která jest i číselně nejsilnějším náboženským vyznáním v severní Americe, získává denně na účte a vážnosti.

Urážel eucharistický průvod a ostatky svatých. Proti odpovědnému redaktorovi holandského listu „Aacheener Arbeiterzeitung“ Karlu Charellovi bylo vzneseno šest tiskových žalob pro rušení náboženství, jehož se dopustil rouhavým psaním o Eucharistii a eucharistickém průvodu u příležitosti loňského eucharistického kongresu v Čáchách konaném a psaním o účte k ostatkům svatých. Senát odsoudil redaktora na základě paragrafu 166 trestního zákona pro rušení náboženství ve čtyřech případech k osmi-měsíčnímu vězení.

Od vážného k směšnému je malý krůček. Toho měl si býti dobře vědom jistý major generálního štábu, který při odhalení pomníku generálu Fochovi v Čáslavě přirovnával Focha k českému hrdinovi Žižkovi a když i k této nehoráznosti zůstalo posluchačstvo úplně chladné, začal v zápalu ještě dále a přirovnal Focha dokonce i k Husovi. Větší ostudy nemohl pan major Fochovi udělati, kdyby se byl pan major před svou řečí jen trochu informoval o životě oslavencově, byl by došel k závěru, že Foch je věrný katolík a že nemá ani se Žižkou, tím méně s Husem něco společného. Československá armáda mohla mít o jednu ostudu před cizí delegací, která zná životopis Fochův, méně. Ale i tak je to dobré. Aspoň cizina vidí, jací lidé mluví často o věcech, na něž jejich rozumek nestačí.

Počátky katolicismu na Islandě.

Roku 1897 byl na Islandě postaven první katolický chrám. Až do roku 1856 bylo pod trestem smrti zakázáno hlásat katolické učení. Roku 1874 přišla náboženská svoboda, ale první katolíci objevili se až počátkem dvacátého století. Dnes je na Islandě 130 katolíků, ale vliv jejich je značný, ježto řádové sestry rozvínují rozsáhlou činnost charitativní. Loni konvertoval ke katolicismu slavný domácí básník Štěpán Hvitál, který napsal nádhernou báseň „Církev svatá“. Z katolíků islandských vzešli už dva domácí katolíci kněží bratři Svenssonové, z nichž Jan S. J. vydává známé knihy o Nonni. Ke katolicismu přistoupil také spisovatel Haldor Kilian Laxnes.

Katolíci — protestanté. V Perose roznemohla se těžkým zánětem plíc Němka sloužící u Bonkmanna, milionáře, fabrikanta a k tomu protestanta. Nemocná byla horlivou katoličkou a jsouce Němkou zpovídala se u Salesiána D. Stuchlého. Týž ji měl zaopatřiti. Když skončil posvátný úkon, ptala se ho diakoniska, prot. jeptiška v nemocnici v Perose: „Kdo bude nemocnou opatrovat v noci?“ „Vy,“ odpověděl D. Stuchlý. „Ale to není možná, já se musím přece vyspat,“ bránila se diakoniska a tak zavolal D. Stuchlý do protestantské nemocnice katol. sestru, která i v noci ob-sloužila nemocnou. Pozorujete rozdíl?

Největší kostely světa. Největším kostelem jest chrám sv. Petra v Římě. Vejde se do něho 54.000 lidí. Dóm milánský pojme 37.000 lidí, dóm sv. Pavla v Římě 32.000, kolínský dóm 30.000, katedrála sv. Pavla v Londýně a kostel sv. Petronia v Bologni 25.000, bývalý katolický kostel, teď turecká mešita Hagia Sophia v Cařihradě 23 tisíc, kostel sv. Jana v Lateráne v Římě 21.000, nový dóm v New Yorku 17.000, dóm v Pise a dóm sv. Štěpána ve Vídni 12.000, Frauenkirche v Mnichově 11.000 a kostel sv. Marka v Benátkách 7000 osob.

Tři nové katolické chrámy v Berlíně. V hlavním městě Německa

je 52 katolických farností. Tři z těchto farností chystají se k postavení nových chrámů. Návštěva katolických chrámů v Berlíně v posledních letech neobyčejně vzrůstá.

Exercicii železničářů na Velehradě účastnilo se letos 1925 70 železničních úředníků a zřízenců z Čech, Moravy a Slezska. Především rok 1924 bylo železničářů na Velehradě 43.

Zakupování obydlí pro arcibiskupy v Bukurešti a v Bělehradě. Poněvadž bukurešťský arcibiskup a bukurešťský nuncius neměli doposud řádného obydlí, nařídil sv. Otec, aby pro ně vedle katedrály byl nákladem

Vatikánu zakoupen vhodný dům. — Též v Bělehradě neměl arcibiskup R. Rodič své residence. Sv. Stolica zakoupila tedy bývalé rakousko-uherské vyslanectví, které je hned vedle katolického kostela na Krunské ulici. Jihošlovanská vláda je dá opravit a arcibiskup se tam přestěhuje.

Dominikánský řád měl právě 2 kardinály, 9 arcibiskupů a 20 biskupů. Nyní k nim přibyl 21. biskup P. Albino Menendez Reigada, který byl vysvěcen na biskupa v Madridě a bude mít své sídlo na Kanárských ostrovech.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chválu jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Ti Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za náboženskou školu a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Boj za náboženskou školu.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Náboženská škola. (Hlavní úmysl.) Právě blaho (báseň). — Hřích, jediné a pravé zlé. — Do památníku (báseň). — P. William Doyle T. J. — Šťastná cesta (báseň). — Obrázky z katolických misí. — Basilika sv. Petra v Římě. Basilika Lateránská sv. Jana v Římě. Basilika sv. Pavla v Římě. Basilika P. Marie Maggiore v Římě (obrázky). — Velehradu (báseň). — Bl. Anna Maria Taigi. — Tajemství (báseň). Blahoslaven (báseň). — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LIX.

BRNO, 1. LISTOPAD 1925.

ČÍSLO 11.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Spása umírajících.

(Hlavní úmysl.)

Jak dobré a krásné to jest, že členové Apoštolátu modlitby, obětující sebe i skutky své ke cti Boží a pro spásu lidstva, též na umírající pamatují. Věčná blaženost, věčná chvála Boží závisí na posledním, na vždy rozhodujícím okamžiku života lidského. Umře-li člověk ve stavu posvěcující milosti, setrvá v milosti Boží po celou věčnost. Umře-li však člověk ve hříchu, ve stavu hněvu Božího, zůstane v takovém stavu po všecku věčnost. Je-li člověk v poslední chvíli od Boha zavvržen, od té chvíle rouhá se Bohu místo chvály a díkyčinění. Považme jen, že každou vteřinu umírá jeden člověk a duše odchází z těla smrtelného na věčnost. Každou hodinu umírá více než 3000 lidí! Považme, jak dobrý skutek bychom vykonali, kdybychom z těch 3000 lidí jen jednu toliko duši zachránili, jen jednoho ubohého hříšníka, jen jednoho pohana, jen jednoho nevěrce, jen jednoho bludaře, jen jednoho odpadlíka, jen jednoho katolika zachránili od věčných trestů! Jak veliká byla by naše odměna na věčnosti! Jak dojmá nás jen osud ubohých duší v očistci; jako bychom slyšeli úpěnlivě jejich volání: Smilujte se nad námi aspoň vy, přátelé naši, neboť ruka Páně dotkla se

nás! I táží se: Není osud těch 90.000 denně umírajících lidí smutnější než osud duší v očistci? Z muk očistcových přece budou jednou vysvobozeni; třeba trpí bolesti veliké, přece mají naději na vysvobození a nároky na nebe. Umírající jsou v nebezpečí nebe na vždy ztratiti, nepomůže-li jim milost Boží. A o tuto milost pro umírající můžeme a máme prositi nejsv. Srdce Ježíšovo, aby přispělo svou mocnou ochranou v nebezpečnostech a zvláště v posledním boji života našeho, v hodině smrti naší, ve které se celé peklo proti nám postaví, by nám duši odňalo. Hrozné to okamžení, od kterého celá věčnost závisí. — Papež Lev XI. při smrtelném boji se chvěl. A když zpovědník ho těšil, řka: „Vaše Svatost nemá příčiny se báti, an držíte klíče království nebeského ve svých rukou,“ odpověděl papež: Nebál bych se tak, kdybych nebyl biskupem nejvyšším; teď bych si přál býti raději služebníkem a klíčníkem malého kláštera. Jak teprve se musí báti člověk hříšný, když v poslední chvíli vidí celý svůj hříšný život jako v zrcadle! Proto přispějme umírajícím tím, že je dáme včas zaopatřit sv. svátostmi a to hned, jakmile nebezpečí smrti hrozí. Co dobrého pro umírající vykonáme, toho

se pak i nám jednou dostane, až na-
dejde konec života našeho, abychom
mohli pak se sv. Markétou Marií
zvolati: Jak lehko se umírá, jestliže
jsme bez ustání ctili srdce Toho, jenž
přichází jako soudce náš. „Srdce Je-
žišovo, naděje v Tobě umírajících,
smiluj se nad námi!“ Proto se máme
po celý život připravovati na poslední
chvilí života našeho. Sv. František Sal.
jsa tázán, která by nejlepší příprava
byla k smrti a hodince poslední šťastné,
odpověděl: „Láska!“ A dále byv tázán,

kteří ctnosti nejvhodnější poslední
hodinku oslazuji, odpověděl: „Pokora
a důvěra v Boha! A pak doložil: Na
smrtném lůžku křesťana musí láska
takřka býti poduškou, na níž umírající
odpočívá; přece však dobře je po-
depřítí hlavu na dva polštáře, totiž
na polštář pokory a důvěry, t. j. s po-
kornou důvěrou v milosrdenství Boží
umírat. Prosme tedy tento měsíc nejsv.
Srdce Páně za milost šťastné hodinky
všem umírajícím a vykonáme tím
skutek milosrdenství a lásky.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

C O S' V Y K O N A L !

Pohleď jednou, bratře milý, přece,
jak hodina jedna s druhou splývá:
věz, že zítra snad již, dnes snad ještě
smrt přikvapí a schvátí tě divá!

Všechny tretky, svět jež tobě dával,
rozplynou se bublina jak vodní,
všecko, co tě v žití klamně vedlo,
ve hlubině rozplyne se pod ní!

K čemu byl ti život tvůj snad dlouhý?
Bratře drahý, žiješ přec' jen jednou —
co zanecháš tedy, jaké činy,
až tvé oko zhasne, retы zblednou?

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msg. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježišovo — plné dobroty a lásky.

Sv. František z Assisi:

Veliký světec z Assisi, František
Serafinský, šel jednou s řeholním bra-
trem Masejem u velikém vedru letním
širým polem. Celi znavení a žízniví
došli na místo, kde pramenila čerstvá
voda a stál vysoký široký strom, pod
ním příjemný stín a chlad. Tam usedli
poutníci, vyndali kousek tvrdého chleba,
který dostali almužnou, namáčeli v

prameni, pili a jedli. Světci řinuly při-
tom hojné slzy po lících.

„Otče, pláčeš; proč?“ tázal se
bratr Maseus.

„Ach, bratře!“ — odpovídal Fran-
tišek, — „jak bychom neměli plakati,
když nám Božská Prozřetelnost při-
chystala tak skvostné občerstvení!“

Masejovi zdálo se, že jejich skromné
jídlo není ničím skvostným. Ale Fran-

tišek poučil ho: „Hleď přece, bratře, jak dobrotivým je Pán! Od věčnosti předvidal, že přijdeme jedenkrát sem, celí znavení a žízni! Od věčnosti ustanovil tedy z lásky k nám, že tu poroste strom a vyřine pramének, abychom mohli si tu odpočinouti a občerstviti se. Cím jsme si zasloužili takovou péči a lásku? Nemáme proto se slzami děkovati a lásku odplácti láskou?“

K tomuto příběhu pěkně podotýká církevní spisovatel Ludvík z Granady: „Jdeš dlouhou cestou, všečen znaven, hladov, žízniv, klesáš u paty vysoké věže; tu někdo podá ti s věže nápoj a pokrm, abys se občerstvil: rci, ubránil by's se tomu, že by's nepohlédl nahoru a poděkoval tomu, kdo tak laskavě postaral se o tebe? A co činí Bůh jiného, když hojně posílá nám s nebe své dary? Nemeškej tedy pozvednouti zraků svých a poděkovati mu za dobrotu jeho!“

Dobrotivost Boží.

„Přistoupil kdysi k Božskému Spasiteli muž kterýsi a ptal se: Mistré dobrý, co dobrého mám činiti, abych obdržel život věčný? On pak řekl jemu: Co se mě ptáš o dobrém? Jediný jest dobrý Bůh!“ (Mat. 19, 16—17.) Vskutku je dobrotivost nejvýznačnější vlastností Boží.

Zabýval prý se za časů císaře Vespasiána římský senát otázkou, jak nejvhodnější by se měl Bůh nejvyšší a pravý nazývati. Někteří mínili zváti ho nejbohatším, protože náleží mu všechny statky pozemské i věčné; jiní nejmodřejším, poněvadž řídí moudře vše; jiní všemohoucím, protože vše stvořil a spravuje. Konečně předstoupil jiný muž, který měl svěřenu péči o chudé; ukázal obraz, na němž byl zobrazen muž, z jehož tváře zírala dobrotivost, laskavost, lidumilnost. Nad obrazem byl nápis: Bůh dobrotivý. K tomu připojil: Bůh nejbohatší je nakloněn pouze boháčům, o chudé se nestará; Boha nejmodřejšího báli by se lidé neučení a prostí; Bůh vše-

mohoucí je podoben knížatům a králům, nestará se o drobný lid. Hleďte na Boha dobrotivého: dává nám vše a odpouští provinění naše. Tu souhlasili všichni; nejvhodnějším jménem a znakem Boha nejvyššího jest, že je Bohem dobrotivým, pln dobroty a lásky; je Bohem všech, bohatých i chudých, učených i neučených, mocných i slabých, každý může s důvěrou se k němu utíkat, neboť je všem stejně nakloněn, všem pomáhá a přispívá v dobrotivosti své.

A vskutku: jako slunce nemůže než svítiti a hřáti, tak Bůh prokazuje nám jen dobrodiní; dává slunci svému vycházeti nad dobrými i zlými, všechny zahrnuje svými dary, kdyby jenom jeden jediný okamžik odvrátil od nás dobročinnou ruku svou, bídne bychom zahynuli. Radostně hlásá proto mudrc starozákonní: „Vždyť miluješ všechno, cokoliv jest, a nic nemáš v nenávisti z těch věcí, které jsi učinil!“ (Kniha moudrosti 11, 25.) Bůh jest nejvyšší dobrotivý, — praví katechismus mezi vlastnostmi Božími; — Bůh jest pln lásky ke svým tvorům; vše dobré máme od něho. Svatý apoštol pak případně se ptá (I. ke Kor. 4, 7.) „Co máš, čeho by's odjinud vzal než od Boha?“ Proto učil nás též Spasitel náš volati k Bohu: „Otče náš, jenž jsi na nebesích!“

Bůh jest pln lásky ke svým tvorům.

„Bůh jest láska“, tak volá apoštol lásky sv. Jan (I. list 4, 8.) Jest povahou lásky, že přeje si a žádá jen dobrých věcí pro oblíbený předmět. Láska pak, kterou Bůh nám věnuje, kterou chce jen naše dobro, je věčná a nestvořená, jako Bůh sám. Z toho plyne, že převyšuje daleko všechnu lásku stvořenou. Žádný otec a žádná matka nemohou tak milovati, jak miluje Otec na nebesích nás ubohé tvory pozemské. Jak velikou jest již láska otce k dítěti? Pohnutým srdcem vzpomínáme veliké lásky patriarchy Jakuba k synu Josefovi. Když donesli mu krvi

zbrocený šat Josefův, roztrhl roucho své, oblékl se v žíní a dlouho oplakával syna svého. Když se shromáždily všechny děti jeho, aby zmírnily otcovu bolest, nedal se potěšiti, nýbrž řekl: „Bolesti sestoupím k svému synu do hrobu!“ a plakal bez ustání (Gen. 37, 34—35.) A jak miloval král David syna svého Absalona! Absalon odpálcel nejčernějším nevděkem a velezradou všechna dobrodiní otce svého. A přece jak žalostně oplakával smrt nezdravého syna svého? Když uslyšel zprávu tu, odešel do samoty, plakal a nařikal: „Synu můj Absolone, Absolone, synu můj! Kéž bych mohl zemřítí místo tebe, Absolone, synu můj, synu můj, Absolone!“ (II. Král. 18, 33.)

Daleko něžnější a vroucnější je láska matky než láska otce. „Může matka zapomenouti na své dítě, býti bez citu s dítětem svým? A byt by ona zapomněla, já přece nezapomenu na tebe!“ Tak dí Hospodin skrze ústa proroka Isaiáše (49, 15.) Kdož by směl pochybovati nad slavnostním výrokem tím? Kéž by jen všichni lidé uvážili nevýslovnou tuto dobrotivost Boží, řídili se dle ní, jak byli by šťastnými! Všem lidem bez rozdílu chce Bůh býti láskyplným otcem; musí-li někomu býti přísným soudcem, trestati, tu má vinu toho sám! Bůh nezavrhne nikoho; lidé sami jsou to, kteří svou zlobou, svými hříchy zavrhují se sami, řítí se svévolně do propastí věčných.

Vše dobré máme od Boha.

Bůh je láska a dobrota sama, nechce a nevyhledává ničeho, než blaho tvorů svých. Kdož mohl by vypsatí a vyjmenovati všechny ty dobré dary, kterými Bůh předobrotivý neustále zahrnuje všechno tvorstvo? Dobrota jeho nemá mezí, nemá konce. V každém okamžení proudí z neskonale dobrotivosti jeho celé moře darův, útěchy, všeho dobra na všechny tvory zemské i nebeské. Vše, co máme, je ze štědré ruky jeho. Život náš, pokrm, světlo, vzduch, teplo, síla, schopnost k práci, bydlo na této zemi, společnost s lidmi

rovnými, všechny radosti tohoto života jsou dary a milosti Boha, Stvořitele našeho. On nás nejenom stvořil, dal nám rozum, vůli, paměť a nesmrtelnou duši; nýbrž On nás také zachovává, bdí nad námi, a pečuje o nás, jako dobrotivý otec. A tak celá naše podstata, nebe i země hlásají lásku a dobrotu jeho.

Dobrotivý Bůh však nejenom stará se o nás den jak den, nýbrž prokazuje i všem jiným tvorům neustále svou lásku a dobrotu. I to nerozumné zvíře nalézá den co den svou potravu, svou radost a obživu. Jak radostně litá včela okolo květin, hledajíc med v jejich pestrobarevných květech! Jak vesele chválí vysoko ve vzduchu skřivan Stvořitele svého, jak těšíme se z radostného zpěvu jeho! Jak raduje se i ten červík v trávě a prachu, že je živ! Každá ryba ve vodě, každý zeměplaz ve skrýši své, každý pták v povětří ukazuje, že raduje se ze svého života. Kdyby Bůh Stvořitel zavřel štědrou ruku svou a nedal úrody zemské, zahynuli bychom všichni hladem. Tak zle nevede se nám nikdy, že by se neurodilo naprosto ničeho k naší obživě. Je-li nedostatek v krajině jedné, urodí se v druhé, jež může potřebujícím vypomoci.

Musíme tedy vyznati, že Bůh nejenom sám v sobě, nýbrž i ke všem tvorům, zvláště ke tvorům rozumným, andělům a lidem, nejvýše dobrotiv jest. Že jest Bůh bytostí nejdobrotivější a nejlaskavější, zjevil nám též výslovně v Písmech svatých. Zjevil se jako Otec, pečující o dobro všech svých tvorů; jako Syn, který pro spasení naše stal se člověkem; jako Duch svatý, který posvěcuje, naplňuje milostí svou duše naše. Písmo svaté vypravuje zázračné skutky dobrotivosti a lásky Boží. Měli-li bychom je tuto vypočísti, musili bychom opsati celé Písmo Starého i Nového Zákona; neboť vykládá nám, co vše učinil předobrotivý Hospodin a Pán pro spásu nesmrtelných duší lidských.

Souhrnně vyjadřuje to žalmista, když

dí (144, 15—16.): „Oči všech doufají v Tebe, Pane, a Ty jim dáváš pokrm v čas příhodný; Ty jim otvíráš ruku svou, a sytíš všechno, co žije, dle přání!“

Dobrotivost nejsvětějšího Srdce.

„Ukázala se dobrota a lidumilnost Boha, Spasitele našeho, spasil nás nikoliv ze skutků učiněných ve spravedlnosti, které bychom vykonali my, nýbrž podle svého milosrdenství Bůh spasil nás skrze koupel znovuzrození a obnovy Ducha svatého, jehož vylil hojně na nás skrze Ježíše Krista, Spasitele našeho, abychom byvše ospravedlnění milostí jeho stali se podle naděje dědici života věčného.“ Takto velmi výstižně předvádí nám apoštol (Tit. 3, 4—7) nevýslovnou dobrotu nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Předčítá se pak epištola tato v kostelích našich na svátek vánoční, v den Narození Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista. Jest nám, jakoby chtěla církev rozvinouti před očima našima program celého života Ježíšova. Jak ukazuje se na obzoru slunce, které osvěcuje všechny končiny, tak ukazuje se u větší velikosti, kráse a slávě nežli všechny ostatní vlastnosti Boží, dobrota, laskavost, lidumilnost, milost, milosrdenství, vlídnost, přívětivost, upřímnost, útrpnost, štědrost, dobročinnost, věrnost, pečlivost Pána a Spasitele našeho: ukazovala se sice dobrotivost Boží již spíše ve Starém Zákoně, když sliboval Hospodin lidu Vykupitele; — ale nade všechno jasněji a zřetelněji, daleko nepřirovnatelně větší, krásnější, slavnější, utěšenější, vynikajíc nade vše, co na zemi a na nebi mysliti si můžeme velikého, krásného, slavného, utěšeného, — zjevila se dobrotivost a láska Boží nám v nejsvětějším Srdci Pána Ježíše.

Pozorujme nejsvětější Srdce Ježíšovo, jak je plno dobroty a lásky již od prvních počátků pozemského svého života! Odeberme se v duchu do chudé stáje Betlémské, pohledme na dítě nebeské na loktech Marie Panny, po

boku svatý Josef, před ním v hluboké pokorě na kolenou pastýři a mudrci z dalného východu se svými vzácnými dary. Jak dobrotivě, láskyplně hledí na ně Božské Robátko, v pohledu jeho zračí se celé nebe! Naše národní koléda vyjadřuje to tak něžně:

„Jak jsi krásné, nevinátko,
prostřed bídy nebožátko,
Před Tebou padáme,
dary své skládáme!“

Jak cítili se všichni šťastnými, blaženými, hojně odměněnými v přítomnosti jeho! Rodičové za všechny útrapy a nesnáze, jež způsobil jim rozkaz císaře Augusta, pastýři za věrnost, kterou neohroženě sloužili vždy Hospodinu, mudrci za všechny oběti, které přinášeli hledající Ho snažně!

Vstupme pak s 12letým Ježíšem do chrámu Jeruzalémského! Tam sedí jinoch 12letý u nohou učitelův a zákonníkův, odpovídá skromně na jejich dotazy, upozorňuje je na znamení doby, jak předpovídali o něm proroci, ukazuje, jak blízko je toužebně očekávaný Vykupitel, připravuje je, aby se stali vnímavými pro pozhánání a vyvolání doby jeho.

Pak ještě nahlédněme do skrytého příbytku Nazaretského! Jak snaží se tam vtělený Syn Boží podpořiti matku a pěstouna svého, působiti jim radost jako dítě, jako hoch, jako jinoch! Kde na celém širém světě najdeme dům, v němž by bylo tolik spokojenosti, blaha, radosti, štěstí, jako v prosté chýši Nazaretské? Svět, ba ani nejbližší okolí neznalo jich, vidělo jen příbytek chudý, skromný, nepatrný, prostinký, ale kolik milosti a světla bylo v něm pro dobrotivé láskyplné Srdce Ježíšovo!

Tak mohli bychom sledovati dobrotivost, lidumilnost, láskyplnost nejsvětějšího Srdce Ježíšova po veškeren jeho pozemský život i v jeho oslavení, ale tu nenašli bychom nikdy konce. Vždyť vše bylo jen samým projevem dobrotivosti a lásky nejsvětějšího Srdce Jeho!

Dobrotivost k nám.

Chceme-li jenom poněkud poznati dobrotivost nejsvětějšího Srdce Páně k nám, vstupme do nejbližšího kostela. Tam vše připomíná nejvzácnější dobrotině Srdce Ježíšova, kazatelna, křtitelnice, zpovědnice, oltář, svatostánek a jiné. U křtitelnice dává nám skvoucí čisté roucho posvěcující milosti, ve zpovědnici očišťuje nás drahocennou krví svou ode všech provinění, u oltáře sytí nás tělem a krví svou, s kazatelnou zvěstuje nám poklady věčných pravd. Ve chrámech našich obětuje se při mši svaté neustále za nás, je tu přítomen ve svatostánku, aby dlel mezi námi a slyšel prosby naše.

Buďme tedy Bohu a nejsvětějšímu Srdci vděční za všechna jeho dobrodini. Nejhorší a nejprotivnější nefesti je nevděk! Kéž nikdy se ho nedopouštěl! Naopak: „milujme Boha, poněvadž On prve miloval nás!“ (I. Jan 4, 19.)

Vypravuje se o Japoncích, když se jim kázalo evangelium, když byli vyučováni o kráse, velikosti a neskončeném milosrdenství Božím, zvláště co

učinil Bůh pro lidi, že dal Syna svého jediného, aby za ně umřel, je vykoupil a spasil, že slyševše to, volali ve sladkém vytržení: „O jak veliký, jak dobrotiv, jak laskavý je Bůh křesťanů!“ Když však slyšeli, že jest ještě obzvláštní přikázání, které velí milovati Boha, a kteréz tomu, kdo Boha nemiluje, vyhrožuje trestem, ustrnuli prý náramně. Kterak prý to možná? Nač takové přikázání? Což jest třeba přikazovati lidem, aby Boha milovali? Zda není největším štěstím, Boha milovati, největším neštěstím nemilovati Ho? A když slyšeli, že jsou v skutku lidé, kteří Boha nemilují a urážejí Ho, zvolali s hořkostí: „O ten hříšný, nevděčný lid!“

Nebuďme neuznalými a nevďěčníky, nýbrž srdce naše budiž plno lásky, vděčnosti a díků k Bohu a nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu! Pravá láska ukazuje se však skutky, proto dokazujme lásku tím, že plníme přikázání. Správně dí svatá Terezie: „Pravá láska k Bohu nezáleží v prolévání slz, ani ve sladkých toliko hnutích srdce, nýbrž v tom, bychom Bohu pokorně, spravedlivě a neohroženě sloužili!“ (Část další.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský :

ODKAZ RODIČŮ.

Na loži, loži smrtelném
tatiček drahý končil
zemského života znoj,
dítěti svému k zápasu
dávaje radu: „Synu,
miluj vlast, Boha se boj!“

Oko když zhaslo pečlivě,
bloudil syn světa dál,
při smrti své teprv děl:
„Otče, proč dobrou radou tvou
neřídil jsem se nikdy? —
Teď, ovšem pozdě, bych chtěl!

Matička má když zmírala,
tiskla mi křížek v ruku,
dětem bych svým jej zas dal...
jak bych teď s úctou dětinnou,
z mateřské ruky vděčně
k posile k smrti jej vzal...!“

Čím je nám chrám Páně.

Jarolím St. Pavlík.

Křesťanské manželství je obrazem onoho tajemstvíplného manželství, jež spojuje Krista Pána s církví jeho. Ježíš je ženichem, církev je nevěstou. Svatý Jan nazývá ji městem Božím a popisuje nadšen její krásu. „Já Jan viděl jsem svaté město, nový Jerusalems, sestupovati s nebe, přistrojené a vyzdobené jako nevěstu pro svého ženicha.“

Totéž můžeme říci o každé křesťanské obci. Ona je církví v malém, protože je částí její. Je-li shromážděna v domě Božím, můžeme ji spatřiti. Dům Boží reprezentuje křesťanskou obec. Den, v němž byl chrám Páně posvěcen, je svatebním dnem křesťanské obce, představujeme-li si ji jako nevěstu. Ježíš přišel k ní a bydlí u ní. On ji chrání a o ni se stará; on ji zaopatřuje duchovní a nebeskou potravou; a obec jemu zasnoubená slouží mu věrně a přivádí k němu skrze křest svatý nově dítky. Posvěcení je tedy výročím svatby, již slavila obec křesťanská s Božským ženichem, dnem tedy radostným.

Obnovme v ten den slib lásky, věrnosti a poslušnosti k milému Ježíši. Milujme ho z celého srdce a snažme se i svoji lásku k němu skutkem dokázati; zůstaňme věrní náboženství Kristovu a odmítněme všechny, kdož vás slovem nebo písmem k duchovnímu cizoložství svěsti chtějí. Vzdávejme Božskému ženichu všechnu úctu a poslouchejme jeho slov; číňme vše, cožkoliv si přeje.

Oni křesťané, kteří mají chrám Páně ve vlastní obci, nechť jsou za to Bohu a církvi povděční. Ne všeci křesťané jsou tak šťastni; mnohým jest v neděli dalekou cestu do kostela konati. Jakým dobrodiním je pro nás dům Boží, ještě lépe seznáme, uvážíme-li, čím všim chrám Páně jest; pak budeme míti i k němu patřičnou úctu, si ho vážiti a jej milovati.

Kostel je dům královský, residence našeho nebeského Krále, jeho zámek knížecí. Zde bydlí nejenom duchovně jako v chrámě Šalomounově, nýbrž i tělesně. Bytuje mezi námi jako otec vlasti uprostřed svých poddaných, hotov každého času nás k audienci připustiti, naše prosby vyslechnouti a je vyslyšeti, je-li to k našemu prospěchu. Co Balam pravil, když blahověstil Izraelitům, hodí se i pro nás: Hospodin, jeho Bůh, je s ním, hlas vítězný Krále jeho nad ním. A co Mojžíš pravil: „Není národa, jenž by měl boha svého tak blízko, jako je nám náš Bůh. Buďme věrnými poddanými našeho nebeského Krále, ochotni, všechno za něj obětovati.“

Chrám Páně je dále domem modlitby. Dům můj nazván bude domem modlitby mezi všemi národy, řekl Pán Bůh. Můžeme se sice na každém místě modliti, ale nikde nejsou modlitby naše Bohu milejší jak v kostele; nikde nemá modlitba naše lepší vyhlídky na vyslyšení jako tam, protože se tam modlíme nejenom sami pro sebe, ale i s druhými. Pán Ježíš však řekl: „Amen pravím vám, budou-li dva z vás sjednoceni o nějaké věci, za kterou chtějí prositi, bude jim od Otce mého dáno.“

Kostel je i radnicí. Na radnici scházejí se páni, aby se radili o věcech, jež se týkají blaha obce. V domě Božím radí se duchovní správce s eucharistickým Ježíšem, jak by se dalo nejlépe napomoci duchovnímu a věčnému blahu farnosti; co by bylo nutno odstraniti a co zavěsti, jak se chovati k tomu nebo onomu časovému proudu. Zde máš i ty, milý křesťane, s milým Ježíšem o důležitých záležitostech se raditi, obzvlášť o volbě stavu a o blahu svých dětí. Při všem musíš si položiti otázku: Co bude nejlépe pro duši mou, co mi nejlépe poslouží k nebeskému blahu?

Co je dům Boží ještě? Je školou nejenom pro děti, ale i pro dospělé. K rozkazu Ježíše Krista, Pána našeho a jeho církve, která ho zastupuje, vyučuje nás tam kněz svatému náboženství: co třeba vědět, co věřit, co konat, nechat, chceme-li dosíci věčné blaženosti. Než jak slabou je často návštěva kostelní hodiny náboženské, vlastně jen čtvrt až půl hodiny! Zdalíž-li by mohl vždy duchovní správce do třídní knihy „omluven“ zanést? Zajisté že ne, mnoho hodin zůstane neomluveno. Žáci jsou ve škole nejenom vyučováni, ale i k dobrému naváděni a před zlým varováni, jinými slovy: nábožensky a mravně vychováni. To se děje i v kázání. Připouštím, že posluchačům jsou již známy ty nauky, které se zde přednášejí; ale je třeba, aby člověk opět a opět byl k dobrému napomínán a před zlým varován, ke všeliké ctnosti a horlivosti v plnění náboženských povinností povzbuzován; proto nechť každý nejenom mši svatě, ale i kázání je přítomen.

Mše svatá jest obětí Nového Zákona. Kostel je tedy domem obětním. Židé měli jenom jeden dům obětní, v Jerusalemě; my nemusíme jako židé tak daleké cesty konat, abychom měli účast na oběti svatě, neboť bezmála každý kostel je domem obětním, aspoň v jisté dny. Tim ochotněji měli by křesťané svatě mši obcovati, v neděle a svátky dle předpisu, ve všední dny dobrovolně. Kéž bys znala dar Boží, pravil Spasitel k Samaritance. Kéž by znal každý cenu mše svatě! Jako slunce převyšuje svým leskem všechny planety a zemi více prospívá než všechny hvězdy dohromady, tak převyšuje nábožné obcování mši svatě všechny naše dobré skutky cenou a užitek praví Spirago. Sv. Vavřinec Justian, patriarcha benátský, dí: Položte své dobré skutky, modlitbu, půst, almužnu, sebe-mrtvení na jednu misku vahy, a na druhou položte jednu jedinou mši svatou, tak klesne hluboko tato po-

slední. Naše skutky jsou totiž jen lidské skutky, ale obět mše svatě jest dar Boží. Právě-li někdo, že se může i doma pomodlit, tak mu řeknu: Ale doma nemáte žádné mše svatě; proto máte jít do kostela.

Chrám Páně je dále koupelnou. Dítě přichází na svět se špinou hříchu dědičného; proto je zanesou do kostela, aby zde v koupeli svatého křtu bylo umyto jako Náman v Jordáně, ale ne od tělesného, nýbrž duchovního malomocenství; pak je pěkně a spanilě na pohled pro Boha a anděly. A kdo se později novými hříchy znečistil, potřebuje jen přijít a do vany, totiž do zpovědnice, vstoupiti; pak vyjde z ní ven čistý, čerstvý a oživený. Mnohé děti bojí se koupele; tak se bojí mnozí zpovědi a vzdalují se jí; než dobrý křesťan ví si vážit toho dobrodiní a používá často duchovní koupel.

Koupelna je často zároveň i lázeňská kýmna; tak je i dům Boží lázními pro duchovní nemoci a zlé zvyky. Lékařem lázeňským je zpovědník; udává prostředky, kterých třeba použití k opanování zlého návyku; mnohé zastaralé zlo, na příklad zamlčený hřích může vyléčiti, podrobit-li se křesťan jeho vedení. Hodinu ordinací můžeme si sami zvoliti a svátost pokání přijati, kdykoliv chceme, a všechno je zadarmo.

Kostel je i jídelnou, restaurací, na jejímž štítě stojí: U svatě Eucharistie, anebo: U dobrého pastýře. Božský hostitel pozývá nás přívětivě: Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a těžké břemeno nosíte, já vás občerstvím. Čím nás posiluje a občerstvuje? Nejdražším pokrmem, chlebem andělským, chovajícím v sobě všechnu sladkost, svým vlastním tělem a svou krví. V této restauraci není žádné zvláštní světnice pro pány a pro kočky; zde jsou všichni rovni a jedí u společného stolu jako členové téže rodiny. Tuto restauraci můžeme a máme často navštěvovati a používatí dobroty hostinského, jenž nic za to nepožaduje jak

vděčnost, lásku a věrnost. Všeci, kteří žijí, volá prorok, pojdte k vodám, a kdo nemáte žádného stříbra, pospěšte, kupte a jezte; přijďte a kupte bez peněz a zadarmo, víno a mléko. Co se pachtíte po tom, co nesytí? Jezte, co je dobrého, pak se pokochá vaše duše. Rozumějme všechno v duchovním smyslu.

Kostel je dále síni koncertní, kde se zpívá a hraje, ale ne k obveselení, nýbrž k povznesení a též i ovšem k radosti. Raduje se zde Pán Bůh, andělé, svatí i křesťané. Betlémské Gloria zavznívá zde vždy znovu a třikrát svatý, alleluja a hosanna andělů a svatých. Na přepočtených místech ponouká nás žalmista Páně, Pánu Bohu prozpěvovati: Zpívejte mu píseň novou, neboť podivné věci učinil! Chvalte Hospodina všichni národové, chvalte ho všichni lidé!

Zpívejme s nadšením v domě Božím. Pěkným zpěvem se nejen Bůh zvelebí, ale i posluchači k pobožnosti vzbuzují. Před více lety, jak byly manevry u Příbrami, přišlo mnoho důstojníků a vojáků na Svatou Horu u Příbrami, kde se nachází slavné poutní místo. Když slyšeli vojáci ten krásný zpěv v kostele, vstoupily mnohým slzy do očí; u mnohých byly to slzy lítosti a dobrého předsevzetí.

Neboť bylo potom viděti, kterak mnozí vojáci u zpovědnice klečeli, i mnozí důstojníci.

Chrám Páně je i domem umění, galerií obrazů a soch, umělecké dílo architektury, museum tkaných a vyšívaných paramentů, zlatnických výrobků. To všechno však není na podívanou jako na výstavě, nýbrž k oslavě Boha. Vlohy a nadání, pro to a ono umění jsou od Boha, proto se mají i pro Boha využívat. Právě katolické náboženství poskytuje umělcům nejlepší a nejbohatší příležitost, své plány a ideje uskutečniti a svou schopnost ukázati; bez kostelních objednávek neměli by umělci mnoho co dělati, anebo nanejvýš obyčejné práce; málo jeť monumentálních budov, jež se malbami a sochami okrašluji.

Konečně je nám chrám Páně milým domem otcovským. Každý člověk miluje svůj rodný dům, i kdyby to byla chudá chatrč. Ve chrámu Páně stali jsme se při křtu svatém dítky Božími; tam je ten, k němuž se modlíme: Otče náš, jenž jsi na nebesích! Milujme tedy dům Boží, cťme se tam jako doma, navštěvujme jej pilně, pečujme o jeho čistotu a krásu a pomozme druhým, aby si mohli takový postavit.

Jos. Al. Vlastimil-Řítmský :

PER CRUCEM AD LUCEM.

Sladká naše písní
v královském šatě,
radost jen tě tísni,
jásáš jen v zlatě? —

Libé poupě růže
rozvíjí kalich,
ač kol něho množství
ostenů stálých!

Křišťál vody plyne
údolím tiše,
s hukotem když přešel
skal těsných výše!

Spějme my též k zpěvu:
hrozte si mříže!
Zřídlem šťastných jevů
cesta je kříže!

P. William Doyle T. J.

Vojenský kurát (1873—1917.) — Přeložila Ebertová.

(Dokončení.)

Poslyšme dále, co praví P. Doyle o odřikání: Někdo žádal jej o životní průpověď. Hle, zde jest: „Pane, učiň ze mne světce a čině mne jím, nijak mne nešetři!“ Žadatel shledává druhý díl průpovědi příliš těžkým. Tu mu P. William odpovídá: „Jestliže chcete dosáhnouti prvé části průpovědi, jest třeba připravit se též na druhou a to zcela odhodlaně!“

P. Doyle doporučuje druhým tytéž praktiky, kterých sám používal. Jedna zbožná duše žádala jej o pokyny ohledně pokání. „Odporučuji Vám, drahá sestro, abyste si vložila na jazyk trochu hořčice k umrtvení jeho“. Jiné radí: „Myslel bych, byste si nežádala změny pobytu, alespoň potud, pokud nejste jista, že byste nenalezla v novém domově dvě nepřijemné sestry místo nyní jedné!“

Jedné, ku všemu odhodlané duši, píše: „Nepokoušejte se o příliš mnoho! Udělejte si seznam malých obětí, který můžete postupně doplňovati bez velikých obtíží. (Jest lépe býti trochu zbabělcem, než přes příliš odvážným!) Potom, ať přijde cokoliv, zůstaňte si věrným! Zamávejte tímto seznamem obětí před tváří pokušitele, který Vás ponouká, byste v nich ustal a nabudete odvahy k dalším obětím.“

On sám pak, který se vyčerpává bděním, nabádá k opatrnosti vzhledem ke spánku, ale „žádné meze při Vašem vnitřním umrtvování se!“ Někdy jest třeba, opustiti veškeré pokání vnější a zaměřiti jej následujícím: „10 skutků odřikání v malých věcech ráno a 10 jiných večer“.

Proto shledáváme jej celého v tomto pokynu: „Nezapomínejte, že nejtěžší pokání tělesné jest modlitbou“. A abychom se naučili modliti se správně, nutno vyplniti každou díru, každou skulinu a mezeru dne rozjímáním a modlit-

bami. Což ovšem neznamená, že takové pokání mělo by býti nějakým mlýnem na prázdna slova. „Sledujte vnuknutí Ducha svatého! Není však třeba, věnovati celý čas odřikávání modliteb: jest třeba také rozjímání, uvažování, porovnávání! Hřejte se na slunci lásky Boží... zůstaňte klečeti na kolenou, aniž byste něco dělali, vnímejte přítomnost Ježíšovu a nechte se proniknouti Jeho svatou láskou!“

Ve přímém styku „jedná s Vámi vždy jako s velkou dámou,“ praví o P. Williamovi jedna zbožná sestra, „klade tolik půvabu a přívětivosti do svých slov; obává se stále, že ještě málo námahy si uložil, by druhému prospěl.“

P. Doyle má zvláštní osobitý způsob, přirozené kouzlo a sdílnou veselost. Není u něj pruderie, ani škrobenosti, ani konvence! Má dar, dobývati si sympatií: jeho rozpětí duše přichází nesporně s hůry, ale cítíme rovněž, že tryská z jeho dobrého srdce. Jest něčím, co nelze definovati: jest „někým“. Řekne-li se: O n řekl tato slova, o n psal tyto řádky... slova jím vyřknutá i psaná stanou se neodolatelnými, přesvědčujícími.

Takový jest obraz, který podávají o něm ti, kdož ho znali.

P. Doyle jako vojenský kurát.

„R. 1914. Mám se o to pokusiti? Byla by to slavná příležitost, nechati trpěti trochu své „hubené tělo“ z lásky k drahému Ježíši.“ Tak uvažoval P. William a šel se poraditi do kaple, při čemž mu probleskla hlavou myšlenka: „Jestliže zemru, zemřel bych jako mučenník milosrdenství.“ Mučenník! Sen jeho dětských let, i let noviciátu! To postačilo, aby se rozhodl.

Není třeba podotýkati, že — při svých známých dobrých vlastnostech — byl statečným. Vojenský kříž, který zavěsili jednoho dne na jeho prsa jako vyznamenání, nebránil však kříži jinému — který si P. Doyle zvolil nésti celým svým životem — aby netížil jeho ramena. Každý obdivoval statečnost tohoto kněze. Vydává se s úsměvem na rtech v místa, kde boj nejvíce zuří, kde třaskají granáty; prochází se za vřavy strojních pušek bez helmy, bez ochranné masky. Jednoho dne došel jej výslovný rozkaz plukovníkův; P. Doyle vydal se na cestu bez odkladu; smál se, jásal, když nervy jeho byly ku zničení napjaty, a když i ti nejstatečnější z jeho průvodců skrývali se v úkrytech, P. William vystavoval se s neochvějnou odvahou střelám nepřátelským. Všichni mu jeho statečnost přímo závidí, . . . ale on sám jediný ví, že jest polomrtvý strachem, že v nitru svém se chvěje právě tak jako ostatní. — Z předních stráží jest slyšeti, jak „valčík“ začíná. P. William skočí na bickýl a letí s větrem o závod, aby byl u svých „hochů“. Všichni, kdo na této nebezpečné cestě, kde granáty jen jen prší a kde každý vyhledává úkryt, jej vidí, táž se, vidouce jej letěti kolem, zda jest to hrdina či šílenec, který se takového nebezpečí odvažuje. — P. Doyle nečiní si v této době poznámek, ale vyslovil se o tom následovně: „Podařilo se mi, díky Bohu, utajiti svůj hrozný strach a příkladem pomoci druhým, by překonali svoji hrůzu a srdnatě čelili nebezpečí, ačkoliv jsem měl sám tisíc chutí, utéci pryč!“

Jeden důstojník za hovoru s P. Doylem, pravil mu, jak často jej obdivoval a záviděl mu jeho chladnokrevnost. P. Doyle o tom píše: „Jak jsem jej překvapil, když jsem mu svěřil, že vlastně byl jsem jat opovržením strachem, že třásl jsem se jako list“.

P. Doyle popisuje tuto příhodu: „V nedaleké blízkosti roztrhl se granát; tři muži přikvapili ke mně, hledajíce

útulek u svého kuráta. A ubohý kněz prohodí dva nebo tři žerty, aby zapomněli na svůj strach a aby je uklidnil, pokračuje na oko klidně ve své snidani . . . ale každé sousto zastavuje se mu strachem v hrdle.“ Tak píše P. William svému otci.

Jindy jednalo se o to, pomoci nešťastným uprostřed krupobití granátů. Kněz váhal silně, ale pak: „Skočil jsem přes zábradlí zákopů a běžel jsem do otevřeného pole, nejbídnější zbabělec, kterého kdy lidské nohy nesly . . .“ Postaral jsem se o ubohé vojiny a hle, nyní vrací se v celé slávě k svému malému zákopu rychleji, „než expresní vlak z Berlína, který se vpřed řítí, supaje.“ Stále v nebezpečí a v námaze, přece nechlubí se P. Doyle — jak vidíme — tím, že by nalézal v nich blaho. Než co vše neučinil by pro své dobré, statečné děti? Kráčí pěšky s nimi, aniž by požíval svého práva, použití koně. „Vím dobře, že moji hoši vidí mne rádi po svém boku.“ Jde tedy s nimi, bafoch na zádech jako oni, a vezme příležitostně na sebe i výzbroj některého vojína, který nemá více sil.

Ve svých zápiscích zmiňuje se P. Doyle také o životě v zákopech. Píše o útrapách, které jim působí hmyz a krysy, tyto ošklivé krysy, které procházejí se klidně po Vašem obličejí, když spíte „a mouchy, které snědí Vám zavařeninu s chleba, dříve ještě, než máte čas, donéstí ji k ústům. Dále déšť, sníh a blato, lepkavé a těžké, které tak přilnavě lpí na šatech; voda, ve které stojíte po kolena a mráz . . . všechny tyto útrapy života v zákopech nejsou ještě tak zlé pro mne. „Kdybych měl chuf k nářku, zdržel by mne od toho pocit studu, když pomyslím, co vše vytrpí ubozí vojíni.“ — Říká se, že velbloud jest vzorem trpělivosti, ale „Tommy“ jej ještě předčí! Oh, jaká to vytrvalost! Po pochodu více než 60 km přišlo vojsko do vesnice, kde objevil zapomenutý kolovrátek a hlel tito klesající, únavou schvácení muži pustili

se do tance při zvucích kolovrátku.“ Tak vypravuje — ne bez hrdosti — P. Doyle.

Jindy — právě, když v kotlích začala se vařit polévka a vydávala lákavou vůni, bylo třeba, aby vojsko odešlo jako posila do bitevní čáry. Hoši odešli bez reptání! „Příště,“ píše P. William, „až budu pořádati cvičení se svými ovečkami, pokusím se o to, zda vydrží několik nocí beze spánku a bez jídla a uvidím, co budou tomu říkat. Pak porovnáme je se svými vojáky.“ P. Doyle se však obává, kdyby se tento způsob osvědčil, že by byl příliš vyhledáván, zvláště matkami-hospodynkami, které měly s aprovisací nemalé potíže a starosti.

O válce P. Doyle soudí následovně: „Válka jest snad něco hrozného, ale ukazuje nám někdy nejlepší stránky lidské povahy. Vojíní, tito stateční hoši, riskují často svůj život, aby pomohli zachrániti svého soudruha a to uprostřed výbuchů stfel všeho druhu.“ Končí poznámkou — a tušíme, že jednal zrovna tak obětavě jako jeho hoši. — „U vojinů jest to odvaha, u mne — povinnost!“

Pravda, všichni vojíní nejsou dokonalí, ale P. William běře je tak, jaci jsou, má je rád z celého srdce.

Stalo se, že pět mužů bylo granátem za živa pohřbeno. Seržant — samojediný — snaží se je vyprostit. Házi sebou jako čert a kleje skoro také tak, aby si dodal kuráže. P. William spěchá mu ku pomoci. Seržant, ačkoliv jistě byl mu za to vděčen, přijal jej spádem kleteb zvláště jadrných. Kurát se tím nepohněval, naopak — vypravoval o této příhodě plukovníkovi a onen „dobrý čert“ byl vyznamenán „díky své neobyčejné výmluvnosti“, jak mu řekl P. Doyle, jeho přímluvce.

O svých vojinech se kněz vyjadřuje takto: „Moji ubozí hoši! Jsou jedním slovem mojí pýchou! Klejí sice po celý den jako pohané, posílají Němce ke všem čertům, do pekel, do očiště, do nebe — všechno najednou. Pak druhý den přijdou ke zpovědi, klečí

v blátě a radost září z jejich obličejů, když spatří svého kuráta-přítele.“

Pravda, myšlenky jejich nejsou vždy pravověrné; pro mnohého z nich jest nebe místem, „kde se může bez míry pít“ a to bez zhoubných následků... ale jejich skutky stojí za více než theoretické znalosti a tito misionáři irští, hoši smělého srdce, kteří hodí si pušku přes rameno a za zpěvu odcházejí po cestách plných bláta tam, odkud se málokterý vrátí, naučili tímto příkladem — bez dlouhého učení — svému náboženství mnohé, kteří dříve na něj ani nevzpomněli. „Ubozí hoši! Bůh je něžně miluje přes jejich chyby!“ P. William je miluje rovněž, a jeho náklonnost k nim jest obětavá. Polní pošta přinesla balík. Prší v proudech. Tím hůře!... Páter, aniž by meškal, oblékne své těžké boty, přehodí plášť a běží — klopýtaje — k bitevní čáře. A tak každý vojin obdrží svůj díl cigaret a tabáku. „Nevěřili byste,“ říká P. Doyle, „jak se tím povznese morálka těchto statečných hochů, kteří stojí po celé hodiny ve vodě, promočeni až do kostí, polomrtví hladem a nevyspaním.“

Jednoho večera chtěl P. Doyle dáti svým hochům generální rozhřešení dle svého zvyku. „Hlídka již odešla,“ hlásili mu. Opakovala se pak znovu historie s horou a prorokem Mohamedem. Ubohá „hora“ nemohla se vrátiti a tu nezbylo „proroku“, než dáti se za ní. Nechal se zabaliti do pytlů a plazil se po kolenou a rukou proti nepřátelským zákopům. A nebyla věru radostná to cesta! Půda byla pokryta ostrými stěpinami z granátů, porostlá kopřivami, plna kamení atd. Obětavý prorok zanechal tam mnohou stopu potu a krve. Pak nastal zvláštní obraz! Skupina mužů, obličejem k zemi, očekávajících smrt, která jistě na některého z nich čihá, vyznává tu nyní svému knězi polohlasem své hříchy a sluha Boží, sdílející s nimi dobrovolně všechny útrapy a přece snící o teplé posteli v bezpečí několik kilometrů odtud, zdvihá nad nimi své

ruce k nebesům, aby vyprosil jim odpuštění a pozhánání.

Jeden vojnín v povzdálci, obává se, že by rozhršení jej nestihlo, přiskočí náhle ke skupině, poklekne a odříkává svoji zpověď tak hlasitě, že bylo by jej možno slyšet i až v Berlíně . . . P. Doyle, tak přísný k sobě, jest dojat, myslí-li na útrapy svých hochů. „Několikrát již při udělování rozhršení uvázla mi slova v hrdle, slzy vytyskly mi z očí a padaly na skloněné hlavy mých dobrých hochů, zatím, co měl jsem je posilovati.“ A hoši chápou se rukou svého milovaného kněze a pokrývají je polibky: „Oh, otče, nyní můžeme zemřít, nemáme více strachu, když jsme Vás spatřili!“ Na jiném místě svých zápisů líčí P. Doyle svou nesmírnou lítost, která naplňovala srdce jeho při pohledu na hochy, odcházející na smrt. Po bitvě u Yprů zní jeho poznámky jako srdceryvný vzlyk: „Moji ubozí, moji dobří hoši! Jsou nyní rozloženi na bitevním poli; někteří schouleni v malém zákopě, posvěceném mnou, který je miluji jak své děti; druzí, skřehli zimou, oči široce otevřené, krčí se do jámy, vyryté granátem, kamž se uchýlili, aby tam zemřeli. A zatím tam dole, někde snad v chaloupce pod doškami, sedí stará matička znepokojená; tak vroucně by si přála zaslechnouti povědomý krok, uslyšet drahý hlas — tak dobře známý — toho, který již nikdy více nepříjde, kterého nikdy více neuslyší! . . . Budete se ještě diviti, když Vám řeknu, že často mi vstoupí slzy do očí, když vzpomenu těch, kdož odešli?“

Nikoli, nedivíme se tomu a máme jej proto rádi a pro to také — pro tuto něžnost a soucit — mají rádi „dětí“ svého „tatička“ P. Williama. „Tatiček Doyle“, pravil jeden adjutant — a tito nejsou zpravidla příliš dojmům přístupní — „zaslouží si Victoria Gross (nejvyšší vyznamenání anglické) spíše, než kdokoli jiný. Není moc, která by jej vzdálila od bitevních vřav a vojínů nevydrželi by

ani polovinu tolik, jako když je jejich kněz s nimi.“ — „Hleďte, otče“, pravil P. Williamovi jeden ze statečných vojinů, který trochu vrávorá, „v celém batailloně není muže, který by nedal celý svět — kdyby ho měl — za jediný Váš vlasek! To je pravda!“ A P. Doyle dodal k tomu se svou známou skromností: „Pivo působí na jeho obraznost a činí jazyk jeho výmluvnými!“ Jindy odbýval P. William svoji korespondenci, sedě opřen o rostlinný plot na kraji cesty. Vojnín jde kolem; kněz s ním chvíli hovoří. Pak jde vojnín dále, však po několika minutách vrací se zpět se šálkem horké kávy, kterou právě koupil a nabízí ji P. Williamovi. „Hle, otče! Nejsem sice z Vašich oveček (byl protestant), ale přes to chovám k Vám, i všichni druzí, velkou náklonnost. . . Kdyby naši důstojníci s námi jednali jako Vy, náš život by byl docela jiný . . .“

P. Doyle byl vždy ke každému tou měrou přívětivý, že vojnín neobávali se, vyhledávali jej i v době odpočinku a tak nalezl zpravidla svůj útulek „nacpaný dvounohými slanečky s dýmkom v ústech,“ když tam sám přišel, aby se ukryl před bombardováním. Vojínům zdálo se, že zákop sebe méně chráněný stane se ihned bezpečným, jakmile P. William jej zvolí za úkryt. „Vstupte, vstupte, otče! Když jste s námi, tu nemáme se čeho báti“ a kněz používá jejich dobré nálady, aby je vyzpovídal. Na Zelený čtvrtek třeba čestné hlídky: každý z hochů se ochotně hlásí. „Byli horce zklamáni, když jsem jim řekl, že nemohu jich více vzít než devět. Byl jsem pohnut jejich statečností, neboť bylo to po dni těžké námahy a bylo jim třeba odpočinku. Náš Spasitel mohl býti velice spokojen se svou čestnou hlídkou.“

Vůči raněným chová se P. Doyle s tou největší jemností a šetrností. Píše: „Kolikrát viděl jsem slzy v očích těchto drsných, otužilých mužů, když jsem se nad nimi skláněl. . .“

Jednoho dne přinesli na nosítkách

mladého hochu; ubožák, měl obě nohy ustřelené; slovo nářku však nevyšlo z jeho rtů. P. William klečí u něj, upíraje své soucitné oči měkkým pohledem na umírajícího: „Ah, otče Doyle, otče Doyle!“ šeptá hoch a dává znamení. Kněz sklání se k němu, by vyslechl jeho poslední zpověď, ale hoch otáčí ruce své kolem hrdla P. Williamu a před svou smrtí jej láskyplně objímá.

*

Irská armáda bila se po 14 dní; dne 16. srpna 1917 byla bitva nejpudší. Postupuje se krok za krokem. P. Doyle jest uprostřed svých hochů; jen jednou odskočil do zásobního oddělení, nepřijal však ani jídla, ani si nedopřál odpočinku a vrátil se ihned do bitevní čáry, by byl blízko „svým dětem“. Spěchá ku pomoci raněným, sklání se nad nimi, kde bitva nejhůře zuří. Vidí poslední slzy v očích umírajících, slyší poslední vzdech ze rtů takřka již chladnoucích: „Oh, otče Doyle! Otče Doyle!“...

Ve 3 hodiny odpoledne P. William jde na obvaziště. Tam dověděl se, že

jeden důstojník byl těžce raněn. P. Doyle se ihned k němu vydává se dvěma muži, uděluje mu poslední pomazání a pomáhá jej odnésti z nebezpečného místa. V tom okamžiku vybuchne granát — Páter William Doyle klesá. Jest mrtev.

A jest to věčné Alleluja, věčné obětí, které nikdy neskončí... „Nemohu zapřít, že miluji Ježíše, že miluji Jej vášnivě, že miluji Jej každou cévou svého srdce... Není druhého přítele jako jest On, není nikoho, kdo by se mu vyrovnal, neboť jest jen jediný Ježíš v celém nekonečném vesmíru, jediný Ježíš v celé věčnosti nebe. A tento Přítel věrný a milující jest — jest můj Ježíš, jsem zcela Jeho a On jest zcela mým. Celá Jeho Božská bytost prodchnuta jest neskonalou láskou ke mně, každý tep srdce Jeho bije pro mne! Jeho Božské rámě mne objímá, tiskne mne na Svoji hruď, sklání se v nekonečné něžnosti nade mnou, Svým dítětem, neboť — jsem zcela Jeho a On jest zcela mým! Ó Ježíši, Ježíši, Ježíši!“
Wery-Lacouagne, S. J.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

ČASTO TAK TOUŽÍM...

Často tak toužím spatřit¹, vzácné předky
jediným jichž cílem byli: Bůh a vlast,
jedinou již žití heslem měli slast:
vzkříšení býti, bázně Boží svědky!

Marná má snaha, nejsou mezi námi —
Zesnulých tam v obci množí hrobů sten...
Duch jejich však mocný vztyčil neznaven
skály hrad v srdcích, přesvědčení
chrámy!

Rozněfme u nich naděj², lásku, víru,
vlastenecké i srdce, zbožné, ryzí cit
smýšlením z nás nesmí nikdo cizí být —
pak vplujem³ v přístav vítězství a míru...

Sudme sami sebe.

Úvaha. Napsal Ignát Zháněl.

Církevní rok končí poslední nedělí po svatém Duchu, nový pak počíná první nedělí adventní. V poslední nedělí církevního roku předčítá se svaté evangélium o posledním soudu. Čteme tu: „Tehdy budou kvileti všechna pokolení země a uzří Syna člověka přicházeti v oblacích nebeských s mocí velikou a velebností. A pošle anděly své s troubou a hlasem velikým; i shromáždí vyvolené jeho ode čtyř větrů, od končin nebes až do končin jejich.“ (Mat. 24, 30.) Ježíš bude souditi všechny lidi. Pokusme se dnes o něco podobného, sudme samy sebe, předložme si otázku: Jak jsme prožili církevní rok, který se právě dokončuje? Bůh nám dával často příležitost pracovati o spáse své duše. Použili jsme ji? Zpytujeme své svědomí aspoň vzhledem na některé věci.

I. Během právě ke konci se chýlího církevního roku jakož i v dřívějších prožívali jsme ne jednu neděli, ale bývalo jich každoročně dvaapadesát. Každá neděle poskytuje nám vhodnou příležitost upamatovati se na svou spásu, uvésti v pořádek stav své duše. Byla-li znečištěna hříchem, bylo možno očistiti ji nejen v den nedělní, nýbrž i v každý všední den řádnou svatou zpovědí.

Neděle byla ustanovena již svatými apoštoly na místo soboty za den Páně, protože Pán Ježíš vstal v neděli z mrtvých a protože v neděli seslal Ducha svatého. Vzpomínali jsme si v tomto uplynulém církevním roce o nedělích na své duševní vzkříšení? Starali jsme se, aby duše naše, bylo-li potřeba, vstala z hrobu hříchu? Zblížili jsme se se svátostným Ježíšem, ukázali jsme, že jsme jeho dětmi nikoliv jenom dle jména, nýbrž i skutkem?

Kromě neděle slavili jsme též více zasvěcených svátků. Byly to Boží Hody, svátky Páně, Panny Marie, našich národních světů a patronů, jakož i jiné

církví nařízené svátky. Boží Hody připomínaly nám nesmírnou lásku Syna Božího k nám lidem, všechna jeho naučení, jako na příklad jeho slova: „Svati buďte, neboť já svatý jsem.“ (I. Petr. 12, 16,) což jest opakováním slov Hospodinových ze Starého Zákona: „Jáť jsem Hospodin Bůh váš, buďte svatí, neboť já svatý jsem.“ (II. Moj. 11, 4.) Žili jsme životem církevního roku, prožili jsme s Ježíšem v duchu celá tři leta jeho veřejného působení, jeho křížovou cestu, jeho ukřížování? Ježíš miloval své až k smrti kříže, všechny oběti přinesl, aby dokázal svou lásku k nám lidem. Opětovali jsme ji? Svátky Panny Marie připomínají nám její mocnou přimluvu, její ctnosti. Svátky apoštolů, svatých a světic Božích zářily jako vzácné drahokamy ve věnci roku církevního. Čítávali jsme rádi a často jejich životopisy, snažili jsme se žiti podle jejich příkladu, následovali jsme je svým životem? Ci myslili jsme si, chceme se jim podívat, ale následovati jich — jest nám nemožno. Často naskytovala se vhodná příležitost pokračovati ve ctnosti, ale nepoužili jsme ji. Ci platilo o nás známé úsloví: Tak jsi starý a stále ještě hřešíš? Jsi tak mladý a jsi již tak veliký hříšník?

2. Každodenně sloužívali se po celé dopoledne v našich kostelích mše svaté, někde přistupují skoro při každé věřící ke sv. přijímání. Chodili jsme rádi a často nejen v neděle a svátky, nýbrž i ve všední dny na mši svatou, měli jsme z ní, která je středem naší bohoslužby, nějaký duchovní užitek? Uvědomili jsme si, že je dle výroku Matěje Procházký každá jednotlivá mše svatá jakoby jedné udeření srdce Ježíšova, je jako slunce, kolem kterého se kupí všechny ostatní bohoslužebné úkony a ze kterého se rozlévá na ně lesk a milosti Boží.

Krásně znázorňuje nesčetné užtky mše svaté následující legenda: Bratra Klause navštívil přítel bratr Petr; šli spolu do nedalekého kostela na mši svatou. Oba viděli, kterak za nejsvětější obětí vyrůstal před jejich očima ze země proutek. Vůčhladě se zmáhal, až vyrostl v ohromný strom, jenž vyplnil celou, velikou svatyni svými větvemi. Na všech vyrůstala přerokovaná kvítka, která padala tichounce na hlavy přítomných, některá ihned uvadla, některá zůstala čerstva a slična.

Když se ubírali přátelé z kostela, ptal se bratr Petr přítele, což znamenalo vidění? Odvětil: Strom je smyslný obraz požehnání, které se rozlévá přehojně na účastníky při nekrvavé oběti. Padají s nebe dolů milosti v podobě květů, usychají v srdcích suchých, t. j. vlažných, netečných lidí, v srdcích lidí, bohumilých, zbožných zůstávají čerstvy a krásny.

Vyplnilo se, co již bylo proneseno starozákonnými proroky. Čteme u Malachiáše: Neboť od východu slunce až na západ veliké jest jméno mé mezi národy; na každém místě bude obětováno a podávána bude jménu mému oběť čistá; neboť veliké jest jméno mé mezi národy, praví Hospodin zástupů. (Malach. I, 11.) „Vezmu si z nich — shromážděných pohanů a židů a těch, kteří nejsou z kmene Levi, kteří měli výsadu, že jenom z nich se brali židovští kněží — kněze i levity.“ (Is. 66, 21.) Prorok chce říci: I v novém Božím městě bude kněžstvo několika stupňů, ale nebude to, jako dosud výsada dědičná, jednoho rodu! Bude to nový, neslýchaný řád, vstup do kněžství bude volný všem, židům i pohanům. Oběti v jerusalemském chrámu přestaly. Bůh si vyvolil kněze ze všech národů a jazyků, kteří skoro od dvou tisíc let přinášejí na oltářích oběť novozákonní. Před bitvou u Tanenbergu dne 15. července 1410, kdež byli němečtí rytíři od polského vojska úplně na hlavu poraženi, dal si král polský Vladislav II. (1384—1434) sloužit mši svatou, ač mezi ní přicházal

posel za poslem, oznamuje, že bitva již začala, nedal se král vytrhnouti ze své pobožnosti, setrval až do konce. Potom teprve vstal, odebral se k vojsku, s nímž dobyl slavného vítězství.

Pokud možno budme často přítomni mši svaté. Mučeník blahoslavený Karel Spinola, rodilý Pražan, jsa v přehrozném žaláři, našel velkou útěchu hlavně v tom, že se tam sloužila každodenně mše svatá. Zemřel roku 1622. Jakub Sobieski nařídil svým synům, mezi nimiž byl i Jan Sobieski, od roku 1674 král polský, aby chodil i každodenně na mši svatou, neboť mše sv., dodával dle polského přísloví, nikomu času nezkalí.

3. Po celý uplynulý rok bývali jsme často přítomni při kázání, při různých náboženských shromážděních, přečetli mnohé náboženské knihy, byli předplaceni na náboženské měsíčníky, byli jsme i jinak povzbuzováni k dobrému. Zda to prospělo? Či bylo vše marno? Zůstali jsme starými hříšníky či pokročili jsme v dobrém? Zbožný jeden muž říkával: „Kamkoliv zalétne včelka, všude sbírá med, podobně má každý křesťan vše činit v službě Boží, má všude sbírat sladký med dobrých skutků.“

Jak mohla nám na příklad prospěti opětná četba zbožných knih, jako Kempenského, Filotey, životů svatých a pod. Jednou přišli ku zbožnému muži známi a vidouce, že má ve své skromnické světničce toliko několik málo knížek, jimiž se stále obíral, ptali se: „Proč stále čítáš jenom tytéž náboženské knihy, máš jich pramalý výběr, proč si jich nepořídíš více, vždyť jsi všechny již mnohokrát přečetl.“ Odvětil: „Proč jidáš dnes v pole dne totéž jídlo, kterého jsi nedávno požíval? Ba některá jídla pojídáš jako chléb, každodenně a nepřejedeš se ti dosud.“ „Jim totéž, odvětil muž, abych uchoval tělo při životě.“ Načež mudrc: „I já činím totéž, abych žil, ty živiš a krmiš tělo, já snažím se udržovati na životě svou duši, živím ji duchovní četbou, aby svíce hořící v duši, měla

Na hřbitově.

ustavičně dosti oleje, potřebného ku světlu.“

Svatý František Saleský říkal: „Kdybys uštíhl ptáčkovi křídla, ulehčíš mu sice na váze, je lehčí, ale nesmírně jsi mu uškodil, ba skoro jsi ho zabil. Nemůže lítati, musí zůstat na zemi, asi bídně zhyne. Nežalujme nikdy, že jest nám obtížným ten neb onen příkaz Boží. Všechna přikázání Boží i církevní jsou jako jho Kristovo, mají křídla, která nás unášejí ze země nahoru do výšin nebeských!

Končí se církevní rok poskytl nám příležitost, že zpytovali jsme své svědomí v některých věcech, ovšem ne ve všech. Čiňme to častěji, každodenně před spaním, jak konávali přemnozí zbožní lidé. Životopisec našeho krajana ctihodného Martina Středy, Moravana jesuity, vypravuje, že nikdy se neuložil na lože, dokud neprobral svědomitě svého svědomí, vzpomínaje na vše, což toho dne učinil dobrého nebo čeho byl opomenul. O marno-

tratném synovi pravil Pán Ježíš: „Seď do sebe“, (Luk. 15, 17) t. j. zpytoval svědomí, či jak praví svatý Augustin rozjímaje o tomto výroku: „Vzpomínal na své zločiny, jež spáchal, na statky pozemské, jež promrhal, na otcovu dobrotu, kteréž zneužil, na hanbu, již způsobil celé své rodině, na dny, týdny, měsíce, jež prožil v cizí zemi.“ Zpytovati svědomí nazývá svatý Řehoř „pravým domácím soudem“. Provedme častěji tento soud nad sebou a napravme, v čem jsme pochybili. Svatý František Borgiáš věnoval tomuto důležitému zaměstnání denně celé dvě hodiny. Učiňme podobně a věnujme aspoň nějaký krátký čas této důležité věci, která nám mnoho prospěje v duchovním životě, porosteme do výše i do šíře! Čím častěji a čím důkladněji se čistí a v pořádek vede světnice, tím spíše se odstraní všechna nečistota, podobně stává se svědomí útlejším, čistším, čím častěji se zpytuje a prozkoumá.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

HESLO.

Dobře-li máš někdy jednat,
nástrah různých za deště,
v Boží pomoc pevně doufej,
vykonej vše — dnes ještě!

Zlo však na tě útočí-li,
špatný čin-li konat máš,
pevně krácej svoji cestou,
stále říkej — zítra až!

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Z dopisu misijní lékařky.

Lékařka, Dr. Anna Roggenova píše řediteli misijního ústavu lékařského ve Würzburgu:

„V Santarem v Brazílii na řece Amazonas 24. dubna 1925.

Důstojný, milý pane řediteli!

Jsem zde právě čtyry neděle a nahlédla jsem poněkud do zdejších poměrů, tak že Vám mohu aspoň něco vypravovati. Proti všemu očekávání měla jsem hned v první dny mnoho

práce, jelikož byl domácí lékař na několik dní odcestoval a proto v náhlých případech nemocní přicházeli ke mně. Nescházelo však ani těch, ke kterým jsem byla volána více proto, aby mne viděli, tedy ze zvědavosti. Často stojí lidé již o 7 hodinách ráno u brány, aby mne ku svým nemocným přivedli. Za dne jsou ordinační hodiny dopoledne a odpoledne, ale ke 4. hodině musím obvyčejně zase ven.

Tyto vycházky jsou vždycky velmi zajímavé. Provází mne vždycky některá misijní sestra, jednak proto, že by to bylo proti dobrým mravům, kdybych přes ulici šla sama, jednak proto, aby znajíc důkladně zdejší řeč mi pomáhala s lidmi se domluvit. Santarem má jenom málo ulic a malé kamenné domy. Má vycházka vede mne pravidelně do nejchudších chatrčí. Tyto pozůstávají z několika dřevěných zaražených do země kolů, mezi nimiž jsou roztaženy palmové lupeny. Podobnými lupeny je kryta také střecha. Nábytku v chatrčích není. Nemocný leží oblečen ve visuté rohoži. Vleze-li člověk nízkýma dvírkama dovnitř, nevidí zprvu nic. Obvyčejně visí v jizbě několik takových visutých rohožek, v nichž si obyvatelé chatrce lenivě hoví. Vyhledala-li jsem šťastně nemocného, nastává obtížné vyptávání a ohledávání. Není-li v jizbě žádné židle, sednu si na bednu, která je zároveň skříní na šaty, anebo není-li ani této, kleknu si jednoduše na zem. Při prohlídce nemocného abych měla víc než dvě oči. Někdo z domácích svítí mi při práci svíčkou nebo koufíci petrolejovou lampičkou, zatím co zástup lidí ze sousedství se za mnou tlačí a zvědavě na mou práci se dívá.

Zde v Santaremu jsou tři lékárny. Když napíšu a dám nemocným recept, domnívají se, že už jsou napolo zdraví. Psátí recepty není tak snadno: jednak třeba brát ohled na to, co v lékárně mají — neboť mnoho toho tam nemají, — jednak neznají latinsky a proto píšou se recepty v Brazílii v řeči domácí, t. j. španělské.

Chudoba zdejších obyvatelů je hrozná. Často nemají kolik dní mimo plané ovoce ničeho k jídlu a nemohou si proto ani nejpotřebnějších léků koupiti. Zde je dobrá rada drahá. Klášterní lékárna je sama chudobná a má jen to nejnutnější, čeho pro 140 domácích osob je třeba. Před několika dny byla jsem v chatrči, kde bydlelo devět osob. Všichni měli malarii, ale neměli peněz na chinin. Lakomý zdejší starosta, jenž sám má největší lékárnu, nedá nic. A tak se děje i v jiných četných případech.

Je zde hrozně mnoho nemocí. Nejvíce rozšířena jest malarie. Zdejší lidé nakazí se obvyčejně na polích, které mají uprostřed vlhkých pralesů, a přichází odtud domů často na smrt nemocní. Také je zde několik set malomocných, kteří bohužel nejsou odloučeni od zdravých a tak pro tyto jsou stálým nebezpečím. Co tomu na př. řeknete: jedna malomocná žena umývala si ruce v kropence v kostele, aby se uzdravila. Také jedna domorodá misijní sestra, Brazilánka, je malomocna, bydlí však sama ve svém vlastním domku. Předevčirem našla jsem mezi sirotky 15leté děvče, které tutéž nemoc má. Také všelijakým nemocím dětským padne mnoho dětí za obět. Bohužel rozšířeny jsou zde i nemoci pohlavní a mimo to choroby, které i v Evropě nejsou neznámy. Bohužel nemohu zde operovati. Mám jenom jednu světnici, která je zároveň lékárnou a laboratoří, a není také místnosti, kde by operování aspoň na krátký čas mohli býti umístěni.

Stavba nemocnice leží ještě v daleké budoucnosti. Otázka, kdo ji bude vydržovati, je také ještě nejasná. Sirotčinec se svými hladovými krky vyžaduje starosti beztoho až moc, k tomu stát nedělá nic. Také mnozí z obyvatelů nepočínají si lépe, tak že se kolikrátě dívám jejich necitelnosti. Tak ku př. dala si mne jistá lepší pani o překot zavolati a když jsem přišla, jednalo se o směšnou maličkost, kterou již několik neděl stížena byla. Když

jsem s léčbou byla hotova, ani se nepoděkovala. Kdyby to člověk nečinil z lásky k Bohu, musil by ztratiti všecku chuť k další práci. U lidí chudobných bývá příčinou takového jednání hloupost, ale právě mezi nimi vyskytují se lidé cituplní. Ač sami mnoho nemají, přináší přece tu a tam ovoce, květiny nebo vejce a urazili by se, kdybych dárků těch nepřijala. Že jsou zde lidé rozličných národností, můžete si pomyslit. Rozkošný je pohled na stařeny černochů, které svou dýmčíčku stále mají v ústech. Onehdy navštívila jsem jednu, která o sobě tvrdila, že jí je sto let. Má-li pravdu, nevím, ale jistě to není. Vůbec ptám-li se toho neb onoho, jak je stár, odpoví mi, obyčejně, že neví.

Ostatně nejsem nikdy, ani ve dne ani v noci jista, že nebudu vyrušena. Právě nyní řádí zde chřipka, ale zdá se, že mírného rázu. Často půl domu leží v posteli nebo visuté rohožce, zde venku i v městě. Můžete si představit, že mám málo času, a to tím méně, abych sama onemocněla. Až dosud daří se mi dobře. Dostala jsem sice zápal krčních žláz, ale ani jsem si nelehla, neboť jiní byli ještě více nemocní. Zdejší podnebí mně slouží. Jest sice ještě období dešťů, t. j. zima, ale je tak horko, že se člověku kolikráte zdá, jakoby seděl v parním kotli. Vzpomínám si, že jste jednou, milý pane řediteli, mluvil o velké vlhkosti vzduchu v Indii. Nuže, zde je to samé. Moje knihy, střevice a vlněné věci plesniví, jehly rezaví. Mimo to třeba dáti dobrý pozor, aby všelijaká zvířátka knihy a šaty a jiné podobné věci nesežrala. Slovem, je tu stálý boj s přírodními silami!

Nezapírám, že mi zde bývá velmi teskno, a samota nemálo mne tíží. Ale mnoho času, o tom přemýšleti,

nemám. Mimo to doufám, že brzy dostanu zprávy z domova. Sestry starají se zcela dobře o mé tělesné blaho; hlady umřítí anebo zmrznouti zde nemusím. Je mi lito, že nemám fotografického aparátu. Pak bych Vám mohla posloužiti obrázky, které by Vám lépe vypravovati mohly jak pouhá slova. Pro dnešek končím. Poroučím se do Vašich modliteb a zůstávám se srdečným pozdravem na Vás a všechny, kteří k misijnímu ústavu lékařskému náleží, Vám oddaná

Anna Roggenova.

Naše Veronika.

Naše skromná nemocnice — píše jistá misijní sestra v Africe — pozůstává z několika malých chatrčí, zbudovaných ze stromových větví. Tato nemocnice hostila již tak mnohého Lazara, ale žádný z nich netrpěl tolik jako naše Veronika. Byla nejstarší obyvatelkou naší nemocnice, ale nikdo neviděl, že by byla netrpělivá a mrzutá. Byla ranami pokryta. Časem se rány její zavěly a pak trpěla velká muka. Odkud čerpala svou radost v utrpení? Byla, jak její jméno ukazuje, křestankou, jedna z těch, které Krista Pána následují dle vlastních jeho slov: „Chceš-li kdo za mnou přijíti, vezmi kříž svůj a následuj mne! Její život byl ustavičnou modlitbou. Když jí někdo vyslovoval svou soustrast, říkávala: „Nelituj mne! Vim, že tyto bolesti jsou nejvzácnějšími poklady našeho Spasitele a děkuji mu za ně každý den. Když v noci dlouhé hodiny noční beže spánku probdím, obětuji je Kristu Pánu na obrácení mých ještě pohan-ských bratří.“

Minila, těmito slovy ne své vlastní bratry, ale svůj celý národ.

H V Ě Z D I Č K A.

Kolem již noc je hluboká,
vše tiše spánkem dýše,
luna jen hledí s vysoka,
hvězdičky ještě výše.

Jedna tam skryta pod mrakem
bojárně z něho kráčí,
mraky jak Božím zázrakem
sotva již v kroku stačí.

Ctnost je to, dítě milené,
vždycky již krásou slyne,
kroky snad její zpožděné
stín i kéž u tě mine!

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

„V době když jsem byl sekretářem nejvyššího komořího Jeho Svatosti Lva XII., přišel kardinál Lambruschini, dříve než odejel na svou nunciaturu do Paříže, k audienci u papeže. Pořád jsem ho již dlouho znal a biskup Strambi často se mnou o něm mluvil, přiblížil jsem se k němu, abych mu přál šťastnou cestu; poděkoval mi a prosil mne, abych ho poroučel ochraně Boží. Odvětil jsem: „Moje modlitby jsou slabé, ale nechám se modlit za vás věrnou služebnici Boží, která je známá i p. Strambimu. Mluvil jsem o tom s Annou Marií. Pozorovala slunce a kázala mi Jeho Eminenci říci, jeho cesta bude šťastna, ale pobyt nepřijemný, protože má být připraven na dlouhé i trapné mučnictví. Cestu šťastně vykonal, ostatní je známo všem, kteří vědí, co se ve Francii stalo s kardinálem Lambruschinim.“

„Jisté okolnosti ji nutily, by přijala vyslance velmoci, jenž byl u dvora sousední vlády v Italii. S počátku odpovídala na jeho otázky velmi přesně; ale pak odhalila celý jeho život; vyličila mu události mládí, osoby, jež

poznal ve Francouzské revoluci, jeho zajetí v noci, celý jeho život se všemi chybami, jichž se dopustil. Vyslanec oněměl úžasem. Chudá žena přešla pak k politice, a vysvětlila mu všeobecný stav tak podrobně, že úžas diplomata neznal mezí. Vyličila mu jasně a přesně záležitosti dvorů evropských a ostatního světa; jak horlivě všechny politické kabinety tají cíle svých činů a piklů, z nichž většina jako dým se rozplývá; jak pletichy jistého dvoru budou Prozřetelnosti zmařeny; jaký cíl si vytkla politika turecké vlády ve svém poměru k jistému dvoru, a jaký cíl má tento dvůr na zřeteli, a jakých prostředkův užívá, aby ho dosáhl. Zkrátka chudá žena vyličila svět politický, vlády, diplomacii, obchodní podniky, tajné pikle, jichž neočekávaný a úmyslný odporující výsledek ohlášila. Vyslanec prodlel déle jak hodinu u chudé ženy; když ji opouštěl, měl oči plné slzí, a řekl osobě, která ho tam zavedla: „Jaký zázrak! jak může žena všechno vědět? Nelze upříti, že je naplněna božskou moudrostí; celý svět leží před jejím očima jak tabatěrka, kterou držíme v ruce, kdežto

my starí diplomaté nejsme zasvěceni ani v tajné skutky dvoru, který zastupujeme.“ Tento diplomat byl tehdy vyslancem francouzským v Turíně.

„Kardinál Galeffi onemocněl zároveň s kardinálem Weldem a oba byli doporučení modlitbám služebnice Boží. Jakkoli nemoc prvního vážnou se zdála a nemoc druhého zdánlivě se zdála nepatrnou, předpověděla přece Anna Maria, popatřivši do slunce, že kardinál Weld zemře, kardinál Galeffi však opět se uzdraví. Tomuto že třeba býtí opatrným v době, kdy se pozdravuje a žádnou měrou nemá navštěvovati hovorny klášterů; jinak upadne opět do nemoci a žáden prostředek mu nepomůže. Když to vyřídili kardinálu Galeffimu, nesnažil se poznati dobrou duši, která mu to vzkázala; věděl toliko, že je chudá a chtěl ji poslati almužnu, což Anna Maria nepřijala. Kardinála Welda Anna Maria nikdy neviděla; ležela nemocná, když ji o něm mluvili; ale přece líčila jeho rysy, zjevnějšek a způsoby a dodala: „Jděte, naleznete jej připravujícího se na smrt; je při něm kněz z Tovaryšstva Ježíšova.“ Kardinál Galeffi nedbal výstrahy jemu udělené, upadl opět do nemoci a zemřel po několika dnech.“

Kněžna Barberini vypověděla: „Po své svatbě s knížetem Palestrinou, navštěvovala jsem často chrám P. Marie Vítězné, jenž byl blízko mého paláce a za zpovědníka zvolila jsem si cti-hodného Otce Filipa Ludvíka od sv. Mikuláše, bosého karmelitu. Prozřetelnost Boží zřídila, že u téhož kněze dlouhá léta se zpovídala zbožná žena, jménem Anna Maria Taigi. Takto jsem měla příležitost ji blíže poznati a s ní navázati styky, které mi dovolili vážit si její zbožnosti, skvělých ctností a zvláště neobyčejných osvicení, jimiž ji Pán Bůh obdařil. Používala jsem každé naskytlé příležitosti, bych se s ní rozhovořila a při těchto rozmluvách pozorovala jsem, že byla hluboko proniknuta zásadami sv. víry a uctívou oddaností svatě, apoštolské,

římsko-katolické církvi. Nemohla-li jsem ji navštívit, psala jsem jí aneb poslala jsem důvěrnou osobu k ní; modlíla se mnoho za mne jak v duchovních, tak i světských záležitostech a úspěch býval vždy úplný, jak mi předpověděla.“

„Jak v řečích, tak i v listech svých byla uctivá a opatrná, zároveň však též otevřená a důvěrná. Byly-li dítky moje nemocné, hned jsem běžela k ní, protože jsem měla velmi vážné důvody, bych důvěřovala v její modlitby. Došla jsem šťastných úspěchů v těchto i v jiných věcech, o rodinných i osobních potřebách.“

„Můj švagr, jenž tehdy byl papežským komořím, onemocněl krátce před svým povýšením za kardinála. Pověděla jsem o jeho nemoci nebezpečné zbožné ženě, která projevila živou účast. Hrozná nemoc rychle se zhoršila a vzbudila vážné obavy; přdce však mi vzkázala zbožná žena, že není se čeho obávat, ať se jen utíkám k Panně Marii a sv. Augustinu, k tomu účelu šest děvčátek bosých tam pošlu, aby se modlily a zároveň přinesly svíce jako malou oběť. Učinila jsem to. Radily mi též, abych vzývala sv. Filipa Neri, zvláštního ochrance naší rodiny, a dále se neznepokojovala. A skutečně, přestál nemocný ve chvíli, kdy mu již chtěli dáti poslední pomazání, krisi a byl zachráněn. Užaslí lékaři přiznali, že tato změna je skutečným zázrakem sv. Filipa Neri. Zmíněná Taigi poslala mi ostatky světcovy, bych jimi udělala kříž na čele nemocného a pak mu je zavěsila na krku.“

Jeden z předních kardinálů umínal si jíti večer na procházku do jisté části města. Anna Maria viděla v slunci svém lěčky, které mu připravili členové tajných spolkův, a kázala svému duchovnímu vůdci, aby hned šel ke kardinálovi, a mu naznačil, aby nechodil na místo kam minil, nýbrž volil jinou cestu. Tato zpráva překvapila kardinála, protože žádnému neřekl o svém úmyslu.

Viděla též v tajemném slunci návrat francouzského vojska z Moskvy ve chvíli, kdy nastal, a ličila porážky Napoleonovy dříve než jakákoli zpráva o nich došla. Viděla též smrt Napoleona na ostrově sv. Heleny, jeho lůžko, jeho stav, jeho hrob, jeho pohřeb a los jeho v čase i na věčnosti. Z výpovědi Marquise Banderiniho vyjímáme: „V době revoluce, jež roku 1830 Louise Filipa ve Francii na trůn povýšila, viděla Anna Maria tento převrat se všemi okolnostmi. Ličila den ze dne události pověstných dnů čer-

vencových, a přece ještě nedošla ani nejmenší zpráva o nich. Tak ličila i revoluci v Bruselu a bitvy polské války; ličila je se všemi podrobnostmi dle pořádku, jak se udály, jakož i požáry, útlisky měst a obyvatelů, jež následovaly. Všecko to ličila, dříve než mohla dojít zpráva nejrychlejší. Vpravoval jsem tyto události někdy v salonech, ale neudal jsem pramene, ze kterého jsem je dostal, a celý svět žasnul, že mluvím tak přesně o věcech, o nichž nemohly dojít zprávy.“

Různé zprávy.

Z koleje OO. Redemptoristů v Brně. V červnu 1924 rozloučil se s Brnem dosavadní rektor brněnského kláštera Redemptoristů, dp. Fr. Polepil. Byl jmenován svým řádovým představeným superiorem kláštera Redemptoristů v Kostelné u Trenčína na Slovensku. Na jeho místo v Brně jest ustanoven dp. František Schroll, bývalý rektor kláštera Redemptoristů v Praze. Na nádraží v Brně se s odjíždějícím dp. rektorem rozloučili jeho přátelé a zástupci spolků, zvl. Mariánských družin. Po celou dobu svého působení v Brně všiml si odcházející dp. rektor horlivě náboženské činnosti v katolických spolcích a přispěl všemožné k povznesení náboženského života v Brně a na celé téměř Moravě. Zachováme mu vděčnou vzpomínku.

Dobročinnost sv. Otce. Čteme téměř denně, že sv. Otec větší dary věnoval Rusku, proti epidemii, pro uprchlíky, že knihy zaslal do Vídně, že 5 milionů marek dal na historický institut německý v Římě atd. Jistě každému namane se otázka, odkud sv. Otec bere tolik peněz, že může rozdávat? Pius XI. se řídí zásadou, že všechny peníze, které mu katolický svět dá, zase potřebným rozdá. Jest jenom správcem těch peněz. Vedle toho provedl velké změny ve Vatikáně, kde

sloučil mnohé úřady, aby nemuselo býti tolik úřednictva, takže tím uvolnil větší obnos peněz, jež může rozdati. S takovým idealismem žádný panovník nezachází s příjmy, jako nynější sv. Otec, jehož štedrota jest ještě větší než zemřelého Benedikta XV., klerý také ohromné sumy za války rozdál všem národům. Největší příjmy má sv. Otec ze Španělska a Ameriky, kde nejenom lid, ale i bohatí jednotlivci mají velkou radost z toho, když mohou větší obnos dáti sv. Otci k rozdáni nejpotřebnějším.

Ministr výchovy v Italii pronesl pozoruhodná slova o náboženské výchově: „Byla vyslovena pochybnost, zda náboženská výchova přenesena z církve do školy a rodiny neutrpí a nestane se předmětem zkušebním. Nikoliv, škola nesmí zabírat místo církve a rodiny, jim náleží katechetická výuka. My žádáme, aby náboženské citění a víra našich otců zbarvila celé dílo učitelovo . . Upřímná snaha obživiti duchovní statky v myslí italského národa, přiměla vládu umístiti ve škole kříž, k němuž mají mysle žáků býti pozdvíženy a slyšeti slova lásky, bratrství a odpustění.“ U nás jeden z oligarchů prohlásil, že spíše zahyne republika, než by pustil ducha křesťanského do školy.

Značné ztráty japonských katolíků při posledním zemětřesení ličí Svazu katolické mládeže japonské. V Tokiu z 8 katolických farností 6 pozbylo své chrámy a farní budovy. Ze 180.000 katolických rodin v Tokiu je pouze 5, jež zůstaly neštěstím ušetřeny. Všecky ostatní oplakávají ztrátu některého člena. Jesuitská kolej neutržela žádné škody. Za to lehly popelem nebo jsou těžce poškozeny školy a budovy ostatních řádů. Také v Yokohamě jsou církevní budovy dilem poškozeny, dilem zničeny. Dva pařížští misionáři a 10 sester řehol-

ních zahynulo. Budova apoštolské delegace v Tokiu shořela. Msgre Giardini a jeho sekretář usídlili se u jesuitů. Mnoho katolíků pozbylo majetek a octlo se v bídě. Katolická mládež v Japonsku zahájila pomocnou akci jak v Evropě tak v Americe.

—
(*Děkuvzdání.*)

Od Holešova. Plnic svůj slib, vzdávám tímto srdečný dík Božskému Srdci Páně, Panny Marie a sv. Antonínu za pomoc v jistých záležitostech a uzdravení z nemoci. M. K.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za milost šťastné hodiny umírajícím a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se za umírající.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Spása umírajících. (Hlavní úmysl.) — Cos vykonal (báseň.) — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo plné dobroty a lásky. — Odkaz rodičů (báseň) Čím je nám chrám Páně. — Per cruce ad lucem. (báseň.) — P. William Doyle T. J. — Často tak toužím (báseň.) — Sudme sami sebe. — Na hřbitově (obrázek.) — Heslo (báseň.) — Obrázky z katolických misí. — Hvězdička (báseň.) Bl. Anna Maria Taigi. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LIX.

BRNO, 1. PROSINEC 1925.

ČÍSLO 12.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztrávil jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Vůdcové lidu.

(Hlavní úmysl.)

Duchovní správce stará se o malé, vyvolené stádečko své jako dobrý pastýř, aby žádnou z ovcí, které mu svěřeny jsou, neztratil. Proto poučuje, napomíná, povzbuzuje své svěřence své a sv. svátostmi upevňuje v křesťanském životě. Kde sám nemůže působit osobně, pošle dobrou, nábožnou knihu nebo katolický časopis, aby i těmito prostředky působil pro spásu duší sobě svěřených. A to je apoštolské působení dle příkladu Spasitele, který přišel na tento svět, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo, tedy hříšníky a nikoliv spravedlivé. Než duchovní správce za doby naší nestačí, aby všestranně působil. Není možno, aby celé davy lidu nevěreckého a svedeného zanechal bez pomoci a bez vůdců dobrých. Vždyť mnozí z lidu straní se kněze, neváží si kněze, pohrdají jím; jak by mohl pak takové lidi nepřátelského smýšlení přesvědčit o pravdě Boží a získat je Bohu a jeho sv. církvi? V takovém případě musí knězi předcházeti apoštolský laik, muž, osobnost, jemuž lidé ve světě více důvěřují; muž, který svým charakterem, svým povoláním, svým úřadem vyniká a svými vědomostmi sobě vážnost získat umí, muž, který může ovládat jak lidi svého stavu, tak děl-

nictvo, tak zemědělece, tak inteligenci akademickou. Takových mužů, vůdců lidu, je nezbytně potřeba. Celé řady takových nadšených, zdatných apoštolů laiků ze všech stavů dejž nám, o Bože! Kdo má takové výtečné muže, vůdce lidu, ten zvítězí. Pracujme k tomu, abychom vychovávali takové laické apoštoly, kteří jsou schopni působit na své okolí i na věřící lid, který rovněž potřebuje takových apoštolů, aby nebyl sveden a přemožen duchem světa, ale aby byl ve víře utvrzen. Kdo a jak nám vzbudí takové osvědčené vůdce lidu? Sami sebou nevyrostou; ale naše společná modlitba vyprosí nám takové muže u Boha. Proto církev sv. nepřestává se modlit za hodné a horlivé kněze, nikoliv, ale rozšiřuje modlitby a prosby své za vzbuzení laických apoštolů. Proto sv. Otec Pius XI. také ustanovil a požehnal tento úmysl pro měsíc prosinec. Proto obětuj jeden každý člen Apoštolátu modlitby tento měsíc všechny práce, všechna utrpení a všechny starosti ráno vzbuzením dobrého úmyslu, modli se denně připadající na tebe desátek růžence a nezameškej sv. přijímání na tento úmysl. Bože, vzbud osadě naší statečné vůdce a apoštoly, kteří by jiným dobrým příkladem a živým slovem

předcházeli a ostatní je následovali. Takoví vůdcové-apoštoloé musí býti vyhledáni a vychováni, musí býti vybráni z ostatních spořádaných mužů a jinochů a dále a dále povzbuzováni, poučováni o duchovním životě exerciciemi, marianskými kongregacemi, spolky adoratorů, II. řádem sv. Fran-

tiška. Co jsme tu napsali o mužích-apoštolech, totéž platí o ženách, vůdkyních lidu křesťanského. Vždyť sv. apoštolům pomáhaly horlivě v šíření sv. evangelia také nábožné ženy. Prosme nejsv. Srdce Pána Ježíše, aby nám vzbudilo jak muže-apoštoly tak zbožné ženy, pomocnice apoštolů.

Jos. Al. Vlastimil-Řířský:

H V Ě Z D Y.

Obzor se zatměl
hustými mraky
celičký . . .
bojácně mnohé
chvěly se strachem
hvězdičky . . .

Bez strachu buďte,
milounek hvězdičky,
svíteťte zas! —
vlasti by drahé,
národu mému
vzešel jas!!

Hic de V. M. Jesus Christus natus est! Zde z M. P. narodil se Ježíš Kristus!

Napsal Msg. Dr. Rudolf Zháněl.

Po 15 mramorových stupních sestupujeme s presbytáře veliké Mariánské basiliky betlemské dolů. Ocítáme se v podélné podzemní komnatě, spoře osvětlené 15 stříbrnými lampami, jež hoří hned na levo od vchodu nad místem podobným polokruhu. Na zemi ve skvoucím mramoru je zasazena veliká stříbrná hvězda, kolem níž čteme nápis, nahoře uvedený, totiž:

„Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est.“

Což znamená v našem jazyku:

„Zde z Marie Panny narodil se Ježíš Kristus.“

Tuto zastavila se před více než XIX. století památná hvězda 3 mudrcův. Tuto zastavuje nás i hvězda víry naší a ukazuje hluboko v nitru

země skrytou kolébku Božského Spasitele. Zde na tomto posvátném místě stály první jesličky! Prostor tento 12·4 m dlouhý, 8·9 m široký, 3 m vysoký byl asi před věky uměle zvětšen, je prý z části též vyzděn, jinde je holá skála; nyní však je celý tento čtverhranný, skoro podélný prostor, orientovaný od východu k západu, obložen leštěným mramorem a ověšen hedvábnými čalouny.

Ale kterak máme tuto podzemní prostorůu čili jeskyni uvéstí v soulad se zprávou evangelií, jakož i ustavičnou tradicí, že Spasitel narodil se ve chlévě nebo stáji? Není tu žádného rozporu, což potvrdí každý znatel Východu a Palestiny. Až doposud přistavují lidé své příbytky ke skalám a horským úbočím, jejichž přirozené a umělé jeskyně slouží za komnaty.

Tím spíše bylo možno použití jeskyně, jak je jich v těchto vápenatých horách veliké množství, za stáj pro dobytek při špatném počasí nebo přes noc! Až doposud lze viděti v končinách těchto podzemní jeskyně s jeslemi pro dobytek.

O historické správnosti místa Narození Páně rozumně pochybovati nelze. Již svatý Lukáš, který podává ve svém evangeliu ve hlavě 2. zprávu o stáji, naznačuje, že miní místo všeobecně známé. Předkládá v řeckém svém originále slovu „jesle“ ve verši 7. člen, čímž se označuje místo známé. Rovněž anděl udává pastýřům jako znamení, dle kterého poznají novorozeného Spasitele, „jesle“, — v řeckém textě v. 12. rovněž se členem, — míní tedy zcela určitě všem povědomé jesle stáje, který sloužil též jim za útulek. Svatý Justín mučenník, který žil v II. století křesťanském v poměrně blízkém Samaii v nynějším městě Nablus, jmenuje jeskyni místem Narození Ježíšova. Protože křesťané I. a II. století měli místo toto v úctě, kázal římský císař Hadrián v pronásledování křesťanském tuto zříditi háj a modlu Adonisovu. Roku 326 dala tu svatá Helena císařovna postaviti dnešní nádhernou basiliku, u níž žil od roku 384 až do roku 420 veliký učitel církevní svatý Jeroným, vzácný to znatel a vykladač Písem svatých, zvláště Nového Zákona. Posvátné místo toto uctívali nejen křesťané, nýbrž máme i dějepisné zprávy, že sami Moslímové projevovali jemu úctu. Tak když kalif Omar navštívil roku 637 Betlem, modlil se na místě, kde se narodil Kristus; později poslal Abdallah, syn Amrův, olej pro lampy, svítili v jeskyni Narození Páně. Jak křesťané svou víru a úctu k tomuto posvátnému místu ukazovali, o tom zachovalo se nám ze všech křesťanských století nescíslných dokladů.

Polokruhovitě místo toto se stříbrnou hvězdou je na východní straně podzemní této svatyně a tvoří neveliký výklenek, nad nímž je vzdělán řecký

oltář. Nám katolickým křesťanům není dovoleno nyní konati bohoslužby, poněvadž rozkolníci si ho úplně proti všemu právu přivlastnili. Chtěli dokonce i latinský nápis, který svědčí proti nim, odstraniti, ale to se jim přece nepodařilo. Po obou stranách výklenku tohoto, na pravo i na levo, vedou úzké točité schody do horního kněžiště Mariánské baziliky.

Katolíci mají však právo sloužiti mši svatou na oltáři svatých 3 Králův. Na levo totiž od posvátného místa Narození je ve sluji neveliký výběžek k jihu, že se tam může zrovna postaviti oltář. Tam na straně východní ukazuje se místo, kde svatí 3 Králové klaněli se Božskému Jezulátku, kdežto naproti u západní stěny tohoto nevelikého prostoru stojí doposud mramorové jesle na témže místě, kam Maria Panna svatě Pachelátko položila do jesli. Skutečné dřevěné jesličky, v nichž milý náš Spasitel spočinul v Betlemě, dala svatá Helena obaliti stříbrnými plotnami. Svatý mnich a mučenník Antonín z Piacence, který navštívil Betlem kolem roku 565, viděl tyto jesličky, zlatem a stříbrem obalené, ještě tady! Nyní jsou v Římě ve chrámu Panny Marie Větší čili Maggiore, jenž dle nich se jmenuje též kostelem Panny Marie u jesliček, latinsky „ad Praesepe“. Byly tam bezpochyby doneseny z Betlema za papeže Theodora (642—649), který pocházel z Jerusalema; stalo se tak z obavy před Peršany a Saraceny, kteří tenkrát v krajích palestinských dosáhli veliké moci.

Posvátnou tuto jeskyni betlemskou navštívil roku 1492 náš krajan Martin Kabátník z Litomyšle, řemeslník, člověk v umění školském sice neučený, ale životními zkušenostmi velmi protříbený. Svou cestu popsal též; knížčka ta „Martina Kabátníka Cesta z Čech do Jerusalema a Kaira“ vyšla péčí dra Justýna Práška v Ottově Světové Knihovně č. 187. Píše tam str. 31 a nn.:

„Šli se mnů do Betléma. A tu se pán Kristus narodil v jednom údolí,

a to jest jakoby pivnice (t. j. sklep, jeskyně) byla, a jest zděné obyčejem sklepovým. A tu jsou stavěli velblůdy a osly, nebo tam obyčej mají stavěti z kamení mašale, a to v zemi a teprve svrchu nad tím domy. Také oltář je na tom místě, kdež Panna Maria porodila Pána Krista. A kdež Pán Kristus narozený položen byl, jakož my obyčejem svým říkáme jesle, tam místo našich jeslí dřevěných jsou koryta vytesaná z kamene alabastrového a mramorového, a koryta ta jsou místo žlebuův a jeslí, neb tak u nich ten obyčej jest. Než koryto, v kterémž dítě Pán Kristus položen byl, jest alabastrové a zšíří muož býti dvě loket a zděli, co by mohli čtyři oslové státi u něho. (Tu se Kabátník zmýlil; jesle mramorové v jeskyni nejsou původními, jak pověděno nahoře.) Také mi ukazovali to místo, na kterémž 3 Králové dítěti Pánu Kristovi dary dávali.“

Popis tento, psaný před více než 400 lety, shoduje se podivuhodně s dnešním stavem místa.

V Praze máme pěknou napodobeninu jeskyně betlemské v nádherném chrámu na Karlově. Vstupuje se do ní z epistolní chrámové lodi; jeskyně byla vystavena roku 1708 dle půdorysu, zjednaného z Betlema. Je klenuta a rozdělena na 5 oddílů. V hlavním oddělení, v jižním konci, kde naznačeno místo narození Páně, stojí oltář s tímto obrazem. Ve výklenku, na místě, kde svatí 3 Králové klaněli se Pánu Ježíši, jsou dřevěné jesle s Jezulátkem a sochami Panny Marie i svatého Josefa v životní velikosti. Dále pak táhnou se jeskyně, posvěcené přítomností sv. Jeronýma, Eusebia, Pavly a Eustochie. Tak jsou též v Betlemě vedle jeskyně narození Páně ještě jiné s ní související podzemní sluje, posvěcené přítomností těchto světců.

O posvátné jeskyni, v níž narodil se milý náš Spasitel, platí v pravdě slova Jakubova (Gen. 28, 17). Jak

účtyhodné jest toto místo! Není tu nic jiného, než dům Boží a brána nebeská!“

Stáj tento je novým rájem; tam postavil Všemohoucí druhého Adama, jehož dal světu, aby spasen byl skrze něho. Nepatrná podzemní sluje tato je vzácnějším a vznešenějším domem Božím, než byl chrám Salomounův ve vši nádheře své! Zde v této posvátné prostora zjevil se nám ponejprv spravedlivý přimluve u Otce, Ježíš Kristus; on je smírnou obětí za hříchy naše, ale nejen za hříchy naše, nýbrž i za hříchy celého světa (I. Jan 2, 2.) V této skromné jeskyňce ležel v prostinkých jesličkách ten, jehož užíval v tajuplném vidění svém orlí věstec Pathmosský: „když jsem se obrátil, užíval jsem 7 svícňů zlatých a uprostřed svícňů kohosi, jenž byl podoběn synu člověka, oblečen v řízu a opásán na prsou pásem zlatým; hlava a vlasy jeho byly bílé, jako vlna bílá a jako padlý sníh, a oči jeho jako plamen ohně, a nohy jeho podobny žhavému kovu, jako v rozpálené peci, a hlas jeho byl mohutný, jako hukot vody.“ A měl v pravici své sedm hvězd, a z úst jeho vycházel meč dvojhrbitý, a obličej jeho byl, jako slunce svítí ve své síle!“ (Zjevení 1, 12—16.) „Přišel do svého a svoji nepoznali ho!“ (Jan, 1, 11.) Kolikrát však jej přijali, dal jim moc státi se ditkami Božími, těm totiž, kteří věří ve jméno jeho! Proto narodil se ve stáji a ležel v jesličkách, že nepoznali ho! Ani v kchanu čili hospodě nebylo místa pro něho!

A přece jako pravý Božský Prometheus přinesl zlatý oheň na zemi a což chce jiného, než aby hořel? (Luk. 12, 49.) „Zná býk hospodáře i osel jesle svého pána; Israel však mne nezná, lid můj rozumu nemá!“ Tak nařiká již prorok Isaiáš (1, 3), jakoby v bolestné předtuše toho, co stalo se v posvátné jeskyni této!

Kéž nesplní se slovo na nás! Proto z hloubi srdce voláme v posvátné této jeskyni s tímž prorokem: „Na

pouští kéž vyprší se vody, a potoky,
na pustině; země vypráhá ať jezerem
jest a v žíznivé vyvěrat budou pra-

meny! Aj Bůh váš odměňovat bude,
odplatí; Bůh sám přijde a spasí vás!
(Isaiáš 35, 4—7.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

V D Ě Ć N O S T.

Díky svoje skutky v jevo dáti,
buďte jist, že bude cílem mojim,
stud však lice nachem moje kryje,
překonán žeť byl jsem láskou bratra.

Co však ledem bylo, taje, chátrá,
nadšením hruď plesá, srdce bije
jiným citem, kterým vše zas zhojím,
citem lásky v duchu Svaté Máti!

Ano! „Pán“ jen dědictví je pravé,
buďme „lvi“ vždy tedy v Jeho práci,
Jeho buďme, ať se co chce děje!

Tak náš život není bez naděje,
tak přátelská láska nekrvácí,
tak potrvá v lůno hrobu tmavé!

Sláva Bohu, pokoj lidem.

Vánoční úvaha. Píše Ignát Zhàněl.

Bůh sestoupil s nebe, aby je lidem učinil přístupným. Pastýřům, kteří v té noci hlídali svá stáda, byla zvěstována radostná událost, že se zrodil dlouho očekávaný Spasitel, Ježíš Kristus. V jasnosti noční objevilo se množství vojska nebeského, které volalo: „Sláva na vysostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ (Luk. 2, 14.) V této svaté noci vyvolil si jesličky za své první obydlí ten, v němž přebývá všechna plnost božství tělesně. (Ke Kol. 2, 9.) Pokud svět světem bude, bude se co nejskvěleji slavit zrození toho, o němž řečeno „Slovo tělem učiněno jest“. (Jan 1, 14.) Přišel „jenž jest nade všechno. Bůh požehnaný na věky.“ (K Řím. 9, 5.)

Sláva Bohu! Nekonečně velkou lásku projevili Bůh lidstvu, že mu daroval svého jednorozeného Syna, jak

výslovně se dočítáme u sv. Jana: „V tom se ukázala na nás láska Boží, že Bůh poslal Syna svého jednorozeného na svět, abychom byli živi skrze něho. V tom jest láska, ne že bychom my milovali Boha, nýbrž že On (prve) miloval nás a poslal Syna svého jako obět smírnou za hříchy naše.“ (I. Jan. 4, 9.) Vyplnilo se, o čem psal sv. Pavel k Titovi: „Ukázala se dobrota a lidumilnost Boha, Spasitele našeho, nikoliv ze skutků (učiněných) ve spravedlnosti, které bychom byli vykonali my, nýbrž podle svého milosrdenství (Bůh) spasil nás.“ (K Tit. 3, 4.) „Ani vlastního syna neušetřil, nýbrž za nás všechny jej vydal.“ (K Řím. 8, 32.)

Sv. Augustin rozjímaje o této nesmírné lásce zvolal: Kdybys byl, človče, uvězněn v hrůzoplňném žaláři a

někdo by zpeněžil všechnen svůj majetek, aby tě mohl vyplatiti z tohoto místa mrazu, tmy a usmrcující dlouhé chvíle, kdyby's bloudil v nekonečné poušti, opuštěn ode všech, kdyby's měl hroznou žízeň, hrozný hlad a kdyby tě někdo vyhledal, nalil vody do vyprahlých úst, podal sousto jídla a tím by ti zachránil život, kdybys upadl do otroctví barbarského národa a někdo poslal svého jednorozenného syna, aby se postavil za tebe za otroka, převzal všechna utrpení, nezastvítel by's svému záchrancovi všechnen svůj život? A považ, nikoliv tvůj společník, nýbrž sám Bůh Otec posílá svého jednorozenného Syna, aby zachránil naši duši; opuští nebeskou blaženost, bere na sebe všechny obtíže lidského života, všechny hříchy světa, všechnen nevědek těch, jež vykoupil." Sv. Ludvík z Granady píše: „Co neučinil nejvěrnější přítel pro přítele, učinil Ježíš, jenž k vůli nám vzal na sebe člověčenství.“

Dítě, před nímž skláníme kolena, proměnilo celý svět, jím počíná nové období světových dějin, Kristus jakoby je byl přelomil ve dva díly, v díl, který byl před ním a v díl, který je po něm. Světové dějiny jsou rozděleny v dobu před Kristem a po Kristu. Když vstoupil Ježíš po 33letém pobytu na tomto světě na nebesa, neměl mnoho vyznavačů; měl dvanáct apoštolů, 72 učenníků, věřilo v něj několik zbožných žen a málo dalších lidí. Když kázal sv. Petr, přijav Ducha svatého, na slavnost Letnic ponejprv veřejně, uvěřilo v Krista ihned tři tisíce lidí. Sv. Jan Zlatoústý píše: „Největší důkaz božství a moci Ježíšovy záležel v tom, že jeho učení proniklo v dvacetí nebo třicet let v celý svět.“ Již ve II. století po Kristu píše sv. Justin: „Není národa, ani mezi Řeky, ani mezi barbary, ani žádného jiného, který by vysílal modlitby ve jménu Ježíše Ukřižovaného ke Stvořiteli a Otci všeho.“ Ve III. století píše Tertullian: „Jsme teprve od včerejška a přece vyplňujeme již vaše města, ostrovy, zámky a osady, tábory,

vojska, všechny kmeny. Naši stoupenci jsou v zastupitelstvích, palácích, senátě, mezi soudci.“ Nebylo to dílo lidí, ale Boží, což každý, kdo rozum má, je nucen uznati. Žádná moc na zemi nemůže z tak zdánlivě nepatrného počátku způsobiti něco tolik velkolepého.

Mnoho bylo o Vykupiteli předpověděno. Vědělo se o místu, kde se zrodí. 650 let dříve napsal prorok Micheáš: „Ale ty Betleeme Efratský, maličký mezi rody Judovými, z tebe vyjde ten, jenž má býti vladařem v Izraeli a jehož původy jsou od počátku, ode dnů věčnosti.“ (Mich. 5, 2.) Jak se slova tato vyplnila, čteme u sv. Matouše: Když tedy narodil se Ježíš v Betlemě judském za dnů Heroda krále, aj mudrci od východu přišli do Jerusalema, řkouce: Kde jest narozený král židovský? . . . Herodes shromáždil všechna knížata kněžská a zákoníky lidu, tázal se jich, kde se má naroditi Vykupitel. Oni pak řekli jemu: V Betlemě judském, neboť takto jest psáno skrze proroka.“ (Mat. 2, 1—5.) Micheáš napsal ona slova osvěcen Duchem svatým, což je důkazem, že sám Bůh to chtěl lidstvu oznámiti.

700 let před narozením Krista Pána prorokoval prorok Isaiáš, že se zrodí z panny. Čteme: „Hospodin sám dá vám znamení: Aj panna počne a porodí syna, zván bude Emmanuel“ (Is. 8, 14), nazýván bude zázračný, rádce, Bůh silný, otec na budoucí věky, kníže pokoje“ (ib. 9, 6), „pohané budou ho hledati“ (ib. 11, 10.) Všichni dobře víme, že všechna tato proroctví vyplnila se na našem milém Spasiteli, Ježíši Kristu.

Byl předpověděn i čas, kdy se narodí. Asi 1800 před Kristem žehnal umírající arcibiskup Jakub své syny. Žehnaje syna Judu zvolal nadšeně: „Nebude odňato žezlo Judovi, aniž vládce z krve jeho (pocházející), dokud nepřijde Ten, jenž má býti poslán a jenž bude očekáváním národů.“ (I. Moj. 49, 10.) Potvrzení těchto slov čteme v evangeliu sv. Lukáše: „Stalo se pak v oněch dnech, vyšel rozkaz od cí-

saše Augusta, aby byl popsán veškeren svět... i šli všickni, aby se přiznávali, každý do města svého. Odešel pak i Josef z Galileje, z města Nazareta do Judska do města Davidova, jež slove Betlem... aby se přihlásil s Marií... porodila syna... položila v jeslích, poněvadž neměli místa v hospodě." (Luk. 2, 1—7.)

P o k o j l i d e m ! Mezi největší dobra, která může mít člověk, přiná-leží pokoj. Lidstvo žijící před Kristem nemohlo mít pravého pokoje, protože neznalo milosti. Pohané žili v hřichu, kdo žije ve hřichu, nezná pravého pokoje. Moudří z pohanů hleděli proto s hrůzou vstříci své poslední chvíli, nevědouce, co je čeká po smrti. Na-rozením Ježíšovým zmizel všechen strach, všechna obava, přišel kníže pokoje, nikoliv jako vládce hrůzu přinášející a hrůzu kolem sebe rozšiřující, ale objevil se v podobě dítěte, od-kázaného na pomoc lidí, aby měli k němu všichni důvěru. Aby je k sobě přivábil moci své lásky, podává každému ruku ke smíření. Zjednává všem Boží lásku a milost, abychom mohli z celého srdce volati k Bohu: Otče! Sv. Pavel píše: „Neboť on jest pokojem naším, který učinil z dvou (pohanů a židů) jedno a to tím, že zbořil stěnu ohrady, která byla mezi nimi, zdroj to nepřátelství.“ (K Efes. 2, 14.)

Pohané měli v sobě zárodek ne-pokoje, měl nad nimi velkou moc ďábel, zlá žádostivost, převládala tělo, smyslnost. Sv. Pavel píše: „Také my všickni obcovali jsme někdy v žádostech těla, činíce vůli těla i myšlenek a byli jsme od přirozenosti ditkami

hněvu, jakož i ostatní.“ (K Efes. 2, 3.) Jindy píše: „Libuji si v zákoně Božím podle člověka vnitřního, ale vidím jiný zákon v údech svých, který odporuje zákonu mysli mé. Já nešťastný člověk: kdo mne vysvobodí z těla smrti této? Díky Bohu skrze Ježíše Krista, Pána našeho! (K Řím. 7, 22. nn.)

Ježíš přinesl pravý pokoj také tím, že naučil své vyznavače pravé lásce k bližnímu, vysvětliv, že bližním jest i nepřítel. Samoláska, které pohané i židé hověli, byla příčinou a nej-bohatší studnicí nepokojů mezi oso-bami i národy. Z ní prýstěla celá řada hříchů, nectností, jež mohou býti od-straněny, zachováva-li se učení Kri-stovo. Sv. Pavel píše: „Všickni za-jisté jste syny Božími věrou v Kristu Ježíši. Neboť všickni, kteří jste byli v Kristu pokřtěni, Krista jste oblekli. Tu není žida ani pohana, není otroka ani svobodníka, není muže ani ženy, neboť všichni jste jeden v Kristu Ježíši.“ (Ke Gal. 3, 27.) Ježíš přišel na svět, aby všechny bez rozdílu spasil, všem nabízí milosti.

Oslavme letoší Vánoce tím, že se přičiníme, aby se zrodil Ježíš i v našem srdci, což docílíme, když bu-deme následovníky Kristovými jako milé ditky a budeme žítí v lásce, jakož i Ježíš miloval nás.“ (K Efes 1, 1.) Duch jeho naplní nás! Jeho učení budiž nám hvězdou, za kterou budeme kráčet! Následujme ho svým životem. Ježíš tudíž nám ve všem vzorem! Pak budou nám Vánoce dobou spásy, časem příjemným, dobou milosti a požehnání. Kristus se nám zrodil, pojďme a klanějme se mu! Amen.

Jitřní.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Pán již blízko jest: pojďte, klaňme se jemu! Tak vyzývá nás církev svatá posledních 14 dní před Božím hodem vánočním ve svém adventním officiu. A ve svaté noci pje: Christus natus est nobis, venite adoremus! Kristus

narodil se nám, pojďte, klaňme se jemu! Ó jak rád spěchá ve svaté noci kře-stanský lid do chrámu Páně, aby uposlechl toho vyzvání, novorozenému Ježíškovi se poklonil a slavné mši svaté byl přítomen, již jmenujeme

„jitřní“, poněvadž za časného jitra se slaví; dříve, a dosud ještě na některých místech slaví se o půlnoci. Na tu jitřní, při níž zaznívají pastýřské melodie, těší se každý křesťan.

Žádná jiná píseň vánoční není tak známá a rozšířená po světě jako německé „Stille Nacht, heilige Nacht — tichá noc, svatá noc.“ Ba ano, je tichá noc — tu slyšíme zvonit: první znamení na jitřní. Vzpomínáme si na slova svatého Pavla: Bratři, hodina jest již zde, abychom ze sna povstali, neboť teď je naše spása nám blíže. Miněn je tu duchovní spánek vlažnosti a tříchů. Zvon volá věřící lid do chrámu Páně, okna se osvětlují, lidé rychle vstávají a chystají se na cestu do kostela. V domech lhostejných křesťanů je tma, schválně přeslyšají zvonění, ba mnozí se horší, že jsou ze spánku vyrušovani. Oni neslyší už ani hlas svědomí, zvonícího jim do duše, jenž jim připomíná, co jest činiti; pro ně je kostel zbytečný luxus, stavba nepotřebná, která se jen zvenku obhlédne. Co je beznáboženskému světu po Ježíšku? On slaví jen rodinnou slavnost, slaví zimní slunovrat jako naši pohanští předkové; on nezná Ježíška, on zná jen „vánočního muže“ (Weihnachtsmann“).

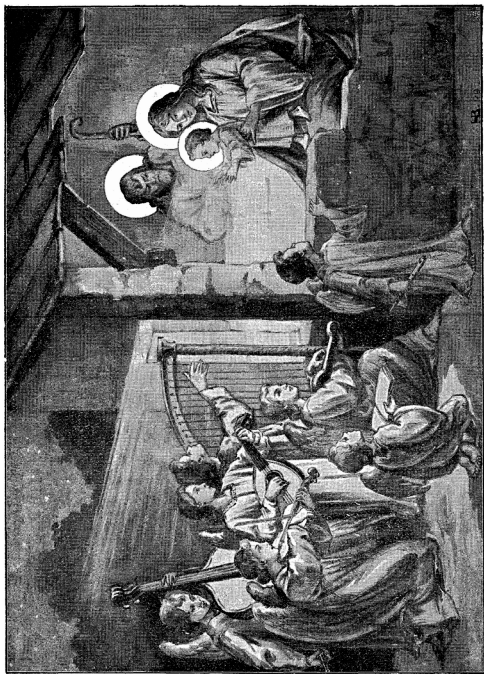
Krásné to musí býti v Alpách ve svaté noci. Nejenom nebe, ale i země má illuminaci; na všech cestách a stezkách zřítí lze světla, lidé jdou s lucernami do kostela. Můžeme je přirovnati k moudrým pannám, jež s hořícími lampami šly vstříc ženichovi. Hořící lampu má každý křesťan nositi ve své hrudi, lampu víry a lásky k Bohu; potom bude vpuštěn do nebeské svatební dvorany.

Chrást Páně je osvětlen; venku však je ještě tma anebo přití. V katolické církvi svítí věřícím světlo pravého náboženství; mimo ni panuje tma pohanství nebo přití židovství, mohamedánství a bludařství, jako u protestantů. Jaké štěstí, že jsme katolíci křesťané. Děkuji Bohu za tu milost a žijme opravdu po katolicku.

Ve svaté noci je chrám Páně velkolepě osvětlen. Já jsem světlo světa! jak o něm svatý Jan evangelista svědčí. On byl pravým světlem, jež osvícuje každého člověka přicházejícího na tento svět. Vzpomínáme si na pastýře, jež ozářilo náhle světlo s nebe; a na mudrce, jež hvězda vedla k Božskému Dítěti; vzpomínáme si na proroky: Vstaň, osvěť se, Jerusaleme, neboť přišlo světlo tvé a sláva Hospodinova nad tebou vzešla! Druhá mše, mše pastýřská, jež se slouží, když už se venku rozednívá, počíná i slovy: Světlo bude svítiti dnes nad námi, neboť Pán narodil se nám a bude nazýván: Podivuhodný, Bůh, kníže pokoje, otec budoucího věku, jehož království nebude konce.

Chrást Páně je co nejkrásněji vyzdoben; má nám představovati království nebeské, jež nám otevřít přišlo na svět Božské Dítě; rodiště jeho nebylo krásné, byl to jenom stáj, ale krásné byly osoby, jež kolem něho stály: blahoslavená Panna Maria, nádherný to chrám Ducha svatého, bez poskvrny, bez hříchu, a svatý Josef, muž spravedlivý a bezúhonný, zbožní pastýři, bohabojní mudrci. A tak krásným má býti i naše srdce, toto nové a živé rodiště Pána našeho, osvětleným světlem víry, ozdobeným zásluhami a ctnostmi.

Jitřní začíná vánočním officiem, jež však není předepsáno, nýbrž dobrozdání správce duchovního ponecháno, chce-li zvýšiti slavnostní náladu. Obvykle se zpívá začátek nočního officia s vyzývkou „Christus natus est nobis, venite adoremus — Kristus narodil se nám, pojďte, klaníme se jemu!“ a třetí noktun s trojím evangeliem, a konec Te Deum. Pak následuje slavná jitřní mše svatá, neboli mše andělská. V Římě sloužila se tato první mše svatá v kostele Panny Marie Sněžné, protože tam se přechovávají deštičky z jesli betlemských jako vzácná reliquie. Druhá mše byla sloužena v kostele sv. Anastasie, protože se tato světe v druhé mši připomíná; byla

Narození Páně.

totiž v ten den umučena. Třetí mše svatá zase u Panny Marie Sněžné a sice u hlavního oltáře, kdežto první byla sloužena u oltáře jesličkového. Tak tomu bylo za prvních časů křesťanských.

My slavíme o vánocích dvojí narození Páně: věčné z Otce nebeského a časné z Panny Marie; při prvním je zrozen jako Bůh, při druhém jako člověk. To přichází k vyjádření při třech mších svatých, jež se slouží ve vánoční Hod Boží. První se slouží ještě v noci; noc nám znázorňuje věčnost nám neznámou. Věčné narození Syna Božího je pro nás tajemstvím, zastřeným tmou, již okem ducha svého nemůžeme proniknouti. Kdo nám vypoví jeho narození? táže se prorok.

Hned na počátku jitřní jsme upamätování na věčné narození Syna Božího, oním místem žalmovým, jehož použito k Introitu: Hospodin řekl ke mně: Ty jsi můj Syn, já dnes zrodil jsem tebe. Stojí tam „dnes“, neboť u Boha není minulosti, ani budoucnosti, ale ustavičná přítomnost, ustavičné dnes. Následuje první verš druhého žalmu, z něhož výrok ten jest vzat.

V kolektech, hlavní to modlitbě mešní, modlí se církev: Bože, jenž jsi učinil, aby tato svatá noc paprsky pravého světla zářila, propůjč nám, prosíme tebe, abychom, kteří tajemství toho světla na zemi poznáváme, i jeho radostí v nebi požívali.

V epištole chválí svatý Pavel dobrotu našeho Vykupitele a napomíná nás, abychom žili pobožně a druhého slavného příchodu Páně vyčkávali. — V následujícím teď Graduale je opět řeč o odvčém narození Syna Božího; tentokrát uvedeno jiné žalmové místo: S tebou — praví totiž Bůh Otec k svému Synu, je vláda v den moci tvé, v lesku svatých; před jitřenkou zrodil jsem tebe. Řekl Pán k Pánu mému: Sed na pravici mé, až

položím nepřátely tvé za podnoží nohou tvých. Alleluja, alleluja! Hospodin řekl ke mně: Syn můj jsi ty, já dnes zrodil jsem tebe, alleluja!

Evangelium všem známé vypravuje nám o narození Ježíšově v Betlemě.

Ve verši k offertoriu plesá nad ním církev: Radujte se nebesa a plesej země před obličejem Páně, protože přichází. Přichází totiž, aby se za nás obětoval, nás vykoupil; přichází na oltář, aby tu svou obět obnovil, nás své Božské přirozenosti účastnými učinil, jakož i on účast bere na naší přirozenosti, jakž to v modlitbě před prefací vyjádřeno.

Vánoční preface nás vyzývá, abychom Bohu děkovali, protože našemu duchovnímu oku skrze tajemství vtěleného Slova, vstříc září nové světlo slávy Boží, což má nás rozplameniti k milování věci neviditelných, zatím co Boha viditelně poznáváme.

Ve verši po přijímání opakuje se graduale: V lesku svatých před jitřenkou zrodil jsem tebe v životě svém.

Ovocem slavnosti vánoční má býti zbožné obcování a spojení s Bohem podle díkůslavné modlitby po přijímání: Propůjč nám, prosím tě, Hospodine Bože náš, abychom, kteří se těšíme, že můžeme opět slaviti narození Pána našeho Ježíše Krista skrze tato tajemství, důstojným obcováním zasloužili s ním na věky býti spokojeni.

Slavme tedy s radostí svátky vánoční. Světské radosti zblednou před radostí, již nám církev svatá vánočními svátky připravila. Jenom věřící křesťan pocítuje doopravdy tu radost, jež je mu bohatým odškodněním za všechny útrapy, jež je mu snášeti. On se ukazuje vděčným Bohu za tuto radost, anžto sám jiným radost připravuje, zvláště chudým. Radost ta je mu předchutí oné radosti, jež nás v nebi očekává, kde zvony k miru stále vyzvánějí a světla stromku vánočního věčně září.

R Á N O.

Na východě zase tryskne	Oko nebes výše stoupá,
nachu třpyt a nová zář,	koupá v zlatě celý svět,
zbožná duše obětuje	zbožná duše práci svoji
všechno Tvůrci na oltář . . .	Tvůrci nese za obět.

- Jasno blaží celý vesmír,
ale my jsme hrobu bliž:
jak je spasné obětovat
Stvořiteli každou tíž!

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Vánoce v Togo.

Vánoce bez sněhu a ledu nám Evropanům se nezamlouvají. Jenom-li je hodně chladno a mrazivo, jestliže bílý plášť přikrývá zemi, jenom tehdy vpravujeme se snadno v pravou náladu vánoční. Ale takových Vánoc v horských krajinách není. Víc než jindy vysílá slunce v prosinci a lednu své žhavé paprsky na vyprahlou zemi a suchý vítr severní, tak řečený harmatan, vysává poslední vlhkost z půdy. Tak jako u nás zima a mráz vzrůst rostlinstva zaráží, tak zde horko a sucho. Také zde je příroda obrazem mrtvého a neplodného pokolení lidského ve Starém Zákoně a vzdor největšímu vedru, nejprůhodnější dobou ke slavení vánočních svátků.

Vánoce čili „krisimasi“, jak se tam obvykle nazývají, zná každý obyvatel Togo. I pohan v nejdlejší vesnici slaví je po svém způsobu. Neví sice nic o vznešeném předmětu tohoto kře-

stanského svátku, ale ví, že je to svátek radostný, a proto spoří už dlouho před tím, aby si v tento den popřál nějaké radosti. Buďto jsou to nové šaty, nové prádlo, klobouk, obuv, límce a nákrčníky a podobné mužské nebo ženské trety, které si na svátky vánoční pořídí; anebo okráší svou chatrč pestrým papírem a květinami, sedne si dovnitř a pojídá cukrovaný chléb a pije limonádu. V mnohých obchodech scházejí se přátelé a přítelkyně a slaví hodující a povykuje své „krisimasi“, anebo táhnou ve skupinách ulicemi a zpívají. Bohužel zúčastnili se tohoto lomu i někteří katolíci a tak pomáhali rušiti ticho svaté noci. Celkem však křesťané tuto noční rozpustilost odsuzovali. Původ tohoto zlovyku dlužno hledati u protestantů. Zvláště je tento nemrav rozšířen v sousední anglické osadě. Na mnohých místech zdá se, jakoby místo Vánoc slavily se ostatky; tak se radost vánoční u pohanů a mnohých kře-

stánů zvrhla v pohoršlivou roztopášnost.

Avšak vedle nevázané radosti neschází čistá, ušlechtilá a v pravdě křesťanská radost vánoční. Vždyť Vánoce jsou přece jenom středem všech slavností církevních a slaví se okázaleji než všechny svátky ostatní. Celé týdny předtím konají se přípravy na slavnost kostelní i domácí, zvláště ve větších obcích a hlavním městě Lorne. Pilně zhotovují se papírové lucerny a jiná svítidla, která se pečlivě voskem anebo jinou mastnou tekutinou napájí. S nemalou námahou cvičí učitel zpěvu nezapné a drsné hlasy mužů a chlapců. Sbor hudební koná zkoušky celé týdny před svátky. V místnostech školních učí se po denní práci herci svým úlohám. Ženy a dívky, které nemají čisti, vyhledávají si školní dívky, aby se od nich novým písním vánočním naučily anebo staré písně si zopakovaly, neboť o Vánocích chtějí všichni zpívat.

Konečně blíží se toužebně očekávaná svatá noc. I když svátek Narození Páně připadne na všední den, odpočívá veškerá práce i u pohanů. Až do pozdního večera jsou zpodobnice obléhány množstvím kajčníků. V noci je venku velmi živo. Konečně zazní s věže chrámové těžké zvuky zvonu, zasvěceného Srdci Páně a s prvního poschodí misijního domu hrá sbor hudebníků dojemné písně vánoční. Je půl čtvrté z rána. Většina věřících tu noc nechodí spát a tak se chrám Páně brzy naplní. Mnozí vcházejíce do chrámu žasnou nad tím, co se naskytuje jejich zrakům. Na sta pestrých lampionů naplňují prostranný chrám báječným světlem a nad oltářem svítí jasná hvězda. Je to skutečně pohled úchvatný: velká budova chrámová tone v moři světél. Černocho jeden, vyznáním protestant, míní, že tak asi to vypadá v nebi. Kostel je do posledního místa naplněn, ale panuje tam úplné ticho. Úderem čtyř hodin počíná slavnost. Kněz přistoupí nejprv k jesličkám, aby Jezulátko pozdravil. Varhany spustí vánoční: Tichá

noc, svatá noc a s úchvatným nadšením zpívá lid píseň až do konce.

Začíná první velká mše sv. Smišený sbor přednáší s průvodem orchestru jednu z krásných mešních písní Gruberových. Po evangeliu je první kázání. Při sv. přijímání přistupují skoro všichni přítomní ke stolu Páně. Teba uznati, že naši křesťané svátky Páně se živým, vroucím zájmem slaví. Po první velké mši sv. se kostel pomalu vyprázdňuje, ale mnozí horliví křesťané zůstávají i nyní v kostele, aby i následujícím tichým mším sv. byli přítomni.

O 9. hodinách začíná druhá velká mše sv. Zase plný kostel. Lesk slavnosti hledí nyní křesťané zvýšiti také nádherou svého oděvu. Nejjemnější šaty a nejkrásnější šperky nosí se na odív. Zdaleka to vypadá jako pestrý květinový záhon. Zatím však vedro značně stouplo a v kostele vzduch přehříván je nadmíru dusno. Pot řine se mnohým s čela potokem. Inu, jsou to Vánoce v horských krajinách!

Mezi kázáním slyšeti mnohdy dětské výkřiky, zvláště těch malých na zádech matčiných. Ale to nesmí kazatele mýlit i také posluchači si jich mnoho nevšimají. Při sv. přijímání přistupují zase mnozí křesťané ke stolu Páně. Za zvuků nábožného pochodu táhnou konečně věřící z kostela. Odpoledne koná se slavnost jesliček; i tu střídají se modlitba a zpěv, hudba a hra na varhany. Kostel je po třetí do posledního místa naplněn.

Světská oslava Vánoc následuje teprve druhého dne a záleží v hudbě a divadle, pro něž má černocho tak dobré vlohy. Rozkoší je každému, smí-li spolupůsobiti. Ač vstupné je vysoké, bývají produkce četně navštíveny. Posledním představením na sv. Tří krále končí se vánoční slavnosti.

To jsou Vánoce v Togo.

Lusagi.

Misionář P. Viargues vypravuje o ptáku, který žije ve střední Africe a

„lusagi“ se jmenuje. Tak ptáka nazývají domorodci. Pták tento je proto zajímavý, že ukazuje domorodcům, kde mají včely své úly. Misionář vypravuje:

„Pták tento náleží k rodině kukaček a má také jejich obyčeje. Jako kukačka, tak klade i on svá vajíčka do cizích hnízd. Sotva že se mladý lusagi vylihne, dělá to jako jeho evropští strýčkové: vytlačí své sourozence z hnízda, aby sám dostával potravu.

Lusagi má zvláštní zálibu ve včelím vosku a to je příčinou, že rád vyhledává společnost lidí. Na jedné misijní cestě seznámil jsem se s tímto ptákem ponejprv. Katechista z osady Lvambogo přinesl mi med. Žádal jsem ho, aby mi ukázal své včelí úly. „Své úly,“ pravil, „mám v lese a abych je

našel, mám lusagi, který mi pomáhá je hledati.“ Navrhl mi, abych ho při hledání doprovázel, kterýžto návrh jsem s radostí přijal.

Následujícího rána šli jsme do lesa. Katechista dal dva prsty do úst a potichu zapískal. Pták ho ihned zaslechl a v tomtéž okamžiku slyšeli jsme jeho „kri-kri“. Lítaje od stromu ke stromu před námi, přivedl nás k dutému stromu, odkud vylételo několik včel. Vykouřili jsme včely ven a katechista vybral med. Lusagi seděl zatím na vedlejším stromě a čekal na svou odměnu. Dostal svou porci vosku.

Také na jezeře Tanganyika nosí černoši na toulu pišťalku, kterou lusagi přivolávají. Taková pišťalka ukazovala se také na letošní vatikánské misijní výstavě.“

Jos. Al. Vlastimil-Římský :

V E Č E R.

Den se stápi za horami,
večerní chlad rozsypán,
„Anděl Páně“ zvony pěj,
k modlitbě zvou se všech stran.

Na nebi se usmívají
nespočetné perličky,
k odpočinku pospíchají
již i vzorné včeličky.

V blahu buďte skolébány
tvé i snahy libým snem,
za dne-li jsi vše vykonal,
co můž' býti zrcadlem !

Různé zprávy.

Postní pastýřské listy. Zajímavá jsou témata postních past. listů vlašských biskupů. Na př. kardinál Maffi v Pise pojednává o „smíření“, biskup v Crémone Cazzani o „dnu Páně“, kardinál Lualdi z Palerma o „míru Kristově v království Kristově“, arcibiskup v Udine Rossi „o svěcení dnů svátečních“, biskup z Vicenzy Rudolfi o

encyklice pap. „Ubi arcano Dei“, biskup de Santa v Sessa Aurunca o „dobrém tisku“, arcibiskup v Sieně Scaccia o „míru křest.“, Marelli biskup v Bergamo na podkladě nové encykliky papežské mluví o „dile šíření víry“, kardinál Tosi z Milána „o laickém apoštolátě“, Fratocchi biskup orvietský o „Panně Marii“, biskup u sv.

Agaty dei Goti o „katechismu dítek“, Garigliano biskup z Biella o „špatném tisku“.

Práce katolických misionářů mezi černochoy a Indiány v Americe, hlavně ve Spojených státech! Katolicismus rozvinul se tam s podivuhodnou rychlostí a silou. Amerika, která ještě ke konci 18. století platila za kraj misijní a čítala tehdy sotva 30.000 katolíků, dnes vykazuje přes 19 milionů věřících s více než 25.000 kněžími. Všichni tiho katolíci náležejí převážně ku plemeni bílému. Pravíme převážně, poněvadž jen nepatrné procento tvoří Indiáni (70.000) a černoši (260.000). Ostatek barevného obyvatelstva přijal z části protestantismus, z části zůstal v pohanství. Všechno černochoy ve Spojených státech je přibližně asi 14 milionů. Počítáme-li, že asi pět milionů z nich hlásí se k nejrozličnějším sektám protestantským, zůstává pohany okolo 8 milionů černochoy, čili jinak řečeno, v každé stoce obyvatel Spojených států je vždy 7 či 8 pohanů. Co toho příčinou? Biskupové katoličtí, disponující s počátku jen nepatrným počtem kněží, věnovali pozornost především osadám bělochů. Protestanté naproti tomu opírajíce se o podporu vlády a finančního světa amerického, využili chvilkového skoncentrování práce katol. kněžstva pro bělochy a začali první apoštolovat mezi černochoy. Zařídily jim školy i university a tím si získali jejich sympatie. Tato akce protestantů otevřela oči hluboko myslícím katolíkům, aby viděli nebezpečení ztrát tolika milionů duší pro církev, a přiměla roku 1871 biskupy, že pověřili misijní práci mezi černochoy řád kněží josefitů. Ale nejen nedostatek kněžstva zavinil, že tak pozdě teprve započato bylo se systematickou prací misijní mezi černochoy. Vlastní překážkou byl s jedné strany (rasový) plemenný ostych před černochoy, který, bohužel, ani duchovenstvo do té doby nedovedlo se sebe stříst, a s druhé strany byla to nedůvěra dřívějších otroků k bílým svým pánům! Do roku 1903 byli OO. jose-

fité jedinými misionáři mezi americkými černochoy. Později přišli jim na pomoc OO. sv. Ducha, OO. Božího Slova, lyonský seminář pro africké misie a OO. lazarié, vedle několika kongregací ženských, takže celkem mezi černochoy pracuje 175 kněží a 700 řeholnic. Dospělých pohanů těžko je získat pro víru Kristovu, je třeba začít misijní práci od mládeže. Proto v posledních dobách pečují misionáři o to, aby zbudovali školy nižší i vyšší a tak vychovali černošskou inteligenci katolickou. Celkem je černošských škol všech typů až po učitelské semináře 220 a v nich se vychovává skoro 40.000 dětí černošských. Velkých zásluh dobyt si v této věci roku 1907 v Novém Yorku založený „Katolický komitét, pečující o misie mezi lidem „barevné pleti“. OO. Božského Slova právě tento komitét pomohl založit roku 1920 v Bay St. Louis u Nového Orleansu noviciát pro černochoy. Za jejich příkladem také OO. ze semináře lyonského otevřeli duchovní seminář pro „barevné“ kněze. Nyní ovšem nemají oba dva semináře více než jen 50 kandidátů, ale dá Bůh, že jejich počet se v brzkou rozmnoží mnohonásobně, aby i černochoům dostalo se katolických kněží z vlastní krve. Církev hledá a musí hledat spásu duší — a ty nemají „barvy“! Zatím co černoši američtí čekají ještě na „zlatý věk“ svých dějin, žijí Indiáni ve Spojených státech ve zvláštních, osudných poměrech. Dějiny jejich pokřesťanění měly základnu v Mexiku už v polovině století XVI. Španělští františkáni pronikli do Nového Mexika, kde už roku 1631 čítalo se skoro půl milionu katolíků. Za františkány přišli jesuité a začali misijní dílo v Texasu, Arizoně, Floridě, Georgii a Virginii. Odtud dali se na misijní cestu až na sever mezi Irokézy a Hurony. Ve století XVII. přicházejí do Severní Ameriky Angličané — a s nimi začíná i ničení prastarého plemene alkoholem, otrockou prací a hromaděním Indiánů do hlídáňých okresů — rezervací. Tím vzati byli také Indiáni z blahodárného vlivu katoli-

ckého kněžstva. Kdysi milionový národ klesl nyní počtem na 350 tisíc duší. Katoličtí Indiáni, a jest jich 70 tisíc, mají asi 200 kněží a 450 řeholnic. V 90 katolických školách je vyučováno osm tisíc indiánských dětí. K protestantismu se hlásí asi 50 tisíc Indiánů. Zbytek, to jest asi 230 tisíc, žije dosud v pohanství. Jsou to ostrůvky, které pomalu vymírají, anebo se ztrácejí v moři anglosaském.

Kolik židů je na světě? List „L' Univers Israelite“ udává počet židů, žijících dne 1. ledna 1925, následovně: V Evropě žije 9,232.000 židů, což se rovná asi 1 procentu počtu všeho lidstva. Z tohoto počtu židů evropských bydlí: V celém Rusku 5,253 000, v Polsku 2,829.000, v Německu 575.000, v Maďarsku 473.000, v Československu 354 000, v Rakousku 300 000, v Anglii 286.000, v Rumunsku 234.000, ve Francii 150.000. Ostatní evropské státy vykazují číslíce daleko menší. — Ve Spojených státech severoamerických žije 3,500.000 židů.

Jen náboženská výchova zachrání stát od zločinnosti. President Coolidge promluvil na zasedání Národního svazu církví řeč, v níž vyzýval duchovenstvo a všechny věřící, aby se vynasnažili rozšířiti náboženství, jimž by bylo bojováno proti zločinnosti ve Spojených Státech. Podle mínění presidentova je stát pln zločinců, zákony se všemožně porušují a vláda je bezmocna v boji proti zločinnosti. Právě, že vina zločinnosti, jež se převalila zemí, je následek války. Jenom náboženská výchova nynější mládeže může stát zbaviti zločinců.

Obnova kostelů. na jižním bojišti pobořených. Ve válečném pásmě na Krasu, na řece Piavě, a v jižních Tirolích, tedy vesměs na územích, která patřila nebo připadla Itálii, bylo zničeno přes 600 kostelů. Po šestileté práci byly do dneška všechny kostely, až na několik, buď opraveny (asi 400) nebo nově postaveny (asi 200). Nové kostely byly stavěny po úradě s umělci, Obnovu kostelů vedla zvláštní insti-

tuce, založená už roku 1918 vojenským farářem a pozdějším apoštolským delegátem v Číně msgrm Constantinim a nazvaná „Opera di Soccorso per le chiese rovinare della guerra — Pomocné dílo pro obnovu kostelů válkou zničených“. O vybavení kostelů paramenty, prádlem atd. starala se komise z katolických paní složená v jejímž čele stála hraběnka della Chiesa, sestra Benedikta XV. Velké starosti působilo opatření zvonů do nových kostelů a do kostelů na bývalém rakouském území, kde byly zvony rekvirovány. Musilo býti pořízeno na 10 000 zvonů. Italská vláda dala k dispozici děla z války ukořistěná. A tak bylo dodnes ulito asi 7000 nových zvonů.

Italská doprava o milostivém létu. Jak se úředně oznamuje s italské strany, přibýlo do Říma do polovice září 261 zvláštních poutních vlaků, z toho z Itálie 119, z Německa 41, z Francie 24, z Belgie 5, z Holandska 2, ze Švýcarska 3, ze Španělska 18, po 6 z Polska a Maďarska, 3 z Portugalska, 8 z Anglie, z Jugoslavie též 8, 4 z Československa, po jednom vlaku z Hor. Slezska, Brazílie, Austrálie a Dánska, 4 ze severní Ameriky a 2 z Malty. Mimo to bylo vypraveno Itálii 1397 zvláštních vlaků, 950 vlaků různých spolků a organizací. Z Říma a jiných míst bylo odesláno 34.996 poštovních balíků s památkami na Řím. Doprava poštovních úřadů byla značně zvýšena. Propagačních brožur, knih a letáků šlo z Říma do světa denně 50—60 žoků o váze 25—30 q. Taktéž doprava listovní byla velmi zvýšena. Denní přírůstek pojištěných dopisů obnášel na 2000 kusů.

Dekretem vlády římské z května 1924 bylo nařizeno umístění křížů ve školách. Nejen ve školách obecných, nýbrž i ve školách středních, odkud byl odstraněn za neblahého vlivu a panování socialistů r. 1920. Do obecných škol již byl vrácen, ale do středních ještě ne. Proto vyšla iniciativa z řad vysokoškolského studentstva

katolického, aby i ve střední škole byl co nejdříve opět vyvěšen kříž. Zvláštní výbor, který byl utvořen pod protektorátem arcibiskupa-kardinála milánského, vyzývá všechny věřící, aby svým obolem přispěli na zakoupení křížů, posilován naději, že tak učiní ti, kdož k němu osvědčili takovou lásku, když byl vztyčen na Kapitolu. Studentstvo svou iniciativou dává zářivý příklad a jeho čin vzbuzuje naději. Italská mládež, jež při nedávném

kongresu v Římě ukázala jedinečnou životnost, píše světlou stránku ve své historii a jistě připravuje Itálii budoucnost, která bude radostná a bohatá na velké činy.

(Zasláno.)

Jako orgán „Pomocného odboru křesť. soc. spolku žen a dívek“ v Olomouci, počal vycházeti časopis „Marta“ s pěkným obsahem: Doporučujeme.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za katolické vůdce, lidu a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce ního Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti laický Apoštolát mezi muži.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Vůdcové lidu. (Hlavní úmysl.) — Hvězdy (báseň.) — Hic de V. M. Jesus Christus natus est. — Věčnost (báseň.) — Sláva Bohu, pokoj lidem. — Jitřní. — Obrázek narození Páně. — Ráno (báseň.) — Obrázky z katolických misii. — Vecer (báseň.) — Různé zpravy. — Obětování denního úmyslu.
